

პოლიტიკური ანგარიშსწორება

თბილისი
2001წ.

*შემდგენლები: მურმან ზაქარაია, სოსო ლაგვილაძე,
მანუშლი ხუბუა, ჯემალ შონია, გიორგი აბსანაძე*

რელაქტორ-გამომცემელი მურმან ზაქარაია

ბურამ აბსანაძე – პოლიტიკური პატიმარი... ნაკლებად თუ მოიძებნება საქართველოში მეორე საბოგალო მოღვაწე, რომელსაც მისი დარი განჯეა-წამება, ფიზიკური თუ სულიერი ტკივილები გადაეგანოს. ცხრა გყვია დაახალეს – ვერ მოკლეს! მაშინ მისი მორალურად განადგურება, პოლიტიკურად მოკვლეობა განიზრახეს.

2001 წლის 17 აგვისტოს, 42-თვიანი პატიმრობის შემდეგ, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სსს კოლეგიამ გურამ აბსანაძეს ყოველგვარი მტკიცებულებების გარეშე, სისხლის სამართლისა და პროცესუალური კანონმდებლობის, კონსტიტუციური ნორმების დარღვევით, 17 წლის პატიმრობა მიუსაჯა. ამით სასამართლო კოლეგიამ არა მარტო შელახა რეფორმირებული სასამართლოს ავტორიტეტი და ღირსება, არამედ ლახვარი ჩასცა ეროვნული თანხმობის ახლად-ფუხადგმულ პროცესს. ამდენად, უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება უზენაესი სასამართლოს ახლადშექმნილ დიდ პალატაში ამ საქმის საკასაციო განხილვას. როგორც უზენაესი სასამართლოს პალატის 2001 წლის 13 სექტემბრის განჩინებაშია ნათქვამი, „...აღნიშნული სისხლის სამართლის საქმე უნდა გადაეცეს უზენაესი სასამართლოს დიდ პალატას, რადგან საქმის განხილვასა და გადაწყვეტას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის“. ეს კი დიდად შეუწყობდა ხელს ქართული სახელმწიფოებრიობის განმტკიცებას.

რელაქტორ-გამომცემელი

პასუხისმგებელი რელაქტორი თეანა ზაქარაია

ტიქნიკური რელაქტორი ლუარა გამყრალიძე

მთარგმნელები: მირანდა არბოლიშვილი, კახა შულაია

***კომპიუტერული დამუშავება: მანა გორგიაშვილი,
მანა ფარულაძე, კეთევან ნაზიანიძე***

გურამ პალიაოს ძე აბსანაძე დაიბადა 1952 წლის 18 აპრილს ზუგდიდის რაიონის სოფელ დარჩელში. 1969 წელს დაამთავრა მშობლიური სოფლის საშუალო სკოლა და იმავე წელს ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტზე ფინანსებისა და კრედიტის სპეციალობით, რომელიც დაამთავრა 1974 წელს. 1975 წელს მუშაობდა ზუგდიდის საფინანსო განყოფილებაში, ხოლო 1976 წლიდან 1984 წლამდე - ქ. ძოსკოვში, სსრ კავშირის მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალურ აპარატში. სადაც განვლო გზა უფროსი ეკონომისტიდან მთავარი ეკონომიკური სამმართველოს განყოფილების უფროსამდე.

1984 წელს საქართველოს მთავრობას დადგენილებით გ. აბსანაძე გადმოყვანილ იქნა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში ადგილობ-

რივი მრეწველობის, ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის დაფინანსების სამმართველოს უფროსად.

1988 წელს აირჩიეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საკონტროლო-სარევიზიო სამმართველოს უფროსად.

1990 წლის ნოემბერში, ეროვნული ხელისუფლების მოსვლის დღიდან დაინიშნა საქართველოს ფინანსთა მინისტრად, 1991 წლის ივნისში კი – პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრად.

1992 წლის 6 იანვარს, სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების დასრულების დღეს, ქართველი ხალხის მტრების მიერ გურამ აბსანძე და კანონიერი ხელისუფლების სხვა ხელმძღვანელები და მომხრეები ჩაცხრილულ იქნენ მეტეხის ხიდთან მანქანაში, სადაც გურამ აბსანძემ მიიღო ცხრა უმძიმესი ჭრილობა (ახლაც თან ატარებს 8 ტყვიას). ასეთ მდგომარეობაში მყოფი პიროვნება დაპატიმრებულ იქნა პუტჩისტების მიერ შეთითხნილი ბრალდებებით. ციხიდან განთავისუფლებული იქნა 1992 წლის აგვისტოში. იმ დღიდან იმყოფებოდა დევნაში. მას არ დაკლებია ტანჯვა-წამება, ცილისწამება, ოჯახური უბედურება, მაგრამ რწმენისა და იდეისათვის არასოდეს უღალატია.

დევნილობაში ყოფნისას კანონიერი ხელისუფლებისა და გურამ აბსანძის წინააღმდეგ დაწყებულ იქნა არნახული ცილისმწამებლური კამპანია მათი ღირსებისა და პატივის შესალახავად. უკანონო ხელისუფლება ყოველნაირად ცდილობდა დევნილი კანონიერი ხელისუფლების დისკრედიტაციას. საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას დალუპვის შემდეგ ამ ბინძურ საქმეში აქტიურად ჩაბმულ იქნა ხელისუფლების მთელი იდეოლოგიური მანქანა. მათ იმდენი სიცრუე და სიბილწე დათესეს საზოგადოებაში, რომ გურამ აბსანძე იძულებული გახდა მიეღო უმძიმესი გადაწყვეტილება და „ჩაბარებოდა“ უკანონო ხელისუფლებას, რათა დაეცვა საკუთარი და კანონიერი ხელისუფლების ღირსება.

აი, რას წერს ამასთან დაკავშირებით გურამ აბსანძე დასაბეჭდად გამზადებულ თავის წიგნში „სრულიად საქართველოს გასაგონად“:

„ძვირფასო მკითხველო! საქართველოში ყოველთვის უმძიმეს დანაშაულად ითვლებოდა ცილისწამება, ვინაიდან ქრისტიანულ მოძღვრებაში ნათქვამია: უსამართლონი, ცილისმწამებელნი და ბოროტნი ვერ დაიმკვიდრებენ ღვთის სასუფეველს.

უფალი გვეუბნება, შური არ უნდა ვიძიოთ ჩვენთვის, არამედ ადგილი უნდა დავეთმოთ უფლის რისხვას: „ჩემია შურისგება და მე მივაგებ“- ამბობს უფალი.

მე, როგორც ქრისტიანი, ვემორჩილები ამ მოთხოვნებს, ამიტომ

შურს არ ვიძიებ, არამედ საერთაშორისო სამართლით მიღებული კანონის შესაბამისად შევეცდები დაცვაჯო ცილისმწამებლები, ვინაიდან ღრმად მწამს, ადამიანის ღირსების შეურაცხყოფელნი და ცილისმწამებელნი სამაგალითოდ თუ არ დაისჯებიან, მაშინ ქვეყანას გადაეფარება ბოროტების, უზნეობისა და უწმინდურობის ღრუბელი.

ფაქტობრივი ხელისუფლების მიერ მოსყიდული ყველაჯურის ცილისმწამებლებს დავალებული ჰქონდათ დევნილი კანონიერი ხელისუფლებისა და ეროვნული მოძრაობის ღირსეული წარმომადგენლების დისკრედიტაცია და საქართველოს უახლესი ისტორიის ფალსიფიკაცია.

ქართველი ერი წინ უნდა აღუდგეს ზნედაცემულთა ამ მიზნების შესრულებას. ცილისმწამებელნი მხილებულნი და სასტიკად დასჯილნი უნდა იქნენ.

ბევრჯერ დამისვამს საკუთარი თავისათვის შეკითხვა: რატომ არის, რომ ყველა ბოროტს, უწმინდურს, ცილისმწამებელს და უზნეოს სძულს კეთილი, პატიოსანი და ვაჟკაცური ბუნების ადამიანები? – იმიტომ, რომ როცა ისინი საკუთარ თავს მათ აღარებენ, უფრო ცხადად გრძნობენ თავიანთ სისაძაგლეს; რაც უფრო მეტია ადამიანში ვაჟკაცობა და პატრიოტიზმი, მით უფრო ცდილობენ უნიათო კაცუნები მის კომპრომენტირებას. ეს ხომ ცილისმწამებელთა აპრობირებული მეთოდია.

ამიტომ საჭიროა ამქვეყნიურ ცხოვრებაში დაკუმტკიცოთ ქართველ ერს დევნილი კანონიერი ხელისუფლების სიმართლე და პატიოსნება, თორემ იმქვეყნად სად ვეძიოთ ცილისმწამებლები და უზნეოები საქმის გასარჩევად? ისინი ხომ ჯოჯოხეთის მუღმივი სტუმრები იქნებიან.

როგორც ზემოთ მოვახსენეთ, გარს შემომერტყა ცილისმწამებელთა ზროვა: ფაქტობრივი ხელისუფლება, ხელისუფლების მიერ დაქირავებული პრივილიგებული ინტელიგენცია, გაკოტრებული პოლიტიკოსები, მოსყიდული საინფორმაციო საშუალებები...

სიმართლე გითხრათ, უმძიმეს მდგომარეობაში აღმოვჩნდი. ჩემსა და კანონიერი ხელისუფლების წინააღმდეგ აგორებულ პროპაგანდისტულ მანქანას ვერ ვაჩერებდით. საჭირო იყო ასევე საინფორმაციო საშუალებებით გვეპასუხა, მოვახერხეთ კიდევ ორჯერ რუსეთის ტელევიზიით გამოსვლა, მაგრამ ამის შემდეგ უფრო შემტევი გახდა ცილისმწამებელთა მოქმედება.

ძვირფასო მკითხველო! განსაკუთრებით მოსვენებას არ მამლევედა მათ მიერ გავრცელებული ცრუ ინფორმაციებიდან მხოლოდ ერთი: დეზინფორმაცია ჩემს მიერ დიდი ოდენობით სახელმწიფო სახსრების „დატაცების“ შესახებ. დიახ, ფინანსთა მინისტრს აბრალებდნენ დიდი ოდენობით სახელმწიფო სახსრების დატაცებას. ეს ხომ ადვილი

დასაჯერებელი იყო, მით უმეტეს ამას „ამტკიცებდა“ არა მარტო ფაქტობრივი ხელისუფლება, ზოგიერთმა მიაშიტმა ადამიანმაც მართლაც იწამა ასეთი ფაქტის არსებობა და, წარმოიდგინეთ, ჩემი ნათესავები და ზოგიერთი მეგობარიც აღმოჩნდა მათ რიგებში. ფულის სასესხებლადაც მაკითხავდნენ ხოლმე. ფაქტობრივი ხელისუფლება მართლაც უნიკალურად ფლობს ცრუ ინფორმაციებისა და ჭორების გავრცელების ხელოვნებას.

ბოლო დროს „გაუშვეს“ ინფორმაცია, რუსები იმიტომ არ იჭერენ აბსანძეს, რომ იგი შეკრულია მათთანო, აბსანძეს იმიტომ არ იჭერს შევარდნაძე, რომ ისინი იმყოფებიან ალიანსშიო.

უკვე მერამდენედ მიხდება იმის განმეორება, რომ ფაქტობრივმა ხელისუფლებამ დევნილი კანონიერი ხელისუფლების დისკრედიტაცია განიზრახა ჩემი მეშვეობით. აღმოვჩნდი გამოუვალ მდგომარეობაში. საჭირო იყო დამემტკიცებინა ქართველი ერისათვის ჩემი აბსოლუტური უდანაშაულობა, რაც ავტომატურად ნიშნავდა დევნილი კანონიერი ხელისუფლების უდანაშაულობასაც. ამისათვის ერთადერთი გზა არსებობდა – საქართველოში ჩამოსვლა და უკომპრომისო ბრძოლა სიმართლის დასამტკიცებლად. რა თქმა უნდა, იყო შეიძლებოდა ყველაფრზე თვალის დახუჭვა და სხვა ქვეყანაში ემიგრაცია, რისი საშუალებაც ბოლო წუთამდე მქონდა, მაგრამ განა შემეძლო ასეთ სიტუაციაში ემიგრირება? ან მქონდა მორალური უფლება სხვა ქვეყანაში წასვლისა? ეს ხომ ღალატი იქნებოდა იმ იდეებისა, იმ რწმენისა, რომლებსაც თავი შესწირა მრავალმა მამულიშვილმა?! ბევრი ციხეებში იტანჯება, მრავალი სამშობლოდან გადახვეწილია. მხოლოდ მე, გურამ აბსანძეს, შემეძლო დევნილი ხელისუფლებისა და ჩემს წინააღმდეგ სისხლიანი ხელისუფლების მიერ გავრცელებულ ცილისწამებებზე საკადრისი პასუხის გაცემა, ვინაიდან მე ვფლობდი ყველა ინფორმაციას დევნილი ხელისუფლების მიერ საფინანსო-ეკონომიკურ თუ პოლიტიკურ საკითხებზე მიღებულ გადაწყვეტილებებზე. პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას დაღუპვისა და პრემიერ-მინისტრ ბესარიონ გუგუშვილის საზღვარგარეთ ემიგრაციის შემდეგ თანამდებობრივადაც და კაცურადაც უნდა ამელო ჩემს თავზე უმძიმესი ტვირთი, რასაც ქართველი ერის წინაშე პასუხისმგებლობა ჰქვია. მეც რომ ემიგრაციაში წავსულიყავი, მაშინ ვის უნდა დაეცვა დევნილი ხელისუფლების ღირსება და ავტორიტეტი? იმ ადამიანებს ხომ არა, რომლებსაც დაწერილი და დაუწერელი კანონის მიხედვით ევალებოდათ დევნილი ხელისუფლების დაცვა უზნეთა ხელყოფისაგან, მაგრამ პირიქით – ისინი გახდნენ ინიციატორები ჩვენი ხელისუფლების წინააღმდეგ გავრცელებული ცილისწამებებისა.

როგორც ზემოთ აღვნიშნე, შემეძლო თავიდან ამეცილებინა საქართველოში ჩემი ექსტრადიციის, ვინაიდან ვფლობდი ყველა ინფორმაციას, ვიცოდი დაკავებაზე მიღებული გადაწყვეტილების შესახებაც. ყველა პირობა მქონდა სხვა ქვეყანაში ემიგრირებისა, მით უმეტეს. მრავალი სახელმწიფო მთავაზობდა პოლიტიკურ თავშესაფარს, მათ შორის ევროპის ქვეყნებიც. გამაჩნდა პასპორტიც როგორც ჩემს, ასევე სხვის გვარზე. ასე რომ, ჩემთვის „გაქცევა“ პრობლემას არ წარმოადგენდა.

მაშ, რა მოხდა? რატომ გადავდგი ასეთი ნაბიჯი? – ნაბიჯი, რომელიც შეიძლება საბედისწერო გამოდგეს ჩემთვის?

ძვირფასო მკითხველო! საქმე ის გახლავთ, რომ რაც უფრო შორს და ხელმიუწვდომელი ვიქნებოდი საქართველოს პირსისხლიანი, უკანონო ხელისუფლებისათვის, მით უფრო გაზრდიდნენ ჩემსა და დევნილი ხელისუფლების მიერ საქართველოდან „დატაცებული“ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი სახსრებისა და ქონების ოდენობას, ასევე გაზრდიდნენ ჩვენს მიერ „დაზოცილ“ ადამიანთა და ჩადენილი „ტერორისტული“ აქტების რაოდენობას, და ბოლოს, რაც მთავარია, გაქცევაში ხელშეწყობას დააბრალებდნენ რუსეთის სპეცსამსახურებს და ამით ქართველ ერს ჩამოუყალიბებდნენ მყარ აზრს ჩემი და დევნილი კანონიერი ხელისუფლების რუსებთან „შეკერის“ შესახებ.

ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ თვით უკანონო ხელისუფლების მიზანი იყო ჩემი გაქცევა საზღვარგარეთ, ამიტომ მათ მიერ უფრო გაძლიერებული იქნა ცილისმწამებლური ინფორმაციის გავრცელება 1998 წლის თებერვლის ტერაქტის შემდეგ. ისინი იმედოვნებდნენ ასეთი დეზინფორმაციებით ჩემზე ზემოქმედებას, რაც მაიმულებდა საზღვარგარეთ ემიგრირებას. ეს ერთი, მეორეც, მაქვს მშვენიერი ოჯახი (რა თქმა უნდა, ყველას თავისი ოჯახი მოსწონს), მყავს სამი შვილი, შვილიშვილი, სანათესაო და სამეგობრო წრე. თუ ჩემი შვილები და შვილიშვილები თავიანთი ნიჭისა და გაქანების წყალობით მიაღწევდნენ წარმატებებს მეცნიერებაში, პოლიტიკასა თუ ბიზნესში, როგორ უნდა დამერწმუნებინა სისხლიანი ხელისუფლების მიერ იდუარად მოწამლული ქართველი ერის უდიდესი ნაწილი იმაში, რომ ყოველივე ამას მათ თავიანთი ნიჭის წყალობით მიაღწიეს? საქართველოს მოსახლეობას ხომ ცხრა წლის განმავლობაში უჭედავდნენ ცნობიერებაში ჩემს მიერ განსაკუთრებით დიდი ოდენობის სახსრებისა და ქონების „დატაცებას“? ამიტომ ოჯახის წევრების უმნიშვნელო წარმატებასაც კი ჩემს მიერ „დატაცებულ“ თანხებს მიაწერდნენ. ე. ი. ემიგრაციაში წასვლით არა მარტო შვილებს, არამედ შთამომავლობასაც ვუსპობდი ნიჭის გამოვლენის შესაძლებლობას და, ამავე დროს,

სამშობლოში დაბრუნების შემთხვევაში შეულახავი ავტორიტეტით სარგებლობის პერსპექტივასაც.

აქვე უნდა აღვნიშნო, ჩემი დაკავებისა და ექსტრადიციის შესახებ გადაწყვეტილების მიუღებლობის შემთხვევაში ნამდვილად არ ვიყავი განცხადების დამწერი – არიქა, მიშველეთ, დამიჭირეთ და საქართველოში გამგზავნეთო.

რას მივალწიე ჩემი ასეთი ნაბიჯით? – 1. დავიცავი დევნილი კანონიერი ხელისუფლებისა და ჩემი ღირსება; 2. ჩემს ოჯახს, შვილებს, შთამომავლობას, ნათესავენსა და მეგობრებს სამარადჟამოდ მოვუხსენი ცილისმწამებლური ინფორმაციების შედეგად ხელოვნურად შექმნილი დაბრკოლებები; 3. ნიღაბი ჩამოვხსენი და გავაშიშვლე ყველა ჯურის ცილისმწამებელი; 4. ავიმალღე ავტორიტეტი ქართველი ერის თვალში; 5. საქართველოს მოსახლეობას დაუბრუნე რწმენა და ნდობა დევნილი კანონიერი ხელისუფლებისადმი; 6. ძიების მასალების გაცნობისას წავაწყდი ისეთ ფაქტებს, რომლებსაც ვერც წარმოვიდგენდი. ამ ფაქტებმა ბევრ რამეზე ამიხილეს თვალი, შვეიცარი უამრავი ადამიანი. მარტო ამაღ ღირდა საქართველოში ჩამოსვლა.

ძვირფასო მკითხველო! ასეთი გადაწყვეტილების მიღებას პირადად ჩემთვის უდიდესი შედეგი მოჰყვა – დავაკლდი ოჯახს, ნათესავენს, მეგობრებს, შემერყა ჯანმრთელობა, დამაკლდა ყოველივე ის ადამიანი, რაც უფალმა თავისუფლებაში მყოფთ არგუნა, მაგრამ, მერწმუნეთ, არსებობს ამ გრძნობებზე უფრო მაღალი, უფრო ძლიერი, უხილავი რამ, რომელსაც ჰქვია რწმენა – რწმენა ღვთისადმი, იდეისადმი, ადამიანისადმი. მე რწმენით მივყვებოდი საქართველოს პირველ პრეზიდენტს ყველგან, მწამდა მისი იდეებისა და პირადად მისი. ამ თვალსაზრისით ჩემთვის რწმენა სინდისიერების, მეობის და უღალატობის საფუძველი იყო. ამ გზის არჩევა ჩემთვის არავის დაუძალებია. იგი თავად ავირჩიე, ამიტომ არც ვნანობ.

ნეტარია ის, ვინც თავის თავს არ სდებს მსჯავრს იმის გამო, რასაც ირჩევს (*იოანე, 3, 21*).

ისინი, ვინც დღეს ციხეში რწმენის, სიმართლისა და კანონიერი ხელისუფლების მხარდაჭერის გამო იტანჯებიან, საუკუნო დიდებას ქმნიან არა მარტო თავიანთი, არამედ ეროვნული, კანონიერი ხელისუფლების ხელმძღვანელთა და მხარდამჭერთა შთამომავლებისთვისაც.

მიუხედავად იმისა, რომ დღეს ვიმყოფები ციხეში, მაინც კმაყოფილი ვარ (ზოგიერთი გაიცინებს, ალბათ, თუ კმაყოფილი ხარ, იყავი მანდო), ვინაიდან ეს ყველაფერი რწმენისა და იდეის ერთგულებისათვის გადამხდა. ჩემმა ასეთმა ბედმა მტკიცედ გაწვრთნა სული ჩემი, მან გაუძლო მრავალ ტანჯვას, ამიტომ ვარ ძლიერი. მე უკვე გამოვცადე საკუთარი

თავი. დარწმუნებული ვარ, რომ გამოცდას გავუძელი. ჩემი და ჩემი მეგობრების ტანჯვა ქართველი ერისა და ეროვნული იდეების ძნელბედობასთანაა დაკავშირებული, ამიტომ ენიჭება მას ამაღლებული მნიშვნელობა.

საქართველოში ჩემმა ექსტრადიციამ ბევრს სიამოვნება მიანიჭა. ამ ფაქტით განსაკუთრებით გაიხარეს ფაქტობრივი ხელისუფლების ხელმძღვანელებმა და მათმა მომხრეებმა. ვულოცავ მათ გამარჯვებას! მე ხომ კეთილი საქმეებისა და სხვისთვის სიამოვნების მინიჭებისათვის ვარ გაჩენილი. ღმერთმა ნუ მოგაკლოთ ისეთი სიამოვნება, რომელსაც სხვისი უბედურება უღვევს საფუძვლად. „გიხაროდენ!“, უხნეოებო!

პატიებას ვითხოვ იმ ადამიანებისაგან, რომლებსაც დღევანდელმა ჩემმა მდგომარეობამ გული დასწყვიტა.

ჩემი მტრები ფიქრობენ, გურამი დაიღუპაო. ვინც ასე ფიქრობს, იმათ შევახსენებ – თვითონ არიან განწირულნი. ჩემი ნავი ჯერ მიცვალებულთა სამეფოს საზღვრებს არ მიახლოებია, იქამდე დიდი მანძილი მაქვს დარჩენილი. მჯერა, რომ ღმერთი შესაძლებლობაზე მეტად არ გამომცდის და ამ გაჭირვების ჟამს გამოსავალსაც მომცემს, რათა შევძლო მისი გადატანა.

ბედნიერია ფიცის ერთგული,
ვინც სიტყვას კაცურს აღარ ღალატობს,
მან შეიძლება სიცოცხლე დათმოს,
ქედმოხრილი კი ივლის არასდროს!”

ასეთია გურამ აბსანძე თავისი შუქ-ჩრდილით. ალბათ, ნაკლებად თუ მოიძებნება საქართველოში მეორე საზოგადო მოღვაწე, რომელსაც მისი დარი ტანჯვა-წამება, ფიზიკური თუ სულიერი ტკივილები გადაეტანოს. ცხრა ტყვია დაახალეს – ვერ მოკლეს! მაშინ მისი მორალურად განადგურება, პოლიტიკურად მოკვდინება განიზრახეს... მოტყუედნენ. როგორც თვითონვე ამბობს: მან კაცურად აიღო თავის თავზე პასუხისმგებლობა კანონიერი ხელისუფლების ღირსებისა და ავტორიტეტის დაცვისა. დღემდე კაცურად მიაბიჯებს ამ ტკივილიან გზაზე. ამიტომაც მობრუნდა მისკენ საზოგადოებრივი აზრი, გურამ აბსანძის თავისუფლებისათვის ბრძოლამ საყოველთაო ხასიათი მიიღო. დღეს თითქმის არავის არ ეპარება ეჭვი იმაში, რომ ეს ბრძოლა სულ მალე საღი აზრის გამარჯვებით, ქართველთა შორის ეროვნული თანხმობის დამკვიდრებით დასრულდება.

სევლია უბრახელიძე (გერონტი ქობალიასა და პაატა ზარქუას ადვოკატი) – მოსამართლემ სრულიად უკანონოდ შემიზღუდა მტკიცებულებების წარმოდგენის უფლება, რითაც ხელყო ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფთა უფლებები, ამიტომაც აზრი დაკარგა სასამართლო პროცესში მონაწილეობამ. ჩვენთვის ცხადია, რომ განაჩენი უკვე დაწერილია.

ლალი ტიკიშვილი (ტარიელ გულუას ადვოკატი) – ვერ ვიმოქმედებდი განსასჯელ ტარიელ ბუკიას ინტერესების საზიანოდ და არ შევქმნიდი მისი დაცვის იმიტაციას. ამიტომ დავტოვე სასამართლო დარბაზი, თუმცა მის დაცვაზე უარი არასოდეს მითქვამს.

ნათია დოლიძე (ზაურ გულუას ადვოკატი) – დღიდან პროცესში ჩემი ჩართვისა, უხეშად ირღვევა ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფის უფლებები. ვინაიდან არ მომეცა საშუალება განმეხორციელებინა სრულყოფილი დაცვა, იძულებული ვარ დავტოვო პროცესი.

სისხლის სამართლის საქმე

№7498816 –

ბანაჩენის ანატომია

*„უმჯობესია დანაშაული დაუსჯელი დარჩეს,
ვიდრე უდანაშაულო დაისაჯოს“*

NUDA VERITAS*

ცალკეული ადამიანი – პიროვნება თუ მათი კრებული ადვილად იჭე-რებს ტყუილს იმიტომ, რომ თვითონაც ადვილად თხზავს მას და შემდეგ ამ თავისი ნათხზვეისა თვითონვე სჯერა. ასე შორდება ის რეალობას, რომ არათფერი ვთქვათ ჰემშარიტებაზე. საზოგადოება, რომელიც ქმნის სიცრუის ოკეანეს, სინდისის ყოველგვარი ქენჯნის გარეშე თავს ისე გრძნობს მასში, როგორც მილიონერი ტურისტი პრესტიჟულ კურორ-ტზე; ძლიერნი ძლებენ, სუსტები კი ყოველგვარი წინააღმდეგობის გა-რეშე, ერთიმეორეს აკიდებულნი, გადარჩენის ნაცვლად ახრჩობენ ერთ-მანეთს ამ ტყუილში.

კიდევ უფრო პიკანტური ხდება სიტუაცია, როცა ის, ვისაც ატყუ-ებენ („მსხვერპლი“, პოლ ეკმანი) თვითონ სიამოვნებით ატყუებინებს თავს და შემდეგ ამ ტყუილზე აგებს მომავალ გეგმებს, გამოაქვს საჭირ-ბოროტო დასკვნები, რომლებსაც ძალუძთ უბედურება მოუტანონ იმ მესამეს, რომელსაც არავითარი პირდაპირი შეხება არ ჰქონდა ამ სი-ცრუესთან, მის დამკვიდრებასთან.

საზოგადოებას, რომელიც ტყუილის ამ ოკეანეში აღმოჩნდა, არ შეუძლია შექმნას სამართლებრივი სახელმწიფო. მით უმეტეს, როცა მმართველი წრეები, რომლებიც ხელისუფლებაში ამ სიცრუისა და ტყუილების ტალღაზე მოვიდნენ, გამოუსწორებელ მატყუარებად და თაღლითებად არიან ქცეულნი, მთელი სისტემა ამ სიცრუეზე, ტყუ-

* უდავო (შიშველი) ჰემშარიტება.

ილზეა აგებული. უბედურია ერი, რომელსაც პათოლოგიური მატყუარები ხელისუფლობენ. ასეთ ფსევდოდემოკრატიულ საზოგადოებაში სამართლისა და სამართალდაცვითი ინსტიტუტების არსებობა ნომინალურია – კიდევ ერთი ტყუილია.

ყოველივე, რაზედაც ზემოთ ვმსჯელობთ, ღღევანდელი საქართველოსთვის არსებული რეალობაა.

მიუხედავად იმისა, რომ ლაპარაკი გვექნება კონკრეტულ საკითხზე, კონკრეტულ პიროვნებასთან მიმართებაში, მისი მიზანი არის ამ კონკრეტულ საკითხში დაშვებული შეცდომების გასწორებითა და რეალური სიმართლის დადგენით შეიქმნას პრეცედენტი, რათა დამოუკიდებლობის გზაზე შემდგარი ქვეყნის ახლად შექმნილი მესამე ხელისუფლება – სასამართლო (რეფორმირებული) გამოვიდეს იმ ჩიხიდან, რომელშიც ის მოაქცია სიცრუის ოკეანეში მოღრეიფე პოლიტიკურმა ხელისუფლებამ.

ბრძოლა გურამ აბსანძის დასაცავად – ესაა ბრძოლა დამოუკიდებელ საქართველოში დემოკრატიულ ნორმებზე აგებული სასამართლო ხელისუფლების დამკვიდრებისათვის. ამიტომ, როგორც ზემოთ მივუთითეთ, ის სცილდება ერთ კონკრეტულ, თუნდაც ძალზე რთულ კონკრეტულ საქმეს და ზოგადმნიშვნელოვანი დატვირთვა ეძლევა. აქედან გამომდინარე, ის უნდა გადაიქცეს საყოველთაო მსჯელობის საგნად. მით უმეტეს, პროცესი მიმდინარეობს ისეთ ურთულეს პერიოდში, როცა, ერთი მხრივ, ეროვნული თანხმობის იდეა პრაქტიკულ ცხოვრებაში მკვიდრდება და ნელ-ნელა ძალას იკრებს; მეორეც, იზრდება წინააღმდეგობა სიცრუეზე აგებულ პოლიტიკურ იერარქიაში, სადაც გარკვეული პოზიტიური ძალები ცდილობენ გამოეყონ ამ ყოველის წარმრყენელ შავბნელ ძალებს, მესამეც, საერთაშორისო საზოგადოება, რომელიც თვალყურს ადევნებს საქართველოში მიმდინარე პროცესებს და აშკარად სვამს კითხვას, გადარჩება თუ არა საქართველოს სახელმწიფოებრიობა, თავის საბოლოო დასკვნებს აკეთებს იმაზედაც, თუ რამდენად შეძლებს რეფორმირებული სასამართლო თავი დააღწიოს ძველ, საბჭოურ რეციდივებს და გახდეს რეალურ დემოკრატიულ ღირებულებათა დაცვის ინსტიტუტი.

მიუხედავად იმისა, რომ ასეთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია ეკისრება, ქვეყნის უზენაესი სასამართლო ორგანო ვერ გაექცა პოლიტიკური კონიუნქტურის კლანჭებს, მთლიანად აღმოჩნდა კორუმპირებული პოლიტიკური ხელისუფლების მონობაში, მასთან ერთად სჩადის

ერისა და სახელმწიფოებრიობის საწინააღმდეგო ქმედებებს, რაც აისახება პიროვნების, ზოგადად ადამიანის ღირსებისა და უფლების შემლახველ აქტებში – განაჩენებსა თუ განჩინებებში. ის ყოველგვარი მორიდების ჯარეშე ხელყოფს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსს, უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს მიერ მიღებულ კანონებს თუ კანონქვემდებარე აქტებს, დადგენილებებს, არღვევს კონსტიტუციურ ნორმებს. ასე იყო დღემდე. თუ რა იქნება დღეის შემდეგ, შეძლებს თუ არა მესამე ხელისუფლება თავი დააღწიოს ამ მდგომარეობას სხვასთან ერთად, მე ვიტყვოდი, უპირველესად დამოკიდებელი იქნება იმაზე, რამდენად მოახერხებს საკასაციო პალატა თავი დააღწიოს ამ სიცრუის მორევს, არ მოექცეს პოლიტიკური კონიუნქტურის ზეგავლენის ქვეშ, დადგეს კანონისა და სამართლიანობის მხარეს, რამეთუ ეს არაა რიგითი საქმე, იგი ეხება იმ უბედურებას, რასაც ეროვნული დაპირისპირება ჰქვია.

ამ საქმის სამართლიანად განხილვა დიდად შეუწყობდა ხელს არა მარტო ეროვნული თანხმობის პროცესს, არამედ იმასაც, თუ რამდენად შესწევს უნარი დღევანდელ სასამართლოს წავიდეს თვითგანწყმენდის გზით.

როცა შორმა ვერ იტევს შინაარსს

*Mihi res tota provisa est**

2001 წლის 17 აგვისტოს საქართველოს უზენაესი (სისხლის) სამართლის საქმეთა სასამართლოს სასამართლო კოლეგიამ შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე ი. ტყეშელაშვილი, მსაჯულები ნ. პაპავაძე, ო. იასეშვილი, სათადარიგო მსაჯული ლ. სააკიანი – დაასრულა „გურამ აბანძის და სხვათა მიმართ“ სისხლის სამართლის საქმე №7498816-ის სასამართლო განხილვა და გამოიტანა გამამტყუნებელი განაჩენი. განაჩენი ტენდენციურია, თავიდან ბოლომდე აგებულია პოლიტიკური დაკვეთით შედგენილ საბრალდებო დასკვნაზე, თითქმის სიტყვა-სიტყვითაა გადმოწერილი ბრალმდებელთა მიერ სასამართლოზე წარმოდგენილი საბრალდებო სიტყვისა და გურამ აბანძისა და სხვათა სისხლის სამართლის საქმეზე ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ

* მე ყველაფერი გავითვალისწინე (ციცერონი).

მტკიცებულებათა ცალკეული ელემენტების წერილობითი ფორმულირებიდან. ამის შესახებ დაინტერესებული მკითხველი დეტალურად გაიგებს წინამდებარე წიგნში შეტანილი საკასაციო საჩივრიდან, ამიტომ „განაჩენის“ იურიდიულ მხარეზე მსჯელობას არ გავაგრძელებთ. ჩვენ შევეცდებით შევხვით ამ განაჩენში ფორმისა და შინაარსის ურთიერთმიმართების საკითხს, მის ზნეობრივ მხარეს და იმ შესაძლო პოლიტიკურ შედეგებს, რაც შეიძლება მოჰყვეს ამ სიცრუესა და სიყალბეზე აგებულ „განაჩენს საქართველოს სახელით“.

თუ ზემოთ თქმულიდან ამოვალთ, განსახილველი დოკუმენტის სახელდება „განაჩენი საქართველოს სახელით“ ამ ნაყალბეში არის უპირველესი სიცრუე.

გურამ აბსანძის საქმე არის გაგრძელება იმ ავბედითი მოვლენებისა, რასაც ადგილი ჰქონდა საქართველოში 1991-1992 წლების მიჯნაზე და რომელსაც საქართველოს დღევანდელი უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო თავისი 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილებით აკვალიფიცირებს როგორც კანონიერი ხელისუფლების დამხობასა და სამოქალაქო კონფლიქტის დაწყებას: „1991 წელს საქართველოში დაიწყო დაპირისპირება, რასაც მოჰყვა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და სამოქალაქო კონფლიქტი“. აპრიორია, ასეთ სიტუაციაში არ შეიძლება ამ განაჩენს მთელი საქართველო უჭერდეს მხარს. იმავე დადგენილებით აღიარებულია, რომ „1991-1992 წლებში საქართველოში დაწყებული სამოქალაქო დაპირისპირების პოლიტიკური შედეგები დღემდე არ არის აღმოფხვრილი, რაც ხელს უშლის ქვეყნის სულიერ ერთიანობას და სახელწიფოს აღმშენებლობის პროცესს“. ამდენად, დადგენილებიდან გამომდინარე, როგორც პოლიტიკური დაპირისპირების შედეგად დამდგარი აღმოფხვრელი ურთიერთობის შედეგი, ასეთი განაჩენი დამხობილი კანონიერი ხელისუფლების აღმასრულებელი შტოს ერთ-ერთი უმაღლესი წარმომადგენლის – ვიცე-პრემიერისა და ფინანსთა მინისტრის მიმართ საერთოდ არ უნდა გამოეტანათ, არაფერი რომ არ ვთქვათ მის უდანაშაულობაზე. კანონით საქმე სასამართლო ძიების პროცესში უნდა შეწყვეტილიყო. ეს შეეძლო როგორც სასამართლოს, ასევე პროკურატურას. აბ, რას ატყობინებდა ეს უკანასკნელი 2001 წლის 27 ივნისს ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიას: „ამასთანავე გაცნობებთ, რომ გ. აბსანძის მიმართ, ვითარების შეცვლის გამო სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის საკითხი გადაწყდება საქართველოს სისხლის სამართლ-

ის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით, საქმის სასამართლოში განხილვის დამთავრებამდე". ამაზეა ნათქვამი: "ფიცი მწამს, ბოლო მაკვირვებსო". ამრიგად, 2001 წლის 17 აგვისტოს სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენი არა მარტო არ გამოხატავს ქართველი ხალხის ნებას, არამედ ის არც საქართველოს ხელისუფლების უმრავლესობის ნებას გამოხატავს...განაჩენი საქართველოს სახელით" არის სრული სიცრუე და ამიტომაც უნდა იქნეს ის გაუქმებული. ჩვენ გვესმის, რომ აქ საქმე ეხება დადგენილ სტანდარტს, ფორმას, მაგრამ თუკი ფორმა არ შეესაბამება შინაარსს ან, პირიქით, შინაარსი-ფორმას, მაშინ ნაძალადევი ხელოვნური კავშირი უნდა დაირღვეს, ვინაიდან ის ეწინააღმდეგება არა მარტო დიალექტიკის კანონებს, არამედ ქვეყანაში არსებულ (რა გინდ სუსტად) და მიღებულ ნორმებს და ამიტომაც საშიშია „ქვეყნის სულიერი ერთიანობისა და სახელმწიფოს აღმშენებლობისათვის". მოსამართლე – ბატონი ტყეშელაშვილი ღრმად უნდა ჩაკვირვებოდა ამ ფაქტს, სანამ სისხლის სამართლის თუ საპროცესო კანონებს მოკიდებდა ხელს, წინ უნდა დაედო კონსტიტუცია, პარლამენტის მიერ მიღებული ზემოთ დასახელებული დადგენილება და ეფიქრა შინაარსისა და ფორმის ურთიერთმიმართებაზე, თუ აღმოაჩენდა წინააღმდეგობებს, მაშინ უნდა გამოეტანა ერთადერთი სწორი დასკვნა: „აქ ლაპარაკი საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობის სახელით შეუძლებელია". მაშასადამე, არ შეიძლება განაჩენი მიღებულ ფორმაში მოთავსდეს, ე. ი. ის არც უნდა გამოტანილიყო.

მივყვეთ დიდი ტყუილიდან შექმნილ ნაყალბევს.

შემდეგ მოდის: „ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიამ შემდეგი შემადგენლობით: თავმჯდომარე – ი. ტყეშელაშვილი, მსაჯულები ნ. პაპავაძე, ო. იასეშვილი (სათადარიგო მსაჯული –ლ. სააკიანი)...“ თითქოს არაფერი არ უნდა იყოს აქ ექვმისატანი, მაგრამ აღვოკატების ს. ბარათაშვილის და მ. ჯანგირაშვილის მიერ შედგენილი საკასაციო საჩივრიდან ჩანს, რომ სასამართლო პროცესის მსვლელობის დროს სათადარიგო მსაჯულმა სააკიანმა რამდენჯერმე შეცვალა მსაჯული იასეშვილი და პაპავაძე, რის შედეგად დაირღვა სსსკ 434-ე მუხლი და სასამართლო კოლეგია გახდა ოთხკაციანი, სადაც მსაჯულები ერთმანეთს ცვლიდნენ, ეს კი თურმე დაუშვებელია და სსსკ 563-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ლ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად ყველა შემთხვევაში წარმოადგენს განაჩენის გაუქმების საფუძველს. მაგრამ ეს საქმე დაუტოვოთ საკასაციო პალა-

ტას, ჩვენი მიზანია დავაფიქსიროთ ის ტყუილები, რომლისგანაც შედგება ეს ე.წ. განაჩენი.

ახლა ჩავიწიოთ ორი სტრიქონით ქვევით და აღმოვაჩინოთ კიდევ ერთი სიყალბეს, რომელიც სიცრუის ფსიქოლოგიაში განსაზღვრულია, როგორც გაჩუმება, გვერდის ავლა. ბატონი მოსამართლე სასამართლოს მდივნების და სახელმწიფო ბრალმძებლების ჩამოთვლის შემდეგ ასახელებს დამცველებს: ს. ხუჯაძეს და ი. ძინძიბაძეს, ს. მელაძეს და ნ. თედაშვილს. მაგრამ არ ჩანს, თუ ვისი დამცველები არიან ისინი და როგორ მოხდა, რომ 13 ბრალდებულს ოთხი დამცველი ჰყავს, რატომ არ მონაწილეობენ სასამართლო პროცესში მათ შორის მთავარი ბრალდებულის – გ. აბსანძის აღოვაკატები. ალბათ აქაც სტანდარტთან და ფორმის დაცვასთან გვაქვს საქმე და იქნებ არაა აუცილებელი მითითება იმისა, რომ მოსამართლემ აიძულა ორი წყება დამცველები, დაეტოვებინათ (!?) პროცესი, მაგრამ როგორც ზემოთ ვთქვით, თუ ფორმაში რეალური შინაარსი ვერ ეტევა, მაშინ ასეთი განაჩენი ტყუილია, ნაყალბეა და დაუშვებელია ასეთი განაჩენის გამოტანა. განაჩენში არსებული ეს „ხარვეზი რომ შეივსოს“. უნდა ვნახოთ, რა დაფარა და რა სიყალბე ჩაიდინა ამ უბრალო ფორმალობის შესრულებისას ბატონმა მოსამართლემ.

მოსამართლე თუ ტირანი

*Male jure nostreo uti non debemus**

ადამიანის უფლებათა დაცვა – ესაა დემოკრატიისა და პლურალიზმის უპირველესი მონაპოვარი, ესაა ის, რომლისთვის ბრძოლაშიც დაეცა ტოტალიტარული იმპერია, რის შედეგადაც მოვიპოვეთ დამოუკიდებლობა. ვინც მასზე აღმართა ხელი, მან ხელი აღმართა დამოუკიდებელ სახელმწიფოებრიობაზე, ამიტომ ამ უფლებების დაცვა, უპირველეს ყოვლისა, გულისხმობს კონსტიტუციურ უფლებათა დაცვას. შესაბამისად, ყველაზე დიდი დარღვევა კონსტიტუციური უფლებების დარღვევაა. დღევანდელი, გარდამავალი ეპოქის საქართველოსათვის უცხო არაა ასეთი ქმედებები, მაგრამ სავალალო და სავანაგაშო ისაა, რომ ამას სჩადის ერთადერთი ასე თუ ისე რეფორმირებული ორგანო და

* ბოროტად არ უნდა გამოვიყენოთ ჩვენი უფლებები.

ისიც – უზენაესი სასამართლო!

მოსამართლემ სასამართლო გამოძიების პროცესში თავისი არაკვალიფიციური და ტენდენციური დამოკიდებულებით ადვოკატებს არ მისცა საშუალება, ეწარმოებინათ სრულფასოვანი დაცვა და აიძულა ისინი დაეტოვებინათ პროცესი. ამასაც არ დასჯერდნენ და პროვოკაციის მიზნით სასამართლო პროცესზე შემოყვანილი იქნა „სპეცნაზის“ ვადაცმული და შეიარაღებული პირები, რომელთაც მოახერხეს დარბაზის პროვოცირება, რის შედეგადაც მოსამართლემ სასამართლო დაატოვებინა ჯერ გურამ აბსანძეს, შემდეგ ყველა განსასჯელს. ამდენად, განსასჯელთა დიდი უმრავლესობა, მათ შორის გურამ აბსანძეც დარჩა დაცვის გარეშე. სასამართლო პროცესს კი შემორჩნენ მხოლოდ 1937 წლის დროინდელი „ტრაიკები“ – სამი მოსამართლე, სამი პროკურორი და ოთხი ადვოკატი. აღნიშნული ქმედებით მოსამართლემ დაარღვია დღეს მოქმედი დამოუკიდებელი საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-3 ნაწილი: „დაცვის უფლება გარანტირებულია“.

დაადგა რა სიცრუის გზას, მოსამართლემ არ ასახა განაჩენში ის რეალობა, რასაც ადგილი ჰქონდა სასამართლოს მიმდინარეობის პროცესში, კერძოდ, მან ბრალდებულებს არ მისცა საშუალება, სასამართლო პროცესზე გამოეძახათ ისეთი მოწმეები, რომლებსაც დანაშაულის პროცესში ეკავათ მაღალი თანამდებობა და, აქედან გამომდინარე, ყველაზე სრულყოფილად უწყობდნენ საქმის გარემოება, მაგალითად, უშიშროების ყოფილი მინისტრი ჯემალ გახოკიძე, კონტრაზვერვის დეპარტამენტის თავმჯდომარე ავთანდილ იოსელიანი, ანდა ისეთები, რომლებმაც, გამოიყენეს რა თავიანთი თანამდებობა, კანონმდებლობის დარღვევით აწარმოეს საგამოძიებო მოქვლევა, მაგალითად, ყოფილი გენერალური პროკურორის პირველი მოადგილე რევაზ ყიფიანი. სასამართლოში არ იქნა მოწვეული მთავარი დაზარალებული – პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე, მით უმეტეს, მას სასამართლოზე არ ჰყოლია თავისი წარმომადგენელი. მოსამართლე ტყველშელაშვილი ამასაც არ დასჯერდა და იერიში მიიტანა კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-6 პუნქტზე, თავისი განჩინებით განსასჯელებს აუკრძალა მათ მიერ დასახელებულ მოწმეთა დაკითხვა. გურამ აბსანძის მიერ წარმოდგენილი 120-ზე მეტი მოწმიდან დაიკითხა მხოლოდ ერთი და ისიც არასრულყოფილად. ამდენად, დაირღვა 42-ე მუხლის მე-6 ნაწილიც: „ბრალდებულს უფლება აქვს მოითხოვოს თავისი მოწმეების ისეთსავე პირობებში გამოძახება და დაკითხვა, როგორც აქვთ

ბრალდების მოწმეებს“. ასეთმა, კომუნისტური დიქტატურისთვისაც კი წარმოუდგენელმა დარღვევებმა, თავისთავად გამოიწვიეს კონსტიტუციის 85-ე მუხლის მე-3 ნაწილის დარღვევა: „სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჭიბრებითობის საფუძველზე“.

ჩვენ არ შეგუდებით იმის გარჩევას, იურიდიული ნორმების ამ დარღვევით თუ რა ზიანი მიაღვათ პიროვნებებს, ამაზე საკასაციო საჩივარში ყველაფერია თქმული. ამჯერად ჩვენ გვინდა მკითხველთა ყურადღება გავამახვილოთ იმ ტენდენციებზე, ადამიანთა კონსტიტუციური უფლებების დარღვევებს რომ ამკვიდრებენ ახალფეხადგმულ დამოუკიდებელ სახელმწიფოში. ასეთმა ქმედებებმა ჩიხში შეიყვანა ისედაც სუსტად მიმდინარე რეფორმები და მიგვიყვანა იმ მდგომარეობამდე, რომელშიც იმყოფება დღევანდელი საქართველო, როცა „მოსახლეობის დიდი ნაწილი თვლის, რომ სიცრუე გახდა ჩვენი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი. სათანადოდ ხალხი მას ლებულობს როგორც ურთიერთობის ზოგადპიროვნულ, ზოგადჯგუფურ, ზოგადეროვნულ ფენომენს, რომელზედაც არ შეიძლება თვალის დახუჭვა, მაგრამ რომელთანაც არც ბრძოლა შეიძლება. ის უნდა მივიღოთ როგორც რეალობა“ (პ. ეკმანი, „სიცრუის ფსიქოლოგია“, გვ. 265). სიყალბის ასეთ დონემდე აყვანა ნიშნავს იმას, რომ ის სახელმწიფო პოლიტიკის რანგშია აყვანილი. ასეთი სახელმწიფოს სტრატეგია და პრაქტიკა მტკიცედაა ერთმანეთში გადაჯაჭვული. არსი – სიცრუე! ყველა ყველას ატყუებს. მიზანი – შეინარჩუნოს და გაიუმჯობესოს საკუთარი მდგომარეობა სხვათა გაცურებისა და გაუბედურების ხარჯზე. ასეთია სახე დღევანდელი საქართველოსი, რომელიც ტოტალურ სიცრუეს მოუტაცავს. ტოტალიტარიზმი კი საერთოდ გამორიცხავს პიროვნებას, ამიტომ თითოეული ცდილობს მატყუარათა რომელიმე დიდი სინდიკატის მფარველობის ქვეშ მოექცეს. ასეთ სიტუაციაში, რა თქმა უნდა, არც სანამართლო აღმოჩნდებოდა ზემოქმედების გარეშე და რა გასაკვირია, თუკი ბატონი ტყეშელაშვილი აღმოჩენილიყო ვინმეს მფარველობის ქვეშ. იქნებ ის იმ უპირველესი კლანის მფარველობის ქვეშაც კია და მაშინ პატრონის გულის მოსაგებად რას არ გააკეთებს კაცი! მით უმეტეს, თუ იცი, რაც უფრო დიდ სიცრუეს იტყვი, მით უფრო დაგიჭერებენ.

მივეყვით განაჩენს და ვნახავთ, თუ რა გააკეთა ბატონმა მოსამართლემ ამ სიცრუის სინდიკატის საამებლად.

არაორიგინალური მოსამართლე და

„გაჭიანურებული დრო“

სასამართლო პროცესში დრო, მარადიული ფენომენი, განსაკუთრებული დავის საგანი გახდა. მოსამართლე ყველა იმ მრავალრიცხოვან განცხადებას, შუამდგომლობას, პროტესტებს, რომლებსაც აყენებდა დაცვის მხარე, გურამ აბსანიძისა და სხვა განსასჯელების მიმართ პროცესუალური ნორმების დარღვევის გამო, როგორც წესი, არ აკმაყოფილებდა. სამაგიეროდ, პროკურორების მიერ გამოთქმულ ყველა განცხადებას, შუამდგომლობას თუ პროტესტს უსიტყვოდ და ენის შეუბრაუნებლად იღებდა. ასეთი აშკარა მიკერძოება, რა თქმა უნდა, თვალში საცემი იყო და არ გამოპარვია მასმედიას, რომელიც მუდმივად ესწრებოდა პროცესს, და სათანადო ასახვაც ჰპოვა საქართველოს საინფორმაციო საშუალებებში. აი, აქ გამოიჩინა ნამდვილი მოხერხებულობა მოსამართლემ დამცველთა მიერ დაყენებულ შუამდგომლობებზე გამოქვეყნებულ განჩინებებში. კატონისა არ იყოს, სენატში ყველა თავის გამოსვლას რომ ამთავრებდა სიტყვებით: კართაგენი უნდა დაინგრეს, ასევე ბატონი იური ყველა თავის უსამართლო განჩინებას ამთავრებდა დასკვნით, დაცვის მხარე შუამდგომლობებს დროის გაჭიანურების მიზნით აყენებსო. ის თვალთმაქცურად ამტკიცებდა, თითქოსდა განსასჯელებს და ადვოკატებს სურდათ დროის გაჭიანურებით მიეღწიათ სსსკ-ით განსაზღვრულ დროში – ორნახევარ წელიწადში არ დამთავრებულიყო სასამართლო პროცესი და ამ გზით განსასჯელებს თავიდან აეცილებინათ „დამსახურებული“ სასჯელი. მგონი, ეს უფრო იუმორისკ საგანია, ვიდრე მოსამართლის სერიოზული განსჯის შედეგი. მას ამაში, ალბათ, ანდერსონის მხიარული გმირი კარლსონიც ვერ შეეძრებოდა. შეიძლება „დროზე“ მსჯელობა ამ მხიარულ ნოტზე დაგვემთავრებინა, რომ არა ის გარემოება, რომ ბ-ნი ტყეშელაშვილი სულაც არ იყო იუმორის ხასიათზე, მთელი თავისი გეგმების განხორციელებას მას უკავშირებდა, ამიტომ მის მიერ მოწყობილი ეს კომედია, როგორც ზემოთ ვნახეთ, ტრაგედიათ დასრულდა: სერიოზული სასამართლო პროცესის ნაცვლად მივიღეთ აბსურდის თეატრი, სრულფასოვანი ტრაგიკომედია. აი, რა ფარსს ათამაშებდა ბ-ნი ი. ტყეშელაშვილი.

მოსამართლე სრულიადაც არ ყოფილა ორიგინალური, როცა სასამართლოში დაამკვიდრა ტერმინი „დროის გაჭიანურება“. დროის გაჭიანურება სახელმწიფოს უმაღლესი ხელისუფლების საყვარელი ტა-

ქტიკაა, ეს გახსაკუთრებით ჩანს საარჩევნო ბატალიების დაწყების წინა ეტაპზე, როცა საქმე ეხება კონსტიტუციით დადგენილი ვადების დაცვას – არ ყოფილა არჩევნები, რომელიც ცაიტნოტში არ მოექცია ხელისუფლებას. ისინი სპეციალურად აჭიანურებენ საარჩევნო კანონპროექტების პარლამენტში განსახილველად წარდგენას, მათ ხალხის სამსჯავროზე გატანას, სპეციალურად იგდებენ თავს ცაიტნოტში, შემდეგ კი ვადების დაცვის საბაბით ნაჩქარევად იღებენ მათთვის ხელსაყრელ კანონს. ამ წესს მიჰყვებოდა მოსამართლე, პროცესუალური ნორმების დარღვევით მოხერხებულად იწვევდა კამათს, აჭიანურებდა დროს, რათა შეექმნა ხელოვნური ცაიტნოტი, რითაც, ერთი მხრივ, ქმნიდა საზოგადოებრივ აზრს დაცვის საწინააღმდეგოდ, მეორე მხრივ, არწმუნებდა დამკვეთებს, საკუთარ ხელმძღვანელობას, რომ მას ისეთი შეუვალი მტკიცებულებანი გააჩნია, რომ დაცვას არაფერი დარჩენია გარდა იმისა, რომ მიმართოს დროის გაყვანის ტაქტიკასო.

სხვა მხრივ, წარმოუდგენელია ამ პროცესის ასე უსაშველოდ გაჭიანურება, ვინაიდან თებერვლის აქციის მონაწილეებს არ უარუყვიათ, რომ მათ მოაწყვეს შეიარაღებული გამოსვლა, ალაღად თქვეს ყველაფერი. აქ ასეთი საძიებელი და გასარკვევი არაფერი იყო. ცნობილი იყო მიზეზი, საბაბი და შედეგიც, მარტივი იყო, შესაბამისად, დასკვნის გამოტანაც. მათი ქმედება უშუალო კავშირში იყო შეიარაღებული გზით კანონიერი ხელისუფლების დამხობის შედეგად შექმნილ პოლიტიკურ სიტუაციასთან, იმ ვითარებასთან, რაც ქვეყანაში სუფევდა და ქართულ სახელმწიფოებრიობას დალუპვით ემუქრებოდა. სირთულე სულ სხვა რამეში იყო: რაღაც არ უნდა დაჯდომოდათ, ამ საქმისათვის უნდა დაეკავშირებინათ დევნილი კანონიერი ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს წარმომადგენლები, კერძოდ გურამ აბსანძე. ის, რაც სიყალბით, ძალადობით, რამდენიმე პირისათვის ჩვენების გამოძალგით შესძლეს წინასწარი გამოძიებისას, სასამართლო პროცესზე საპნის ბუშტივით გასკდა. წარმოჩინდა რეალობა, რომ გურამ აბსანძეს არავითარი საერთო არა აქვს ამ საქმესთან. აი, მაშინ დაადგა სასამართლო დროის გაჭიანურების ტაქტიკას, რათა ხელოვნური ცაიტნოტის პირობებში გაეკეთებინა ის, რაც გააკეთა, რის შესახებაც ჩვენ უკვე ვილაპარაკეთ და რაც სრულიად ასახულია საკასაციო საჩივარში.

არის კიდევ ერთი გარემოება – მოსამართლის პროფესიონალიზმის საკითხი. დავუშვათ, დაცვის მხარე დაადგა დროის გაჭიანურების გზას, თუმცა აქაც არის ერთი ნიუანსი – ყველა პროფესიონალი ვალდებუ-

ლია სრულფასოვნად შეეძლოს თავისი საქმის კეთება და კანონის დაურღვევლად აღწევდეს დასახულ მიზანს. კანონის დარღვევით მიღწეული მიზანი – ეს უკვე ახალი უბედურებაა და უფრო მეტი დანაშაულია, ვიდრე დამნაშავე დარჩეს ბოლომდე დაუსჯელი.

სასამართლო პროცესზე გამოიკვეთა კიდევ ერთი გარემოება, რომელსაც თავისებური ინტერპრეტაცია მისცა მოსამართლემ და რაც შემდეგ აისახა განაჩენში.

გურამ აბსანძის მიმართ წაყენებულ ბრალდება მთლიანად აგებულია ეჭვებზე, რომლებიც ემყარება წინასწარი გამოძიებისას ბრალდებულების: ეჯიბიას, მარანელიას და თოდუას მიერ მიცემულ ჩვენებებს, სადაც ისინი თვითონ ვერაფერს ამტკიცებენ, მხოლოდ გადმოსცემენ თითქოსდა მესამე პირის ნათქვამს, ვითომდა გოჩა ესებუას ეთქვას მათთვის, ისიც ცალ-ცალკე, რომ ამ საქმეს აფინანსებს გურამ აბსანძე და ა. შ. ამაზე საკასაციო განაჩენში ყველაფერია ნათქვამი და დეტალებზე არ შეეჩერდებით. განაჩენში წერია: ზ. ეჯიბია, გ. ესებუასაგან გაიგო... მარანელმა კიდევ ეჯიბიასგან და ა. შ. ყველგან – ვილაცამ რაღაცა თქვა და ვილაცისგან გაიგო.

სასამართლო პროცესზე მათ უარყვეს თავიანთი ჩვენებანი და განაცხადეს, რომ წინასწარი გამოძიებისას მათზე იყო როგორც ფიზიკური, ისე ფსიქოლოგიური ზეწოლა, გამოძიებლებმა ისეთი ჩვენება მიაცემინეს, როგორიც სურდათ.

ბრალმდებლებმა და მოსამართლეებმა დიდი ძალისხმევა შეაღიეს იმას, რომ მათ დაედასტურებინათ წინასწარი გამოძიებისას გამოძალული ჩვენებები, მაგრამ ეს ვერ მოახერხეს. სასამართლო პროცესის ყველა ეტაპზე დადასტურდა, რომ გურამ აბსანძეს არავითარი კავშირი არ ჰქონია ამ გამოსლვასთან, მის დაფინანსებასთან. ესებუა და მისი ჯგუფის წევრები პარალელურად ეწეოდნენ ბიზნესს, ჰყავდათ სამარშრუტო ტაქსები, ზოგიერთმა გაყიდა საკუთარი ავტომანქანა, ასე აგროვებდნენ სახსრებს და გაჭირვებით გაჰქონდათ თავი ამის უტყუარობა თუნდაც იქიდან ჩანს, რომ ოპერაციის დამთავრების შემდეგ ყველა მათგანი თითქმის უსახსროდ იყო დარჩენილი, 10-15 ლარზე მეტი არც ერთს არ გააჩნდა.

მოდით, ერთი წუთით ვიწამოთ, რომ გ. აბსანძე აფინანსებდა ამ ოპერაციას, მათ კი არ აღმოაჩნდათ სათანადო თანხა, არაფერი რომ არ

ვთქვათ ქვეყნიდან გასასვლელ საბუთებზე, რათა მიმალულიყვნენ, თბილისიდან მაინც რომ გასულიყვნენ. გამოდის, რომ აბსანძემ ისინი გასწირა ჩასაგარდნად. ამის შემდეგ როგორ დაიცავდნენ ისინი მას და გადათქვამდნენ დავუშვათ და წინასწარი გამოძიებისას თქმულ სიმართლეს? ეს ხომ აბსურდია, მაგრამ ყოველივე ამაზე მოსამართლეს ფიქრით თავი არ შეუწუხებია, მან ბრალდებულთა სასამართლოზე მიცემულ ჩვენებას სიცრუე უწოდა. მარტივად გადაწყვიტა ეს საკითხი, დაუჯერა წინასწარი გამოძიების მიერ „შეკერილ“ ბრალდებებს. ის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოდიოდა როგორც მეოთხე ბრალდებელი, ბოლოს კი ყველაფერი ეს გულდასმით, „აკურატულად“ გადაიტანა განაჩენში.

ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, სად გაქრა ადამიანური, პროფესიონალური თავმოყვარეობა?!

ამ შემთხვევისათვის შეიძლება ასეთი მაგალითის მოყვანა; დავუშვათ, მასწავლებელი ვერ ეტყევა გაკვეთილისთვის განკუთვნილ დროში და ვერ ხსნის ახალ მასალას. ვინ უნდა დავადანაშაულოთ ასეთ შემთხვევაში – მოსწავლეები, რომლებმაც უინტერესოდ მიიჩნიეს მასწავლებლის მიერ ყალბი ინტონაციით წაყვანილი გაკვეთილი და ონავრობას მიყვეს ხელი, თუ მასწავლებელი, რომელმაც ვერ შეძლო მოსწავლეთა დაინტერესება? რა უნდა ვქნათ? მოსწავლეები უნდა მოვაშოროთ ასეთ პედაგოგს თუ პედაგოგი მოსწავლეებს?

რაც შეეხება მოსამართლის პროფესიულ დონეს, რაგინდ ზეწოლაც არ უნდა ყოფილიყო პოლიტიკური ხელისუფლებიდან, როგორი ურთულესი სიტუაციაც არ უნდა იყოს ირგვლივ, ბოლოს და ბოლოს, ის პრეზიდენტზე თავდასხმის საკითხს იხილავს, მიუხედავად ყველაფრისა, იმდენი პროფესიონალური ღირსება ხომ უნდა შეინარჩუნოს კაცმა, რომაელების თქმისა არ იყოს, „შეგედლოს თქვა: „ვქმენ, როგორც ძალმიძდა, დე უკეთესად ქმნან ძალმოსილებმა“.

უბედურება ისაა, რომ ძალმოსილთა შემყურეს მიერ განჩინებულ სამართალი ვერ იქნება ქმნა მართლისა სამართლისა. რას იზამ, თუ იმავე რომაელებს დავესესხებით, *Abeunt studia in mores* (მიდრეკილებანი ჩვეულებად იქცევიან).

განაჩენში ვკითხულობთ: განსასაჯელმა გურამ აბსანძემ თავი დამნაშავედ ცნო მხოლოდ ყალბი დოკუმენტის შექმნასა და გამოყენებაში. დანარჩენ ბრალდებაში მან თავი დამნაშავედ არ ცნო როგორც წინასწარი, ისე სასამართლო გამოძიების პროცესში, განმარტა, რომ მას სახელმწიფოს ღალატი არ ჩაუდენია, იყო და არის კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენელი, ეწეოდა სამართლიან ბრძოლას ეროვნული ხელისუფლების აღსადგენად და ასეთი ბრძოლა არ შეიძლება ჩაითვალოს სამშობლოს ღალატად. გურამ აბსანძე ასევე განმარტავდა, რომ 1993 წლის 24 სექტემბრის კანონიერი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად ჩავიდა ზუგდიდში და შეუდგა თავისი მოვალეობის – საქართველოს მთავრობის პრემიერ-მინისტრის მოადგილის, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრის მოვალეობის შესრულებას, შეიძლება თუ არა ყოველივე ეს ჩაეთვალოს დანაშაულად და სამშობლოს ღალატად გურამ აბსანძეს, როგორც ამას მოსამართლე ი. ტყეშელაშვილი მიიჩნევს თავისი განაჩენით?

ამასთან დაკავშირებით ისევ მივუბრუნდეთ 2000 წლის 20 აპრილის საქართველოს პარლამენტის დადგენილებას 1991-1992 წლებში დაწყებული სამოქალაქო დაპირისპირების შედეგების აღმოფხვრისა და ეროვნული თანხმობის მიღწევის შესახებ, რომელშიც აღიარებულია, რომ შეიარაღებული გზით მოხდა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და დაიწყო სამოქალაქო კონფლიქტი. ამრიგად, თუ კონფლიქტი არსებობს, მასში მონაწილეობს ორი დაპირისპირებული მხარე, რომლებიც თავისთავად მართებულად თვლიან თავიანთ პოზიციას და პრინციპებს. მოცემულ შემთხვევაში, ერთი მხრივ, ეს არის კანონიერი ხელისუფლება, რომელმაც შესძლო ქვეყნის გარკვეულ ნაწილში თავისი იურისდიქციის შენარჩუნება და, მეორე მხრივ, არალეგიტიმური, მაგრამ ფაქტობრივი ძალაუფლების მქონე ხელისუფლება. თუკი ლეგიტიმური ხელისუფლების მიერ ჩატარებული სამეურნეო თუ სამხედრო ღონისძიებები კვალიფიცირებული იქნება, როგორც ბანდიტიზმი და ძარცვა, ე. ი. კანონგარეშე ქმედება, მაშინ რა უნდა ითქვას არალეგიტიმური ხელისუფლების ქმედებაზე? ეს გაითავისა პოლიტიკურმა ხელი-

* ცრუ ბრალდება, ცილისწამება.

სუფლებამ და მიიღო 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება.

ასე რომ, რამდენიც არ უნდა ამტკიცოს პროკურატურამ და სასამართლომ კანონიერი ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ოპერაციების უკანონობის შესახებ, ის არავითარ ლოგიკას არ ემორჩილება, შორს დგას რეალობისაგან და კიდევ ერთი მორიგი სიცრუე და სიყალბეა. ეს კარგად უწყობდა როგორც პროკურატურამ, ისე სასამართლომაც და სწორედ ამიტომ წაართვეს ბრალდებულს მტკიცებულებათა წარდგენისა და მოწმეთა დაკითხვის უფლება, რამეთუ ყველა ის 120-ზე მეტი მოწმე მუშაობდა ხელისუფლების რომელიმე სტრუქტურაში და, ამდენად, ასრულებდა იმ ბრძანებებსა და განკარგულებებს, რასაც მისი ხელისუფლება გამოსცემდა. მათი მეშვეობით გაიცემოდა ყველა ის თანხა, ჰუმანიტარული დახმარება და ა. შ. რაც სჭირდებოდა აფხაზეთიდან დევნილებს და ადგილობრივ მოსახლეობას.

თუ გურამ აბსანძე, როგორც აღმასრულებელი შტოს ერთ-ერთი წარმომადგენელი, დამნაშავეა 127 830 აშშ დოლარის ფოთის ბანკიდან ზუგდიდში გადმოტანაში და შემდეგ მის ხალხის საჭიროებისათვის განკარგვაში მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით, მაშინ დამნაშავენი ყოფილან ყველა ისინი, ვინაც ეს თანხა აიღო და მოიხმარა. იქნებ ბ-ნი ი. ტყეშელაშვილი ახალ საქმეს დაიწყებს ქრთამის აღების ან სხვა ბრალდებით და დამნაშავეებად ჩათვლის ყველა იმ დევნილს თუ ადგილობრივ გაჭირვებულ პირს, ვინც დახმარება მიიღო ეროვნული ხელისუფლებისაგან?!

სასამართლო კოლეგია აღნიშნავს: ვინაიდან 1992 წლის 11 ოქტომბრიდან არჩევნების გზით ქვეყანაში უკე შექმნილი იყო ლეგიტიმური ხელისუფლება, გ. აბსანძის მოქმედება უნდა შეფასდეს, როგორც შეთქმულება და ამბოხება საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების ძალადობით შესაცვლელად, რაც კანონის შესაბამისად ითვლება სახელმწიფოს დაღატად. მოსამართლე ი. ტყეშელაშვილს, როგორც იურისტს, უნდა ესმოდეს სახელმწიფო სამართლის ნორმები, ხელისუფლების ლეგიტიმურობისა და არალეგიტიმურობის ხარისხი, კონსტიტუციური ნორმების მოქმედებისა და არმოქმედების გარემოებები, არჩევნების ჩატარებისათვის აუცილებელი მოთხოვნები.

დავიწყოთ იმით, რომ 1992 წლის 11 ოქტომბრისათვის საქართველოს ფაქტობრივ ხელისუფლებას საერთოდ არ გააჩნდა კონსტიტუცია. ის ე. წ. „აღდგენილი“ 1921 წლის კონსტიტუცია 1921 წელსაც კი

არ მოქმედებდა, მისი ერთ-ერთი სავალალო შედეგი ის იყო, რომ მასზე დაყრდნობით აფხაზეთის სეპარატისტულმა ხელისუფლებამ ავტონომიური რესპუბლიკა დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ გამოაცხადა, რასაც მოჰყვა კონფლიქტის გაფართოება და მისი აფხაზეთში გადატანა, რამაც, თავის მხრივ, ხელი შეუწყო გარეშე იმპერიული ძალების ამქარა ინტერვენციას... გაჩაღდა აფხაზეთის ომი. ეს მოხდა 1992 წლის აგვისტოში როგორც ვიცით, ეს ომი 1993 წლის 30 სექტემბერს დასრულდა აფხაზეთის დაკარგვით. მაშასადამე, საქართველო 1992 წლის 14 აგვისტოდან 1993 წლების 30 სექტემბრამდე ჩაბმული იყო ფართომასშტაბიან ომში, ხოლო რამდენადაც ვიცით, ომის პროცესში მსოფლიოს არც ერთი კონსტიტუცია არ უშვებს არჩევნების ჩატარებას, მით უმეტეს, რომ იმ დროს ფაქტობრივ ხელისუფლებას კონსტიტუცია არ გააჩნდა.

გარდამავალი პერიოდის კონსტიტუცია, რომელიც მიღებული იყო სრული ლეგიტიმურობის პირობებში საქართველოს უზენაესი საბჭოს მიერ, მოქმედებდა, მართალია სხვადასხვა დონით, მთელ ქართულ სივრცეში კონფლიქტის მეორე მხარის მეშვეობით. ამდენად, გურამ აბსანძის ამ პერიოდის მოღვაწეობის შეფასება, როგორც შეთქმულება და ამბოხება, სამართლებრივად უსაფუძვლოა და მორიგი სიცრუეა ამ ნაყალბევ დოკუმენტში.

მეორე მხრივ, 1992 წლის 11 ოქტომბრის არჩევნებით დამკვიდრებული ხელისუფლება იმიტომაც არ შეიძლება იყოს ერთადერთი ლეგიტიმური, რომ კონფლიქტის მეორე მხარეს, ყველას მიერ აღიარებულ ლეგიტიმურ ხელისუფლებას ერთი წუთითაც არ შეუწყვეტია ბრძოლა კანონიერების აღდგენისათვის, არ გამოუცხადებია თავი დაშლილად, მოქმედებდა უზენაესი საბჭო, მინისტრთა კაბინეტი, თანაც საქართველოს ტერიტორიაზე, ქვეყნის განსაზღვრულ ნაწილში ჰქონდა თავისი იურისდიქცია, მას არასდროს არ უთქვამს უარი ხელისუფლებაზე, უფლებამოსილება არ გადაუცია ფაქტობრივი ხელისუფლებისათვის.

როგორც ზემოთ აღნიშნულ დადგენილებაშია აღიარებული, ამ მოვლენის პოლიტიკური შედეგები დღემდე არ არის აღმოფხვრილი. ამდენად, 11 ოქტომბრის არჩევნები იმიტომაც არ შეიძლება ჩაითვალოს ლეგიტიმურად, რომ მის საფუძველს წარმოადგენდა ძალადობრივი სამხედრო საბჭო და მისი მემკვიდრე ე. წ. სახელმწიფო საბჭო. თუ ყოველივე ამას ვერ სწვდებოდა მოსამართლე ი. ტყემელაშვილის გონება, მას ის მაინც უნდა გაეკეთებინა, რომ წაეკითხა ზემოთ ხსენებუ-

ლი დადგენილების პირველი მუხლი, რომლითაც დაგმობილია ლეგიტიმური ხელისუფლების ძალადობით დამხმობის ყოველგვარი მცდელობა.

განაჩენში საბრალდებო დასკვნიდან პირდაპირ არის გადმოღებული და უტყუარ ფაქტადაა აღიარებული, რომ 1992 წელს 6 იანვრიდან 11 ოქტომბრამდე ქვეყანაში იყო სახელისუფლებო ვაკუუმი, რომელიც თურმე შეუვსია ისეთ „უწყინარ“ ორგანოს, როგორც იყო სამხედრო საბჭო, რომელიც სინამდვილეში წარმოადგენდა სამხედრო-კრიმინალურ ხუნტას, რომელსაც არც არავინ ცნობდა და არც არავინ აღიარებდა, ამავე პერიოდში, როგორც ზემოთ ვთქვით, საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი ცხოვრობდა ლეგიტიმური ხელისუფლების ხელმძღვანელობითა და გარდამავალი პერიოდის კონსტიტუციის ნორმებით, მაგრამ თუ ვაღიარებთ, რომ არსებობდა სახელისუფლებო ვაკუუმი, რომელიც არალეგიტიმურ ხელისუფლებას შეუვსია, მაშინ ამ ხელისუფლების მიერ, მით უმეტეს, ომის პერიოდში ჩატარებული ყოველგვარი ღონისძიება, მით უფრო არჩევნები, როგორ უნდა ჩაითვალოს ლეგიტიმურად? ეს არ თავსდება არც საქართველოს კანონმდებლობაში და არც საერთაშორისო სასამართლის ნორმებში, მაგრამ ყოველივე ეს იმისათვის დასჭირდათ სიცრუის ბარონებს, რომ რაღაცნაირი საფუძველი შეექმნათ კანონიერი ხელისუფლების ასობით და ათასობით წარმომადგენლისა და მათი მხარდამჭერების მიმართ პოლიტიკური „სამართლებრივი“ და ფიზიკური ანგარიშსწორებისათვის, მოცემულ შემთხვევაში გურამ აბსანძესთან მიმართებაში.

შემდეგ განაჩენში ვკითხულობთ: „ქვეყნის გარეთ მყოფმა საქართველოს ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა 1992 წლის ბოლოს მოაწყვეს შეთქმულება და ამბოხება საქართველოს სახელმწიფოს ლეგიტიმური ხელისუფლების დასამხობად და ძალაუფლების ხელში ჩასაგდებად. ლეგიტიმურობის შესახებ უკვე ვილაპარაკეთ. ასევე ლაპარაკი გვქონდა იმაზეც, რომ კანონიერ ხელისუფლებას საქართველოს ტერიტორიაზე არსებობდა და მოქმედებდა ერთი წუთითაც არ შეუწყვეტიათ, განსაკუთრებით სამეგრელოსა და აფხაზეთში. საქართველოში გარდა პრეზიდენტისა სისტემატურად იმყოფებოდნენ კანონიერი ხელისუფლების როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლები, მინისტრები, პრეფექტები. მთელ საქართველოში მოქმედებდა 1991 წელს არჩეული საკრებულოები, უზენაესი სასამართლო, რომლის უფლებამოსილება ამ ბოლო დრომდე სწორედ კანონიერი ხელისუფლების მიერ იყო

განსაზღვრული. სამწუხაროდ, მოსამართლე. ი. ტყეშელაშვილმა თურქე თვითონაც არ იცის, საიდან მოდის. ასე რომ, 1992-93 წლებში საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე არა მარტო ორხელისუფლებიანობა იყო, არამედ მრავალხელისუფლებიანობაც. ამის მიზეზს ის ხელისუფლება წარმოადგენდა, რომელიც შეიარაღებული გზით დაფუძნდა ქვეყნის რაღაც სივრცეში. საგულისხმოა ის, რომ ყველა ამ „ხელისუფლებას“ გააჩნდა საკუთარი სამოქმედო სივრცე. ასეთი სიტუაცია დღემდეა შენარჩუნებული.

ცენტრალურ ხელისუფლებებს შორის ურთიერთობის ნორმალიზების მცდელობის ფაქტია 20 აპრილის დადგენილება. სასამართლო და პროკურატურა კი მისი შეუსრულებლობით ხელოვნურად ამძაფრებს სიტუაციას და თავადაა ქართული სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ შეთქმულების მომწყობი.

ჩვენთვის საინტერესოა კიდევ ერთი მომენტი: რატომაა განაჩენში მითითებული 1992 წლის ბოლო „შეთქმულების და ამბოხების დასაწყისად“? არავითარი ღირშესანიშნავი მოვლენა ამ პერიოდში არ მომხდარა, თუ არ ჩავთვლით იმას, რომ ფაქტობრივი ხელისუფლების მიერ გაჩაღებულ ომში სისხლისაგან იცლებოდა საქართველოს მოსახლეობა. თუ „შეთქმულება“ და „აჯანყება“ დაიწყო 1992 წლის ბოლოს, რატომ იმთავითვე არ იღებს მასში მონაწილეობას აღმასრულებელი ხელისუფლების ერთ-ერთი მთავარი პირი – გურამ აბსანძე და რატომ შეუერთდა ის მათ რვა თვის დაგვიანებით? ამაზე დამაჯერებელი პასუხი გასცა სასამართლოს მიმდინარეობისას ბ-ნმა გ. აბსანძემ, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ეს პასუხი ან არ აისახა განაჩენში, ანდა იგი საექვოლ ჩათვალეს. სხვა მხრივ ნათელი იყო, რომ გ. აბსანძის არავითარ შეთქმულებაში არასდროს არ მიუღია მონაწილეობა, ის მხოლოდ ასრულებდა იმ ბრძანებებსა და მითითებებს, რასაც მას აძლევდნენ პრეზიდენტი და კანონიერი ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრი.

რაც შეეხება 1992 წლის ბოლოსათვის ამბოხების დაწყებას, ესაა მცდელობა, რაღაც არ უნდა დაუჯდეთ, დამხობილი კანონიერი ხელისუფლების ბრძოლა ქვეყანაში კონსტიტუციური ძალაუფლებისა და სამართლიანობის დამკვიდრებისათვის ჩათვალონ, როგორც არაკანონიერი ქმედება უკვე „ლეგიტიმირებული“ ხელისუფლების წინააღმდეგ.

მართლაც, რომ ეს შავი საქმე თეთრი ძაფითაა ნაკერი.

*Cessante causa-cessat effectus**

მოსამართლის მხრივ მიკერძოების და არაკეთილსინდისიერი მიდგომის მრავალი მაგალითია მოყვანილი საკასაციო საჩივარში. ჩვენ ამაზე არ შევიჩრდებით, ჩვენ ვცდილობთ წინ წამოვიწიოთ უფრო ის ზნეობრივი და პოლიტიკური მხარე, რომლის გათვალისწინება აუცილებლად ევალეობდა მოსამართლეს, რომელსაც მიჰყავდა არა ყოფითი სისხლის სამართლის საქმე, არამედ პოლიტიკური კონფლიქტის შედეგად დამდგარი პროცესი. განაჩენში თითქმის არაა მსჯელობა და ანალიზი იმ მოტივებზე, რომლებმაც შეიარაღებულ გამოსვლამდე მიიყვანა უბრალო, მშრომელი ადამიანები. განაჩენში მხოლოდ ბრალდებულთა მიერ მოყვანილი მოტივების მცირე ნაწილია აღნუსხული, ისიც ძალზე შეკუმშული ფორმით. არადა, ვინც ესწრებოდა სასამართლოს, იცის, თუ რა დამაჯერებლად ასაბუთებდნენ თავიანთი ნაბიჯის გარდაუვალობას ეს გუშინდელი გლეხები და რიგითი მუშები, დღეს კი ხელისუფლების მიერ ტერორისტებად ქცეულნი.

მოსამართლე არც კი ცდილა ანალიზის გზით მისულიყო იმ მოტივაციამდე, რომელმაც განაპირობა ეს აქტი. ის, სადაც არის ხსენება ამ ზოგად საკითხებზე, გადმოწერილია პროკურატურაში 1992-93 წლებში შემუშავებული ყალბი ანალიზებიდან და დასკვნებიდან. არადა, 1992 წლიდან 1998 წლამდე იმდენი რამ მოხდა, რომ არ შეიძლებოდა ამას არ მოეხდინა ზემოქმედება განსასჯელთა გადაწყვეტილებაზე.

მოსამართლის არაკეთილსინდისიერებაში დარწმუნებულმა 1998 წლის 9 თებერვლის შეიარაღებული გამოსვლის მონაწილე ცხრა განსასჯელმა: ნუგზარ ჩუხუამ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის ასმეთაურმა, კაპიტანმა, ზურაბ ეჯიბიამ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითმა, ბონდო თოდუამ – აფხაზეთის პარტიზანული დაჯგუფების წევრმა, ზუგდიდის ბატალიონის ასმეთაურის მოადგილემ, კაპიტანმა, გერონტი ქობალიამ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითმა, პაატა ზარქუამ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის ასმეთაურმა, კაპიტანმა, ტარიელ ბუკიამ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის

* მიზეზის აღკვეთით შედეგიც აღიკვეთება.

რიგითმა, ზაურ გულუამ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითმა, ზაზა მარანელმა – ეროვნული გვარდიის სენაკის ბატალიონის ასმეთაურმა, კაპიტანმა და საშა ზაქარაიამ მიმართვა გაუგზავნეს საქართველოს მოსახლეობას, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, საქართველოში აკრედიტებულ უცხოეთის ქვეყნების საელჩოებს, ადამიანის უფლებათა დაცვის საქართველოსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებს, სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა დაცვის სასამართლოს, ევროსაბჭოს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტს, გაეროს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტს, საქართველოს ფაქტობრივ პარლამენტს, საქართველოს უზენაეს სასამართლოს, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტს, რუსეთის სახელმწიფო დუმას. აღნიშნულ მიმართვაში ისინი ასახელებენ იმ მოტივებს, რომლებმაც უბიძგეს მათ დამოუკიდებლად გადაედგათ ასეთი ნაბიჯი (მიმართვის ტექსტი სრულად იხილეთ დანართში, გვ.193). ისინი წერენ:

„ბატონ შევარდნაძეზე თავდასხმის მოტივი და მიზეზი გახლდათ მისი ხელმძღვანელობით ბოლო პერიოდში საქართველოში გატარებული ანტიეროვნული, ანტისახელმწიფოებრივი, ანტიდემოკრატიული პოლიტიკა, რომელსაც მოჰყვა:

1. 1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების შედეგად კანონიერი ხელისუფლების დამხობა;

2. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა – სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის დაკარგვა;

3. უკანონო ხელისუფლების ბანდიტური ფორმირებების მიერ დასავლეთ საქართველოს ხუთგზის დარბევა, ამ უძველესი კუთხის შერყვნა, კოლხური მოღმის სულში ჩაფუთხება, აბუჩად აგდება, დაცინვა და დახვრეტა;

4. მკვლელობა, პოლიტიკურ მოწინააღმდეგეთა ფიზიკური განადგურება;

5. კანონიერი ხელისუფლების ხელმძღვანელების და მომხრეების, აგრეთვე კანონიერი გვარდიის მეთაურებისა და გვარდიელების ციხეებში ჩაყრა და ქვეყნიდან განდევნა;

6. ქართველი ერის უკანონო ხელისუფლებისათვის პოლიტიკურად მიუღებელი ერთი ნაწილის გენოციდი;

7. საქართველოს ეროვნული სიმდიდრის უკანონო ხელისუფლების

ხელმძღვანელთა და მათი სანათესაო კლანების მიერ მიტაცება;

8. ქვეყნის ეკონომიკურად გაჩანაგება და ფინანსურად გაკოტრება;

9. სახელმწიფოებრივი, ეროვნული იდეოლოგიის მოსპობა;

10. ერის დიდი ნაწილის სულიერი გახრწნა და დეგრადირება, სხვა უბედურებები.

ყველა ნორმალურად მოაზროვნე მამულიშვილისათვის ნათელი გახდა, რომ ასე ცხოვრების გაგრძელება შეუძლებელი იყო, საქართველო მიექანებოდა უფსკრულისაკენ, საჭირო იყო ამ პროცესის შეჩერება. ამიტომ იძულებული შევიქენით გადაგვედგა ასეთი რადიკალური ნაბიჯი, რაც, ჩვენი ღრმა რწმენით, გამოწვეული იყო უკიდურესი აუცილებლობით, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 30-ე მუხლში ჩამოყალიბებულია შემდეგნაირად: *„მართლსაწინააღმდეგოდ არ მოქმედებს ის, ვინც ამ კოდექსით გათვალისწინებულ ქმედებას ჩაიდენს უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობაში, ესე იგი, ვინც სხვას დააზიანებს იმ საფრთხის თავიდან ასაცილებლად, რომელიც ემუქრებოდა თვით დაზიანებლის ან სხვის სამართლებრივ სიკეთეს, თუ ამ საფრთხის თავიდან აცილება არ შეიძლებოდა სხვა საშუალებით და თუ დაზიანებული სიკეთე ნაკლებმნიშვნელოვანი იყო, ვიდრე გადარჩენილი სიკეთე“.*

ასე რომ, მიზეზი ამ სამხედრო ოპერაციისა არ ყოფილა მარტო 1991-92 წლების ზამთარში კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და მისი აღდგენისათვის ბრძოლა, როგორც პროკურატურაში შეთხზულ ე. წ. საბრალდებო დასკვნაშია ნათქვამი – რევანშიზმი, არამედ ის, რომ ძალადობით დაფუძნებული ხელისუფლება ვერ მართავდა ქვეყანას. ყოველ წელს, ყოველ დღეს, ყოველ წამს სულ უფრო უარესდებოდა ხალხის მდგომარეობა, იკარგებოდა სისხლით მორწყული ქართული მიწა-წყალი, ნიავდებოდა ეროვნული სიმდიდრე, ახლოვდებოდა ეკოლოგიური კატასტროფა და ა. შ. 1998 წლისათვის აშკარად გამოიკვეთა, რომ ქვეყანას დაეუფლნენ სახელმწიფო ორგანოებში მოკალათებული სხვადასხვა ჯურის კლანები, რომელთა ურთიერთქმედობა და დაუოკებელი სწრაფვა, რაც შეიძლება მეტი მიეთვალათ თავიანთთვის, გარდაუვალს ხდიდა ქართული სახელმწიფოებრიობის დაღუპვას. ყოველივე ეს ბრალად ედებოდა ქვეყნის პირველ პირს. რაც ორმაგად ზრდიდა საშიშროებას.

ამდენად, როგორც საკასაციო საჩივარშია ნათქვამი: „1998 წლის 9

თებერვლის შეიარაღებული თავდასხმა წარმოადგენდა უბრალო, მშრომელი ადამიანების გულისწყრომას, რომლებმაც ყველა მომხდარ უბედურებაზე პასუხისმგებლობა დააკისრეს პრეზიდენტ ე. შევარდნაძეს. მათ საკუთარი ნებითა და საკუთარი რისკით გადაწყვიტეს ამ თავგანწირულ ნაბიჯზე წასვლა, რასაც არც გურამ აბსანძისა და არც დევნილი ხელისუფლების რომელიმე წარმომადგენლის ზედმეტი ღირეპტივები და შეძახილები არ სჭირდებოდა, როგორც ეს ბრალდების მხარეს სურს წარმოაჩინოს“.

კიდევ რამდენიმე ამონარიდს შემოგთავაზებთ საკასაციო საჩივრიდან. „ბრალდებული ნუგზარ ჩუხუა: „მე ვარ კანონიერი ხელისუფლების გვარდიის ოფიცერი და მიუხედავად იმისა, რომ ჩავიდინე დადგენილებაში აღწერილი ფაქტები, მე ვმოქმედებდი კანონიერი ხელისუფლების სახელით. მე არ ჩამიდენია სამშობლოს ღალატი, ვმოქმედებდი უკანონო ხელისუფლების დამხობის მიზნით“ (ტ. 72, ს. ფ. 40).

ბრალდებული ბონდო თოდუა: „1997 წლის მაისში ჩემთან მოვიდა გ. ესებუა და მითხრა: ხომ ხედავ აფხაზეთი ჩაბარებულია, ხალხი შიმშილობს, ყველაფერი გაძარცვულია და არც ერთი წარმოება არ მუშაობს და ისიც ხომ იცი სამეგრელოს რა დღეები დაადგაო. ყოველივე ამაში გ. ესებუამ დაადანაშაულა საქართველოს პრეზიდენტი ე. შევარდნაძე...“ (ტ. 8, ს. ფ. 105)“.

ასეა ყველგან, სასამართლო ძიებაზე არც ერთ განსასჯელს არ დაუსახელებია გურამ აბსანძე ორგანიზატორად. ორგანიზატორად ყველგან ფიგურირებს ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის მე-16 ბატალიონის მეთაურის მოადგილე შაიორი გოჩა ესებუა. მით უმეტეს, დაცვის მხარის მიერ მტკიცებულებად წარმოდგენილ გ. გალოგრეს რედაქციით გამოცემულ წიგნში „ჯიხაშკარის სევედიანი მზე“, იმდროინდელი უშიშროების მინისტრი ჯემალ გახოკიძე გოჩა ესებუასთან საუბარს ასე გადმოგვცემს: „კითხვაზე – რას გირჩევენ ისინი?“ (იგულისხმება კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლები და მათ შორის გ. აბსანძე) გ. ესებუა პასუხობს, ისინი ჩვენ ვერაფერს გვირჩევენ, იმიტომ, რომ მაინც არ მივიღებთ მათ რჩევას“. არსებითად ყველაფერი ნათელია, მაგრამ ეს გონიერი ადამიანისათვის, გონებადბინდულნი, საკუთარი კეთილდღეობისათვის ყველაფრის მკადრებელნი ყოველივე ამას გვერდს უვლიან.

პოლიტიკური ანგარიშსწორება გრძელდება.

ამდენად, 9 თებერვლის აქტის ორგანიზების დაბრალება გურამ აბსანძეზე შორსაა სიმართლისაგან. მისი დაკავება და ამ საქმესთან დაკავშირება მოხდა წინასწარგანზარაზებით. ეს იყო შემადგენელი ნაწილი კანონიერი ხელისუფლებისა და მათ მომხრეთა ფიზიკური და პოლიტიკური განადგურების ერთიანი გეგმისა. დამცველებმა ამის დამადასტურებელი საბუთები წარმოადგინეს სასამართლოზე, მაგრამ მას ყურადღება არავინ მიაქცია... კიდევ ერთხელ ჩავიხედოთ საკასაციო საჩივარში: „საქართველოს ხელისუფლების შესაბამისი სამსახურების მიერ, 1998 წლის 9 თებერვლამდე დიდი ხნით ადრე, გ. აბსანძე მოიპარებოდა როგორც განხორციელებული თუ განუხორციელებელი ტერაქტების ორგანიზატორი და დამფინანსებელი, რაც ნათელს ჰფენს გ. აბსანძისათვის წარდგენილი ბრალდებების პროვოკაციულ ხასიათს. მაგალითისათვის შეგვიძლია მოვიყვანოთ „ე. ქობალიას, ზ. ძიძიგურისა და სხვათა მიმართ“ სისხლის სამართლის საქმის 61-ე ტომის 44-45-ე საქმის ფურცლებზე წარმოდგენილი, იმჟამად განსასჯელის, ზ. ძიძიგურის ჩვენება სასამართლო პროცესზე 1996 წელს. აღნიშნული მასალა აღვოკატთა შუამდგომლობით დართული იქნა გ. აბსანძისა და სხვათა მიმართ სისხლის სამართლის საქმეზე. ზ. ძიძიგურის ჩვენებაში აღნიშნულია: „10 დღის განმავლობაში მე ვიმყოფებოდი დილოში... მეუბნებოდნენ, ... რომ არსებობენ მოწმეები, რომლებიც დაადასტურებენ, რომ მე დაკავშირებული ვიყავი... მკვლევლებთან. ბალუაშვილმა მინახულა რამდენჯერმე. იგი მუდმივად მაძალავდა მეთქვა, რომ მე ვიყავი ტერორისტული ჯგუფის წევრი და მაფინანსებდა გურამ აბსანძე“.

აქ, ალბათ, კომენტარი ზედმეტია. მაგრამ მაინც, ბინძური ბრალდება გურამ აბსანძის მიმართ, უმაღლესი პოლიტიკური ინსტანციის დაკვეთით, ბალუაშვილის ტენიში იშვა და ფართო გაქანება მიეცა. კაცს ძალაუნებურად გაახსენდება იმ საუკუნის დასაწყისში, სიცრუითა და ორპირობით შეთითხნილი ღრეიფუსის საქმე. 1998 წლის თებერვლის მოვლენების ცხელ კვალზე, ამ მოვლენებისადმი მიძღვნილი წიგნის „ტერორი თუ რეაქცია ტირანიაზე?“ შესავალში ჩვენ ვადარებდით ერთმანეთს ამ ორ საქმეს. იდენტურობა იმაშია, რომ ერის ინტერესების გამყიდველი ხელისუფლება, რომელიც დამნაშავეა ომში მარცხში, ტერიტორიების დაკარგვაში, ქვეყნის ეკონომიკურად გაჩანაგებაში, ერის სულიერად გახრწანაში, განტევების ვაცს ეძებს. მაშინდელ

საფრანგეთში ასეთად გენერალური შტაბის კაპიტანი გამონახეს, უბრალო კაპიტანი, მაგრამ ებრაელი... და აგორდა ანტისემიტიზმის ტალღა; ქართველებს მაიორი ესებუა ეპატარავათ და მთელი გულისწყრომა თავს დაატეხეს კანონიერი ხელისუფლების ვიცე-პრემიერს და ფინანსთა მინისტრს. შეითითხნა სიცრუისა და სიყალბის ტომები. ადამიანს გააოცებს შემდგენელთა თავხედობა. ისინი თავსაც კი არ იწუხებენ იმისათვის, რომ ნაყალბევი რაღაცნაირად დასაშვებ ვარიანტებს მიუსადაგონ, მისცენ მას რეალური სახე. ეს შავი საქმე, მართლაც რომ, თეთრი ძაფითაა ნაკერი. მაღლობა მათ, ვინაც ამ თაღლითებს დიდი ხნით არ მოატყუებინა თავი, არ იქცა ბრბოს ნაწილად და შეეცადა გარკვეულიყო სიმართლეში, გაბედულად შეუტია სიცრუეს.

ბედის ირონიით ამ ბინძურ საქმეებში არის სხვა დამთხვევა: მაშინ, საუკუნის წინ იქ, სტუმართმოყვარე საფრანგეთში ებრაელი გაწირეს და დასაჯეს საფრანგეთის სიყვარულისთვის. „ვფიცავ, რომ დამნაშავე არა ვარ. გაუმარჯოს საფრანგეთს.“ – თქვა დრეიფუსმა სასამართლო პროცესზე. აქ, საუკუნის შემდეგ, თავის მეორე სამშობლოდ ქცეულ საქართველოში, ებრაელმა ბალუაშვილმა, დამკვეთთა გულისგასახარად, ყველაფერი იღონა, რათა საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლისათვის ცრუ ბრალდებები შეეთითხნა. ბალუაშვილმა საწადელი აისრულა – გურამ აბსანძე ხელთ იგდეს და დიდი ხნით ციხეში გამოკეტეს. მოსამართლე ტყეშელაშვილის ხელით, უზენაესმა სასამართლომ ეს ნაყალბევი – ბიწიერთა გონის ნააზრევი – რეალობად ჩათვალა და უდანაშაულო ადამიანს 17 წლით პატიმრობა ისე მიუსაჯა, რომ არც კი დაასწრო განსასჯელი განაჩენის გამოტანას. დრეიფუსს ათქმევიანეს საბოლოო სიტყვა. მან შეძლო დაეძახა – „გაუმარჯოს საფრანგეთს“, გურამ აბსანძეს კი ამის უფლებაც ჩამოართვეს, რამეთუ პროცესის მიმდინარეობიდან კარგად უწყობდნენ, რომ მას ძალუძდა ამ სიცრუის მხილება. მისი საბოლოო სიტყვა იქნებოდა განაჩენი ქვეყნისა და ერის ინტერესების გამყიდველთა მიმართ, მათ მიმართ, ვინც ან პირადი ინტერესებიდან გამომდინარე, ან სიმზღალით, შიშით, შემგუებლობით ბოლომდე ტაშს უკრავდა და მხარს უჭერდა ამ არნახულ სიბინძურეს. მაღლობა ღმერთს, ქართველებს არ დასჭირდათ ათწლეულები საქმეში გასარკვევად, მათი უმრავლესობა დადგა სამართლიანობის მხარეს და ხმა აღიმალა სიყალბისა და სიცრუის წინააღმდეგ.

*Ubi concordia, ibi victoria**

მე-16 საუკუნეში მოღვაწე რომის პაპი პავლე IV ამბობდა: „მსოფლიოს სურს იყოს მოტყუებული, დაე მოტყუდეს!“ სიცრუის ოკეანეში მოღრეიფე ქართველმა ჩინოვნიკებმა და სამართალდამცავებმა კარგად უწყიან ეს და ყოველგვარი მორალური თუ სამართლებრივი ნორმების უგულვებლყოფით, „სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე“, ანგრევენ სახელმწიფოსაც და სამართლიანობასაც. ამას კი აუცილებლად მოჰყვება სავალალო შედეგი. თუმცა მას, ვინც ძალად თვალს იბრმავებს, რა თქმა უნდა, ამის დანახვა არ უნდა. ხელისუფალნი ჯიუტად აგრძელებენ ავბედით საქმიანობას, სანამ ან ქვეყანას არ მოინელებენ ან პოზიტიურ ძალებთან ბრძოლაში დამარცხებულნი საბოლოოდ უფსკრულში არ გადაიჩეხებიან. ჩვენ მიერ თქმულის დადასტურებაა საქართველოში აშშ-ს ყოფილ საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის ქენეთ სპენსერ იალოვეცის ვაშინგტონში გაკეთებული მოხსენება საქართველოში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ.

მისი თქმით, არსებობს უამრავი ინფორმაცია აშშ-სა და დასავლეთ ევროპაში, რომლებიც უკიდურესად კრიტიკულია და ცდილობენ საქართველო სიცრუისა და სიყალბის ქვეყანად დაგვანახონ. ელჩის აზრით, პრობლემა „სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე“ მოქმედ ჩინოვნიკთა უვიცობასა და ბოროტებაშია. „არსებობს უვიცი ხელმძღვანელობის პრობლემა“, – წუხს იგი.

გურამ აბსანძის საქმემ თვალნათლივ გვიჩვენა, რომ ეს პრობლემა, სამწუხაროდ, დარჩა რეფორმირებულ სასამართლოშიც და თუ საჩქაროდ არ იქნა ზომები მიღებული და არ გასწორდა მსგავსი შეცდომები, თუ სასამართლომ ვერ შესძლო თვითგანწმენდა და არ მოიშორა ის რუდიმენტები, რომლებიც ძველი, საბჭოური სისტემიდან გადმოგვყვა, კატასტროფა გარდაუვალია. როგორც იალოვეცი წერს, შიდა სისუსტეები საშუალებას აძლევს გარე ძალებს ზემოქმედების ქვეშ იყოლიოს საქართველო. ეს კი უშუალოდაა დაკავშირებული ქვეყნის დამოუკიდებლობის შენარჩუნების საკითხთან.

ასეთი სოციალურ-პოლიტიკური სიტუაციის პირობებში ქვეყნის გადარჩენის გზა ეროვნული თანხმობის პროცესის სწორად წარმარ-

* სადაც თანხმობაა, იქ გამარჯვებაა.

თვაზება დამოკიდებული, ხოლო, თავის მხრივ, გურამ აბსანძის, როგორც დამზობილი ხელისუფლების ერთ-ერთი ხელმძღვანელი პირის საქმის სამართლიანობისა და კანონიერების ნორმების დაცვით განხილვა, მის მიმართ პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების აღსრულება მნიშვნელოვნად შეუწყობდა ხელს ამ პროცესს. სამწუხაროდ, ჯერ პროკურატურამ, შემდეგ კი სასამართლომ „ზემო-დან“ დაკვეთით გვერდი აუარეს ყოველივე ამას და სიცრუისა და სიყალბის გზას დაადგინეს. მოსამართლემაც უყურადღებოდ დატოვა და განაჩენში ასახვა ვერ ჰპოვა 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილებამ.

უფრო ადრე ასევე იგნორირებული იქნა მთელი რიგი შუამდგომლობები გ. აბსანძის თავდებით განთავისუფლების შესახებ. ყველა ძირითადი დოკუმენტი მოცემულია ამ წიგნის დანართში, ამიტომ მათზე მსჯელობას არ ვაეაგრძელებთ. ორიოდ სიტყვით შევეხებით დროებითი საპარლამენტო კომისიის მიერ გურამ აბსანძის მიმართ 20 აპრილის დადგენილების გავრცელების აუცილებლობაზე მსჯელობას.

კომისიის თავმჯდომარე ბატონი ვ. მალლაფერიძე ეროვნული თანხმობის კომისიის მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ 13 თებერვალს პარლამენტის სხდომაზე გაკეთებულ მოხსენებაში (ამ მოხსენების შემოკლებული ვარიანტი იხ. დანართში, გვ. 179) ამბობს: „...ნებისმიერი ქვეყანა შეძლებს სამოქალაქო კრიზისიდან გამოსვლას, თუ ეროვნული თანხმობის გზას აირჩევს“. მისი შეხედულებით, პირველ ეტაპზე აქტუალური იყო პატიმრების თემა: „შეუძლებელია საუბარი თანხმობის შემდგომ ეტაპზე გადასვლის, პროცესის გაფართოების შესახებ მანამ, სანამ არსებობს პატიმართა, ანუ იმ ადამიანთა პრობლემა, რომელთა მიმართაც არსებობს ეჭვი, რომ ისინი გასამართლებულნი არიან პოლიტიკური ნიშნით, (კერძოდ, იმიტომ, რომ ისინი „ზვიადისტები“ არიან). წინააღმდეგ შემთხვევაში არ განხორციელდება თანხმობის შემდგომი ეტაპი, რადგან პოლიტიკური ნიშნით გასამართლებულთა განთავისუფლების გარეშე არ იარსებებს ურთიერთნდობის ფაქტორი“. ასეთ მნიშვნელობას ანიჭებენ ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოში პოლიტპატიმართა განთავისუფლების საქმეს. რა თქმა უნდა, ეს უპირველეს ყოვლისა ეხება გურამ აბსანძეს. მოსამართლე კი თავის განაჩენში მას სამშობლოს მოღალატის, ბანდიტის კვალიფიციურებას აძლევს, ერთი სიტყვითაც კი არ ახსენებს იმას, რომ ის, დამზობილი ხელისუფლების ვიცე-პრემიერი, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრი— პოლიტიკური პატიმარია და როგორც პოლიტიკურ პატი-

მარზე, მასზეც უნდა გავრცელდეს 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება. თავიანთი ასეთი ქმედებით პროკურატურამ და სასამართლომ მართლაც შეაფერხეს ეროვნული თანხმობის პროცესის მიმდინარეობა, ვერა და ვერ მოხერხდა მეორე ეტაპზე გადასვლა, მისი საერთო სახალხო მოძრაობად გადაქცევა, ესაა სახელმწიფოსა და ერის წინაშე ჩადენილი დანაშაული. აი, რა აზრისაა პარლამენტის დიდი ნაწილი (აბსანძის პოლიტიკური ოპონენტები), ისინი, ვინაც ხმა მისცა ზემოთ აღნიშნულ მოხსენებას, მის „სამშობლოს მოღალატეობასა“ და „ბანდიტობაზე“. „მე მადლობას მოვასწავებ ბატონ გურამ აბსანძეს, – ამბობს ბატონი ვ. მალაფერიძე, – კომისიის წევრები დამეთანხმებიან, რომ მან განსაკუთრებული მძიმე პირადული მდგომარეობის მიუხედავად არაერთგზის მოგვმართა და მუდმივად აყენებდა თანხმობისა და სახელმწიფოს ერთიანობის იდეას პირად განცდებზე მაღლა, რითაც მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა თანხმობის პროცესში, უფრო მეტიც, ვიტყვოდი, რომ ის იყო თანხმობის კომისიის ერთ-ერთი აქტიური არაოფიციალური წევრი და ამ მიზნით ბევრ კრიტიკულ სიტუაციაში გამოიყენა თავისი ავტორიტეტი“.

შეამჩნია კი ეს „პირადული განცდები“ მოსამართლე ტყეშელაშვილმა, როცა 1992-93 წლებში შეთითხნილი სტანდარტულ ბრალდებები პირდაპირ განაჩენში გადმოჰქონდა?! ან გრძნობდა კი ბატონი მოსამართლე საკუთარი მდგომარეობის პიკანტურობას, როცა ვიღაცების საამებლად ცარიელ დარბაზში უდანაშაულო ადამიანს 17 წლის პატიმრობა გამოუტანა?! თავისი აზრით, მან ამით დაასრულა აბსანძის მიმართ ანგარიშსწორება ისე, როგორც ამას აკეთებდნენ სამოქალაქო ომის დროს ლენინის მითითებით: „დახვრეტისათვის ჩვენ არ გვჭირდება არც მტკიცებულებანი, არც დაკითხვები, არც ეჭვები. ჩვენ საჭიროდ მიგვაჩნია და ვხვრეტთ, ეს არის და ეს. ნუ მოძებნი იმის დამადასტურებელ საბუთს, მასალებს, რომ განსასჯელი სიტყვით თუ საქმით მოქმედებდა საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. პირველი კითხვა, რომელიც მას უნდა დაუსვათ, რა წარმოშობისაა... სწორედ ამ საკითხმა უნდა განსაზღვროს განსასჯელის ბედი, ეს არის წითელი ტერორის ბედი“ („მჩა-ს ყოველკვირეული“, 1918 წ.). გურამ აბსანძის ბედი სწორედ მისმა „წარმომავლობამ“ – კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლობამ განსაზღვრა.

იგივე მორალით ხელმძღვანელობდნენ ბალუაშვილი-ხვადაგიანი-ტყეშელაშვილის ღერძის ირგვლივ მოტრიალე „სამართალდამცავები“

თუ „მსაჯულები“. მათ პირნათლად შეასრულეს პოლიტიკური დაკვეთა.

ცდება ტყეშელაშვილი! მან განაჩენი გამოუტანა საკუთარ თავს, ვინაიდან ხალხი, როცა ეჭვი შეაქვს მოსამართლის პატიოსნებასა და ღირსებაში, მაშინ ის საკუთარ თავზე იღებს ინიციატივას და იცავს ამ უდანაშაულო პატიმარს – მას, ვისაც თემიდის უპატიოსნო მსახურის რისხვა დაატყდა თავს.

საინტერესო მაგალითი მოჰყავს ვ. ზნაკოვს პ. ექმანის წიგნის „სიცრუის ფსიქოლოგიის“ ბოლოსიტყვაობაში: სიციოლოგიურ გამოკითხვაში მონაწილე 196 პირს დაესვა კითხვა – მისცემთ თუ არა ტყუილ ჩვენებას, თუ იცით, რომ ბრალდებული უდანაშაულოა და თქვენი ეს ჩვენება მას იხსნის უპატიოსნო მოსამართლის ხელისაგან? უმრავლესობამ – 123-მა კაცმა დადებითი პასუხი გასცა. მათი მოტივაცია იყო: ყოველთვის არ შეიძლება ენდო მოსამართლის ობიექტურობასა და პატიოსნებას, რადგან ასეთია ჩვენი სასამართლო, უნდა დავეხმაროდ დაზარალებულს და აღვადგინოთ სამართლიანობა.

ღიახ, მოსამართლეთა უსამართლობა ძვირად უჯდებათ ადამიანებს, საზოგადოებას, ამიტომ ბევრი რამაა დამოკიდებული ამ უკანასკნელის აზრზე. ეს იციან სიცრუის მსახურებმა და დღემუდამ ზემოქმედებენ ამ საზოგადოებრივ აზრზე, ხოლო უპრინციპო მოსამართლენი პოლიტიკოსთა მიერ ამ გაუკუღმართებულ მოსაზრებებს ამოეფარებიან და არღვევენ არა მარტო მორალსა და ზნეობას, არამედ კანონსა და სამართლიანობასაც. მოსამართლე ტყეშელაშვილს ამ მხრივ თავი ქუდში ჰქონდა – მისთვის ამ საყოველთაო აზრს ქვეყნის პრეზიდენტი და მთავარი დაზარალებული ბატონი ედუარდ შევარდნაძე უშურველად ჰქმნიდა. რას არ მოიმოქმედებდა ასეთ მძლავრ ფიგურას ამოფარებული მოსამართლე, თუ მისი ბედი – შემორჩეს სასამართლოს – ამ დაზარალებულზეა დამოკიდებული?!

რადგან სიტყვა ჩამოვარდა საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებასა და მასში ე. შევარდნაძის მონაწილეობაზე, ეს აბსტრაქტულ მსჯელობად რომ არ ჩამოგვართვან, ამისათვის მრაველიდან ერთ მაგალითს მოვიყვანთ: თბილისის საოლქო სასამართლოში 2001 წლის 10 მაისს სარჩელი იქნა შეტანილი პრეზიდენტი ე. შევარდნაძის წინააღმდეგ, მოსარჩელე – განსასჯელი გურამ აბსანაძე მას ბრალს სდებს იმაში, რომ პრეზიდენტმა თავისი განცხადებით ხელყო საქართველოს კონსტიტუციითა და კანონმდებლობით დაცული გურამ აბსანაძის უდანაშაულობის პრეზუმფცია, უხეშად შელახა მისი ღირსება და საქმიანი რეპუ-

ტაცია, როცა განაცხადა: „... ძალიან დიდი სულიერი მღელვარებით ვსვამ კითხვას: საიდან მოდის ეს აღმაშფოთებელი უპასუხისმგებლობა საკუთარი ხალხისა და სამშობლოს წინაშე? გაითვალისწინეთ, რომ გაშვებულთაგან (ხაზს ვუსვამ, გაშვებულთაგან და არა გაქცეულთაგან) ოთხი ტერორისტია, არიან მკვლელები და სხვა დამნაშავენი, ტერორისტების რაოდენობას რომ ვასახელებთ, რა თქმა უნდა, გურამ აბსანძესაც ვგულისხმობ. სასამართლო პროცესი თითქმის დამთავრდა, გურამ აბსანძემ და მისმა აღოკატებმა ერთხელ კიდევ სცადეს და განაჩენის გამოტანის წინ ევროსასამართლოში გაგზავნეს თხოვნა თავისუფლების აღკვეთის ღონისძიების შეცვლის თაობაზე. როგორც გუშინ წინ მაცნობეს, ევროსასამართლომ ეს თხოვნა არ დააკმაყოფილა“. ეს განცხადება გამოქვეყნდა გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 2000 წლის 3 ოქტომბერს.

ესაა სასამართლოზე ზემოქმედების ნამდვილი მაგალითი და არა ის, რომ მოსამართლე ტყეშელაშვილმა 81 პარლამენტარის მიერ სასამართლოში შეტანილ შუამდგომლობას პარლამენტის მხრიდან სასამართლოზე ზეწოლა უწოდა.

20 აპრილის დადგენილებამ გზა გახსნა ურთიერთდიალოგისაკენ, ბევრმა რეალურად შეხედა სიტუაციას, უარი თქვა თავის მოტყუების ძველ გზაზე და დადგა სამართლიანობის მხარეს. მათ ხმა აღიმალღეს გურამ აბსანძის დასაცავად, მით უმეტეს, რომ მათ მიერვე მიღებული დადგენილებით ის დაუყოვნებლივ უნდა გაეთავისუფლებინათ პატიმრობიდან. შუამდგომლობაში ნათქვამია: „ვინაიდან საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების მოქმედების არეალში ექცევიან ის განსახლებებიც, რომელთა მიმართ სისხლის სამართლის საქმის განხილვა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში მიმდინარეობს თქვენი თავმჯდომარეობით, საქართველოს სსს კოდექსის 170-ე მუხლის საფუძველზე მივიღეთ გადაწყვეტილება, რათა ვიკისროთ ვალდებულება გურამ აბსანძისათვის პირად თავდებად დადგომის თაობაზე, რაც გულისხმობს ჩვენს მიერ გ. აბსანძის სათანადო ქცევის უზრუნველყოფას და სასამართლოს გამოძახებით დაუყოვნებლივ გამოცხადებას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოგმართავთ შუამდგომლობით გურამ აბსანძის მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების, პატიმრობის შეცვლის თაობაზე პირადი თავდებობით.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენი შუამდგომლობის დაკმაყოფილება ზელს

შეუწყობს ეროვნული თანხობის პროცესის განმტკიცებას და დადებითად წაადგება ქართველი ერის გამთლიანების საქმეს. "

ამ შუამდგომლობას უწოდა მოსამართლე ტყეშელაშვილმა სასამართლოზე ზეწოლა და უარი უთხრა მათ თავდებით გ. აბსანძის განთავისუფლებას, რითაც ცინიკურად შელახა უმაღლესი საკანონმდებლო ხელისუფლების ავტორიტეტი, ფეხქვეშ გათელა ეროვნული თანხმობის პროცესის ახლად ამოსული ყლორტები და თანხმობის ნაცვლად ახალ დაპირისპირებას, ახლა უკვე თვით ხელისუფლების შიგნით, საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლებას შორის, მისცა ბიძგი, რომელიც სულ უფრო ღრმავდება და კონფრონტაციის სახეს იღებს. ასეთი კატაკლიზმების გამომწვევი მოსამართლე ვის მძლავრ ზურგსაცაა ამოფარებული, საეჭვო არ უნდა იყოს. მოსამართლის ასეთმა არაპუმანურმა, არაზნეობრივმა, რაც მთავარია, კანონსაწინააღმდეგო ქმედებამ მიიყვანა უდანაშაულო პატიმარი – გურამ აბსანძე გახმაურებულ გაქცევამდე ციხის საავადმყოფოდან და რომელ ზედაც მსჯელობს პრეზიდენტი შევარდნაძე. ბატონ გურამისათვის ნათელი გახდა, სასამართლო ფარსია, მისი ბედი სხვა კაბინეტებში წყდება და ეს პოლიტიკური ანგარიშსწორებაა. აკი 17 აგვისტოს განაჩენმა ნათელყო ამ ვარაუდის სიწორე. ჩვიდმეტი წელი მიუსაჯეს უდანაშაულო პიროვნებას, რომლის მთელი „დანაშაული“ ის იყო, რომ მან კაცურად მოიხადა ვალი დამოუკიდებელი საქართველოს გარდამავალი კონსტიტუციისა და პირველი პრეზიდენტის წინაშე, სამართლიანობისა და კანონიერების, ქვეყნად ეროვნული თანხმობის, სიყვარულისა და სიკეთის დამკვიდრებისათვის რომ იბრძოდა.

ბრძოლა ბურამ აბსანძის დასასაპაღ

*Audiat et altera pars**

კანონის ასე აბუჩად აგდებას არ შეიძლებოდა სათანადო რეაქცია არ მოჰყოლოდა.

მოძრაობამ გურამ აბსანძის დასაცავად უკვე საყოველთაო ხასიათი მიიღო. თუკი მის პირველ ეტაპზე იგი მხოლოდ კანონიერი ხელისუფლების მომხრე ძალთა ერთი ნაწილის ზურგზე გადადიოდა

* მოსმენილ იქნეს მეორე მხარეც.

(ხელისუფლებამ მაშინ მოახერხა მისი რალაც ნაწილის გამიჯვნა ამ მოძრაობიდან), 2000 წლის თებერვალში ციხის საავადმყოფოში სასიკვდილო შიმშილობის აქციის დაწყების შემდეგ სულ უფრო ორგანიზებულ ხასიათს იღებს, შეიქმნა პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრი, რომლის მუშობაში აქტიურად ჩაებნენ ციხეში მყოფი პოლიტპატიმრები, ასევე პოლიტდევნილები, იძულებით ემიგრაციაში განხიზნულები, უბრალო, რიგითი ადამიანები. ცენტრის მუშაობა წარმატებული გამოდგა. მან შეძლო დიალოგი გაემართა ხელისუფლებასთან, დაერწმუნებინა საზოგადოება იმაში, რომ ეროვნული თანხმობის პროცესს ალტერნატივა არ გააჩნია, რომ მიმდინარე სასამართლო პროცესი შედეგია ეროვნული დაპირისპირებისა. 9 თებერვლის შეიარაღებული გამოსვლის ორგანიზატორმა გოჩა ესებუამ არაერთხელ დაადასტურა ეს ჭეშმარიტება, განსაკუთრებით ჭიხაშკარის აქციის შემდეგ. მთელი მსოფლიოს თვალწინ დაწყებული დიალოგი სულ მალე დავიწყებას რომ მისცა ხელისუფლებამ, უნდა განახლებულიყო. შეიძლება ითქვას, რომ პროცესი წარმატებით დასრულდა, მიღებული იქნა პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება, შეიქმნა ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისია, რომელშიც შევიდა პარლამენტის ყველა ფრაქციის წარმომადგენელი, რითაც გარეთ დაწყებულმა დიალოგის პროცესმა გადაინაცვლა ქვეყნის უმაღლეს ორგანოში.

განუსაზღვრელი იყო ბატონ გურამ აბსანძის როლი ამ საქმეში. ის მუდმივად გამოდიოდა ეროვნული თანხმობის გზით სახელმწიფოს ერთიანობის იდეით, იმ სახელმწიფოსი, რომელიც ორად იყო გაყოფილი – ფაქტობრივად და კანონიერად, რამაც გამოიწვია საზოგადოების გახლეჩა და დაპირისპირება. ეს აისახა კიდევ ეროვნული თანხმობის კომისიის მოხსენებაში და რომელზეც უკვე გვქონდა ლაპარაკი.

ამ ცხოველი დიალოგის პრაქტიკული შედეგი შთამბეჭდავი აღმოჩნდა, ციხებიდან და კოლონიებიდან განთავისუფლებული იქნა ასამდე პოლიტიკური და სამხედრო პატიმარი, უფრო მეტზე შეწყდა სისხლის სამართლებრივი დევნის საქმე, ათეულობით პოლიტემიგრანტს მიეცა საშუალება სამშობლოში დაბრუნებისა. გადაწყდა, ვისაც განსაკუთრებულად მძიმე დანაშაულში ედებოდათ ბრალი, მათი საქმე ხელახლა განხილულიყო საკასაციო პალატაში. მიუხედავად იმისა, რომ უშუალოდ საპარლამენტო სხდომის პროცესში შეტანილი იქნა ცვლილება დადგენილების პროექტში და ჩაიწერა, რომ ეს აქტი უნდა

შეხებოდა განსასჯელებსაც, სამწუხაროდ, არც პროკურატურამ და, მით უმეტეს, არც სასამართლომ არ მიაქცია ამას ყურადღება. შეიძლება ითქვას, აქედან დაიწყო რეაქციული ძალების შეტევა ეროვნული თანხმობის პროცესზე და არც თუ უშედეგოდ. შს სამინისტრო და პროკურატურა გახდა ამ ძალთა მედროშე. უკვე ივნისში მხეტურად, მთელი ქვეყნის თვალწინ მოკლეს 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე დევნაშეწყვეტილი კანონიერი ხელისუფლების გვარდიის პოლკოვნიკი აკაკი ელიავა და მისი თანამებრძოლი მაიორი გოჩა გვილავა, ციხეში გამოკეტეს მათი თანმხლები გვარდიელები: გ. ზარქუა, ს. სანაია და ზ. გვაზავა.

გაგრძელდა ზოგიერთ პიროვნების დევნა, სამშობლოში დაბრუნებული ემიგრანტების მიმართ აწარმოებდნენ შეურაცხმყოფელ დაკითხვებს, თვალთვალს და ა. შ. პროკურატურა ყველა ღონეს ხმარობდა, რათა დევნაშეწყვეტილი პირების მიმართ აღძრული საქმეები ისევ გაეგრძელებინათ. ასე გაგრძელდა მანამ, სანამ ახლად არ აგორდა საკოორდინაციო ცენტრის მიერ დაწყებული აქციები გურამ აბსანძის, ზარქუას, გვაზავას და სანაიას განთავისუფლების მოთხოვნით. მხოლოდ მას შემდეგ, რაც 24 მაისის აქციის მონაწილეებმა სენაკში შვიდი საათის განმავლობაში გადაკეტეს ფოთი-თბილისის მაგისტრალი, მოეწყო გენერალურ პროკურორთან ეროვნული თანხმობის კომისიის ხელმძღვანელობისა და საკოორდინაციო ცენტრის წარმომადგენელთა შეხვედრა. ახალმა გენერალურმა პროკურორმა ბატონმა გია მეფარიშვილმა აიღო პასუხისმგებლობა, რომ ყველა საქმე, რომლებსაც შეეხებოდა 20 აპრილის დადგენილება, დაიხურებოდა, დაჩქარდებოდა იმ პირთა საქმის შესწავლა და სასამართლოზე საკასაციო პალატაში წარდგენა, რომლებიც ამ დადგენილების გადახედვას ექვემდებარებოდნენ. იყო შეპირება, რომ აქციის მონაწილეთა მოთხოვნა გ. აბსანძის, ზარქუას, გვაზავას და სანაიას მიმართ საქმის შეწყვეტის შესახებ არსებული კანონმდებლობის საფუძველზე განხორციელდებოდა. სამწუხაროდ, მან თავის დანაპირების მხოლოდ პირველი ნაწილი შეასრულა, მაგრამ არაფერი გაკეთებულა გ. აბსანძისთან და ელიავას მკვლელობასთან დაკავშირებულ საკითხებთან მიმართებაში. როგორც მოსალოდნელი იყო, ამან კიდევ უფრო დაძაბა სიტუაცია.

პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სამეგრელოს რეგიონალური ორგანიზაციის ინიციატივით ზუგდიდში განახლდა მზადება ახალი ფართომასშტაბიანი

გამოსვლისათვის. როგორც ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელი ბატონი სოსო ლავგილავა იტყობინებოდა (დოკუმენტი იხ. დანართში, გვ.187), ხელისუფლების (პროკურატურის) და მის კვალდაკვალ სასამართლოს (რომლებიც ურთიერთთანხმობით მოქმედებენ) ცინიკური დამოკიდებულება მიღწეული შეთანხმებისადმი, რაც გამოიხატა გურამ აბსანძესთან მიმართებაში სსსკ-სა და კონსტიტუციური უფლებების ახალ დარღვევებში, გვაიძულებს ქართველი ხალხისა და მსოფლიო საზოგადოების ყურადღების მიქცევის მიზნით უკიდურეს ზომებს მივმართოთ. 27 ივლისს სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისტრაციის შენობის წინ გაიმართა მრავალათასიანი მშვიდობიანი დემონსტრაცია, სამეგრელოს სხვადასხვა რაიონის ოცდათორმეტმა წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ისინი პროტესტის ნიშნად თავს დაიწვევდნენ, თუკი ხელისუფლება ხელს არ აიღებდა პოლიტიკურ ანგარიშსწორებაზე. მეორე დღისთვის სიტუაცია კიდევ უფრო გამწვავდა, აქციის მონაწილეებმა, რომლებსაც თან ჰქონდათ ბენზინით სავსე ბოთლები, განაცხადეს, რომ დღის 3 საათზე განაზრახს სისრულეში მოიყვანდნენ. დაძაბულობამ აპოგეას მიაღწია. ახალ მსხვერპლს იწირავდა გულბოროტი ძალა. აქციის მონაწილეებს თხოვნით მიმართეს გურამ აბსანძემ (დოკუმენტი იხ. დანართში, გვ.191), ადამიანის უფლებათა დაცვის ორგანიზაციებმა, მაგრამ მათ არ მიიღეს ეს თხოვნები. ამასობაში საკოორდინაციო ცენტრის მიერ ატეხილმა განგაშმა შედეგი გამოიღო.

უშიშროების საბჭოს ინიციატივით გაიმართა მოლაპარაკება, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო გენერალურმა პროკურორმა. გადაწყდა, რომ 20 აპრილის დადგენილება ამოქმედდებოდა გურამ აბსანძესთან მიმართებაში. საკოორდინაციო ცენტრისადმი გამოგზავნილ წერილში პროკურატურა იტყობინებოდა: „საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში განხილულ იქნა თქვენი წერილი გ. აბსანძის, ზ. გვაზავას, გ. ზარქუას და სხვათა მიმართ საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების გამოყენებასთან დაკავშირებით ამ პირთა მიმართ აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეებზე.“

საქართველოს გენერალური პროკურატურა მხარს უჭერს ხსენებული დადგენილების სულისკვეთებას ეროვნული თანხმობის პროცესის დაწყების თაობაზე.

გ. აბსანძის მიმართ, ვითარების შეცვლის გამო, სისხლის საქმის

შეწყვეტის საკითხი გადაწყდება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით“.

სინამდვილეში კი ყველაფერი პირიქით მოხდა. სასამართლო პროცესზე მოაწყვეს პროვოკაცია, სხდომიდან გააძევეს განსასჯელი გ. აბსანძე, რასაც მოჰყვა სახაზინო ადვოკატთა მიერ დარბაზის დატოვება. ცარიელ დარბაზში, სამუშაო საათების დასრულების შემდეგ, საღამოს 6 საათზე პროკურორებმა დაიწყეს საბრალდებო სიტყვის კითხვა და მოითხოვეს გ. აბსანძისათვის 18 წლით თავისუფლების აღკვეთა. რამდენიმე დღეში, როგორც ზემოთაც აღვნიშნეთ, მოსამართლემ თითქმის უცვლელად გადაიტანა განაჩენში მოცემული ყველა სიცრუე და და უდანაშაულოადამიანს 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. აი, ასე, მიუხედავად ყველაფრისა, სიცრუითა და ორპირობით მიაღწია დამკვეთმა ანგარიშსწორებას კანონიერი ხელისუფლების ვიცე-პრემიერთან, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრთან გურამ აბსანძესთან.

ჯერ კიდევ მონათმფლობელურ რომში უწყობდნენ, რომ: „მსაჯულს სამართლიანობა უოველთვის თვალწინ უნდა ედგეს“. „შევიყვაროთ სამართლიანობა, ქვეყნის მსაჯულნი“, – გემოდღერავს ბიბლია. როგორც ჩანს, დღევანდელი ქართული სახელმწიფო შორსაა იმ ცნებისაგან, რასაც სამართლიანობა ჰქვია. ალბათ, ამას გულისხმობდა უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, როცა თავის ტელეინტერვიუში ამბობდა, სასამართლო არ შეიძლება სახელმწიფოსაგან განსხვავებული იყოსო. ვერც შეედავები. თანაც შეიძლება ეს იმის დადასტურებადაც კი იქნეს გაგებული, რასაც ჩვენ პროცესის მიმდინარეობისას ვამტკიცებდით: სასამართლო პოლიტიკური ხელისუფლების ზემოქმედებას განიცდიდა, მაგრამ ეს ვერ ამართლებს მესამე ხელისუფლების მესვეურთ.

რეფორმა ხანგრძლივი პროცესია. ხელისუფლების სტრუქტურათა რეფორმირება სხვადასხვა ტემპით მიმდინარეობს, ამიტომ პასუხისმგებლობა რეფორმირებული სტრუქტურისა და, მით უმეტეს, სასამართლოსი ერთიორად იზრდება, რათა სხვა სტრუქტურების რეფორმირება წარმატებით ჩატარდეს. აქ მხოლოდ მაგალითის ძალაზე კი არაა აქცენტი გაკეთებული, არამედ კონსტიტუციურ მოვალეობაზეც, იმაზე, რომ სასამართლო პირდაპირაა პასუხისმგებელი რეფორმის პროცესის წარმატებით განვითარებისათვის ხელშეწყობაზე, მაგრამ როცა თავად არღვევს ამ კონსტიტუციურ უფლებებს, მაშინ, რა თქმა უნდა, სხვას ვერაფერს მოსთხოვ. სახელმწიფო ცუდადაა

აწყობილი და მეც ცუდი ვიქნებო, ვერაფერი გახცხადებდა. დაძო-
უკიდებელი სახელმწიფოებრიობის შენარჩუნების უმაღლესი მიზანი
მოითხოვს, რადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, ვიხელმძღვანელოთ სამარ-
თლიანობის პრინციპით, არ დაუშვათ პოლიტიკური შეხედულებებისა
და პრინციპების გამო პიროვნების უფლებათა ფენქვეშ გათელვა.
ექვების საფუძველზე არ უნდა დაისაჯოს უდანაშაულო ადამიანი. ამ
შეცდომის გასწორება ჯერ კიდევ ძალუძს ახალფეხადგმულ, რეფორ-
მირებულ ქართულ სასამართლოს. სანამ ეს არ მომხდარა, ბრძოლა
გურამ აბსანძის დასაცავად უნდა გაგრძელდეს. ეს არაა ბრძოლა მარ-
ტოოდენ უდანაშაულო ადამიანის დასაცავად. ესაა ბრძოლა დამოუ-
კიდებელი საქართველოსათვის, მისი სახელმწიფოებრიობის შენა-
რჩუნებისათვის, ადამიანთა დემოკრატიული უფლებების დაცვისათ-
ვის, ეროვნული თანხმობისათვის. ექვი არ გვეპარება, რომ სამართლი-
ანობა გვიმარჯვებს აქ, საქართველოში და არა სტრასბურგსა თუ
ჰააგაში. ეს ჩვენი ეროვნული ღირსების საქმეა.

„...თაქვასხმის პრთაქპრთ ორბანიგატორთან პირისპირ“

*Quod principi, placuit, leges habet**

არ არსებობს მტკიცებულება იმისა, რომ გ. აბსანძის სადმე და
ვინმესთვის ეთქვას: „მოკალით შევარდნაქე“.

არ არსებობს თუნდაც ერთი დოკუმენტი, რომელიც ამტკიცებდეს
გ. აბსანძის რამენაირ კავშირს ამ ოპერაციასთან, მის დაფინანსებასთან,
არაფერი რომ არ ვთქვათ უშუალო ხელმძღვანელობაზე.

განაჩენში კი ნათქვამია: „მიმალვისას გურამ აბსანძემ, საქართველოს
სახელმწიფო ხელისუფლების დასამზობად და ხელში ჩასაგდებად,
გააგრძელა დანაშაულებრივი საქმიანობა. ამ მიზნით 1997-98 წლებში,
მოაწყო შეთქმულება და განიზრახა ხელისუფლების წარმომადგენელი
სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწის, საქართველოს პრეზიდენტის,
ედუარდ შევარდნაძის მკვლელობა. ამისათვის 1997 წლის
განაფხულზე დანაშაულებრივად დაუკავშირდა თავის თანამოაზრეს,

* რაც მბრძანებელს მოსწონს, იმას კანონის ძალა აქვს.

ვანტანგ ქობალიას უკანონო შეიარაღებული ფორმირების წევრს, ამ უკანასკნელის მეშვეობით კი – ზურაბ ეჭიბიას, ბონდო თოდუას, ნუგზარ ჩუხუას, გერონტი ქობალიას, ზაზა მარანელს და სხვებს. შემუშავებული გეგმის მიხედვით, შეთქმულების საერთო ხელმძღვანელობა და დაფინანსება ევალებოდა გ. აბსანძეს. დანაშაულებრივი განზრახვის სისრულეში მოყვანის შემდეგ იგი უნდა მოსულიყო საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლების სათავეში. ზემოაღნიშნული პირების დაყოლიება დანაშაულის ჩადენაში, მათი სპეციალური სამხედრო მომზადების ორგანიზაცია საქართველოს ფარგლებს გარეთ, საბრძოლო იარაღების, სატრანსპორტო და კავშირგაბმულობის ტექნიკური საშუალებების შექმნა, ჯგუფის წევრებისათვის კონსპირაციული ბინების დაქირავება ქ. თბილისში, პრეზიდენტზე თავდასხმისათვის ადგილისა და დროის შერჩევა, აგრეთვე ამ თავდასხმის უშუალო ხელმძღვანელობა დაევალა ამ პიროვნებას“.

ვთხოვთ პროკურორებს, მოსამართლეს, ალბათ, ამავეს იზამს საკასაციო პალატაც: ბატონებო, თქვენ რასაც აქ წერთ, ამის დამამტკიცებელი რაიმე საბუთი თუ გაქვთ, ნუ მაღავთ, წარმოადგინეთ. მოსამართლეს ან უნარი არ შესწევს, ან ისეა გათამამებული, რომ არც კადრულობს რაღაც ლოგიკური კავშირებით, თუნდაც სოფიზმით შექმნას ფაქტის არსებობის ილუზია და დახატოს სიმართლის მაგვარი სურათი. საოცრებაა პირდაპირ, საიდან ასეთი თავგასულობა?! განაჩენიდან ზემოთ მოყვანილი ამონარიდის დასამტკიცებლად მოსამართლეს აუცილებლად უნდა მოეყვანა 1997-98 წლებში გურამ აბსანძის მიერ შეთქმულების მომზადების დამადასტურებელი დოკუმენტური მასალები, კერძოდ ის, რომ გურამ აბსანძის ხელმძღვანელობით შემუშავებული იქნა შეიარაღებული აჯანყების გეგმა, ჩუხუასთან, მარანელთან, ეჭიბიასთან, თოდუასთან და ქობალიასთან შეხვედრის ამსახველი ოფიციალური დოკუმენტები, ჩანაწერები, მითითებები, დღიურები და ა. შ. ე. ი. ყოველივე ის, რაც ასეთ ფართომასშტაბიან შეთქმულებასთან ახლავს, როგორადაც მას ხატავს მოსამართლე თავის განაჩენში. რა დოკუმენტის საფუძველზე ასკენის მოსამართლე, რომ „შემუშავებული გეგმის მიხედვით, შეთქმულების საერთო ხელმძღვანელობა და დაფინანსება ევალებოდა გ. აბსანძეს“. რა დოკუმენტს ეყრდნობა მოსამართლე, როცა ამბობს: „განზრახვის სისრულეში მოყვანის შემდეგ იგი უნდა მოსულიყო საქართველოს სახელმწიფოს სათავეში“. აქვს თუ

არა მოსამართლეს იმის დამადასტურებელი რამენაირი დოკუმენტური მასალა, რომლითაც დაამტკიცებდა, რომ გურამ აბსანძემ დააუვალა „ამ პირს“ (ალბათ, გ. ესებუას გულისხმობს) დაეყოლიებინა ზემოთ ჩამოთვლილი პირები, მოეხდინათ მათ სამხედრო მომზადების ორგანიზება, ტექნიკური საშუალებების შექმნა, კონსპირაციული ბინების დაჭირავება და ა. შ.

ჰქონდა კი მოსამართლეს გურამ აბსანძეს მიერ ამ ოპერაციის დაფინანსების რაიმე ამსახველი დოკუმენტი, „შეთქმულთათვის“ ფულის გადაცემის ფაქტის დამადასტურებელი საბუთი? ანდა ფულის გადაცემაზე, ქრთამის აღების, თუ სხვა მსგავს ფაქტზე? მოქალაქეთა „დაწვის“ გამოცდილება შევარდნაძისეულ საბჭოურ ქართულ პროკურატურას არ აკლია, მათი გასამართლების ტექნოლოგიაც სათანადო დონეზე იყო აყვანილი სასამართლოში.

მოსამართლე, ნაცვლად იმისა, რომ დაეყრდნოს ფაქტებს, დოკუმენტურ თუ ნივთიერ მტკიცებულებებს, რომლებიც მრავლადაა სხვა განსასჯელებთან დაკავშირებით, მაგრამ არც ერთი – გურამ აბსანძესთან მიმართებაში, როგორც ზემოთ მივუთითეთ, ყველგან წერს: ესებუამ ეჯიბიას უთხრა, მარანელთან თქვა... არადა, არავითარი საბუთი, „თქვაო“ და გათავდა... მიდი ახლა და უმტკიცე ტყეშელაშვილს, მართლაც ასე თქვა თუ არა ესებუამ. სადაც სინამდვილეში არსებობს ესებუას ნათქვამი, დაფიქსირებული მრავალრიცხოვანი საგაზეთო, სატელევიზიო თუ რადიოინტერვიუების სახით, სანდო არ არის ბატონი მოსამართლისათვის და თავხედურად ასკვნის: „ამავე წიგნიდან ირკვევა, რომ გ. ესებუა ჯ. გახოკიძესთან და ჟურნალისტებთან საუბარში ბოლომდე გულწრფელი არ არის. კერძოდ, ეს იმაში გამოიხატება, რომ ცალკეულ საუბრებში იგი აცხადებს, თითქოს 9 თებერვლის ტერორისტულ აქტში მონაწილეობა არ მიუღია, ამიტომ დაცვის მხრიდან გ. ესებუას საუბრების და ინტერვიუების მოშველიებით გ. აბსანძის უდანაშაულობის მტკიცება მოკლებულია საფუძველს“. სინამდვილეში, გ. ესებუა მრავალგზის ამტკიცებს, რომ შეიარაღებული გამოსვლის ორგანიზატორიც და შემსრულებელიც თვითონაა და სხვები უდანაშაულოები არიან; მხოლოდ ერთხელ, ისიც კორესპონდენტის მიერ სახალხოდ დასმულ პროვოკაციულ შეკითხვაზე, მოკრითიტყვის: „არა!“ ამიტომაც, რომ მოსამართლეს დასჭირდა სიტყვა „ცალკეულის“ ხმარება. ის ამით ალიბს იქმნის: თუკი ვინმე შეედავება

ამ ცრუ დასკვნის გამო და ცხვირწინ აუფრიალებს გ. ესეხუას განცხადებებს იმის შესახებ, რომ მან გაუყეათ ორგანიზება 9 თებერვლისა და 19 თებერვლის გამოსვლებს და ამიტომ მზადაა ჩაბარდეს ხელისუფლებას, მაშინ მოუხმობს ამ ალიბს და იტყვის: მე ხომ ვთქვი, ცალკეულ საუბრებშიო. ასეთი დონისაა მისი ყველა „გენიალური“ დასკვნა. სინამდვილეში გ. ესეხუას ზემოთ მოხმობილმა განცხადებამ გადაწყვიტა მისი ბედი და მოხდა მისი ლიკვიდაცია შ. ს. სამინისტროს „სპეცნაზის“ მიერ. არ ვიცი, რამდენად გულწრფელად, მაგრამ ამის შესახებ აფრთხილებს მას ჯ. ვახოკიძე.

წიგში „ჩიზაშქარის სეველიანი მზე“, რომელიც ძირითადად ყოფილ უშიშროების მინისტრს ჯემალ ვახოკიძესა და გოჩა ესეხუას შორის დიალოგზეა აგებული, ფასდაუდებელ დოკუმენტად შეიძლება ჩაითვალოს ამ მოვლენების შესასწავლად და შესაფასებლად, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც გოჩა ესეხუა მოკლეს. ჩვენ არ შევუძლებით ბატონ ჯემალ ვახოკიძის, როგორც უშიშროების მინისტრის, აკვარგინობის შეფასებას, მაგრამ ერთი რამ ნათლად ჩანს – მას ესეხუასთან საუბარი ისე მიჰყავს, როგორც ეს შეეფერება პროფესიონალ გამომძიებელს, მისგანაც დაუფარავად და ყოველგვარი შელამაზების გარეშე იღებს პასუხებს.

ვახოკიძე სთავაზობს ესეხუას ჩაბარდეს ხელისუფლებას: „...მუდმივი პატიმრობა გექნება თუ რაღაც სხვა, შანსი გაქვს იქიდან გამომავლი... თუ კაცს ვეტყვი წამოდიო, უნდა მიხვდეს, ამას მის სასარგებლოდ ვაკეთებ... მიხვდი? ამიტომ შენ ესეც კარგად იფიქრე. შენი გაქცევა კი...“ აქ მართლაც ალაღია მინისტრი – იცის, რომ შეილთამქამელი კრონოსი არ დაინდობს მას, გასწირავენ, ვინაიდან მისი ცოცხლად ყოფნა ჩაუშლით სანუკვარ გეგმას – ტერორიზმის ბრალდებით ციხეში ამოაყოფინონ თავი კანონიერი ხელისუფლების ყველაზე ქმედით პირებს... უშიშროების მინისტრის რჩევა მრავლისმთქმელია და სავალალო აღსასრულის მიმანიშნებელი. მეორე შეხვედრისას უშიშროების მინისტრი ხელახლა უმეორებს გოჩას: „შენი ამბავი დამთავრდა, გესმის? წახვალ თუ არა... იცოდე, მაშინ გარანტიას არავინ მოგცემს“. სამწუხაროდ, ყოველივე ეს, იმის შემდეგ, რაც ბატონმა ვახოკიძემ უარი განაცხადა მოწმედ სასამართლოზე გამოსვლაზე და მის თუ მასზე დაწერილ წიგნში ნათქვამის დადასტურებაზე, პილატესებურად ხელის დაბანვა უფროა, ვიდრე კაცური, სამართლიანი ქმედება.

გოძობდა გოჩა, რომ მის ირგვლივ ავბელითი წრე იკვრებოდა. ის შეუფარავედ მსჯელობს როგორც ფაქტობრივ ხელისუფლებაზე, ასევე ეროვნული ხელისუფლების შეცდომებზე. მისი ზრუნვის საგანი საქართველოა, ეროვნული თანხმობის მიღწევაა. ყველაფერს, რასაც აკეთებს, ამისთვის აკეთებს და არა რევანშის ასაღებად და ძველი ხელისუფლების ახლად დასამკვიდრებლად. ასეთია დედააზრი მისი მსჯელობისა. ესებუას თავისი გზა აქვს. მას ყოველგვარი იმედი გადაუწურა ხელისუფლების მხრიდან საკუთარივე სიტყვის უცერემონიოდ გატეხვამ, ზღვარდაუღებმა სიცრუემ. გოჩა ამბობს: „... მაგრამ წინასწარ ვერ გავუშვებ. იმიტომ, რომ ბევრჯერ იყო მოტყუება. ასე ვფიქრობ და ასე ვლაპარაკობ“. ასეთმა სიტუაციებმა მას გული გაუტეხეს. ის აღიარებს კანონიერ ხელისუფლებას, მაგრამ პოლიტიკური გზით ეროვნული ერთიანობის აღდგენისა არ სჯერა და თავისი გზით მიდის. ეს კარგად ჩანს გახოკიძესთან მისი საუბრის ერთი დეტალიდან: „ძალა, ძალა ჩვენ ვართ“. მხედველობაშია ეროვნული ხელისუფლების მხარდაჭერი გვარდია. ხოლო პოლიტიკურ ხელისუფლებას დაუფარავი ირონიით მოიხსენიებს: „...უმალღესი საბჭოს თავმჯდომარეს თუ რა ქვია ამას, – მოვალეობას რომ ასრულებს, – ნემო ბურჭულაძე, – დროებითი მთავრობის ვიცე-პრემიერი კი გურამ აბსანძე არის“. ალბათ, არ არის საჭირო დიდი ფსიქოლოგი იყო, რათა გაერკვე, თუ როგორი დამაბული ურთიერთობაა გოჩასა და კანონიერი ხელისუფლების ხელმძღვანელობას შორის და თუ მაინც ის უკავშირდება მათ, ეს იმიტომ, რომ კარგად ესმის ეს – მოლაპარაკება მხოლოდ პოლიტიკურ ძალებს შორისაა შესაძლებელი, რათა ეროვნული თანხმობის პროცესი რეალური გახდეს. მას მიაჩნია, ამ „წაყიდებულ პოლიტიკოსებს“ ისინი, სამხედროები. აიძულებენ მიუხსნდნენ მოლაპარაკების მაგიდას და მიაღწიონ თანხმობას.

ჩვენი მსჯელობა რომ სწორია, ამას ადასტურებს კიდევ ერთი ფრაგმენტი. გოჩა ამბობს: „დღეს დაეუკავშირდი ტელეფონით (დაახლოებით სამი-ოთხი დღეა გასული აქციიდან – მ. ზ.), იმათ უკვე გადაუღვამთ რაღაც-რაღაც ნაბიჯები“. აქედანაც ხომ ნათლად ჩანს და აშკარა ფაქტია, რომ პოლიტიკოსებსა და სამხედროებს შორის არავითარი კავშირი არ არსებობდა, მით უმეტეს, გურამ აბსანძესთან. ეს თბილისში გამართული მოლაპარაკების პროცესში კიდევ უფრო წარმოჩინდა. თბილისში ეღუარდ შეგარდნაძესთან შეხვედრისას, მას შემდეგ, რაც

მძევლები გაუშვეს, ხოლო გოჩა მიიძალა, დევნილი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა უარი განაცხადეს „ძალად ცხონებაზე“ და გაიფანტნენ. ნუთუ ასე ძნელია ამის გაანალიზება და მისგან სწორი დასკვნის გამოტანა?!

ახლა ვნახოთ ფრაგმენტები გახოკიძე – ესებუას მეორე შეხვედრიდან. მინისტრი ეკითხება ესებუას:

„– შენს თავზე რას ფიქრობ?..“

– რა ვიცი... თუ სიმართლეა, – სიმართლე ის არის, რომ კაცის გამტაცებელი ციხეში უნდა იჯდეს... იცით ალბათ, ხალხსაც ვეუბნები ამას...“

ხოლო გახოკიძის მიერ სისხლისღვრის ხსენებაზე ის მკვახედ პასუხობს: „... ეს სისხლისღვრა იმიტომ მოვაწყვეთ, რომ სისხლისღვრა შეგვეჩერებინა“. მინისტრი ისევ ეკითხება: „... შენ ხომ იცი, რომ თავდასხმაში მონაწილეობდი? ხომ აღიარებ ამას?“ „მეც არ ვმალავ, დასამალი რა არის“, – პასუხობს ესებუა და უშიშროების მინისტრს ექვი არ ეპარება, რომ 9 თებერვლის მომწყობი გოჩაა. „ხომ იცი, შენ იმისთანა ტერაქტი მოაწყვე შეაგულ თბილისში, ამისთანა არავის გაუკეთებია. ფაქტიურად შენ ეს ბოღმამ გააკეთებინა“. მოსამართლე ამ ეპიზოდს, რომელიც ნათელს ხდის თავდახმის ორგანიზირების საკითხს, გვერდს უვლის. მისთვის ესებუასაგან 19 თებერვლის აქციის პიროვნულ დღეს ცნობისმოყვარე კორესპონდენტის პასუხად ნასროლი – „არა“ – გახდა ზოგადი დასკვნის გამოტანის საფუძველი და ამ საბაბით უარი თქვა ოქროს წონის მქონე დოკუმენტურ მასალაზე – უშიშროების მინისტრის დიალოგზე აქციის ორგანიზატორთან, იმ ერთადერთ პიროვნებასთან, რომელმაც უწყოდა მთელი სიმართლე. ასეთი რამ სასამართლო პრაქტიკას, ალბათ, არ ახსოვს.

რაც შეეხება წიგნში მოყვანილი ფაქტების თუ დასკვნების სანდოობის საკითხს, გახოკიძესა და ესებუას შორის 9 თებერვლის აქციასთან დაკავშირებული მთელი დიალოგი მიმდინარეობს უშუალოდ, ძალდაუტანებლად. ვინაიდან ესებუას დალუპვის შემდეგ ეს ჩანაწერი მხოლოდ და მხოლოდ ხელისუფლების მხრიდან თუ განიცდიდა კორექტირებას, შელამაზებას და, ამდენად, მასში ექვის შეტანა დაცვის მხარეს თუ შეეძლო, მაგრამ არამც და არამც პროკურატურასა და სასამართლოს. ამიტომ ეჭვგარეშე უნდა მიეღო ამ უკანასკნელს დიალოგის ის ნაწილი, სადაც მინისტრი ეუბნება ესებუას: „შენ რაც ქალაქის ცენტრში გააკეთე, ეს ჩვენი ყველას დოჟალაპიობა იყო.“

უშიშროების, პოლიციის... და ყველასი... განა ვერ ვგრძნობთ ამას? მაგრამ ამავე დროს შეცდომები თქვენც გქონდათ, ბევრი... უამრავი. ესებუა: „*ფული ცოტა გვქონდა, გვიჭირს და რა ვქნათ*“. ნუთუ ძნელია გაარკვიო პროფესიონალმა იურისტმა ის, რომ ესებუა აქ პირველი პირით იმიტომ საუბრობს, რომ მათ არავითარი სხვა წყარო, გარდა საკუთარი თავისა, არ გააჩნდათ, თორემ ძალაუვნებურად მესამე პირით დაიწყებდა საუბარს. თუმცა რაზეა საუბარი, მოსამართლე ამას კი არა, აშკარად თქმულს უვლის გვერდს და არაფრად აგდებს.

გახოციე უყვება ესებუას: მე ახლა სხვა ამბავს გეტყვი. იცი პატიმრების ბუნება? ყველა ერთდროულად ამბობს: მოვიდეს გოჩა და ჩვენს გვერდით დაჯდესო. იცოდი ეს შენ? ახლა მე გეტყვი ჩვენ რა ვიცით: თავის მოკვლა რომ გინდოდა „ლიმონკით“, ვითომ ჩაბარება-არჩაბარება. ვინ არიან ისინი, ხომ იცი? „ჩემი ძმები არიან. იმიტომ რომ სიკვდილზე წავიდნენ ჩემთან ერთად“, - მიუგო გოჩამ. ჰოდა ახლა მათ სწყინთ, - აგრძელებს მინისტრი, - პასუხისმგებლობის საკითხია. შენ რომ მათთან იყო შეღავათია. „შეღავათია, - თქვა ყრულ, - შეღავათზე მეც გეუბნები“. კაცს ლოგიკურად გებადება კითხვა, თუ „გვერდით ჩაჯდომასზე“ მიდგა საქმე, მაშინ დაპატიმრებულები რატომ ითხოვენ მართო გოჩა ესებუას ჩაჯდომას და არაფერს ამბობენ ოპერაციის ხელმძღვანელ გურამ აბსანძეზე, რომელიც, პროკურატურისა და სასამართლოს ვერსიით, ვალდებული იყო ისინი ფინანსურად მოემარაგებინა და უზრუნველყო მათი უკან დახევა. მაგრამ საქმე ის არის, რომ *არავითარი კავშირი არ ჰქონდა მას ამ საქმესთან*, ამიტომაც არც არავინ ითხოვს მას, მინისტრიც გულწრფელად ეუბნება გოჩას: „ბიჭო, ამისთანა ტერაქტი მოაწყვე, პრეზიდენტის მოკვლა გინდოდა. მე ასეთი არაფერი მინახავს. ეს ნამდვილი საომარი ოპერაცია იყო. რას ლაპარაკობ! მაგრამ აქ სხვა რამე შეიძლება. რა შეიძლება იცი? იმ ბიჭებზე ბევრი შეღავათი შეიძლება. ათასი გზა გამოინახება. მაგრამ შენ, შენ ხომ არ მალავ, რომ ამ საქმის ორგანიზატორი ხარ? ხომ? პრეზიდენტზე თავდასხმა მოაწყვე, გაეროს ხალხი გაიტაცე, ეს ყველაფერი ერთმა კაცმა გააკეთე, მაინცდამაინც ტყვია გინდა? „- მსოფლიოს რომ გაეგო იმიტომ არ გამიკეთებია“. - აბა რა გინდოდა? - საქართველოს თავისუფლება, მეტი არაფერი“. მგონი აქ საკომენტარო არაფერია, ისედაც ყველაფერი გასაგებია. ამ ტერაქტს არავითარ დამკვეთი არ ჰყავდა, ის მომდინარეობდა საერთო სიტუაციიდან და იყ-

1991-93 წლების მოვლენების გაგრძელება, მისი ერთ-ერთი დამოუკიდებელი ფრაგმენტი. ეს რომ ასეა, დასტურდება კიდევ ერთი მაგალითით: „რეზონანსის“ კორესპონდენტი გახოკიძეზე არანაკლებ მოხერხებულად ეძებს კავშირს ესებუასა და ემიგრაციაში მყოფი მთავრობის წევრებს შორის.

„რეზონანსი“ – რას გირჩევენ ისინი: გააგრძელეთ ამ პოზიციაზე ყოფნა, დანებდით, ჩაბარდითო თუ როგორ?

გ. ე. – ისინი ჩვენ ვერაფერს გვირჩევენ, იმიტომ, რომ მაინც არ მივიღებთ მათ რჩევას. ეს ნაბიჯი ჩვენ ჩვენი გადავდგით და ჩვენი მივიყვანთ ბოლომდე“... როგორ შეიძლება სასამართლოს მხრივ მთავარი შემსრულებელი პირის ასეთი განცხადების იგნორირება?

ამის შემდეგ მოსამართლეს მართლაც არაფერი დარჩენოდა გარდა იმისა, რომ ეს დოკუმენტი არასანდოდ გამოეცხადებინა, ხოლო გახოკიძე სასამართლოსთვის დაემალა.

საინტერესოა წიგნის რედაქტორის გალოგრეს ნათქვამი გახოკიძესთან მიმართებაში: „მაგრამ იგი ახლა აქაა, 9 თებერვლის სისხლიანი თავდასხმის ერთადერთ ორგანიზატორთან, პირისპირ“. მგონი, ამით ყველაფერი თქმულია. რედაქტორი გადმოსცემს საყოველთაოდ აღიარებულ და მიღებულ ფაქტს.

მოსამართლისთვის გ. ესებუას განცხადებები, რომლებმაც მისი მკვლელობის შემდეგ არამართო სასამართლოსათვის, არამედ ისტორიისთვისაც დოკუმენტის ძალა შეიძინა, მისაღები არ აღმოჩნდა და სიტყვებით – „გ. ესებუა... საუბარში ბოლომდე გულწრფელი არ არის“ – სანაგვეში გადაუძახა ყველა ამ „ქალალდს“. მას შემდეგ, რაც, მისი ჭკუით, რაღაც-რაღაცები თავის სასარგებლოდ გამოიყენა, ჯ. გახოკიძის წიგნიც მას მიაყოლა, ხოლო თავად გახოკიძე დაცვის მხარის არაერთი მოთხოვნის მიუხედავად სასამართლოს არ გააკარა.

არც ის იქნება უინტერესო გავიგოთ, გამჭრიახმა მოსამართლემ როგორ გამოიყენა ადვოკატებისა და განსასჯელების მიერ საკუთარი ინტერესების დასაცავად მოხმობილი ეს წიგნი. ის განაჩენში წერს, რომ გ. აბსანძემ სასამართლოში გამოაქვეყნა წიგნის ცალკეული ფრაგმენტები იმის დასამტკიცებლად, რომ პრეზიდენტზე განხორციელებული თავდასხმის დაფინანსება მას არ განუხორციელებია. სინამდვილეში მასში თავმოყრილია ბრალდების დამადასტურებელი *სამხილი*, თუმცა განაჩენში არც ერთი მათგანი არ მოუყვანია. მას პირდაპირ გადმოაქვს

ბრალმდებლების მიერ „შეკერილი“ აბსურდები: თითქოს ესებუა მოსკოვიდან იღებდა დირექტივებს კანონიერი ხელისუფლების ხელმძღვანელობისაგან. მას უბრძანეს არ ჩაბარებოდა ხელისუფლებას და ა. შ. საიდან ასეთი თავგასულობა?! მართლაცდა, დედამიწა (და არა ქვეყანა) ჩალით ხომ არაა დახურული? მთელმა მსოფლიომ გაიგო, რომ გ. ესებუა დამოუკიდებლად მოქმედებდა, ის თვითონ აყენებდა მოთხოვნებს, ამ მოთხოვნების საფუძველზე მონდა ე. შევარდნაძესთან შესახვედრად კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენელთა შერჩევა. გ. ესებუას გ. აბსანძესთან კავშირი რომ ჰქონოდა, ის, შეიარაღებული გამოსვლის ხელმძღვანელი, ხელიდან გაუშვებდა ასეთ შემთხვევას და არ ჩამოვიდოდა საქართველოში, თუნდაც იმისათვის, რომ მოლაპარაკება გაეკვიანურებინა, დარჩენილი რაღაც „კულები“ მოესპო, ბოლოს და ბოლოს, გარკვეულიყო იმაში, თუ რატომ ჩავარდა ოპერაცია, ვინ იყო დამნაშავე, მოსამართლის ზღაპრებისა არ იყოს, დასაშინებელი დაეშინებინა, გასასაღებელი გაესაღებინა და ა. შ. მით უმეტეს, როგორც განაჩენიდან ჩანს, 19 თებერვლისათვის გამოძიებას იმის დამამტკიცებელი არავითარი ინფორმაცია არ გააჩნდა, რომ ეჭვი მიეტანათ გ. აბსანძეზე. შემთხვევითი არაა, რომ 19 თებერვლის შემდეგ ნაჩქარევად იწყეს კომპრომატების შეგროვება კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლებზე, კერძოდ გ. აბსანძეზე, რომლის ხელში ჩაგდებას ტერორის ბრალდებით, როგორც ზემოთ ვნახეთ, 1996 წლიდან ცდილობდა ბალუაშვილი. მათ ეს შეძლეს. როგორც სასამართლოზე განაცხადა მარანელმა, არნახული ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ზეწოლით გამოძალეს მას ეს ჩვენება და ხაზგასმით აღნიშნა: ნამდვილი სიმართლე ისაა, რასაც სასამართლოზე ვლაპარაკობო. წარმოუდგენელია, მოსამართლე სასამართლოს წინაშე მიცემულ ჩვენებას უარყოფდეს და უშიშროების იზოლატორში, ამ კომუნისტური „მართლმსაჯულების ციტადელში“ გამოძალულ ჩვენებებს ეყრდნობოდეს. ეს მაშინ, როცა მთელს ყოფილ საბჭოეთში გმობენ, საფლავიდან თხრიან გამომძიებლებს, პროკურორებს, მოსამართლეებს, რომლებიც ასეთი გამოძალული აღიარებით ანადგურებდნენ ქვეყნის საუკეთესო შვილებს. ნუთუ ან წარსულის, ან მომავლის შიში არა აქვს ამ ხალხს?! სადაა ღვთის სამართალი (jus divinum)?!

წიგნში „ჯიხაშკარის სევდიანი მზე“ თავმოყრილი ამ ფაქტების მიმოხილვა გვინდა დავასრულოთ უშიშროების მინისტრის მიერ გამოთქმ-

ული ერთი მოსაზრებით, რომლის გათვალისწინებაც აუცილებელი იყო სასამართლოსათვის. ოპერატიულ ინფორმაციაში შეიძლება ორმოცდაათი პროცენტი იყოს მართალი, შეიძლება ნულიც, გამოძიება კი რეალურად შეკრებილ მასალებს ემყარება."

ამდენად, საყოველთაოდ აღიარებული ფაქტია, რომ ძალოვანი სტრუქტურები ფლობენ უამრავ ოპერატიულ მასალას, მაგრამ, რამდენადაც მათი სანდოობის პროცენტი ძალზე დაბალია მთელ რიგ მიზეზთა გამო, მით უმეტეს დამშეულ და ზნეობრივად გარყვნილ ქვეყანაში, სადაც ყოველი მე-5 მაინც რაღაც ღონის დამსმენია, მათი მტკიცებულებად გამოყენება, მის საფუძველზე საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბება, მათზე დაყრდნობით მოსამართლის შინაგანი რწმენის ჩამოყალიბება დაუშვებელია, დანაშაულის ტოლფასია.

ჩვენი ღრმა რწმენით, გურამ აბსანძესთან მიმართებაში ამ მომენტმა სავეალალო შედეგამდე მიგვიყვანა. სურვილმა პირნათელი ყოფილიყვნენ დაზარალებულის წინაშე, ამოქმედა ჭორებისა და სიცრუის სისტემა, ვისაც არ ეზარებოდა, რაღაც ფორმებით, რაიმე გამორჩენის მიზნით, რიგითი დამსმენიდან დაწყებული მინისტრით და გენერალური პროკურორით დამთავრებული, სიცრუეს სიცრუეზე ახვავებდა. მათ შესძლეს აეყოლიებინათ ქვეყნის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა, ვინ დაგიდევდა უდანაშაულობის პრეზუმფციას, კანონს, ადამიანთა უფლებების საყოველთაოდ აღიარებული ნორმების დაცვას! მათ ღრობებით შესძლეს საზოგადოებრივი აზრის გ. აბსანძის საწინააღმდეგოდ მომართვა, ამიტომაც შევადარეთ ჩვენ ეს საქმე ღრეიფუისის საქმეს.

საბედნიეროდ, ქვეყანაში აღმოჩნდნენ ძალები, რომლებიც დაეჭვდნენ და წინ აღუდგნენ ამ ტოტალურ სიცრუეს, თანდათანობით საზოგადოებრივი აზრიც დაშოშმინდა, იწყო სიმართლის ძიება და უდანაშაულო გ. აბსანძის დაცვისათვის ბრძოლამ ფართო მასშტაბი მიიღო. ამის დამადასტურებელი მასალების ერთ ნაწილს მკითხველი იხილავს წინამდებარე წიგნში, მაგრამ ძალოვანების მიერ „მუნღირის დაცვის“ ინსტიტუტის დაძლევა ვერ მოხერდა, ვერც სასამართლომ დასძლია პირადული, ვერ გამოვიდა ამ სიცრუის ლაბირინთებიდან, ყველაფერი წარიმართა ტოტალური რეჟიმისათვის დამახასიათებელი წესით: „შექმნილი საზოგადოებრივი აზრი“, გამოძალულები „განთქმითი მტკიცებულება“, „აღიარება“, „შერჩეული „სამეულები“... და „მართლმსაჯუ-

ლებაც“ შედგა! ჩვენს შემთხვევაში განსხვავება გვაქვს უარესობისაკენ: იქ, ტოტალურ სისტემაში, მის ყველაზე უარეს პერიოდში – 1937-ში, როგორც წესი, სახეზე იყო „აღიარება“, აქ, როგორც ზემოთ ვნახეთ, არც აღიარებაა და არც მტკიცებულება, განაჩენი კი უმკაცრესია.

დემოკრატიულ საფუძვლებზე აგებული მართლმსაჯულებისათვის ყოვლად მიუღებელი უნდა იყოს ძველის ასეთი რეციდივი. ახლად ფეხადგმული ქართული, დამოუკიდებელი მართლმსაჯულება ამ ურთულეს საქმით გამოცდას გადის. დამაიმედებელია საკასაციო პალატის მიერ ამ საქმისადმი სერიოზული მიდგომა, მის მიერ დაცვის შუამდგომლობის დაკმაყოფილება და საქმის დიდ პალატაში გადაცემა: „პალატა თვლის, რომ აღნიშნული სისხლის სამართლის საქმე უნდა გადაეცეს უზენაესი სასამართლოს დიდ პალატას, რადგან საქმის განხილვას და გადაწყვეტას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის“... თუ რა მნიშვნელობა აქვს მას ეროვნული თანხმობის პროცესის სრულყოფის, საზოგადოებაში არსებული დაპირისპირების აღმოფხვრისათვის ამის თაობაზე უკვე ვიმსჯელებთ სათანადო ადგილას.

ზემოთ მოყვანილი ფაქტები კიდევ ერთხელ ადასტურებენ, რომ მართლმსაჯულებისათვის აუცილებელია ყველას მიერ აღიარებული ქეშმარიტების – „უმჯობესია დანაშაული დაუსჯელი დარჩეს, ვიდრე უდანაშაულო დასაჯოს“ – პრინციპის განხორციელება, ამისათვის კიდევ დარჩა დრო და საშუალება.

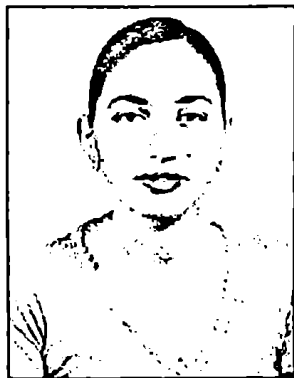
დემოკრატიულ პრინციპებზე აგებული სასამართლოების მიერ ამ პრინციპის ცხოვრებაში განხორციელების მრავალი მაგალითი შეიძლება დაასახელოს ადამიანმა, თუნდაც იტალიური მაფიის წინააღმდეგ მიმართული განმაურებული პროცესები, როცა დოკუმენტური მტკიცებულების უქონლობის, მათი არარსებობის გამო სასამართლო იძულებული ხდებოდა მსოფლიოში ცნობილი მაფიოზური კლანების მამები, განგსტერები, მათი პოლიტიკური მფარველები გაეთავისუფლებინა, რადგან სასამართლო კანონს უფრთხილდება, ურჩევნია დამნაშავე დროებით დაუსჯელი დარჩეს, ვიდრე კანონი დაარღვიოს და სასამართლოს სახელი და ღირსება შელახოს.

მურმან ზაქარაია

მზია სიჭინავა (ზაზა მარანელის ადვოკატი) – არავითარი სურვილი არ მქონდა დამეტოვებინა სასამართლო პროცესი და ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფი დაცვის გარეშე დარჩენილიყო. მაგრამ, როდესაც სასამართლო დაცვის მხარეს უზღუდავს დაცვის უფლებებს, მე არა მაქვს არც პროფესიული და არც მორალური უფლება დეკორაციად დავრჩე პროცესზე.

თეა კობიაშვილი – ვინაიდან არ მომეცით დაცვის განხორციელების საშუალება, პროტესტის ნიშნად ვტოვებ დარბაზს.

ლადო ნორაპიძე – პროცესში მონაწილეობას აზრი არა აქვს, ვინაიდან სასამართლო მართვადია, არ არის დამოუკიდებელი და ვერ გამოიტანს ობიექტურ გადაწყვეტილებას.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას

მსჯავრდებულ გურამ აბსანძის
ადვოკატების

იოსებ ბარათაშვილისა და
მალხაზ ჯანგირაშვილის

ს ა კ ა ს ა ც ი ო ს ა ჩ ი ვ ა რ ი

გ. აბსანძის მიმართ უზენაესი სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის 2001 წლის
17 აგვისტოს განაჩენის გაუქმების თაობაზე

2001 წლის 17 აგვისტოს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიამ (თავმჯდომარე ი. ტყეშელაშვილი, მსაჯულები: ნ. პაპავაძე, ო. იასეშვილი, ლ. სააკიანი) გამოიტანა განაჩენი გ. აბსანძისა და სხვა განსასჯელების მიმართ, რომლის თანახმად გ. აბსანძე ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, 307-ე მუხლით, 315-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით, 187-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, 1961 წლის რედაქციის სისხლის სამართლის კოდექსის მე-17 ნაწილით, 67-ე მუხლის IV ნაწილით, მე-17 და 104-ე მუხლების მე-3, მე-4, მე-6 და მე-7 პუნქტებით; 214-ე მუხლით და მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა 17 წლის ვადით, სასჯელის მკაცრი რეჟიმის სასჯელალსრულებით დაწესებულებაში მოხდით.

მიგვაჩნია, რომ ზემოაღნიშნული განაჩენი გ. აბსანძის მიმართ არის დაუსაბუთებელი, უკანონო და გამოტანილია მთელი რიგი არსებითი გარემოებების სრული იგნორირებით, წარდგენილი მტკიცებულებების გაყალბებით, მიკერძოებით და საპროცესო ნორმების უხეში, არსებითი დარღვევებით, რის გამოც იგი უნდა

გაუქმდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. განაჩენში მითითებულია, რომ გ. აბსანძემ 1993 წელს ჩაიდინა სახელმწიფო დაღვაწი – მონაწილეობა მიიღო „შეთქმულელებსა და ამბოხებებს“ საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლების ძალადობით დასამხობად და ხელში ჩასაგდებად, რამაც გამოიწვია ადამიანთა სიცოცხლის მოსპობა და სხვა მძიმე შედეგი. მანვე ჩაიდინა ძარცვა, ე.ი. სხვისი, ანუ სახელმწიფოს კუთვნილი მოძრავი ნივთის – დიდი ოდენობით აშშ დოლარის აქყარა დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით (იხ. გვ. 82-83).

განაჩენით საყოველთაოდ ცნობილ ფაქტადაა აღიარებული, რომ 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვარში ხელისუფლებასა და ოპოზიციურ ძალებს შორის კონფლიქტის გამწვავებისა და შეიარაღებული შეტაკების შედეგად 1992 წლის 6 იანვარს საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლები გაიქცნენ ქვეყნიდან და შექმნილი ხელისუფლების ვაკუუმის გამო ქვეყნის მართავდა ჯერ სამხედრო საბჭო, შემდეგ სახელმწიფო საბჭო. 1992 წლის 11 ოქტომბერს კი, განაჩენის ფორმულირებით, საქართველოს მოსახლეობამ დემოკრატიული და თავისუფალი არჩევნების გზით აირჩია საქართველოს პარლამენტი და შეიქმნა ლეგიტიმური ხელისუფლება (იხ. გვ. 46-54).

სასამართლო კოლეგიის მიერ განაჩენში მოყვანილი ზემოთ აღნიშნული ფორმულირება სიტყვა-სიტყვით არის გადმოტანილი საბრალდებო დასკვნიდან, რომელმაც, თავის მხრივ, აღნიშნული მოსაზრება პირდაპირ გადმოიტანა ყველა თვალსაზრისით უკანონო სამხედრო საბჭოს მიერ დანიშნული პროკურატურის მიერ 1992 წლის იანვარში შეთხზული ფორმულირებიდან, რომლის ძირითად მიზანსაც წარმოადგენდა ხელისუფლების სათავეში ძალადობის გზით მოსული სამხედრო საბჭოს მოსახლეობის თვალში მეტნაკლებად კანონიერ ხელისუფლებად წარმოჩენა.

ზემოაღნიშნულ „საყოველთაოდ ცნობილ“ საკითხებზე მსჯელობისას სასამართლო კოლეგიას მხედველობიდან გამორჩა ის მართლაც საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტი, რომ 1990 წლის 28 ოქტომბერს საერთო სახალხო არჩევნების გზით, 5 წლის ვადით, ანუ 1995 წლის შემოდგომამდე საქართველოს მოსახლეობის მიერ არჩეული იქნა უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო – საქართველოს უზენაესი საბჭო, რომელიც არასოდეს, სახელმწიფო გადატრიალების შემდეგაც კი, არავის გაუუქმებია; უზენაესი საბჭოს მიერ

ნამოქალაქობები იქნა აღმასრულებელი ხელისუფლება – მისი-სტრთა კაბინეტის სახით; 1991 წლის 26 მაისს კი ასევე 5 წლის ვადით საქართველოს პრეზიდენტად არჩეული იქნა ზვიად გამსახურდია. აქედან გამომდინარე, 1992-1993 წლებში საქართველოს უხუნაქის საბჭო, პრეზიდენტი და აღმასრულებელი ხელისუფლება კვლავაც წარმოდგენდნენ ქვეყნის დეგიტომური ხელისუფლებას, მით უმეტეს, რომ საქართველოს ტერიტორიის გარკვეული ნაწილი მუდმივად კონტროლდებოდა აღნიშნული ხელისუფლების მიერ; ხოლო ის ფაქტი, რომ 1992 წლის 11 ოქტომბერს არადეგიტომური სახელმწიფო საბჭოს მიერ დაინიშნა, ჩატარდა არჩევნები და შეიქმნა პარლამენტი, პირდაპირ მიუთითებს საქართველოში ორხელისუფ-ლებიანობის არსებობაზე, რამაც უმძიმესი ასახვა ჰპოვა ქვეყნის ცხოვრებაში.

აქედან გამომდინარე, განაქენის ფორმულირება იმის შესახებ, რომ „საქართველოს ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა 1992 წლის ბოლოს მოაწვეეს შეთქმულება და ამბოხება დეგიტომური ხელისუფლების დასამხობად“, მთლიანად ტენდენციური და არასწორია და არ ემყარება 1991-1993 წლებში განვითარებული მოვლენების ზედაპირულ ანალიზსაც კი. სეენს ამ მოსაზრებას განამტკიცებს საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება, რომელშიც პირდაპირაა ხაზგასმული, რომ 1991 წელს საქართველოში მოხდა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და სამოქალაქო კონფლიქტი: „საქართველოს პარლამენტი 1991-1992 წლებში დაწყებულ სამოქალაქო დაპირისპირებას განიხილავს, როგორც საქართველოს ისტორიის ტრაგიკულ პერიოდს, როცა ერთმანეთს გადაეჯაჭვა ურთულესი და ურთიერთსაწინააღმდეგო პოლიტიკურ-სამართლებრივი პრობლემები. საქართველოს პარლამენტი პატივს მიაგებს ძმათა შორის შეიარაღებული დაპირისპირებისას დაღუპულთა ხსოვნას, რომლებიც სამშობლოსათვის იბრძოდნენ, მიუხედავად პოლიტიკური მრწამსისა, და მოუწოდებს საქართველოს ყველა მოქალაქეს, ერთხელ და სამუდამოდ წერტილი დაესვას სამოქალაქო კონფრონტაციას“ (იხ. საქართველოს პარლამენტის 2000 წ. 20 აპრილის დადგენილება).

საქართველოს პარლამენტმა თავისი დადგენილებით დაგმო დეგიტომური ხელისუფლების დამხობის ყოველგვარი მცდელობა, რაშიც, უპირველეს ყოვლისა, იგულისხმება 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვარში შეიარაღებული სახელმწიფო გადატრიალების გზით კანონიერი ხელისუფლების განდევნის ფაქტი.

სამწუხაროდ, უსენაესი სასამართლოს კოლეგიისათვის არც პარლამენტის შემოადინიშნული დადგენილება აღმოჩნდა საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტი; უფრო მეტიც, მას რატომღაც მხედველობიდან გამოორჩა საბრალდებო სიტყვის ის პოზიცია, რომლითაც საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე ბრალდების მხარემ უარი განაცხადა განსასჯელ გ. აბსანძისათვის 1993 წელს განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით საქართველოს სსკ 307-ე მუხლითა და 315-ე მუხლის 1-ლი, მე-2 და მე-3 ნაწილებით (სახელმწიფო დაღალტი, შეთქმულება, ამბოხება) წარდგენილ ბრალდებაზე და მოითხოვა მის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტა (იხ. საბრალდებო სიტყვა, გვ. 111).

სასამართლო კოლეგიამ სრული იგნორირება გაუკეთა პროკურორების ამ პოზიციას, როდესაც განაჩენში ჩაწერა, რომ თითქოს ბრალდების მხარე გ. აბსანძეს ბრალს სდებდა 1993 წელს სახელმწიფო დაღალტის ჩადენაში, შეთქმულებასა და ამბოხებაში სახელმწიფო ხელისუფლების ძალადობით დასამხობად და ხელში ჩასაგდებად, რამაც გამოიწვია ადამიანთა სიცოცხლის მოსპობა და სხვა მძიმე შედეგი (იხ. განაჩენი, გვ.5), ხოლო განაჩენის 82-ე გვერდზე აღინიშნა, რომ გ. აბსანძე სასამართლოს მიერ ცნობილი უნდა იქნეს დამნაშავედ სსკ 307-ე და 315-ე მუხლების 1-ლი, მე-2 და მე-3 ნაწილებით იმისათვის, რომ 1993 წელს ჩაიდინა სახელმწიფო დაღალტი, მონაწილეობა მიიღო შეთქმულებასა და ამბოხებაში. ამის შემდგომ განაჩენის სარეზოლუციო ნაწილში სასამართლო კოლეგიამ, ყოველგვარი მსჯელობის გარეშე, საერთოდ დიად დატოვა აღნიშნული საკითხი, რითაც არა მხოლოდ საკუთარ თავთან შევიდა წინააღმდეგობაში და გამოიჩინა კურიოზული გულმაეიწყობა, არამედ უგულებელყო საპროცესო კოდექსის 24-ე და 28-ე მუხლების მოთხოვნებიც.

2. განაჩენის მიხედვით გ. აბსანძე ცნობილი იქნა დამნაშავედ მოქმედი სსკ 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და შეეფარდა 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა. აღნიშნულ ეპიზოდში, კოლეგიის თვალსაზრისით, გ. აბსანძემ სახელმწიფო ქონების გაძარცვის გზით მიისაკუთრა 127 830 ამერიკული დოლარი.

განაჩენში აღნიშნულია, რომ ბესარიონ გუგუშვილის მიერ 1993 წლის 4 ოქტომბერს გამოტანილი იქნა „უკანონო“ დადგენილება, რომლითაც თურმე ირკვევა, რომ როდესაც ამბოხებულებმა დაიკავეს ქ. ფოთი, 1993 წლის 4 ოქტომბერს გ. აბსანძემ ფოთის

მერიის შენობაში გამოიძახა ბანკის მმართველები კორტავა და თოდუა და მისცა მათ წინადადება, ბანკებში არსებული ვალუტა გადაეკათ ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილებისათვის (იხ. განაჩენი, გვ. 56); რის შემდეგაც ზუგდიდის განყოფილების მმართველმა ბ. კანკავამ, გ. აბსანძის დაეალებით, სათანადო საბანკო დოკუმენტების გაფორმებისთანავე 127 830 აშშ დოლარი ჩაიტანა და შეინახა ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილებაში. გ. აბსანძის 1993 წლის 20 ოქტომბრის „უკანონო“ №230 დადგენილებით აგრომრეწვებანკის ზუგდიდის განყოფილებაში გაიხსნა სავალუტო და მიზნინარე ანგარიში და ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილებას დაევალა ამავე ბანკში არსებული 127 830 აშშ დოლარის აგრომრეწვებანკის ზუგდიდის განყოფილებაში გადატანა, რომელიც 1993 წლის 26 ოქტომბერს გ. აბსანძის დაეალებით ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილებიდან ჩაირიცხა აგრომრეწვებანკში განაჩენის თანახმად, 1993 წლის 26 ოქტომბრის №030043987 გასაელის საკასო ორდერის შესაბამისად გ. აბსანძემ ხელი მოაწერა აგრომრეწვებანკიდან 127 830 აშშ დოლარის მიღებას თანხის ხელზე გადაცემიდან დაახლოებით 5 დღის შემდეგ (იხ. განაჩენი, გვ. 57).

სასამართლოს თვალსაზრისით, გ. აბსანძემ მიიღო 127 830 აშშ დოლარი, მაგრამ მან „ვერავითარი საბუთი ვერ დაასახელა იმის დასამტკიცებლად, რომ ეს ფული იხარჯებოდა სასოგადოებრივი საჭიროებისათვის“ (იხ. განაჩენი, გვ. 58).

სასამართლოს განაჩენი ზემოაღნიშნულ ნაწილში მიგვაჩნია უკანონოდ და დაუსაბუთებლად და იგი გაუქმებული უნდა იქნეს, ვინაიდან:

1993 წლის 4 ოქტომბერს საქართველოს რესპუბლიკის დევნილი ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის ბესარიონ გუგუშვილის მიერ გაცემული იქნა №20 განკარგულება, რომლის თანახმად ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილებასა და აგრომრეწვებანკის განყოფილებაში მიზანშეწონილად ჩაითვადა სავალუტო ანგარიშების გახსნა და რესპუბლიკის ბიუჯეტის კუთვნილი ვალუტის, ფოთის აგრობანკსა და შემნახველი ბანკის განყოფილებებში არსებული ვალუტის ნაშთის ზუგდიდის ეროვნული ბანკის განყოფილებაში ინკასირება. აღნიშნული განკარგულების შესრულება დაევადა ზუგდიდის ეროვნული ბანკისა და აგრობანკის მმართველებს (იხ. ტ. 42; ს.ფ. 69). 1993 წლის 20 ოქტომბერს საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის პირველი მოადგილის, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრის გ. აბსანძის მიერ ხელმოწერილი

იქნა საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის №230 დადგენილება „აგრომრეწვებანკის ზუგდიდის განყოფილებაში საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის სავალუტო და მიმდინარე ანგარიშის გახსნის შესახებ“, რომლის თანახმად აგრომრეწვებანკის ზუგდიდის განყოფილებას დაევალა საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის სავალუტო და მიმდინარე ანგარიშების გახსნა, ხოლო ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილებაში რიცხული ვალუტის ნაშთი მთლიანად გადატანილი იქნა მინისტრთა კაბინეტის სავალუტო ანგარიშზე (იხ. ტ. 42; ს.ფ. 71).

როგორც ბ. გუგუშვილი, ისე გ. აბსანძე საქართველოს უზენაესი საბჭოს მიერ თავიანთ თანამდებობებზე დამტკიცებულნი იქნენ 1990-1991 წლებში მოქმედი საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად, ხოლო ზემოთ აღნიშნული განკარგულება და დადგენილება მათ მიერ ხელმოწერილი იქნა კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით.

სასამართლომ მიზანმიმართულად მიჩქმალა მოწმე კორკელიას მიერ როგორც წინასწარ გამოძიებაში, ისე სასამართლო პროცესზე მიცემული ჩვენების ის ნაწილი, სადაც იგი მიუთითებდა, რომ ხსენებული 127 830 დოლარის გარდა ზუგდიდის აგრომრეწვებანკის განკარგულებაში იმყოფებოდა დიდძალი ფულადი თანხა და ფასეულობა (იხ. ტ. 42, ს. ფ. 96).

სასამართლო პროცესზე მიცემულ ჩვენებაში მოწმე კორკელიამ ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ გარდა 127 830 დოლარისა ზუგდიდის ეროვნულ ბანკში იმ პერიოდში, როდესაც სამეგრელოს რეგიონს აკონტროლებდა ზ. გამსახურდიას ხელისუფლება, ქუთაისიდან ზუგდიდის ეროვნულ ბანკში მოხდა 500 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტის, დაახლოებით 80 მილიარდი კუპონის ინკასირება; ზუგდიდის ეროვნული ბანკის საცავში იყო 120 ლიტრამდე ოქროს წყალი და დაახლოებით 300 000 ამპულა მორფი (იხ. ტ. 81, ს.ფ. 7-8), რომლისთვისაც არავის ხელი არ უხლია, მიუხედავად იმისა, რომ გამსახურდიას ხელისუფლებისათვის აღნიშნულის შესახებ კარგად იყო ცნობილი და ხელისუფლების წარმომადგენლებს თავისუფლად შეეძლოთ მისი მოხმარება. ზემოხსენებული თანხა და სხვა ფასეულობა არავის განუკარგავს, ვინაიდან ამის თაობაზე არ არსებობდა მთავრობის შესაბამისი გადაწყვეტილება. ასევე უნდა გაეხვას ხაზი იმ გარემოებას, რომ ქ. ფოთის აღნიშნული ბანკებიდან 127 830 დოლარის ინკასირების შემდეგ ხელუხლებლად

იქნა დატოვებული: აგრომრეწებანკის ფოთის განყოფილებაში – მოსახლეობის პირად ანაბრებზე და იურიდიული პირების ანგარიშზე პირად ანაბრებზე რიცხული 6488 აშშ დოლარი, 153 563 430 კუპონი და 7843 საბჭოთა მანეთი, ხოლო საქართველოს რესპუბლიკის კომერციული შემნახველი ბანკის ქ. ფოთის № 3487 განყოფილებაში – 9711 აშშ დოლარი, 2 792 339 საბჭოთა მანეთი, 3 730 200 რუსეთის რესპუბლიკის მანეთი და 41 843 182 ქართული კუპონი (იხ. ტ. 42, ს. ფ. 35), რის საქმის კურსშიც, რასაკვირველია, იყვნენ ზ. გამსახურდიას ხელისუფლების წარმომადგენლები. ამიტომ იყო, რომ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1993 წლის № 20 განკარგულებაში სპეციალურად იქნა შეტანილი მე-2 პუნქტი: „რესპუბლიკური ბიუჯეტის კუთვნილი ვალუტის ნაშთი, რომელიც ირიცხება ფოთის აგრობანკსა და შემნახველი ბანკის განყოფილებაში, ინკასირებულ იქნეს ზუგდიდის ეროვნული ბანკის განყოფილებაში“. დადგენილებაში ჩაწერილი იქნა რესპუბლიკური ბიუჯეტის კუთვნილი ნაშთი და არა აგრობანკსა და შემნახველი ბანკის განყოფილებაში არსებული ვალუტის ნაშთი. თვით ამ განკარგულების არსებობა იყო გარანტი ფოთის ბანკებში არსებული ვალუტისა და სხვა ფასეულობების დაცულობისა. იმ შემთხვევაში, თუ ისინი თვითნებურად მოინდომებდნენ ბანკებში არსებული ყველა თანხის გატანას, წინააღმდეგობას ვერავინ გაუწევდა, რასაც ადასტურებს სასამართლო პროცესზე მოწმე ვასილ თოდუას (1993 წელს ფოთის აგრობანკის მმართველი) ჩვენება, რომელმაც მიუთითა: „მათ (გ. აბსანძესა და სხვებს) შეეძლოთ მთლიანად გაეტანათ თანხა და მე მათ ვერავითარ წინააღმდეგობას ვერ გაუწევდი“ (იხ. ტ. 80. ს. ფ. 313). რაც შეეხება ფოთის ორი ბანკიდან ზუგდიდის ეროვნული ბანკის ფილიალში 127 830 აშშ დოლარის ინკასირებისას იმ დროს მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვას, არავითარი ეჭვის საფუძველი არ არსებობს იმისათვის, რომ აღნიშნული თანხის ინკასირებისას არ დარღვეულა არა თუ კანონმდებლობა, უწყებრივი ინსტრუქციების ყველაზე უმნიშვნელო მოთხოვნებიც კი, რაც მთლიანად დასტურდება წინასწარ გამოძიებაში დაკითხული მოწმეების კორტავას, კანკავასა და აფხაზავას ჩვენებებით (იხ. ტ. 42. ს. ფ. 15-35).

ქ. ფოთიდან ინკასირებული 127 830 აშშ დოლარი 1993 წლის 5 ოქტომბერს ჩატანილი იქნა ქ. ზუგდიდში, რის თაობაზეც ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილების იმდროინდელი მმართველი კანკავა, რომლის მიერაც განხორციელდა ფოთის ორი ბანკიდან

თანხის ინკასირება, აღნიშნავდა: „ფოსტის აგრობანკიდან და შექმნახველი ბანკის განყოფილებიდან ინკასირებული 127 830 აშშ დოლარი ჩამოვიტანე ქ. ზუგდიდში, რასეც აბსანძისაგან მივიღე დავალება, რომ იგი შემენახა ბანკის საცავში და სათანადო დოკუმენტების გაფორმებით აღებული იქნა შემოსავალში“ (იხ. ტ. 42. ს.ფ. 76).

აქედან გამომდინარე, ჯერ კიდევ 1993 წლის 5 ოქტომბერს გ. აბსანძეს სრული შესაძლებლობა ჰქონდა დაუფლებოდა და განეკარგა ზემოაღნიშნული თანხა, რაც მის მიერ არ გააკეთებულა; პირიქით, გ. აბსანძის მითითებით ფოთიდან ინკასირებული თანხის თაობაზე გაფორმებული იქნა სათანადო დოკუმენტები და თანხა შენახული იქნა ეროვნული ბანკის საცავში. ყოველივე ეს სრულიად გამორიცხავს გ. აბსანძის მიერ 127 830 აშშ დოლარის მისაკუთრების განზრახვას. სამწუხაროდ, სასამართლო კოლეგიის მიერ მრავალი სხვა მტკიცებულების მსგავსად, ზემოაღნიშნული მნიშვნელოვანი მტკიცებულებაც მთლიანად იქნა იგნორირებული. ასევე არ მიექცა სასამართლოს ყურადღება მოწმე კორკელიას მიერ სასამართლო გამოძიებისათვის მიცემული ჩვენების იმ ნაწილს, სადაც მან აღნიშნა, რომ თანხის გადაცემა გ. აბსანძისათვის მოხდა მრავალი ადამიანის თანდასწრებით და რომ აღნიშნული თანხის გასაგლის ორდერზე გ. აბსანძემ ხელი მოაწერა თანხის მიღებიდან 5-6 დღის გასვლის შემდეგ. კორკელია მიუთითებს: „თანხით მივედი მერიის შენობაში, სადაც ხელისუფლება იყო განთავსებული. მე მახლდა ბ-ნი გურამის დაცვა, სამი პიროვნება, რომლებიც შეიარაღებულნი იყვნენ. მე ამ თანხით ავედი მე-3 სართულზე, სადაც მიმდინარეობდა მთავრობის სხდომა. მთავრობის გარდა იქ იყვნენ დეპუტატებიც და იყო უცხო ხალხიც. იქ 30 კაცზე ნაკლები ნამდვილად არ იქნებოდა. ზოგი იდგა ფეხზე. დეპუტატებიდან ესწრებოდა გია მამფორია, ტარიელ გელანტია, გუგუშვილი. უცხო ხალხიც იყო. იყო აწ გარდაცვლილი ჯამბული, რომელსაც ფქვილი და სხვადასხვა პროდუქტი შემოჰქონდა. მე ეს თანხა დავდე გურამის მაგიდაზე, რომელმაც გახსნა. იყო დოლარის კუპიურები, მაგრამ მე არ დამინახავს რა კუპიურები იყო. გურამმა იგი დაითვალა. ეს არის ის პერიოდი, როდესაც აფხაზეთი დაკარგულია. ზუგდიდში გაიხსნა დახმარების ფონდი. ამ შემადგენლობაში იყო მაქაცარია, ასევე ტარიელ გელანტია და სხვები. კოორდინაციას უწევდა ბ-ნი გურამ აბსანძე, ხელმოუწერელი ორდერი იყო 5-6 დღე მაინც. თანხა მე გ. აბსანძეს გადავეცი 26 ოქტომბერს, ხოლო იმ დროს, როდესაც გურამმა ხელი მომიწერა დოკუმენტზე, მაშინ მე ფული მისთვის

არ გადამიცია“ (იხ. ტ. 81, ს.ფ. 7).

კორკელიას ჩვენებიდან გამოძინარეობს, რომ გურამ აბსანძემ გ. კორკელიასაგან თანხა მიიღო ზუგდიდის შერიის შენობაში მრავალი ადამიანის, მათ შორის ხელისუფლების წარმომადგენლების თანდასწრებით და აღნიშნული თანხის გასაველის ორდერზე გ. აბსანძის მიერ ხელმოწერა მოხდა თანხის მიღებიდან 5-6 დღის შემდეგ.

რაც შეეხება გურამ აბსანძისა და გ. კორკელიას მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებებს შორის გარკვეულ წინააღმდეგობას, იმ ნაწილში, სადაც გ. აბსანძე ამტკიცებდა, რომ 127 830 აშშ დოლარის მის მიერ მიღება მოხდა ნაწილ-ნაწილ, ხოლო თანხის გასაველის ორდერზე მან ხელი მოაწერა თანხის ბოლო ნაწილის მიღებიდან რამდენიმე დღის შემდეგ, სასამართლოს არც ამ შემთხვევაში გააჩნდა საფუძველი რაიმე ეჭვი შეეატანა გ. აბსანძის ჩვენების სისწორეში, მით უმეტეს, რომ მისი აღნიშნული ჩვენების სინამდვილე დასტურდება როგორც ზუგდიდის აგრომრეწვბანკის მთავარი ბუღალტრის მოადგილის დ. ტურავას ჩვენებით, ისე თავად მოწმე გ. კორკელიას სასამართლოსადმი მიცემული ჩვენებით, როდესაც მან აღიარა, რომ 1993 წლის 26 ოქტომბერს ის თანხა, რომელიც მან აღიარა, რომ 1993 წლის 26 ოქტომბერს ის თანხა, რომელიც მან გ. აბსანძეს გადასცა, გ. კორკელიას არ დაუთვლია. მოწმე დ. ტურავამ წინასწარ გამოძიებას უჩვენა შემდეგი: „ფაქტიურად, მე ფული, მხედველობაში მაქვს 127 830 დოლარი, არ დამითვლია, არც მინახავს... ერთი და იმავე დღეს გამოეწერე როგორც შემოსავლის, ისე გასაველის საკასო ორდერი, შემომტანად აღვნიშნე ეროვნული ბანკის ზუგდიდის განყოფილება, ხოლო თანხის გამტანად – პრეზიდენტყოფილის მთავრობის ფინანსთა მინისტრი გ. აბსანძე... 1993 წლის 26 ოქტომბრით დათარიღებული ორდერი მე მეკუთვნის“ (იხ. ტ. 42, ს.ფ. 105-106); ხოლო მოწმე გ. კორკელიამ სასამართლოს უჩვენა, რომ მას გ. აბსანძისათვის 1993 წლის 26 ოქტომბერს გადაცემული თანხა არ დაუთვლია (იხ. ტ. 81, ს.ფ. 7;11;13), ხოლო მოსამართლის შეკითხვაზე, თუ რატომ მისცა წინასწარ გამოძიებას გ. კორკელიამ ჩვენება იმის შესახებ, რომ გ. აბსანძემ მან გადასცა 127 830 დოლარი, მოწმე გ. კორკელიამ უპასუხა: „იმ ბანკში ასოცდაშვიდი ათასი არ იყო, იქ იყო სხვა თანხა. მე რასაც გამოძიებული მეტყოდა, ისე ვწერდი ყველაფერს“ (იხ. ტ. 81, ს.ფ. 15). კოლეგიის თავმჯდომარის განმეორებით შეკითხვაზე – „ეს ჩვენება, რომელიც თქვენი ხელით არის დაწერილი (იგულისხმება გ. კორკელიას მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული

ჩვენება) ვისი ნააზრევია?“ გ. კორკელიამ კვლავ უპასუხა: „მე როგორც გამოძიებელი მეტყობა, ისე ეწერდი“ (იხ. ტ. 81, ს.ფ. 15).

მოწმეების ტურავასა და კორკელიას ზემოაღნიშნული ჩვენებები მთლიანად ადასტურებენ გ. აბსანძის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებას იმის შესახებ, რომ ზუგდიდის აგრომრეწვბანკიდან 127 830 აშშ დოლარის გატანა ხდებოდა ნაწილ-ნაწილ, ხოლო დოკუმენტი თანხის გატანის თაობაზე შედგა ერთჯერადად, რომელსაც გ. აბსანძის მიერ ხელი მოეწერა თანხის ბოლო ნაწილის გადაცემიდან 5-6 დღის შემდეგ (იხ. გ. აბსანძისა და გ. კორკელიას ჩვენებები ტ. 7, ს.ფ. 170; ტ. 81, ს.ფ. 15). თუმცა მოწმე კორკელიას მიერ წინასწარ ძიებაში და სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენებების წინააღმდეგობრიობას აღნიშნულ ნაწილში არსებითი მნიშვნელობა არ შეიძლება მიენიჭოს, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია არა ის გარემოება, ერთხელ მიიღო გ. აბსანძემ ეს თანხა თუ რამდენჯერმე, არამედ ის, თუ რომელ საკანონმდებლო აქტებს ეფუძნებოდა აღნიშნული თანხის ინკასირება და, რაც მთავარია, რა მიზნით და როგორ მოხდა მისი განკარგვა. სამწუხაროდ, სასამართლო კოლეგიამ ამ შემთხვევაშიც ტენდენციურად დახუჭა თვალი მოწმე კორკელიას ჩვენების იმ ნაწილზე, რომელმაც მთლიანად დაადასტურა გ. აბსანძის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენების სისწორე.

სასამართლოს მიერ ასევე იგნორირებული იქნა ის გარემოება, რომ 1993 წლის ოქტომბრის დასაწყისიდან ზუგდიდსა და ზუგდიდის რაიონში იმყოფებოდა 190 000-ზე მეტი აფხაზეთიდან დევნილი, რომელთა უფასო კვების, პროდუქტებით მომარაგების, ტრანსპორტირებისა და განთავსების საკითხების მოგვარება მთლიანად საკუთარ თავზე აიღო ზ. გამსახურდიას ხელისუფლებამ. იმავე მოწმე კორკელიას სასამართლოსადმი მიცემული ჩვენებით, „ზუგდიდში გახსნილი იყო სასადილოები, სადაც ლტოლვილები საჭმელს ჭამდნენ, გამოყოფილი იყო ერთი პიროვნება, რომელიც ამას არეგულირებდა. კვება ამ სასადილოებში იყო უფასო, ფუნქციონირებდა დაახლოებით ხუთი სასადილო“ (იხ. ტ. 81, ს.ფ. 8-9). ყოველივე ეს სრულ შესაბამისობაშია გ. აბსანძის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებასთან (იხ. ტ. 7, ს.ფ. 170), სადაც აღნიშნულია, რომ 127 830 აშშ დოლარი მთავრობის მიერ დახარჯული იყო აფხაზეთიდან დევნილებისათვის და ეროვნული გვარდიისათვის საწვავ-საცხები მასალის შესაძენად.

სასამართლო კოლეგიის მიერ მიზანმიმართულად იქნა

გაყალბებული გ. აბსანძის მიერ 127 830 ამერიკული დოლარის მიღებასთან დაკავშირებით წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენება, როდესაც განაჩენში აღინიშნა, რომ თითქოს გ. აბსანძე წინასწარი გამოძიების პროცესში უარყოფდა 127 830 აშშ დოლარის მიღებას.

გურამ აბსანძე წინასწარ გამოძიებაში არა თუ უარყოფდა თანხის მიღებას, არამედ, პირიქით, იგი ამტკიცებდა, რომ თანხა მიღებულ იქნა უფრო ადრე და იგი დაიხარჯა დევნილების პრობლემების მოსაგვარებლად და ეროვნული გეარდიისათვის საწვავ-საცხები მასალების შესაძენად (იხ. ტომი 7, ს.ფ. 71; ს.ფ. 237-239).

არავითარ სირთულეს არ წარმოადგენს იმის დანახვა, რომ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არ გავიზიარებთ გ. აბსანძის ჩვენებებს, ნათელია, რომ იგი მოქმედებდა პრემიერ-მინისტრისა და მინისტრთა კაბინეტის მიერ გამოცემული კანონიერი აქტების საფუძველზე და ზუგდიდის აგრომრეწვებანიდან 127 830 აშშ დოლარი მრავალი პიროვნების თანდასწრებით მიიღო არა როგორც კერძო პირმა, არამედ როგორც პრემიერ-მინისტრის მოადგილემ და ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრმა, რასაც ადასტურებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1993 წლის 26 ოქტომბრის №254 დადგენილება, რომლის მიხედვითაც „აგრომრეწვებანი“ ზუგდიდის განყოფილებას დაევალა მინისტრთა კაბინეტის საეკონომიკური ანგარიშზე არსებული ვალუტის ნაშთის ამოღება და მინისტრთა კაბინეტისათვის გადაცემა აფხაზეთიდან ლტოლვილთა პრობლემების, ეროვნული გეარდიისათვის საწვავ-საცხების შექმნის და სხვა საგანგებო ღონისძიებების დასაფინანსებლად. მხოლოდ გურამ აბსანძეს შეეძლო მინისტრთა კაბინეტის ანგარიშზე რიცხული ვალუტის მიღებაზე ხელის მოწერა, სხვა თანამდებობის პირს ამის უფლებამოსილება არ გააჩნდა. ზემოთქმულიდან ნათლად ჩანს, რომ ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლება მისი იურისდიქციის ქვეშ მყოფ რეგიონში ახორციელებდა ისეთ საფინანსო, საბანკო და ეკონომიკურ პოლიტიკას, რომელიც მოქმედი კონსტიტუციით კონდა მინიჭებული. ამავე კონსტიტუციის საფუძველზე მოქმედებდა გურამ აბსანძეც, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის პირველი მოადგილე – ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრი. ის ასრულებდა სამსახურებრივ მოვალეობას, ამასთან აღნიშნული თანხის განკარგვა მოხდა ხელისუფლების ნების შესაბამისად აფხაზეთიდან დევნილთა საჭიროებისათვის და საწვავ-საცხები მასალის შესაძენად სასამართლო განაჩენში ჩაიწერა, რომ „გ. აბსანძემ ვერა

ვითარი საბუთი ვერ დაასახელა იმის დასადასტურებლად, რომ ეს ფული იხარჯებოდა საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის“.

აღნიშნულ ფორმულირებასთან მიმართებაში ხაზი უნდა გაესვას იმ ფაქტს, რომ სასამართლო კოლეგიამ თავისი უკანონო ქმედებით, რაც გამოიხატა მის მიერ ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე გ. აბსანძისათვის მტკიცებულებების წარდგენის აკრძალვაში, უხეშად დაარღვია სსსკ მე-15, მე-18, 49-ე და 439-ე მუხლები, რითაც დაცვის მხარეს მოუსპო საშუალება 127830 აშშ დოლარის ეპიზოდში მთელი რიგი უმნიშვნელოვანესი მტკიცებულებების წარდგენისა, მათ შორის 1993 წელს ლტოლვილთა კომიტეტის თავმჯდომარისა და წევრების, დევნილი ხელი-სუფლების უხეშავესი საბჭოს წევრების, მთაერობისა და ადგილობრივი მმართველობის წარმომადგენლების მოწმეებად დაკითხვისა (სულ 100-ზე მეტი მოწმე) და დოკუმენტური მასალის, მათ შორის თვით საქმეში არსებული მტკიცებულებების წარდგენისა (მაგალითისათვის იხილეთ 59-ე ტომის 116-ე-154-ე საქმის ფურცლები, რომლებიც მთლიანად ეთმობა ზ. გამსახურდიას ხელისუფლებისა და წალენჯიხის ადგილობრივი მმართველობის ურთიერთმიმოწერას, ფულადი სახსრების, პროდუქტებისა და საწვავ-საცხები მასალების გამოყოფის თაობაზე, იმ დროს წალენჯიხაში მყოფი 40 000-ზე მეტი იძულებით გადაადგილებული პირის შენახვის აუცილებლობისათვის), რაც ნათელს მოჰფენდა გ. აბსანძის სრულ უდანაშაულობას აღნიშნულ ეპიზოდში და 127 830 აშშ დოლარის ლტოლვილთა საჭიროებისათვის მიზნობრივად განკარგვის ფაქტს.

ამასთან ერთად სასამართლო კოლეგიის მიერ მთელი რიგი საპროცესო ეტაპების თვითნებურად გამოტოვების გამო გ. აბსანძეს არ მიეცა აღნიშნულ ეპიზოდთან დაკავშირებით ჩვენების მიცემის შესაძლებლობა. აღნიშნული არსებითი ხასიათის პროცესუალური დარღვევების შესახებ ქვემოთ უფრო დეტალურად გვექნება საუბარი.

ყველა ზემოხსენებული საკითხის მიზანმიმართული იგნორირება გახდა საფუძველი სასამართლოს მიერ აღნიშნულ ეპიზოდში აშკარად დაუსაბუთებელი, არაობიექტური და კანონსაწინააღმდეგო განაჩენის გამოტანისა. სასამართლო საერთოდ არ დაინტერესებულა იმ უპრეცედენტო მოვლენით, თუ როგორ შეიძლება მძარცველი მოქმედებდეს მთაერობის დადგენილებების შესაბამისად, გასაძარცვი თანხის ინკასირებას

ახდენდეს ერთი ბანკიდან მეორეში, მთელი თვის განმავლობაში არ იტაცებდეს იმ თანხას, რომელზეც ხელი თავისუფლად მიუწვდება. ამორჩევით ეუფლებოდეს იმ ქონების მცირეოდენ ნაწილს, რომლის მისაკუთრებაც მისთვის არავითარ სირთულეს არ წარმოადგენს და ხელს აწერდეს ძარცვის გზით მოპოვებული თანხის გასაელის ორდერზე. ამგვარი ელემენტარული საკითხების გაუთვალისწინებლობის გამო სასამართლო კოლეგია იქამდე მივიდა, რომ თავისი გადაწყვეტილებით პასუხი ვერ გასცა აღნიშნულ ეპიზოდთან დაკავშირებულ ყველაზე მარტივ კითხვებსაც კი.

სემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, განაჩენის ის ნაწილი, რომლითაც გ. აბსანძის ქმედება დაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, უნდა გაუქმდეს სსსკ 561-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად და საქმე დაბრუნებულ უნდა იქნეს ხელახალი სასამართლო განხილვისათვის.

ასევე არ შეძლება არ აღინიშნოს, რომ განაჩენის აღნიშნული ნაწილი მთლიანად ეწინააღმდეგება პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების სულისკვეთებას.

3. არც განაჩენში და არც საბრალდებო სიტყვაში საერთოდ არ არის ნახსენები სახელმწიფო ბრალდების მიერ სასამართლოსათვის 2001 წლის 5 აპრილს გ. აბსანძის მიმართ წარდგენილი ბრალდების ახალი ფორმულირების ის ეპიზოდი, რომელიც ეხებოდა „გ. აბსანძისა და სხვა შეთქმულთა ორგანიზებული ბანდების მიერ ფოთის ნავსადგურიდან 7824 ტ. შაეი ლითონის ჯართის გატაცებას“, რითაც, სახელმწიფო ბრალდების აზრით, გ. აბსანძემ ჩაიდინა 1961 წლის რედაქციის სსკ 78-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული, ანუ ბანდიტიზმი (იხ. გ. აბსანძის მიმართ ბრალდების 2001 წლის 5 აპრილის ფორმულირება გვ. 5). აქედან გამომდინარე, ვინაიდან ბრალდების მხარეს არ დაუყენებია საკითხი აღნიშნულ ეპიზოდში სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის შესახებ და არც კვალიფიკაცია შეუცვლია, ხოლო სასამართლომ საერთოდ უყურადღებოდ დატოვა აღნიშნული საკითხი, რომელშიც გ. აბსანძეს ბრალი ედებოდა 1993 წლიდან, დაახლოებით 8 წლის განმავლობაში, მართებული იქნება დავასკვნათ, რომ კოლეგია როგორც სასამართლო გამოძიების, ისე განაჩენის გამოტანის დროს, ყოველგვარი ობიექტურობის უგულვებელყოფით, ბრმად მიჰყვებოდა სახელმწიფო ბრალდების პოზიციას და როდესაც

ბრალდების მხარეს თავისი გულმაეიწყოებისა თუ სხვა ჩვენთვის გაურკვეველი მიზეზების გამო გამორჩა აღნიშნული ეპიზოდი, სასამართლო კოლეგიამ შექანიკურად გაიმეორა იგივე შეცდომა, რითაც კიდევ ერთხელ ცხადყო თავისი არაობიექტურობა და დაუღვერობა.

4. სასამართლო კოლეგიის განაჩენით გ. აბსანძე ცნობილი იქნა დამნაშავედ 1998 წლის თებერვალში საქართველოს პრეზიდენტ ე. შევარდნაძესე განხორციელებული ტერაქტის მცდელობის ორგანიზებასა და დაფინანსებაში, მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 307-ე მუხლით, 315-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 187-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და 1961 წლის რედაქციის სისხლის სამართლის კოდექსის მე-17, 67-ე მუხლების მე-4 ნაწილით, მე-17, 104-ე მუხლების მე-3, მე-4 მე-6 და მე-7 პუნქტებით და მიესაჯა 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა სასჯელის მკაცრი რეჟიმის სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში მოხლით.

განაჩენის თანახმად, გ. აბსანძემ 1997-1998 წლებში ჩაიღინა სახელმწიფოს ღალატი – შეთქმულება სახელმწიფო ხელისუფლების ძალადობით დასამხობად და ხელში ჩასაგდებად, რომლის განსახორციელებლად ორგანიზება გაუწია პირთა ჯგუფს და 1998 წლის 9 თებერვალს ჩაიღინა ტერაქტის მცდელობა საქართველოს პრეზიდენტის ე. შევარდნაძის მოკვლისა და ხელისუფლების შესუსტების მიზნით; მანვე ტერაქტის მცდელობის დროს განზრახ ჩაიღინა რამდენიმე პირის მკვლელობის მცდელობა და სახელმწიფო ქონების დაზიანება და განადგურება, რამაც გამოიწვია მძიმე შედეგი.

სრულად გაიზიარა რა ბრალდების მხარის პოზიცია, კოლეგიამ განაჩენით დადასტურებულად მიიჩნია, რომ გ. აბსანძემ 1997-1998 წლებში მოაწყო შეთქმულება და განიზრახა საქართველოს პრეზიდენტის ე. შევარდნაძის მკვლელობა, რისთვისაც იგი 1997 წლის გაზაფხულსე დანაშაულებრივად დაუკავშირდა გ. ესებუას, ხოლო მისი მეშვეობით – ზ. ეჯიბიას, ბ. თოდუას, ნ. ჩუხუას, ზ. მარანელსა და სხვებს. შეთქმულებული გეგმის მიხედვით შეთქმულების საერთო ხელმძღვანელობა და დაფინანსება ევალებოდა გ. აბსანძეს, რომელიც დანაშაულებრივი განზრახვის სისრულეში მოყვანის შემდეგ ხელისუფლების სათავეში უნდა მოსულიყო. თავდასხმის უშუალო მომზადება და განხორციელება დავალებული ჰქონდა გ. ესებუას, რომელმაც ჯგუფი 1997 წლის ივლისში მოსამზადებლად ჩაიყვანა ჩენეთში. 1997 წლის ოქტომბერში, ჩენეთის სამხედრო ბანაკში ჩავიდა გ. აბსანძე,

რომელმაც, განაჩენის ფორმულირების თანახმად, შეამოწმა ჯგუფის წევრთა მომზადების მიმდინარეობა, შეხვდა სამხედრო ბანაკის ხელმძღვანელებს, რა დროსაც გადაწყდა, რომ ე. შევარდნაძეზე თაყდასხმაში ქართველებთან ერთად მონაწილეობას მიიღებდა 6 ჩეჩენი (იხ. განაჩენი, გვ. 48-49). სამხედრო ბანაკში შეხვედრის დროს გ. აბსანძემ მოუწოდა გ. ესებუას ჯგუფის წევრებს პრეზიდენტ შევარდნაძის მოკელისაკენ და დაჰპირდა მათ ფინანსურ დახმარებას, ხოლო დაახლოებით 10 დღის შემდეგ გ. აბსანძემ შეასრულა დანაპირები და გ. ესებუას გაუგზავნა საჭირო თანხა (იხ. განაჩენი, გვ. 60-61). გარდა ამისა, როგორც განაჩენში აღინიშნა, გ. აბსანძე რამდენჯერმე ჩავიდა ჩეჩნეთის საწყრთხელ ბანაკში და ინახულა ტერაქტში მონაწილე პირები. ტერაქტი უნდა გადაეღოთ ვიდუოფირზე, რომელსაც შემდგომში აჩვენებდნენ გ. აბსანძეს (იხ. განაჩენი, გვ. 61).

სასამართლო კოლეგიის თვალსაზრისით, განაჩენის აღნიშნული ფორმულირება დადასტურებულია განსასჯელების ეჯიბიას, თოდუასა და მარანელის ჩეენებებით, აგრეთვე დაცვის მხარის მიერ მტკიცებულების სახით წარდგენილი წიგნით „ჯიხაშკარის სეედიანი მზე“, სადაც აღწერილია საქართველოს უშიშროების ყოფილი მინისტრის ჯ. გახოკიძის საუბრები გ. ესებუასთან.

ზემთ თქმულიდან გამომდინარე, გ. აბსანძის მიმართ განაჩენით დადასტურებულად მინიუელი ბრალდების არსი 1998 წლის 9 თებერვლის ბრალდების ეპიზოდში შეიძლება ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად:

1. 1997 წლის გაზაფხულზე გ. აბსანძე დაუკავშირდა გ. ესებუას და შეიმუშავა დანაშაულებრივი გეგმა, რომელიც მიზნად ისახავდა პრეზიდენტ ე. შევარდნაძის ლიკვიდაციას და არსებული ხელისუფლების დამხობას.

2. გ. აბსანძის როლი აღნიშნულ გეგმაში განისაზღვრა ტერორისტული აქტის ორგანიზებასა და დაფინანსებაში.

3. დანაშაულებრივი ჯგუფი მიზნად ისახავდა სახელმწიფო ხელისუფლების დამხობით ძალაუფლების ხელში ჩაგდებას და გ. აბსანძის ხელისუფლების სათავეში მოსვლას.

4. გ. აბსანძე, როგორც დანაშაულებრივი ჯგუფის ორგანიზატორი და დამფინანსებელი, ჩავიდა ჩეჩნეთში, სოფ. ავტურის სამხედრო ბანაკში, სადაც:

- შეამოწმა ჯგუფის წევრების საბრძოლო მომზადების მიმდინარეობა;

- მოუწოდა ჯგუფის წევრებს ე. შვეარდნაძის მოკვლისაკენ;
- გაერკვა ჯგუფის წინაშე წამოჭრილ ფინანსურ პრობლემებში და დაჰპირდა ჯგუფს ფინანსურ დახმარებას, ხოლო რამდენიმე ხნის შემდეგ დაეხმარა კიდევ.

- სამხედრო ბანაკის ხელმძღვანელებთან მოლაპარაკების გზით გადაწყვიტა საკითხი ტერაქტის განხორციელებაში ექვსი ჩეჩენი მებრძოლის მონაწილეობის შესახებ გ. ესებუას ჯგუფის სხვა წევრებთან ერთად;

- გ. აბსანძე რამდენჯერმე ჩავიდა ჩეჩნეთის საწერთსკლ ბანაკში და ინახულა ტერაქტში მონაწილე პირები.

მიგვაჩნია, რომ გ. აბსანძის მიმართ გამოტანილი განაჩენის აღნიშნული ნაწილი აგებულია მტკიცებულებებისა და ფაქტების არაობიექტურ და გაყალბებულ ანალიზზე, შედგენილია მთელი რიგი არსებითი ფაქტებისა და მტკიცებულებების სრული იგნორირებით, ნებისმიერ ფასად გ. აბსანძის დადანიშნულების აკეიატებული სურვილით, რის გამოც განაჩენი გ. აბსანძის მიმართ 1998 წლის 9 თებერვლის თავდასხმის ეპიზოდში გაუქმებული უნდა იქნეს და საქმე უნდა შეწყდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

1) განაჩენში აღნიშნულია, რომ გურამ აბსანძემ 1997 წლის გაზაფხულზე განიზრახა პრეზიდენტ ე. შვეარდნაძის მოკვლა, ძალაუფლების ხელში ჩაგდება და იგი ამ მიზნით იმავე 1997 წლის გაზაფხულზე დაუკავშირდა გ. ესებუას და მასთან ერთად შეიმუშავა დანაშაულებრივი გეგმა, რომლის თანახმად, გ. აბსანძის საერთო ხელმძღვანელობით და დაფინანსებით გ. ესებუას უნდა შეექმნა შეიარაღებული ანტისახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია, რომელიც განახორციელებდა ტერაქტს საქართველოს პრეზიდენტის წინააღმდეგ და დანაშაულის წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში ხელისუფლების სათავეში მოვიდოდა გ. აბსანძე.

აღნიშნულ ბრალდებებთან დაკავშირებით გვინდა განვაცხადოთ შემდეგი: საქმეში არსებული არცერთი მტკიცებულებით, არც ვინმეს ჩვენებით და არც რომელიმე დოკუმენტით არ დასტურდება, რომ გურამ აბსანძემ 1997 წლის გაზაფხულზე განიზრახა პრეზიდენტ ე. შვეარდნაძის მოკვლა და ძალაუფლების ხელში ჩაგდება. არავითარი მტკიცებულება არ არსებობს იმის შესახებაც, რომ 1997 წლის გაზაფხულზე გ. აბსანძე დაუკავშირდა გ. ესებუას და მასთან ერთად შეიმუშავა დანაშაულებრივი გეგმა. აქედან გამომდინარე, განაჩენის პოზიცია იმის თაობაზე, რომ 1997 წლის

გაზაფხულზე გ. აბსანძეს აზრად მოუვიდა პრეზიდენტ შევარდნაძის მოკვლა და ამ მიზნის განსახორციელებლად იმავე წლის გაზაფხულზე შეიმუშავა გ. ესებუასთან ერთად დანაშაულებრივი გეგმა, წარმოადგენს კოლეგიის სუბიექტურ მოსაზრებას, რომელიც არავითარი ობიექტური არგუმენტით განმტკიცებული არ არის.

რაც შეეხება განაჩენის იმ ნაწილს, სადაც საუბარია საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლების დამხობასა და ხელისუფლების ხელში ჩაგდებაზე, ამ საკითხში სასამართლო კოლეგიის განაჩენი ეფუძნება ბრალდებულების ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებებს.

სურავთ ეჯიბიას 1998 წლის 4-11 მარტს ბრალდებულის სახით დაკითხვის დროს მიცემულ ჩვენებებში ჩაწერილია: „გ. ესებუას ბანაკში ვარჯიშის დროს ჩემთან არაერთხელ ნათქვამი ჰქონდა, თუ ჩვენ წარმატებით განვახორციელებდით საქართველოს პრეზიდენტზე თავდასხმას, მოვახდენდით მის ლიკვიდაციას და განადგურებას, მაშინ ორმოცი დღის შემდეგ დაინიშნებოდა საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები, დასავლეთ საქართველოს 70 პროცენტამდე მხარს დაგვიჭერს და საქართველოს პრეზიდენტი გახდება გ. აბსანძეო. მას ჩემთვის არ უთქვია დასავლეთ საქართველოს რაიონების ადმინისტრაციული ხელმძღვანელები დაუჭერდნენ თუ არა მხარს“ (ტ. 9, სფ. 205).

ბრალდებულ მარანელის ჩვენებებში ვკითხულობთ:

„მან (გ. ესებუამ) მითხრა, რომ შეიცვლებოდა მთავრობა და საქართველოს სათავეში მოვიდოდა ჩემი კაცი. როგორც გ. ესებუამ მითხრა, ეს მათი კაცი იყო გურამ აბსანძე. ესებუამ აგრეთვე მითხრა, რომ პრეზიდენტის მოკვლის შემთხვევაში ზუგდიდიდან წამოვიდოდნენ სოსო ჯომიდავას შეიარაღებული ჯგუფები, ასევე მხარს დაუჭერდა ა. ელიავა შეიარაღებული ჯგუფით და კიდევ ვიღაც გაელენიანი პიროვნება, მეტსახელად „პუშკინა“.

... გეგმით, მიუხედავად იმისა, წარმატებით დამთავრდებოდა თუ წარუმატებლად ოპერაცია, სამი დღის განმავლობაში თავი უნდა შეგვენახა. ამ დროის განმავლობაში ზუგდიდიდან შემოვიდოდნენ ს. ჯომიდავა, ა. ელიავა, „პუშკინა“. ხოლო საჭიროების შემთხვევაში ჩიჩნუთიდან შემოვიდოდა 1000-კაციანი შეიარაღებული ჯგუფი“ (იხ. ტ. 10, სფ. 86).

ზ. მარანელის ჩვენებაში ბრალდებულის სახით დამატებით დაკითხვისას, 1998 წ. 10 აპრილს დაფიქსირებულია: „როგორც მან (გ. ესებუამ) მითხრა, მკვლელობის შემთხვევაში საქართველოს

პრეზიდენტი გახდებოდა გურამ აბსანძე. მისგან (ესებუასგან) ვიცოდით, რომ მას მხარს უჭერდნენ ეროვნული ძალები და შევარდნაძის მოკვლის შემდეგ ეს ძალები შემოვიდოდნენ თბილისში“ (ტ. 10, ს.ფ. 126), ხოლო ზ. მარანელის ბრალდებულად დამატებით დაკითხვის 1998 წლის 27 მაისის ოქმში მითითებულია: „ვიცი ის, რომ ტერაქტის წარმატებით განხორციელების შემდეგ საქართველოს სათავეში უნდა მოსულიყვნენ გურამ აბსანძე და ის პირები, რომლებიც შედიოდნენ ზ. გამსახურდიას მთავრობაში. ჩემთვის არ არის ცნობილი გურამ აბსანძისა და გურამ ლაკიას გარდა თუ ვინ უნდა მოსულიყო საქართველოს მთავრობაში და რა თანამდებობაზე. მე არც ის ვიცი, თუ რა თანამდებობები უნდა დაეკავებინათ გ. აბსანძეს და გ. ლაკიას ტერაქტის წარმატებით დამთავრების შემთხვევაში“ (ტ. 10, ს.ფ. 134).

ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის ზემოაღნიშნულ ჩვენებებზე დაყრდნობით, გამოძიებამ დაასკვნა, რომ გ. აბსანძეს განზრახული ჰქონდა საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობა და ძალაუფლების ხელში ჩაგდება. განაჩენში საბრალდებო დასკვნის ფორმულირება გურამ აბსანძის მიერ საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობის შესახებ, მართალია, აღარ იქნა ასახული, ვინაიდან სრული უსაფუძვლოდ გამო ჯერ კიდევ სასამართლო გამოძიების პროცესში თქვა მასზე უარი ბრალდების მხარემ, მაგრამ აუცილებლად მიგვაჩნია ამ ეპიზოდში საბრალდებო დასკვნის ვერსიის დეტალური გაანალიზება, რათა სრულად წარმოჩნდეს გ. აბსანძის ხელისუფლების სათავეში მოსვლის შესახებ განაჩენით გაზიარებული პოზიციის არარეალურობა და მიკერძოებულობა.

ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის აღნიშნულ ჩვენებებში გამოთქმული მოსაზრება კატეგორიულად იქნა უარყოფილი გ. აბსანძის მიერ როგორც წინასწარ, ისე სასამართლო გამოძიების სტადიებზე. იგი არ დაადასტურა ზ. ეჯიბიამაც გ. აბსანძესთან დაპირისპირების დროს, ხოლო სასამართლო გამოძიების სტადიაზე ზემოაღნიშნულ ჩვენებათა სისწორე უარყოფილ იქნა როგორც ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის, ისე განსასჯელების – ნ. ჩუხუას, გ. ქობალიას და ბ. თოდუას მიერ. ამჯერად ჩვენ საჭიროდ არ მიგვაჩნია გავაანალიზოთ ის ხერხები და საშუალებები, რომლითაც ბრალდებულებისგან მოპოვებულ იქნა აღნიშნული ჩვენებები და სასამართლოს ყურადღებას მივაპყრობთ იმ აშკარა წინააღმდეგობებზე, რომლებიც შეიმჩნევა ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის ჩვენებებში ასევე წინასწარი

გამოძიების არაობიექტურობასა და ზერელობაზე, რის გამოც სასამართლოს მიერ, ჩვენნი აზრით, ვერ იქნება გაზიარებული ეჯიბიასა და მარანელის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მოცემული აღნიშნული ჩვენებები, რაც საფუძველს აცლის გამოძიების ვარაუდს გ. აბსანძის მიერ საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობისა და ძალაუფლების ხელში ჩაგდების შესახებ. წინასწარმა გამოძიებამ ყოველგვარი დაექვების გარეშე სარწმუნოდ სცნო ზ. ეჯიბიას ჩვენების ის ნაწილი, სადაც იგი მიუთითებს, რომ, გ. ესებუას გადმოცემით, თავდასხმის წარმატებით განხორციელების შემთხვევაში 40 დღის შემდეგ უნდა დანიშნულიყო საპრეზიდენტო არჩევნები. გამოძიებას საჭიროდ არ ჩაუთვლია გაენაღიზებინა ის გარემოება, თუ რატომ იყო დასახელებული მაინცდაპაინც ორმოცი დღე და რეალურად რომელ საკანონმდებლო აქტზე უნდა ყოფილიყვნენ დაყრდნობილი გ. აბსანძე და სხვები, თუ მართლაც თავდასხმიდან 40 დღის შემდეგ იყო განზრახული საპრეზიდენტო არჩევნების დანიშვნა.

სინამდვილეში, ვფიქრობთ, საქმე გაცილებით უფრო მარტივადაა და მოცემულ შემთხვევაში ადგილი ჰქონდა წინასწარი გამოძიების არა მხოლოდ აკვიატებულ, არამედ სრულიად არაკომპეტენტურ მოქმედებას, მათთვის სასურველი აბსოლუტურად უსაფუძვლო ვერსიის საქმეში შეტანას, გურამ აბსანძის მიმართ გამოგონილი ბრალდების დამძიმებისა და დამაჯერებლობის მინიჭების მიზნით, რასაც, თუ სრულ კონტექსტში გავიაზრებთ ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის მიერ სასამართლოსათვის მიცემულ ჩვენებებთან წინასწარ გამოძიებაში მათზე განხორციელებული უმძიმესი ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ზეწოლის შესახებ, ნათლად დაინახავთ, რომ წინასწარი გამოძიება ასრულებს ა პირდაპირ დაკვეთას, რაც აშკარად უნიჭოდ და არაკვალიფიციურად განახორციელა.

რაც შეეხება ბრალდებულ ზაზა მარანელის მიერ აღნიშნულ საკითხში გამოძიებისათვის მიცემულ ჩვენებებს, ამ შემთხვევაშიც მიგვაჩნია, რომ გამოძიება მოქმედებდა მის მიერ წინასწარ შემუშავებული სუბიექტური გეგმის შესაბამისად, რაც ვერ იქნა განმტკიცებული მიუკერძოებელი, ობიექტური არგუმენტებით. საბოლოო ჯამში ზ. მარანელის ჩვენებები პრაქტიკულად წარმოადგენს ურთიერთგამომრიცხავ, ალოგიკურ მოსაზრებათა ჯაჭვს. კერძოდ, მე-10 ტომის ს.ფ. 86-ზე ზ. მარანელის ჩვენებაში მითითებულია, რომ იმის მიუხედავად, წარმატებით დამთავრდებოდა თუ

წარუმატებლად ოპერაცია, სამი დღის განმავლობაში თბილისში უნდა შემოსულიყვნენ ა. ელიაევს, ს. ჯომიდაევასა და „პუშკინას“ შეიარაღებული დაჯგუფებები, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში - ჩეჩენთა ათასკაციანი შეიარაღებული ჯგუფი; თუ საზა მარანელის აღნიშნულ ჩვენებას დაეყრდნობით, შეიარაღებული დაჯგუფებები დასაყდეთ საქართველოდან თბილისში უნდა შემოსულიყვნენ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ სამხედრო ოპერაცია წარუმატებლად დამთავრდებოდა. როგორც ცნობილია, არც ერთი შეიარაღებული დაჯგუფება 1998 წლის 9 თებერვლის შემდეგ თბილისში არ შემოსულა.

არც წინასწარ გამოძიებას და არც სასამართლო კოლეგიას საერთოდ არ უცდია გაერკვია, თუ რა მიზეზით არ შემოვიდნენ შემოხსენებულ პირთა შეიარაღებული დაჯგუფებები თბილისში თავდასხმის შემდეგ, ასევე არაეინ დაინტერესებულა, თუ რა სახის შეიარაღებულ დაჯგუფებებზე იყო ლაპარაკი, ფლობდნენ თუ არა ს. ჯომიდაეა და „პუშკინა“ შეიარაღებულ დაჯგუფებებს და არსებობდა თუ არა ბუნებაში ის 1000-კაციანი შეიარაღებული ჯგუფი, რომელიც თითქოს თბილისში უნდა შემოსულიყო თავდასხმის შემდეგ. გამოძიებას არც ელიაევს, ჯომიდაევას და „პუშკინას“ ჩვენებების მიღებით შეუწყუხებია თავი მიუხედავად იმისა, რომ წინასწარი გამოძიებისათვის ამგვარი ჩვენებების მიღება არავითარ სირთულეს არ წარმოადგენდა, ვინაიდან 1998 წლის მარტში, ანუ მას შემდეგ, რაც ზ. მარანელის ჩვენება წინასწარი გამოძიებისათვის უკვე ცნობილი იყო, „პუშკინა“, იგივე აწ გარდაცვლილი ზურაბ შონია ოფიციალურად იმყოფებოდა დღევანდელი ხელისუფლების სამსახურში, ხოლო აწ გარდაცვლილ აკაკი ელიაევს ასევე ხშირი ურთიერთობა ჰქონდა საქართველოს სამართალდამცავ სტრუქტურებთან. საკითხავია, თუ წინასწარ გამოძიებას სარწმუნოდ მიაჩნდა ზ. მარანელის აღნიშნული ჩვენება, უნდა აღძრულიყო თუ არა სისხლის სამართლის საქმეები ზემოთ დასახელებულ პირთა მიმართ?

1998 წლის 10 აპრილს მიცემულ ჩვენებაში ზ. მარანელის მიერ მითითებულია, რომ, გ. ესებუას გადმოცემით, პრეზიდენტ ე. შვეარდნაძის მოკვლის შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტი გახდებოდა გურამ აბსანძე, ხოლო 1998 წლის 27 მაისს მიცემულ ჩვენებაში ზ. მარანელი აღნიშნავს, რომ ხელისუფლების სათავეში უნდა მოსულიყვნენ გურამ აბსანძე და გურამ ლაკია, მაგრამ თუ რა თანამდებობები უნდა დაეკავებინათ გ. აბსანძეს და გ. ლაკიას

ტერაქტის წარმატებით დამთავრების შემთხვევაში, ზ. მარანელი-სათვის ცნობილი არ არის (იხ. ტ. 10, ს.ფ. 134).

რატომღაც არც ამჯერად დაინტერესებულა ვინმე, თუ რატომ მიუთითა ზაზა მარანელმა 1998 წ. 10 აპრილის ჩვენებაში ის, რომ სამხედრო ოპერაციის წარმატებით დამთავრების შემთხვევაში პრეზიდენტი გახდებოდა გურამ აბსანძე, ხოლო იმავე წლის 27 მაისს მიცემულ ჩვენებაში ზაზა მარანელმა განაცხადა, რომ მისთვის საერთოდ უცნობი იყო, თუ რა თანამდებობა უნდა დაეკავებინა გურამ აბსანძეს ოპერაციის წარმატებით დამთავრების შემდეგ. რაც შეეხება ზ. მარანელის მიერ ამავე ჩვენებაში მითითებულ გურამ ლაკიას, რომელიც თურმე გურამ აბსანძესთან ერთად უნდა მოსულიყო ხელისუფლების სათავეში, ამ შემთხვევაში სასამართლოს ყურადღება გვინდა მივაპყროთ ბრალდებულ ზ. ეჯიბიას მიერ წინასწარი გამოძიებისათვის 1998 წლის 4-11 მარტს მიცემული ჩვენების იმ ადგილზე, სადაც აღნიშნულია: „...მე მახსენდება, 1997 წლის აგვისტოში, რიცხვი არ მახსოვს, ბანაკში დაბრუნდა გ. ესებუა და მოგვიყვა, რომ მოსკოვიდან ჩამოსულან ქართველები სათხოვნელად, რომ გამოეყოთ რაღაც რაოდენობის, ჩენეთის ტერიტორიაზე მყოფი ბოევიკები საქართველოში შემოსაყვანად. როდესაც გ. ესებუას გაუგია ეს ამბავი, თვითონ უნახია მოსკოვიდან ჩამოსული ქართველები, უფრო სწორად, ორი კაცი და მათთან მოსელთა ჩხუბი. ამ ჩხუბის შემდეგ ქართველებს თავისი საქმე ვერ გაუკეთებიათ და უკან გაბრუნებულან. ესებუამ გვითხრა, რომ მოსკოვიდან ჩამოსული იყო გ. ლაკია და მეორეც, მისი სახელი და გვარი დამისახელა, მაგრამ ვერ ვიხსენებ.“ (ტ. 9, ს.ფ. 204).

თუ ბრალდების მხარე და სასამართლო კოლეგია გაიზიარებდნენ ზ. ეჯიბიას აღნიშნულ ჩვენებას, ამ შემთხვევაში მათ უნდა გაეზიარებინათ ის ფაქტიც, რომ გ. ესებუასა და გ. ლაკიას შორის ადგილი ჰქონდა სერიოზულ წინააღმდეგობას; თუ ეჯიბიას ჩვენებას ვენდობით, მათ მოსვლიათ ჩხუბი იმის გამო, უნდა გამოეყოთ თუ არა ჩეჩენი მებრძოლები „საქართველოში შემოსაყვანად“, რისთვისაც წინააღმდეგობა გაუწევია გოჩა ესებუას, რის შემდეგაც ლაკია და მისი ხალხი გაბრუნებულა მოსკოვში. აქედან გამომდინარე, თუ ესებუა და ლაკია იყვნენ ერთ საქმეში ჩაბმული, როგორც თანამზრახველები, ამავე დროს კი გ. ლაკია ხელისუფლების სათავეში უნდა მოსულიყო, როგორც ზ. მარანელი ამას აღნიშნავს, მაშინ სრულიად ალოგიკურია, თუ რატომ უნდა მოსვლოდათ ჩხუბი ლაკიასა და ესებუას იმის შესახებ, წასულიყვნენ თუ არა ჩეჩენი

მებრძოლები საქართველოში საბრძოლველად. ასევე გაურკვეველია საკითხი იმის შესახებ, ჰქონდათ თუ არა საერთოდ რაიმე ურთიერთობა გ. ესებუასა და გ. ლაკიას 1997 წლის 'საფხულში' (ზ. ეჯიბიას ჩვენებიდან გამომდინარე) მათ შორის მომხდარი ინციდენტის შემდეგ. ამ შემთხვევაში გვინდა გავიხსენოთ გ. აბსანძის მიერ სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენების ის ადგილი, სადაც მან მიუთითა, რომ გ. ლაკიასაგან მისთვის ცნობილი იყო ლაკიასა და ესებუას შორის წარმოქმნილი არასასიამოვნო ურთიერთობის შესახებ, რაც გამოწვეული იყო იმით, რომ გ. ესებუას არ მოსწონდა გ. ლაკიასა და დევნილი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლების პასიურობა და წარმოქმნილი სირთულეების მხოლოდ პოლიტიკური გზებით გადაჭრის მცდელობა.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, აშკარაა ის წინააღმდეგობა, რომელიც დაფიქსირებულია ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის ჩვენებებში. კოლეგიამ ამჯერადაც გვერდი აუარა საკითხის გარკვევას და ფაქტობრივად გაიზიარა ორი ურთიერთგამომრიცხავი ჩვენება. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ სწორედ ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის 'ზემოაღნიშნული ჩვენებები დაედო საფუძველად გურამ აბსანძისათვის სისხლის სამართლის კოდექსის (1961 წლის რედაქციით) 65-ე მუხლით (სამშობლოს ღალატი) გათვალისწინებულ დანაშაულში ბრალის წარდგენას, რომლის თანახმად თითქოს გ. აბსანძემ აქტიური მონაწილეობა მიიღო ისეთ შეიარაღებულ ანტისახელმწიფოებრივ ორგანიზაციაში, რომლის მიზანი იყო საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობა და ძალაუფლების ხელში ჩაგდება.

ზ. ეჯიბიასა და ზ. მარანელის წინააღმდეგობრივ, ურთიერთგამომრიცხავ და ჭეშმარიტებისაგან სრულიად მოწყვეტილ ჩვენებათა ანალიზის შემდეგ, ვფიქრობთ, ნათელია, რომ არა მხოლოდ უსაფუძვლოა გ. აბსანძისათვის აღნიშნულ ნაწილში წარდგენილი ბრალდება, არამედ საერთოდ არარეალური, ვინაიდან როგორც ჩვენს მიერ გაკეთებულმა ანალიზმა ცხადყო, გ. აბსანძეს არ გააჩნდა არავითარი შესაძლებლობა და უფლებამოსილება საქართველოში არსებული ხელისუფლების დამხობისა და ძალაუფლების ხელში ჩაგდებისათვის. აქედან გამომდინარე მიგვაჩნია, რომ არ არსებობს არავითარი საფუძველი იმისათვის, რომ გაზიარებული არ ყოფილიყო გ. აბსანძის როგორც წინასწარი, ისე სასამართლო გამოძიების დროს მიცემული ჩვენებები, ასევე ზ. ეჯიბიას, ზ. მარანელისა და სხვების სასამართლო გამოძი-

ებისათვის მიცემული ჩვენებები, საიდანაც მთლიანად დასტურდება აღნიშნულ ეპიზოდში გ. აბსანძის სრული უდანაშაულობა.

2. განაჩენის ვარაუდი გ. აბსანძის მიერ შეიარაღებული თავდასხმის ორგანიზებისა და დაფინანსების თაობაზე, ისევე, როგორც 1998 წლის 9 თებერვალს განხორციელებული ტერაქტის მცდელობის ნაწილში სახელმწიფო ბრალდების მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები, ძირითადად აგებულია იმ ფაქტზე, რომ 1997 წლის ოქტომბერში გ. აბსანძე ჩასული იყო ჩეჩნეთის რესპუბლიკაში, სადაც ქ. გროზნოს მახლობლად, სოფ. ავტურთან მდებარე სამხედრო ბანაკში მოინახულა გოჩა ესებუა და მისი ჯგუფის წევრები. განაჩენის თანახმად, გ. აბსანძემ, როგორც დანაშაულებრივი ჯგუფის ორგანიზატორმა და დამფინანსებელმა, სოფ. ავტურის სამხედრო ბანაკში შეამოწმა ჯგუფის წევრების სამხედრო მომზადება, მოუწოდა ჯგუფის წევრებს ე. შევარდნაძის მოკვლისაკენ, სამხედრო ბანაკის ხელმძღვანელებთან მოლაპარაკების გზით გადაწყვიტა ტერაქტის განხორციელებაში ექვსი ჩეჩენი მებრძოლის მონაწილეობის საკითხი, გაერკვა ჯგუფის წინაშე წამოჭრილ პრობლემებში და დაპირდა მათ ფინანსურ დახმარებას.

აუცილებლად მიგვაჩნია ყველა იმ ე.წ. მტკიცებულების დეტალური ანალიზი, რომელსაც სასამართლო კოლეგია ეყრდნობოდა გ. აბსანძის მიმართ განაჩენის გამოტანის დროს.

გურამ აბსანძემ როგორც წინასწარი გამოძიების, ისე სასამართლო პროცესის დროს უჩვენა, რომ 1997 წლის შემოდგომაზე იგი ჩავიდა ჩეჩნეთში რუსეთის ფედერაციის სმოლენსკის ოლქის ქ. რუდნიადან. მან განმარტა, რომ 1991-92 წლების სახელმწიფო გადატრიალების შემდეგ ჩეჩნეთის რესპუბლიკის ხელისუფლებამ სოლიდარობა გამოუცხადა საქართველოდან დევნილ კანონიერ ხელისუფლებას, თაყშესაფარი მისცა საქართველოს პირველ პრეზიდენტს ზვიად გამსახურდიას, საქართველოს უზენაეს საბჭოსა და მთავრობის არაერთ წევრს. ამ პერიოდიდან საქართველოს დევნილი ხელისუფლების წარმომადგენლებს, მათ შორის გ. აბსანძეს ჩამოუყალიბდათ თბილი, მეგობრული ურთიერთობა ჩეჩნეთის რესპუბლიკა იჩქერიის ხელმძღვანელობასთან. 1997 წლის იანვარში ჩეჩნეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის არჩევნების დროს საქართველოს დევნილი ხელისუფლების წარმომადგენლები ოფიციალურად იყვნენ მიწვეულნი დამკვირვებლის სტატუსით, ხოლო პრეზიდენტ მასხადოვის ინაუგურაციაზე 1997 წლის თებერვალში, გ. აბსანძე ინაუგურაციის საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ მიწვე-

ული იყო ოფიციალური სტუმრის სტატუსით, როგორც საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების ვიცე-პრემიერი და ფინანსთა მინისტრი. იგი ათკაციან დელეგაციასთან ერთად ჩასული იყო ქ. გროზნოში, როგორც დელეგაციის ხელმძღვანელი, სადაც მონაწილეობა მიიღო პრეზიდენტ მასხადოვის ინაუგურაციის ღონისძიებაში, სადაც პრეზიდენტ მასხადოვისა და საქართველოს დელეგაციის წარმომადგენელთა საუბარში წამოიჭრა საკითხი იმის შესახებ, რომ ომისაგან დანგრეულ ჩეჩნეთში აუცილებლად იყო ჩასატარებელი აღდგენითი სამშენებლო სამუშაოები, რისთვისაც დაგეგმილი იყო ახლო აღმოსავლეთის რიგი ქვეყნებიდან ინვესტიციების მოზიდვა. აღდგენითი სამუშაოები მოითხოვდა ორგანიზაციული მუშაობის ჩატარებასა და სათანადო მუშახელს, რის გამოც პრეზიდენტი მასხადოვი და საქართველოს დევნილი ხელისუფლების დელეგაციის ხელმძღვანელი გ. აბსანძე შეთანხმდნენ, რომ დევნილი ხელისუფლების მონაწილეობით შეიქმნებოდა სამშენებლო ტრესტი, რომელშიც ძირითადად დასაქმებული იქნებოდა საქართველოდან ლტოლვილი მოსახლეობა. გ. აბსანძემ ასევე განმარტა, რომ 1993 წელს, საქართველოს პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიასა და ჩეჩნეთის პრეზიდენტ ჯოხარ დუდაევის ინიციატივით შეიქმნა „კავკასიური სახლი“, რომლის ძირითადი იდეა იყო კავკასიაში მცხოვრები ხალხების დაახლოება, პოლიტიკური და ეკონომიკური საქმიანობის კოორდინაცია მშვიდობიანი პოლიტიკური გზით. ზ. გამსახურდიასა და ჯ. დუდაევის გარდაცვალების შემდეგ ჩეჩნეთის ექსპრეზიდენტმა ზელიმხან იანდარბიევმა გამოიჩინა ძალისხმევა „კავკასიური სახლის“ საქმიანობის გასაგრძელებლად, რაშიც მან 1997 წელს თანამშრომლობა შესთავაზა გ. აბსანძეს, როგორც „კავკასიური სახლის“ ერთ-ერთ მომავალ თანათავმჯდომარეს. ამ მიზნით 1997 წლის შემოდგომაზე ზ. იანდარბიევმა საქართველოს დევნილი ხელისუფლების წარმომადგენლის ს. თორიას მეშვეობით გ. აბსანძე მიიწვია ჩეჩნეთში. 1997 წლის შემოდგომაზე გ. აბსანძე სმოლენსკის ოლქის ქ. რუდნიადან მოსკოვის გაყვით გაემგზავრა ჩეჩნეთის დედაქალაქ გროზნოში. მისი გამგზავრების ძირითადი მიზნები, როგორც მან მიუთითა, გახლდათ „კავკასიური სახლის“ მუშაობაში მონაწილეობის მიღება და სამშენებლო ტრესტთან დაკავშირებული საკითხების გარკვევა, კერძოდ ის, იქნა თუ არა მოზიდული სათანადო ინვესტიციები, რაც შესაძლებელს გახდიდა საქართველოდან ლტოლვილი მოსახლეობის აღნიშნულ ტრესტში დასაქმებას. გ. აბსანძემ უჩვენა, რომ ქ. გროზნოში მას შეხვდა და

საუბარი ჰქონდა ჩენნეთის ექსპრეზიდენტ ზეკლიმხან იანდარბიევთან, რომელმაც მას აუხსნა, რომ „კავკასიური სახლის“ მუშაობასთან დაკავშირებით შექმნილი იყო გარკვეული სირთულეები, კერძოდ ის, რომ „კავკასიური სახლის“ იდეა ხელში ჩაიგდეს სამხედროებმა საღმან რადუევის მეთაურობით, რომლებიც კავკასიაში შექმნილი პოლიტიკური პრობლემების გადასაწყვეტად მიზანშეწონილად მიიჩნევენ იარაღის გამოყენებას, რაც მიუღებელი იყო როგორც ზ. იანდარბიევისათვის, ისე გ. აბსანძისათვის; ამიტომ მათ საუბარში გადაწყდა, რომ გარკვეული ხნით დაეცადათ და დალოდებოდნენ მოვლენების შემდგომ განვითარებას. ამის შემდეგ გ. აბსანძეს უნდოდა ენახა ჩენნეთის პრეზიდენტი ა. მასხადოვი, რისთვისაც იგი მისული იყო მასხადოვის რეზიდენციაში, სადაც აღმოჩნდა, რომ მასხადოვი გროზნოში არ იმყოფებოდა, ხოლო აღდგენითი სამუშაოებისათვის საჭირო ინვესტიციებთან დაკავშირებით გ. აბსანძეს განუმარტეს, რომ იშვამად ჯერ კიდევ არ იყო მოზიდული ინვესტიციები და საჭირო იყო მოცდა. აქედან გამომდინარე, გ. აბსანძის ჩენნეთში ჩასვლის მიზანი უკვე ამოწურული იყო, რის გამოც მან მეორე დღეს გადაწყვიტა ქ. ნაზრანიდან მოსკოვში გადაფრენა, საიდანაც უნდა დაბრუნებულიყო ქ. რუდნიაში.

აქ არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ წინასწარი გამოძიების დროს, არაინ დაინტერესებულა გ. აბსანძის ჩვენების სისწორის გადამოწმებით ა. მასხადოვისა და ზ. იანდარბიევის მეშვეობით, რომლებსაც, როგორც ჩენნეთის ოფიციალურ პირებს, ცივილიზებული ურთიერთობა ჰქონდათ საქართველოს დღევანდელ ხელისუფლებასთან. წინასწარი გამოძიებისათვის არავითარ სირთულეს არ წარმოადგენდა ამ საკითხზე ზუსტი ინფორმაციის მიღება, ადგილზე ჩასვლით იქნებოდა ეს, მიმოწერის საშუალებით თუ უშიშროების აგენტ „პროფესორის“ მეშვეობით, რომლის სატელეფონო საუბრების ჩანაწერი 9 თებერვლის ტერაქტის შესახებ ჩენნეთის იმდროინდელ ინფორმაციის მინისტრ მ. უდუგოვთან და სხვა პირებთან ფიგურირებს საქმის მე-15 ტომის 140-148-ე ფურცლებზე. წინასწარ გამოძიებას არც გ. აბსანძის მგზავრობის ბილეთების მოპოვება უცდია სმოლენსკის ოლქის ქ. რუდნიადან, მოსკოვიდან და ნაზრანიდან, რითაც ზუსტად იქნებოდა დადგენილი გ. აბსანძის ჩენნეთში ჩასვლისა და ჩენნეთიდან წამოსვლის დრო და იგი აღარ დაეყრდნობოდა ზ. ეჯიბიას მეტად საეჭვო ასოციაციას იმის თაობაზე, რომ გ. აბსანძე ჩენნეთში ჩავიდა რუსეთ-იტალიის საფეხბურთო მატჩის წინა დღეს.

მიუხედავად საქმეში არსებული გარკვეული მასალებისა, არც წინასწარ გამოძიებას და არც სასამართლო კოლეგიას არ უცდია გაერკვია, თუ რას წარმოადგენდა სინამდვილეში ე.წ. „კავკასიური სახლი“, ვინ იყვნენ ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელები, რა იყო მისი ძირითადი იდეა და რა როლს ასრულებდა ამ ორგანიზაციის საქმიანობაში გ. აბსანძე მიუხედავად იმისა, რომ საქმის მე-15 ტომის 171-172-ე ფურცლებზე მოთავსებულია საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის ცნობა „1998 წ. 9 თებერვალს განხორციელებულ ტერაქტში ექსპრეზიდენტის მომხრეთა შესაძლო მონაწილეობის შესახებ“, რომლითაც დასტურდება, რომ „კავკასიური სახლის“ მე-2 კონფერენცია ჩეჩნეთში გაიმართა 1997 წლის 13-15 ნოემბერს და რომ კონფერენციაზე დაისვა საკითხი, კავკასიის საერთო არმიის შექმნის შესახებ, რომლის მთავარი ბირთვი სალმან რადუევის კარგად შეიარაღებული რაზმები იქნებოდა (იხ. ტ. 15, ს.ფ. 172). საქმეში მოთავსებული აღნიშნული მტკიცებულება მთლიანად შეესაბამება გ. აბსანძის მიერ წინასწარ ძიებაში მიცემულ ზემოთ აღნიშნულ ჩვენებას. ასევე ყურადღების გარეშე დატოვა სასამართლომ დაცვის მხარის მიერ მტკიცებულებად წარდგენილი ოფიციალური მიწვევა პრეზიდენტ ა. მასხადოვის ინაუგურაციის ცერემონიაზე.

ჩეჩნეთში ჩასვლისას დევნილი ხელისუფლების წარმომადგენელთან ს. თორიასთან საუბრის დროს გ. აბსანძე დაინტერესდა ჩეჩნეთში შექმნილი ვითარებით, რაზეც ს. თორიამ მიუგო, რომ ახლომდებარე სოფელში გოჩა ესებუა და რამდენიმე პიროვნება კანონიერი ხელისუფლების სახელით გადიოდნენ სამხედრო წვრთნას, რამაც გ. აბსანძის, როგორც კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლის, გაკვირება გამოიწვია და გადაწყვიტა ენახა გ. ესებუა, რომელიც მას ერთხელ უკვე ჰყავდა ნანახი პრეზიდენტ მასხადოვის ინაუგურაციის დროს.

გ. ესებუას ნახვა გადაწყვიტეს გროზნოში, მაგრამ ეს ვერ მოხერხდა მისი გროზნოში არყოფნის გამო, ამიტომ მეორე დილით ავტომანქანა „ვილისით“, რომელსაც მართავდა ჩეჩენი ეროვნების მძღოლი, გაემართნენ სოფ. ავტურთან მდებარე სამხედრო ბანაკში.

თავდაპირველად მათ გ. ესებუა ადგილზე არ დაუხვდათ და ს. თორია გამოელაპარაკა იქვე მდებარე შენობიდან გამოსულ ჩეჩენ მამაკაცს, რომელიც მიესალმა ჩამოსულებს და ამის შემდეგ ს. თორიამ და ჩეჩენი ეროვნების პიროვნებამ ერთმანეთთან საუბარი დაიწყეს გ. აბსანძისათვის გაუგებრად, ჩეჩნურ ენაზე (იხ. ტ. 7, ს.ფ.

159; ტ.9. ს.ფ. 245-246; აგრეთვე გ. აბსანძის მიერ სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენება). რამდენიმე წუთში გამოჩნდა გ. ესებუაც, რომელიც გ. აბსანძემ ცალკე გაიყვანა და ჰკითხა მას, თუ რატომ მოქმედებდა კანონიერი ხელისუფლების სახელით, რაზეც გ. ესებუამ უპასუხა, რომ იგი იყო კანონიერი ხელისუფლების გვარდიის წარმომადგენელი და აპირებდა პარტიზანული მოძრაობის განადგობას აფხაზეთში (იხ. ტ. 7, ს.ფ. 160). გ. აბსანძემ გააფრთხილა გ. ესებუა, რომ მას არ ჰქონდა კანონიერი ხელისუფლების სახელით მოქმედების უფლება, რამაც გამოიწვია შეკამათება მასა და ესებუას შორის. კამათი - გ. აბსანძის გადმოცემით მიმდინარეობდა საკმაოდ ხმაამაღლა და გაგრძელდა რამდენიმე წუთის განმავლობაში. გურამ აბსანძის ჩვენებით, ამ კამათში ჩეჩენიც კი ჩაურია (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 125). ამის შემდეგ გ. ესებუას თხოვნით, გ. აბსანძე გაესაუბრა იქვე მყოფ რამდენიმე ქართველ პიროვნებას, რომლებიც მას გ. ესებუამ წარუდგინა, როგორც აფხაზეთიდან ლტოლვილები (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 71). საუბარი, რომელიც გაგრძელდა დაახლოებით 10-15 წუთს (იხ. ბ. თოდუას ჩვენება ტ. 8, ს.ფ. 124, აგრეთვე გ. აბსანძის მიერ სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენებები), შეეხებოდა აფხაზეთში შექმნილ მძიმე მდგომარეობას, რის შემდეგაც გ. აბსანძე დაემშვიდობა იქ მყოფებს და იმავე მანქანით ის და ს. თორია გაემგზავრენ ქ. ნაზრანში. გ. აბსანძის ჩვენებით, უკანა გზაზე მათი მანქანა გააჩერეს ჩეჩნებმა, რომლებსაც გაესაუბრა მანქანიდან გადასული ს. თორია. მანქანაში დაბრუნებულმა თორიამ გ. აბსანძეს უთხრა, რომ ჩეჩნებს არ მოსწონებიათ გ. აბსანძის ჩასვლა ავტურის ბანაკში და რომ ს. თორიას გ. აბსანძე ბანაკში მეორედ აღარ მოეყვანა. აქედან გამომდინარე, გ. აბსანძის ჩვენებით, ასევე წინასწარ გამოძიებაში ზ. ეჯიბიასთან და ბ. თოდუასთან მისი დაპირისპირებებით, კატეგორიულად არის უარყოფილი საბრალდებო დასკვნის ვარაუდი სამხედრო ბანაკში ყოფნისას გ. აბსანძის მიერ ჯგუფის წევრების საბრძოლო მომზადების შემოწმების, პრეზიდენტ შევარდნაძის მოკვლისაკენ მოწოდების, ბანაკის ჩეჩენ ხელმძღვანელებთან რაიმე მოლაპარაკების და ჯგუფისათვის ფინანსური დახმარების გაწევის შესახებ.

განაჩენი ზემოაღნიშნულ ბრალდებებში გ. აბსანძის დადანაშაულებისას უმთავრესად ეყრდნობა ბრალდებულების ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას მიერ გამოძიებისათვის მიცემულ ჩვენებებს.

გვინდა განვიხილოთ საკითხი, ნამდვილად შეამოწმა თუ არა გ. აბსანძემ ჯგუფის წევრების სამხედრო მომზადება ს. ავტურის

სამხედრო ბანაკში, ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას ჩეჩნელების შესაბამისად.

ზ. ეჯიბიას მიერ 1998 წლის 4-11 მარტს წინასწარი გამოძიებისათვის მიცემულ ჩვენებაში ჩაწერილია: „... მან (გ. აბსანძემ) ყველას თანდასწრებით გვითხრა, ბიჭებო ცოტაც მოიცადეთ, წახვალთ საქართველოში და ყველაფერი კარგად იქნებაო. იქვე დაამატა სიტყვები, ახლა დავრწმუნდი, როგორი მონდომებული ბიჭები ხართო... მინდა განვმარტო, რომ აბსანძის ჩვენს ბანაკში ჩამოსვლის მიზანი, როგორც ჩემი, ასევე ჩვენი ჯგუფის ყველა წევრის ახრით, იყო შემდეგი – როგორც ზემოთ აღვნიშნე, გ. ესებუას გადმოცემით, ჩვენს მომსადებას ჩენეთში აფინანსებდა გ. აბსანძე, მან იცოდა ჩვენი ჯგუფის მომსადების მიზანი და ამიტომ იყო ჩამოსული ბანაკში, რათა თავისი თვალთ ენახა, რა პიროვნებებით იყო დაკომპლექტებული ჯგუფი, როგორ გაედირდით მომსადებას, რა დონეზე ვიყავით მომსადებული, თავისი თვალთ დარწმუნდა, რომ ჯგუფი ნამდვილად გადიოდა მომსადებას და მისი ფული წყალში არ იყრებოდა.“ (იხ. ტ. 9, ს.ფ. 208).

აღნიშნა თუ არა „ზემოთ“ ზ. ეჯიბიამ სამხედრო ოპერაციის დაფინანსების შესახებ, ამაზე ჩვენ ქვემოთ კიდევ გვექნება საუბარი, ამჯერად კი სასამართლოს ყურადღებას მივუქცევთ იმ გარემოებას, რომ წინასწარ გამოძიებაში გ. აბსანძესთან დაპირისპირების დროს ზ. ეჯიბიამ უარყო მისი ზემოხსენებული ჩვენება და კითხვაზე: „გითხრათ თუ არა თქვენ და თქვენი ჯგუფის წევრებს გ. აბსანძემ, რომ ახლა დავრწმუნდი, რომ კარგად ემსადებით თავდასხმისათვისო“, ზ. ეჯიბიამ უპასუხა: „მინდა დავაზუსტო, რომ გ. აბსანძეს ჩვენი მომსადების დონე არ უნახავს; სიტყვა თავდასხმა არ უხსენებია“ (იხ. ტ. 9 ს.ფ. 245-246).

ბრალდებულ ბ. თოდუას 1998 წლის 30-31 მარტს მიცემული ჩვენებაში მითითებულია: „გ. აბსანძემ გვითხრა, რომ იგი დარწმუნდა ჩვენს მოწადინებაში და კარგ ვარჯიშში, რომ მალე ჩამოვიდოდით თბილისში, სადაც მოვაწყობდით ტერაქტს ე. შვედრენაძის წინააღმდეგ და მოეკლავდით მას, მან თქვა დავრწმუნდი, რომ ჩემი ფული ტყუილუბრალოდ არ იკარგებაო“ (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 109).

ისევე, როგორც ზ. ეჯიბიამ, ბ. თოდუამაც წინასწარ ძიებაში გ. აბსანძესთან დაპირისპირების დროს მთლიანად უარყო თავისი ზემოაღნიშნული ჩვენება როგორც გ. აბსანძის მიერ მათი სამხედრო მომსადების შემოწმების, ისე პრეზიდენტ ე. შვედრენაძის მოკვლისაკენ მოწოდების ნაწილში (იხ. ტ. 8 ს.ფ. 129).

ასევე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ორივე ბრალდებულმა გ. აბსანძის მიერ ჯგუფის მომზადების შემოწმების ფაქტი კატეგორიულად უარყო სასამართლო გამოძიების სტადიაზე და წინასწარ გამოძიებაში მათ მიერ მიცემული ჩვენებები ახსნა მათზე განხორციელებული ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ზეწოლით.

ჩუენი მხრივ, სასამართლოს ყურადღება გეინდა მივაპყროთ იმ გარემოებაზე, რომ გ. აბსანძე ვერაერთარ შემთხვევაში ვერ შეამოწმებდა და ვერ შეაფასებდა გ. ესებუას ჯგუფის მომზადების დონეს იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ მას საერთოდ არ უნახავს ის სამხედრო პოლიგონი, რომელიც განსასჯელთა მიერ მიცემული ჩვენებების მიხედვით დაახლოებით ორი კილომეტრით იყო დაშორებული იმ სამხედრო ბანაკიდან, სადაც ჩაეიდა გ. აბსანძე და სადაც ცხოვრობდნენ ჯგუფის წევრები. გამოძიებას მხედველობიდან გამორჩა ის გარემოება, რომ ჯგუფის მიერ სამხედრო მომზადების გავლა ხდებოდა საწვრთნელ პოლიგონზე და არა სამხედრო ბანაკში; ხოლო ის, რომ გ. აბსანძე პოლიგონზე საერთოდ არ ყოფილა და არც დაინტერესებულა იქ მისვლით, ამ ფაქტს ვერაეინ უარყოფს და იგი არც არაეისთეისაა სადავო.

აქედან გამომდინარე, ყოველგვარ ლოგიკასაა მოკლებული ბრალდებულების ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას ჩვენებებში გამოთქმული აზრი იმის შესახებ, თითქოს გ. აბსანძემ მოიწონა ჯგუფის მომზადება, ვარჯიშის დონე და უთხრა მათ: „ბიჭებო, ახლა მე დავრწმუნდი როგორი მოწადინებულები ხართო“, ვინაიდან გაუგებარია, თუ როგორ უნდა დარწმუნებულიყო გ. აბსანძე თითქოს მის მიერ გამოთქმული აზრის სისწორეში მაშინ, როდესაც იმ რამდენიმე წუთის განმავლობაში, რომელიც მან ბანაკში გაატარა, არც მოწადინება უნახავს ვინმესი და არც მომზადება.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ ამ შემთხვევაშიც სასამართლოს მიერ გაზიარებული უნდა ყოფილიყო გ. აბსანძის მიერ წინასწარ გამოძიებასა და სასამართლოზე მოცემული ჩვენებები, ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას გ. აბსანძესთან დაპირისპირებების ის ნაწილი, რომელიც ეხება გ. აბსანძის მიერ ჯგუფის მომზადების შესახებ აზრის გამოთქმას, ხოლო ზ. ეჯიბიას 1998 წლის 4-11 მარტისა და ბ. თოდუას 1998 წლის 30-31 მარტის ჩვენებების ის ნაწილი, რომელიც ეხება აღნიშნულ საკითხს, სასამართლოს არ უნდა გაეზიარებინა მათი უსაფუძვლობის გამო.

განაჩენში დადასტურებულად არის მიჩნეული, რომ სოფელ ავტურის სამხედრო ბანაკში შეხვედრის დროს გ. აბსანძემ გ.

ესებუას ჯგუფის წევრებს მოუწოდა პრეზიდენტ ე. შევარდნაძის მოკვლისაკენ.

ამ შემთხვევაში არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ სახელმწიფო ბრალდების მიერ 2001 წლის 5 აპრილს სასამართლოსათვის წარდგენილ გ. აბსანძის მიმართ ბრალდების ახალ ფორმულირებაში, ზემოაღნიშნული ფაქტი, ანუ ის, რომ თითქოს გ. აბსანძემ ვინმეს მოუწოდა შევარდნაძის მოკვლისაკენ, საერთოდ აღარ ფიგურირებდა, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ბრალდების მხარემ ამ შემთხვევაში თავადვე სცნო უსაფუძვლოდ ს. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას მიერ მიცემული ჩვენებები აღნიშნულ ნაწილში და დასაბუთებულად მიიჩნია გ. აბსანძის მიერ მიცემული ჩვენებების სისწორე, როგორც წინასწარი, ისე სასამართლო გამოძიების დროს, აგრეთვე ს. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას გ. აბსანძესთან დაპირისპირების დროს მიცემული ჩვენებები, სადაც მათ მთლიანად უარყვეს გ. აბსანძის მიერ პრეზიდენტ შევარდნაძის ლიკვიდაციისაკენ მოწოდების ფაქტი (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 123-124, ტ. 9, ს.ფ. 245-246) და მათივე სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენებები.

საბრალდებო სიტყვაში ბრალდების მხარე გასცდა თავისივე 2000 წლის 5 აპრილის გ. აბსანძის ბრალდების ფორმულირებას და კვლავ, ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე, განაცხადა, რომ თურმე გ. აბსანძემ გ. ესებუას ჯგუფის წევრებს მოუწოდა პრეზიდენტ შევარდნაძის მოკვლისაკენ. არც ბრალდების მხარემ და არც სასამართლო კოლეგიამ საჭიროდ არ მიიჩნიეს იმის დაზუსტება, თუ რატომ განიცადა ცვლილება გ. აბსანძის ბრალდების 2000 წლის 5 აპრილის ფორმულირებამ დამძიმების თვალსაზრისით.

როგორც საბრალდებო დასკვნაში, ისე ბრალდების ახალ ფორმულირებაში მითითებულია, რომ ავტურის სამხედრო ბანაკში ჩასვლის დროს, 1997 წლის ოქტომბერში გ. აბსანძე შეხვდა ბანაკის ხელმძღვანელებს, რა დროსაც გადაწყდა, რომ პრეზიდენტ ე. შევარდნაძის მოკვლისაკენ მიმართულ ტერორისტულ აქტში ქართველებთან ერთად მონაწილეობას მიიღებდა 6 ჩეჩენი.

განაჩენი ამ საკითხში ეყრდნობა ბრალდებულების ეჯიბიასა და თოდუას წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებებს; კერძოდ, ს. ეჯიბიას 4-11 მარტის ჩვენებაში ნათქვამია: „მან (გ. აბსანძემ) გვითხრა, რომ იგი მოელაპარაკა ბანაკის ხელმძღვანელს, მათსა და ჩვენს, ქრისტიანებს შორის განსხვავება არის (?), მათთან გადაწყდა, რომ თქვენთან ერთად თბილისში ექვსი ჩეჩენი წამოვალ... ჩემს ჩვენებაში მინდა აღვნიშნო შემდეგი, როდესაც გ. აბსანძე

წავიდა ჩვენი ბანაკიდან, ბანაკის ხელმძღვანელმა აბდულ აზიზმა შეარჩია კიდევ 5 ჩვენნი ეროვნების ბიჭი, რომლებიც ჩვენთან ერთად და აბდულ აზიზთან ერთად უნდა წამოსულიყვნენ თბილისში... როდესაც გადაწყდა, რომ ზემოაღნიშნული ჩვენნი ეროვნების ბიჭები ჩვენთან ერთად წამოვიდოდნენ თბილისში და ჩვენთან ერთად მოუწყვათ ვარჯიში, მხოლოდ მაშინ გავანდეთ მათ, რომ უნდა მოგვეხდინა შეიარაღებული თავდასხმა საქართველოს პრეზიდენტზე მისი ლიკვიდაციის მიზნით, ჩვენები ჩვენთან ერთად ვარჯიშობდნენ დაახლოებით 15 დღე“ (იხ. ტ. 9, ს.ფ. 205, 206).

ბრალდებულმა ბონდო თოდუამ წინასწარ გამოძიებაში 1998 წლის 30-31 მარტს უჩვენა: „გურამ აბსანძე ბანაკიდან წაიყვანეს გონა ესებუამ და სოსო თორიამ. როცა უკან დაბრუნდა გონა ესებუამ გვითხრა, რომ გურამ აბსანძის საუბარში გადაწყდა, რომ ჩვენთან ერთად თბილისში ტერაქტის განსახორციელებლად წამოვიდოდა 6 ჩვენნი. აბსანძის წასვლის შემდეგ ჩვენთან ერთად ვარჯიში დაიწყო ექვსმა ჩვენმა“ (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 109).

ეჯიბიას და თოდუას ჩვენებები წინააღმდეგობაში მოდიან ერთმანეთთან. ეჯიბია აცხადებს, რომ გ. აბსანძემ გვითხრა ექვსი ჩვენის თბილისში ჩამოსვლასთან დაკავშირებით, თოდუა კი ამტკიცებს, რომ ამის შესახებ გურამ აბსანძის გაცილების შემდეგ, მეორე დღეს მობრუნებულმა გონა ესებუამ გვამცნო.

შემდგომში 1998 წლის 13 მაისს ბრალდებულ ბ. თოდუას მიერ მითითებულია, რომ 1997 წლის ნოემბრის შუა რიცხვებში მათთან ბანაკში ჩავიდა გ. აბსანძე, რომელსაც შეხვედრა ჰქონდა ბანაკის ჩვენნი ეროვნების ხელმძღვანელებთან. საუბრის თემა ბ. თოდუას არ გაუგია, მაგრამ გ. აბსანძის წასვლის შემდეგ მათთან ერთად ვარჯიში დაიწყო ჩვენებმა“ (იხ. ტ. 8 ს.ფ. 167).

გურამ აბსანძესთან დაპირისპირების დროს ზ. ეჯიბიამ ფაქტობრივად უარყო მის მიერ მიცემული ზემოაღნიშნული ჩვენება და განაცხადა: „მინდა განვმარტო, რომ ის პიროვნებები, რომლებიც ჩვენეთში ჩვენთან ერთად ემზადებოდნენ პრეზიდენტზე თავდასხმისათვის, ყველანი რომ ჩამოსულიყვნენ, დღეს პრეზიდენტის ორმოცი მორჩენილი იქნებოდა. ქართველებს უნდა მოგვეკლა პრეზიდენტი, ამიტომ მარტო ჩვენ, ქართველები, რომ ვყოფილიყავით და ჩვენებიც რომ არ ჩამოგვეყვანა, პრეზიდენტი მოკლული იქნებოდა. ჩვენი პრეზიდენტზე თავდასხმის მომზადების პერიოდში ბანაკში ბლომად იყვნენ სხვა ეროვნების წარმომადგენლებიც, მაგრამ ბ-ნი

გურამის ჩამოსვლის შემდეგ მხოლოდ ექვსი კაცი ჩამოგყვავა საქართველოში, ჩემის აზრით, ამაში გ. აბსანძის დამსახურება უდავოდ დიდია“ (ტ. 9, ს.ფ.246).

აქედან გამომდინარე, სრულიად აშკარაა წინააღმდეგობა ზ. ეჯიბიას ორ ზემოაღნიშნულ ჩვენებას შორის, ვინაიდან ერთი მათგანით გ. აბსანძის როლი განსაზღვრულია ჩვენნი მებრძოლების ჩართვით სამხედრო ოპერაციაში, ხოლო მეორე ჩვენებით აბსანძის უნებლიე „დამსახურებად“ მინნეულია ის, რომ ჩვენ მებრძოლთა დიდმა უმრავლესობამ საბრძოლო ოპერაციაში მონაწილეობა აღარ მიიღო.

სასამართლო გამოძიების დროს ზ. ეჯიბიამ განმარტა, რომ გ. ესებუას ჯგუფის წევრებთან ერთად ჩენების საქართველოში წამოსვლა განსაზღვრული იყო გ. აბსანძის სამხედრო ბანაკში ჩასვლამდე. გ. აბსანძის ჩასვლის შემდეგ კი, იმის გამო, რომ გ. აბსანძეს გარკვეული უთანხმოება მოუვიდა გ. ესებუასთან, რაც ცნობილი გახდა ჩენებისათვის, ზ. ეჯიბიას აზრით, შესაძლებელია ამ მიზეზით იყო განპირობებული ის, რომ ჯგუფთან ერთად საქართველოში წამოსასვლელი ჩენების რაოდენობა ბევრად შემცირდა და არავითარი დამსახურება თუ წვლილი გ. აბსანძეს ჩენების გ. ესებუას ჯგუფთან ერთად საქართველოში ჩამოყვანაში არ მიუძღვის.

განაჩენში მიზანმიმართულად არის გაყალბებული გ. აბსანძისა და ბ. თოდუას დაპირისპირების შინაარსი და ჩაწერილია, რომ თითქოს გ. აბსანძის გ. ესებუას ჯგუფის წევრებთან შეხვედრა წარმოადგენდა თანამზრახველთა შეხვედრას და რომ „გ. აბსანძის წასვლის შემდეგ ექვსმა ჩენებმა დაიწყო მათთან ერთად ვარჯიში. შემდეგ მათ მონაწილეობა მიიღეს პრეზიდენტზე განხორციელებულ ტერაქტში“ (იხ. განაჩენი, გვ. 61).

განაჩენში მოყვანილი ზემოაღნიშნული მოსაზრებების განსამტკიცებლად კოლეგია საქმის ფურცლის ნომერსაც კი ეერ უთითებს და კმაყოფილდება მხოლოდ ტომის მითითებით. სასამართლო კოლეგიის მიერ ჩადენილი სიყალბის ცხადყოფის მიზნით მიზანშეწონილად მიგვანჩნია სრულად მოვიყვანოთ გ. აბსანძისა და ბ. თოდუას დაპირისპირების ოქმის ის ნაწილი, რაზეც საუბარია განაჩენში.

ამონაწერი ბრალდებულების – გ. აბსანძისა და ბ. თოდუას დაპირისპირების ოქმიდან (9 აპრილი, 1998 წელი; ტ. 8, ს.ფ. 124-132):

„კითხვა ბრალდებულ თოდუას – ... ხელისჩამორთმევით

ამოიწურა თქვენი შეხვედრა, თუ კიდევ იყო რაიმე, ვთქვათ, რამდენი ხანი გაგრძელდა, ვისთან იყო ეს შეხვედრა?

ბ. თოდუას პასუხი – ჩვენ წინ იდგა გურამ აბსანძე და თქვა აფხაზეთის ამბავი. მოყვა, დაკარგულია გაგრა, დაკარგულია სოხუმიო, დაეიბრუნოთ, დაუდგეთ ერთმანეთს გვერდშიო, დაეიბრუნოთ ჩვენი დაკარგული მიწა-წყალიო. საქართველოში ხომ ხედავთ, როგორ იტანჯება ხალხიო, გამწარებული არის ჩვენი ხალხიო, გაჩანაგებული და განადგურებულია საქართველოო, ხოდა ქართველ ხალხს დაუდგეთ გვერდშიო.

კითხვა: – იცოდით თუ არა, რომ უნდა ჩამოსულიყო, ეს, თქვენს მიერ დასახელებული გურამ აბსანძე, თუ იცოდით, რა კავშირი ჰქონდა თქვენს იქ ყოფნასთან, საქმიანობასთან. ეს კითხვები ბუნებრივია გამოძიების მასალებიდან გამოვლივართ, ჩვენ უნდა დავსვათ.

პასუხი: – გურამმა არ იცოდა ჩვენი იქ ყოფნა, არ ვიცი რა ვთქვა, გონა ესებუა მოვიდა, წამოგვიყვანა ჯერ თბილისში, ხოლო მერე ჩეჩნეთში.

კითხვა: – მანამ, სანამ ნოემბერში, სადაც თქვენ იმყოფებოდით, ჩამოვიდა გურამ აბსანძე, მანამდე თუ გაგეგოთ რაიმე, გურამ აბსანძისა და თქვენს საქმიანობას შორის რა კავშირი იყო?

პასუხი: – არა, მანამდე არაფერი არ ვიცოდი.

კითხვა: – როცა ჩამოვიდა გურამ აბსანძე, ამის შესახებ იცოდით სანამ ჩამოვიდოდა? რომ არ უნდა ჩამოვიდეს გურამ აბსანძე?

პასუხი: – არ ვიცოდით.

კითხვა: – თქვენ გაიგეთ პირველად, როცა შეგხვდათ, დაინახეთ?

პასუხი: – დიახ.

კითხვა: – მხოლოდ თქვენ შეხვდით გურამ აბსანძეს?

პასუხი: – არა, საერთოდ ყველა.

კითხვა: – ე.ი. თქვენ შეგხვდათ ამ თორმეტ კაცს მარტო გურამ აბსანძე, სხვას არავის შეხვედრია?

პასუხი: – არ შეხვედრია.

კითხვა: – როდესაც თქვენ გესაუბრებოდათ გ. აბსანძე და თქვენთან ჰქონდა კონტაქტი, მაშინ ჩეჩენი ეროვნების პიროვნებები არ დაგინახავთ?

პასუხი: – არა.

კითხვა: – ვინ იყო თქვენს გარდა?

პასუხი: – ჩვენს გარდა არავინ, სხვა ხალხი არ იყო.

კითხვა: – ფინანსურ საკითხს ვინ აგვარებდა?

პასუხი: – გონა ესებუა.

კითხვა: – ვისი დახმარებით?

პასუხი: – მე არ ვიცი ვისი დახმარებით, გონა იყო.

კითხვა: – ჩვენეთში ვარჯიში როდის დაამთავრეთ თქვენ, უკვე როდის ჩათვალეთ რომ სრულყოფილად მსად ხართ?

პასუხი: – ნოემბრის თვეშიც ვვარჯიშობდით.

კითხვა: – რა გიშლიდათ ხელს წამოსულიყავით აქვთ, საქართველოში?

პასუხი: – არ ვიცი, ფინანსები არ გვაქვსო და გავიწვინდით.

კითხვა: – ვინ დაგვეხმარება ამაშიო, გონასგან რა გაიგეთ?

პასუხი: – გონას არ უთქვამს.

კითხვა: – სად იშოვეთ ფული წამოსასვლელად და ასე შემდეგ და ასე შემდეგ, რასეც სჭირდებოდათ?

პასუხი: – არ გვეტყოდა, გონა ამას.

კითხვა: – თქვენ ამაზე ინფორმაცია არ გაქვთ, არ იცით არაფერი?

პასუხი: – არა.

კითხვა: – თქვენ დაკითხვაში ესე გვიჩვენეთ, რომ ბატონი გურამის სიტყვები არის ესო, ხოდა შეესაბამება ეს სინამდვილეს?

პასუხი: – კი.

კითხვა ბრალდებულ აბსანძისა ბრალდებულ ბონდო თოდუას – რა, დააკონკრეტეთ?

გამომძიებლის კითხვა ბრალდებულ თოდუას – კონკრეტულად აგერ ბატონი გურამიც ითხოვს, ხმამაღლა თქვით ვი. წინასწარ გამოძიებაში რა ჩვენებაც მიეცით. ჩვენებასაც თავი რომ დაეანებოთ, ის რაც იყო მართალი, სიმართლე გვითხარით.

პასუხი: – ამან კი არ გვითხრა, რომ მოკალითო, გონამ გვითხრა ასე ყველაფერი.

კითხვა: – ბატონი გურამი რამდენი დღე დარჩა თქვენთან?

პასუხი: – მოვიდა და ერთი 10-15 წუთი იყო ჩვენთან და წავიდა.

კითხვა: – ბატონი გურამი რომ ჩამოვიდა თქვენთან, ბატონი გურამის ჩამოსვლის მიზანი რა იყო, როგორ გაიგეთ თქვენ ეს?

პასუხი: – მე არაფერი არ ვიცოდი, რომ ჩამოვიდა მაშინ დავიინახე.

კითხვა: – ხოდა რა იყო ჩამოსვლის მიზანი, თქვენი დასკვნა?

პასუხი: – მე არ ვიცი თუ რა იყო მისი ჩამოსვლის მიზეზი
კითხვა: – სანამ თქვენი შეხვედრა მოხდებოდა, ხომ არ
შეხვედრია აბსანძე კიდევ სხვა ვინმეს?

პასუხი: – მე არაფერი არ ვიცი ამაზე.

კითხვა: – თქვენს შეხვედრას ესწრებოდნენ თუ არა ჩენნი
ეროვნების პიროვნებები?

პასუხი: – არა, მის გვერდით არ დამინახია.

კითხვა: – რა მომენტიდან დაიწყეს ჩენებმა თქვენთან
ვარჯიში, რის შემდეგ?

პასუხი: – ბოლო პერიოდში.

კითხვა: – ბატონი გურამი სანამ ჩამოვიდოდა თქვენთან და
შეგხვდებოდათ მანამდე, თუ ბატონი გურამის წასვლის შემდეგ?

პასუხი: – მანამდე იყო, ვარჯიშობდა ექვსი ჩენი.

კითხვა: – ბატონი გურამის წასვლის შემდეგ ჩაერთვნენ
ჩენები, ექვსი ჩენი თუ მანამდე ვარჯიშობდნენ?

პასუხი: – მანამდე.

კითხვა: – ექვსი ჩენი ბატონი გურამის ყოფნის შემდეგ
მოვიდა?

პასუხი: – არა, მანამდე.

კითხვა: – რამდენი დღით ადრე?

პასუხი: – რამდენი დღე იქნებოდა მე არ მახსოვს.

ბრალდებულ გურამ აბსანძის ადვოკატ ოთარ ბერიშვილის
კითხვა ბრალდებულ ბონდო თოდუასადმი: – კი, თქვენ
რამდენიმეწუთიანი გასაუბრება გქონდათ, მაგრამ თქვენ აქ რაღაც
ფინანსებზე ლაპარაკობდით და ეს გურამიდან მოდიოდა თქვენი
აზრით?

პასუხი: – გოჩასაგან მოდიოდა და არა გურამისაგან.

გამომძიებლის კითხვა თოდუას: – გოჩას რა აქვს ნათქვამი,
ვინ გვიხდის ფულსო, ვინ გეაფინანსებსო? თქვენ ჩვენებაში გაქვთ
ეს მითითებული და გაიხსენეთ რა გითხრათ გოჩამ?

პასუხი: – გოჩას არ უთქვამს.

გამომძიებლის კითხვა ბრალდებულ აბსანძეს: – ბატონო
გურამ, ხომ არ გაქვთ რაიმე კითხვა ბატონ ბონდოსთან?

გ. აბსანძის პასუხი: – მაქვს.

ბრალდებულ გ. აბსანძის კითხვა ბრალდებულ თოდუას: –
კონკრეტულად თქვით, მე მქონდა თუ არა თქვენთან ლაპარაკი,
შევარდნაძე მოვკლათ, ან მე ფულს გიხდით, კონკრეტულად
მითხარით ლაპარაკი მქონდა თუ არა ამაზე?

პასუხი: – გონა გეუბნებოდა, ამა'სე ლაპარაკი არ ყოფილა.

კითხვა: – ფულს ეინ გვაძლევსო?

პასუხი: – შაგი არ უთქვამს.“

გ. აბსანძისა და ბ. თოდუას დაპირისპირების ოქმის ჩვენს მიერ წარმოდგენილი ციტატა მთლიანად ნათელყოფს, რომ გ. აბსანძის შეხვედრა გ. ესებუას ჯგუფის წევრებთან არაერთარ შემთხვევაში არ შეიძლება განიხილებოდეს როგორც დანაშაულის ჩადენაში თანამზრახველთა შეხვედრა და განაჩენში ჩაწერილი ფრა'სა იმის შესახებ, რომ ექვსმა ჩეჩენმა ეარჯი'ში დაიწყო გ. აბსანძის წასვლის შემდეგ, წარმოდგენს სასამართლო კოლეგიის მიერ მიზანმიმართულად შეთხ'სულ სიცრუეს, რაც ნიშანდობლივია მთელი განაჩენისათვის.

როდესაც საქმე შეეხება გ. ესებუას ჯგუფთან ერთად საქართველოში ექვსი ჩეჩენი მებრძოლის წამოსვლის ფაქტს, სასამართლოს ყურადღება გეინდა მივაპყროთ ერთ გარემოებას, კერძოდ: აუცილებლობას წარმოდგენდა თუ არა აღნიშნული საკითხის გ. აბსანძის მიერ გადაწყვეტა და შეეძლო თუ არა გონა ესებუას დამოუკიდებლად გადაეწყვიტა ჩეჩენების საქართველოში წამოსვლის საკითხი.

თუ გავიხსენებთ ზ. ეჯიბიას მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული, ჩვენს მიერ უკვე ციტირებული ჩვენების იმ ადგილს, სადაც საუბარია გონა ესებუას მიერ ეჯიბიასათვის მონათხრობ გ. ლაკიასთან დაკავშირებულ ფაქტ'სე, როდესაც გონა ესებუას მიერ უარყოფითად იქნა გადაწყვეტილი 1997 წლის აგვისტოში ჩეჩენების საქართველოში გაგზავნის საკითხი (იხ. ტ. 9, ს.ფ. 204) და ზ. ეჯიბიას აღნიშნულ ჩვენებას განვიხილავთ სრულ კონტექსტში მის სხვა ჩვენებებთან ერთად, წარმონდგება სურათი, რომ გონა ესებუა ჩეჩენეთის სამხედრო წრეებში სარგებლობდა საკმაოდ მაღალი ავტორიტეტით და მას დამოუკიდებლად შეეძლო სამხედროებთან კონკრეტული საკითხების შეთანხმება. ეს გარემოება არც უნდა იყოს გასაკვირი, ვინაიდან როგორც ეს დადასტურებულია ზ. ეჯიბიასა და სხვა განსასჯელების ჩვენებებით, გ. ესებუა საკმაო ხნის განმავლობაში იმყოფებოდა ჩეჩენეთში და მონაწილეობას ღებულობდა რუსეთ-ჩეჩენეთის ომში, ჩეჩენეთის დამოუკიდებლობის დასაცავად. ამავე დროს გეინდა მივუთითოთ განსასჯელების გ. კაკაჩიას, ზ. თორდიასა და რ. კუდავას მიერ მიცემულ ჩვენებებზე, სადაც მოყვანილია გ. ესებუას მიერ 1998 წლის მარტის ბოლოს ნათქვამი სიტყვები იმის შესახებ, რომ საჭიროების შემთხვევაში

რუსეთის ე.წ. სამშვიდობო ძალებზე თავდასასხმელად ესებუას შეეძლო გარკვეული მიზნით ჩეჩენი მებრძოლეების საქართველოში ჩამოყვანა.

ამავე დროს სრულიად გაუგებარია ზ. ეჯიბიას ზემოთ აღნიშნული ჩვენების ის ნაწილი, სადაც იგი აღნიშნავს, რომ თითქოს გ. აბსანძე მოელაპარაკა ბანაკის ხელმძღვანელობას, რის შემდეგაც ჯგუფის წევრებს რატომღაც ამცნო, რომ ქრისტიანებსა და ჩეჩნებს შორის არსებობდა გარკვეული განსხვავება. საკითხავია, რა საჭირო იყო გ. აბსანძის ჩეჩნებთან მოლაპარაკება იმის დასადგენად, რომ მუსულმანებსა და ქრისტიანებს შორის არსებობს განსხვავება. სამწუხაროდ, არც ამ შემთხვევაში გაუმახვილებია წინასწარ გამოძიებას რაიმე ყურადღება მოცემული ჩვენების უაზრობაზე.

განაჩენის მე-60 გვერდზე მითითებულია: „თავის მხრივ, გ. ესებუამ გ. აბსანძეს ამცნო, რომ ჯგუფმა უკვე გაიარა სამხედრო მომზადება, მაგრამ ფინანსების უქონლობის გამო ვერ ახერხებდა თბილისში დაბრუნებას. გ. აბსანძე გ. ესებუას შეჰპირდა, რომ ფულს მალე გამოუზზავნიდა“. აღნიშნული მოსაზრება წინააღმდეგობაშია განაჩენის იმავე გვერდზე განვითარებულ მოსაზრებასთან, რომლის მიხედვითაც „ბანაკიდან აბსანძის წასვლის შემდეგ გ. ესებუამ ჯგუფის წევრებს, მათ შორის ბ. თოდუას, აცნობა, რომ მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად ე. შევარდნაძის მიმართ ტერაქტის განხორციელებაში მონაწილეობას მიიღებდა ჩეჩენი ეროვნების ექვსი მებრძოლი და ამის შემდეგ მათთან ერთად საბრძოლო მომზადებაში ვარჯიში დაიწყო ექვსმა ჩეჩენმა მებრძოლმა, რომლებმაც შემდგომში მონაწილეობა მიიღეს ტერორისტულ აქტში, ხოლო გ. აბსანძემ შეასრულა დანაპირები და 10 დღის შემდეგ გაუზზავნა გ. ესებუას დაპირებული თანხა.

განაჩენში გამოთქმული ზემოაღნიშნული მოსაზრებების ზედაპირული ანალიზიდანაც კი ნათელია მათ შორის არსებული წინააღმდეგობა, ვინაიდან გაუგებარია, თუ რატომ იყო გ. აბსანძისათვის უცნობი ჯგუფის წევრების მატერიალური გაჭირვების ფაქტი, რომლებიც უსახსრობის გამო დაახლოებით ხუთი თვის მანძილზე ვერ ბრუნდებოდნენ საქართველოში, თუ განაჩენის ლოგიკით მას ინტენსიური კავშირი ჰქონდა გ. ესებუასთან, რომელიც განაჩენის მიხედვით გ. აბსანძის ჩეჩენეთში ჩასვლამდე, დაახლოებით ერთი თვით ადრე იმყოფებოდა მოსკოვში. ასევე გაუგებარია, თუ რატომ არ ჩაიტანა პირადად გურამ აბსანძემ ესებუას ჯგუფისათვის

საჭირო თანხა ჩეჩნეთში და რატომ გახდა საჭირო თანხის თითქოს დამატებით გაგზავნა.

სემოთქმულიდან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ არავითარი საჭიროება ჩეჩნების საქართველოში წამოსვლის საკითხის გ. აბსანძის მიერ უშუალოდ გადაწყვეტისა არ არსებობდა, რადგანაც იგი, როგორც უკვე ითქვა, თავისუფლად შეეძლო მოეგეარებინა გ. ესებუას. ამავე დროს იმ რამდენიმე წუთის განმავლობაში, რომლის დროსაც გ. აბსანძე სამხედრო ბანაკში იმყოფებოდა, ფიზიკურად შეუძლებელი იყო ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხის გადაწყვეტა, როგორცაა ჩეჩენი მებრძოლების გ. ესებუას ჯგუფთან შეერთებისა და მათი საქართველოში წამოსვლის საკითხი.

აქედან გამომდინარე მიგვაჩნია, რომ სასამართლოს მიერ გაზიარებული უნდა ყოფილიყო გ. აბსანძის ყველა ჩვენება, ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას მიერ წინასწარ გამოძიებაში გ. აბსანძესთან დაპირისპირების დროს და სასამართლო გამოძიებისათვის მიცემული ჩვენებები, ხოლო ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენების ის ნაწილი, რომელიც შეეხება ჩეჩენი მებრძოლების საქართველოში ჩამოსვლის საკითხს, სასამართლოს არ უნდა გაეზიარებინა მათი დაუსაბუთებლობის, წინააღმდეგობრიობისა და უსაფუძვლოობის გამო.

3) გ. აბსანძისათვის წარდგენილი ერთ-ერთი ძირითადი ბრალდება ტერაქტის ეპიზოდებში შეეხება გ. ესებუას ჯგუფის დაფინანსებას გ. აბსანძის მიერ.

განაჩენის თანახმად, გ. აბსანძის საერთო ხელმძღვანელობითა და დაფინანსებით გ. ესებუას უნდა შეექმნა შეიარაღებული ანტისახელმწიფოებრივი ორგანიზაცია, უზრუნველყო ამ ორგანიზაციის წევრთა სპეციალური სამხედრო მომზადება. როგორც განაჩენშია მითითებული, გ. ესებუას ჯგუფმა 1997 წლის დეკემბრამდე გაიარა სამხედრო მომზადება, რასაც აფინანსებდა გ. აბსანძე, ხოლო შეთქმულების ერთ-ერთი ორგანიზატორი გ. ესებუა, ბრალდების თანახმად, პერიოდულად უკავშირდებოდა გ. აბსანძეს და ჰქონდა შეხვედრები მასთან.

აღნიშნულ ბრალდებაში წინასწარი გამოძიება ეყრდნობა ბრალდებულების ზ. ეჯიბიასა და ბ. თოდუას ჩვენებებს. რაც შეეხება ბრალდებულ ზ. მარანელის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებას, რომლის მიხედვითაც გ. აბსანძის მიერ ტერაქტის დაფინანსება და მომზადება თურმე დაწყებული ყოფილა 1994-95

წლებიდან (იხ. ტ. 10, ს.ფ. 131-132). ეს ვერსია თეით გამოძიებამაც არ გაიზიარა და ბრალდების მხარემ მიიჩნია, რომ გ. აბსანძის მიერ ტერაქტის დაფინანსება და ორგანიზება დაიწყო 1997 წლის გაზაფხულზე.

ბრალდებული ზ. ეჯიბია თავის წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებებში მიუთითებდა, რომ მისთვის გ. ესებუასაგან ჯერ კიდევ ჩენეთში წასვლამდე იყო ცნობილი გ. აბსანძის მიერ სამხედრო ოპერაციის დაფინანსების შესახებ (ტ. 9, ს.ფ. 245-246), თუმცა არც ესებუას და არც სხვებს მისთვის არასდროს უთქვამთ, თუ რა როდენობის თანხით, რა კონკრეტული საჭიროებისათვის და რა ინტენსიურობით ფინანსდებოდა ჯგუფის მომზადება. ეჯიბია მიუთითებს, რომ ჩენეთში ჩასვლის შემდეგ გ. ესებუა წავიდა მოსკოვში, მაგრამ მისთვის ესებუას წასვლის მიზანი ცნობილი არ იყო (ტ. 9, ს.ფ. 204) ეჯიბიას ვარაუდით, გ. ესებუამ მოსკოვიდან ჩამოიტანა ფული, მაგრამ ვისგან და რა როდენობით, მისთვის უცნობია. ფულის ჩამოტანის ფაქტის შესახებ ეჯიბიამ დაასკვნა იქიდან, რომ გაუმჯობესდა მათი კვება (ტ. 9, ს.ფ. 204). ზ. ეჯიბია მიუთითებს, რომ გ. ესებუას ჩენეთში ჰქონდა მობილური ტელეფონი, რომლითაც იგი უკავშირდებოდა მოსკოვს. ერთ-ერთი დარეკვის შემდეგ თითქოს გ. ეჯიბიას ესებუამ უთხრა, რომ ორი-სამი დღის შემდეგ ბანაკში ჩამოვიდოდა გ. აბსანძე, მაგრამ მისი ჩამოსვლის მიზანი ეჯიბიასათვის უცნობი იყო. გ. აბსანძის სამხედრო ბანაკში ჩამოსვლასთან დაკავშირებით გ. ეჯიბია აღნიშნავდა, რომ გ. აბსანძემ შეამოწმა ჯგუფის მომზადების დონე და აღნიშნა, რომ მისი ფული წყალში არ იყრებოდა (ტ. 9, ს.ფ. 208), თუმცა შემდგომში, როგორც ზემოთ ითქვა, ეჯიბიამ წინასწარ გამოძიებაშივე უარყო გ. აბსანძის მიერ ჯგუფის მომზადების ნახვისა და შემოწმების ფაქტი.

ბრალდებულ ბ. თოდუას წინასწარ გამოძიებაში მიცემულ ჩვენებაში ეჯიბიას მსგავსად აღნიშნულია, რომ მისთვისაც იყო ცნობილი გ. ესებუას მოსკოვში წასვლის შესახებ; 1997 წლის სექტემბერში, ჯგუფის ჩენეთში ჩასვლის შემდეგ გ. ესებუა წავიდა ბანაკიდან სავარაუდოდ მოსკოვში (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 107).

ბ. თოდუას ჩვენებაში მითითებულია, რომ გ. აბსანძე სამხედრო ბანაკში ყოფნის დროს გ. ესებუას დაპირდა, რომ გამოუგზავნიდა ფულს გია მამფორიას მეშვეობით, რათა ჯგუფს შეძლებოდა თბილისში გამგზავრება ტერაქტის განსახორციელებლად (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 109). გ. აბსანძის წასვლიდან დაახლოებით ათი დღის შემდეგ

როგორც ბ. თოდუას ჩვენებაშია მითითებული, ბანაკში ჩამოვიდა მისთვის უცნობი კაცი, რომელმაც იქ დაჯყო დაახლოებით 10 წუთი, შემდეგ კი გაეშვა ვერა მანქანით გ. ესებუასთან ერთად. მეორე დღეს ბ. თოდუამ გ. ესებუასგან შეიტყო, რომ მისთვის უცნობი პიროვნება იყო გია მამფორია, რომელმაც ჩამოიტანა გ. აბსანძისგან გამოგზავნილი ფული (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 109). შემდგომში გ. აბსანძისთან დაპირისპირების დროს ბ. თოდუამ მთლიანად უარყო თავისი ჩვენების ის ნაწილი, რომელიც შეეხებოდა გ. აბსანძის მიერ ჯგუფის დაფინანსებას და რამდენჯერმე გაუსვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ ფინანსურ საკითხებს არკვევდა მხოლოდ და მხოლოდ გ. ესებუა და მას არ უთქვამს და არც იტყობდა, სად შოულობდა ფულს (იხ. ტ. 8, ს.ფ. 124). ორივე ბრალდებულმა სასამართლო გამოძიების დროს კატეგორიულად უარყო გ. აბსანძის მიერ სამხედრო ოპერაციის დაფინანსების რაიმე ფაქტი. თვით გ. აბსანძემ როგორც წინასწარი, ისე სასამართლო გამოძიების დროს კატეგორიულად უარყო მის მიერ სამხედრო ოპერაციის დაფინანსება და ხაზი გაუსვა, რომ არასოდეს, არავითარი თანხით, არავის მეშვეობით, არც ჩენეთში და არც სხვაგან არ დაუფინანსებია გ. ესებუას ჯგუფი და მის მიერ განხორციელებული საბრძოლო ოპერაცია. ყველა ზემოაღნიშნული ჩვენების ანალიზის შემდეგ მივედით დასკვნამდე, რომ უსაფუძვლოა განაჩენის პოსიცია გ. აბსანძის მიერ ტერაქტის დაფინანსების ნაწილში და იგი არ უნდა იქნეს გაზიარებული შემდეგ გარემოებათა გამო:

ა) საქმეში არსებული არც ერთი მტკიცებულებით არ არის დასაბუთებული, თუ როდის, რა რაოდენობის თანხით და უშუალოდ რა საჭიროებისათვის მიიღო გ. ესებუამ ვინმესგან, მათ შორის გ. აბსანძისგან, რაიმე დაფინანსება.

ბ) გ. ესებუას მოსკოვში ან დაღესტანში (როგორც ეს სასამართლო პროცესზე დაახუსტა ეჯიბიამ) წასვლა 1997 წლის სექტემბერში არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება დაუკავშირდეს გ. აბსანძეს, ვინაიდან, ჯერ ერთი, ამ ფაქტს არც ერთი სხვა ჩვენება და რაიმე მტკიცებულება არ ადასტურებს და, მეორეც - რომ გ. აბსანძე საერთოდ არ ცხოვრობდა მოსკოვში, იმ დროს მისი საცხოვრებელი ადგილი მდებარეობდა მოსკოვიდან 470 კილომეტრის დაშორებით, სმოლენსკის ოლქის ქ. რუდნიაში. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ წინასწარი ძიების დროს, გ. აბსანძის დაპატიმრებამდე, პროკურატურა ხელმძღვანელობდა მცდარი ინფორმაციით, რომლის თანახმად გ. აბსანძე თითქოს ცხოვრობდა

და საქმიანობდა მოსკოვში. ჩვენს ამ მოსაზრებას ადასტურებს სასამართლოსადმი მტკიცებულების სახით წარდგენილი გაზეთ „რეზონანსის“ 1998 წლის 26 მარტის ნომერში გამოქვეყნებული ინტერვიუ საქართველოს გენერალური პროკურორის იმდროინდელ პირველ მოადგილესთან რ. ყიფიანთან, რომელიც კორესპონდენტის შეკითხვაზე, თუ როგორ მოხდა გ. აბსანძის დაკავება სმოლენსკში, პასუხობს: „გამიკვირდა, რა უნდოდა სმოლენსკში-მეთქი“.

გ) წინასწარი გამოძიების მიერ საერთოდ არ ყოფილა დადგენილი, უკავშირდებოდა თუ არა გ. ესებუა ჩენნეთიდან მოსკოვში ან რუსეთის სხვა რომელიმე ქალაქში ვინმეს და, საერთოდ, შესაძლებელი იყო თუ არა მობილური სატელეფონო კავშირი ომისაგან მიწასთან გასწორებული ჩენნეთის სოფელ ავტურსა და რუსეთის ფედერაციას შორის. ამგვარი სატელეფონო კავშირების შესაძლებლობა სასამართლო პროცესზე საერთოდ იქნა უარყოფილი განსასჯელების ნ. ჩუხუას, გ. ქობალიას, ბ. თოდუასა და ზ. ეჯიბიას მიერ.

სასამართლო გამოძიების დროს გ. აბსანძის ადვოკატებმა კოლეგიას წარუდგინეს რუსეთის კავშირგაბმულობის სამინისტროს მიერ გაცემული ოფიციალური ცნობა, რომლითაც მთლიანად იქნა გამორიცხული ჩენნეთიდან რუსეთის ქალაქებში საქალაქთაშორისო სატელეფონო კავშირის შესაძლებლობა 1997-1998 წლებში. აღსანიშნავია, რომ ამ საკითხების შესახებ განაჩენში საერთოდ აღარაფერია ნათქვამი, რითაც სასამართლომ ფაქტობრივად გაიზიარა ჩვენი 2001 წლის 17 აპრილის შუამდგომლობაში მოყვანილი ანალიზი მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით და უარყო ეჯიბიას განთქმითი ჩვენების იმ ნაწილის სისწორე, სადაც იგი მიუთითებდა, რომ გ. ესებუა გ. აბსანძეს მოსკოვში უკავშირდებოდა მობილური ტელეფონის საშუალებით.

ზ. ეჯიბიას აღნიშნული ჩვენება წინააღმდეგობაშია ბ. თოდუას ჩვენების იმ ნაწილთან, რომლის თანახმად, გ. ესებუამ გ. აბსანძეს ავტურის სამხედრო ბანაკში შეატყობინა ვ. დურგლიშვილის დაჭრის ამბავი, რადგან ჯგუფის საერთო ხელმძღვანელი და დამფინანსებელი გ. აბსანძე რომ ყოფილიყო, ნუთუ მას თვენახევრის შემდეგ, ისიც შემთხვევით უნდა გაეგო ჯგუფის ერთ-ერთი წევრის დაჭრის ფაქტი, რომელმაც მნიშვნელოვნად შეაფერხა ჯგუფის საქართველოში წამოსვლა? ასევე გაუგებარია ინტენსიური კავშირის შემთხვევაში რატომ არ უნდა სცოდნოდა წინასწარ გ. აბსანძეს იმ ფინანსური გაჭირვების შესახებ, რომელსაც ჯგუფი განიცდიდა? ასეთ

შემთხვევაში ხომ აღარ იქნებოდა საჭირო დამატებითი ხარჯების გაღება და დამატებითი დროის დაკარგვა ფულის გამოგზავნასზე და მას უშუალოდ გ. აბსანძე ჩაიტანდა ბანაკში.

ყველა ზემოაღნიშნული წინააღმდეგობა ფაქტობრივად აბსურდულს ხდის განაჩენის იმ ნაწილს, სადაც საუბარია გ. ესებუას პერიოდულ კავშირზე გ. აბსანძესთან და მასთან გამართულ შეხვედრებთან.

დ) განაჩენის 61-ე გვერდზე კიდევ ერთი აშკარა სიცრუეა დაფიქსირებული, როდესაც აღნიშნულია, რომ „გ. აბსანძე რამდენჯერმე ჩავიდა ჩეჩნეთის საწვრთნელ ბანაკში და ინახულა ტერაქტში მონაწილე პირები. ტერორისტული აქტი უნდა გადაეღოთ ვიდეოფირზე, რომელსაც შემდგომში აჩვენებდნენ გ. აბსანძეს“. სასამართლო კოლეგია არც ამჯერად უთითებს, თუ რომელ კონკრეტულ მტკიცებულებას ეყრდნობა მისი აღნიშნული მოსაზრება და ზოგადად მიაჩნია საქმის მე-10 ტომზე, რომელშიც თავმოყრილია ზ. მარანელის წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენებები. აღნიშნული ტომის 132-133-ე საქმის ფურცლებზე ზ. მარანელის მიერ ნაჩვენებია, რომ თითქოს - გ. ესებუას ინფორმაციით, 1992 წელს ესებუას გადაუღია შევარდნაძისა და მისი ესკორტის მოძრაობის დეტალები და ჰქონია ურთიერთობა გ. აბსანძესთან. მარანელის ზემოაღნიშნული ჩვენება 1995 წლის მოვლენებთან დაკავშირებით იმდენად იყო მოწვევითი ყოველგვარ რეალობას, რომ ბრალდების მხარემ საერთოდ არ ჩათვალა საჭიროდ მისი მოხსენიება საბრალდებო სიტყვაში. ამასვე ადასტურებს ის გარემოებაც, რომ დანაშაულებრივი ჯგუფის შექმნის თარიღად როგორც საბრალდებო სიტყვის, ისე განაჩენის მიხედვით დაფიქსირებულია 1997 წლის გაზაფხული. სასამართლო კოლეგია მოცემულ შემთხვევაშიც ფაქტების სრული გაყალბებისა და მანიპულირების გზას დაადგა, როდესაც მარანელის მიერ მითითებული 1995 წელი გადააქცია 1997 წლად, რაც კიდევ ერთხელ მეტყველებს იმაზე, რომ განაჩენის ავტორებმა უხეშად შელახეს არა მხოლოდ სამართლის, არამედ ზნეობის ნორმებიც.

ე) სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის ყურადღება ასევე გინდა მივაპყროთ ზ. ეჯიბიას წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენების იმ ნაწილს, სადაც აღნიშნულია, რომ თითქოს გ. ესებუას მისთვის ნათქვამი ჰქონდა ჯერ კიდევ ჩეჩნეთში წასვლამდე გ. აბსანძის მიერ ჯგუფის დაფინანსების შესახებ. მართალია, ზ. ეჯიბიამ სასამართლო გამოძიების დროს მთლიანად

უარყო მის მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენება, რაც განაჩენით უსაფუძვლოდ არ იქნა გაზიარებული და სწორედ ამიტომ საჭიროდ მიგვაჩნია თქვენი ქურადღების მიპყრობა რამდენიმე გარემოებაზე, რომლებიც კიდევ უფრო ცხადყოფენ ზ. ეჯიბიას წინასწარ ძიებაში მიცემული ჩვენების უსაფუძვლობას. ამ საკითხთან მიმართებაში ინტერესმოკლებული არ იქნება იმის გახსენება, თუ როგორ ახასიათებენ საქმის მასალების მიხედვით ბრალდებულები და განსასჯელები გ. ესებუას.

კერძოდ, პროცესის მონაწილეების მიერ გ. ესებუა დახასიათებულია როგორც პატრიოტი, განათლებული, საკმაოდ მკაცრი და უაღრესად გულჩათხრობილი პიროვნება, რომელიც თავის გეგმებზე არასოდეს საუბრობდა, თუ ეს არ იყო საქმის აუცილებლობიდან გამომდინარე. სასამართლო პროცესზე მიცემული ჩვენებებიდან ნათელი ხდება, რომ გ. ესებუას ჯგუფში დაცული იყო სუბორდინაციის გარკვეული პრინციპი, კერძოდ, გ. ესებუას მოადგილედ ჯგუფში დანიშნული იყო ნუგზარ ჩუხუა, რომელსაც ჯგუფის მეთაურის გ. ესებუას ადგილზე არყოფნის დროს უნდა შეესრულებინა მისი მოვალეობა. აქედან გამომდინარე, ოპერაციის დაფინანსების შესახებ, უპირველეს ყოვლისა, უნდა სცოდნოდა ნუგზარ ჩუხუას, რომლის ჩვენებებიდანაც ირკვევა, რომ მან მსგავსი არაფერი იცოდა და იგი სოფ. აეტურის ბაზაზე საერთოდ არ შეხვედრია გ. აბსანძეს, რაც უშუალოდ მეტყველებს იმაზე, რომ, ჯერ ერთი, გ. აბსანძის ჩენეთში ჩასვლის ფაქტი არ წარმოადგენდა წინასწარ დაგეგმილ მეტ-ნაკლებად მნიშვნელოვან მოვლენას და, მეორეც, ზ. ეჯიბიას წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენება პრაქტიკულად წარმოადგენს მისივე გამონაგონს, რადგან შეუძლებელია გ. ესებუას, მისი ხასიათიდან გამომდინარე, ოპერაციის დაფინანსების ფაქტი გაემხილა ზ. ეჯიბიასათვის, რომელიც წლების მანძილზე ქრონიკული ალკოჰოლიზმით იყო დაავადებული და მკურნალობდა, და ამის შესახებ არაფერი ეთქვა ჯგუფის არც ერთი წევრისათვის. ჩვენს ამ მოსაზრებას კიდევ უფრო განამტკიცებს ზ. ეჯიბიას მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენების ის ადგილი, სადაც ნათქვამია: „გ. ესებუას არ დაუკონკრეტებია, თუ რომელ ქვეყანაში გვიპირებდა წაყვანას და არც ამის შესახებ შევეკითხე მე, რადგან მისი ხასიათიდან გამომდინარე, მაინც არ მეტყოდა თუ სად გვიპირებდა წაყვანას“ (ტ. 9, ს.ფ. 197). ამ შემთხვევაში, ბუნებრივია, ჩნდება კითხვა, თუ გ. ესებუა იმასაც კი არ ეუბნებოდა ზ. ეჯიბიას, თუ საერთოდ რომელი მიმართულებით

და რომელ ქვეყანაში მიდიოდნენ საქმესე, მაშინ როგორ შეიძლებოდა და რამდენად რეალურია გოჩა ესებუას ზ. ეჯიბიასათვის გაემხილა ოპერაციის დაფინანსების დეტალები, რაც გაცილებით უფრო დიდ კონსპირაციულ საიდუმლოებას წარმოადგენდა?

1997 წლის 4-11 მარტს ზ. ეჯიბიას მიერ მიცემულ ჩვენებაში ჩაწერილია: „როგორც ზემოთ აღენიშნე, გ. ესებუას გადმოცემით ჩვენს მომზადებას ჩვენთვის აფინანსებდა გ. აბსანძე“ (ტ. 9, ს.ფ. 208).

ჩვენს მიერ შემოწმებული იქნა ზ. ეჯიბიას ყველა ჩვენება, რის შედეგადაც დადგინდა, რომ მსგავსი ჩვენება, ანუ ის, რომ, გ. ესებუას გადმოცემით, ჯგუფის მომზადებას აფინანსებდა გ. აბსანძე, მანამდე ზ. ეჯიბიას არსად აქვს მიცემული, რაც გეიქმნის შთაბეჭდილებას, რომ წინასწარი გამოძიების მიერ ზ. ეჯიბიასთან მიმდინარეობდა მუშაობა არასაპროცესო მეთოდებით და მისი გარკვეული ჩვენებები დაკითხვის ოქმებში არ აისახებოდა, რასაც სასამართლოს გამოძიების დროს ამტკიცებდნენ არა მხოლოდ ზ. ეჯიბია, არამედ ბ. თოდუაც და ზ. მარანელიც.

ჩვენს ამ მოსაზრებას განამტკიცებს 1998 წლის 27 და 28 მაისს ზ. მარანელისა და ზ. ეჯიბიას მიერ მიცემული ჩვენებები (ტ. 10, ს.ფ. 131-141; ტ. 9, ს.ფ. 259-279), სადაც ორივე ბრალდებულს თითქმის ერთდროულად, გამოძიების დაწყებიდან ოთხი თვის შემდეგ „გაახსენდა“ ფაქტი, რომელიც, როგორც სასამართლო გამოძიების დროს სამართალდამცველი სტრუქტურების მიერ ოფიციალურად იქნა განმარტებული, არასოდეს მომხდარა. კერძოდ, როგორც მარანელის, ისე ეჯიბიას ჩვენებებში აღინიშნა, რომ ორივე მათგანმა თითქოს იცოდა 1993 წელს მრავალი ადამიანის თვალწინ გოჩა ესებუას მიერ განხორციელებული სამი არაქართული მოწინააღმდეგის მკვლელობის შესახებ. როგორც ზ. მარანელმა, ისე ზ. ეჯიბიამ სასამართლო გამოძიების დროს უარყვეს ზემოაღნიშნული ჩვენებები და მიუთითეს, რომ ისინი წინასწარ გამოძიებაში მიღებული იქნა მათზე უკანონო ზემოქმედების შედეგად; სასამართლოსადმი დაცვის მხარის მიერ მტკიცებულების სახით წარდგენილი იქნა ზუგდიდის შს სამმართველოს უფროსის ოფიციალური ცნობა, რომელშიც ხაზგასმულია, რომ აწ გარდაცვლილი გოჩა ესებუა 1993-1998 წლებში მკვლელობის ფაქტზე არ იძებნებოდა (იხ. ტ. 77, ს.ფ. 392; 307-311). აქედან გამომდინარე, ვინაიდან გ. ესებუას 1993 წელს მკვლელობა არ ჩაუდენია, ორ ადამიანს ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად, თითქმის ერთდროულად არაერთარ შემთხვევაში

არ შეიძლებოდა ახრად მოსეკლოდა არარსებული ფაქტის აღიარება, რაც გეიქმის საფუძველს იმისა, რომ სარწმუნოდ მივიჩნით განსახადელთა მიერ სახამართლოსათვის მიცემული ჩვენებები წინასწარ ძიებაში მათზე განხორციელებული უკანონო შემოქმედების შესახებ. სახამართლო კოლეჯიამ¹ საერთოდ არ ჩათვალა საჭიროდ უკომპლემენტოდ ფაქტზე ყურადღების გამახვილება, რაც, ვფიქრობთ, აღარ უნდა იყოს გასაკვირი სხვა მრავალრიცხოვანი დარღვევების ფონზე.

ე) როდესაც საუბარია გ. ესებუას ჯგუფის დაფინანსებაზე, საქმის მასალების გაცნობის შემდეგ შეუძლებელია იმის არშემჩნევა, თუ როგორ მატერიალურ გაჭირვებას განიცდიდნენ ჯგუფის წევრები, რაც ქმნის უაღრესად კონტრასტულ ვითარებას განაჩენსა და საბრალდებო სიტუაციაში მოყვანილ ვერსიებზე რაღაც ორგანიზებულ დაფინანსებასთან დაკავშირებით. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის გარემოება, რომ, საქმის მასალებიდან გამომდინარე, გ. ესებუა და მისი ჯგუფის წევრები განიცდიდნენ მწვავე მატერიალურ გაჭირვებას, რაც აიძულებდა მათ ეწარმოებინათ კომერციული საქმიანობა, სხვადასხვა საკვები პროდუქტების (ჩაისი, სიმინდის) გზად გაყიდვა და ამგვარი გზით თავის რჩენა, რაც პრაქტიკულად გამორიცხავს ჯგუფის რაიმე ორგანიზებულ დაფინანსებას.

იმ მრავალი მასალიდან, რაც ადასტურებს ჩვენს აღნიშნულ პოზიციას, გვინდა მოვიტანოთ მხოლოდ რამდენიმე ფრაგმენტი წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენებებიდან, რომლებიც მთლიანად ცხადყოფენ გოჩა ესებუას ჯგუფის უაღრეს მატერიალურ გაჭირვებას და გამორიცხავენ მათთვის გარედან გაწეული რაიმე დაფინანსების არსებობას;

ბრალდებული ზ. ზარანდია: „გოჩასთან ერთად ნაზრანში ჩაეიტანეთ ჩაი სუგდიდიდან. გ. ესებუამ გვითხრა, რომ ჩვენთვის იშოვა კლიენტი, რომელიც აიღებდა ჩაის და მოგვცემდა სიმინდს ტომრებით... ჩვენს მიერ წამოღებული ჩაი ჩვენთვის ჩასვლიდან ორი დღის შემდეგ დავტოვეთ ერთ-ერთ ეზოში, ხოლო ჩაის ადგილზე, ე.ი. საბარგულში და სალონში დავტვირთეთ 4,5 ტონა სიმინდი, 1997 წლის ივლისის ბოლოს, საბუთების გაფორმების შემდეგ, გამოგვაცილეს და წამოვედით ზუგდიდში“ (ტ. 69, ს.ფ. 61).

მოწმე ლ. ზარქუა: „1997 წლის დაახლოებით ივლისის თვეში ჩვენთან სახლში მოვიდა გოჩა ესებუა. როგორც შევიტყვე, მას საქმე ჰქონდა ჩემს მეუღლესთან. მათი საუბარი შეეხებოდა ჩაის და სადღაც გამგზავრებას... ჩემმა მეუღლემ ამ პერიოდში სახლში

მოიტანა ჩაის სინჯები, რომელიც მას, თავის განმარტებით, გონა ესებუასთან ერთად უნდა წაეღო ინგუშეთში, რათა ენახებინათ ენმესთვის და შემდეგ აპირებდნენ ჩაის გატანას. გასული წლის ივნისში, რიცხვი არ მახსოვს, შეუღლემ წაიღო ჩაის სინჯები და გონასთან ერთად გაემგზავრა ინგუშეთში“ (ტ. 21, ს.ფ. 68).

მოწმე ლია ესებუა: „მე გონა ესებუას ვთხოვე ესესხებინა ჩვენთვის 100 ლარი, რადგან გვინდოდა ფანჯრებზე დაგვეკონებინა გისოსები. მან გვითხრა, სუგდიდში შეიძინა ჩაი რუსეთში წასაღებად და ფული არ ჰქონდა“ (ტ. 21, ს. ფ. 190).

ბრალდებული ბ. კაკაია: „ბოლო დროს ესებუას ფული ძალიან უჭირდა. არ ჰქონდა საჭმლის შესაძენადაც. 1998 წლის 28 მარტს ჩემი პირადი ფული – 20 ლარი დავუტოვე გონა ესებუას“ (ტ. 11, ს.ფ. 285).

ბრალდებული რ. კულავა: „1998 წლის 30 მარტს ვ. ზარანდიას გონა ესებუამ შეუთვალა, რომ გადმოეცა ჩემთვის საკვები პროდუქტების შესაძენად გარკვეული თანხა. მე წამოსვლისას ვ. ზარანდიამ გონა ესებუას და მისი თანამზრახველების გამოსაკვებად გადმომცა 90 ლარი.“ (ტ. 13, ს.ფ. 59).

ბრალდებული გ. ქობალია: „შეიარაღებული თავდასხმის შემდეგ, მე ვცდილობდი მიმალვას, მაგრამ ფული არ მქონდა და ვერსად ვერ წავედი...“ (ტ. 10, ს.ფ. 150).

სასამართლო გამოძიების დროს განსასჯელების ს. ეჯიბიას, ბ. თოდუას, გ. ქობალიას, ნ. ჩუხუას, პ. ზარქუას, გ. კაკაიას, რ. კულავასა და ზ. თორდიას ჩვენებებმა კიდევ უფრო ნათელყვეს იმ მატერიალური გაჭირვების სურათი, რომელსაც განიცდიდა გონა ესებუა და მისი ჯგუფის თითოეული წევრი.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელია განაჩენში ასახული პოზიცია შეიარაღებული თავდასხმის გ. აბსანძის მიერ დაფინანსების და საერთო ხელმძღვანელობის, ორგანიზაციის წევრთა სამხედრო მომხადების უზრუნველყოფის თაობაზე; ასევე სრულიად დაუდასტურებელია განაჩენის ფორმულირება გ. ესებუასა და გ. აბსანძის პერიოდული კავშირისა და შეხვედრების შესახებ.

მიზანშეწონილად მიგვაჩნია თქვენი ყურადღების გამახვილება 1998 წლის 9 თებერვალს პრეზიდენტ ე. შევარდნაძეზე განხორციელებული შეიარაღებული თავდასხმის არსზე, მოტივსა და მიზანზე, რათა ცხადი გახდეს ის გარემოება, რომ თავდასხმა პრეზიდენტ ე. შევარდნაძეზე წარმოადგენდა პირდაპირ შედეგს 1991-92 წლების

შეიარაღებული სახელმწიფო გადატრიალებისა, რასაც შედეგად მოჰყვა ხალხის მიერ არჩეული კანონიერი ხელისუფლების იარაღით დამსობა, ათასობით ადამიანის დაღუპვა, საქართველოს კუთხეების, უპირველეს ყოვლისა აფხაზეთისა და სამეგრელოს აოხრება, ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის დაკარგვა, ასეულ ათასობით ადამიანის საკუთარი სახლიდან მოწყვეტა.

1998 წლის 9 თებერვლის შეიარაღებული თავდასხმა გამოხატავდა უბრალო, მშრომელი ადამიანების გულისწყრომას, რომლებმაც ყველა მომხდარ უბედურებაზე პასუხისმგებლობა დააკისრეს პრეზიდენტ ე. შევარდნაძეს. მათ საკუთარი ნებითა და საკუთარი რისკით გადაწყვიტეს ამ თავგანწირულ ნაბიჯზე წასვლა, რასაც არც გურამ აბსანაძისა და არც დევნილი ხელისუფლების რომელიმე წარმომადგენლის ზედმეტი ღირქტივები და შეძახილები არ სჭირდებოდა, როგორც ეს ბრალდების მხარეს სურს წარმოაჩინოს.

ამასთან დაკავშირებით გვინდა მოვიყვანოთ ბრალდებულთა მიერ წინასწარ გამოძიებაში მიცემული ჩვენებები, რომლებიც მთლიანად იქნა დადასტურებული სასამართლო პროცესზე;

ბრალდებული ზურაბ იჯიბია: „ე. შევარდნაძის წინააღმდეგ ტერაქტი განვახორციელეთ, როგორც სახელმწიფო მოღვაწის წინააღმდეგ, ვინაიდან მე ვფიქრობ, რომ ე. შევარდნაძის ბრძანებით „მხედრონის“ წევრებმა და ფორმირებებმა დაარბიეს და ააწიოკეს ზუგდიდი... პოლიციის თანამშრომლები დევნიდნენ ყველას, ვისაც „ზვიადისტი“ ერქვა... მე მამოძრავებდა პოლიტიკური მოტივი, რადგან ვთვლი, რომ შევარდნაძემ თავისი მმართველობით საქართველო მიიყვანა სრულ კრახამდე... ჩვენ საქართველოს პრეზიდენტის, შევარდნაძის წინააღმდეგ კი არ განვახორციელეთ ტერორისტული აქტი, არამედ მოვახდინეთ შეიარაღებული თავდასხმა, რადგან მან, როგორც პრეზიდენტმა დაღუპა საქართველო და გაანადგურა ქართველი ერი“ (ტ. 9, ს. ფ. 207; 267; 53).

ბრალდებული გერონტი ქობალია: „1991 წლიდან მონაწილეობას ვღებულობ ეროვნულ გამათავისუფლებელ მოძრაობაში. 1991 წლის დეკემბერში, კანონიერი მთავრობის დაცვაში მყოფი ჩემი დის შვილის მოკვლის შემდეგ, ქ. ზუგდიდში შემთხვევით შევესწარი გოჩა ჯიქიას დახვერტის ფაქტს. მკვლელმა დახვერტის შემდეგ იქვე სახალხოდ, ცინიკურად განაცხადა: 17 მეგრელი ჩავაძაღლე სიმონ, ჩამეთვალა... ყოველივე ეს არის მიზეზი და მოტივი იმისა, რომ მონაწილეობა მივიღე ტერორისტულ აქტში“ (ტ. 10, ს.ფ. 178).

ბრალდებული ნუგზარ სუხუა: „მე ვარ კანონიერი ხელისუფლების გეარდიის ოფიცერი და მოუხედავად იმისა, რომ ჩაყვინძვებაში აღწერილი ფაქტები, მე ვმოქმედებდი კანონიერი ხელისუფლების სახელდასახურად. მე არ ჩამიდგენია სამშობლოს ღალატი, ვმოქმედებდი უკანონო ხელისუფლების დამხობის მიზნით“ (ტ. 72, ს.ფ. 40).

ბრალდებული ბონდო თოდუა: „1997 წლის მაისში ჩემთან მოვიდა გ. ესებუა და მითხრა: ხომ ხედავ აუხასუთი ნაბარებულთა, ხალხი შიმშილობს, ყველაფერი გაძარცვულია და არც ერთი წარმოება არ მიუშობს და ისიც ხომ იცი სამეგრელოს რა დღეები დაადგაო. ყოველივე ამაში გ. ესებუამ დაადანაშაულა საქართველოს პრეზიდენტი ე. შევარდნაძე...“ (ტ. 8, ს.ფ. 105).

ფიქრობთ, მოტანილი ციტატების შემდეგ ყოველგვარი კომენტარი ზედმეტია.

ყოველივე სემოთქმულიდან გამომდინარე, შეიძლება გამოვიტანოთ მხოლოდ ის დასკვნა, რომ 1997 წელს გურამ აბსანძე არ დაკავშირებია გონა ესებუას და არ შეუმუშავებია არავითარი გეგმა პრეზიდენტ შევარდნაძის ლიკვიდაციისა და არსებული ხელისუფლების დამხობის მიზნით.

გურამ აბსანძეს არასოდეს გაუწევია ორგანიზაცია და არასოდეს დაუფინანსებია შეიარაღებული თავდასხმა პრეზიდენტ შევარდნაძეზე.

მას არასოდეს დაუსახაგს მიზნად იარაღის ძალით სახელმწიფო ხელისუფლების დამხობა, ძალაუფლების ხელში ჩაგდება და ხელისუფლების სათავეში მოსვლა. საქმის არც ერთი მასალიდან არ დგინდება, რომ გონა ესებუა პერიოდულად უკავშირდებოდა გურამ აბსანძეს და კქონდა შეხვედრები მასთან.

ჩვენთვის ჩასვლის დროს გურამ აბსანძეს არ შეუმოწმებია გონა ესებუას ჯგუფის მომზადების დონე, არავისთვის მოუწოდებია პრეზიდენტ შევარდნაძის მოკვლისაკენ, არ გადაუწყვეტია ჩვენნი მებრძოლების საქართველოში წამოსვლის საკითხი, არავის დაჰპირებია ფინანსურ დახმარებას.

მიგვაჩნია, რომ დაცვის მხარის მიერ სასამართლოსათვის მტკიცებულებების წარდგენის გარეშეც სრულიად ცხადია, რომ გურამ აბსანძეს არ ჩაუდენია არავითარი მართლსაწინააღმდეგო ქმედება და 1998 წლის თებერვლის ტერაქტის მცდელობის ეპიზოდებში მის მიმართ წარდგენილი ბრალდება დაუსაბუთებელი და უსაფუძველოა.

4) განაჩენში აღნიშნულია, თითქოს დამაჯერებლად შეიძლება იქნეს მინსეული, რომ ზ. ეჯიბია და მ. თოდუა განგებ ჩაბარდნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს სტრუქტურებს, რათა თავიდან აეცილებინათ შურისძიება გ. აბსანძის მხრიდან იმის გამო, რომ მათ წარმატებით ვერ განახორციელეს ტერორისტული აქტი (იხ. განაჩენი, გვ. 63). იქვე მითითებულია, რომ გ. აბსანძის მხრიდან დანაშაულის ამსრულებლისათვის საფრთხის შექმნის შესაძლებლობას არ გამორიცხავდა ზ. მარანელიც. ამ შემთხვევაში სასამართლომ შეგნებულად არ მიუთითა ზ. მარანელის ჩვენების საქმის ფურცელი, ვინაიდან მის მიერ შეგნებულად იქნა გაყალბებული ზ. მარანელის ჩვენების ის ნაწილი, სადაც იგი გამოთქვამდა შიშს იმ შემთხვევაში, თუ ტერაქტი განხორციელდებოდა წარმატებით და არა წარუმატებლად, როგორც ეს განაჩენშია წარმოდგენილი. იმავე ჩვენებაში ზ. მარანელი მიუთითებს, რომ მის შიშს უარყოფდა გ. ესებუა და აიმედებდა მას, რომ შევარდნაძის შემდეგ უკეთესი ხელისუფლება მოვიდოდა. მარანელის მიერ გ. აბსანძის აღნიშნულ კონტექსტში მოხსენიება თავად მარანელმა უარყო სასამართლო გამოძიების დროს მიცემული ჩვენებით და გ. აბსანძის ხსენება მარანელის მიერ ახსნილი იქნა მასზე განხორციელებული ზემოქმედებით. თუ გავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ ეს გახლავთ სწორედ 1998 წლის 27 მაისის ჩვენება, რომლის უსაფუძვლობაზეც ზემოთ გეკონდა დეტალური საუბარი, მივიღებთ პარადოქსულ ფაქტს, როდესაც ზ. მარანელის ცრუ ჩვენება კიდევ ერთხელ იქნა გაყალბებული სასამართლო კოლეგიის მიერ.

რაც შეეხება განაჩენში გამოთქმულ მოსაზრებას, რომ ზ. ეჯიბიასათვის ცნობილი იყო რაღაც დაუწერელი კანონების შესახებ და აქედან გამომდინარე გაკეთებულ დასკვნას ეჯიბიასა და თოდუას ნებაყოფლობით ჩაბარების თაობაზე, მიგვაჩნია, რომ ამ შემთხვევაშიც საქმე გვაქვს ბრალდების მხარის მიერ აკვიატებულ და სასამართლო კოლეგიის მიერ ატაცებულ ყოვლად აბსურდულ ვარაუდთან, რასაც არ გააჩნია არავითარი საფუძველი და არ არის დამტკიცებული არავითარი ჩვენებით. სასამართლოზე ეჯიბიამ პროკურორ ბადრიაშვილის შეკითხვაზე: „თქვენი პოლიციისათვის ჩაბარება და თქვენს მიერ პოლიციაში გამოცხადება იარაღთან დაკავშირებით, ხომ არ ნიშნავდა იმას, რომ თქვენ თავიდან აიცილეთ ფიზიკური განადგურების საფრთხე?“ – ეჯიბიამ უპასუხა: – „არა, ეს გამორიცხულია. ვის უნდა მოვეკალი მე, გოჩა ესებუას? ის იყო ჩემი მეთაური, მე მის ბრძანებებს ვასრულებდი და ჩვენ ერთად

ვიბრძოდით, ერთ სანგარში თავიდან ბოლომდე“. განაჩენში, რასაკვირველია, ამჯერადაც გამოჩენილია ეს მნიშვნელოვანი მტკიცებულება. საკითხავია, თუ ეჯიბიას და თოდუას ნებაყოფლობით ჰქონდათ განზრახული, ჩაბარებოდნენ სამართალდამცველ ორგანოებს, მაშინ რატომღა მიდიოდნენ ისინი ღამის საათებში, ფეხით, რკინიგზის ლიანდაგებით, ქალაქბარეთ, სადაც სრულიად შემთხვევით იქნენ დაკავებულნი? ანდა დაკავების შემდეგ რატომ ისარგებლა თოდუამ პოლიციელთა უყურადღებობით და რატომ მიიმალა? ან რატომ არ ჩაბარდნენ ესეუას ჯგუფის სხვა წევრები, თუნდაც იგივე მარანელი, ნებაყოფლობით სამართალდამცველ ორგანოებს? ეს უმარტივესი კითხვებიც კი კარგად წარმოაჩენს განაჩენის აღნიშნული მოსაზრებების სრულ უსუსურობას.

5) უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის ყურადღება გვინდა მივაპყროთ კიდევ ერთ მნიშვნელოვან საკითხს, რომელიც გარკვეულწილად ნათელს ჰყენს იმ გარემოებას, რომ ოფიციალური ძალოვანი სტრუქტურები მიზანმიმართულად უშლიდნენ ხელს 1998 წლის 9 თებერვლის ტერორისტული აქტის შესახებ ჭეშმარიტების დადგენას.

საქმე ეხება ჯგუფის ხელმძღვანელის გონა ესეუას მკვლელობის ფაქტს, რომელიც განხორციელდა საქართველოს შსს სპეცდანიშნულების სამსახურისა და სადესანტო-მოიერიშე ბრიგადის ერთობლივი ოპერაციის შედეგად 1998 წლის 31 მარტს (იხ. ტ. 14, ს.ფ. 148-206). საქმეში არსებული გ. ესეუას მიმართ ჩატარებული სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზისა და გ. ესეუას ტანსაცმლის ექსპერტიზის დასკვნებიდან (იხ. ტ. 14, ს.ფ. 34; 66-75) დადგენილია, რომ გ. ესეუას ყველა ტყვია ზურგში აქვს ნასროლი და, აქედან გამომდინარე, იგი არავითარ საფრთხეს არ უქმნიდა შსს თანამშრომლებს. უაღრესად საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ, საქმის მასალებიდან გამომდინარე, გონა ესეუას იმ დროს კონტაქტი ჰქონდა სამეგრელო-ზემო სვანეთის უშიშროების სამსახურის თანამშრომლებთან, განზრახული ჰქონდა მათთან შეხვედრა და ფიქრობდა, რომ ჩაბარებოდა სამართალდამცველ სტრუქტურებს (იხ. საქმის მე-13 და მე-14 ტომებში – თ. გაბუნიას, ვ. ზარანდიას, ა. და ი. ჩხეიძეების, შ. სურმავას, თ. თოდუას დაკითხვის ოქმები; თ. გაბუნიასა და ვ. ზარანდიას დაპირისპირების ოქმი; ვ. ზარანდიას ადვოკატის შუამდგომლობა; სასამართლო პროცესზე განსასჯელების გ. კაკაჩიას, გ. კუდავას და ხ. თორდიას ჩვენებები).

თუ გავითვალისწინებთ, რომ გ. აბსანაძე 1998 წლის 19 მარტს

უკვე ექსტრადირებული იყო თბილისში და წინასწარ გამოძიებას მის წინააღმდეგ ერთადერთ ევროსიად გააჩნდა თითქოსდა გ. ესებუას მიერ სამი განსასჯელისათვის გ. აბსანძის შესახებ ნათქვამი ინფორმაცია, მაშინ სამართალდამცველი სტრუქტურები დაინტერესებულნი უნდა ყოფილიყვნენ არა გ. ესებუას ლიკვიდაციით, არამედ მისი დაკავებით, რათა ნათელი მოჰყენოდა სიმართლეს. აქედან გამომდინარე, მოცემულ შემთხვევაში საქმე გვაქვს მეტად საეჭვო ვითარებასთან, საიდანაც შეიძლება გაკეთდეს დასკვნა, რომ სამართალდამცველი სტრუქტურების გავლენიანი პირები არ იყვნენ დაინტერესებულნი საქმის სწორი გამოძიებითა და გახსნით, რაც მიანიშნებს, რომ აღნიშნული ძალებისათვის ხელსაყრელი იყო ყოველგვარი სერიოზული გამოძიების გარეშე, გ. აბსანძის ტერაქტის ორგანიზატორად და დამუინანსებლად მიჩნევა. სასამართლო კოლეგიამ არც აღნიშნული საკითხის გამოკვლევა მიიჩნია საჭიროდ და დაცვის მხარეს უარით უპასუხა შუამდგომლობაზე დაკითხულიყვნენ ამ საკითხთან დაკავშირებული მოწმეები, მათ შორის თ. გაბუნია, ვ. ზარანდია, გ. ჭანტურიძე, შ. სურმავა, თ. მურღულია, ბ. ფონია და სხვები, რითაც სასამართლო კოლეგიამ გამოავლინა სრული დაუინტერესებლობა ამ უაღრესად მნიშვნელოვანი საკითხის გარკვევისადმი.

6) განაჩენში აღნიშნულია, რომ დაცვის მხარემ მტკიცებულების სახით სასამართლოზე წარადგინა გ. გალოგრეს რედაქტირებით გამოსული წიგნი „ჯიხაშკარის სევედიანი მზე – ერთი ტერაქტის ანატომია“, სადაც აღწერილია უშიშროების ყოფილი მინისტრის ჯ. გახოკიძის საუბრები გ. ესებუასთან. განაჩენში ჩაწერილია, რომ თურმე აღნიშნული მტკიცებულება ამყარებს არა დაცვის, არამედ ბრალდების მხარის პოზიციას, რომ თითქოს გოჩა ესებუას სატელიტური სატელეფონო კავშირი ჰქონდა დევნილი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, მათ შორის გ. აბსანძისთან და დებულობდა დირექტიულ მითითებებს; თითქოს გ. ესებუას მართავდნენ დანაშაულის ორგანიზატორები, მათ შორის გ. აბსანძე და ამ უკანასკნელთ ეშინოდათ გ. ესებუას დაპატიმრების შემთხვევაში მათი დანაშაულებრივი ქმედებების გამჟღავნებისა და მხილებისა (იხ. განაჩენი, გვ. 69). ამავე დროს განაჩენში აღნიშნულია, რომ გ. ესებუა ჯ. გახოკიძისთან და ჟურნალისტებთან საუბარში ბოლომდე გულწრფელი არ არის და გ. ესებუას საუბრებისა და ინტერვიუების მოშველიებით გ. აბსანძის უდანაშაულობის მტკიცება მოკლებულია საფუძველს (იხ. განაჩენი, გვ. 70).

მიგვაჩინია, რომ განაჩენის ავტორთა ცინიზმი ამაზე შორს ძნელად თუ წავა, ეინაიდან მასში მთლიანად არის გაყალბებული ჯ. გახოკიძის სიტყვებით გადმოცემული ჯ. გახოკიძისა და გ. ესებუას საუბრების არსი; კერძოდ, ხსენებული წიგნის 116-ე გვერდზე გ. ესებუა კითხვას, „რას გირჩევენ ისინი?“ (იგულისხმებოდა ნ. ბურჭულაძე, ტ. გელანტია და გ. აბსანძე) – გ. ესებუა პასუხობს: „ისინი ჩვენ ევრაფერს გვირჩევენ იმიტომ, რომ მაინც არ მივიღებთ მათ რჩევას. ეს ნაბიჯი ჩვენ ჩვენით გადავდგით და ჩვენით მიუიყიანთ ბოლომდე“. წიგნის 98-ე გვერდზე გონა ესებუა ტერაქტის წარუმატებლობას ხსნის მატერიალური გაჭირვებითა და ფულის არქონით, ხოლო მე-100 გვერდზე გ. ესებუა კი არ უარყოფს ტერაქტის მოწყობაში მონაწილეობას, არამედ იგი ამას ხსნის საქართველოს თავისუფლების სურვილით. ზემოაღნიშნული წიგნიდან დასტურდება, რომ გ. ესებუა არ უარყოფდა ტერაქტში მონაწილეობის ფაქტს, როგორც ეს განაჩენშია წარმოდგენილი, და იგი მოქმედებდა დამოუკიდებლად, დევნილი ხელისუფლების ყოველგვარი ღირეპქტივების გარეშე. ამასთან არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ დაცვის მხარის მიერ სასამართლოზე დაყენებული იქნა შუამდგომლობა ჯ. გახოკიძის მოწმის სახით დაკითხვისა და იმ აუდიო-ფირის მტკიცებულებად წარმოდგენის შესახებ, რომლის დეშიფრირებაც დაედო საფუძველად ზემოაღნიშნულ წიგნს. სასამართლოს მიერ დაკმაყოფილებული იქნა ადვოკატთა შუამდგომლობა და მოწმედ იქნა გამოძახებული ჯ. გახოკიძე. 2001 წლის 29 მაისს ჯ. გახოკიძის მიერ სასამართლოზე გამოგზავნილი იქნა წერილი, სადაც იგი აცხადებდა, რომ ვერ გამოცხადებოდა პროცესზე, რადგან შესაძლებელი იყო მისი ჩვენების მისივე საწინააღმდეგოდ გამოყენება. ამასთან წერილში მითითებული იყო, რომ ჯ. გახოკიძისათვის უცნობი იყო სასამართლოს მიერ გამოთხოვილი აუდიო-ფირის ადგილსამყოფელი (იხ. ტ. 77, ს.ფ. 355). როდესაც დაცვის მხარემ სასამართლოს დაუსაბუთა ჯ. გახოკიძის განცხადების კანონთან შეუსაბამობა (იხ. ტ. 86, ს.ფ. 189-192), სასამართლო კოლეგიამ საერთოდ ღიად დატოვა ჯ. გახოკიძის მოწმედ მოწვევის საკითხი, რასაც შემდგომში დაცვის მხარის მიერ მტკიცებულებების წარმოდგენის აკრძალვა მოჰყვა. აქედან გამომდინარე, სასამართლო კოლეგიამ თავად შეუშალა ხელი დაცვის მხარის მიერ წარდგენილი მტკიცებულების ბოლომდე გამოკვლევას და ის ფაქტი, რომ განაჩენში გაყალბებულად აისახა ზემოაღნიშნული წიგნის შინაარსი, კიდევ ერთხელ წარმოაჩენს

სასამართლოს მიზანიმართულ ტენდენციურობასა და ფაქტების გაყალბების მცდელობას.

5. განსაკუთრებით უნდა გაესვას ხაზი იმ გარემოებას, რომ სასამართლო პროცესის მსვლელობის დროს სასამართლო კოლეგიის მიერ დაშვებული იქნა მთელი რიგი არსებითი ხასიათის უხეში პროცესუალური დარღვევები, კერძოდ: იგნორირებული იქნა საქართველოს კონსტიტუციით, საერთაშორისო სამართლის ნორმებითა და საპროცესო კანონმდებლობით ნებისმიერი პირისათვის გარანტირებული იმგვარი ფუნდამენტური პრინციპები, როგორცაა დაცვის უფლება და შეჯიბრებითობა; არ ყოფილა გამოკვლეული დაცვის მხარის მთელი რიგი არსებითი ხასიათის მტკიცებულებები, უფრო მეტიც, სასამართლომ დაცვის მხარეს საერთოდ აუკრძალა მტკიცებულებების წარდგენა; გ. აბსანძესა და სხვა განსასჯელებს არ მიეცათ საბოლოო სიტყვის თქმის უფლება; განაჩენი გამოიტანა სასამართლოს არაკანონიერმა შემაღენლობამ; გ. აბსანძე მთელი პროცესის განმავლობაში იმყოფებოდა უკანონო პატიმრობაში, რასაც კოლეგიის მიერ არ მიეცა სათანადო სამართლებრივი შეფასება; კოლეგიის თავმჯდომარის მიერ არასწორად იქნა განმარტებული საპროცესო კანონის მთელი რიგი მოთხოვნები; 2001 წლის ივნისში გ. აბსანძისა და სხვა განსასჯელებისათვის სახაზინო წესით დანიშნულ ადვოკატებს არ მიეცათ გონივრული და საკმარისი დრო, რათა გასცნობოდნენ საქმის მასალებს და განეხორციელებინათ დაცვა; წინასწარგამიზნულად, კანონმდებლობისა და ზნეობის ნორმების შელახვით, სასამართლო კოლეგიის მიერ გ. აბსანძე გაძევებული იქნა სასამართლო პროცესიდან; კოლეგიის მიერ გაყალბებული იქნა სისხლის სამართლის საქმის უზენაეს სასამართლოში შესვლის თარიღი, კერძოდ, 1999 წლის 14 მაისი გადაკეთებული იქნა 17 მაისად; კოლეგიის მიერ გამოტოვებული იქნა პროცესის მთელი ეტაპი.

გვინდა დეტალურად გავაანალიზოთ სასამართლო კოლეგიის მიერ დაშვებული თითოეული ზემოაღნიშნული დარღვევა:

1. კოლეგიის მიერ გ. აბსანძის მიმართ უხეშად იქნა დარღვეული საქართველოს კონსტიტუციის 85-ე მუხლის მე-3 ნაწილი, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-11, მე-15, მე-18, 52-ე, 84-ე, 437-ე, 439-ე და 563-ე მუხლები, როდესაც გ. აბსანძესა და მის ადვოკატებს 2001 წლის ივნისის დასაწყისში აუკრძალათ მტკიცებულებების წარდგენა სასამართლოს წინაშე, მით უმეტეს,

რომ დაცვის მხარის მიერ სასამართლოსათვის წინასწარ ხდებოდა დასაბუთება იმისა, თუ რისთვის იყო საჭირო ამა თუ იმ მოწმის დაკითხვა ან დოკუმენტის გამოკვლევა. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მოსამართლეს უფლება არა აქვს აუკრძალოს მხარეს მტკიცებულებათა წარდგენა: იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო ჩათვლის, რომ მტკიცებულება საქმეს არ ეხება, მას შეუძლია იგი განარიდოს განხილვას (სსსკ 52-ე და 437-ე მუხლები); ამავე დროს მოსამართლე ეალდებულია მხარეებს შეუქმნას თანაბარი პირობები და შესაძლებლობები მტკიცებულებათა მოპოვებისა და გამოკვლევისათვის, რაც მოცემულ შემთხვევაში აშკარად იქნა დარღვეული კოლეგიის მიერ, ეინაიდან ბრალდების მხარე შეიდ თეკუსე მეტი ხნის განმავლობაში წარმოადგენდა თავის მტკიცებულებებს მაშინ, როდესაც მთელი დაცვის მხარეს (იგულისხმება ყველა განსასჯელი და მათი ადვოკატები) თავიანთი მტკიცებულებების წარმოსადგენად მიეცათ დაახლოებით თენახევაარი.

სასამართლო კოლეგიის მიერ ასევე უხეზად იქნა დარღვეული სსსკ 488-ე მუხლით გ. აბსანძისათვის მინიჭებული უფლება, როდესაც კოლეგიამ მას არ მისცა საშუალება სასამართლო გამოძიებისათვის მიცემული ჩვენებისათვის ახალი მტკიცებულებების დამატებისა, მით უმეტეს, რომ გ. აბსანძეს მანამდე სასამართლო კოლეგიის წინაშე არაერთგზის ჰქონდა გაცხადებული, რომ 1992-1993 წლების ეპიზოდებთან დაკავშირებით მას სწორედ სასამართლო გამოძიების აღნიშნულ ეტაპზე ჰქონდა განსრახული ჩვენების მიცემა. აქ არ შეიძლება არ გაეიხსენოთ განაჩენში გამოთქმული მოსაზრება იმის შესახებ, თითქოს გ. აბსანძემ ვერაერთარი საბუთი ვერ დაასახელა იმის დასადასტურებლად, რომ 127 830 აშშ დოლარი იხარჯებოდა საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის. აღნიშნულ ეპიზოდში გ. აბსანძეს არა მხოლოდ ჩვენების მიცემის უფლება შეეზღუდა, არამედ მას ფაქტობრივად აუკრძალა მთელი რიგი მნიშვნელოვანი დოკუმენტების, მოწმეებისა და მტკიცებულებების წარდგენა, რაზეც ზემოთ უკვე იყო საუბარი.

გარდა ამისა, არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდა მოწმეების ს. ძიძიგურის, რ. პეტრიაშვილის, რ. ლაკიას, ჯ. გახოკიძის და სხვათა სასამართლო პროცესზე დაკითხვას, რომელთა ჩვენებებიც მთლიანად ცხადყოფდნენ იმ გარემოებას, რომ საქართველოს ხელისუფლების შესაბამისი სამსახურების მიერ, 1998 წლის 9 თებერვლამდე დიდი ხნით ადრე, გ. აბსანძე მოიაზრებოდა როგორც განხორციელებული თუ განუხორციელებელი ტერაქტების ორგანი-

ზატორი და დამფინანსებელი, რაც ნათელს ჰყენს გ. აბსანძისათვის წარდგენილი ბრალდებების პროვოკაციულ ხასიათს. მაგალითისათვის შეგვიძლია მოვიყვანოთ „ე. ქობალიას, ზ. ძიძიგურისა და სხვათა მიმართ“ სისხლის სამართლის საქმის 61-ე ტომის 44-45-ე საქმის ფურცლებზე წარმოდგენილი, იქამად განსასჯელის, ზ. ძიძიგურის ჩვენება სასამართლო პროცესზე 1996 წელს (აღნიშნული მასალა ადვოკატთა შუამდგომლობით დართული იქნა გ. აბსანძისა და სხვათა მიმართ სისხლის სამართლის საქმეზე). ზ. ძიძიგურის ჩვენებაში აღნიშნულია: „10 დღის განმავლობაში მე ვიმყოფებოდი დიღომში, მილიციის მთავარი სამმართველოს წინასწარი დაკავების იზოლატორში. დღეში რამდენჯერმე გამოვყავდი საკნიდან. ბოლო დღეებში ფიზიკური ზემოქმედება შეცვალა ფსიქოლოგიურმა ზემოქმედებამ. მეუბნებოდნენ, რომ ალგეთელი მგლების ჩადენილი ტერაქტები ბავშვების თამაშია იმასთან შედარებით, რაც შენ ჩაგიდენიაო და მისახელებდნენ სოლიკო ხაბეიშვილის მკვლელობას, გია ჭანტურიას მკვლელობას და ა.შ. მეუბნებოდნენ, რომ არსებობენ მოწმეები, რომლებიც დაადასტურებენ, რომ მე დაკავშირებული ვიყავი ამ მკვლელობებთან. ბალუაშვილმა მინახულა რამდენჯერმე. იგი მუდმივად მაძალებდა მეთქვა, რომ მე ვიყავი ტერორისტული ჯგუფის წევრი და მაფინანსებდა გურამ აბსანძე. ბოლო დღეებში უკვე ისეთ დღეზე ვიყავი მისული, რომ ვეხვეწებოდი დაწერილებით ეთქვათ, სად და როგორ პირობებში განახორციელეს ალგეთელმა მგლებმა ტერაქტი, რომ ეს აქტები ჩემს თაყზე ამელო“ (იხ. ე. ქობალიას, ზ. ძიძიგურისა და სხვათა სს საქმე ტ. 61, ს.ფ. 44-45). აქვე უნდა აღინიშნოს 33-ე ტომის 76-ე საქმის ფურცელზე მოთავსებული უშიშროების მინისტრის მოვალეობის შემსრულებლის ჯ. გახოკიძის მიერ დამტკიცებული გეგმა „№ 568 სისხლის სამართლის საქმეზე ჩატარებულ საგამოძიებო მოქმედებათა და ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებათა შესახებ“, შედგენილი 1997 წელს, 1997 წლის 20 აგვისტოს პრესაში გამოქვეყნებულ ინფორმაციასთან დაკავშირებით ე. შევარდნაძეზე მოსალოდნელი ტერაქტის შესახებ. აღნიშნული გეგმის მე-11 პუნქტით დაგეგმილია იმ პირთა ძებნის გააქტიურება, რომლებიც შეიძლებოდა დაკავშირებული ყოფილიყვნენ მოსალოდნელ ტერაქტთან. ამ პირთა ჩამონათვალში ფიგურირებს გ. აბსანძე.

ვფიქრობთ, ზემოაღნიშნული ფაქტები მთლიანად ცხადყოფენ, რომ გ. აბსანძის მიმართ ბრალდება ტერაქტის ორგანიზებასა და დაფინანსებაში მონაწილეობის შესახებ გენერალურ პროკურატურ

რაში მხადდებოდა ჯერ კიდევ 1995-1997 წლებში.

სასამართლო კოლეგიის მიერ უხეშად იქნა შეხლულული გ. აბსანძისა და სხვა განსასჯელთა უფლებები, რითაც ხელი შეეწაღა საქმის ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას და ყოველივე ამან არსებითი გავლენა მოახდინა სამართლიანი განაჩენის დადგენაზე, რის გამოც სსსკ 562-ე მუხლისა და 563-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად განაჩენი უნდა გაუქმდეს.

2. სასამართლო კოლეგიის მიერ მტკიცებულებების წარდგენის უკანონოდ აკრძალვის შემდეგ გ. აბსანძისა და სხვა განსასჯელთა ადვოკატები იძულებულნი გახდნენ დაეტოვებინათ სასამართლო დარბაზი, ვინაიდან მათი პროცესზე ყოფნა ავტომატურად შეუწყობდა ხელს კოლეგიას თავისი უკანონო ქმედების განხორციელებაში, რითაც ადვოკატების მიერ თავიდან იქნა აცილებული სსსკ 84-ე მუხლის მე-2 ნაწილის დარღვევის ფაქტი, რომლითაც დამცველს აკრძალვა იმოქმედოს თავისი დაცვის ქვეშ მყოფის საზიანოდ. ამის შემდგომ სასამართლო კოლეგიის მიერ გ. აბსანძეს დაენიშნა სახაზინო ადვოკატი თ. ჩიკვაიძე, რომელმაც სასამართლოს მოსთხოვა სამი თვის ვადა საქმის მასალების გასაცნობად, რაც კოლეგიამ არ დააკმაყოფილა. კოლეგიის ამ უკანონო ქმედებამ გამოიწვია პოზიციური წინააღმდეგობის წარმოშობა გ. აბსანძესა და სახაზინო ადვოკატს შორის, რის შემდეგ ადვოკატმა თ. ჩიკვაიძემ უარი განაცხადა დაცვის განხორციელებაზე და დატოვა სასამართლო პროცესი. 2001 წლის ივლისში სასამართლო კოლეგიამ განჩინებით გადაწყვიტა, რომ გ. აბსანძისათვის აღარ იყო საჭირო სავალდებულო წესით ადვოკატის დანიშვნა და პროცესი წარმართა გ. აბსანძის ადვოკატის გარეშე.

სასამართლო კოლეგიამ თავისი ზემოაღნიშნული განჩინებით უხეშად დაარღვია საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-3 ნაწილისა და 85-ე მუხლის მე-3 ნაწილის, ადამიანის უფლებათა ევროპის კონვენციის მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტის „ც“ ქვეპუნქტის, სსსკ მე-11 მუხლისა და 81-ე მუხლის „დ“ და „ვ“ პუნქტების მოთხოვნები, კერძოდ, სსსკ 81-ე მუხლის „დ“ პუნქტის შესაბამისად დამცველის დანიშვნა სავალდებულოა, თუ განსასჯელს წარდგენილი ბრალდების შესაბამისად შეიძლება დაენიშნოს უეადო თავისუფლების აღკვეთა. იმავე 81-ე მუხლის „ვ“ პუნქტის თანახმად კი აუცილებელია ადვოკატის დანიშვნა იმ შემთხვევაში, თუ განსასჯელთა ინტერესებს შორის არის წინააღმდეგობა და თუნდაც ერთ მათგანს ჰყავს დამცველი. აღსანიშნავია, რომ 2001 წლის 14

იენისს პროკურორმა ბადრიაშვილმა სასამართლო სხდომაზე დააფიქსირა პოზიცია, რომლის მიხედვით, რადგანაც განსასჯელთა უმრავლესობას ბრალი ედებოდა ისეთი დანაშაულის ჩადენაში, რომლისთვისაც შეიძლებოდა გათვალისწინებული ყოფილიყო უვადო თავისუფლების აღკვეთა, ამიტომ სსსკ 81-ე მუხლის თანახმად განსასჯელებზე ვრცელდებოდა კანონის მოთხოვნა იძულებითი დაცვის შესახებ (იხ. ტ. 86, ს.ფ. 313), ხოლო 2001 წლის 26 ივლისის სხდომაზე იმავე პროკურორმა ბადრიაშვილმა ბრალდების ფორმულირებაში ყოველგვარი ცვლილების შეტანის გარეშე, თავისივე 2001 წლის 14 იენისს გამოთქმული პოზიციის საწინააღმდეგოდ, დაუსაბუთებლად განაცხადა, რომ განსასჯელებს ბრალი არ ედებოდათ იმგვარი დანაშაულის ჩადენაში, რომლისთვისაც მათ შეიძლებოდა შეფარდებოდათ უვადო თავისუფლების აღკვეთა (იხ. ტ. 86, ს.ფ. 332).

პროკურორის აღნიშნული პოზიციის გათვალისწინებით, სასამართლო კოლეგიამ გამოიტანა ყოველად უკანონო და დაუსაბუთებელი განჩინება, რომლის თანახმად მიზანშეწონილად იქნა მიჩნეული სასამართლო პროცესის გაგრძელება გურამ აბსანძისათვის ადვოკატის არყოლის პირობებში (იხ. ტ. 78, ს.ფ. 299).

აქედან გამომდინარე, ვინაიდან გ. აბსანძეს წარდგენილი ჰქონდა ბრალდება 1961 წლის რედაქციის სსკ 104-ე მუხლით, რომელიც ითვალისწინებდა უვადო თავისუფლების აღკვეთას, ამასთან მის წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდება აგებული იყო განსასჯელ ზ. ეჯიბიას განთქმით ჩვენებაზე, რომელსაც სასამართლო პროცესის ყველა ეტაპზე ჰყავდა სახაზინო წესით დანიშნული ადვოკატი, ცხადია, რომ სასამართლო კოლეგიამ მიზანმიმართულად, უხეშად შელახა გ. აბსანძის დაცვის უფლება, რაც სსსკ 563-ე მუხლის პირველი ნაწილისა და იმავე მუხლის მე-2 ნაწილის „ე“ პუნქტის შესაბამისად განეკუთვნება კანონის არსებით დარღვევათა რიგს და, 562-ე და 563-ე მუხლების მოთხოვნათა თანახმად, ყველა შემთხვევაში წარმოადგენს განაჩენის გაუქმების საფუძველს.

3. 2001 წლის 26 ივლისის სასამართლო კოლეგიის განჩინებით გ. აბსანძე გაძევებული იქნა სასამართლო პროცესიდან. გ. აბსანძის გაძევებას საფუძველად დაედო ის ფაქტი, რომ კოლეგიის სრული უმოქმედობის გამო იგი იძულებული გახდა თავად გაეცა პასუხი სასამართლო დარბაზში შეგზავნილი შეიარაღებული პროვოკა-

ტორებისათვის, რომლებმაც პროცესის მიმდინარეობის დროს გ. აბსანძეს მოულოდნელად უწოდეს მკვლეელი და დაუწყეს უშეკერი სიტყვებით ღანძლვა. ეს ფაქტი დადასტურებულია სასამართლოს სხდომის ოქმითაც (იხ. ტ. 86, ს.ფ. 333), საიდანაც ნათლად ჩანს, რომ დარბაზში მყოფი ერთ-ერთი პიროვნება მიმართაქს განსასჯელ აბსანძეს: – „შენ ხარ მკვლეელი, შენ რად გინდა განსამართლება, პირდაპირ უნდა ჩამოგახსრონ... შენ ხარ მკვლეელი“... კოლეგიის თავმჯდომარე კი შენიშვნასაც არ აძლევს დარბაზში მყოფ პროვოკატორს, პირიქით, იგი აფრთხილებს, შემდეგ კი აძიებს განსასჯელ აბსანძეს (იხ. ტ. 86, ს.ფ. 333).

ის ფაქტი, რომ სასამართლო დარბაზში, რომელიც უზრუნველყოფილია გაძლიერებული დაცვით და თითოეული შემსვლელი საგულდაგულოდ იჩხრიკება, შესაძლებელი გახდა აშკარად შეიარაღებული პირების თავისუფლად შეშვება და მათი პროვოკაციული ქმედებისათვის ხელის არშეშლა, მთლიანად ცხადყოფს, რომ გ. აბსანძის პროცესიდან გაქევა მოხდა წინასწარ შემუშავებული სცენარის მიხედვით. გ. აბსანძის გაქევის ფაქტი მოხდა მრავალი ადამიანის თანდასწრებით და იგი აღბეჭდილია ვიდეოფირზე. გ. აბსანძის უკანონო გაქევას სასამართლო კოლეგიის მხრიდან შემდგომში ახალი უკანონობა მოჰყვა, რაც გამოიხატა იმაში, რომ სასამართლო კოლეგიამ გ. აბსანძეს არ მისცა უფლება საბოლოო სიტყვის წარმოთქმისა, რაც სსსკ 563-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „კ“ პუნქტის თანახმად წარმოადგენს კანონის არსებით დარღვევას და ყველა შემთხვევაში იწვევს განაჩენის გაუქმებას.

4. სასამართლო პროცესის მსვლელობის დროს არაერთხელ იქნა დაფიქსირებული, რომ სათადარიგო მსაჯულმა სააკიანმა რამდენჯერმე შეცვალა როგორც მსაჯული იასეშვილი, ისე მსაჯული პაპავაძე. შემდგომში იასეშვილი და პაპავაძე კვლავ ახორციელებდნენ მსაჯულთა მოვალეობას, ხოლო სააკიანი კვლავ ხდებოდა სათადარიგო მსაჯული. ყოველივე ამით სასამართლო კოლეგიის მიერ უხეშად იქნა დარღვეული სსსკ 434-ე, 435-ე და 436-ე მუხლების მოთხოვნები; კერძოდ, სსსკ 434-ე მუხლის თანახმად „სისხლის სამართლის საქმეს პირველი ინსტანციის სასამართლოები განსჯადობის შესაბამისად განიხილავენ: ...საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგია ერთი მოსამართლისა და ორი მსაჯულის შემადგენლობით“. სსსკ 435-ე მუხლის შესაბამისად სასამართლომ საქმე უნდა განიხილოს ერთი და იგივე შემადგენლობით, ხოლო 436-ე მუხლის

თანახმად, როგორც მოსამართლის, ისე მსაჯულის შეცვლა დასაშვებია მხოლოდ მისი კოლეგიის შემადგენლობიდან გასვლის შემთხვევაში. კანონი არ ითვალისწინებს კოლეგიის შემადგენლობიდან გასული მოსამართლის (მსაჯულის) კვლავ კოლეგიის შემადგენლობაში დაბრუნების შესაძლებლობას. მოცემულ შემთხვევაში სხვადასხვა დროს სამივე მსაჯულის მიერ მოხდა კოლეგიის შემადგენლობიდან გასვლა, ხოლო შემდეგ, კანონის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ, ისინი კვლავ იქნენ დაბრუნებულნი კოლეგიის შემადგენლობაში. აღსანიშნავია, რომ მსაჯულმა სააკიანმა იმ მომენტიდან, როდესაც მან პირველად შეცვალა კოლეგიიდან გასული ერთ-ერთი მსაჯული, დაკარგა სათადარიგო მსაჯულის სტატუსი და გახდა ძირითადი მსაჯული, რის გამოც მისი კოლეგიიდან გასვლა და შემდგომში მეორე მსაჯულის ნაცვლად კვლავ კოლეგიის შემადგენლობაში დაბრუნება წარმოადგენს კანონის მოთხოვნათა უხეშ დარღვევას.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, მიგვაჩნია, რომ პროცესის მსვლელობის დროს კანონის უხეშმა დარღვევებმა სასამართლო კოლეგიის შემადგენლობა სსსკ 434-ე მუხლის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ გახადა ოთხკაციანი და, ამდენად, არაკანონიერი, რაც სსსკ 563-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ლ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად ყველა შემთხვევაში წარმოადგენს განაჩენის გაუქმების საფუძველს. დაცვის მხარის მიერ აღნიშნულის თაობაზე არაერთხელ იქნა გამახვილებული სასამართლო კოლეგიის ყურადღება, დაყენებული იქნა არაერთი შუამდგომლობა, მაგრამ კოლეგიის მიერ დაცვის მხარეს არავითარი დასაბუთებული პასუხი არ გასცემია.

5. გურამ აბსანძის ადვოკატების მიერ სასამართლო კოლეგიის წინაშე არაერთგზის იქნა დაყენებული შუამდგომლობა იმის შესახებ, რომ გ. აბსანძე იყო უკანონო პატიმარი და სსსკ მე-12 და 159-ე მუხლების მოთხოვნათა შესაბამისად იგი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლებულიყო. შუამდგომლობაში ჩამოყალიბებული იყო 6 დარღვევა, რომელთაგან თითოეული საკმარისი იყო იმისათვის, რომ გურამ აბსანძე ჩათვლილიყო უკანონო პატიმრად, კერძოდ:

ა) წინასწარი ძიების სტადიაზე, აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების დროს, თბილისის კრწანისის რ-ნის სასამართლოს 1998 წლის 19 მარტის ბრძანებაში ჩაიწერა, რომ გ. აბსანძის დაკითხვა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო მაშინ, როდესაც გ. აბსანძე უკვე დაპატიმრებული და ექსტრა-

დირებული იყო საქართველოში.

- ბ) სასამართლოს მიერ 1998 წლის 19 და 20 მარტის ბრძანებების გაცემა მოხდა ისე, რომ გ. აბსანძეს ბრალი არ წარსდგენია და დაკითხული არ ყოფილა, მიუხედავად იმისა, რომ იმდროინდელი საქროცესო კოდექსის 145-ე მუხლი გამოძიებას ავალდებულებდა, რომ გ. აბსანძეს ბრალდება წარსდგენოდა არაუგვიანეს მოყვანის დღისა, ხოლო იმავე კოდექსის 147-ე მუხლის შესაბამისად გამოძიებელი ვალდებული იყო ბრალდების წარდგენის შემდეგ დაუყოვნებლივ დაეკითხა ბრალდებული.
- გ) სასამართლომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების დროს იმსჯელა გ. აბსანძის ბრალეულობის შესახებ, რითაც დაარღვია საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლისა და იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-11 მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები.
- დ) აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების პროცესში ბრალდებულ გ. აბსანძის მიმართ უხეშად იქნა დარღვეული მისი დაცვის უფლება, რაც გარანტირებულია საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლით.
- ე) საქმის ძიება დამთავრდა 1998 წლის 4 ოქტომბერს, ხოლო ბ-ნ აბსანძეს საქმის გაცნობის საშუალება მიეცა 19 ნოემბრიდან. ვინაიდან უზენაესი სასამართლოს მიერ გ. აბსანძის პატიმრობის ვადა გაგრძელებული იყო 1998 წლის 10 ოქტომბრამდე, ცხადია, პროკურატურის მიერ გ. აბსანძის საპატიმრო ვადა გადაცილებული იქნა 1 თვითა და 9 დღით.
- ვ) პროკურატურის მიერ 1999 წლის 11 მარტის დადგენილებით დაწესებული ვადა გაეიდა 1999 წლის 12 აპრილს. აღნიშნული დადგენილების გაუქმება ან საქმის გაცნობის ახალი ვადის დაწესება არ მომხდარა, ამდენად, დროის მონაკვეთი 12 აპრილიდან 14 მაისამდე გ. აბსანძეს უნდა ჩათვლოდა პატიმრობის ვადაში და უნდა მიმატებოდა 1998 წლის 17 მარტიდან 19 ნოემბრამდე გასულ ვადას, რითაც მთლიანობაში მივიღებთ 9 თვესა და 20 დღეს.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად, ბრალდებულის პატიმრობის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 9 თვეს. აქედან გამომდინარე, გ. აბსანძის მიმართ დარღვეული იქნა წინასწარი პატიმრობის როგორც საგამოძიებო, ისე კონსტიტუციური ვადები, ვინაიდან მისი წინასწარი პატიმრობის ვადამ შეადგინა 9 თვე და 20 დღე.

სასამართლო კოლეგიამ ორჯერ განიხილა აღნიშნული შუამდგომლობა და 1999 წლის 15 ნოემბერს და 2000 წლის 14 მარტს გამოიტანა განჩინებები, რომლებითაც არ დაკმაყოფილდა დაცვის მხარის მოთხოვნა; კერძოდ, 1999 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით, ადვოკატთა შუამდგომლობა არ დაკმაყოფილდა იმის გამო, რომ თითქოს მასში გამოყენებული იყო არა ის ნორმები, რომლებიც მოქმედებდნენ 1998 წელს, არამედ 1999 წლის 15 მაისიდან ამოქმედებული სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მუხლები. მას შემდეგ, რაც ადვოკატებმა სასამართლო კოლეგიას მიმართეს ხელახალი შუამდგომლობით, სადაც დასაბუთებული იყო, რომ 1999 წლის 15 ნოემბრის განჩინების ზემოაღნიშნული მოსაზრება განეკუთვნებოდა კურიოზულ შეცდომათა რიგს, ვინაიდან შუამდგომლობა ემყარებოდა გ. აბსანძის მიმართ სწორედ 1999 წლის 15 მაისამდე მოქმედი სსსკ მუხლების მოთხოვნათა დარღვევას და ამასთან კოლეგიამ განჩინებაში გვერდი აუარა შუამდგომლობაში დასმული ყველა არსებითი საკითხის განხილვას, სასამართლო კოლეგია იძულებული გახდა 2000 წლის 14 მარტს კვლავ განეხილა იგივე შუამდგომლობა, რითაც მთლიანად დადასტურდა 1999 წლის 15 ნოემბრის განჩინების დაუსაბუთებლობა; რაც შეეხება 2000 წლის 14 მარტს კოლეგიის მიერ გამოტანილ განჩინებას, მიგვაჩნია, რომ აღნიშნულ განჩინებაში კოლეგიამ დაუშვა არანაკლებ უხეში შეცდომა, როდესაც განჩინებაში ჩაიწერა, რომ „მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობით (სსსკ 159-ე მუხლით), სასამართლოს შეუძლია თავისი გადაწყვეტილებით შეუფარდოს განსასჯელს პატიმრობა“ და იქვე მიუთითა, რომ 1999 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით, რომლის დაუსაბუთებლობაზე ზემოთ უკვე გვექონდა საუბარი, ადკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა დარჩა უცვლელი. განჩინებაში ასევე ჩაიწერა, რომ იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო გამოძიებით დადგინდებოდა დარღვევების არსებობა გ. აბსანძის მიმართ ადკვეთის ღონისძიების გამოყენებისა და წინასწარი პატიმრობის დროს, სასამართლო კოლეგია შემოაჯამებელი გადაწყვეტილების მიღებისას მსჯელობას იქონიებდა ამ გარემოებათა შესახებ. ზემოაღნიშნული განჩინებიდან გამომდინარეობს, რომ ამ შემთხვევაშიც სასამართლო კოლეგიამ პრაქტიკულად გვერდი აუარა ადვოკატთა შუამდგომლობაში დაყენებული საკითხების განხილვას და საკითხის არსში გარკვევა გაურკვეველი ვადით გადადო, რითაც უხეშად დაარღვია სსსკ მე-12 და 159-ე მუხლების მოთხოვნები უკანონო პატიმრობაში მყოფი პირის

დაუყოვნებლივ განთავისუფლების შესახებ.

არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ განჩინებაში არასწორადაა მითითებული სსსკ 159-ე მუხლი, რომლითაც თითქოს სასამართლოს შეუძლია თავისი გადაწყვეტილებით შეუფარდოს განსასჯელს პატიმრობა. სსსკ 140-ე, 155-ე, 157-ე, 158-ე მუხლებით და არა 159-ე მუხლით სასამართლოს უფლება აქვს შეუფარდოს პირს. აღკვეთის ღონისძიება სამართალში მიცემის ან სასამართლო განხილვის დროს, მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში სასამართლო კოლეგიას გ. აბსანძისათვის აღკვეთის ღონისძიება კი არ შეუფარდება, არამედ შუამდგომლობის არსის გარკვევის გარეშე უცვლელად დატოვა მისთვის მანამდე შერჩეული პატიმრობა, რომლის უკანონობის თაობაზეც იყო დაყენებული ზემოაღნიშნული შუამდგომლობები.

აქედან გამომდინარე ნათელია, რომ სასამართლო კოლეგიამ პრაქტიკულად უარი განაცხადა გ. აბსანძის ადვოკატების შუამდგომლობის არსებითად განხილვაზე, რითაც ფაქტობრივად დაადასტურა მისი უკანონო პატიმრობის ფაქტი. ამასთან ხაზი უნდა გაესვას იმ გარემოებას, რომ სასამართლო კოლეგიას განაჩენის გამოტანის დროს საერთოდ არ უმსჯელია იმ საკითხების შესახებ, რომლებზეც მითითებული იყო 2000 წლის 14 მარტის განჩინებაში.

6. გარდა ზემოაღნიშნული დარღვევებისა, სასამართლო კოლეგიის მიერ პროცესის მსვლელობის დროს დაშვებული იყო სხვა მრავალი უხეში დარღვევა, რომელთაგან შეგვიძლია გამოვყოთ:

- კოლეგიის მიერ სასამართლო პროცესის ეტაპების გამოტოვება;
 - სსსკ 475-ე მუხლის შესაბამისად, ადვოკატთა მიერ გ. აბსანძისათვის გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის მოთხოვნით დაყენებული შუამდგომლობის არგანხილვა;
 - არაპროცესუალური პირის - „კონტაქტის დამამყარებლის“ სასამართლო პროცესში ჩართვა;
 - მხარეთა დასაბუთებული მოთხოვნის მიუხედავად, დაზარალებულისა და ექსპერტების არგამოძახება;
 - ორი მსაჯულის ერთდროულად აცილების შესახებ შუამდგომლობის დაყენების არდაშვება;
 - პროცესის ჩატარება განსასჯელისა და ადვოკატის გარეშე იმ დროს, როდესაც ილახებოდა განსასჯელთა უფლებები;
 - გ. აბსანძის მიმართ მთელ რიგ ეპიზოდებში საქმის დაუსაბუთებლად შეწყვეტა;
 - საქმის სასამართლოში შესვლის თარიღის გაყალბება და ა.შ.
- ყველა აღნიშნული დარღვევის შესახებ დეტალური საუბარი

გვექნება ჩვენს დამატებით საკასაციო საჩივარში.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოგმართავთ თხოვნით:

სსსკ 561-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გააუქმეთ გ. აბსანძის მიმართ გამოტანილი განაჩენი საქართველოს სსკ 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და საქმე დააბრუნოთ ხელახალი სასამართლო განხილვისათვის.

საქართველოს სსსკ 561-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გააუქმეთ სსკ 307-ე, 315-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 187-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, მე-17, 67-ე მუხლის მე-4 ნაწილით (1961 წ. რედაქცია); მე-17, 104-ე მუხლის მე-3, მე-4, მე-6 და მე-7 პუნქტებით (1961 წ. რედაქცია) გ. აბსანძის მიმართ გამოტანილი განაჩენი 1998 წლის 9 თებერვლის ტერაქტის ეპიზოდში და შეწყვიტოთ სისხლის სამართლის საქმე.

ამასთან, საქართველოს სსსკ 549-ე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილებისა და „საქართველოს უზენაესი სასამართლოს შესახებ საქართველოს ორგანული კანონის მე-9 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, ჩვენი საკასაციო საჩივარი განსახილველად გადაეცეს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდ პალატას.

პატივისცემით,

*აღვრეკატები: ი. ბარათაშვილი
მ. ჯანბირაშვილი*

ვეთანხმები ზ. აბსანძე

30.08.2001წ.

*საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას*

*მსჯავრდებულ გურამ აბსანძის
ადვოკატების
იოსებ ბარათაშვილისა
და მალხაზ ჯანბირაშვილის*

კერძო საკასაციო სარჩევარი

უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის მიერ გურამ აბსანძისა და სხვათა სისხლის სამართლის საქმის განხილვისას გამოტანილი განჩინებების უკანონო საპროცესო აქტებად ცნობის და გაუქმების შესახებ

უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის მიერ განხილული იქნა გურამ აბსანძის და სხვათა სისხლის სამართლის საქმე. საქმის განხილვის დროს კოლეგიის მიერ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მოთხოვნების უბეში დარღვევით გამოტანილი იქნა არაერთი განჩინება, კერძოდ:

1. 1999 წლის 15 ნოემბრის განმწესრიგებელი სხდომის განჩინება.
2. 2000 წლის 14 მარტის განჩინება, გაბსანძის უკანონო პატიმრობიდან განთავისუფლების თაობაზე დაყენებულ შუამდგომლობაზე უარის თქმის შესახებ.
3. 2000 წლის 10 ივლისის განჩინება, სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტების დაკითხვის შესახებ შუამდგომლობაზე უარის თქმის თაობაზე.
4. 2000 წლის 11 ივლისის განჩინება, განსასჯელ გურამ აბსანძის სხდომის დარბაზიდან გაძევების შესახებ.

5. 2000 წლის 18 სექტემბრის განჩინება, სათადარიგო მსაჯულის აცილების შესახებ შუამდგომლობის არდაკმაყოფილების თაობაზე.
6. 2000 წლის 22 ნოემბრის განჩინება, სმოლენსკის ოლქის ქ.რუდნიაში გ.აბსანძის ბინაში ჩატარებული ჩხრეკის ოქმის დაუშვებელ მტკიცებულებად ცნობის შესახებ შუამდგომლობაზე უარის თქმის თაობაზე.
7. 2001 წლის 2 აპრილის განჩინება, განსასჯელ გურამ აბსანძის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ, ბრალდების 34 ეპიზოდში.
8. 2001 წლის 10 აპრილის განჩინება, საქმის 71-ე ტომის 108-ე ფურცელზე არსებული ოქმის, „ბრალდებულ გ.აბსანძისა და მისი დამცველთათვის საქმის მასალების წარდგენის შესახებ“, დაუშვებელ მტკიცებულებად ცნობის შესახებ შუამდგომლობაზე უარის თქმის თაობაზე.
9. 2001 წლის 8 მაისის განჩინება, სასამართლო კოლეგიის უკანონო შემადგენლობის გამო კოლეგიის აცილების თაობაზე შუამდგომლობაზე უარის თქმის შესახებ.
10. 2001 წლის 15 მაისის განჩინებები, სსსკ 162-ე მუხლის მე-9 ნაწილის შესაბამისად, გ.აბსანძის უკანონო პატიმრობიდან გათავისუფლების შესახებ დაყენებულ შუამდგომლობებზე უარის თქმის თაობაზე.
11. 2001 წლის 21 მაისი განჩინება, გ.აბსანძის ბრალდებულის სახით პასუხისგებაში მიცემის შესახებ, 1993 წლის 25 ოქტომბრის (ტ.37, ს.ფ. 23-30) და 1998 წლის 19 მარტის დადგენილებების უკანონო საპროცესო აქტებად ცნობის თაობაზე დაყენებულ შუამდგომლობებზე უარის თქმის შესახებ.
12. 2001 წლის 24 მაისის განჩინება, კრწანისის რ-ნის სასამართლოს მოსამართლე მ.ოთარაშვილის მიერ 1998 წლის 19 მარტს გ.აბსანძის დაპატიმრების შესახებ გაცემული ბრძანების (ტ.7, ს.ფ. 24) უკანონო საპროცესო აქტად ცნობის თაობაზე დაყენებულ შუამდგომლობაზე უარის თქმის შესახებ.
13. 2001 წლის 25 მაისის განჩინება, კრწანისის რ-ნის სასამართლოს მოსამართლე მ.ოთარაშვილის 1998 წლის 20 მარტის ბრძანების (ტ.7, ს.ფ. 40) უკანონო საპროცესო აქტად ცნობის თაობაზე დაყენებულ შუამდგომლობაზე უარის თქმის შესახებ.
14. 2001 წლის 28 მაისის განჩინება, გ.აბსანძის მიმართ საპატიმრო ვადის გაგრძელებაზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსა-

მართლის ბრძანების (ტ. 6, ს. ფ. 290) უკანონო საპროცესო აქტად ცნობის თაობაზე დაყენებულ შუამდგომლობაზე უარის თქმის შესახებ.

15. 2001 წლის 28 მაისის განჩინება, გ. აბსანძის მიმართ საპატიმრო ვადის გაგრძელებაზე უზენაესი სასამართლოს მოსამართლის ბრძანების (ტ. 6, ს.ფ. 256-362) უკანონო საპროცესო აქტად ცნობის თაობაზე დაყენებულ შუამდგომლობაზე უარის თქმის შესახებ.

16. 2001 წლის 30 მაისის განჩინება, დაცვის მხარის მტკიცებულე-ბათა გამოკვლევის დამთავრების შესახებ.

17. 2001 წლის 5 ივნისის განჩინება, დაცვის მხარის მტკიცებულე-ბათა გამოკვლევის დამთავრების შესახებ.

18. 2001 წლის 26 ივლისის განჩინება, სასამართლო სხდომის გ. აბსანძის ადვოკატის გრეშე გაგრძელების შესახებ.

19. 2001 წლის 26 ივლისის განჩინება, გ. აბსანძის სასამართლო სხდომიდან გაძევების შესახებ.

20. 2001 წლის 1 აგვისტოს განჩინება, განსასჯელების ნ. ჩუხუას, ტ. ბუკიას, ზ. გულუას, ზ. მარანელის და ბ. თოდუას ადვოკატების გარეშე საქმის განხილვის გაგრძელების შესახებ.

როგორც აღნიშნული იყო ზემოთ მითითებული განჩინებების გამოტანისას კოლეგიის მიერ უხეშად იქნა დარღვეული სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მოთხოვნები, რის გამოც სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის მოთხოვნათა შესაბამისად მიგვაჩნია, რომ უნდა მოხდეს მათი უკანონო საპროცესო აქტებად ცნობა და გაუქმება.

კონკრეტულად კანონის რა მოთხოვნების დარღვევას ჰქონდა ადგილი თითოეული განჩინების გამოტანისას, ამის თაობაზე ჩვენს პოზიციას დეტალურად ჩამოვყალიბებთ დამატებით საკასაციო საჩივარში.

პატივისცემით,

*ადვოკატები: ი. ბარათაშვილი
მ. ჯანგირაშვილი
ვეთანხმები ბ. აბსანძე*

30. 08. 2001 წ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს

სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას

*მსჯავრდებულ ბურამ აბსანძისა და
მისი ინტერესების დამცველების,
მსჯავრდებულ ზაზა მარანელის
საკასაციო საჩივრების*

შ ე ს ა ბ ე ბ ე ლ ი

2001 წლის 4 სექტემბერს საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის სასამართლო კოლეგიიდან შემოვიდა მსჯავრდებულების გურამ აბსანძის და ზაზა მარანელის საკასაციო საჩივრები.

მსჯავრდებული გ. აბსანძე და მისი ინტერესების დამცველები კერძო საკასაციო საჩივრით ითხოვენ უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის მიერ გურამ აბსანძისა და სხვათა სისხლის სამართლის საქმის განხილვისას გამოტანილი განჩინებების უკანონო საპროცესო აქტებად ცნობას და მათ გაუქმებას.

საკასაციო საჩივრით ითხოვენ იგივე კოლეგიის მიერ 2001 წლის 17 აგვისტოს, აბსანძის მიმართ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გამოტანილი განჩინების გაუქმებას და საქმის დაბრუნებას ხელახალი სასამართლო განხილვისათვის, ხოლო საქართველოს სსკ 307-ე, 315-ე მუხლის პირველი ნაწილით, 187-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (სსკ 2000 წლის მაისის რედაქცია) მე-17 და 104-ე მუხლის მე-3, მე-4, მე-6 და მე-7 პუნქტებით

(სსკ 1996 წლის რედაქცია) გამოტანილი განაჩენის (1998 წლის 9 თებერვალს საქართველოს პრეზიდენტზე განხორციელებული ტერორისტული აქტის მცდელობა) გაუქმებას და ამ ნაწილში სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტას.

მსჯავრდებულ ზაზა მარანელს მიაჩნია, რომ მის მიმართ გამოტანილი განაჩენი მეტად მკაცრი, უსამართლოა და ითხოვს გადაისინჯოს იგი სასჯელის ლიბერალიზაციის კუთხით.

ბრალდების მხარეს მიაჩნია, რომ დასახელებული საკასაციო საჩივრები საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის მიერ გაზიარებული არ უნდა იყოს, ვინაიდან ისინი უსაფუძვლოა.

განსასჯელების გურამ აბსანძისა და ზაზა მარანელის მიმართ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის მიერ 2001 წლის 17 აგვისტოს გამოტანილი განაჩენი კანონიერი და სამართლიანია, ამიტომაც იგი ბრალდების მხარეს არ გაუსაჩივრებია.

სახელმწიფო ბრალდების მხარდაშეკერი

პროკურორები:

ა. ხვალაშვიანი

ბ. ბაღრიანაშვილი

მ. ქსაკია

07. 09. 2001 წ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

ბანჩინება

საქართველოს სახელით

(შემოკლებით)

ქ. თბილისი

13 სექტემბერი, 2001 წელი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მერაბ ტურავა (თავმჯდომარე),

მურმან ისაევი (მომხსენებელი), ირაკლი ბიბილაშვილი

სხდომის მდივანი – მ. ხოსროშვილი

განიხილა საკითხი გურამ აბსანძის და სხვათა ბრალდების სისხლის სამართლის საქმის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდი პალატისათვის გადაცემის შესახებ.

ბამოარკვია

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის სახელზე წარმოდგენილ საკასაციო საჩივარში მსჯავრდებულ გ. აბსანძის ინტერესების დამცველი ადვოკატები – მ. ჯანგირაშვილი და ი. ბარათაშვილი უშუამდგომლობენ, რომ აბსანძისა და სხვათა ბრალდების საქმე საკასაციო წესით განსახილველად გადაეცეს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდ პალატას;

პალატა თვლის, რომ აღნიშნული სისხლის სამართლის საქმე უნდა გადაეცეს უზენაესი სასამართლოს დიდ პალატას, რადგან საქმის განხილვასა და გადაწყვეტას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის, რაც „საქართველოს უზენაესი სასამართლოს შესახებ“ ორგანული კანონის მე-9 მუხლის

მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტიდან გამომდინარე წარმოადგენს დიდი პალატის მიერ საქმის განხილვის საფუძველს.

ამასთან, პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემული საქმის განხილვა გაჭიანურებულია, რაც მხარეთა უკმაყოფილებების საფუძველი გახდა. საქმის საკასაციო წესით გონივრულ ვადებში განხილვის მიზნით და მსჯავრდებულთა უფლებების დაცვის ინტერესებიდან გამომდინარე, პალატა მიზანშეწონილად თვლის, სამივე მსჯავრდებულს ცალკე სახაზინო წესით დამატებით გამოეყოს ადვოკატი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატამ იხელმძღვანელა „საქართველოს უზენაესი სასამართლოს შესახებ“ ორგანული კანონის მე-9 მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, საქართველოს სსსკ-ის 48-ე მუხლის მეორე ნაწილით, 81-ე მუხლით და

დაადგინა:

გურამ აბსანძის, ზაზა მარანელისა და ტარიელ ბუკიას და სხვათა ბრალდების საქმე საკასაციო წესით განსახილველად გადაეცეს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდ პალატას.

მსჯავრდებულებს – გურამ აბსანძეს, ზაზა მარანელსა და ტარიელ ბუკიას დაცვის განსახორციელებლად დამატებით გამოეყოთ ადვოკატები სახაზინო წესით.

თავმჯდომარე მ. ტურაშვილი

*მოსაქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის
მოადგილე*

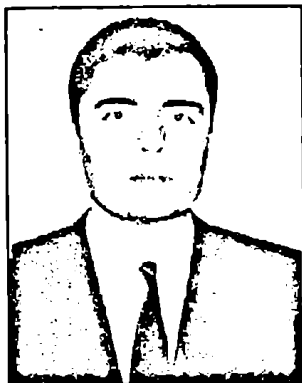

სიამუნა ბიორგანია (ნუგ ზარ ჩუხუას ადვოკატი) – მე ვერ ვიმოქმედებდი ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფი ნუგ ზარ ჩუხუას ინტერესების საწინააღმდეგოდ, ამიტომ იძულებული გავხდი დამეტოვებინა პროცესი.

მკა ამბარდნიშვილი (სახაზინო ადვოკატი) – ბატონო მოსამართლე! ვინაიდან თქვენ მე არ მომეცით საქმის გაცნობისთვის აუცილებელი დრო და მომისპეთ რეალური დაცვის განხორციელების საშუალება, ვტოვებ დარბაზს.

ნანი იასალაშვილი (სახაზინო ადვოკატი) – მე იძულებული ვხდები პროტესტის ნიშნად დავტოვო დარბაზი, რამეთუ მოსამართლე არ გვაძლევს დაცვის განხორციელების საშუალებას, დარბაზში შემოყვანილი იქნა გადაცემული და შეიარაღებული სპეცრაზმელები, რომლებმაც მოახდინეს პროვოკაცია და განსასჯელები გააძევეს. ყოველივე ეს კეთდება ჩვენზე ზეწოლის მიზნით, რათა დაცვის გარეშე დარჩენილთ გამოუტანონ წინასწარ დაწერილი განაჩენი.

იოსებ ბარათაშვილი (გურამ აბსანძის ადვოკატი) – მიმაჩნია, რომ ზემოთ აღნიშნული განაჩენი გ.აბსანძის მიმართ, არის დაუსაბუთებელი, უკანონო და გამოტანილია მთელი რიგი არსებითი გარემოებების სრული იგნორირებით, წარდგენილი მტკიცებულებების გაყალბებით, მიკერძოებით და საპროცესო ნორმების უხეში არსებითი დარღვევებით, რის გამოც იგი უნდა გაუქმდეს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
თავმჯდომარის მოადგილეს
ბ-ნ იური ტყეშელაშვილს

ბრალდებულ გურამ აბსანძის
ინტერესების დამცველი ადვოკატების
იოსებ ბარათაშვილისა და
მალხაზ ჯანგირაშვილის

შ უ ა მ დ გ ო მ ლ ო ბ ა

განსასჯელ გურამ აბსანძის უკანონო პატიმრობიდან
დაუყოვნებლივ განთავისუფლების თაობაზე

1999 წლის 9 ნოემბერს ჩვენ მიერ დაყენებული იქნა შუამდგომლობა, სადაც ვითხოვდით განსასჯელ გურამ აბსანძის დაუყოვნებლივ განთავისუფლებას სსსკ 152-ე მუხლის მე-3 ნაწილის 157-ე მუხლის

პირველი ხაწილისა და 159-ე მუხლის საფუძველზე, რაც სასამართლო კოლეგიის მიერ არ იქნა გაზიარებული. საქმის მასალების დამატებითა გაცნობამ კიდევ უფრო ცხადყო შუამდგომლობაში ჩამოყალიბებული მოთხოვნების სისწორე და გამოვლენილი იქნა არსებითი ხასიათის დამატებითი დარღვევები, მით უმეტეს, რომ სასამართლო კოლეგიის განჩინებაში ჩვენთვის გაუგებარი მიზეზების გამო საერთოდ იქნა იგნორირებული შუამდგომლობაში დაყენებული მოთხოვნების ანალიზი და დასაბუთება.

კერძოდ, შუამდგომლობაში მივუთითებდით, რომ საქმის მასალების გაცნობის შემდეგ ჩვენთვის ნათელი გახდა, რომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების პროცესში გ. აბსანძის მიმართ, კონსტიტუციისა და საპროცესო კანონმდებლობის ნორმების იგნორირებით, არსებითად იქნა დარღვეული მისი უფლებები. კერძოდ, იმჟამად მოქმედი საქართველოს სსსკ 145-ე მუხლის თანახმად ბრალდების წაყენება უნდა მომხდარიყო არაუგვიანეს 48 საათისა ბრალდებულის სახით პასუხისგებაში მიცემის დადგენილების გამოტანის მომენტიდან, ხოლო დანიშნულ დროს ბრალდებულის გამოუცხადებლობის შემთხვევაში - არაუგვიანეს მისი მოყვანის დღისა. სსსკ 147-ე მუხლის თანახმად კი გამოძიებელი ვალდებული იყო დაუყოვნებლივ დაეკითხა ბრალდებული მისთვის ბრალდების წაყენების შემდეგ, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ დაკითხვა დაუყოვნებლივ ვერ მოხერხდებოდა, დაყოვნების მიზეზების შესახებ უნდა შემდგარიყო ოქმი. იმ დროს მოქმედი სსსკ 88-ე მუხლის შესაბამისად კი გამოძიებელი, რომელიც პირს წაუყენებდა ბრალდებას და დაკითხავდა როგორც ბრალდებულს, უფლებამოსილი იყო შუამდგომლობით მიემართა მოსამართლისათვის დაპატიმრებაზე ბრძანების გასაცემად. ამ შემთხვევაში ბრალდებული უნდა მიეყვანათ მოსამართლესთან, რომელსაც წარდგენილი უნდა ჰქონოდა სისხლის სამართლის საქმის მასალები. შუამდგომლობა შესაძლებელია წარდგენილი ჰქონოდა მოსამართლეს იმ შემთხვევაშიც, თუ პირი მიმალვაში იმყოფებოდა. ამ დროს ბრალდებული დაპატიმრების შემდეგ უნდა მიეყვანათ იმ მოსამართლესთან, რომელმაც გასცა ბრძანება აღკვეთის ღონისძიების შეფარდების შესახებ განმარტების ჩამოსართმევად და დაპატიმრების დასადასტურებლად.

ბ-ნი გ. აბსანძე დაკავებული იქნა რუსეთის ფედერაციის ქ. სმოლენსკში 1998 წლის 17 მარტს, ხოლო 1998 წლის 18 მარტს იგი გადაცემული იქნა საქართველოს სამართალდამცავი ორგანოებისათვის, რაც დადასტურებულია საქმეში არსებული არაერთი დოკუმენტით

(იხ. რუსეთის გენერალური პროკურორის მოადგილის როზანოვის 1998 წლის 18 მარტის დადგენილება, ტ. 22, ს. ფ. 166-168, აგრეთვე რუსეთის გენერალური პროკურორის ი. სკურატოვის 1998 წლის 14 აპრილის წერილი №35\1-165-96).

ბ-ნ გ. აბსანძის საქართველოში ექსტრადიცია განხორციელდა 1998 წლის 19 მარტს. არც 18 და არც 19 მარტს მისთვის ბრალდება წარდგენილი არ ყოფილა და იგი არ წაკითხულა, რითაც დარღვეული იქნა საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-5 პუნქტისა და სსკ 145-ე და 147-ე მუხლების მოთხოვნები.

1998 წლის 18 მარტს გ. აბსანძე რუსეთის პროკურატურის მიერ უკვე გადმოცემული იყო საქართველოს სამართალდამცავი ორგანოებისათვის, ხოლო 19 მარტს განხორციელდა მისი ექსტრადიცია თბილისში.

საქართველოს გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ჯგუფის უფროსმა გ. აგულაშვილმა 1998 წლის 19 მარტს მიიღო დადგენილება გ. აბსანძის ბრალდებულის სახით პასუხისგებაში მიცემის შესახებ 9 თებერვლის ტერაქტთან დაკავშირებით. ამავე დღეს აღნიშნული დადგენილების საფუძველზე პროკურატურამ შუამდგომლობით მიმართა თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს გ. აბსანძის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახედ წინასწარი პატიმრობის შეფარდების თაობაზე. შუამდგომლობაში აღნიშნულია, რომ გ. აბსანძისათვის ბრალდების წარდგენა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო (იხ. ტ. 7, ს. ფ. 16-22), რაც სინამდვილეში არსებული ფაქტის აშკარა გაყალბებას წარმოადგენს; მით უმეტეს, რომ გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო სამართლებრივი განყოფილების უფროსის ბ-ნ ე. სვანიძის 1998 წლის 17 მარტის წერილში პირდაპირ არის მითითებული, რომ გ. აბსანძე უკვე დაკავებულია რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე და ბ-ნი ე. სვანიძე აყენებს შუამდგომლობას აბსანძის ბინაში ჩხრეკის ჩატარების შესახებ (იხ. ტ. 3, ს. ფ. 190). ამავე შუამდგომლობაში აღნიშნულია, რომ აბსანძის ბინაში ჩხრეკის ჩატარების შესახებ კანონით დადგენილ დროში ეცნობებოდა კრწანისის რაიონის სასამართლოს. აქედან გამომდინარე, 1998 წლის 18 მარტს გ. აბსანძის ადგილსამყოფელის შესახებ კარგად იყო ცნობილი როგორც საქართველოს გენერალური პროკურატურისათვის, ისე კრწანისის რაიონის სასამართლოსათვის, მით უფრო, რომ პრესისა და ტელევიზიის საშუალებით 1998 წლის 17 მარტიდან საყოველთაოდ იქნა გავრცელებული ინფორმაცია გ. აბსანძის დაკავე-

ბის შესახებ.

1998 წლის 19 მარტს თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლომ გასცა ბრძანება გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიების სახით წინასწარი პატიმრობის შეფარდების თაობაზე (იხ. ტ. 7, ს. ფ. 24). ბრძანებაში ასევე გაესვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ გ. აბსანძისათვის ბრალდების წარდგენა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო, რაც, ცხადია, სიმართლეს არ შეესაბამება.

აქედან გამომდინარე ნათელია, რომ გ. აბსანძისათვის ბრალდების წარდგენა და დაკითხვა არ მომხდარა არც მისი საქართველოს მხარისათვის გადმოცემის მომენტში და არც თბილისში ექსტრადირების დღეს, რაც წარმოადგენს საქართველოს იმჟამად მოქმედი სსსკ 88-ე, 145-ე და 147-ე მუხლების უხეშ დარღვევას.

1998 წლის 20 მარტს საქართველოს შსს მე-5 საგამოძიებო იზოლატორში კრწანისის რ-ნის მოსამართლის ბ-ნ მ. ოთარაშვილის მიერ მიღებული იქნა ბრძანება გ. აბსანძისათვის აღმკვეთ ღონისძიებად პატიმრობის შეფარდების დადასტურების შესახებ. აღნიშნული ბრძანება იმგვარად იქნა გაცემული, რომ გ. აბსანძეს კვლავ არ ჰქონია ბრალდება წარდგენილი და იგი ბრალდების ირგლივ დაკითხული არ ყოფილა. ამრიგად, გ. აბსანძის მიმართ კვლავ იქნა დარღვეული იმდროინდელი სსსკ 145-ე და 147-ე მუხლების მოთხოვნები. მხოლოდ კრწანისის რ-ნის სასამართლოს მიერ ბრძანების გაცემის შემდეგ, 1998 წლის 20 მარტს წარედგინა ბრალი გ. აბსანძეს და დაწყებული იქნა მისი დაკითხვა, რომელიც შეწყდა სამუშაო დროის დამთავრების გამო.

თბილისის კრწანისის რ-ნის სასამართლოს 1998 წლის 19 მარტის ბრძანებაში გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიების სახით წინასწარი პატიმრობის შეფარდების შესახებ ხაზი გაესვა იმ გარემოებას, რომ „გ. აბსანძის ბრალეულობა ჩადენილ დანაშაულში დადასტურებულია ზ. ეჯიბიას, ბ. თოდუას, ზ. მარანელის და სხვების ჩვენებებით, თავდამსხმელთა მიერ ნაჭირავეთ კონსპირაციულ ბინებში ჩატარებული ჩხრეკებით და საქმის ერთობლივი მასალებით“ (იხ. ტ. 7, ს. ფ. 24). აქედან გამომდინარე, ცხადია, რომ მოსამართლე აღმკვეთი ღონისძიების შერჩევის დროს შორს გასცდა თავისი კომპეტენციის ფარგლებს, იმსჯელა, შეფასება მისცა და დადასტურებულად მიიჩნია გ. აბსანძის ბრალეულობის სიკითხი, რითაც უხეშად დაარღვია საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის პირველი პუნქტისა და იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-112 მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები, რომლის თანახმად „არავინ შეიძლება იქნეს ცნობილი ბრალეულად დანაშა-

ულის ჩადენაში, თუ არა სასამართლოს განაჩენით და კანონის შესაბამისად”.

საქმის მასალების დამატებითმა გაცნობამ ცხადყო, რომ 1998 წლის 20 მარტს გ. აბსანძისათვის აღკვეთის ღონისძიების – პატიმრობის დადასტურების შესახებ სასამართლოს სხდომაზე ბრალდებულ გ. აბსანძისა და მისი დამცველის პოზიციები არსებით წინააღმდეგობაშია ერთმანეთთან. კერძოდ, მოსამართლის შეკითხვაზე აღვოკატი პასუხობს: „იმდენად, რამდენადაც საქმე გვაქვს მძიმე დანაშაულთან, მე არაფრის თქმა არ შემიძლია და სასამართლოს კანონიერების იმედი მაქვს და მის ჰუმანურობას მივანდობ, აბსანძის მიმართ როგორ აღკვეთის ღონისძიებას შეარჩევს“.

ბრალდებულმა გ. აბსანძემ კი განაცხადა: „მე გამოძიებისაგან არ დავმალულვარ, არც არასოდეს დავემალები, ხელს არ შევეშლი ძიებას, გარეთ რომ დამტოვოთ. გთხოვთ არ დამაპატიმროთ“.

როგორც ვხედავთ, ბრალდებულისა და აღვოკატის პოზიციებს შორის წინააღმდეგობა აშკარაა და სასამართლო ვალდებული იყო ყურადღება გაემხვილებინა აღნიშნულ ფაქტზე.

ამრიგად, კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ გ. აბსანძისათვის აღკვეთის ღონისძიების შეფარდების დროს დაშვებული იქნა შემდეგი დარღვევები:

1. სასამართლოს 1998 წლის 19 მარტის ბრძანებაში ჩაიწერა, რომ გ. აბსანძის დაკითხვა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო მაშინ, როდესაც გ. აბსანძე უკვე დაკავებული და ექსტრადირებული იყო საქართველოში.

2. სასამართლოს მიერ 1998 წლის 19 და 20 მარტის ბრძანებების გაცემა მოხდა ისე, რომ გ. აბსანძეს ბრალი არ წარსდგენია და დაკითხული არ ყოფილა, მიუხედავად იმისა, რომ იმდროინდელი საპროცესო კოდექსის 145-ე მუხლი გამოიძიებას ავალდებულებდა, რომ გ. აბსანძის ბრალდება წარსდგენოდა არაუგვიანეს მოყვანის დღისა, ხოლო იმავე კოდექსის 147-ე მუხლის შესაბამისად გამოიძიებელი ვალდებული იყო ბრალდების წარდგენის შემდეგ დაუყოვნებლივ დაეკითხა ბრალდებული.

3. სასამართლომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების დროს იმსჯელა გ. აბსანძის ბრალეულობის შესახებ, რითაც დაარღვია საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლისა და იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-11 მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები.

4. აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების პროცესში ბრალდებულ გ.

აბსანძის მიმართ უხეშად იქნა დარღვეული მისი დაცვის უფლება, რაც გარანტირებულია საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლით.

თითოეული ზემოთაღნიშნული დარღვევა, სხვა დარღვევებისაგან დამოუკიდებლად, სრულიად საკმარისია იმისათვის, რომ გ. აბსანძე ჩაითვალოს უკანონო პატიმრად.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების პროცესში გ. აბსანძის მიმართ არაერთგზის უხეშად იქნა დარღვეული როგორც საქართველოს კონსტიტუცია, ისე საპროცესო კანონმდებლობა და, სსსკ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, კრწანისის რ-ნის სასამართლოს 1998 წლის 19 და 20 მარტის ბრძანებები გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიებების შერჩევის შესახებ უკანონოა და ისინი ექვემდებარებიან გაუქმებას, ხოლო გ. აბსანძე 1998 წლის 17 მარტიდან დღემდე იმყოფება უკანონო პატიმრობაში.

გ. აბსანძე დაკავებული იქნა 1998 წლის 17 მარტს, ხოლო კრწანისის რ-ნის სასამართლოს 19 და 20 მარტის უკანონო ბრძანებებით მას აღმკვეთ ღონისძიებად განესაზღვრა 3-თვიანი პატიმრობის ვადა. 1998 წლის 17 ივნისს თბილისის საქალაქო სასამართლოს მიერ აღნიშნული ვადა გაგრძელებული იქნა 1998 წლის 10 აგვისტომდე. 1998 წლის 10 აგვისტოს კი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ გ. აბსანძის საპატიმრო ვადა გაგრძელებული იქნა 1998 წლის 10 ოქტომბრამდე. გ. აბსანძის მიმართ საპატიმრო ვადის შემდგომი გაგრძელება აღარ მომხდარა. საქართველოს კონსტიტუციისა და საპროცესო კანონმდებლობის მიხედვით ბრალდებულის წინასწარი პატიმრობის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 9 თვეს. პატიმრობის, როგორც აღმკვეთი ღონისძიების ვადის გამოთვლისას ბრალდებულისა და მისი დამცველის მიერ სისხლის სამართლის საქმის მასალების გაცნობის დრო მხედველობაში არ მიიღება (იხ. იმ დროს მოქმედი სსსკ-ის მუხლი 92. 7 და ახალი სსსკ-ის მუხლი 162. 6).

გ. აბსანძისა და სხვათა სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიება დამთავრდა 1998 წლის 4 ოქტომბერს. იმდროინდელი სსსკ 204-ე მუხლის შესაბამისად, „ბრალდებულისა და მისი დამცველისათვის საქმის ყველა მასალის გასაცნობად წარდგენის შესახებ გამოძიებულს უნდა შეეღვინა ოქმი ამავე კოდექსის 96-ე მუხლის წესების დაცვით. ოქმში აღინიშნებოდა, რომ ბრალდებულს გამოეცხადა წინასწარი გამოძიების დამთავრება, განემარტა მისი უფლებები, სახელდობრ, რა მასალები რამდენ ტომად და ფურცლად წარედგინა გასაცნობად, სად

და რა ღროის განმავლობაში წარმოებდა საქმის გაცნობა, რა შუამდგომლობანი აღძრეს ბრალდებულმა და მისმა დამცველმა და რა შენიშვნები გააკეთეს მათ. თუ ბრალდებულმა და მისმა დამცველმა უარი განაცხადეს საქმის მასალების გაცნობაზე, ეს აღინიშნება ოქმში და ჩამოყალიბდება უარის თქმის მოტივები, თუკი ამას ბრალდებული განაცხადებს".

სსსკ 202-ე მუხლის თანახმად კი გამოძიებელი, მიიჩნევდა რა შეკრებილ მტკიცებულებებს საბრალდებო დასკვნის შესადგენად, მოვალე იყო განეცხადებინა ბრალდებულისათვის, რომ მისი საქმის გამოძიება დამთავრდა და ბრალდებულს უფლება ჰქონდა გასცნობოდა საქმის მთელ მასალას როგორც პირადად, ისე დამცველის დახმარებით, აგრეთვე ეშუამდგომლა წინასწარი გამოძიების დამატების შესახებ. ამის შემდეგ გამოძიებელს ბრალდებულისა და მისი დამცველისათვის გასაცნობად უნდა გადაეცა საქმის მთელი მასალა. საგამოძიებო წარმოების მასალების გადაცემა შესაძლებელია გადადებულიყო დამცველის გამოცხადებამდე, მაგრამ არაუმეტეს 5 დღე-ღამისა. დამცველის გამოუცხადებლობის შემთხვევაში გამოძიებელს შეეძლო მიეღო ზომები სხვა დამცველის მოსაწვევად. თუ საქმეში ფიგურირებდა რამდენიმე ბრალდებული, მაშინ თითოეულ მათგანს ცალ-ცალკე უნდა წარსდგენოდა საქმის მთელი მასალა.

• საქმის 71-ე ტომში (ს.ფ. 108) წარმოდგენილია ოქმი, რომელიც დათარიღებულია 1998 წლის 5 ოქტომბრით. მასში აღნიშნულია, რომ ბრალდებულ გ. აბსანძეს და მის ადვოკატს წარედვინათ საქმის მასალები 70 ტომად 19 831 ფურცელზე. ოქმზე არ არის დანშული არც ბრალდებულ აბსანძისა და არც ადვოკატის ხელმოწერები. რაც სსსკ 96-ე მუხლის მოთხოვნათა მიხედვით აუცილებლობას წარმოადგენდა, რათა აღნიშნული ოქმი იურიდიულად და კანონიერი ძალის მქონე დოკუმენტად ჩათვლილიყო. ამავე ოქმში „საქმის მასალების გაცნობის დაწყების“ გრაფაში მითითებულია თარიღი - 1998 წლის 19 ნოემბერი.

საქმის 71-ე ტომში (ს. ფ. 109-110) წარმოდგენილია ოქმი, რომელიც აღნიშნულია, რომ 1998 წლის 16 ოქტომბერს შსს მ-5 იზოლაციაში გამოცხადდა გენერალური პროკურატურის განოპიზიციონირების ტექნიკური თანაშემწე გ. აბსანძისათვის №74988:6 ს. ს. საქმის მასალების გასაცნობად. ბრალდებულმა გ. აბსანძემ წამოჭრა რაიმე ნიშნით საკითხი და განაცხადა, რომ როდესაც მიიღებდა დადებით ან უარყოფით პასუხს, მხოლოდ ამის შემდეგ დაიწყებდა საქმის მასალების

გაცნობას, ამასთან გ. აბსანძემ მოითხოვა ეცნობებინათ მისთვის, თუ რამდენ ტომს მოიცავდა მთლიანად №7498816 ს. ს. საქმე, რათა შემდგომში აღგილი არ ჰქონოდა რაიმე გაუგებრობას.

საქმის 71-ე ტომის 111-ე გვერდზე წარმოდგენილია გ. აბსანძის მიერ საქმის გაცნობის გრაფიკი, რომლის თანახმად მას საქმის გაცნობა დაწყებული აქვს 1998 წლის 19 ნოემბერს.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე ნათელია, რომ გურამ აბსანძეს საქმის მთელი მასალა ანუ 70 ტომი ერთდროულად არც 5 ოქტომბერს და არც შემდეგ არ წარსდგენია, რითაც კიდევ ერთხელ უხეშად დაირღვა იმ დროს მოქმედი სსსკ 204-ე მუხლი.

1999 წლის 11 მარტს პროკურატურის მიერ გამოტანილი იქნა უკანონო დადგენილება გ. აბსანძისათვის საქმის მასალების გაცნობის დროის შეზღუდვის თაობაზე საქმის გაჭიანურების მოტივით და დაწესდა საქმის გაცნობის ერთთვიანი ვადა 1999 წლის 12 აპრილამდე, ხოლო ამ ვადის გასვლის შემდეგ შესრულებულად ჩაითვლებოდა სსსკ 202-ე მუხლის მოთხოვნები, რაც განემარტა გ. აბსანძესა და მის ადვოკატს გამომძიებელ ნოზაძის მიერ შესაბამისი ოქმით (იხ. ტ. 71. ს. ფ. 118). იმ ფაქტს, რომ პროკურატურის მუშაკებს გ. აბსანძისათვის 1999 წლის 12 აპრილიდან 4 მაისამდე საქმე კვლავ მიჰქონდათ გასაცნობად, არ გააჩნდა კანონით რეგლამენტირებული სახე, მოქმედი სსსკ 216-ე მუხლის შესაბამისად კი „საპროცესო მოქმედება, რომელიც დადგენილი ვადის გასვლის შემდეგ ჩატარდა, ბათილად ითვლება, თუ ვადა არ იქნა აღდგენილი“ და ვინაიდან პროკურატურის 1998 წლის 11 მარტის დადგენილება არავის გაუუქმებია და არც საქმის გაცნობის ახალი ვადა ყოფილა დაწესებული, ამდენად, 1999 წლის 21 აპრილიდან 14 მაისამდე გაგრძელებულად უნდა ჩაითვალოს გ. აბსანძის საპატიმრო ვადის დინება.

ამასთან, როგორც ზემოთ აღინიშნა, 1998 წლის 19 ნოემბრიდან 1999 წლის 11 მარტამდე პროკურატურის მიზეზით გ. აბსანძეს გაუცდა 16 სამუშაო დღე, რაც ასევე უნდა ჩაითვალოს მის საპატიმრო ვადაში.

მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობის შესაბამისად (სსსკ მ. 212. 1) დაკავების, დაპატიმრების და შინაპატიმრობის ვადა გამოითვლება წუთებით.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, პროკურატურის მიერ უხეშად იქნა დარღვეული გ. აბსანძის საპატიმრო ვადა, ვინაიდან:

1. საქმის ძიება დამთავრდა 1998 წლის 4 ოქტომბერს, ხოლო ბ-ნ აბსანძეს საქმის გაცნობის საშუალება მიეცა 19 ნოემბრიდან. ვინაიდან

უზენაესი სასამართლოს მიერ გ. აბსანძის პატიმრობის ვადა გაგრძელებული იყო 1998 წლის ოქტომბრამდე, ცხადია, პროკურატურის მიერ გ. აბსანძის საპატიმრო ვადა გადაცილებული იქნა 1 თვითა და 9 დღით.

2. პროკურატურის მიერ 1999 წლის 11 მარტის დადგენილებით დაწესებული ვადა გავიდა 1999 წლის 12 აპრილს, აღნიშნული დადგენილების გაუქმება ან საქმის გაცნობის ახალი ვადის დაწესება არ მომხდარა. ამდენად, დროის მონაკვეთი 12 აპრილიდან 14 მაისამდე გ. აბსანძეს უნდა ჩაეთვალოს პატიმრობის ვადაში და უნდა მიემატოს 1998 წლის 17 მარტიდან 19 ნოემბრამდე გასულ ვადას, რითაც მთლიანობაში მივიღებთ 9 თვესა და 20 დღეს.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად, ბრალდებულის პატიმრობის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 9 თვეს. აქედან გამომდინარე, გ. აბსანძის მიმართ დარღვეული იქნა წინასწარი პატიმრობის როგორც საგამოძიებო, ისე კონსტიტუციური ვადები, ვინაიდან მისი წინასწარი პატიმრობის ვადა შეადგინა 9 თვე და 20 დღე.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 152-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ბრალდებულის პატიმრობისა და შინაპატიმრობის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 9 თვეს, ხოლო 159-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად სასამართლო, პროკურორი და გამომძიებელი ვალდებული არიან დაუყოვნებლივ გაათავისუფლონ უკანონოდ დაპატიმრებული ნებისმიერი პირი.

სასამართლო კოლეგიის განჩინებაში აღინიშნა, რომ იგი ვერ დააკმაყოფილებს შუამდგომლობას ბ-ნ გ. აბსანძის წინასწარი პატიმრობიდან განთავისუფლების შესახებ, ვინაიდან მას წარდგენილი აქვს ბრალდებები, რომლებიც განეკუთვნება სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართულ შიძიმე დანაშაულთა კატეგორიას. კოლეგიის აღნიშნული მოსაზრება ჭსაფუძვლოა, ვინაიდან მოქმედი საპროცესო კოდექსის 159-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად „სასამართლო, პროკურორი და გამომძიებელი ვალდებული არიან დაუყოვნებლივ გაათავისუფლონ უკანონოდ დაპატიმრებული ნებისმიერი პირი“.

ყოველივე ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, მოგმართავთ შუამდგომლობით, რათა სსსკ 152-ე მუხლის მე-3 ნაწილის, 157-ე მუხლის 1 ნაწილისა და 159-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე გამოიტანოს განჩინება ბ-ნ გ. აბსანძის უკანონო პატიმრობიდან დაუყოვნებლივ განთავისუფლების შესახებ.

10. 02. 2000 წ.

მალხაზ ჯანზირაშვილი (გურამ აბსანძის ადვოკატი) – საერთოდაც რომ მომიზღდეს ადვოკატურის დატოვება, მაინც ვერ მივიღებ მონაწილეობას იმ პროცესში, სადაც განსასჯელთა და დაცვის კონსტიტუციური უფლებები ფეხქვეშ ითელება და განაჩენი წინასწარაა გამოტანილი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიას

განსასჯელ გურამ აბსანძის ინტერესების დამცველი ადვოკატების იოსებ ბარათაშვილისა და მალხაზ ჯანზირაშვილის

განცხადება

სასამართლო კოლეგიის თავმჯდომარის ბ-ნ ი. ტყეშელაშვილის აცხადების თაობაზე

1999 წლის 15 ნოემბერს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიამ (თავმჯდომარე ი. ტყეშელაშვილი, მსაჯულები: გ. ოგანოვი და ო. ოთარაშვილი) გამოიტანა განმწესრიგებელი სხდომის განჩინება, რომლის ძალითაც სისხლის სამართლის

№7498816 საქმე მიღებულ იქნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს წარმოებაში და ბ-ნი გ. აბსანძე და სხვა ბრალდებულები მიცემული იქნენ სამართალში.

სასამართლო კოლეგიამ არ დააკმაყოფილა ბ-ნ აბსანძის ადვოკატების შუამდგომლობა საქმის წინასწარ ძიებაში დაბრუნებისა და გ. აბსანძის უკანონო პატიმრობიდან დაუყოვნებლივ განთავისუფლების შესახებ და მიიჩნია, რომ ქმედებებს, რომლებიც გ. აბსანძესა და სხვა ბრალდებულებს ერაცხებათ, სწორად აქვთ შეფარდებული სისხლის სამართლის კანონი; საქმეში არ არსებობს გარემოებანი, რომლებიც იწვევს საქმის შეწყვეტას ან შეჩერებას; შეკრებილია საკირო მტკიცებულებანი სასამართლო სხდომაზე საქმის განსახილველად; წინასწარი გამოძიება ჩატარებულია სრულად და ობიექტურად, არ არსებობს დამატებითი გამოძიებისათვის საქმის დაბრუნების საფუძველი; საქმის მოკლევისა და გამოძიების დროს არ დარღვეულა საპროცესო კანონი; საბრალდებო დასკვნა შედგენილია კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად. სასამართლო კოლეგიამ ასევე განსაზღვრა, რომ გ. აბსანძის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების (წინასწარი პატიმრობის) შეცვლის საფუძველი არ არსებობს.

მიგვაჩნია, რომ სასამართლო კოლეგიის განჩინება დაუსაბუთებელი და უსაფუძვლოა და მასში პასუხი არ აქვს გაცემული მთელ რიგ არსებით საკითხებს, კერძოდ:

1. სასამართლო კოლეგიის განჩინებაში აღნიშნულია, თითქოს გ. აბსანძის ადვოკატები თავიანთ შუამდგომლობაში იშველიებენ ამჟამად მოქმედი საპროცესო კანონის მოთხოვნებს იმ საპროცესო მოქმედებათა შეფასებისას, რომლებიც შესრულებული იქნა მის ძალაში შესვლამდე და, აქედან გამომდინარე, სასამართლო კოლეგია თვლის, რომ უსწორია შუამდგომლობის მოტივი იმის შესახებ, რომ გ. აბსანძეს უსაფუძვლოდ შეეფარდა აღკვეთის ღონისძიება და იგი 1998 წლის 17 მარტიდან იმყოფება უკანონო პატიმრობაში.

განჩინებაში მოყვანილი აღნიშნული მოსაზრება არ ემყარება არავითარ არგუმენტაციას და განეკუთვნება კურიოზულ მეცდომათა რიგს, ვინაიდან შუამდგომლობის მე-18-მე-19 გვერდებზე პირდაპირ არის მითითებული, რომ აღკვეთის ღონისძიების შეფარდების პროცესში გ. აბსანძის მიმართ, კონსტიტუციისა და საპროცესო კანონმდებლობის ნორმების იგნორირებით, არსებითად იქნა დარღვეული იმჟამად მოქმედი საპროცესო კოდექსის 88-ე, 145-ე და 147-ე მუხლების მოთხოვნები. არავითარი სხვა დასაბუთება იმის უარსაყოფად, რომ გ. აბსანძეს უკანონოდ შეეფარდა აღკვეთის ღონისძიება, განჩინებაში არ

ფიგურირებს. აქედან გამომდინარე, უსაფუძვლო და უკანონო განჩინების აღნიშნული ნაწილი. ჩვენს შუამდგომლობაში მივუთითებდით, რომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების პროცესში გ. აბსანძის მიმართ, კონსტიტუციისა და საპროცესო კანონმდებლობის ნორმების იგნორირებით, არსებითად იქნა დარღვეული მისი უფლებები; კერძოდ, იმუხამად მოქმედი საქართველოს სსსკ 145-ე მუხლის თანახმად, ბრალდების წაყენება უნდა მომხდარიყო არაუგვიანეს 48 საათისა ბრალდებულის სახით პასუხისმგებლობაში მიცემის დადგენილების გამოტანის მომენტიდან, ხოლო დანიშნულ დროს ბრალდებულის გამოუცხადებლობის შემთხვევაში – არაუგვიანეს მისი მოყვანის დღისა. სსსკ 147-ე მუხლის თანახმად კი გამოძიებელი ვალდებული იყო დაუყოვნებლივ დაეკითხა ბრალდებული მისთვის ბრალდების წაყენების შემდეგ, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ დაკითხვა დაუყოვნებლივ ვერ მოხერხდებოდა, დაყოვნების მიზეზების შესახებ უნდა შემდგარიყო ოქმი. იმ დროს მოქმედი სსსკ 88-ე მუხლის შესაბამისად კი გამოძიებელი, რომელიც პირს წაუყენებდა ბრალდებას და დაკითხავდა როგორც ბრალდებულს, უფლებამოსილი იყო შუამდგომლობით მიემართა მოსამართლისათვის დაპატიმრებაზე ბრძანების გასაცემად. ამ შემთხვევაში ბრალდებული უნდა მიეყვანათ მოსამართლესთან, რომელსაც წარდგენილი უნდა ჰქონოდა სისხლის სამართლის საქმის მასალები. შუამდგომლობა შესაძლებელია წარდგენილი ჰქონოდა მოსამართლეს იმ შემთხვევაშიც, თუ პირი მიმალვაში იმყოფებოდა. ამ დროს ბრალდებული დაპატიმრების შემდეგ უნდა მიეყვანათ იმ მოსამართლესთან, რომელმაც გასცა ბრძანება აღკვეთის ღონისძიების შეფარდების შესახებ, განმარტების ჩამოსართმევად და დაპატიმრების დასადასტურებლად.

ბ-ნი გ. აბსანძე დაკავებული იქნა რუსეთის ფედერაციის ქ. სმოლენსკში 1998 წლის 17 მარტს, ხოლო 1998 წლის 18 მარტს იგი გადაცემული იქნა საქართველოს სამართალდამცავი ორგანოებისათვის, რაც დადასტურებულია საქმეში არსებული არაერთი დოკუმენტით.

ბ-ნ გ. აბსანძის საქართველოში ექსტრადიცია განხორციელდა 1998 წლის 19 მარტს. არც 18 და არც 19 მარტს მისთვის ბრალდება წარდგენილი არ ყოფილა და იგი არ დაკითხულა, რითაც დარღვეული იქნა საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-5 პუნქტისა და იმ დროს მოქმედი სსსკ 145-ე და 147-ე მუხლების მოთხოვნები.

1998 წლის 18 მარტს გ. აბსანძე რუსეთის პროკურატურის მიერ უკვე გადმოცემული იყო საქართველოს სამართალდამცავი ორგანოებისათვის, ხოლო 19 მარტს განხორციელდა მისი ექსტრადიცია

თბილისში. 1998 წლის 19 მარტს პროკურატურამ შუამდგომლობით მიმართა თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს გ. აბსანძის მიმართ აღკვეთის ღონისძიების სახელ წინასწარი პატიმრობის შეფარდების თაობაზე. შუამდგომლობაში აღნიშნულია, რომ გ. აბსანძისათვის ბრალდების წარდგენა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო, რაც სინამდვილეში არსებული ფაქტის აშკარა გაყალბებას წარმოადგენს, მით უმეტეს, რომ გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო სამართლებრივი განყოფილების 1998 წლის 17 მარტის წერილში პირდაპირ არის მითითებული, რომ გ. აბსანძე დაკავებულია რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე და დაყენებულია შუამდგომლობა აბსანძის ბინაში ჩხრეკის ჩატარების შესახებ. იმავე შუამდგომლობაში აღნიშნულია, რომ აბსანძის ბინაში ჩხრეკის ჩატარების შესახებ კანონით დადგენილ ვადაში ეცნობებოდა კრწანისის რაიონის სასამართლოს. ამრიგად, 1998 წლის 18 მარტს გ. აბსანძის ადგილსამყოფელის შესახებ კარგად იყო ცნობილი როგორც საქართველოს გენერალური პროკურატურისათვის, ისე კრწანისის რაიონის სასამართლოსათვის.

1998 წლის 17 მარტს თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლომ ვასცა ბრძანება გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიების სახით წინასწარი პატიმრობის შეფარდების თაობაზე. ბრძანებაში ასევე გაესვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ გ. აბსანძისათვის ბრალდების წარდგენა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო, რაც, ცხადია, სიმართლეს არ შეესაბამება.

აქედან გამომდინარე ნათელია, რომ გ. აბსანძისათვის ბრალდების წარდგენა და დაკითხვა არ მომხდარა არც მისი საქართველოს მხარისათვის გადმოცემის მომენტში და არც თბილისში ექსტრადირების დღეს, რაც წარმოადგენს საქართველოს იმჟამად მოქმედი სსსკ 88-ე, 145-ე და 147-ე მუხლების უხეშ დარღვევას.

1998 წლის 20 მარტს საქართველოს შსს მე-5 საგამომძიებო იზოლატორში კრწანისის რ-ნის მოსამართლის ბ-ნ მ. ოთარაშვილის მიერ მიღებული იქნა ბრძანება გ. აბსანძისათვის აღმკვეთ ღონისძიებად პატიმრობის შეფარდების დადასტურების შესახებ. აღნიშნული ბრძანება იმგვარად იქნა გაცემული, რომ გ. აბსანძეს კვლავ არ ჰქონია ბრალდება წარდგენილი და იგი ბრალდების ირგვლივ დაკითხული არ ყოფილა. ამით გ. აბსანძის მიმართ კვლავ იქნა დარღვეული იმდროინდელი სსსკ 145-ე და 147-ე მუხლების მოთხოვნები და მხოლოდ კრწანისის რ-ნის სასამართლოს მიერ ბრძანების გაცემის შემდეგ, 1998 წლის 20 მარტს წარედგინა ბრალი გ. აბსანძეს და დაწყებული იქნა

მისი დაკითხვა.

თბილისის კრწანისის რ-ნის სასამართლოს 1998 წლის 19 მარტის ბრძანებაში გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიების სახით წინასწარი პატიმრობის შეფარდების შესახებ ხაზი გაესვა იმ გარემოებას, რომ გ. აბსანძის ბრალეულობა ჩადენილ დანაშაულში დადასტურებულია ზ. ეჯიბიას, ბ. თოდუას, ზ. მარანელის და სხვების ჩვენებებით, თავდამსხმელთა მიერ ნაჭირავევ კონსპირაციულ ბინებში ჩატარებული ჩხრეკებით და საქმის ერთობლივი მასალებით. აქედან გამომდინარე, ცხადია, რომ მოსამართლე აღმკვეთი ღონისძიების შერჩევის დროს შორს გასცდა თავისი კომპეტენციის ფარგლებს: იმსჯელა, შეფასება მისცა და დადასტურებულად მიიჩნია გ. აბსანძის ბრალეულობის საკითხი, რითაც უხეშად დაარღვია საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლის 1 პუნქტისა და იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-11 მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები, რომლის თანახმად „არავინ შეიძლება იქნეს ცნობილი ბრალეულად დანაშაულის ჩადენაში, თუ არა სასამართლოს განაჩენით და კანონის შესაბამისად“.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების პროცესში გ. აბსანძის მიმართ არაერთგზის უხეშად იქნა დარღვეული როგორც საქართველოს კონსტიტუცია, ისე საპროცესო კანონმდებლობა და სსსკ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად კრწანისის რ-ნის სასამართლოს 1998 წლის 19 და 20 მარტის ბრძანებები გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიების შერჩევის შესახებ უკანონოა და ისინი ექვემდებარებიან გაუქმებას, ხოლო გ. აბსანძე 1998 წლის 17 მარტიდან ღელემდე იმყოფება უკანონო პატიმრობაში.

დასკვნის სახით შეგვიძლია განვაცხადოთ, რომ კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ გ. აბსანძისათვის აღკვეთის ღონისძიების შეფარდების დროს დაშვებული იქნა შემდეგი დარღვევები:

1. სასამართლოს 1998 წლის 19 მარტის ბრძანებაში ჩაიწერა, რომ გ. აბსანძის დაკითხვა ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დაუდგენლობის გამო მაშინ, როდესაც გ. აბსანძე უკვე დაკავებული და ექსტრადირებული იყო საქართველოში.

2. სასამართლოს მიერ 1998 წლის 19 და 20 მარტის ბრძანებების გაცემა მოხდა ისე, რომ გ. აბსანძეს ბრალი არ წარსდგენია და დაკითხული არ ყოფილა, მიუხედავად იმისა, რომ იმდროინდელი საპროცესო კოდექსის 145-ე მუხლი გამოიძებნა ავალდებულებდა, რომ გ. აბსანძეს ბრალდება წარსდგენოდა არაუგვიანეს მოყვანის დღისა, ხოლო იმავე კოდექსის 147-ე მუხლის შესაბამისად გამოძიებელი ვალდებული იყო

ბრალდების წარსდგენის შემდეგ დაუყოვნებლივ დაეკითხა ბრალდებულს.

3. სასამართლომ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების დროს იმსჯელა გ. აბსანძის ბრალეულობის შესახებ, რითაც დაარღვია საქართველოს კონსტიტუციის მე-40 მუხლისა და იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-11 მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები.

თითოეული ზემოაღნიშნული დარღვევა, სხვა დარღვევებისაგან დამოუკიდებლად, სრულიად საკმარისია იმისათვის, რომ გ. აბსანძე ჩაითვალოს უკანონო პატიმრად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს კოლეგიას თავის განჩინებაში საერთოდ არ უმსჯელია გ. აბსანძის მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების დროს დაშვებულ არცერთ უხეშ დარღვევაზე, რაც ამჟამად მოქმედი სსსკ 424-ე მუხლის „ი“ პუნქტის შესაბამისად აუცილებლად უნდა გაეკეთებინა.

II. სასამართლო კოლეგიამ არ გაიზიარა შუამდგომლობის ის ნაწილი, სადაც საუბარი იყო გ. აბსანძის მიმართ პატიმრობის როგორც საგამოძიებო, ისე კონსტიტუციური ვადების დარღვევაზე და ამასთან უსაფუძვლოდ მიიჩნია ადვოკატების მსჯელობა იმის თაობაზე, რომ გ. აბსანძის მიმართ პროკურატურა შეგნებულად აჭიანურებდა და ზღუდავდა საქმის მასალების გაცნობას, რის გამოც გ. აბსანძეს და მის ადვოკატებს პროკურატურის უკანონო ქმედებით არ მიეცა საქმის უმეტესი ნაწილის გაცნობის და, აქედან გამომდინარე, წინასწარი ძიების სტადიაზე საბოლოო შუამდგომლობის ჩამოყალიბების საშუალება. განჩინებაში მითითებულია: სასამართლო კოლეგია ვერ გაიზიარებს შუამდგომლობის მოტივს იმის შესახებ, რომ წინასწარი გამოძიების პროცესში გ. აბსანძეს სრულყოფილად არ გააცნეს საქმის მასალები, შეუზღუდეს დრო, რითაც დაარღვიეს მისი კანონიერი უფლებები. კოლეგიამ მიუთითა, რომ გ. აბსანძე საქმეს ეცნობოდა 104 სამუშაო დღის განმავლობაში, რომ თითქოს საქმის მე-7 ტომს იგი ეცნობოდა 24 დღე, 39-ე ტომს—10 დღე და ა. შ. აქედან გამომდინარე, კოლეგიამ სავსებით კანონიერად მიიჩნია წინასწარი გამოძიების მიერ მიღებული დადგენილება გ. აბსანძის მიერ საქმის გაცნობის პროცესის შეგნებულად გაჭიანურების გამო ვადის დაწესების შესახებ. განჩინებაში იქვე აღნიშნულია, რომ, საქმის მასალების ანალიზიდან გამომდინარე, სასამართლო კოლეგია ვერ გაიზიარებს შუამდგომლობის იმ მტკიცებასაც, რომ გ. აბსანძე წინასწარ პატიმრობაში იძყოფებოდა კანონით დადგენილ მაქსიმალურ ვადაზე მეტი ხნის განმავლობაში.

განჩინების ამ ნაწილთან დაკავშირებით, უპირველეს ყოვლისა, ხაზი

უნდა გაეხსენებინათ იმ გარემოებას, რომ სრულიად გაუგებარია, თუ რატომ შეუტრწვა ერთმანეთს სასამართლო კოლეგიამ გ. აბსანძის მიმართ წინასწარი პატიმრობის ვადების დარღვევის ფაქტი მის მიმართ პროკურატურის მიერ საქმის გასაცნობი დროის შეზღუდვის ფაქტს, ვინაიდან ეს არის ორი სრულიად სხვადასხვა საკითხი. როდესაც საუბარია გ. აბსანძის მიმართ პროკურატურის მიერ საქმის მასალების გაცნობის ვადის გაჭინაურებისა და შეზღუდვის ფაქტებზე, კოლეგია ვალდებული იყო გაერკვია, თუ რატომ არ მოხდა პროკურატურის მიერ გ. აბსანძისათვის საქმის გაცნობის დაწყება 1998 წლის 5 ოქტომბრიდან და რატომ დაიწყო იგი 1998 წლის 19 ნოემბერს მაშინ, როდესაც მისი საპატიმრო ვადა ერთი თვის და 9 დღის გასული იყო; რატომ არ წარუდგინა პროკურატურამ გ. აბსანძეს საქმე გასაცნობად 16 სხვადასხვა სამუშაო დღის მანძილზე, 1998 წლის 19 ნოემბრიდან 1999 წლის 11 მარტამდე; რატომ არ იქნა გაგრძელებული 1999 წლის 11 მარტის დადგენილება ვადის გასვლის შემდეგ.

სასამართლო კოლეგია სრულიად ტენდენციურად მიუდგა საკითხს იმის შესახებ, თითქოს გ. აბსანძე საქმეს ეცნობოდა 104 სამუშაო დღის განმავლობაში, ვინაიდან იგი არ დაინტერესებულა შუამდგომლობაში მითითებული ფაქტით, რომ გ. აბსანძე პროკურატურის მიზნით საქმეს ეცნობოდა დღის განმავლობაში საშუალოდ მხოლოდ 3 საათის მანძილზე და ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც საქმის გაცნობის ვადადებდა ხდებოდა გ. აბსანძის მიზნით, პროკურატურის მიერ დგებოდა სათანადო ოქმი. სასამართლო ასევე მცდარად მიუთითებს გ. აბსანძის მიერ საქმის გაცნობის დღეთა რაოდენობას, რაც ცხადად ჩანს საქმის გაცნობის გრაფიკიდან და რაზეც დეტალურად ისაუბრებს თვით ბ-ნი გ. აბსანძე. ამასთან, სასამართლოს საერთოდ არ უმსჯელია იმ მასალებზე, რომელიც პროკურატურის მიზნით საერთოდ არ ფიგურირებდა საქმეში და რომლებიც ჩვენს მიერ წარდგენილი იქნა სასამართლოსადმი. იგულისხმება გ. აბსანძის მიერ გენერალური პროკურატორის სახელზე გაგზავნილი 2 საჩივარი, საგამომძიებო ჯგუფის უფროსის გ. აგულაშვილის 1999 წლის 19 მარტისა და 16 აპრილის დადგენილებები, პროკურატურის საგამომძიებო ნაწილის უფროსის ო. ბეზიას 1999 წლის 6 აპრილის დადგენილება გ. აბსანძის განცხადებები საქმის გაცნობის გაჭინაურებასთან დაკავშირებით, ასევე გ. აბსანძის ადვოკატების შუამდგომლობა და 4 საჩივარი.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს კოლეგიის მსჯელობა იმის თაობაზე, თითქოს გ. აბსანძე საქმის მასალების გაცნობისას შეგნებულად აჭინაურებდა დროს და პროკუ-

რატურას მისთვის და მისი ადვოკატებისათვის საქმის მასალების გასაცნობი დრო უკანონოდ არ შეუზღუდავს.

რაც შეეხება კოლეგიის მოსაზრებას იმის შესახებ, რომ, საქმის მასალების ანალიზიდან გამომდინარე, იგი ვერ გაიზიარებს შუამდგომლობის იმ მტკიცებასაც, რომ გ. აბსანძე წინასწარ პატიმრობაში იმყოფებოდა კანონით დადგენილ მაქსიმალურ ვადაზე მეტი ხნის განმავლობაში, აქ უპირველეს ყოვლისა უნდა აღინიშნოს, რომ კოლეგიას საერთოდ არ უმსჯელია შუამდგომლობაში დასაბუთებულ არგუმენტებზე, რომელთა თანახმად პროკურატურის მიერ გ. აბსანძის მიმართ უნებლად იქნა დარღვეული წინასწარი პატიმრობის როგორც საგამოძიებო, ისე კონსტიტუციური ვადები.

ვინაიდან აღნიშნული სისხლის სამართლის საქმის გამოძიება დამთავრდა 1998 წლის 4 ოქტომბერს, ხოლო გ. აბსანძეს საქმის გაცნობის საშუალება მიეცა მხოლოდ 19 ნოემბრიდან და რადგან უზენაესი სასამართლოს მიერ გ. აბსანძის პატიმრობის ვადა გაგრძელებული იყო 1998 წლის 10 ოქტომბრამდე, ცხადია, პროკურატურის მიერ გ. აბსანძის საპატიმრო ვადა იმ დროისათვის უკვე გადაცილებული იქნა ერთი თვითა და 9 დღით. შუამდგომლობაში ასევე მითითებული იყო, რომ პროკურატურის 1999 წლის 11 მარტის დადგენილებით დაწესებული საქმის გაცნობის ერთთვიანი ვადა გავიდა 1999 წლის 12 აპრილს, აღნიშნული დადგენილების გაუქმება ან ახალი ვადის დაწესება აღარ მომხდარა, რაც უნდა გაეკეთებინა პროკურატურას იმ დროს მოქმედი სსსკ 104-ე მუხლის 1 ნაწილის მოთხოვნათა შესაბამისად. აქედან გამომდინარე, აღნიშნული დროის მონაკვეთი აუცილებლად უნდა დაემატოს 1998 წლის 17 მარტიდან 19 ნოემბრამდე გასულ ვადას, რაც პროკურატურის მიზეზით საქმის გაცნობის პერიოდში გაცდენილ 16 სამუშაო დღესთან ერთად შეადგენს 9 თვესა და 20 დღეს, რითაც საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის შესაბამისად დარღვეულია ბრალდებულის წინასწარი პატიმრობის 9-თვიანი ვადა.

თავის განჩინებაში კოლეგიას საერთოდ არ უმსჯელია გ. აბსანძის მიმართ წინასწარი პატიმრობის როგორც საგამოძიებო, ისე კონსტიტუციური ვადების დარღვევაზე და სასამართლო შემოიფარგლა მხოლოდ ზოგადი დეკლარაციით, რაც მიუთითებს მის აშკარა არაობიექტურობაზე.

განჩინებაში აღინიშნა, რომ კოლეგია ვერ დააკმაყოფილებს შუამდგომლობას გ. აბსანძის წინასწარი პატიმრობიდან განთავისუფლების შესახებ, ვინაიდან მას წარდგენილი აქვს ბრალდებები, რომლებიც მიეკუთვნება სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართულ ძვირე დანაშაულთა

კატეგორიას. კოლეგიის აღნიშნული მოსაზრება სრულიად უსაფუძვლოა, ვინაიდან მოქმედი საპროცესო კოდექსის 159-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე „სასამართლო, პროკურორი და გამომძიებელი ვალდებული არიან დაუყოვნებლივ გაათავისუფლონ უკანონოდ დაპატიმრებული ნებისმიერი პირი“.

III. სასამართლო კოლეგიამ უსაფუძვლოდ მიიჩნია შუამდგომლობის მოთხოვნა იმის თაობაზე, რომ წინასწარი გამოძიების პროცესში არ ჩატარებულა მოწმეთა დაპირისპირებები გ. აბსანძესთან და აღნიშნა, რომ ამ მოქმედებების ჩატარება შესაძლებელია სასამართლო გამოძიების სტადიაზე. ჩვენთვის გაუგებარია, თუ რატომ მიიჩნევს კოლეგია უსაფუძვლოდ იმ ფაქტს, რომ შუამდგომლობაში დასახელებული მოწმეები არ ყოფილან დაპირისპირებული გ. აბსანძესთან, ვინაიდან ვერც სასამართლო და ვერც პროკურატურა ამ ფაქტს ვერ უარყოფს; რაც შეეხება იმას, რომ მოწმეთა დაკითხვა შესაძლებელი იქნება სასამართლო გამოძიების სტადიაზე, ჩვენს შუამდგომლობაში დასაბუთებული იყო, რომ ყოველივე ამის განხორციელება ფიზიკურად შეუძლებელი იქნება, რასაც განჩინებაში არგუმენტირებული პასუხი არა აქვს გაცემული. იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-18 და 160-ე მუხლების შესაბამისად, წინასწარი გამოძიება ვალდებული იყო ჩაეტარებინა გ. აბსანძის დაპირისპირება მოწმეებთან, კერძოდ, 160-ე მუხლის თანახმად, „თუ ბრალდებულთა, დაზარალებულთა, მოწმეთა, ექვმიტანილთა ჩვენებებს შორის არსებითი წინააღმდეგობებია, გამომძიებელს უფლება აქვს მოახდინოს მათი დაპირისპირება“, ხოლო მე-18 მუხლის შესაბამისად გამომძიებელი ვალდებულია მიიღოს კანონით გათვალისწინებული ყველა ზომა საქმის გარემოებათა ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური გამოკვლევისათვის, გამოავლინოს ბრალდებულის როგორც მამხილებელი, ისე გამამართლებელი გარემოებანი. აქედან გამომდინარე, პროკურატურა წინასწარი გამოძიების პროცესში ვალდებული იყო გაბსანძესთან დაეპირისპირებინა შუამდგომლობაში მითითებული მოწმეები, რაც მან არ გააკეთა. აქვე ისმის კითხვა: თუ სასამართლო ძიების სტადიაზე შესაძლებელია ყველა მოწმის დაკითხვა, დაპირისპირება და ყველა საპროცესო მოქმედების შესრულება, მაშინ საერთოდ რისთვის არის საჭირო წინასწარ გამოძიება?

რაც შეეხება სასამართლო კოლეგიის მსჯელობას იმის თაობაზე, რომ წინასწარი გამოძიების დროს მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობა არ იცნობდა პრეიუდიციის ინსტიტუტს, აქ საკითხავია, თუ რატომ და რომელი კანონმდებლობის საფუძველზე მოახდინა პროკურატურამ დღევანდელ საქმეში „ქობალიასა და სხვათა საქმის“ უდიდესი

ნაწილის გადმოტანა? ამასთან ერთად, როგორც უშუალოდ მომლობაში იყო მითითებული 1992-1993 წლებთან დაკავშირებულ ეპიზოდებში, პროკურატურის მიერ საბრალდებო დასკვნისათვის მოწმეთა სიაც კი არ იქნა დართული, რითაც დარღვეული იქნა იმჟამინდელი სსსკ 207-ე მუხლის მოთხოვნები. ყოველივე ეს მიუთითებს იმაზე, რომ პროკურატურას არც სასამართლო გამოძიების სტადიაზე მიაჩნია საჭიროდ აღნიშნულ მოწმეთა დაკითხვა. პროკურატურას კანონის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ, შერჩევით, თავისი შეხედულებისამებრ, საქმეში გადმოტანილი აქვს სწორედ პრეიულიციული მტკიცებულებები. სამწუხაროდ, სასამართლო კოლეგიის განჩინებაში არც ეს საკითხი იქნა შეფასებული ობიექტურად და კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად.

IV. განჩინებაში აღნიშნულია, რომ 1991-92 წლების მოვლენებისათვის იურიდიული და პოლიტიკური შეფასების მიცემა არ შედის გამოძიების კომპეტენციაში. გვინდა განვაცხადოთ, რომ ჩვენს უშუალოდ მომლობაში საერთოდ არ ყოფილა საკითხი დაყენებული იმის თაობაზე, რათა პროკურატურას რაიმე შეფასება მიეცა 1991-92 წლების მოვლენებისათვის, ჩვენ მივუთითებდით მხოლოდ იმაზე, რომ პროკურატურა ვალდებული იყო გამოერკვია, თუ რას წარმოადგენდა 1991-92 წლების სახელმწიფო გადატრიალება როგორც იურიდიული, ისე პოლიტიკური თვალსაზრისით და რა სამართლებრივი სტატუსით სარგებლობდა 1992-93 წლებში დევნილი ხელისუფლება, ვინაიდან, ჩვენი ღრმა რწმენით, ზემოაღნიშნული ფაქტების გამორკვევის გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა საქმის ობიექტური და სრულყოფილი გამოძიება, რასაც ავალდებულებდა კიდევ პროკურატურას იმ დროს მოქმედი სსსკ მე-18 მუხლი.

V. რაც შეეხება უშუალოდ მომლობაში მოყვანილ ფაქტსამერიკელი გენერლის უილიამ ოდომის განცხადებასთან დაკავშირებით, ჩვენ მივუთითებდით, რომ პროკურატურა ვალდებული იყო მოქმედი სსსკ 24-ე, 261-ე და 263-ე მუხლების შესაბამისად აღედგრა სისხლის სამართლის საქმე, ჩაეტარებინა მოკვლევა და გამოძიება, ხოლო ყოველივე ამის გაკეთებამდე შეუძლებელი იქნებოდა სასამართლოს მიერ ობიექტური გადაწყვეტილების მიღება. ამასთან დაკავშირებით განჩინებაში გამოთქმულია მოსაზრება, რომ აღნიშნული ცნობა გამოქვეყნდა 1999 წლის ოქტომბერში, მაშინ, როდესაც მოცემულ საქმეზე წინასწარი გამოძიება უკვე დამთავრებული იყო და საქმე უზენაეს სასამართლოში იმყოფებოდა. აღნიშნული პასუხიდან გამომდინარე იქმნება შთაბეჭდილება, რომ კოლეგია 1998 წლის 9 თებერვლის ტერაქტის მცდელობის

ეპიზოდებთან დაკავშირებით დაინტერესებულია არა საქმის არსის ობიექტური და სრულყოფილი გამოკვლევით, არამედ იმით, რომ რაც შეიძლება სწრაფად დაასრულოს აღნიშნული საქმე გარკვეული წინასწარ დასახული გეგმის შესასრულებლად, თუნდაც ჭეშმარიტების უგულვებლყოფის ხარჯზე.

ჩვენს შუამდგომლობაში დაყენებული თითოეული საკითხი ემყარებოდა სისხლის სამართლის საქმის მასალების ანალიზსა და წინასწარი გამოძიების დროს მოქმედ კანონმდებლობას, რომლის 19 მუხლიც უხეშად იქნა დარღვეული პროკურატურის მიერ; განჩინებაში კი სრულიად დაუსაბუთებლადაა მითითებული, რომ საქმის მოკვლევისა და გამოძიების დროს არ დარღვეულა საპროცესო კანონი და წინასწარი გამოძიება ჩატარდა სრულად და ობიექტურად. სამწუხაროდ, სასამართლო კოლეგიის განჩინებაში არა თუ დასაბუთებული პასუხი არ გაეცა, არამედ საერთოდ იგნორირებული იქნა შუამდგომლობაში დასმული ყველა მოთხოვნა და საპროცესო კოდექსის 424-ე მუხლის მოთხოვნათა უგულვებლყოფით საქმე მიღებული იქნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის წარმოებაში, რაც სრულ საფუძველს გვიქმნის ეჭვი შევიტანოთ სასამართლოს ობიექტურობასა და მიუკერძოებლობაში მოცემულ საქმეზე და საქართველოს სსსკ 105-ე მუხლის 1 ნაწილის „ზ“ პუნქტის შესაბამისად დავაყენოთ საკითხი სასამართლო კოლეგიის თავმჯდომარის აცილების თაობაზე.

ჩვენთვის თავიდანვე ცხადი იყო, რომ მიმდინარე სასამართლო გამოძიება არ შეიძლებოდა ყოფილიყო რიგითი პროცესი, ვინაიდან საქმე ეხება დევნილი ხელისუფლების ერთ-ერთ უმაღლესი თანამდებობის პირს, ხოლო ბრალდება შეეხება პრეზიდენტზე განხორციელებული ტერაქტის მცდელობას. ცხადი იყო ისიც, რომ მოსამართლეს დიდი ძალისხმევა დასჭირდებოდა კანონის უზენაესობის პრინციპების გასატარებლად, გარეშე ზეწოლის დასაძლევად და სწორედ ამიტომ ვამყარებდით იმედს ბ-ნ იური ტყეშელაშვილის პროფესიონალიზმსა და მაღალ ზნეობაზე. სამწუხაროდ, დღეს ჩვენ კვლავ აღმოვჩნდით კოლეგიის თავმჯდომარის აცილების დილემის წინაშე, ვინაიდან ამჟამად, რომ გამოტანილი იქნა სრულიად დაუსაბუთებელი, ტენდენტური და უკანონო განჩინება, რაც გვარწმუნებს, რომ კოლეგიის თავმჯდომარე თავს ვერ გაართმევს მოცემული სისხლის სამართლის საქმის ობიექტურად წარმართვას.

25. 11. 1999 წ.

*საქართველოს პარლამენტის
ეროვნული თანხმობის დროებით
საპარლამენტო კომისიას*

*განსასჯელ გურამ აბსანძის აღვოკატების
იოსებ ბარათაშვილისა და
მალხაზ ჯანშირაშვილის*

ბ ა ნ ს ხ ა ლ ე ბ ა

როგორც ცნობილია, საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილებიდან გამომდინარე, ეროვნული თანხმობის საპარლამენტო კომისია უფლებამოსილია განიხილოს და რეკომენდაციით მიმართოს შესაბამის უწყებებს განსასჯელთა და საქართველოს თუ მის გარეთ მყოფი ყველა იმ პირის სისხლისსამართლებრივი დევნის საკითხებზე, რომლებიც პასუხისგებაში არიან მიცემულნი 1991-1992 წლებიდან 2000 წლის 20 აპრილამდე განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით. აქედან გამომდინარე, ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის შესწავლის არეალში ექცევა განსასჯელი გურამ აბსანძეც, რომლის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის განხილვა პარლამენტის ზემოაღნიშნული დადგენილების მიღების დროს მიმდინარეობდა და დღესაც მიმდინარეობს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. მიუხედავად იმისა, რომ 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილებით გენერალურ პროკურატურას უნდა განეხილა და გადაეწყვიტა სხვა განსასჯელებთან ერთად გურამ აბსანძის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის საკითხი, ამ მიმართულებით გენერალური პროკურატურის მიერ ფაქტობრივად დღემდე არც ერთი ნაბიჯი არ არის გადადგმული. მართალია, 2001 წლის 5 აპრილს სახელმწიფო ბრალდების მხარემ გურამ აბსანძის მიმართ წარმოადგინა ბრალდების ახალი ფორმულირება, სადაც თითქოს ამოღებულია რიგი ეპიზოდები, მაგრამ პრაქტიკულად გურამ აბსანძის მიმართ ბრალდების შემსუბუქების თვალსაზრისით არაფერი შეცვლილა და მის მიმართ წარდგენილ ერთ-ერთ ძირითად ბრალდებას კვლავაც წარმოადგენს სამშობლოს ღალატი და ბანდიტიზმი, რომელიც თითქოს 1992-1993 წლებში ზვიად გამსახურდიასთან და დევნილი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად ჩაიდინა გურამ აბსანძემ. ვფიქრობთ, ამ შემთხვევაში სრულიად ცხადია ორმაგი სტანდარტი, რომელიც უკანასკნელი რამდენიმე წლის მანძილზე იმკვიდრებს ადგილს ჩვენს საზოგადოებრივ ცხ-

ოვრებაში. კერძოდ, ერთი მხრივ, საუბარია ეროვნული თანხმობის საყოველთაო პოლიტიკაზე, კანონიერი ხელისუფლების დამხობის დაგმობასა და სამოქალაქო კონფლიქტის აღმოფხვრის აუცილებლობაზე, საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას უკვდავსაყოფ ღონისძიებებზე, ხოლო, მეორე მხრივ, საქართველოს უზენაეს სასამართლოში დღეს კვლავ მიმდინარეობს იმ სისხლის სამართლის საქმის განხილვა, სადაც ზვიად გამსახურდია და მისი მომხრეები გამოცხადებულნი არიან სამშობლოს მოღალატეებად და ბანდიტებად.

აქვე გვინდა გავამახვილოთ თქვენი ყურადღება იმ ფაქტზე, რომ 2001 წლის 17 აპრილს ჩვენს მიერ საქართველოს სსსკ 475-ე მუხლის მე-8 ნაწილის შესაბამისად, დაყენებული იქნა შუამდგომლობა 1998 წლის 9 თებერვალს განხორციელებული ტერაქტის მცდელობის ეპიზოდში განსასჯელ გურამ აბსანძის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის თაობაზე. ჩვენს შუამდგომლობაში დეტალურად იყო დასაბუთებული ყველა იმ ბრალდების სრული უსაფუძვლობა, რომელიც წაყენებული აქვს ბატონ გურამ აბსანძეს ზემოაღნიშნულ ეპიზოდებში. სამწუხაროდ, არც სახელმწიფო ბრალდების მხარემ და არც სასამართლო კოლეგიამ საჭიროდ არ მიიჩნიეს რაიმე დასაბუთებული პასუხის გაცემა ჩვენს შუამდგომლობაზე (თუმცა ამას ითხოვდა საპროცესო კოდექსის ზემოაღნიშნული მუხლი), რითაც კიდევ ერთხელ გაესვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ უზენაეს სასამართლოში მიმდინარე ზემოაღნიშნული პროცესი, უპირველეს ყოვლისა, წარმოადგენს პოლიტიკურ პროცესს, რომლის მხოლოდ სასამართლო განხილვის გზით კანონიერად გადაწყვეტა ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრების მიმდინარე ეტაპზე პრაქტიკულად შეუძლებელია.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე გთხოვთ, საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილებით თქვენთვის მონიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში გამოიყენოთ თქვენი ძალისხმევა, რათა მოქმედი კანონმდებლობისა და პარლამენტის დადგენილების საფუძველზე საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ ობიექტურად გადაწყვიტოს განსასჯელ გურამ აბსანძის სისხლის სამართლებრივი დევნის საკითხი, რაც, თავის მხრივ, მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ ბატონ გურამ აბსანძის მიმართ კანონიერი, ობიექტური განაჩენის გამოტანას.

პატივისცემით,

ადვოკატები: ი. ბარათაშვილი, მ. ჯანგირაშვილი

2. 05. 2002

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

1991-1992 წლებში დაწყებული სამოქალაქო დაპირისპირების შედეგების აღმოფხვრისა და ეროვნული თანხმობის მიღწევის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი მიესალმება და მხარს უჭერს საქართველოს პრეზიდენტის ძალისხმევას სამლქალაქო დაპირისპირების დასრულების, მისი შედეგების აღმოფხვრის, ეროვნული თანხმობის პროცესის დაწყების და იმ პირთა სასჯელის მოხდისაგან განთავისუფლების შესახებ, რომლებიც მსჯავრდებულნი არიან 1991-1992 წლების ტრაგიკული მოვლენების შედეგად გამოწვეული კონფრონტაციის პერიოდში ჩადენილი ქმედებების გამო.

1991 წელს საქართველოში დაიწყო დაპირისპირება, რასაც მოჰყვა კანონიერი ხელისუფლების დამხობა და სამოქალაქო კონფლიქტი.

მიუხედავად იმისა, რომ შემდგომ პერიოდში საქართველოს მოსახლეობამ მრავალჯერ გამოხატა თავისი ნება დემოკრატიული და თავისუფალი არჩევნების გზით, 1991-1992 წლებში საქართველოში დაწყებული სამოქალაქო დაპირისპირების პოლიტიკური შედეგები დღემდე არ არის აღმოფხვრილი, რაც ხელს უშლის ქვეყნის სულიერ ერთიანობას და სახელმწიფოს აღმშენებლობის პროცესს.

საქართველოს პარლამენტი 1991-1992 წლებში დაწყებულ სამოქალაქო დაპირისპირებას განიხილავს როგორც საქართველოს ისტორიის ტრაგიკულ პერიოდს, როცა ერთმანეთს გადაეჯაჭვა ურთულესი და ურთიერთსაწინააღმდეგო პოლიტიკურ-სამართლებრივი პრობლემები.

საქართველოს პარლამენტი პატივს მიაგებს ძმათა შორის შეიარაღებული დაპირისპირებისას დაღუპულთა ხსოვნას, რომლებიც სამშობლოსათვის იბრძოდნენ მიუხედავად პოლიტიკური მრწამსისა და მოუწოდებს საქართველოს ყველა მოქალაქეს, ერთხელ და სამუდამოდ წერილობითი დაესვას სამოქალაქო კონფრონტაციას.

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. დაგმობილ იქნეს სახელმწიფოში პოლიტიკური პრობლემების ძალადობის გზით გადაჭრა და ლეგიტიმური ხელისუფლების დამცობის ყოველგვარი მცდელობა.

2. ეთხოვოს საქართველოს გენერალურ პროკურატურას:

ა) ვითარების შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით 2000 წლის 1 ივლისამდე განიხილოს და გადაწყვიტოს განსასჯელთა და საქართველოში თუ მის გარეთ მყოფი ყველა იმ პირის სისხლის სამართლებრივი დევნის საკითხები, რომლებიც პასუხისგებაში არიან მიცემულნი 1991-1992 წლებიდან დღემდე განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით.

ბ) 2000 წლის 10 ივლისამდე უზრუნველყოს იმ პირთა სიის გამოქვეყნება, რომელთა მიმართ მიღებული იქნება გადაწყვეტილება სისხლის სამართლებრივი დევნის შეწყვეტაზე უარის თქმის შესახებ.

3. საქართველოს პარლამენტმა მიმდინარე წლის 20 მაისამდე შექმნას „ეროვნული თანხმობის“ დროებითი საპარლამენტო კომისია, რომელიც უზრუნველყოფს ეროვნული თანხმობის პროცესის გაგრძელებას, სამოქალაქო დაპირისპირების დასრულებას ამ დადგენილებაში ასახული მოთხოვნების, პრინციპების და სულისკვეთების გათვალისწინებით.

4. ეს დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

*საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე
ზურაბ ჟვანია
თბილისი, 2000 წლის 20 აპრილი.*

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის კოლეგიის
თავმჯდომარეს ბატონ იური ტაყაიას ვაჟს

ასლი: საქართველოს ადვოკატთა კოლეგიის
წევრებს ბატონებს
იოსებ ბარათაშვილს
და მალხაზ ჯანბირაშვილს

შუამდგომლობა

„1991-1992 წლებში სამოქალაქო დაპირისპირების შედეგების აღმოფხვრისა და ეროვნული თანხმობის მიღწევის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე შეიქმნა ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისია, რომლის საქმიანობის ძირითად ამოცანას წარმოადგენს ქვეყანაში ეროვნული თანხმობის პროცესის განმტკიცება, სამოქალაქო დაპირისპირების დასრულება და პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების შესრულებაზე კონტროლის განხორციელება. სხვა საკითხებთან ერთად კომისია უფლებამოსილია განიხილოს და რეკომენდაციით მიმართოს შესაბამის უწყებებს განსასჯელთა და საქართველოში თუ მის გარეთ მყოფი ყველა იმ პირის სისხლის-სამართლებრივი დევნის საკითხებზე, რომლებიც პასუხისმგებლობაში არიან მიცემულნი 1991-1992 წლებიდან დღემდე განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით. აქედან გამომდინარე, ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის შესწავლის არეალში ექცევიან ის განსასჯელებიც, რომელთა მიმართ სისხლის სამართლის საქმის განხილვა უზენაეს სასამართლოში დღეისათვის მიმდინარეობს თქვენი თავმჯდომარეობით.

2000 წლის 21 ივნისს ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის სხდომაზე განხილულ იქნა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მსჯავრდებულთა და პატიმართა სამკურნალო დაწესებულების მთავარი ექიმისა და ამავე დაწესებულების თერაპიული განყოფილების უფროსის მიერ გაცემული სამედიცინო ცნობა განსასჯელ გურამ აბსანძის ჯანმრთელობის მდგომარეობის თაობაზე.

ცნობაში მითითებულია, რომ გ. აბსანძე მათ დაწესებულებაში მიყვანის შემდეგ მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მიერ დაუდგინდა შემდეგი დიაგნოზი: „ გულის მოციმციმე არითმიის პაროქსიზმი, არტერიული ჰიპერტენზია, მუცლის წინა კედლის დიდი ზომის ლიპომა, ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული მრავლობითი ჭრილობები გულმკერდის მარცხენა ნახევარში (დარჩენილია სამი ტყვია), მარჯვენა ნახევარში (1 ტყვია), კისრის I-II მალათა შუა არეში (1 ტყვია)“.

სამედიცნო ცნობაში ხაზგასმულია, რომ დარჩენილი ტყვიების ამოღების მიზნით საჭიროა გ. აბსანძეს ჩაუტარდეს ოპერატიული მკურნალობა, მაგრამ რადგანაც ეს უკანასკნელი დაკავშირებულია „რისკ-ფაქტორებთან“, ამიტომ ოპერაციის ჩატარება, ექიმების დასკვნით, სასურველია მაღალკვალიფიციურ ქირურგიულ კლინიკაში მოსალოდნელი გართულების თავიდან აცილების მიზნით.

ეროვნული თანხმობის საპარლამენტო კომისიამ იმსჯელა განსასჯელ გ. აბსანძის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ და მიიღო გადაწყვეტილება, რათა მოგმართოთ შუამდგომლობით გ. აბსანძის მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების, პატიმრობის შეცვლის თაობაზე ხელწერილით გაუსვლელობის და სათანადო ქცევის შესახებ.

მიგვაჩნია, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ ჩვენი შუამდგომლობის დაკმაყოფილება ხელს შეუწყობს საქართველოში ეროვნული თანხმობის პროცესის გაგრძელებას, სამოქალაქო დაპირისპირების დასრულებას და საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების მოთხოვნების შესრულებას.

კომისიის თავმჯდომარე ვასილ მაღლაფერიძე

კომისიის წევრები: ანზორ აბრალავა, ვახტანგ გოგორიშვილი, ჯემალ გამახარია, არჩილ გოგელია, კობა დავითაშვილი, ზაზა დვალი, კონსტანტინე კეზულარია, დავით მაღრაძე, თედო პაატაშვილი, დავით სალარიძე, გუბაჯ სანიძე, ჯემალ საჯანია, გურამ შარაძე, ელდარ შენგელაია, ივარი ველიძე, ვახტანგ ხმალაძე, ელიზბარ ჯაპელიძე, თენგიზ ჯგუშია

23. 06. 2000 წ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის კოლეგიის
თავმჯდომარეს ბატონ იური ტაუშელაშვილს

ასლი: საქართველოს გენერალურ
პროკურატურას

ასლი: საქართველოს ადვოკატთა
კოლეგიის წევრებს
ბატონებს იოსებ ბარათაშვილს და
მალხაზ ჯანჭირაშვილს

შუამდგომლობა

განსასჯელ გურამ აბსანძის მიმართ აღმკვეთი
ლონისძიების პატიმრობის შეცვლის თაობაზე
პირადი თავდებობით

როგორც ცნობილია, საქართველოს უზენაეს სასამართლოში თქვენი თავმჯდომარეობით მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმის განხილვა განსასჯელ გურამ აბსანძისა და სხვათა მიმართ. ჩვენთვის ცნობილია გურამ აბსანძის მიმართ წაყენებული ბრალდების არსი, ცნობილია აგრეთვე ის გარემოებაც, რომ სასამართლო სამედიცინო ექსპერტიზის მიერ დადგენილადაა მიჩნეული, რომ გ. აბსანძეს აწუხებს გულის იშემიური დაავადება ჰიპერტონიით, მოციმციმე არითმიის პაროქსიზმი, დიდი ზომის ლიპომა, ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული კრილობები, სხეულში ჩარჩენილი მრავალი ტყვიანა. ცნობილია ასევე სასამართლო სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა იმის თაობაზე, რომ თუმცა ამჟამად ბ-ნ გ. აბსანძეს შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს სასამართლო პროცესში, მაგრამ „თუ შემდგომში გამოიხატება აღნიშნული პათოლოგიის რაიმე დამახასიათებელი გართულება... დღის წერტილში უნდა დადგეს გადაუდებელი ქირურგიული ჩარევის აუცილებლობა“.

ვინაიდან საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების მოქმედების არეალში ექცევიან ის განსასჯელებიც, რომელთა მიმართ სისხლის სამართლის საქმის განხილვა საქართველოს უზენაეს სასამართლოში მიმდინარეობს თქვენი თავმჯდომარეობით, საქართველოს სსს კოდექსის 170-ე მუხლის საფუძველზე

მივიღეთ გადაწყვეტილება, რათა ვიკისროთ ვალდებულება გურამ აბსანძისათვის პირად თავდებად დადგომის თაობაზე, რაც გულისხმობს ჩვენს მიერ გ. აბსანძის სათანადო ქცევის უზრუნველყოფას და სასამართლოს გამოძახებით დაუყოვნებლივ გამოცხადებას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოგმართავთ შუამდგომლობით გურამ აბსანძის მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების, პატიმრობის შეცვლის თაობაზე პირადი თავდებობით.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენი შუამდგომლობის დაკმაყოფილება ხელს შეუწყობს ეროვნული თანხობის პროცესის განმტკიცებას და დადებითად წაადგება ქართველი ერის გამთლიანების საქმეს.

პარლამენტის წევრები:

1. ე. თევდორაძე, 2. ა. მარშანია, 3. კ. მუშეუდიანი, 4. გ. ვახტანგაშვილი, 5. ჯ.საჩაია, 6. გ. თოფაძე, 7.გ. შარაძე, 8. რ. გვენცაძე, 9. ზ. ტყემალაძე, 10. ნ. ჩავახიშვილი, 11. მანაგაძე, 12. ვ. ხმალაძე, 13. ი. ბათიაშვილი, 14. ფ. ჩიხრაძე, 15. გ. კალანდია, 16. ა. ვასვიანი, 17. ა. ასათიანი, 18. თ. ფიჩხაია, 19. თ. პაატაშვილი, 20. თ. ლოლობერიძე, 21. ა. შალამბერიძე, 22. ვ. რჩეულიშვილი, 23. ი. მინდელი, 24. ბ. ბუცხიკიძე, 25. თ. ჩანაშია, 26. თ. გელაშვილი, 27. ი. ჩიხრაძე, 28. ზ. ქუცნაშვილი, 29. ჯ. გოგიტიძე, 30. რ. ჩაფარიძე, 31. ი. ლუღუშაური, 32. გ. ხანიკიძე, 33. მ. ნადირაძე, 34. გ. თარგამაძე, 35. ვ. გვარამია, 36. თ. ჭითანავა, 37. რ. ბაქრაძე, 38. თ. ღორჯომელაძე, 39. ნ. პატარქალიშვილი, 40. ვ. გელბახიანი, 41. გ. ჯოჭუა, 42. ა. ბრეგაძე, 43. ა. გოგელია, 44. ე. ნადირაძე, 45. ნ. გრიგალაშვილი, 46. ა. აბრალავა, 47. ე. ჩაველიძე, 48. ჯ. გამახარია, 49. ვ. ბოჭორიშვილი, 50. ს. სიგუა, 51. ნ. მოდებაძე, 52. მ. მაჭავარიანი, 53. რ. მიშველაძე, 54. არ. ასათიანი, 55. დ. ვადელია, 56. თ. მეჭიაური, 57. მ. ბარამიძე, 58. ნ. ნავაძე, 59. ზ. ქაფიანიძე, 60. ა. უვანია, 61. ვ. მაღლაფერიძე, 62. ზ. დვალი, 63. ე. შენგელაია, 64. გ. წერეთელი, 65. გ. ბარამიძე, 66. გ. შულაროვი, 67. ზ. შერაზადიშვილი, 68. დ. ტყეშელაშვილი, 69. ს. პავლიაშვილი, 70. რ. გილიკაშვილი, 71. რ. დალაქიშვილი, 72. ლ. თედიაშვილი, 73. ე. მკოიანი, 74. თ. მეგრელიშვილი, 75. ჰ. ჭიპაშვილი, 76. გ. ბოლოთაშვილი, 77. ა. წოწონავა, 78. ჯ. ეზუგბაია, 79. გ. ლომინაძე, 80. ა. ახელედიანი, 81. ვ. ყოლბაია

36. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
37. ~~...~~ (1. 8. 2000) / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
38. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
39. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
40. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
41. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
42. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
43. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
44. ~~...~~ (1994 6. 2000) / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
45. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
46. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
47. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
48. ~~...~~ (3. 2. 2000) / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
49. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
50. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
51. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
52. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
53. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
54. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
55. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
56. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
57. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
58. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
59. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
60. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
61. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
62. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
63. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
64. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
65. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
66. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
67. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
68. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
69. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
70. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
71. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
72. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
73. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
74. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
75. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
76. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
77. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
78. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
79. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
80. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
81. ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~

*საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის
თავმჯდომარებს ბ-ნ ი. ტყეშელაშვილს*

ასლი: გენერალურ პროკურატურას
ასლი: ბ. აბსანძის ინტერესების დამცველ
ადვოკატებს

ბატონო იური!

საქართველოს უზენაეს სასამართლოში თქვენი თავმჯდომარეობით მიმდინარეობს სისხლის სამართლის საქმის განხილვა განსასჯელ გურამ აბსანძის და სხვათა მიმართ. როგორც ცნობილია, სასამართლო სამედიცინო ექსპერტიზის მიერ დადგენილად და მიჩნეული, რომ გ. აბსანძის აწუხებს გულის იშემიური დაავადება ჰიპერტონიით, მოციმციმე არითმიის პაროქსიზმი, დიდი ზომის ლიპომა, ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული ჭრილობები, სხეულში ჩარჩენილი ტყვიები. მიუხედავად გ. აბსანძის ჯანმრთელობის საგანგაშო მდგომარეობისა, მის მიმართ არ ხდება აღმკვეთი ღონისძიების – პატიმრობის შეცვლა, რაც ჩრდილს აყენებს როგორც მართლმსაჯულებას, ასევე მთლიანად ხელი-სუფლებას.

გამომდინარე გ. აბსანძის ჯანმრთელობის მძიმე მდგომარეობიდან და ქვეყანაში დაწყებული ეროვნული თანხმობის პროცესის განმტკიცების მიზნით, საქართველოს პარლამენტის უმრავლესობისა და უმცირესობის 81-მა დეპუტატმა (მათ შორის 4 -მა ვიცე-სპიკერმა და ფრაქციის თავმჯდომარეებმა) ხელი მოაწერა თქვენს სახელზე გამოგზავნილ შუამდგომლობას გ. აბსანძისათვის აღმკვეთი ღონისძიების – პატიმრობის პირადი თავდებობით შეცვლის თაობაზე.

საქართველოს სახალხო დამცველი ყოველმხრივ იზიარებს პარლამენტართა მოთხოვნას და მიაჩნია, რომ მსგავსი გადაწყვეტილება ხელს შეუწყობს ქვეყანაში დაწყებული შერიგების პროცესის გაღრმავებას.

საქმის არსიდან გამომდინარე, მოგმართავთ შუამდგომლობით გ. აბსანძის მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების – პატიმრობის შეცვლის თაობაზე პირადი თავდებობით.

პატივისცემით

ნ. დევიდარიანი
21. 07. 2000 წ.

*საქართველოს უზენაესი
სასამართლოს თავმჯდომარეს
ბატონ ლ. ზანტაშვილს*

ბატონო ლალო!

სამეგრელო-ზემო სვანეთში საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებულის აპარატში, ზუგდიდისა და სენაკის გამგეობებში შემოვიდა ეროვნულ ძალთა გაერთიანების წარმომადგენელთა, პოლიტპარტიმართა და პოლიტდევნილთა რეგიონალური ორგანიზაციის, აგრეთვე მოსახლეობის ერთი ნაწილის თხოვნა განსასჯელების გურამ აბსანძის, ზურაბ გვაზაფას, სოსო სანაიასა და გია ზარქუას შეეცვალოთ აღმკვეთი ღონისძიება – დაპატიმრება სხვა უფრო მსუბუქი სახის აღმკვეთი ღონისძიებით, ამასთან ისინი აღნიშნავენ, რომ განსასჯელ გ. აბსანძის ჯანმრთელობის მდგომარეობა უკიდურესად მძიმეა.

გთხოვთ განიხილოთ. ღრმა პატივისცემით

*ბ. ჯიქია – პრეზიდენტის რწმუნებული,
ლ. ზითანაშვილი – ზუგდიდის რაიონის გამგებელი,
ბ. დებეშაძე – სენაკის რაიონის გამგებელი,
28. 05. 2001 წ.*

*საქართველოს პრეზიდენტს
ბატონ ელშარდ შივარდნაძეს*

ბატონო პრეზიდენტო!

თქვენი ინიციატივით ჯერ კიდევ 1992 წელს დაწყებული ეროვნული თანხმობის პროცესის ბოლომდე მიყვანას დიდი მნიშვნელობა აქვს ერის გამთლიანებისა და ქართული სახელმწიფოს საფუძვლების განმტკიცებისათვის.

1991-1992 წლებში სამოქალაქო დაპირისპირების შედეგების აღმოფხვრისა და ეროვნული თანხმობის მიღწევის შესახებ საქართველოს

პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე შეიქმნა ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისია, რომლის საქმიანობის ძირითად მიზანს წარმოადგენს უშიშროების საბჭოსთან ერთად ეროვნული თანხმობის პროცესის გაგრძელება, სამოქალაქო დაპირისპირების აღმოფხვრისათვის ხელის შეწყობა.

სხვა საკითხებთან ერთად კომისია უფლებამოსილია განიხილოს და რეკომენდაციით მიმართოს შესაბამის უწყებებს განსასჯელთა და საქართველოში თუ მის გარეთ მყოფი ყველა იმ პირის სისხლისსამართლებრივი დევნის საკითხებზე, რომლებიც პასუხისგებაში იყვნენ მიცემულნი 1991-1992 წლებიდან 2000 წლის 20 აპრილამდე განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით.

აქედან გამომდინარე, ეროვნული თანხმობის საპარლამენტო კომისიის შესწავლის არეალში ექცევა დამხობილი ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის პირველი მოადგილის, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრის, ამჟამად განსასჯელ გურამ აბსანძის საქმეც.

გურამ აბსანძის მიმართ წაყენებული ბრალდებები პირობითად იყოფა ორ ძირითად ნაწილად. ბრალდებათა პირველი რიგი შეეხება 1992-1993 წლებში მომხდარ მოვლენებს. ამ მოვლენებთან დაკავშირებით გურამ აბსანძისათვის საბრალდებო დასკვნის მიხედვით წარდგენილი იყო 60-ზე მეტი ბრალდება.

2001 წლის 2 აპრილს საქმის სასამართლო გამოძიების პროცესში ბრალდების მხარემ დაუსაბუთებლობის გამო უარი თქვა გურამ აბსანძისათვის 1992-1993 წლების მოვლენებთან დაკავშირებით წარდგენილ 60 ბრალდებაზე და დაუტოვა მხოლოდ ორი, რამაც საზოგადოებაში დაამკვიდრა აზრი, რომ გურამ აბსანძისათვის წარდგენილი ბრალდება გამომდინარეობს პოლიტიკური კონიუნქტურიდან, აგებულია ვარაუდებზე და რეალური მტკიცებულებით გამაგრებული არ არის.

სწორედ ეს გარემოება იწვევს საყოველთაო უკმაყოფილებას, განსაკუთრებით სამეგრელოში, და ისედაც დაძაბულ ვითარებას ფეთქებადსააშიშს ხდის. ამის დასტურია ა. წ. 24 მაისის სენაკის აქცია, რომელიც რამდენიმე საათით ცენტრალური მაგისტრალის გადაკეტვით დამთავრდა, ასევე – სენაკის შიმშილობისა და 27 ივნისის დაწყებული ზუგდიდის თვითდაწვის აქცია.

უშიშროების საბჭოს ჩარევის შედეგად მათ დროებით უარი თქვეს თავიანთი განზრახვის სისრულეში მოყვანაზე, მაგრამ სიტუაცია კვლავაც მძიმე რჩება და მოსალოდნელია მისი გამწვავება.

აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მნიშვნელოვანია საქართველოს გენერალური პროკურატურის პოზიცია, რომელიც გამოიხატა ეროვნული თანხმობის საპარლამენტო კომისიისათვის გამოგზავნილ ოფიციალურ წერილში (13 - 1 - გ - 01; 27.06.2001 - დანართი №1). ამ წერილში პროკურატურა მხარს უჭერს საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების სულისკვეთებას და აცხადებს, რომ ვითარების შეცვლის გამო გურამ აბსანძის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის საკითხი შესაძლებელია გადაწყდეს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით საქმის სასამართლოში განხილვის დამთავრებამდე.

შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე ჩვენ მიგვაჩნია, რომ საქმის სასამართლოში დამთავრებამდე გურამ აბსანძის თავდებქვეშ განთავისუფლება სერიოზულად შეუწყობდა ხელს დაძაბულობის განმუხტვას.

თქვენ ბევრჯერ მიგიღიათ არაორდინარული, მაგრამ ჰუმანური გადაწყვეტილება სამოქალაქო კონფრონტაციის აღმოფხვრისა და ეროვნული თანხმობის მიღწევის მიზნით. ღრმად ვართ დარწმუნებული, რომ ასეთი გადაწყვეტილება ხელს შეუწყობს საქართველოში ეროვნული თანხმობის პროცესის განმტკიცებას, სამოქალაქო დაპირისპირების დასრულებას და კიდევ უფრო მაღალ საფეხურზე აიყვანს ქართული ერის გამთლიანების საქმეს.

ულრმესი პატივისცემით,

საქართველოს პარლამენტის წევრები:

1. ვასილ მაღლაფერიძე;
2. კოტე კემულარია;
3. ელდარ შენგელაია;
4. ზაზა დვალი;
5. ვახტანგ ბოჭორიშვილი;
6. კობა დავითაშვილი;
7. ანზორ აბრალავა;
8. ჩემალ გამახარია;
9. არჩილ გოგელია;
10. ელიზბარ ჯაველიძე;
11. გურამ შარაძე;
12. თედო პაატაშვილი;
13. ივერი ჭელიძე;
14. ჩემალ საჩაია;
15. გუბაზ ხანიკიძე;
16. პეტრე ცისკარიშვილი;
17. ლადო ჭიპაშვილი;
18. ალექსანდრე შალამბერიძე;
19. მაია ნადირაძე;
20. თეიმურაზ დოლობერიძე;
21. აკაკი ასათიანი;
22. დემურ გაღელია;
23. გენო კალანდია;
24. დიმიტრი ჭაიანი;
25. არნოლდ ფენდერავა;
25. ვალერი ჭანტურია;
26. დავით გვაძაბია;
27. ვახტანგ გვარამია;
28. ნოდარ გრიგალაშვილი;
29. გერმანე ფაცაცია;
30. ვახტანგ რჩეულიშვილი;
31. პეტრე ბერაია;
32. ირაკლი ჩუბინიშვილი;
- 33.

ვახტანგ ყოლბაია; 34. თენგიზ ჯგუშია; 35. კახა ჩიტაია; 36. ირაკლი გოგავა; 37. დავით სალარიძე; 38. ბესიკ ლაგვილავა; 39. ნოდარ მოღებაძე; 40. არნოლდ შვანია; 41. ხათუნა (ნინო) ზოფერია; 42. ოთარ ჭითანავა; 43. ელენე თევდორაძე; 44. გიორგი ხევიაშვილი; 45. გიორგი კოსრეიძე; 46. ედვარდ სურმანიძე; 47. დავით ტყეშელაშვილი; 48. მოსე (მამუკა) კობახიძე; 49. თენგიზ გაზდელიანი; 50. მერაბ სამადაშვილი; 51. ჭემალ სვანიძე; 52. რომან დალაქიშვილი; 53. ჭემალ მებუკე; 54. ივანე მერაბიშვილი; 55. დავით კაპანაძე; 56. ბეჟან გონაშვილი; 57. რომან კუსიანი; 58. სოლომონ პავლიაშვილი; 59. არმაზ შამანაური; 60. გიორგი ჯაყელი.

სამეგრელოს რეგიონის ხელიძღვანელობა:

- ვ. ანთია (ზუგდიდის რაიონის საკრებულოს თავმჯდომარე)
- ვ. ცხადაია (ზუგდიდის საკრებულოს თავმჯდომარე)
- ჭ. წულაია (მარტვილის რაიონის გამგებელი)
- ნ. არონია (სახალხო დამცველის რწმუნებული სამეგრელო-ზემო სვანეთში)
- ა. მიქავა (ზობის რაიონის გამგებელი)
- ტ. დგებუაძე (სენაკის რაიონის გამგებელი)
- ბ. ლასარეიშვილი (აბაშის რაიონის გამგებელი)
- დ. ქანთარია (წალენჯიხის რაიონის გამგებელი)
- ლ. ჭითანავა (ზუგდიდის რაიონის გამგებელი)
- ა. პერტაია (ჩხოროწყუს რაიონის გამგებელი)
- ა. კრილოვი (ჩხოროწყუს რაიონის საკრებულოს მდივანი)
- ა. ჯანჯღავა (წალენჯიხის რაიონის საკრებულოს თავმჯდომარე)
- თ. დარჯანია (ქალაქ ფოთის მერი)
- ჭ. კემულარია (ფოთის საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე)
- ლ. ცაგური (ფოთის საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე)
- თ. წურწუშია (ფოთის საკრებულოს მდივანი)

17. 07. 2001 წ.

საქართველოს პრეზიდენტს ბატონ ედუარდ შივაშვილს

ბატონო ედუარდ!

გუშინ ყოველგვარი წინასწარი შეთანხმების გარეშე შეახლენ ზუგდიდში პოლიტპარტიმართა განთავისუფლების მიზნით გამართული აქციის მონაწილენი.

შედეგა თითქმის სამსაათიანი საუბარი, სადაც ვეცადეთ გაგვეანალიზებინა შექმნილი სიტუაცია. მე დავრწმუნდი, რომ თუმცა ეს ადამიანები თავისი პოლიტიკური შეხედულებით (რასაც არც მალავენ) არიან ყოფილი პრეზიდენტის მიმდევარნი, ეს ვითარება სულაც არ უშლის მათ დაინახონ გარკვეული დესტრუქციული ძალების ქმედებები სამეგრელოში (~~სამეგრელოში~~). ხობში შეკრებაზე, სადაც გაიჟღერა მოწოდებამ სამეგრელოს ავტონომიად გამოცხადებისა, სწორედ ეს ადამიანები წინ აღუდგნენ ამ აზრს.

როგორც ისინი მოიაზრებენ, თუ ეროვნული თანხმობის პროცესი აქტიურად არ წარიმართა, ამ დესტრუქციულმა ძალებმა შესაძლოა სამეგრელოში მიაღწიონ დესტაბილიზაციას, მაგრამ თუ ხელისუფლება უფრო ქმედითად წარმართავს თანხმობის პროცესს, ისინი გვპირდებიან, რომ არ დაუშვებენ დესტრუქციული ძალების პარპაშს სამეგრელოში.

ჩემი აზრით, ამ შანსის გაშვება ჩვენი მხრიდან იქნებოდა პოლიტიკური სიბეცე. ბოლოს და ბოლოს მათი მთავარი მოთხოვნებია: აბსანძის თავდებით გამოშვება, პროცესის გაგრძელება. რომელსაც აბსანძე არ აარიდებს თავს. პროკურატურის მიერ უფრო ქმედითად იმ დარჩენილ საქმეთა თავიდან შესწავლა, რომელთა მიხედვითაც დღეს მსჯავრდებულნი არიან 1991-1992 წლების მოვლენებში მონაწილე ადამიანები. ბატონ გია მეფარიშვილთან საუბრის შემდეგ შევიტყვე, რომ ზემოთ ხსენებული საქმეების შესწავლა დასრულებული იქნება 9 ივლისამდე და შედეგები გამოქვეყნებული იქნება პრესაში. ეს, რა თქმა უნდა, დადებითი ნაბიჯი იქნება თანხმობის პროცესში.

ვინაიდან მათ ისურვეს უპირველეს ყოვლისა ჩემთან შეხვედრა, როგორც თვითონ ბრძანეს, თავის კუთხის შვილთან და ადამიანთან, რომელმაც აქტიურად დაუჭირა მხარი თქვენს მიერ წამოწყებულ თანხმობის პროცესს და პარლამენტის მიერ მიღებულ სათანადო დადგენილებას, მე უფრო მეტად ვიგრძენი ის პასუხისმგებლობა, რომელიც მა-

ვალდებულებს აქტიურად ვიმოქმედო.

რაც შეეხება პარლამენტის როლს ამ საქმეში, მე ვეცდები შევკრიბო „თანხმობის კომისია“, შევახვედრო ამ ადამიანებს, რათა შემუშავდეს უახლოეს პერიოდში კომისიის საქმიანობა.

რაც შეეხება აბსანძის საკითხის გადაწყვეტას, მე ამას მოვიაზრებ, უპირველეს ყოვლისა როგორც პოლიტიკური ნების საკითხს. ბოლოს და ბოლოს ჩვენ ყველას კარგად გვესმის, რომ გამსახურდიას ხელისუფლების განდევნა პოლიტიკური აქტი იყო და ვერავითარ სამართლებრივ ჩარჩოებს ვერ ექვემდებარება.

უპირველესად თქვენ და ჩვენ ყველამ ერთად უნდა ვეცადოთ ავაცილოთ საქართველოს კიდევ ერთი დაძაბულობის კერა, რომელიც სავსებით რეალურად მესახება. მე მართლაც დავინახე ამ ადამიანთა თვლებში იმ განზრახვის შესრულების მზადყოფნა, რომელიც ჩაიფიქრეს. არადა მათთან კონტაქტი ჩვენ გვაძლევს მათზე ზემოქმედებისა და დესტრუქციული ძალების წინააღმდეგ მათი გამოყენების საშუალებას, რადგან თავისი შეხედულებების მიუხედავად ისინი საქართველოს ერთიანობის და გაძლიერების მომხრენი არიან.

თბილისში ჩამოსული აქციის მონაწილეებმა, რამდენადაც მე ვიცი, ბატონ ნ. საჯაიას მიმართეს თხოვნით, რომ მომხდარიყო მათი შეხვედრა თქვენთან. მე პირადად ვთვლი, რომ ყოველგვარ ინფორმაციას სჯობს თქვენი პირადი შეხვედრა იმ ადამიანებთან. თუმცა, მე მესმის, რომ ეს თქვენი გადასაწყვეტია.

ასევე მოვილაპარაკეთ, რომ შემდეგი კვირის ბოლოს მე ჩავალ ზუგდიდში.

ღრმა პატივისცემით

ელდარ შენგელაია
30. 06. 2001 წ.

**საქართველოს პარლამენტის ეროვნული
თანხმობის კომისია, ბ-ნ ვასილ მაღლაზვირიძეს
ასლი: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
თავმჯდომარეს ბ-ნ ლადო ჭანტურიას**

პატივცემულო ბატონებო!

ნება მიბოძეთ გამოვხატო ჩემი მადლიერება თქვენს მერ გამოჩენილი ინიციატივის გამო გ. აბსანძის დაუყოვნებელი განთავისუფლების შესახებ. ვიმედოვნებ, რომ ამ საკითხის უმოკლეს დროში გადაწყვეტას ხელს შეუწყობს აღნიშნულ ინიციატივაში გამოხატული კომისიის შუამდგომლობა მოცემულ საკითხზე ჩემს 2000 წლის 25 აპრილის მიმართვასთან ერთად, რომელიც, როგორც გენერალურ პროკურატურაში მაცნობეს, გადაგზავნილი იქნა უზენაეს სასამართლოში.

ადრე არაერთხელ მომიხდა გამოვსულიყავი შეხსენებით გ. აბსანძისათვის სათანადო სამედიცინო დახმარების აღმოჩენის შესახებ. რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, გ. აბსანძე ამჟამად სასწრაფო ოპერაციას საჭიროებს, მას აწუხებს გულის სერიოზული ავადმყოფობა და სხეულში ჩარჩენილი აქვს 11 ტყვია და ტყვიის ნამსხვრევი. არაერთხელ მიმიღია სხვა ცნობებიც მისი ჯანმრთელობის პრობლემებთან დაკავშირებით.

გარდა ამისა, საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად გ. აბსანძე დე ფაქტო აღიარებული იქნა უკანონოდ დაპატიმრებულად (ექვსი სხვადასხვა საფუძვლის მიხედვით), გამომდინარე საქართველოს უზენაეს სასამართლოში 14 მარტს გამართულ პროცესზე სასამართლო კოლეგიის თავმჯდომარის ი. ტყეშელაშვილის მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილებიდან.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე ვფიქრობ, რომ არსებობს სამართლებრივი და ჰუმანური ხასიათის ყოველგვარი საფუძველი თქვენი კომისიის შუამდგომლობის დაუყოვნებლივი დაკმაყოფილებისა.

სწორედ ასეთი ნაბიჯია აუცილებელი საქართველოში ეროვნული შერიგების დაწყებისა და განვითარების გზაზე.

პატივისცემით

**ს. ა. კოვალიოვი
6. 07. 2000 წ.**

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
თავმჯდომარის ბატონ ლადო ჰანტურიას
ასლი: ეროვნული თანხმობის კომისიის
თავმჯდომარის ბატონ ვანო მალაფერიძის

განსახელებული გზით

ბანსხლება

როგორც თქვენთვის ცნობილია, 1999 წლის 14 მაისიდან საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგია (თავმჯდომარე - ი. ტყეშელაშვილი, მსაჯულები - თ. იასეშვილი და ნ. პაპავაძე) იხილავს ჩემსა და სხვათა სისხლის სამართლის საქმეს.

არ შევეუდგები სასამართლო კოლეგიის მიერ დაშვებული უხეში დარღვევების და ტენდენციური, აბსოლუტურად უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელი განჩინებების გამოტანის ჩამოთვლა-გაანალიზებას, რადგანაც ამ საკითხზე ინფორმირებული ხართ ჩემი ადვოკატების მიერ, რასაც, სამწუხაროდ, თქვენი მხრიდან არავითარი რეაგირება არ მოჰყოლია. მე მსურს თქვენი ყურადღება მივაპყრო ერთ ფაქტს-დაცვის გარეშე ჩემს დატოვებას.

ბატონო ლადო, ნათელია, რომ სასამართლო შესულია სამართლებრივ ჩიხში, რომლის მიზეზებია: სასამართლო კოლეგიის მიერ სასამართლოს არასწორად წარმართვა; სრულიად უკანონო და დაუსაბუთებელი განჩინებების მიღება; სასამართლო კოლეგიის თავმჯდომარის მიერ სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმების არასწორი ინტერპრეტაცია და, აქედან გამომდინარე, კანონის მოთხოვნათა აშკარა ხელყოფა.

ჩემს მიერ ადვოკატების აცილებასთან დაკავშირებით ინფორმირებული ხართ არასწორად. ადვოკატების აცილების მოთხოვნით შუამდგომლობის დაყენება მაიძულა სასამართლო კოლეგიის მიერ გამოტანილმა უკანონო განჩინებამ, რომლის მიხედვითაც დაცვის მხარეს აუკრძალა მტკიცებულებათა წარდგენის უფლება. სასამართლო კოლეგიამ ვერ აგვიხსნა (იქნებ თქვენ აგვიხსნათ) საპროცესო კანონმდებლობის რომელი მუხლის საფუძველზე გამოიტანა ასეთი უკანონო გადაწყვეტილება. მტკიცებულებათა წარდგენა აგვეკრძალა მაშინ,

როცა მე, როგორც განსასჯელს, არ მქონდა მიცემული ჩვენება 1992-93 წლების მოვლენებთან დაკავშირებით, ჩვენს მიერ მოწვეული 122 მოწმიდან არ დაკითხულა არცერთი (დავიწყეთ ერთი მოწმის დაკითხვა, მაგრამ ვერ მიგვაყვანიეს ბოლომდე); არ მოგვეცეს საშუალება წარგვედგინა სასამართლოსათვის სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მასალები, რომლებიც ადასტურებენ ჩემს უდანაშაულობას. იქნებ კითხავთ ბატონ ი. ტყეშელაშვილს, რამ ან ვინ აიძულა ასეთი გადაწყვეტილების მიღება?

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ბრალდების მხარეს მტიცებულებათა წარდგენისათვის „გამოუყვეს“ შვიდი თვე, ხოლო დაცვის მხარეს – მხოლოდ თვენახევარი. საინტერესოა, თუ რა საპროცესო ნორმებით ხელმძღვანელობდა ბატონი ი. ტყეშელაშვილი ასეთი უკანონო გადაწყვეტილების მიღებისას.

ვინაიდან სასამართლო კოლეგიამ ჩემს ადვოკატებს მოუსპო დაცვის ყველა კანონიერი საშუალებისა და ხერხის გამოყენების უფლება ჩემს დასაცავად, იძულებული გავხდი აცილება მიმეცა მათთვის, მაგრამ სანამ აცილების შუამდგომლობას დავაყენებდი, მანამდე კიდევ ერთხელ მოვითხოვე სასამართლო კოლეგიისაგან, დაეთმო ჩვენთვის თვენახევარი მტიცებულებათა წარსადგენად, მაგრამ ეს კანონიერი მოთხოვნაც უგულუბელყოფილი იქნა. ყოველივე ამან განაპირობა ჩემი ადვოკატების მიერ სასამართლო სხდომის დატოვება.

ამის შემდეგ სასამართლო კოლეგიის მიერ მოწვეული იქნა ადვოკატი თ. ჩიკვაიძე, რომელსაც მივეცი აცილება საქართველოს სსსკ-ის 107-ე მუხლის „ბ“ პუნქტის შესაბამისად, რაც სასამართლო კოლეგიამ არ დააკმაყოფილა. ადვოკატი თ. ჩიკვაიძე სისხლის სამართლის საქმეს ეცნობოდა ერთი თვე და 13 დღე, რა დროსაც, როგორც თვითონ განაცხადა, გაეცნო 100 ტომიდან მხოლოდ 6 ტომს.

ა.წ. 16 ივლისს სასამართლო სხდომაზე ადვოკატმა თ. ჩიკვაიძემ მოითხოვა საქმის მასალების გასაცნობად კიდევ 3 თვე, რაც სასამართლო კოლეგიის მიერ არ იქნა დაკმაყოფილებული. იმავე დღესვე ჩემსა და თ. ჩიკვაიძეს შორის მოხდა შელაპარაკება, რას შემდეგაც მან თვითაცილების მიზნით განცხადებით მიმართა სასამართლო კოლეგიას.

აქვე უნდა აღვნიშნო ის ფაქტიც, რომ ადვოკატი ჩიკვაიძე ჩემთან, ციხეში მობრძანდა მხოლოდ ერთხელ, ნახევარი საათით, ა.წ. 15 ივლისს. ჩვენს შორის არ მომხდარა პოზიციების შეთანხმება, ვინაიდან ის პრაქტიკულად საქმეს არ იცნობდა.

ასე რომ მე დაცვაზე უარი არ მითქვამს, მე მსურს ჩემი დაცვა განა-

ხორციელონ ადვოკატებმა – ბატონმა სოსო ბარათაშვილმა და ბატონმა მალხაზ ჯანგირაშვილმა, მაგრამ ამისათვის საჭიროა სასამართლო კოლეგიამ მათ მისცეს უფლება მტკიცებულებათა წარდგენისა და რეალური დაცვის გახორციელებისა, თუ სასამართლო კოლეგია მიიღებს ასეთ გადაწყვეტილებას, მაშინ ისინი ხვალვე შეუდგებიან ჩემი დაცვის განხორციელებას.

რაც შეეხება ა.წ. 25 ივლისს სასამართლო დარბაზიდან ჩემს გაძევებას, ეს იყო სასამართლო კოლეგიის მიერ მოწყობილი უნიკო პროვოკაცია, რომელიც მთელმა საქართველომ იხილა. ამ ფაქტთან დაკავშირებით ჩვენი მხარე ამზადებს მასალებს სათანადო ორგანოებში წარსადგენად.

პატივისცემით

მურამ აბსანძე

28. 07. 2001 წ.

*საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის
თავმჯდომარის ბ-ნ ი. ტყეშელაშვილს*

ასლი: გენერალურ პროკურატურას

ასლი: მ. აბსანძის ინტერესების დამცველ

ადვოკატებს

ბატონო იური!

სახალხო დამცველის აპარატს მომართეს თქვენს განსჯადობაში არსებული აბსანძისა და სხვათა საქმის ადვოკატებმა 2000 წლის 11-12 ივლისის განჩინებით დარბაზიდან სხვადასხვა მიზეზით გაძევებულ განსასჯელთა შესახებ.

- გამომდინარე საქმის მნიშვნელობიდან აუცილებლად მიგვაჩნია განსასჯელთა მონაწილეობით სასამართლო პროცესის შემდგომი

გაგრძელება. აღნიშნულის საჭიროება გამომდინარეობს იქიდან, რომ განსასაჯელთა გარეშე ჩატარებული სასამართლო პროცესი გადაიქცევა ერთგვარ ფორმალობად და საზოგადოების თვალში ექვეკვეშ დააყენებს განაჩენის კანონიერებას.

აღნიშნულის გათვალისწინებით შემოვდივარ შუამდგომლობით განსასაჯელთა სასამართლოს სხდომის დარბაზში დაბრუნების თაობაზე.

პატივისცემით

ნ. დვდარიანი
21. 07. 2000 წ.

**საქართველოს უზენაესი
სასამართლოს თავმჯდომარის
ბატონ ლადო ჭანტუიას**

ბატონო ლადო!

გაცნობებთ, რომ მიუხედავად საქართველოში გატარებული სასამართლო რეფორმებისა, კვლავაც უხეშად ირღვევა როგორც საქართველოს კონსტიტუციის, ისე სსს კოდექსის მოთხოვნები. ე.წ. გურამ აბსანძისა და სხვათა საქმეზე სასამართლო პროცესი თავიდან ბოლომდე მიმდინარეობდა ტენდენციურად, ხოლო მისი დასკვნითი ეტაპი მოგვაგონებს 1937-1938 წლებში ე.წ. სამეულის („ტროიკა“) მიერ მოწყობილ პროცესებს.

ჩვენ არამც და არამც არ ვერევით სასამართლოს საქმიანობაში, მაგრამ ის სიმახინჯე, აღვირახსნილობა – გამოწვეული მოსამართლე იურიტყველაშვილის მოქმედებით, ყოველგვარ ზღვარს სცილდება, რაც საზოგადოების ფართო მასების გულისწყრომასა და გაღიზიანებას იწვევს. მისი მოქმედება მიმართულია ქვეყანაში მიმდინარე თანხმობის პროცესების ჩასაშლელად, რომლის მისაღწევადაც ერთ წელზე მეტია მოუშობს როგორც პარლამენტის თანხმობის კომისია, ასევე საზოგა-

დობის უდიდესი ნაწილი. ამ პროცესის ჩაშლა პირდაპირ კავშირშია ქვეყანაში ახალ დამაბულობასთან, დესტაბილიზაციასთან და სხვა გართულებებთან, რაც სასიკეთოს ვერაფერს მოუტანს ქვეყანას. პირიქით, მიყენებული ზიანი კიდევ უფრო დასცემს საქართველოს ავტორიტეტს. ამიტომაც ჩვენთვის სულერთი არაა და არ შეგვიძლია მშვიდად ვუყუროთ იმ უმსგავსობას, რაც უზენაეს სასამართლოში ხდება. ჩვენი მოქალაქეობრივი ვალია წინ აღვუდგეთ ამ დამახინჯებებსა და უხეშ დარღვევებს. გვსურს ამჯერად თქვენი ყურადღება მივაქციოთ ამ პრობლემებს, რათა სასამართლო რეფორმის პროცესი პრაქტიკაში განხორციელდეს.

წინააღმდეგ შემთხვევაში, თუკი თქვენს მიერ არ იქნა სათანადო ზომები მიღებული ქვეყნის კონსტიტუციის შესრულების უზრუნველსაყოფად და არსებულ დარღვევა-დამახინჯებათა აღმოსაფხვრელად, მოსალოდნელია ქვეყანაში სიტუაციის გართულება, ხოლო მოსალოდნელ მძიმე შედეგებზე პასუხისმგებლობა დაგეკისრებათ პირადად თქვენ.

ზემოთ აღნიშნულ დარღვევებსა და დამახინჯებებზე დასაბუთებული მასალები თან ერთვის.

კეთილი სურვილებით

*საქართველოს პოლიტდევნილთა და პოლიტპატიმართა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მურმან ზაქარაია
06. 08. 2001 წ.*

*საქართველოს გენერალურ პროკურორს
ბატონ მ.მეზარიშვილს*

**გ.აბსანძის, ი.სანაიას, ზ.გვაზავას და გ. ზარქუას
სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის თაობაზე**

ბატონო გია!

2000 წლის 27 ივლისს №109\01 რეკომენდაციით მივმართე საქართველოს გენერალურ პროკურორს, 2000 წლის 9 ივლისს ზესტაფონში მომხდარ მოვლენებთან დაკავშირებული ი.სანაიას და გ.ზარქუას მიმართ ისეთი სახის აღმკვეთი ღონისძიების შერჩევის შესახებ, რაც დაკავშირებული არ იქნებოდა პატიმრობასთან.

მიუხედავად ორივე მათგანის მძიმე ოჯახური მდგომარეობისა – სანაიას გააჩნია ორი მცირეწლოვანი შვილი, არის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის გამართული ბრძოლების მონაწილე, საქართველოს ვეტერანთა კავშირის წევრი, ხოლო ზარქუას ჰყავს ფსიქიურად დაავადებული შვილი – სახალხო დამცველის ეს შუამდგომლობა არ იქნა დაკმაყოფილებული.

2001 წლის 16 მაისს გადმოგეზავნათ ჩემი №338\01-1\136 რეკომენდაცია ეროვნული თანხმობის შესახებ საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე, გურამ აბსანძის სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ, რაზედაც დღემდე პასუხი არ მიგვიღია.

გუბრუნდები რა ჩემს წარსულ რეკომენდაციებს, კიდევ ერთხელ მოგმართავთ თხოვნით, პარლამენტის დასახელებული დადგენილების ფარგლებში განიხილოთ იგი გ.აბსანძის, ი.სანაიას, გ.ზარქუას და მ.გვაზავას სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის საკითხი და მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ გვაცნობოთ დროულად.

პატივისცემით

ნანა დვდარიანი
21.06. 2001 წ.

**საქართველოს გენერალურ პროკურორს
ბატონ ბ. მუხარინსვილს**

პატივცემულო ბ-ნო მეფარიშვილო!

რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, თქვენი უწყებისა და უშიშროების საბჭოს მონაწილეობით მიმდინარე წლის ივნისის ბოლოს მიღწეული იქნა წინასწარი შეთანხმება განსასჯელ გურამ აბსანძისათვის დატოვებულ ბრალდებათა, მათ შორის სახელმწიფო ღალატისა და 1998 წლის 9 თებერვლის ტერაქტის დაფინანსების ბრალდების მოხსნის შესახებ სასამართლოსათვის მათი მტკიცებულებების უქონლობის გამო და საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების აღსასრულებლად.

ჩემი წარმოდგენით, ეს იქნება ერთადერთი სწორი, არსებითი და აუცილებელი ნაბიჯი საქართველოში პოლიტიკური შერიგებისა და თანხმობის ჭეშმარიტი მიღწევის გზაზე.

რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ასეთ ნაბიჯს უნდა მოჰყვეს გ. აბსანძის ავტობიოგრაფიული განთავისუფლება პატიმრობიდან (სასამართლოს დარბაზში), რომლის აუცილებლობის შესახებ საკითხს თავიდანვე არაერთხელ ვაყენებდი როგორც თქვენს, ასევე თქვენი წინამორბედის ბ-ნ ჯ. ბაბილაშვილის, ბ-ნ ლადო ჭანტურიას, ბ-ნ მ. სააკაშვილის და უშუალოდ ბ-ნ ე. შევარდნაძის წინაშე.

ნება მომეცით გამოვხატო ჩემი იმედი ამ მწვავე პრობლემის დაუყოვნებლივი გადაწყვეტის თაობაზე.

ს. ა. კოხალიძე
10. 07. 2001 წ.

**საქართველოს გენერალურ პროკურორს
ბატონ ბიბ მუშარისძეს**

ა. წ. 24 მაისს, სენაკის აქციის მოთხოვნით შედგა თქვენი შეხვედრა პარლამენტის ეროვნული თანხმობის კომისიის, პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა საკოორდინაციო ცენტრის წარმომადგენლებსა და გ. აბსანძის ადვოკატებთან. აქციის მონაწილეები მოითხოვდნენ, პროკურატურას გამოეთხოვა გ. აბსანძის, ს. სანაიას, ზ. გვაზავას, გ. ზარქუას საქმეები სასამართლოდან და დაუყოვნებლივ გაენთავისუფლებინა ისინი, როგორც უკანონო პატიმრები. უფრო ადრე საკოორდინაციო ცენტრმა და სახალხო დამცველმა ქალბატონმა ნანა დევედარიანმა მოგმართათ ანალოგიური თხოვნით.

შეხვედრის დროს ეროვნული თანხმობის კომისიის წარმომადგენლებმა ბატონებმა ვ. მალლაფერიძემ და კ. კემულარიამ თქვენი ყურადღება მიაპყრეს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების შესრულებაში არსებულ სხვა ნაკლოვანებებზეც.

თქვენ შეხვედრის მონაწილეებს აღუთქვით, რომ გაერკვეოდით შექმნილ სიტუაციაში და უახლოეს დღეებში ჩამოაყალიბებდით თქვენს პოზიციას.

განვილიმა დღეებმა გვიჩვენეს, რომ პროკურატურამ უფრო გაამკაცრა თავისი მიდგომა პრობლემისადმი. ბრალდების მხარემ მხარი დაუჭირა მოსამართლე ტყე შელაშვილის სრულიად უკანონო გადაწყვეტილებას, რომლის ძალითაც გ. აბსანძეს მტკიცებულებების წარდგენის და თავის დაცვის უფლება წაართვეს. აქციის მონაწილეები თქვენს მოქმედებას აღიქვამენ ხელისუფლების მხრიდან სამეგრელოს მხარის წინააღმდეგ 1992 წლიდან დღემდე განხორციელებული გენოციდის პოლიტიკის გაგრძელებად.

აქციის მონაწილეები აცხადებენ, რომ თუ მათი მოთხოვნა უახლოეს დღეებში არ იქნა დაკმაყოფილებული, აქცია თბილისი-ფოთის მაგისტრალზე განახლდება. ის განახლება გაცილებით უფრო რადიკალური და ფართომასშტაბიანი, ბევრი ყოფილი პოლიტდევნილი და პოლიტპატიმარი აცხადებს, რომ ასეთ აბუჩად აგდებას ვერ აიტანენ და სახალხოდ თავს დაიწვავენ.

პასუხისმგებლობა მოსალოდნელ გართულებაზე დაეკისრება ხელი-სუფლებას.

**პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მშრმან ზაპარაია**

19. 06. 2001 წ.

საქართველოს გენერალურ პროკურორს ბატონ ბიბ მუშარბიშვილს

ბატონო გია!

მადლობას მოგახსენებთ იმ გულისხმიერებისათვის, რაც თქვენ გამოიჩინეთ იმ პრობლემებთან დაკავშირებით, რომლებსაც აყენებდნენ სენაკისა და ზუგდიდის მაისის, ივნისის, ივლისის აქციის მონაწილეები, და იმისთვისაც, რომ ჩვენდამი გამოგზავნილ წერილში (12-1გ-01, 16.07.2001 წ.) დაადასტურეთ ერთგულება უშიშროების საბჭოს მდივნის ბატონ ნუგზარ საჯიას ინიციატივით გამართული მოლაპარაკებებისას მიღწეული შეთანხმებისადმი – გურამ აბსანძის, ზურაბ გვაზავას, გია ზარქუას, იოსებ სანაიას და სხვათა მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის საქმეებზე საქართველოს 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების მოქმედების გავრცობასთან დაკავშირებით.

თქვენს მიერ გატარებული ღონისძიებების შედეგად საქმე წარმოებით შეწყვეტილი იქნა კანონიერი ხელისუფლების მომხრე 72 პირზე. აღმკვეთი ღონისძიება მსუბუქი ფორმით შეეცვალა განსასჯელ გია ზარქუას. ამასთანავე აღსანიშნავია ის, რომ გვაზავასა და სანაიას პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების საფუძველზე პროკურორმა სასამართლო პროცესზე მოუხსნა 1998 წლის 19 ოქტომბრის მოვლენებთან დაკავშირებული ბრალდება. ყოველივე ეს უდავოდ ამტკიცებს თქვენს კეთილგანწყობას ეროვნული თანხმობის პროცესისადმი, რასაც თქვენ ადასტურებთ ჩვენდამი გამოგზავნილ წერილშიც. ამავდროულად თქვენი ყურადღება უნდა შევაჩეროთ შემდეგ გარემოებაზე – პროკურატურის მიერ გამოგზავნილ წერილში ნათქვამია: „გურამ აბსანძის მიმართ ვითარების შეცვლის გამო, სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის საკითხი გადაწყდება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით“, ხოლო საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულია: „ვითარების შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით 2000 წლის 1 ივლისამდე განიხილოს და გადაიწყვიტოს ბანსასჯელთა და საქართველოში თუ მის გარეთ მყოფი ყველა იმ პირის სისხლის სამართლებრივი დევნის საკითხები, რომლებიც პასუხისმგებლობაში არიან მიცემული 1991-

92 წლებიდან დღემდე განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით“.

სასამართლო პროცესის მიმდინარეობისას სახელმწიფო ბრალდების მხარემ ისარგებლა საპროცესო კოდექსის 57-ე და 24-ე მუხლებით მისთვის მინიჭებული უფლებებით და გ. აბსანძის მოუხსნა ბრალდება მთელ რიგ ეპიზოდებში, მაგრამ, სამწუხაროდ, ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე მას კვლავ დარჩა მთელი რიგი ბრალდებებისა, რაც ჩვენს განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს, ვინაიდან თუ პროკურატურას მიაჩნია, რომ არსებობს საფუძველი გ. აბსანძის მიმართ საქმის შეწყვეტისა (როგორც ეს სახელმწიფო ბრალდების სამმართველოს პირველი ინსტანციის სასამართლოში სახელმწიფო ბრალდების განყოფილების უფროსის გ. ხაბაშვილის წერილშია მითითებული), რატომ არ იყენებს ამ შემთხვევაშიც სახელმწიფო ბრალდება საპროცესო კოდექსის 24-ე, 57-ე და 28-ე მუხლებით მინიჭებულ უფლებას და რატომ არ ხსნის ბრალდებას გ. აბსანძის მიმართ პროცესის ამ ეტაპზე.

იმედი გვრჩება, ვითარების შეცვლის გამო, რაც დადგა პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილებასთან დაკავშირებით, ერთი წლის დაგვიანებით, მაგრამ მაინც შეწყდება გურამ აბსანძის მიმართ სისხლის სამართლებრივი დევნის საქმე.

ბატონო პროკურორო, როგორც ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის, პარლამენტართა და სამეგრელოს რეგიონის ხელმძღვანელთა მიერ პრეზიდენტისადმი გაგზავნილი მიმართვიდან, ასევე საქართველოს სახალხო დამცველის ქ-ნ ნანა დევდარიანის მიერ თქვენდამი გაგზავნილი წერილიდან ჩანს, პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება უნდა აღსრულდეს ბატონ გურამ აბსანძისთან მიმართებაშიც, მას უნდა მოეხსნას ბრალდება მის ორივე ნაწილში: როგორც 1991-93 წლების, ასევე 1998 წლის 9 თებერვლის მოვლენებთან დაკავშირებით, როგორც ეს გაკეთდა 1998 წლის 19 ოქტომბრის გამოსვლასთან მიმართებაში. მით უმეტეს, წარდგენილი ბრალდება გამომდინარეობს პოლიტიკური კონიუნქტურიდან და როგორც სასამართლო პროცესმა გვიჩვენა, აგებულია ვარაუდებზე.

ბატონო პროკურორო, მაშინ, როცა პოლიტიკური ხელისუფლება, პრეზიდენტი, როგორც დაზარალებული, ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციები (როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის ფარგლებს გარეთ), იზიარებენ „ეროვნული თანხმობის“ კომისიის მიერ

დასმულ საკითხს, თქვენი მხრიდან სრულყოფილ გადაწყვეტაზე უარის თქმანიშნავდეს იქნება იმას, რომ საქართველოს აწმყოსა და მომავლის წინაშე თქვენ თავზე იღებთ ისეთ პასუხისმგებლობას, რომლის ტარებაც აღემატება ერთი ადამიანის, თუნდაც გენერალური პროკურორის, შესაძლებლობებს. ამიტომ თავს ვალდებულად ვთვლით გაცნობოთ: აუცილებელია პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება აღსრულდეს ბატონ გურამ აბსანძესთან მიმართებაში და მოეხსნას ბრალდება მის ორივე ნაწილში. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ის პოლიტიკური გართულებები, რომელსაც ადგილი ჰქონდა გასულ თვეებში და ჩვენი ერთობლივი ძალისხმევით დროებით შეჩერდა, ახალი ძალით დაიწყება და ამჯერად მთელი პასუხისმგებლობა მართლ-ოდენ თქვენ დაგეკისრებათ.

კეთილი სურვილებით

*პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მშრმან ზაქარაიძე
31. 07. 2001 წ.*

*საქართველოს უშიშროების საბჭოს
მდივანს ბატონ ნუშ ზარ სპეციალს*

დღეს, ქ. ზუგდიდში, სამხარეო ადმინისტრაციის შენობასთან დაიწყო საპროტესტო აქცია, პოლიპატიმრების გ. აბსანძის, ს.სანაიას, ზ. გვაზავას დაგ. ზარქუას გათავისუფლების მოთხოვნით. 32 ადამიანს გადაწყვეტილი აქვს, თავი დაიწვეას თუკი მათი სამართლიანი მოთხოვნა არ იქნა დაკმაყოფილებული და სამეგრელოს მოსახლეობის ნების აბუჩად აგდება, მათი საუკეთესო შვილების წამება ისევ გაგრძელდება. აქციის მონაწილეებს სწამთ, რომ თქვენ ძალგიძთ ამ პრობლემის საართლიანად გადაწყვეტას ხელი შეუწყოთ და ამიტომაც ითხოვენ

თქვენთან შეხვედრას. იმედია, გაითვალისწინებთ შექმნილი ვითარების მთელ სერიოზულობას და არ დაუშვებთ ისედაც განადგურებულ სამეგრელოში კიდევ ერთი, ახალი უბედურების დატრიალებას, გამონახავთ ღროს და შეხვედებით აქციის მონაწილეებს.

*პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მურმან ზაქარაია
27.06.2001წ.*

*პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე
ბატონ ქულდარ შენგულაიას*

ბატონო ელდარ!

როგორც გუშინ, 27 ივნისს გამოგზავნილი წერილით გატყობინებდით, ზუგდიდში დაწყებული თვითდაწვის აქციის მონაწილეები ითხოვდნენ თქვენთან შეხვედრას. მათ რაიმე კონკრეტული პასუხი არ მიუღიათ. აქციის მონაწილეებს განზრახული აქვთ დღეს, 15⁰⁰ საათზე სისრულეში მოიყვანონ თავიანთი განზრახვა.

ჩვენ თხოვნით მივმართეთ გურამ აბსანძეს და სხვა პოლიტპატიმრებს, თავიანთი მხრივ მიმართონ აქციის მონაწილეებს, რათა უარი თქვან თვითლიკვიდაციაზე, მაგრამ თუ თქვენი მხრივ არ იქნება სათანადო რეაგირება, მაშინ ჩვენი ყოველგვარი ძალისხმევა ფუჭად ჩაივლის და გარდაუვალი უბედურება დატრიალდება.

იმედია, გამოიჩინთ გულისხმიერებას და ყველაფერს გააკეთებთ საშინელი ტრაგედიის თავიდან ასაცილებლად.

*პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მურმან ზაქარაია
28.06.2001წ.*

**საქართველოს პარლამენტის ეროვნული
თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის
თავმჯდომარეს ბატონ ვასილ მაღლაფერიძეს**

ბატონო ვასილ!

განვიხილეთ თქვენი წერილი განსასჯელ გურამ აბსანძის მიმართ საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების გამოყენებასთან დაკავშირებით.

საქართველოს გენერალური პროკურატურა მხარს უჭერს ხსენებული დადგენილების სულისკვეთებას ეროვნული თანხმობის პროცესის დაწყების თაობაზე და გამოთქვამს მზადყოფნას მიიღოს მონაწილეობა ეროვნული თანხმობის დროებით საპარლამენტო კომისიაში ყველა საჭირობორტო საკითხის განხილვისას, რომელიც ხელს შეუწყობს 1991-1992 წლებში სამოქალაქო დაპირისპირების შედეგების აღმოფხვრას.

ამასთანავე გაცნობებთ, რომ გ. აბსანძის მიმართ, ვითარების შეცვლის გამო, სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის საკითხი გადაწყდება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით, საქმის სასამართლოში განხილვის დამთავრებამდე. პატივისცემით,

**საქართველოს გენერალური პროკურორის პირველი
მოადგილე, იუსტიციის სახელმწიფო მრჩეველი
ვ. ბენიძე**

27. 06. 2001 წ.

**საქართველოს პარლამენტის ეროვნული
თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის
თავმჯდომარეს ბატონ ვასილ მაღლაფერიძეს**

პატივცემულო ბ-ნო ვასილ!

მე ეს-ესაა გავიგე გ. აბსანძისა და სხვათა სასამართლო პროცესის დამთავრების და იმის შესახებ, რომ განსასჯელებს მიესაჯათ თავისუფ-

ლების აღკვეთა ძალზე ხანგრძლივი ვადით.

ამასთან დაკავშირებით მინდოდა გამეგო, თქვენი სახელმძღვანელო კომისია აპირებს თუ არა სასწრაფო შუამდგომლობას ეროვნული თანხმობის შესახებ 2000 წლის 20 აპრილის საპარლამენტო აქტის დაუყოვნებლივ გამოყენებასთან დაკავშირებით?

დარწმუნებული ვარ, რომ წამოყენებულ ბრალდებათა სიმძიმეზე მითითების სამართლიანობა ჩატარებული სასამართლო პროცესის მთლიან ხასიათთან ერთობლიობაში არავითარ საფუძველს არ ტოვებს იმისათვის, რომ უარი ეთქვას აღნიშნული აქტის დაუყოვნებლივ გამოყენებას.

ჩემი მხრივ, ნება მიბოძეთ დაგარწმუნოთ, რომ კვლავაც მზად ვარ თქვენთან ნაყოფიერი თანამშრომლობისათვის.

პატივისცემით

დეპუტატი ს. ა. კოვალევიჩი
27. 08. 2001 წ.

პასილ გალაჟერიძის მოხსენება პარლამენტში ეროვნული თანხმობის კომისიის მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ (შემაჯავებლად)

ყველამ ვიცით, რა ტრაგედია დატრიალდა საქართველოში. ქვეყანამ გადაიტანა სამოქალაქო ომი, შემდგომი შეიარაღებული დაპირისპირება.

... როგორც ჩანს, სამოქალაქო ომი კაცობრიობის ისტორიის ტრაგიკული კანონზომიერებაა. მთავარი ის არის, თუ როგორ დაძლევეს ქვეყანა ამ კრიზისს.

... გასათვალისწინებელი საერთაშორისო გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ნებისმიერი ქვეყანა შეძლებს სამოქალაქო კრიზისიდან გამოსვლას, თუ ეროვნული თანხმობის გზას აირჩევს.

ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისია შეიქმნა

2000 წლის ივნისის ბოლოს. სულ 6-7 თვეა (დაახლოებით 180-200 დღე), რაც ვმუშაობთ. ეს საკმაოდ მცირე დროა ნებისმიერი მინიშვნელოვანი საქმისათვის, მით უმეტეს, თუ გავითვალისწინებთ ჩვენს წინაშე მდგარი პრობლემების სირთულესა და აქტუალობას. კომისიის მუშაობაში პარლამენტის ყველა ფრაქცია იღებდა მონაწილეობას.

... მთლიანობაში მე, როგორც კომისიის თავმჯდომარემ და პარლამენტის წევრმა, მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო ჩემს კოლეგებს ფრაქცია „XXI საუკუნიდან“, რადგან დარწმუნებული ვარ (და ესეც იყო), რომ ჩვენს შორის არსებული ყველა დაპირისპირება მიზნისკენ მიმავალი საუკეთესო გზის ძიების ფორმას წარმოადგენდა.

... მინდა არაგუმენტირებულად დავასაბუთო, თუ რატომ იყო პირველ ეტაპზე აქტუალური სწორედ, და განსაკუთრებულად, პატიმრების თემა. პირველ რიგში იმიტომ, და ეს უმთავრესია, რომ საქმე გვჭონდა კონკრეტული ადამიანების ბედთან. იმედია დამეთანხმებით, რომ ადამიანთა კაცობრიობის ყველაზე დიდი ფასეულობა. მეორე მხრივ, ამას ჰქონდა დიდი პოლიტიკური მნიშვნელობა. შეუძლებელია საუბარი თანხმობის შემდგომ ეტაპზე გადასვლის, პროცესის გაფართოების შესახებ მანამ, სანამ არსებობს პატიმართა, ანუ იმ ადამიანთა პრობლემა, რომელთა მიმართაც არსებობს ეჭვი, რომ ისინი გასამართლებული არიან პოლიტიკური ნიშნით (კერძოდ იმიტომ, რომ ისინი „ზვიადისტები“ არიან). წინააღმდეგ შემთხვევაში არ განხორციელდება თანხმობის შემდგომი ეტაპი, რადგან პოლიტიკური ნიშნით გასამართლებულთა განთავისუფლების გარეშე არ იარსებებს ურთიერთნდობის ფაქტორი, რომელიც თანხმობის მიღწევის სურვილის ცხოვრებაში ხორცშესხმის უმთავრეს და აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. ეს არ არის მხოლოდ ჩვენი ორიგინალური დასკვნა, ამას გვასწავლის საერთაშორისო გამოცდილებაც, რომელიც ჩვენთვის, და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომი გახდა პარლამენტის კვლევითი დეპარტამენტის მიერ მომზადებული საინტერესო შრომის („საერთაშორისო გამოცდილება ეროვნული თანხმობის მიღწევის შესახებ“) წყალობით. მასში, სხვა ქვეყნის გამოცდილების საფუძველზე, ეროვნული თანხმობის მიღწევის პირველი ეტაპის უმთავრეს ამოცანად სწორედ პატიმართა საკითხის გადაწყვეტა დასახელებული. უფრო მეტიც, განსაზღვრულია, რომ პატიმართა საკითხის მოხსნის გარეშე ყველა სხვა ღონისძიებაზე ლაპარაკი კი ზედმეტია, რადგან ამ შემთხვევაში ძალებს, რომლებიც გარეთ არიან და რომლებთანაც წარმოებებს

დიალოგი, ფაქტობრივად ხელ-ფეხი აქვთ შეკრული და ისინი იძულებულნი არიან არც კი გააგრძელონ საუბარი ამ თემაზე. სწორედ ამიტომ ვიყავით პირველ ეტაპზე დაკავებული მეტწილად პატიმართა და ძებნილთა საკითხებით.

... პარლამენტის 20 აპრილის დადგენილების შემუშავებაში მონაწილეობდნენ პარლამენტის წევრები, პატიმრები და ახალგანთავისუფლებულები. ჩვენი თანამშრომლობა საინტერესო და შედეგიანი იყო. ორივე მხარე პირადულზე მაღლა თანხმობის იდეას აყენებდა. ამიტომაც მართებული იქნება თუ მრავალ მათგანს მაღლობას გადაუხდის მთელი საზოგადოება. ეს არ არის მხოლოდ ემოცია, საზოგადოებას უფლება აქვს ქონდეს ინფორმაცია მათ შესახებ. *მე მაღლობას მოვახსენებ ბატონ გურამ აბსანძეს. კომისიის წევრები დამეთანხმებიან, რომ მან განსაკუთრებით მძიმე პირადული მდგომარეობის მიუხედავად არაერთგზის მოგვმართა და მუდმივად აყენებდა თანხმობისა და სახელმწიფოს ერთიანობის იდეას პირადულ განცდებზე მაღლა, რითაც მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა თანხმობის პროცესში. უფრო მეტიც, ვიტყვოდი, რომ ის იყო თანხმობის კომისიის ერთ-ერთი აქტიური არაოფიციალური წევრი და ამ მიზნით ბევრ კრიტიკულ სიტუაციაში გამოიყენა თავისი ავტორიტეტი.*

13. 02. 2001 წ.

საქართველოს სახალხო დამცველს ქალბატონ ნანა დევდარიანს

ქალბატონო ნანა!

ადამიანის უფლებათა დაცვა, უპირველეს ყოვლისა, გულისხმობს კონსტიტუციურ უფლებათა დაცვას. შესაბამისად, ყველაზე დიდი დარღვევა კონსტიტუციური უფლებების დარღვევაა. დღევანდელ – გარდამავალი ეპოქის საქართველოსათვის უცხო არაა ასეთი ქმედებები. მაგრამ საეალალო და საგანგაშო ისაა, როცა ამას სჩადის ერთადერთი რეფორმირებული ორგანო და ისიც უზენაესი სასამართლო.

უზენაეს სასამართლოში ე.წ. გურამ აბსანძისა და სხვათა სასამართ-

ლო საქმეები მიმდინარეობს კონსტიტუციური უფლებათა უხეში დარღვევით, კერძოდ:

ა) დარღვეულია 42-ე მუხლის მე-3 ნაწილი „დაცვის უფლება გარანტირებულია“;

მოსამართლემ სასამართლო გამოძიების პროცესში თავისი არაკვალიფიციური და ტენდენციური დამოკიდებულებით ადვოკატებს არ მისცა საშუალება ეწარმოებინათ სრულფასოვანი დაცვა და აიძულა ისინი დაეტოვებინათ პროცესი. ამასაც არ დასჯერდნენ და პროვოკაციის მიზნით სასამართლო პროცესზე შემოყვანილი იქნა „სპეცნაზის“ გადაცმული და შეიარაღებული პირები, რომელთაც მოახერხეს პროვოცირება, რის შედეგადაც მოსამართლემ სასამართლო დაატოვებინა ყველა განსასჯელს. ამდენად, განსასჯელთა დიდი უმრავლესობა, მათ შორის გურამ აბსანძეც, დარჩა დაცვის გარეშე. სასამართლო პროცესს კი შემორჩნენ მხოლოდ 1937 წლის დროინდელი „ტროიკები“ – სამი მოსამართლე, სამი პროკურორი და მსუბუქ დანაშაულში ბრალდებულ განსასჯელთა სამი ადვოკატი.

ბ) დარღვეულია კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-6 ნაწილი: „ბრალდებულს უფლება აქვს მოითხოვოს თავისი მოწმეების ისეთსავე პირობებში გამოძახება და დაკითხვა, როგორიც აქვთ ბრალდების მოწმეებს“.

მოსამართლემ, ჯერ იყო და, ბრალდებულებს არ მისცა საშუალება სასამართლო პროცესზე გამოეძახათ ისეთი მოწმეები, რომლებსაც დანაშაულის მოხდენის პროცესში ეკავათ მაღალი თანამდებობა და, აქედან გამომდინარე, ყველაზე სრულყოფილად უწყობდნენ საქმის გარემოება, მაგალითად, უშიშროების ყოფილი მინისტრი ჯემალ გახოკიძე, კონტრაზვერვის დეპარტამენტის თავმჯდომარე ავთანდილ იოსელიანი, ანდა ისეთები, რომლებმაც, გამოიყენეს რა თავიანთი თანამდებობა, კანონმდებლობის დარღვევით აწარმოეს საგამოძიებო მოკვლევა, მაგალითად, გენერალური პროკურორის ყოფილი პირველი მოადგილე რევაზ ყიფიანი. მოსამართლე ტყეშელაშვილი ამასაც არ დასჯერდა და იერიში მიიტანა კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-6 პუნქტზე, თავისი განჩინებით განსასჯელებს აუკრძალა მათ მიერ დასახელებული მოწმეთა დაკითხვა. გურამ აბსანძის და მათ მიერ წარმოდგენილი 120-ზე მეტი მოწმიდან დაიკითხა მხოლოდ ერთი და ისიც არასრულყოფილად. ასეთმა, კომუნისტური დიქტატურისთვისაც კი წარმოუდგენელმა დარღვევებმა, თავისთავად გამოიწვიეს კონსტიტუციის 85-ე

მუხლის მე-3 ნაწილის დარღვევა: „სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრითობის საფუძველზე“.

ქალბატონო ნანა!

ამჯერად თქვენი ყურადღება გვინდა გავამახვილოთ არა კონკრეტულ პიროვნებებთან მიმართებაში ჩადენილ დანაშაულობებზე, არამედ იმ ტენდენციებზე, ადამიანთა კონსტიტუციური უფლებების დარღვევებს რომ ამკვიდრებენ ახალფეხადგმულ დამოუკიდებელ სახელმწიფოში. იმედია, გამოიყენებთ თქვენდამი მინიჭებულ კონსტიტუციურ უფლებებს და სახალხო განსჯის საგნად აქცევთ ადამიანის კონსტიტუციურ უფლებათა დარღვევების ამ ცინიკურ ფაქტებს, საქმის არსში ჩააყენებთ ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციებს, ეუთოს, ევროსაბჭოს, გაეროს სათანადო სტრუქტურებს.

ულრმესი პატივისცემითა და კეთილი სურვილებით

*პოლიტდევნილთა და პოლიტპატიმართა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მურმან ჯაპარაძე
7. 08. 2001 წ.*

საქართველოს გენერალური პროკურატურა

ბატონ მურმან ჯაპარაძეს

ბატონო მურმან!

საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში განხილულ იქნა თქვენი წერილი გ. აბსანძის, ზ. გვაზაეას, გ. ზარქუას და სხვათა მიმართ საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების გამოყენებასთან დაკავშირებით ამ პირთა მიმართ აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეებზე.

საქართველოს გენერალური პროკურატურა მხარს უჭერს ხსენებ-

ული დადგენილების სულისკვეთებას ეროვნული თანხმობის პროცესის დაწყების თაობაზე.

გ. აბსანძის მიმართ ვითარების შეცვლის გამო სისხლის სამართლის საქმის შეწყვეტის საკითხი გადაწყდება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

რაც შეეხება სხვათა მიმართ სასამართლო სხდომაზე პროცესში მონაწილე პროკურორის შუამდგომლობის საფუძველზე, სასამართლო კოლეგიამ გ. ზარქუას აღმკვეთი ღონისძიება-პატიმრობა შეუცვალა უფრო მსუბუქი აღმკვეთი ღონისძიების სახით-პოლიციის ზედამხედველობის ქვეშ გადაცემით და იგი გაათავისუფლა წინასწარი პატიმრობიდან.

ამ შემთხვევაში გათვალისწინებული იქნა გ. ზარქუას ოჯახური მდგომარეობა, მისი პიროვნება, დანაშაულის საზოგადოებრივი საშიშროება და ის გარემოება, რომ იგი აღრე არ იყო სასამართლევი.

ზ. გვაზავას და ი. სანაიას მიმართ აღმკვეთი ღონისძიების-პატიმრობის შეცვლა უფრო მსუბუქი აღმკვეთი ღონისძიებით, ამ ეტაპზე არ იქნა დაკმაყოფილებული სასამართლო კოლეგიის მიერ, რადგან მათ ედებათ ბრალი უფრო ძვირე დანაშაულის ჩადენაში.

ზ. გვაზავას, ი. სანაიას, გ. ზარქუას ბრალეულობის საკითხი საბოლოოდ გადაწყდება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის სხდომაზე მათ მიმართ სისხლის სამართლის საქმის არსებითი განხილვისას.

პატივისცემით,

გ. ხაბაშვილი,

*სახელმწიფო ბრალდების სამმართველოს პირველი
ინსტანციის სასამართლოში სახელმწიფო ბრალდების
განყოფილების უფროსი
16. 07. 2001 წ.*

მესამე სექცია

სტრასბურგი. 20 მარტი, 2001 წ.

საჩივარი №57861\00

აბსანძე საქართველოს ხელისუფლების წინააღმდეგ

ამით გაცნობებთ, რომ სასამართლომ (მესამე სექცია) 2001 წლის 20 მარტს შეისწავლა ზემოთ აღნიშნული საჩივრის მიღების მიზანშეწონილობა. თავისივე წესდების 54-ე მუხლის 3ბ) ნაწილზე დაყრდნობით სასამართლომ გადაწყვიტა საჩივარი გასაცნობად გადაუგზავნოს საქართველოს ხელისუფლებას, რათამან წერილობითი სახით წარმოადგინოს საკუთარი მოსაზრება საჩივრის მიზანშეწონილობისა და საფუძვლიანობის შესახებ.

სასამართლომ მიუთითა ხელისუფლებას, რომ მისი მოსაზრებანი უნდა ეხებოდეს შემდეგ პუნქტებს:

1. მომჩივანის ჯანმრთელობის მდგომარეობა, თვითონ მისი დაპატიმრება, აგრეთვე პატიმრობის პირობები ესადაგება თუ არა კონვენციის მე-3 მუხლის მოთხოვნებს? საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად როგორია გასაჩივრების გზები, რომლითაც დაპატიმრებულს შეეძლება სარჩელის წარდგენა (საქმის აღძვრა) პატიმრობის ცუდი პირობების აღსაკვეთად?

2. იყო თუ არა სამართლიანი და შეესაბამებოდა თუ არა კონვენციის მე-5 მუხლის პირველ ნაწილს განმცხადებლის წინასწარი დაპატიმრება 1999 წლის 20 მაისიდან 1999 წლის 26 ივლისამდე?

3. განმცხადებლის წინასწარი პატიმრობის ხანგრძლივობით, რაც გრძელდება 1998 წლის 19 მარტიდან დღემდე, შეილახა თუ არა ის უფლებები, რაც გარანტირებულია კონვენციის მე-5 მუხლის მე-3 ნაწილით?

4. შეესაბამება თუ არა კონვენციის მე-5 მუხლის მე-4 ნაწილს განთავსუფლების შესახებ შუამდგომლობების (1999 წლის 26 ივლისის, 1999 წლის 9 ნოემბრის, 2000 წლის 10 თებერვლის) შესწავლა, რომლებიც განმცხადებელმა მისი დაპატიმრების კანონიერებისა და საფუძვლიანობის გარკვევის მიზნით გადაუგზავნა უზენაესი

სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის თავმჯდომარეს? ასეთი შუამდგომლობა, კონვენციის მე-5 მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით, შეიძლება თუ არა კვალიფიცირებული იქნეს, როგორც სარჩელი?

5. კონვენციის მე-6 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, 1999 წლის მაისიდან დღემდე იყენებდა თუ არა განმცხადებელი უდანაშაულობის პრეზუმფციის მდგომარეობის უფლებას, გამოძინარე საზოგადოებრივი ავტორიტეტების მიერ მისი დამნაშავეობის შესახებ საჯაროდ გამოთქმული განცხადებებიდან?

ამ წერილის დანართში, ინფორმაციისათვის, თქვენ იხილავთ ფაქტების ჩამონათვალს, მომზადებულს სასამართლოს კანცელარიის მიერ.

თქვენ გეცნობებათ ხელისუფლების მოსაზრებების შესახებ და მოგეცემათ შესაძლებლობა წერილობითი ფორმით პასუხი გასცეთ მათ.

ამასთანავე გაცნობებთ, რომ ბ-ნი მ. უგრეხელიძე, საქართველოს სახელით არჩეული მოსამართლე, ჩამოშორებულია ზემოთ აღნიშნული საქმის შესწავლისაგან.

სასამართლო პალატის პრეზიდენტის ინსტრუქციის შესაბამისად, საქართველოს ხელისუფლებას წინადადება მიეცა 2001 წლის 17 აპრილამდე აცნობოს სასამართლოს იმის შესახებ, აპირებს თუ არა აღნიშნული შემთხვევისათვის სასამართლო კოლეგიის თავმჯდომარედ სხვა მოსამართლის არჩევას, რომელიც შეასრულებს იმ პირობებს, რასაც მოითხოვს კონვენციის 21-ე მუხლის 1 ნაწილი (იხ. აგრეთვე სასამართლო წესდების 29-ე ნაწილის პირველი და მეორე ნაწილები). ხელისუფლების პასუხის შესახებ თქვენ ინფორმირებული იქნებით.

გთხოვთ კეთილგანწყობით მიიღოთ ჩემი გულითადი სალამი.

*ს. დოლე,
სექციის მდივანი*

*პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა
საკოორდინაციო-საინფორმაციო ცენტრის
სამეგრელოს რეგიონული ორგანიზაციის
ხელმძღვანელის ბატონ სოსო ლაბვილაშვილს*

შეტყობინება

სენაკის გამაფრთხილებელი აქციის შემდეგ კიდევ უფრო მწვავე და ცინიკური გახდა საქართველოს სამართალდამცავ ორგანოთა (პროკურატურის, უზენაესი სასამართლოს) მოქმედება, იგნორირებული იქნა საქართველოს კონსტიტუციის მუხლები, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მთელი რიგი მოთხოვნები, არაფერს ვამბობთ ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო დეკლარაციით გათვალისწინებულ მოთხოვნებზე.

ყოველივე ამ დარღვევებმა, გაუგონარმა ცინიზმმა, ადამიანის უფლებათა აშკარა იგნორირებამ აიძულა პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა საკოორდინაციო ცენტრი მიექცია ქვეყნის ხელისუფალთა, ასევე მსოფლიო საზოგადოებრიობის ყურადღება აღნიშნული პრობლემისადმი, რათა კანონიერად წარმართულიყო გურამ აბსანძის და სხვათა სასამართლო პროცესი, ამასთან შესრულებულიყო საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილება.

ამ მიზნით 2001 წლის 26 ივნისს ქ. ზუგდიდის ცენტრში, სამხარეო ადმინისტრაციის შენობასთან გაიმართა მრავალათასიანი მშვიდობიანი დემონსტრაცია, რომლის მონაწილე 32-მა ადამიანმა-ყოფილმა პოლიტპატიმარებმა, პოლიტდევნილებმა, ქალაქისა და რაიონის ინტელიგენციისა და, რაც ყველაზე საგულისხმოა, სამეგრელოს რეგიონის თითქმის ყველა რაიონის წარმომადგენლებმა ერთხმად გადავწყვიტეთ მოგვეწყო თვითლიკვიდაცია-თვითდაწვის აქტი იმ შემთხვევაში, თუკი ხელისუფლება არ უზრუნველყოფდა სასამართლო პროცესის კანონიერად ჩატარებას.

ჩვენი მოთხოვნა იყო: სასამართლოს კანონიერი და ობიექტური ჩატარება და საქართველოს პარლამენტის 2000 წლის 20 აპრილის დადგენილების შესრულება. მას შემდეგ, რაც ხელისუფლების მხრიდან არავითარი რეაქცია არ მოჰყვა ამ მოთხოვნას, გადაწყდა, რომ 2001

წლის 27 ივნისს 15 საათისათვის აღსრულებულიყო თვითდაწვის აქტი. 29 წუთით აღრე აქციის მონაწილეებს მოგვმართა ბატონმა გურამ აბსანძემ თხოვნით, თავი შეგვეკავებინა, მაგრამ აქციის მონაწილეთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ არ მიიღო გურამ აბსანძის ეს თხოვნა. მდგომარეობა ძალზე დაიძაბა. თვითდაწვის აქციის დაწყებამდე 5 წუთით აღრე აქციის მონაწილეებმა მივიღეთ საკოორდინაციო ცენტრის ხელმძღვანელის ბატონ მურმან ზაქარაიას შეტყობინება იმის შესახებ, რომ საქართველოს უშიშროების საბჭოს მდივანი ითხოვდა დროებით შეგვეწყვიტა აქცია და აქციის მონაწილეებს იწვევდა მოლაპარაკებაზე. ის გვიპირდებოდა, რომ საკითხი განხილული იქნებოდა ხელისუფლების მაღალ ეშელონებში და აქციის მოთხოვნები დაკმაყოფილდებოდა კანონის შესაბამისად.

აქციის მონაწილენი ვენდეთ ამ ინფორმაციას და აქცია დროებით შევწყვიტეთ.

28 ივლისს გაიმართა მოლაპარაკება საქართველოს უშიშროების საბჭოს მდივანთან ნუგზარ საჯაიასთან და გენერალურ პროკურორთან გია მეფარიშვილთან, მოლაპარაკების თანახმად, მიღწეული იქნა შეთანხმება, რომ აქციის მონაწილეთა ეს კანონიერი მოთხოვნა შესრულდებოდა.

სამწუხაროდ, უშიშროების საბჭოს მდივანმა ნუგზარ საჯაიამ და გენერალურმა პროკურორმა გია მეფარიშვილმა კიდევ ერთხელ მოატყუეს აქციის მონაწილეები. არანაირი ძვრები, განსაკუთრებით გ. აბსანძესთან მიმართებაში არ ყოფილა. პირიქით, კიდევ უფრო დიდი დარღვევები დაფიქსირდა. მათ, ახლა უკვე უზენაესი სასამართლოს ამოფარებულებმა, გააგრძელეს გ. აბსანძის მიმართ პოლიტიკური ანგარიშსწორება.

ქვეყანაში, სადაც ხელისუფლების ისეთი უმაღლესი ორგანოებისათვის, როგორცაა უშიშროების საბჭო, გენერალური პროკურატურა და უზენაესი სასამართლო, არაფერს ნიშნავს კონსტიტუციის უნეში დარღვევა, უკანონობის დამკვიდრება და ადამიანის უფლებათა ფეხქვეშ გათელვა, იქმნება პრეცედენტი ანარქიისა და დიქტატურის დამყარებისა, რასაც ჩვენი საზოგადოება ვერ მოითმენს.

ჩვენ ბოლომდე ვიბრძობლებთ უკანონო პოლიტპატიმრის გურამ აბსანძის უფლებისათვის!

14. 08. 2001 წ.

გზებლის თვითმართვის აქტის მონაწილეთა სია

№	სახელი, გვარი	ბიკი	პარტია, განაღობი	ოქაუბრა მდებარეობა	საქმიანობა
1	სოსო ლავროვი	48	ეპარქია	რაიონი	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
2	მუხომბე მგებელი	59	ეპარქია	მუხომბე, მუხომბე	ქ. ზუგდიდი
3	ოთარ მგებელი	60	ეპარქია	მუხომბე, მუხომბე	დღესღამის სახლი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
4	ქაბაქაძე მუხომბე	45	ეპარქია, მს. ტერიტორია	რაიონი	ქ. მუხომბე, უნივერსიტეტის ტერიტორია
5	გობაძე მუხომბე	30	სტუდენტები	მუხომბე	სამხ. უნივერსიტეტის ტერიტორია
6	ხაბაძე მუხომბე	45	ტექნიკური	მუხომბე	ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
7	მუხომბე მუხომბე	44	ტექნიკური	სამხ. მუხომბე	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
8	ქაბაქაძე მუხომბე	43	ტექნიკური	მუხომბე	ქ. ზუგდიდი, დღესღამის, უნივერსიტეტის ტერიტორია
9	მუხომბე მუხომბე	58	ეპარქია	რაიონი	ქ. ზუგდიდი, მუხომბე
10	მუხომბე მუხომბე	62	ეპარქია, მს. ტერიტორია	რაიონი, მუხომბე	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
11	მუხომბე მუხომბე	62	ეპარქია	რაიონი	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
12	მუხომბე მუხომბე	53	ეპარქია, მუხომბე	რაიონი	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
13	მუხომბე მუხომბე	27	სტუდენტები	რაიონი	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
14	მუხომბე მუხომბე	42	საშუალო	მუხომბე	დღესღამის უნივერსიტეტის ტერიტორია
15	მუხომბე მუხომბე	45	საშუალო	რაიონი	ქ. ზუგდიდი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
16	მუხომბე მუხომბე	58	ეპარქია, მუხომბე	მუხომბე	ქ. ზუგდიდი, მუხომბე
17	მუხომბე მუხომბე	53	ტექნიკური	მუხომბე	ზუგდიდის სახლი, სოფ. მუხომბე, მუხომბე
18	მუხომბე მუხომბე	50	დასახლები	სამხ. მუხომბე, მუხომბე	ზუგდიდის სახლი, სოფ. მუხომბე
19	მუხომბე მუხომბე	60	ეპარქია	მუხომბე	ზუგდიდის სახლი, სოფ. მუხომბე
20	მუხომბე მუხომბე	62	საშუალო	მუხომბე	ზუგდიდის სახლი, სოფ. მუხომბე
21	მუხომბე მუხომბე	50	ეპარქია, მუხომბე	სამხ. მუხომბე	დღესღამის უნივერსიტეტის ტერიტორია
22	მუხომბე მუხომბე	52	საშუალო	მუხომბე	ზუგდიდის სახლი, სოფ. მუხომბე
23	მუხომბე მუხომბე	34	ტექნიკური	მუხომბე	ქ. ზუგდიდი, მუხომბე
24	მუხომბე მუხომბე	27	ეპარქია	მუხომბე	ქ. ზუგდიდი
25	მუხომბე მუხომბე	28	ეპარქია	მუხომბე	ქ. სამხ. მუხომბე
26	მუხომბე მუხომბე	47	საშუალო, მუხომბე	მუხომბე	ქ. ზუგდიდი, მუხომბე
27	მუხომბე მუხომბე	50	ეპარქია	მუხომბე	ფოთი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
28	მუხომბე მუხომბე	31	ეპარქია	მუხომბე	ფოთი, უნივერსიტეტის ტერიტორია
29	მუხომბე მუხომბე	41	ეპარქია	მუხომბე	მუხომბე, უნივერსიტეტის ტერიტორია
30	მუხომბე მუხომბე	47	საშუალო, მუხომბე	მუხომბე	მუხომბე
31	მუხომბე მუხომბე	37	საშუალო, მუხომბე	მუხომბე	მუხომბე, უნივერსიტეტის ტერიტორია
32	მუხომბე მუხომბე	52	ეპარქია	მუხომბე	მუხომბე, მუხომბე

გუგლიოს
თვითღანვის
აქიის
მონანოლეპი

ინფორმაცია

27 ივნისს ზუგდიდში დაწყებული აქციის მონაწილეებს დღეისათვის გადაწყვეტილი აქვთ სისრულეში მოიყვანონ თავიანთი ჯანაზრახი. ამ ახალი უბედურების თავიდან აცილების მიზნით ჩვენ მივმართეთ ხელისუფლების საკანონმდებლო, აღმასრულებელ ორგანოებს, ადამიანის უფლებათა დამცველ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, ასევე – პოლიტპატიმრებს, მათ შორის ბატონ გურამ აბსანძესაც, რათა მიმართონ აქციის მონაწილეებს უარი თქვან თვითლიკვიდაციაზე.

ბატონმა გურამ აბსანძემ გაუგზავნა მიმართვა აქციის მონაწილეებს.

გიგზავნი ამ მიმართვის სრულ ტექსტს და იმედი გვრჩება, რომ გაითვალისწინებთ შექმნილი სიტუაციის არაორდინარულობას, გამოიჩინოთ გულისხმიერებას და თქვენი საინფორმაციო საშუალებების მეშვეობით ფართო საზოგადოებას გააცნობთ მას.

*პოლიტპატიმართა და პოლიტდევნილთა საკოორდინაციო-
საინფორმაციო ცენტრის სახელით
მშრმან ზაპარაძე*

28. 06. 2001 წ.

27 ივნისს ზუგდიდში დაწყებული აქციის მონაწილეებს

ძვირფასო მეგობრებო, ცოტნეს ზნეობრივო მემკვიდრეებო! ის, რასაც თქვენ დღეს ეროვნული ღირსების დეგრადირების, სულიერი დეკადენსის ეპოქაში აკეთებთ, არის ცოტნეს უკვდავი გმირობის გამეორება, მაგრამ თუკი ცოტნე ერთი იყო, დღეს თქვენი სახით ქვეყანას 32 ცოტნე მოეგვლინა ერთბაშად, რაც იმის იმედს იძლევა, რომ საქართველო გაუძლებს გარეშე თუ შინა მტრების ყოველგვარ შემოტევას, საკუთარ თავში გამონახავს იმ რესურსებს, რომლებიც ერს გააერთიანებს და ამ ზღვა სისხლის ფასად მოპოვებულ დამოუკიდებლობას რეალურს გახდის.

ძვირფასო მეგობრებო, რანაირი რომანტიკული და მიმზიდველიც არ ჩანდეს საუკუნეების წინანდელი გმირობა, უნდა გვახსოვდეს, რომ მაშინ მონღოლმა ნოინმა შეძლო ცოტნეს გმირობისა და ვაჟკაცობის დაფასება. გააკეთებთ კი იგივეს დღევანდელი ხელისუფლება, რომელიც, მხოლოდ საკუთარ პოლიტიკურ ამბიციებს აყოლილი, დიდად

არ დაგიდევს სხვათა სულიერ განცდას, ქვეყნისა და მოყვასისთვის თავდადებას?!

თქვენ თქვენი ამ გადაწყვეტილებით კიდევ ერთხელ უჩვენეთ მსოფლიო საზოგადოებას, რომ ჩვენი ხანგრძლივი ბრძოლა კანონიერებისა და სამართლიანობისათვის შორს დგას რევანშიზმისა და პირადულობისაგან, რომ ეროვნული თანხმობის, ერის გაერთიანებისა და ეროვნული სახელმწიფოებრიობის იდეას ალტერნატივა არა აქვს და რომ მზად ვართ თავი გავწიროთ ქვეყნის გადარჩენისათვის აუცილებელი ამ საკითხის გადაწყვეტისათვის. აი, ესაა ის მთავარი, რისთვისაც უნდა იღვწოდეს ყოველი ჩვენგანი. თქვენი მოთხოვნა პოლიტპატიმართა განთავისუფლებისა არის ამ დიდი პრობლემის შემადგენელი ნაწილი და, ამდენად, დიდი მადლიერებით აღვიქვამ თქვენს ამ თანადგომას, მაგრამ ჩემთვის აბსოლუტურად მიუღებელია თავდადების ასეთი გამოვლინება. ჩვენი დევიზი იყო ბრძოლა სამშობლოსათვის, ბრძოლა სამართლიანობისათვის, ბრძოლა მოყვასისათვის და ჩვენ უნდა გავაგრძელოთ ამ გზით სიარული, უნდა მივიპყროთ მსოფლიო საზოგადოების ყურადღება, მოვიპოვოთ ადამიანთა უფლების დამცველი საზოგადოების მხარდაჭერა, უპირველეს ყოვლისა, ქართველი ხალხის თანადგომა. მე არ შემიძლია დავიჯერო, რომ დღევანდელი საქართველოს პოლიტიკურ არენაზე არ აღმოჩნდებიან ისეთი მოღვაწეები, რომლებიც გაიგებენ თქვენს სულიერ განწყობას აბუჩად აგდებული და მიწასთან გასწორებული მამულისა და თანამემამულეების გამო. ამის იმედს მაძლევს 2000 წლის თებერვალ-აპრილის მოვლენები, ეროვნული თანხმობის დროებითი საპარლამენტო კომისიის საქმიანობა, იმ 81 პარლამენტარის თანადგომა, რომლებიც ჩვენი იდეური შეუთანხმებლობის მიუხედავად დადგნენ სამართლიანობის მხარეს. ამიტომ გთხოვთ, შეცვალოთ თქვენი გადაწყვეტილება თვითლიკვიდაციის შესახებ. ჩვენ უძველესი ქრისტიანული ერის შთამომავლები ვართ და ქრისტეს რჯულის საწინააღმდეგო ქმედებას თავი უნდა ავარიდოთ, რანაირი ჯოჯოხეთიც არ უნდა მოგვიწყონ ამ ცოდვილ მიწაზე.

ჩემო სულიერო ძმებო! თქვენი სამართლიანი მოთხოვნის დაკმაყოფილებისათვის აუცილებელია ხელისუფლებასთან კომპრომისის მიღწევა, ეს კი გარკვეულ დროს მოითხოვს, ამიტომ გთხოვთ, რამდენიმე დღით თავი შეიკავოთ უკიდურესი გადაწყვეტილებისაგან. ღმერთი იყოს თქვენი შემწე ამ სამართლიანი ბრძოლის საქმეში!

გურამ აბსანძე
ციხის რესპუბლიკური საავადმყოფო
28. 06. 2001 წ.

საქართველოს მოსახლეობას,
 საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს,
 მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს,
 საქართველოში აკრედიტებულ უცხოეთის
 ქვეყნების საელჩოებს,
 ადამიანის უფლებათა დაცვის საქართველოსა და
 საერთაშორისო ორგანიზაციებს,
 სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა დაცვის
 სასამართლოს,
 ევროსაბჭოს ადამიანის უფლებათა დაცვის
 კომიტეტს,
 გაეროს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტს,
 საქართველოს ფაქტობრივ პარლამენტს,
 საქართველოს უზენაეს სასამართლოს,
 აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტს,
 რუსეთის სახელმწიფო დუმას

მ ი მ ა რ თ ი ვ ა

მოგმართავთ 1998 წლის 9 თებერვალს საქართველოს უკანონო პრეზიდენტის წინააღმდეგ განხორციელებული სამხედრო ოპერაციის მონაწილენი, რათა მოგაწოდოთ სწორი ინფორმაცია ბატონ ე. შევარდნაძეზე თავდასხმის მოტივთან, მიზეზებთან და მიზანთან დაკავშირებით.

სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების გზით მოსული უკანონო ხელისუფლება სამი წელია ამ ფაქტთან დაკავშირებით ავრცელებს დეზინფორმაციებს, რითაც შეცდომაში შეჰყავს საქართველოს მოსახლეობა და მსოფლიოს საზოგადოება. მათი მტკიცებით, საქართველოს ე.წ. პრეზიდენტის მიმართ „ტერორისტი ზვიადის ტების“ მიერ განხორციელებული იქნა ტერორისტული აქტი.

მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებთ, რომ 1998 წლის 9 თებერვალს ჩვენს მიერ ჩატარებული იქნა ანტიტერორისტული სამხედრო ოპერაცია საქართველოს უკანონო პრეზიდენტის მიმართ.

ბატონი ე. შევარდნაძე თვითონ გახლავთ 1991-1992 წლების დეკემ-

ბერ-იანვარში საქართველოში განხორციელებული ფართომასშტაბიანი ტერორისტული აქტის ორგანიზატორი და დამფინანსებელი. მან შექმნა პრეცედენტი ძალის გამოყენებით ხელისუფლებაში მოსვლისა. გვიპასუხოს ბატონმა ე. შევარდნაძემ: რა იურიდიული და სამართლებრივი ძალის მქონე აქტის საფუძველზე მოექცა საქართველოს ხელისუფლების სათავეში 1992 წლის მარტში? განა ხელისუფლებაში კანონიერად მოსვლის ერთადერთ გზად არ ითვლება არჩევნები? ვინ აირჩია ე. შევარდნაძე?

პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ 1992 წლის დასაწყისიდან დღემდე საქართველოში დატრიალებულ ყველა უბედურებას საფუძველად უდევს 1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალება, 1992 წლის მარტში ხუნტის მიერ შექმნილი არალეგიტიმური ორგანოს „სახელმწიფო საბჭოს“ მეთაურად ბატონ ე. შევარდნაძის დანიშვნა.

ხუნტის მეთაურად ე. შევარდნაძის დანიშვნას მოჰყვა ტოტალური უსამართლობა, რამაც აგვადებინა იარაღი ხელში. ჩვენი უმრავლესობა გახლდათ კანონიერი გვარდიის წევრები, პატიოსანი, მშრომელი ადამიანები, ტრადიციული ქართული ოჯახების, შვილებისა და შვილიშვილების პატრონები, ყოველგვარი კრიმინალური წარსულის გარეშე.

განხორციელებულ სამხედრო ოპერაციას ხელმძღვანელობდა კანონიერი გვარდიის მაიორი, ღირსეული მამულიშვილი, უკანონო ხელისუფლების ხელმძღვანელთა დაკვეთით დახვრეტილი გოჩა ესებუა.

ჩვენ დავიცავით საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას წინაშე დადებული ფიცი და საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისადმი ერთგულება. ჩვენს ქმედებას საფუძველად ედო რწმენა, ამიტომ ვართ მართლები ქართველი ერის, საკუთარი სინდისისა და ღმერთის წინაშე.

რაც შეეხება ჩადენილი ქმედებისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებულ სასჯელს, ამას ჩვენთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ ჰქონდა და არც აქვს, ვინაიდან მაშინაც კი, როცა გადავწყვიტეთ სამხედრო ოპერაციის ჩატარება 1997 წლის ზაფხულში, თავი განწირული გვქონდა, რადგან აღნიშნული ქმედებისათვის იმ დროს მოქმედი კანონმდებლობით სიკვდილით დასჯა იყო გათვალისწინებული. ესეც რომ არ ყოფილიყო, ვინ არის გარან-

ტირებული ასეთი ოპერაციის დროს ცოცხლად გადარჩენისა?

ბატონ შვეარდნაძეზე თავდასხმის მოტივი და მიზეზი გახლდათ მისი ხელმძღვანელობით ბოლო პერიოდში საქართველოში გატარებული ანტიეროვნული, ანტისახელმწიფოებრივი, ანტიდემოკრატიული პოლიტიკა, რომელსაც მოჰყვა:

1. 1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების შედეგად კანონიერი ხელისუფლების დამხობა;

2. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა – სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის დაკარგვა;

3. უკანონო ხელისუფლების ბანდიტური ფორმირებების მიერ დასავლეთ საქართველოს ხუთგზის დარბევა, ამ უძველესი კუთხის შერყვნა, კოლხური მოდემის სულში ჩაფურთხება, აბუჩად აგდება, დაცინვა და დახვრეტა;

4. მკვლელობა, პოლიტიკურ მოწინააღმდეგეთა ფიზიკური განადგურება;

5. კანონიერი ხელისუფლების ხელმძღვანელების და მომხრეების, აგრეთვე კანონიერი გვარდიის მეთაურებისა და გვარდიელების ციხეებში ჩაყრა და ქვეყნიდან განდევნა;

6. ქართველი ერის, უკანონო ხელისუფლებისათვის პოლიტიკურად მიუღებელი ერთი ნაწილის გენოციდი;

7. საქართველოს ეროვნული სიმდიდრის უკანონო ხელისუფლების ხელმძღვანელთა და მათი სანათესავო კლანების მიერ მიტაცება;

8. ქვეყნის ეკონომიკურად გაჩანაგება და ფინანსურად გაკოტრება;

9. სახელმწიფოებრივი, ეროვნული იდეოლოგიის მოსპობა;

10. ერის დიდი ნაწილის სულიერი გახრწნა და დევგადირება, სხვა უბედურებები.

ყველა ნორმალურად მოაზროვნე მამულიშვილისათვის ნათელი გახდა, რომ ასე ცხოვრების გაგრძელება შეუძლებელი იყო, საქართველო მიექანებოდა უფსკრულისაკენ, საჭირო იყო ამ პროცესის შეჩერება. ამიტომ იძულებული შევიქნით გადაგვედგა ასეთი რადიკალური ნაბიჯი, რაც, ჩვენი ღრმა რწმენით, გამოწვეული იყო უკიდურესი აუცილებლობით, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 30-ე მუხლში ჩამოყალიბებულია შემდეგნაირად: *„მართლსაწინააღმდეგოდ არ მოქმედებს ის, ვინც ამ კოდექსით გათვალისწინებულ ქმედებას ჩაიდენს უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობაში, ესე იგი, ვინც სხვას დააზიანებს იმ საფრთხის თავიდან ასაცილებ-*

ლად, რომელიც ემუქრებოდა თვით დამზიანებლის ან სხვის სამართლებრივ სიკეთეს, თუ ამ საფრთხის თავიდან აცილება არ შეიძლებოდა სხვა საშუალებით და თუ დაზიანებული სიკეთე ნაკლებმნიშვნელოვანი იყო, ვიდრე გადარჩენილი სიკეთე“.

ღიახ, ჩვენი მიზანი (მოტივებსა და მიზეზებზე ზემოთ მოგახსენეთ) იყო ის, რომ საქართველოს უკანონო პრეზიდენტის ლიკვიდაციით ქვეყნისათვის აგვეცდინა უფრო დიდი საფრთხე, რომელიც ემუქრებოდა საქართველოს ე. შევარდნაძის პრეზიდენტად ყოფნის დროს. გარდა მასზე თავდასხმისა, სხვა საშუალებით მოსალოდნელი საფრთხის თავიდან აცილება შეუძლებელი იყო, ვინაიდან არჩევნების გზით ე. შევარდნაძე არასოდეს დათმობდა ძალაუფლებას, რადგანაც მან ეს ძალაუფლება სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების, ე. ი. ძალის გამოყენებით ჩაიგდო ხელში. ამ აზრს ამტკიცებს 2000 წლის 9 აპრილს საქართველოში ჩატარებული ფალსიფიცირებული საპრეზიდენტო არჩევნები, რაც დაადასტურეს საერთაშორისო დამკვირვებლებმაც.

ჩვენ გვწამდა და ახლაც გვწამს, რომ სამხედრო ოპერაციის წარმატებით განხორციელება საქართველოს გადარჩენის საწინდარი გახდებოდა. ამიტომ ვთვლით, რომ ჩვენ აღნიშნული ქმედება ჩავიდინეთ უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობაში. განა ამის დადასტურება არ არის ბატონ ე. შევარდნაძის მიერ 1998 წლის 9 თებერვლიდან (სამხედრო ოპერაციის ჩატარების დღიდან) დღემდე განხორციელებული ანტიხალხური პოლიტიკა? – პოლიტიკა, რომელმაც უფსკრულში გადაიხეხა საქართველო?!

აქვე გვინდა აღვნიშნოთ ერთი გარემოებაც: რა თქმა უნდა, ჩვენ ვიყავით და ვართ კანონიერი ხელისუფლების აქტიური მომხრეები, მისი გვარდიის წევრები, რაც გახდა ერთ-ერთი მიზეზი ე. შევარდნაძის წინააღმდეგ განხორციელებული სამხედრო ოპერაციისა, მაგრამ ე. შევარდნაძის სისხლიან ხელისუფლებას სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების შემდეგ რომ დაეწყო ქვეყნის მართვა ქართველი ერის ინტერესებიდან გამომდინარე და არ ჩაედინა საქართველოს სახელმწიფოებრიობის და ქვეყნის მოსახლეობის წინააღმდეგ ისეთი დანაშაულებანი, რომლებზედაც ზემოთ გვქონდა საუბარი, მაშინ ჩვენც ამოვუდგებოდით მხარში დღევანდელ რეჟიმს ქვეყნის აღმშენებლობისათვის ბრძოლის საქმეში.

ჩვენ აღშფოთებული ვართ და პროტესტს გამოვთქვამთ იმის გამო,

რომ აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი:

ა) 1998 წლის ანგარიშში, რომელიც შეეხო მსოფლიო ტერორისტული ჯგუფების და სხვადასხვა ქვეყნებში არსებულ მდგომარეობას. საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას მომხრეებს მოიხსენიებს, როგორც ექსტრემისტებს;

ბ) ბრალს გვდებს 1995 წლის აგვისტოში ე. შევარდნაძეზე ორგანიზებულ თავდასხმაში;

გ) ცილს გვწამებს რუსეთთან ალიანსში;

დ) ე. შევარდნაძეს უწოდებს ზვიად გამსახურდიას წარმატებულ შემცვლელს;

ე) საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის პირველ მოადგილეს, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრს ბატონ გურამ აბსანძეს ასახელებს ბატონ ე. შევარდნაძეზე 1998 წლის 9 თებერვალს განხორციელებული თავდასხმის ორგანიზატორად.

ცხადია, ასეთი დეზინფორმაციის მიმწოდებელი საქართველოს დღევანდელი უკანონო ხელისუფლებაა, მაგრამ განა აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტისათვის ცნობილი არ უნდა ყოფილიყო ის ფაქტი, რომ:

ა) ჩვენ ექსტრემისტები კი არა, კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენლები ვართ;

ბ) 1995 წლის აგვისტოში ბატონ ე. შევარდნაძეზე თავდასხმა განხორციელეს არა ზვიადისტებმა, არამედ იმ სამხედრო ფორმირებების წევრებმა, რომლებმაც ე. შევარდნაძის ხელმძღვანელობით აქტიური მონაწილეობა მიიღეს 1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის სამხედრო-კრიმინალურ გადატრიალებაში და რომლის საპატიო წევრი თავად ბატონი ე. შევარდნაძე გახლავთ;

გ) ბატონი ე. შევარდნაძე თავიდანვე იყო და არის უცხო სახელმწიფოსთან ალიანსში, მან რუსეთის სამხედრო, პოლიტიკური და იდეოლოგიური მხარდაჭერით მოახდინა სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალება საქართველოში, უკანონოდ მიიტაცა ძალაუფლება და რუსეთისვე მხარდაჭერით ინარჩუნებს მას;

დ) ე. შევარდნაძე ბატონ ზ. გამსახურდიას „წარმატებული შემცვლელი“ კი არა, კანონიერი ხელისუფლების ძალის გამოყენებით დამხობის ორგანიზატორი და ქვეყნის დამაქვევარია;

ე) საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის პირველი მოადგილის, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრის ბატონ

გურამ აბსანძის მიმართ უკანონო ხელისუფლების დაკვეთით "შეთითხნილი იქნა ბრალდება, 1998 წლის 9 თებერვალს ე. შვევარდნაძეზე თავდასხმის თითქოსდა მის მიერ ორგანიზების შესახებ, მაშინ, როცა ბატონ გურამ აბსანძეს არავითარი კავშირი არ ჰქონდა აღნიშნულ სამხედრო ოპერაციასთან, რაც დასტურდება დამამთავრებელ სტადიაში შესული სასამართლო პროცესით.

მსოფლიო დემოკრატიული საზოგადოების წინაშე ქართველი ერი დიდი ხანია სვამს ერთ ძალიან მარტივ, მაგრამ საქართველოს სახელმწიფოს არსებობისათვის გადამწყვეტი მნიშვნელობის მქონე შეკითხვას, რაზეც ვერ მიუღია პასუხი: რატომ შეიძლებოდა ზვიად გამსახურდიას კანონიერი ხელისუფლების ძალის გამოყენებით დამხობა და რატომ არ შეიძლება ე. შვევარდნაძის უკანონო ხელისუფლების იგივე მეთოდით თავიდან მოშორება?

ამ შეკითხვაზე მიმართვის ადრესატების მიერ გაცემული უნდა იქნეს ამომწურავი პასუხი, არადა, ყოველთვის მოიძებნება „სამართლებრივი“ საფუძველი სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების გზით მოსული არალეგიტიმური ხელისუფლების შეიარაღებული გზით დამხობისა.

ძალიან გვაინტერესებს ერთი საკითხიც: როგორ შეფასებას მისცემდა აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი ძალის გამოყენებით აშშ-ის კანონიერი ხელისუფლების დამხობას? ამის შედეგად არალეგიტიმური ხელისუფლების ჩამოყალიბებას? განა სახელმწიფო დეპარტამენტი არალეგიტიმური ხელისუფლების წინააღმდეგ სამართლიან ბრძოლას ექსტრემიზმის და ტერორიზმის გამოვლინებად ჩათვლიდა?

ან, რატომ იქნა დაგმობილი ჰაიტიში ლეგიტიმური ხელისუფლების დამხობა და აშშ-ის დაქინებული მოთხოვნით და ძალის გამოყენებით ჰაიტის პრეზიდენტის უფლებამოსილების აღდგენა?

სხვადასხვა ქვეყნების ერთგვაროვანი პრობლემების მიმართ განსხვავებული მიდგომა გახლავთ ორმაგი სტანდარტის პოლიტიკის გამოყენება ამ ქვეყნების მიმართ, ამიტომ ჩვენ ვადანაშაულებთ მსოფლიოს დემოკრატიული ქვეყნების ლიდერებს, ადამიანის უფლებათა დამცველ საერთაშორისო ორგანიზაციებს, გაეროს, ევროსაბჭოს, ევროკავშირს, ეუთოს და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებს იმის გამო, რომ, საქართველოში სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალების დაგმობის ნაცვლად, მათ ხელი შეუწყვეს ამ გადატრიალების გზით მოსული უკანონო ხელისუფლების ლეგიტიმაციას და ე. შვევარდნაძის მიერ უკანონოდ მიტაცებული ძალაუფლების განმტკიცებას, რითაც დისკრედიტა-

ცია გაუწიეს საკუთარ თავს და დასავლეთის ფასეულობებს საქართველოს მოსახლეობის თვალში.

თავის დროზე რომ დაგმობილიყო საქართველოში სამხედრო-კრიმინალური გადატრიალება, მაშინ საქართველო თავიდან აიცილებდა იმ ტრაგედიებს, რომლებიც თავს დაატყდა ჩვენს ქვეყანას ე.შვეარდნაძის მმართველობის პერიოდში, ე.ი. 1992 წლიდან დღემდე, და არც მასზე მოხდებოდა თავდასხმა 1998 წლის 9 თებერვალს.

ვიანიდან ჩვენი სასამართლო პროცესი შევიდა დამამთავრებელ ფაზაში, ახალი წლიდან ამ პროცესით დაინტერესებული პირები საინტერესო მოვლენების მოწმენი გახდებიან. განსასჯელები ვიწყებთ ჩვენებების მიცემას, სადაც შევეცდებით დაუშვტკიცოთ საქართველოს მოსახლეობას და მსოფლიოს საზოგადოებას, თუ ვინ არის ნამდვილი ტერორისტი და ვინ – ღირსეული მამულიშვილი!

უღრმესი პატივისცემით:

ნუბზარ ჩუხუბ – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის ასმეთაური, კაპიტანი;

ვუზრბ ეჯიბიძე – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითი;

ბონდო თოდუა – აფხაზეთის პარტიზანული დაჯგუფების წევრი, ზუგდიდის ბატალიონის ასმეთაურის მოადგილე, კაპიტანი;

ბერონტი ძობაღლი – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითი;

პატბა ზარძუა – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის ასმეთაური, კაპიტანი;

ტარიელ ბუკია – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითი;

ზაშრბულუა – ეროვნული გვარდიის ზუგდიდის ბატალიონის რიგითი;

ზაზა მარანელი – ეროვნული გვარდიის სენაკის ბატალიონის ასმეთაური, კაპიტანი;

საშა ზაქარაძე

15. 12. 2000 წ.

დეპუტატობის კანდიდატი

პოლიტპატიმარ გურამ აბსანძის მიმართ პოლიტიკური ანგარიშსწორების კიდევ ერთი უტყუარი ფაქტი. ამჯერად საკითხი ეხება გურამ აბსანძეს, როგორც საქართველოს პარლამენტის დეპუტატობის კანდიდატს.

№2 ვაკის საარჩევნო კომისიამ 2001 წლის 6 სექტემბერს მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად 2001 წლის 21 ოქტომბრის საქართველოს პარლამენტის წევრის ხელახალ არჩევნებში №2 ვაკის საარჩევნო ოლქში პარლამენტის წევრობის კანდიდატად რეგისტრაციაში გაატარა გურამ აბსანძე, რომელიც ამჟამად იმყოფება საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებაში. აქამდე გურამ აბსანძეს ჰქონდა სამი უშედეგო მცდელობა კანდიდატად რეგისტრაციისა. ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ ის სრულიად უკანონოდ არ გაატარა რეგისტრაციაში 1999 წელს საპარლამენტო არჩევნებში ქ. ზუგდიდში დეპუტატობის კანდიდატად; 2000 წელს პრეზიდენტობის კანდიდატად, იმავე წელს მარტვილის რაიონში კვლავ საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატად.

საქართველოს პარლამენტის არჩევნები №2 ვაკის ხო - 2001 წელს

საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მოწმობა № 03/02/2001

გურამ აბსანძე
(სახელი, გარი)

რეგისტრირებულია საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატად

№2 ვაკის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე

გაცემულია 2001 წლის 10 სექტემბერი

ძალაშია პირადობის მოწმობასთან ერთად 2001

საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“ 26-ე მუხლის, 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ე“ ქვეპუნქტებისა და 30-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საქართველოს ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ 2001 წლის 12 სექტემბრის №01-02/93 და №08-02/94 წერილებით თხოვნით მიმართა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს ბატონ **ლადო ჭანტურიას** და იუსტიციის მინისტრს ბატონ **მიხეილ სააკაშვილს**, რათა მათი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოთ საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატ გურამ აბსანძისათვის საარჩევნო კამპანიის სხვა კანდიდატების თანაბრად წარმართვის საშუალება.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

*საქართველოს უზენაესი სასამართლოს
თავმჯდომარეს ბატონ **ლ. ჭანტურიას***

№2 ვაკის საოლქო საარჩევნო კომისიამ 2001 წლის 6 სექტემბერს მოქმედი საარჩევნო კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად 2001 წლის 21 ოქტომბრის საქართველოს პარლამენტის წევრის ხელახალ არჩევნებში №2 ვაკის საარჩევნო ოლქში პარლამენტის წევრობის კანდიდატად რეგისტრაციაში გაატარა გურამ აბსანძე, რომელიც ამჟამად იმყოფება საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებაში.

საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“-ს 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად „წინასაარჩევნო აგიტაცია იწყება არჩევნების დანიშვნის მომენტიდან. საარჩევნო სუბიექტობის კანდიდატები ამ დღიდან სარგებლობენ თანაბარი უფლებებით“. ამავდროულად 2001 წლის 29-ე მუხლის შესაბამისად „წინასაარჩევნო აგიტაცია შეიძლება განხორციელდეს ინფორმაციის მასობრივი საშუალებებით (შეხვედრები მოქალაქეებთან, დისკუსიები და ა. შ.), ბექდური სააგიტაციო მასალების გამოცემა-გავრცელებით და სხვა

ფორმით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად", ხოლო მე-7 პუნქტის მიხედვით „არჩევნების დანიშვნის დღიდან საარჩევნო სუბიექტობის კანდიდატს უფლება აქვს დაამზადოს წინასაარჩევნო მოწოდებები, განცხადებები, წარწერები, ფურცლები, ფოტომასალები და სხვა. აკრძალულია მათი გავრცელებისათვის ხელის შეშლა და ჩამორთმევა... ”

ამავე კოდექსის 75-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით „საარჩევნო სუბიექტებს და მათ მხარდამჭერებს უფლება აქვთ გამოვიდნენ მომავალი საქმიანობის პროგრამით“. რა თქმა უნდა, პროგრამა უნდა აკმაყოფილებდეს ამავე მუხლის ამავე პუნქტის მოთხოვნებს.

ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად საარჩევნო სუბიექტი სხვებთან ერთად არის აგრეთვე საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატი.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, იმის გათვალისწინებით, რომ გურამ აბსანძის მიმართ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ 2001 წლის 17 აგვისტოს გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენი არ არის კანონიერ ძალაში შესული, გურამ აბსანძე საქართველოს პარლამენტის წევრობის სხვა კანდიდატების თანაბრად უნდა მონაწილეობდეს წინასაარჩევნო კამპანიაში და მის მიმართ გარანტირებული უნდა იყოს საქართველოს საარჩევნო კოდექსის ზემოაღნიშნული მოთხოვნების შესრულება.

საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსი“-ს 26-ე მუხლის, 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ე“ ქვეპუნქტების და 30-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად მოგმართავთ თხოვნით, რათა თქვენი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოთ საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატის გურამ აბსანძისათვის საარჩევნო კამპანიის სხვა კანდიდატების თანაბრად წარმართვის საშუალება.

პატივისცემით,

ჯუშუბარ ლომინაძე
კომისიის თავმჯდომარე
12 სექტემბერი, 2001 წელი“

ПОЛИТИЧЕСКАЯ РАСПРАВА

**ТБИЛИСИ
2001**

составители: Мурман Закараия, Сосо Лагвилава, Мангули Хубуа, Джемал Шония, Георгий Абсандзе

РЕДАКТОР-ИЗДАТЕЛЬ

Мурман Закараия

Гурам Абсандзе политзаключенный... Наверно, трудно найти другого общественного деятеля в Грузии, который перенес столько страданий и мучений, физической или душевной боли. В него стреляли, получил девять пулевых ранений - но убить не смогли!

Тогда наметили его моральное уничтожение, политическое умершвление, но не рассчитали.

17 августа 2001 года, после 42-ух месячного заключения, судебная коллегия уголовных дел Верховного Суда с нарушением процессуального и уголовного законодательства, Конституционных норм, без всякого доказательства присудила 17 лет тюремного заключения. Судебная коллегия таким приговором не только оскорбила авторитет и достоинство реформированного суда, но и нанесла смертельный удар процессу национального согласия. По этому большое значение имеет разбирательство кассационной жалобы в Большой Палате Верховного Судв Грузии. В вердикте судебной палаты Верховного Суда Грузии сказано: "Палата считает, что данное дело должно быть передано Большой Палате Верховного Суда, поскольку рассмотрение и решение дела имеет особенное значение для сформирования единой судебной практики". Такое законопослушное отношение к делу, помогло бы становлению и укреплению государственного строя Грузии.

ОТВЕТСТВЕННЫЙ РЕДАКТОР
ТЕХНИЧЕСКИЙ РЕДАКТОР

Теана Закараия
Луара Гамкрелидзе

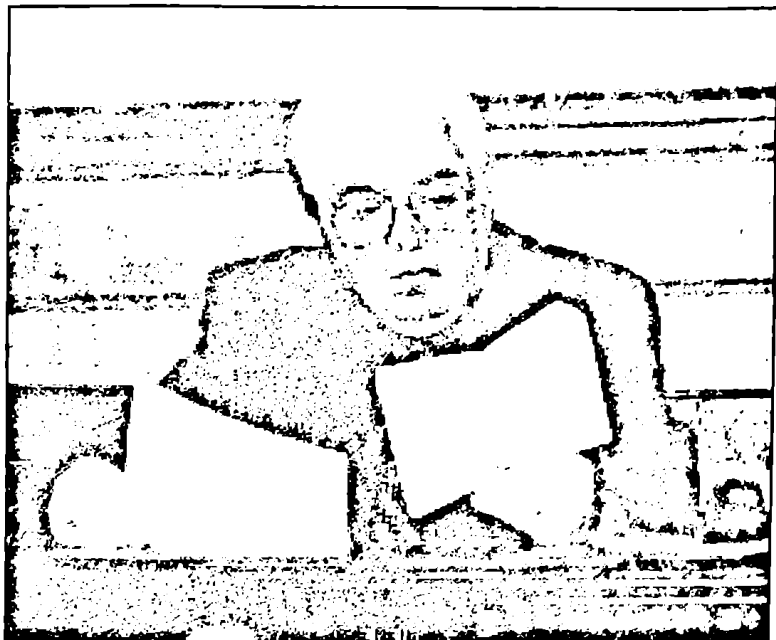
ПЕРЕВОД:

Миранда Арболишвили,
Каха Шулаия

КОМПЬЮТЕРНАЯ ОБРАБОТКА:

Майя Горгиашвили,
Майя Парулава
Кетеван Небиеридзе

ISBN 99928-57-53-6

Гурам Валикоевич Абсандзе родился 18 апреля 1952 года в селе Дарчели Зугдидского района. В 1969 году закончил среднюю школу родного села и в том же году был зачислен в Тбилисский Государственный Университет на экономический факультет по специальности "финансы и кредиты", который завершил в 1974 году. В 1975 году работал в Зугдидском финансовом отделе, а с 1976 по 1984 годов в центральном аппарате Министерства Мелиорации и водных хозяйств Советского Союза, в г. Москве, где прошел путь от старшего экономиста до начальника отдела Главного Экономического Управления.

В 1984 году постановлением Правительства Грузии Г. Абсандзе был переведен начальником местного управления финансирования промышленности, транспорта и связи Министерства финансов Грузии.

В 1988 году был назначен начальником контрольно-ревизионного управления Министерства финансов Грузии.

В ноябре 1990 года, со дня прихода национальной власти, был назначен министром финансов Грузии, а в конце 1991 года - заместителем премьер-министра, министром экономики и финансов.

6 января 1992 года, в день завершения военно-криминального переворота, Гурам Абсандзе и другие руководители и сторонники законной власти были обстрелены врагами грузинского народа в автобусе у Метехского моста, где Гурам Абсандзе получил девять тяжелейших ранений (и сейчас он носит 8 пуль). В таком состоянии он был арестован по вмышленным путчистами обвинениями. Из тюрьмы был освобожден в августе 1992 года. С того дня находился в преследовании. Он не был лишен мучений, страданий, клеветы, семейного несчастья, но никогда не изменял вере и идее.

Находясь в преследовании, против законной власти и Гурама Абсандзе была начата невиданная клеветническая кампания для осквернения их чести и достоинства. Незаконная власть всячески пыталась дискредитировать изгнанную законную власть. После гибели первого Президента Грузии Звиада Гамсахурдиа в это грязное дело была активно включена вся идеологическая машина власти. Они посеяли столько лжи и мерзости в обществе, что Гурам Абсандзе был вынужден принять тяжелейшее решение „сдаться“ незаконной власти, чтобы защитить собственное достоинство и достоинство законной власти. Вот, что пишет в связи с этим Гурам Абсандзе в подготовленной для печатания своей книге **„Во услышание всей Грузии“**:

„Дорогой читатель! В Грузии всегда тяжелейшем преступлением считалась клевета, поскольку в христианском учении сказано: несправедливые, клеветники и злодеи не смогут поселиться в царстве небесном.

Господь учит нас, не следует мстить для нас, а должны уступить место гневу Господ. „Моя - мечь и я воздаю“, - говорит Господь.

Я, как христианин, подчиняюсь этим требованиям, поэтому не буду мстить, а, в соответствии с принятым международным правом законом, пытаюсь наказать клеветников, поскольку глубоко уверен, что если оскорбители достоинства человека и клеветники не будут наказаны, то страну прекроет туча злодейства, безнравственности и разврата.

Подкупленным фактической властью клеветникам всех мастей было поручено дискредитация изгнанной законной власти и достойных представителей национального движения, фальсификация новейшей истории Грузии.

Грузинский народ должен воспрепятствовать выполнению этих целей безнравственных личностей. Клеветники должны быть обличены и жестоко наказаны.

Много раз задавал себе вопрос: почему бывает так, что все зло-

дей, развратники, клеветники и безнравственные люди ненавидят людей доброй, честной и мужественной природы? Потому что, когда они сравнивают себя с ними, то яснее чувствуют свою мерзость. Чем больше в человеке мужества и патриотизма, тем больше пытаются бессильные человечки компроментировать его, это ведь апробированный метод клеветников.

Поэтому необходимо в этой жизни доказать грузинскому народу правдивость и честность изгнанной законной власти, а то в той жизни где нам искать клеветников и безнравственных для разбора дела? Они, ведь, постоянные гости ада.

Как выше сказал, меня окружила свора клеветников: фактическая власть, нанятая властью привилегированная интеллигенция, обанкротившиеся политики, подкупленные средства массовой информации...

Правду говоря, я оказался в тяжелейшем положении. Направленную против меня и законной власти пропагандическую машину я не мог остановить. Необходимо было отвечать также при помощи средств массовой информации, нам даже удалось выступить дважды по Российскому телевидению, но после этого более агрессивным стало действие клеветников.

Дорогой читатель! Особенно не давало мне покоя из распространенных ими ложных информации только одно: дезинформация о „хищении“ мной государственных денежных средств в большом количестве. В это, ведь, было легко поверить, тем более, что это „утверждало“ не только фактическая власть, но и некоторые неуверенные в себя люди действительно убедились в наличии такого факта, представьте, мои родственники и некоторые мои друзья оказались в их рядах. Они ко мне обращались даже для того, чтобы занять у меня деньги. Фактическая власть действительно уникально обладала искусством распространения ложной информации и сплетен.

В последнее время „пустили“ информацию, будто бы русские потому не арестовывают Абсандзе, что он связан с ними, Шеварднадзе потому не арестовывает Абсандзе, что они находятся в альянсе друг с другом.

Уже сколько раз приходится мне повторять, что фактическая власть наметила дискредитацию изгнанной законной власти с моей помощью. Я оказался в безвыходном положении. Было необходимо доказать грузинскому народу мою абсолютную невинность, что автоматически означало и невинность изгнанной законной власти. Для этого существовала единственная возможность - приезд в Грузию и бескомпромиссная борьба для доказательства правды. Кон-

ечно, можно было махнуть на все рукой и эмигрировать в другую страну, возможность которого у меня была до последней минуты. Но разве я мог в такой ситуации эмигрировать? Это ведь было бы изменой тех идей, тех убеждений, за которых пожертвовали собой многие сыны Родины. Многие страдают в тюрьмах, а многие изгнаны из Родины. Только я, Гурам Абсандзе, мог дать достойный ответ на распространенные кровавой властью против меня и изгнанной власти клеветы, поскольку я имел всю информацию о принятиях изгнанной властью решения по финансово-экономическим или политическим вопросам. После гибели Президента Звиада Гамсахурдиа и эмиграции за границу премьер-министра Бесариона Гугушвили, я по должности и, как человек, должен был взять на себя тяжелейший груз - ответственность перед грузинским народом. Если бы и я эмигрировал, то кто защитил бы честь и авторитет изгнанной власти? Не те ли люди, которым, писанным и неписанным законом, было поручено защитить изгнанную власть от осквернения безнравственными, но, наоборот, они стали инициаторами распространенных против нашей власти клевет.

Как отметил выше, я мог избежать моей экстрадиции в Грузию. Поскольку имел всю информацию, знал о принятом решении моего задержания. У меня были все условия для эмиграции в другую страну, тем более, что многие государства предлагали мне политическое убежище, в том числе и европейские страны. У меня был и паспорт как на мое, так и на другое имя. Так что, „побег“ для меня не было проблемой.

Тогда что произошло? Почему переступил такой шаг? Шаг, который может оказаться роковым для меня?

Дорогой читатель! Дело в том, что чем далек и недоступен был бы я для кровавой, незаконной власти, тем больше увеличили бы они размер „похищенных“ мною и изгнанной властью из Грузии государственных и общественных денежных средств и имущества, также увеличили бы число „убитых“ нами людей и совершенных нами „террористических“ актов, наконец, что самое главное, в пособничестве в побеге обвинили бы спецслужбы России, и этим они создали бы у грузинского народа устойчивое мнение о „связи“ русских с изгнанной законной властью и со мной. Я глубоко убежден, что целью незаконной власти был мой побег за границу. Поэтому ими было более усилено распространение клеветнической информации после теракт 9-го февраля 1998 года. Они надеялись, что такой дезинформацией окажут на меня давление, что вынудило бы меня эмигрировать за границу. Это во-первых, во вторых - у меня прекрасная

семья (конечно, всем нравится своя семья), имею троих детей, в нучку, круг друзей и родственников. Если мои дети и внуки своим умом и способностями достигли бы успехов в науке, политике или бизнесе, то как я мог бы убедить большую часть идейно отравленного грузинского народа в том, что все это они достигли своим умом? Ведь население Грузии на протяжении девяти лет вдалбливали в сознание „похищение” мной денежных средств и имущества в особо большом размере? Поэтому даже назначительный успех членов семьи приписывали бы „похищенным” мною средствам, значит, уйдя в эмиграцию я лишал возможности проявить свои способности не только детям, но и потомкам, и в то же время, в случае возвращения на Родину, и перспективу воспользоваться неоскверненным авторитетом.

Здесь же следует отметить, что в случае непринятия решения о моем задержании и экстрадиции я действительно не написал бы - давайте, помогите, арестуйте и отправьте в Грузию.

Чего достиг таким моим шагом? 1. Защитил мое достоинство и честь законной власти; 2. навсегда снял искусственно созданные в результате клеветнических информаций препятствия для моей семьи, детей, потомства, родственников и друзей; 3. снял маски и оголил клеветников всех мастей; 4. поднял авторитет в глазах грузинского народа; 5. вернул грузинскому населению веру и доверие к изгнанной законной власти; 6. при ознакомлении с материалами расследования я столкнулся с такими фактами, которых и не представил бы. Эти факты на многое открыли глаза мне, я познал многих людей. Только для этого стоило приехать в Грузию.

Дорогой читатель! За принятием такого решения лично для меня последовало большое последствие - я лишился семьи, родственников, друзей, у меня пошатнулось здоровье, я лишился всего того человеческого, что дал Господь находящимся на свободе, но верьте, существует кое-что невидимое, выше, сильнее этих чувств, которое называют верой. Вера в Бога, идею, человека. Я с верой следовал за первым Президентом Грузии повсюду, верил его идеям и лично ему. С этой точки зрения, вера для меня была основой добросовестности, верности и личного „Я”. Выбор этого пути никто не навязывал мне. Его я выбрал сам и не сожалею, что переступил такой шаг.

Блажен тот, кто не судит себя из-за того, что сам выбирает (Иоанн, 3, 21).

Те, кто сегодня страдают в тюрьме за веру, правду и поддержку законной власти, создают не только для себя, но и для потомков руководства и сторонников законной власти вечную славу.

Несмотря на то, что сегодня я нахожусь в тюрьме, все же доволен (некоторые будут смеяться, наверно, если доволен, то будь там), поскольку это все пережил я за веру и идею. Такая моя судьба твердо закалила мою душу, она вынесла много страданий, поэтому я силен, я уже испытал себя. Я уверен, что выдержал испытание. Мое страдание и страдание моих друзей связано с трагической судьбой грузинского народа и девальваций национальных идей, поэтому придется ему возвышенное значение.

Моя эксградация в Грузию принесла многим удовольствие. Этому факту особенно были рады руководители фактической власти и ее сторонники, поздравляю их с победой! Я ведь создан для добрых дел и удовольствия других. Дай Бог вам такое удовольствие, которому в основу положено несчастье других. "Радуйтесь!" Безнравственные!

Я прошу прощения тех людей, которые были опечалены моим нынешним положением.

Мои враги думают, что Гурам, мол погиб. Тем, кто так думает, напомню - они сами обречены. Моя лодка еще не приблизилась к границам царства усопших, до того осталось большое расстояние. Верю, что Бог не будет испытывать меня больше возможного и даст выход из этого трудного положения.

Счастлив тот, кто верен клятве,
И слову данному не изменит,
Он жизнь свою уступит даже,
Но никогда не уйдет побежденным!

Таков Гурам Абсандзе по своей натуре. Наверно, трудно найти другого общественного деятеля в Грузии, который перенес столько страданий и мучений, физической или душевной боли. В него стреляли, получил девять пулевых ранений - но убить не смогли! Тогда наметили его моральное уничтожение, политическое умерщвление, но не рассчитали. Как сам говорит: он взял на себя ответственность защитить честь и авторитет законной власти. До сегодняшнего дня он мужественно ходит по этому полному страданий пути. Поэтому повернулось к нему общественное мнение, борьба за освобождение Гурама Абсандзе получила всенародный характер. Сегодня почти никто не сомневается в том, что эта борьба завершится совсем скоро победой здравого ума, утверждением национального согласия между грузинами.

Севдия Угрехелидзе (адвокат Геронти Кобалия и Пааты Заркуа) - Судья незаконно ограничил право представления доказательств, с чем посягнул право моего подзащитного, по этому не имеет смысла участвовать в судебном процессе. Для нас очевидно, что приговор уже написан.

Лали Тикишвили (адвокат Тариела Букиа) - Я не могла действовать против интересов подсудимого Тариела Букиа и не создала бы имитацию его защиты. По этому оставила судебный процесс, но никогда не отказывалась от его защиты.

Натия Долидзе (адвокат Заура Гулуя) - Со дня моего включения в процесс, грубо нарушаются права моего подзащитного. Так как не дали возможность осуществить полноценную защиту я вынуждена оставить процесс.

Анатомия приговора уголовного дела №7498816

*„Лучше преступление осталось ненаказуемым,
чем наказывать невинного“*

Nuda veritas*

Человек легко верит во лжи потому, что и сам легко сочиняет ее и потом сам же верит этому своему сочинению. Так он отдалается от реальности, ничего не говоря об истине. Общество, которое создает океан лжи, без всякого угрызения совести так чувствует себя в нем, как турист-миллионер на престижном курорте; сильные выносят, а слабые без сопротивления утопают, перевязавшись друг с другом, вместо спасения, топят друг друга в этой лжи.

Еще более пикантной становится ситуация, когда тот, кого обманывают („Жертва“, Пол Экман), сам с удовольствием позволяет обманывать себя и затем на этой лжи строит будущие планы, делает злободневные выводы, которые в состоянии принести несчастье тому третьему, который никакого прямого отношения не имел к этой лжи, к ее укоренению.

Общество, которое оказалось в этом океане лжи, не в состоянии создать правовое государство. Тем более, когда правящие круги, которые пришли к власти на волне этой лжи и обмана, они превратились в неисправимых лжецов и мошенников, целая система построена на этой лжи и обмане. Несчастен народ, которым правят патологические лжецы. В таком псевдодемократическом обществе наличие права и правоохранительных институтов номинально - еще одна ложь.

*Несомненная (голая) истина

Все, о чем выше рассуждали, существующая в сегодняшней Грузии реальность. Несмотря на то, что у нас пойдет речь о конкретном вопросе в отношении конкретных лиц, ее целью является исправление допущенных в этом конкретном вопросе ошибок и установление реальной истины, создать прецедент для того, чтобы новая созданная третья власть - суд (реформированный), вставшей на путь независимости страны, вышла из того тупика, в которой она очутилась благодаря дрейфующей в океане лжи политической власти.

Борьба для защиты Гурама Абсандзе - это борьба за укоренение в независимой Грузии построенной на демократических нормах судебной власти. Поэтому, как указали выше, она выходит за рамки одного конкретного, хотя и очень сложного конкретного дела, и придается общеважная нагрузка. Исходя из этого, она должна стать предметом всеобщего обсуждения. Тем более, что процесс протекает в такой сложнейший период, когда, с одной стороны, идея национального согласия укореняется в практической жизни и потихоньку приобретает силу; во-вторых, возрастает сопротивление в построенной на лжи политической иерархии, где определенные позитивные силы пытаются отделиться от этих развращающих все злосчастных сил, в третьих, международная общественность, которая наблюдает за протекающими в Грузии процессами и явно ставит вопрос, выживет ли государственность Грузии, делает свои окончательные выводы и о том, насколько способен реформированный суд избавиться от старых, советских рецидивов и стать институтом защиты реальных демократических ценностей.

Несмотря на то, что на Верховный Суд Грузии возложена такая важнейшая функция, он не смог избежать когтей политической конъюнктуры, целиком оказался в рабстве коррумпированной политической власти, вместе с тем совершает противоречащие государственности и народу действия, что отражается в ущемляющих честь и права личности, в общем человека актах - приговорах или определениях. Она без всякого стыда посягает на Уголовный Процессуальный Кодекс, принятые высшим законодательным органом законы или подчиненные закону акты, постановления, нарушает конституционные нормы. Так было до сих пор. Что будет с сегодняшнего дня, сможет ли третья власть избавиться от этого состояния, наряду с другим, сказал бы, в первую очередь зависит от того, насколько удастся Кассационной Палате избавиться от водоворота

лжи, не оказаться под воздействием политической конъюнктуры, встать на сторону закона и справедливости; поскольку это не обычное дело, оно касается той беды, которая называется национальным противостоянием. И справедливое рассмотрение этого дела в значительной мере будет способствовать не только процессу национального согласия, но и тому, насколько способен сегодняшний суд пойти по пути самоочищения.

Когда форма не вмещает содержание

Mihi nes tota provisа est*

17 августа 2001 года Судебная Коллегия уголовных дел Верховного Суда в следующем составе: председатель Ю.Ткешелашвили, заседатели Н.Папавадзе, О.Ясешвили, запасной заседатель Л.Саакян, завершила судебное разбирательство уголовного дела №7498816 „в отношении Гурама Абсандзе и других“ и вынесла обличительный приговор. Приговор тенденциозен, с начала до конца построен на составленном по политическому заказу обвинительному заключению, почти дословно переписан из представленного на суде обвинителями обвинительного слова и представленной обвинительной стороной формулировки отдельных элементов приговора по уголовному делу обвинения Гурама Абсандзе и других. Заинтересованный в этом читатель детально узнает об этом из внесенной в настоящую книгу кассационной жалобы, поэтому мы не продолжим обсуждать о юридической стороне „приговора“. Мы попытаемся коснуться в этом приговоре вопроса взаимоотношения формы и содержания, его нравственной стороны и, наконец, тех возможных политических последствий, которые могут последовать за построенным на лжи и фальши „приговором от имени Грузии“.

Если будем исходить из вышесказанного, название рассматриваемого документа - „Приговор от имени Грузии“ в этой фальши есть первейшая ложь.

Дело Гурама Абсандзе - это продолжение тех злосчастных событий, которые имели место в Грузии на рубеже 1991-1992 годов и нынешний высший законодательный орган Грузии, своим постано-

*Я все предусмотрел (Цицерон).

влением от 20 апреля 2000 года, квалифицирует его как свержение законной власти и начало гражданского конфликта. "В 1991 году в Грузии началось противостояние, за которым последовало свержение законной власти и гражданский конфликт". Априори, в такой ситуации невозможно, чтобы этот приговор поддерживала вся Грузия. Тем же постановлением признано, что „политические последствия начатого в Грузии в 1991-1992 годах гражданского противостояния до сих пор не устранены, что препятствует духовному единству страны и процессу возрождения государства". Таким образом, исходя из постановления, как последствие наступившего в результате политического противостояния неустраненного отношения, такой приговор, в отношении одного из высших представителей исполнительной ветви сверженной законной власти - вице-преьера и министра финансов, вообще не должны были выносить, ничего не говоря о его невинности. По закону, дело должно было быть прекращено в процессе судебного следствия. Это могли сделать как суд, так и прокуратура. Вот, что сообщала последняя Временной Парламентской Комиссии национального согласия: „Вместе с тем сообщаем, что вследствие изменения обстановки в отношении Г. Абсандзе вопрос прекращения уголовного дела будет решен порядке в установленном уголовным процессуальным законодательством Грузии, до завершения рассмотрения дела в суде". Об этом сказано: „Как ни мудри, а концов не отрубишь, все тут". Таким образом, вынесенный судом 17 августа 2001 года приговор не только не выражает волю грузинского народа, но он не выражает и волю большинства властей Грузии. Таким образом, „приговор от имени Грузии" - полная ложь, и только поэтому он должен быть отменен. Мы понимаем, что здесь дело касается установленного стандарта, т.е. формы, но если форма не соответствует содержанию, или, наоборот, содержание - форме, тогда насильственная, искусственная связь должна нарушиться, поскольку это противоречит не только законам диалектики, но и существующим (как бы то ни было слабо) и принятым в стране нормам, и поэтому опасна „для духовного единства страны и возрождения государства". Как должен был глубоко вникнуть в этот факт судья господин Ткешелашвили, пока взялся бы за уголовные или процессуальные законы, „он должен был положить перед собой Конституцию, принятое Парламентом вышеназванное постановление и подумать о взаимоотношении

содержания и формы, если обнаружил бы противоречия, тогда должен был вынести единственно правильное заключение. Здесь говорить от имени большинства населения Грузии невозможно. Следовательно, нельзя вместить приговор в принятую форму, значит, он и не должен был вынесен.

Давайте последуем за созданной из большой лжи фальшью.

Далее следует: „Судебная Коллегия уголовных дел Верховного Суда Грузии в следующем составе: председатель - Ю.Ткешелашвили, заседатели Н.Папавадзе, О.Ясешвили (запасной заседатель Л.Саакян)“, будто бы здесь ничего не должно быть сомнительным, но из составленного адвокатами С.Бараташвили и М.Джангирашвили кассационной жалобы видно, что в ходе судебного процесса запасной заседатель Саакян несколько раз заменил заседателя Ясешвили и Папавадзе, в результате чего была нарушена статья 434 УКГ и Судебная Коллегия стала состоять из четырех человек, где заседатели заменяли друг друга, а это, оказывается, недопустимо и в соответствии с подпунктом „л“ части 2 ст. 563 УКГ и во всех случаях представляет собой основание для отмены приговора, но это дело оставим кассационной Палате, наша цель - фиксировать ту ложь, из которой состоит этот т.н. приговор.

Теперь сдвинемся на две строки ниже и обнаружим фальшь, которая в психологии лжи определена, как молчание, обход стороной. Господин судья, после перечисления секретарей суда и государственных обвинителей, называет защитников: С.Худжадзе и И.Дзиндзабадзе, С.Меладзе и Н.Тедашвили. Но не видно, чьи защитники они и как произошло, что у 13 обвиняемых четыре защитника, почему не участвуют в судебном процессе адвокаты главного среди них обвиняемого - Г.Абсандзе. Вероятно, и здесь мы имеем дело со стандартом и сохранением формы, и может быть необязательно указывать на то, что судья вынудил две партии защитников покинуть (!!) процесс, но, как сказали выше, если в форме не уместается реальное содержание, тогда такой приговор ложный, фальшивый и, невозможно, чтобы такой приговор был вынесен. Чтобы „заполнить имеющийся в приговоре этот пробел“.

Следует посмотреть, что скрыл и какую фальшь совершил при выполнении этой простой формальности, господин Судья.

Судья или тиран

*Male jure nostro uti non debemus **

Защита прав человека - это первейшее достижение демократии и плюрализма, это то, в борьбе за которое пала тоталитарная империя, в результате чего приобрели независимость. Кто поднял руку на нее, он поднял руку на независимую государственность. Поэтому защита этих прав, в первую очередь, предполагает защиту конституционных прав, соответственно, самое большое нарушение - это нарушение конституционных прав. Для Грузии нынешней, переходной эпохи не чужды такие действия, но плачевно и тревожно то, что это совершает единственный так или иначе реформированный орган, и то - Верховный Суд!

Судья в процессе судебного следствия своим некавалифицированным и тенденциозным отношением не дал возможность адвокатам производить полноценную защиту и вынудила их покинуть процесс. Они не остановились и на этом и, с провокационной целью, на судебный процесс были заведены переодетые и вооруженные лица „спецназа“, которым удалось спровоцировать зал, в результате чего судья заставил покинуть суд сперва Гурама Абсандзе, а затем всех подсудимых. Таким образом, подавляющее большинство подсудимых, в том числе и Гурам Абсандзе остались без защиты. А на судебном процессе остались только „тройки“ времен 1937 года - три судьи, три прокурора и четыре адвоката. Данным действием судья нарушил часть 3 ст. 42 ныне действующей Конституции независимой Грузии: „Право на защиту гарантировано“.

Встав на путь лжи, судья не отразил в приговоре ту реальность, которая имела место в ходе судебного процесса, в частности, он не дал возможность обвиняемым вызвать на судебный процесс таких свидетелей, которые в процессе преступления занимали высокие должности и, исходя из этого, в совершенстве знали положение дел, например, бывший министр Безопасности Джемал Гахокидзе, председатель Департамента контрразведки Автандил Иоселиани, или такие, которые, воспользовавшись своими должностями, нарушением законодательства произвели следственный поиск, например, бывший первый заместитель Генерального Прокурора Реваз Кипиани. В суд не был приглашен главный потерпевший - Президент

* Не злоупотребляйте вашими правами.

Эдуард Шеварднадзе, тем более, что у него не было своего представителя на суде. Судья Ткешелашвили не остановился и на этом, и атаковал пункт 6 ст. 42 Конституции, своим определением запретил подсудимым допросить названных ими свидетелей. Из представленных Гурамом Абсандзе более 120 свидетелей был допрошен только один, и то неполноценно. Таким образом, была нарушена и 6 часть 42-ой статьи: „Обвиняемый имеет право потребовать вызов и допрос своих свидетелей в таких же условиях, в каких имеют свидетели обвинения“. Такие, непредставимые и для коммунистической диктатуры, нарушения сами собой вызвали нарушение части 3 ст. 85 Конституции: „Судопроизводство осуществляется на основе равноправия и состязательности сторон“.

Мы не приступим к разбору того, какой ущерб был нанесен личностям этим нарушением юридических норм. Об этом все сказано в кассационной жалобе. На этот раз мы хотим обострить внимание читателей на те тенденции, которые укореняют нарушения конституционных прав человека в только что сформировавшемся независимом государстве. Такие действия завели в тупик и так слабо протекающие реформы и довели до того состояния, в котором находится сегодняшняя Грузия, когда „большая часть населения считает, что ложь стала неотъемлемой частью нашей жизни. Соответствующим образом, народ воспринимает ее как общеличный, общегрупповой, общенациональный феномен общения, на который нельзя закрывать глаза, но с которым нельзя и бороться. Его следует воспринимать как реальность” (П. Эрман, “Психология лжи”). Возвысить фальшь до такого уровня значит то, что она возведена в ранг государственной политики. Такая государственная стратегия и практика тесно переплетены между собой. Суть - ложь. Все всех обманывают. Цель - удержать и улучшить собственное положение за счет обмана и несчастья других. Таков вид нынешней Грузии, которую охватила тотальная ложь. А тоталитаризм, вообще, исключает личность. Поэтому каждый пытается оказаться под покровительством какого-нибудь большого синдиката лжецов. В такой ситуации, конечно, суд тоже не окажется без воздействия и, что удивительного в том, что господин Ткешелашвили оказался под покровительством кого-либо. Может быть он находится и под покровительством того первейшего клана и тогда что не сделает человек для того, чтобы расположить к себе хозяина. Тем более, если знаешь, чем большую ложь скажешь, тем больше поверят тебе.

Давайте последуем приговору и увидим, что сделал господин Судья для того, чтобы доставить удовольствие отцам этого синдиката лжи.

Неоригинальный судья и „растянутое время”

В судебном процессе время, вечный феномен стал предметом особого спора. Все те многочисленные объявления, ходатайства, протесты, которые возбуждала сторона защиты вследствие нарушения процессуальных норм в отношении Гурама Абсандзе и других подсудимых, Судья как правило, не удовлетворяла. Зато, высказанные прокурорами все заявления, ходатайства или протесты принимал молча и без возражений. Такое явное пристрастие, конечно, бросалось в глаза и это не прошло мимо масмедии, которая постоянно присутствовала на процессе и нашло соответствующее отражение в информационных средствах Грузии. Вот здесь проявил настоящую ловкость судья в опубликованных определениях по поводу возбужденных защитниками ходатайств. Подобно Катону, который все свои выступления в сенате заканчивал словами: Карфаген должен рухнуть, точно также господин Юрий все свои несправедливые определения заканчивал выводом, сторона защиты возбуждает, мол, ходатайства с целью растянуть время. Он хитро утверждал, будто бы подсудимые и адвокаты хотели, растягиванием времени добиться то, чтобы судебный процесс не завершился в определенный УКГ срок - две с половиной года, и этим путем избежать „заслуженного” наказания. Думаю, это скорее предмет юмора, чем результат серьезного рассуждения судьи. Его в этом, наверно, не сравнить и с веселым героем Бароном Миунхаузенем. Можно было „во время” закончить суждение на этой веселой ноте, если не то обстоятельство, что господин Ткешелашвили совсем не был в настроении шутить, осуществление всех своих планов он не связывал с юмором, поэтому устроенная им комедия, как увидели выше, завершилась трагедией. Вместо серьезного судебного процесса мы получили театр абсурда, полноценную трагикомедию. Вот, какой фарс разыгрывал г-н Ю.Ткешелашвили.

Судья совсем не был оригинальным, когда в суде утвердил термин „растягивание времени”. Растягивание времени - любимая тактика высшей власти государства, это особенно видно на предыдущем этапе начала избирательных баталий, когда дело касается соблюдения установленных Конституцией сроков - не было таких выборов, которых не обратила власть в цейтнот. Они специально тянут представление избирательных законопроектов для рассмот-

рения в Парламенте, вынесение их на обсуждение народом, они специально ставят себя в цейтнот, а затем под предлогом соблюдения сроков скороспешно принимают выгодный им закон. Этому порядку следовал судья, нарушением процессуальных норм ловко вызывая спор, растягивал время с тем, чтобы создать искусственный цейтнот, чем, с одной стороны, создавал общественное мнение в противовес защиты, с другой стороны - убеждал заказчиков, собственное руководство, что у него имеются такие неприкосновенные доказательства, что защите ничего не остается кроме того, как обратиться к тактике растягивания времени.

С другой стороны, нельзя представить растягивание этого процесса на такой длительный срок, поскольку участники февральской акции не отрицали, что они устроили вооруженное выступление, искренне рассказали все, здесь нечего было так расследовать и выяснять. Была известна причина, повод и последствие, было проще простого, соответственно, сделать вывод. Их действие было в непосредственной связи со сложившейся в результате свержения вооруженным путем законной власти политической ситуацией, той обстановкой, которая господствовала в стране и угрожала грузинской государственности гибелью. Здесь сложность заключалась совсем в другом: любой ценой связать с этим делом представителей высшего органа изгнанной законной власти, в частности Гурама Абсандзе. То, чего добились при предварительном следствии фальшью, насилием, принуждением, заставив нескольких лиц дать нужные показания, на судебном процессе лопнул, подобно мыльному пузырю. Проявилась реальность, что Гурам Абсандзе ничего общего не имел с этим делом. Вот, тогда прибегнул суд к тактике растягивания времени, чтобы в условиях искусственного цейтнота сделать то, что уже сделал, о чем мы уже говорили, и что полностью отражено в кассационной жалобе. Существует еще одно обстоятельство - вопрос профессионализма судьи. Допустим, что сторона защиты встала на путь растягивания времени, хотя все профессионалы обязаны полноценно делать свое дело и без нарушения закона достигать преследуемой цели. Достигнутая нарушением закона цель - это уже новое несчастье и еще большее преступление, чем оставить преступника до конца ненаказанным.

На судебном процессе выявилось еще одно обстоятельство, которому судья дал своеобразную интерпретацию и которое затем

отразилось в приговоре.

Предъявленное Гураму Абсандзе обвинение полностью построено на сомнениях, которые основываются на данные при предварительном следствии обвиняемыми Эджибия, Маранели и Тодуа показаниях, где они сами ничего не могут утверждать, только излагают, будто бы сказанное третьим лицом, будто бы Гоча Эсебуа сказал им, и то по отдельности, что это дело финансирует Гурам Абсандзе и т.д. Об этом все сказано в кассационной жалобе и на деталях не остановимся. В приговоре записано, что З.Эджибия узнал от Г.Эсебуа... Маранели еще от Эджибия и т.д. Везде кто-то что-то сказал и от кого-то узнал.

На судебном процессе они отвергли свои показания и заявили, что при предварительном следствии на них оказывали как физическое, так и психологическое давление, следователи заставили их дать такие показания, какие они хотели.

Обвинители и судьи приложили большие усилия для того, что они подтвердили взятые при предварительном следствии под принуждением показания, но сделать это им не удалось. На всех этапах судебного процесса было подтверждено, что Гурам Абсандзе никакого отношения не имел к этому выступлению, к его финансированию. Эсебуа и члены его группы параллельно занимались бизнесом, имели маршрутные такси, некоторые продали личные автомашины, так они собирали деньги и с трудом прокармливали себя, правдивость этого видно хотя бы из того, что после завершения операции все они остались почти без средств, ни у одного из них не было больше 10-15 лари.

Давайте, на одну минуту поверим, что Г.Абсандзе финансировал эту операцию, и у них не оказалось соответствующей суммы, ничего не говоря о документах для выезда из страны с тем, чтобы скрыться, хотя бы выехать из Тбилиси. Выходит, что Абсандзе обрек их на сдачу властям. После этого как защитили бы они его и отказались бы, допустим, от сказанного при предварительном следствии истины? Это ведь абсурд, но обо всем этом судья и не побеспокоился, он данные на суде обвиняемыми показания назвал ложью. Он решил этот вопрос проще, поверил сочиненным предварительным следствием обвинениям. Он в ходе целого процесса выступал в качестве четвертого обвинителя, а в заключении все это тщательно, „аккуратно“ перенес в приговор.

Не говоря ни о чем другом, куда пропала человеческая, профессиональная гордость?!

Для этого случая можно привести такой пример: допустим, что учитель не уместается в уделенный уроку срок и не может объяснить новый материал. Кого следует обвинить в таком случае - учеников, которые сочли неинтересным проведенный учителем в фальшивой интонации урок и начали шалить, или учителя, который не смог заинтересовать учеников? Что делать? Надо разлучить учеников с таким педагогом или педагога с учениками?

Что касается профессионального уровня судьи, то какого давления не было бы со стороны политической власти, какая сложнейшая ситуация не сложилась бы вокруг, наконец-то он рассматривает вопрос нападения на Президента, несмотря на все, человек ведь должен сохранить профессиональное достоинство настолько, что, подобно выражению римлян, мог сказать: „Делаю, как могу, лучше пусть делают сильные“.

Беда в том, что вердикт завьсящего от всемогущих мира сего право не может быть деянием правдивого права. Хотя, что поделаешь, если позаимствуем у тех же римлян, *A Becent studia in mores* (наклонность становится привычкой).

Невежество или заранее запланированная ложь?

Calumnia *

В приговоре читаем: подсудимый Гурам Абсандзе признал себя виновным только в приобретении и использовании поддельных документов. В остальных обвинениях он не признал себя виновным как в процессе предварительного следствия, так и в процессе судебного следствия, разъяснил, что он не совершал государственной измены, был и остается представителем законной власти, вел справедливую борьбу за восстановление национальной власти и такую борьбу нельзя считать изменой Родины. Гурам Абсандзе также разъяснял, что 24 сентября 1993 года он, вместе с другими представителями законной власти, прибыл в Зугдиди и приступил к

* Ложное обвинение, клевета.

исполнению своих обязанностей - обязанностей заместителя премьер-министра Правительства Грузии и министра экономики и финансов, можно ли все это считать преступлением и изменой Родины, как это признает судья Ю.Ткешелашвили в своем приговоре?

В связи с этим, снова вернемся к постановлению Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года об устранении последствия начатого в 1991-1992 годах гражданского противостояния и достижении национального согласия, в котором признано, что вооруженным путем произошло свержение законной власти и начался гражданский конфликт. Таким образом, если существует конфликт, то в нем участвуют две противостоящие стороны, которые само собой разумеется, считают свои позиции и принципы правильными. В данном случае, с одной стороны, это законная власть, которая смогла удержать свою юрисдикцию в определенной части страны, и, с другой стороны, нелегитимная, но фактическая власть. Если же проведенные легитимной властью хозяйственные или военные мероприятия будут квалифицированы, как бандитизм и грабеж, т.е. противозаконное действие, тогда что можно сказать о действии нелегитимной власти? Это учла политическая власть и приняла постановление от 20 апреля 2000 года.

Так что, сколько не будет утверждать Прокуратура и суд, что осуществленные законной властью операции незаконны, оно ни какой логике не подчиняется, далеко стоит от реальности и это еще одна очередная ложь и фальшь. Об этом хорошо знали как прокуратура, так и суд, и именно поэтому отняли у обвиняемого право на представление доказательств и допрос свидетелей, поскольку все те более 120 свидетелей работали в какой-то структуре власти и, таким образом, выполняли те приказы и распоряжения, которые издавала эта власть. Благодаря им выдавалась вся та сумма, гуманитарная помощь и т.д., которая была необходима беженцам из Абхазии и местному населению.

Если Гурам Абсандзе, как один из представителей исполнительной ветви, виновен в перенесении из Потского банка в Зугдиди 127 830 долларов США и затем использовании их для нужд народа, согласно постановлению Совета Министров, тогда виновными являются все те, кто эту сумму взял и использовал. Может г-н Ю.Ткешелашвили начнет новое дело по обвинению во взяточничестве и признает виновными всех тех беженцев или местных нуждающихся лиц,

которые получили помощь от национальной власти.

Судебная Коллегия отмечает: поскольку с 11 октября 1992 года в стране путем выборов уже была создана легитимная власть, то действие Г. Абсандзе должно быть оценено как заговор и восстание с целью насильственной смены конституционного строя Грузии, что в соответствии с законом считается государственной изменой. Судья Ю. Ткешелашвили, как юрист, должен понимать нормы государственного права, степень легитимности и нелегитимности власти, обстоятельства действия и бездействия конституционных норм, обязательные требования для проведения выборов. Начнем с того, что к 11 октября 1992 года у фактической власти Грузии, вообще, не было конституции. Та, „восстановленная” Конституция 1921 года и в 1921 году не действовала, один из плачевных его итогов было то, что, основываясь на ней, сепаратистические власти Абхазии автономную республику объявили независимым государством, за которым последовало расширение конфликта и перенесение его в Абхазию, что, в свою очередь, способствовало явной интервенции имперских сил... Разразилась Абхазская война. Это произошло в августе 1992 года, как знаем, 30 сентября 1993 года она завершилась потерей Абхазии. Следовательно, Грузия с 14 августа 1992 года по 30 сентября 1993 года была вовлечена в широкомасштабную войну, а насколько мы знаем, в процессе войны ни одна Конституция мира не допускает проведение выборов, тем более, что в то время у фактической власти не было Конституции.

Конституция переходного периода, которая была принята в условиях полной легитимности Верховным Советом Грузии, действовала, правда на различных уровнях, во всем грузинском пространстве благодаря другой стороны конфликта. Таким образом, оценка деятельности Гурама Абсандзе этого периода, как заговор и восстание, с правовой точки зрения безосновательна и очередная ложь в этом фальшивом документе.

С другой стороны, выборы 11 октября 1992 года потому не могут быть легитимными, что другая сторона конфликта, легитимная власть ни на минуту не прекращала борьбу за восстановление законности, действовали Верховный Совет, Кабинет Министров, причем имела юрисдикцию на территории Грузии, в определенной части страны. Она никогда не отказывалась от власти, не передавала полномочия фактической власти.

Как в вышеуказанном постановлении признано, политические последствия этого события по сей день не устранены. Таким образом, выборы 11 октября и поэтому нельзя считать легитимными, что их основу составлял Военный Совет и его преемник т.н. Государственный Совет. Если ко всему этому не дотягивался разум судьи Ю.Ткешелашвили, то должен был хотя бы прочесть первую статью вышеупомянутого постановления, согласно которой осуждена всякая попытка насильственного свержения легитимной власти.

В приговоре прямо перенято из обвинительного заключения и признано достоверным фактом то, что с 6 января 1992 года по 11 октября того же года в стране был вакуум властей, который, оказывается, заполнил такой „безобидный“ орган, каким был Военный Совет, который в действительности являлся военно-криминальной хунтой, которого никто и не признавал, в этот период, как я выше сказал, подавляющее большинство населения Грузии жило под руководством власти и нормами Конституции переходного периода, но если признаем, что существовал вакуум властей, который заполнила нелегитимная власть, тогда проведенное этой властью, тем более в период войны всякое мероприятие, тем более выборы, как можно считать легитимным? Это не вмещается ни в законодательство Грузии, ни в нормы международного права, но все это понадобилось баронам лжи для того, чтобы создать какое-нибудь основание для правового и физического преследования сотен и тысяч представителей законной власти и ее сторонников, в данном случае для политического преследования Гурама Абсандзе.

Далее в приговоре читаем: „Находящиеся за пределами страны представители бывшей власти Грузии в конце 1992 года устроили заговор и восстание для свержения и захвата легитимной власти грузинского государства“. О легитимности уже шла речь, говорили и о том, что на территории Грузии законная власть ни на минуту не прекращала существование и действие, особенно в Мингрелии и Абхазии. В Грузии, кроме Президента, систематически находились представители как законодательной, так и исполнительной ветвей законной власти, министры, префекты. Во всей Грузии действовали избранные в 1991 году Сакребуло, Верховный Суд, полномочия которого до сих пор были определены именно законной властью. К сожалению, оказывается, судья Ю.Ткешелашвили сам не знает, откуда идет его полномочия. Так что в 1992-1993 годах на всей тер-

ритории Грузии было не только двоевластие, но и многовластие. Причиной этого являлась та власть, которая вооруженным путем обосновалась в каком-то пространстве страны. Заслуживает внимание и то, что все эти власти обладали собственным пространством действия. Такая ситуация сохраняется до сегодняшнего дня. Постановление от 20 апреля это акт попытки нормализации взаимоотношения между двумя центральными властями. А суд и прокуратура, не выполняя его, искусственно обостряют ситуацию, и сами являются участниками заговора против грузинской государственности. Для нас представляет интерес еще один момент, почему указан в приговоре конец 1992 года „началом заговора и восстания“. Никакого заслуживающего особого внимания события в этот период не происходило, если не считать то, что в спровоцированной фактической властью войне истекло кровью население Грузии. Если „заговор“ и „восстание“ начались в конце 1992 года, почему сразу же не принял участие в нем один из главных лиц исполнительной власти - Гурам Абсандзе, и почему присоединился он к ним восемь месяцев спустя? На это убедительный ответ дал г-н Г. Абсандзе в ходе судебного процесса, но, разумеется, этот ответ или не был отражен в приговоре, или этот ответ сочли сомнительным, с другой стороны было очевидным, что Г. Абсандзе никогда не принимал участия в никаком заговоре, он только выполнял те приказы и указания, которые давали ему Президент и премьер-министр законной власти.

Что касается начала восстания к концу 1992 году, то это попытка, любой ценой признать незаконным действием борьбу сверженной законной власти за утверждение конституционной власти в стране и справедливости, уже против „легитимной“ власти.

И, действительно, что это черное дело сшито белой нитью.

К вопросу мотивации

Cessante causa-cessat effectus^{*}

В кассационной жалобе приведено много примеров пристрастия и недобросовестного подхода со стороны судьи. Мы не остановимся

*Пресечением причины, пресекается и последствие.

на этом, мы пытаемся выдвинуть на первый план скорее ту нравственную и политическую сторону, учет которой обязательно поручается судьбе, который вел не бытовой уголовное дело, а наступивший в результате политического конфликта процесс. В приговоре почти не обсуждаются и не анализируются те мотивы, которые довели до вооруженного выступления простой, трудовой народ. В приговоре перечислена только небольшая часть приведенных обвиняемыми мотивов, и то в весьма сжатой форме. Кто присутствовал на суде, знает, как убедительно обосновывают неизбежность своего шага эти вчерашние крестьяне и рядовые рабочие, а сегодня превратившиеся властью в террористов.

Судья и не пытался путем анализа прийти к той мотивации, которая обусловила этот факт. Там, где есть упоминание об этих общих вопросах, переписано из разработанных в Прокуратуре в 1992-1993 годах фальшивого анализа и заключений. А с 1992 года по 1998 год столько чего произошло, что это не могло не оказать воздействие на решение подсудимых.

Убежденные в недобросовестности судьи девять участвующих в вооруженном выступлении 9 февраля 1998 года подсудимых: Нугзар Чухуа - командир Зугдидского батальона Национальной гвардии, капитан Зураб Эджибия - рядовой Зугдидского батальона Национальной гвардии, Бондо Тодуа - член абхазской партизанской группировки, заместитель командира Зугдидского батальона, капитан, Геронтий Кобаля - рядовой Зугдидского батальона Национальной гвардии, Паата Заркуа - командир Зугдидского батальона Национальной гвардии, капитан, Тариэл Букия - рядовой Зугдидского батальона Национальной гвардии, Заур Гулуа - рядовой Зугдидского батальона Национальной гвардии, Заза Маранели - командир Сенакского батальона Национальной гвардии, капитан, и Саша Закарая послали обращение к населению Грузии, Верховному Совету Республики Грузия, средствам массовой информации, посольствам аккредитованных в Грузии зарубежных стран, грузинским и международным организациям по защиты прав человека, Страсбургскому Суду по защите прав человека, Комитету Евросовета по защите прав человека, Комитету ООН по защите прав человека, фактическому Парламенту Грузии, Верховному Суду Грузии, Государственному Департаменту США, Государственной Думе России. В данном обращении они называют те мотивы, которые подтолкнули

их самостоятельно переступить такой шаг (текст обращения полностью смотрите в дополнительной части книги, сит.). Они пишут:

„Мотивом и причиной нападения на господина Шеварднадзе была проведенная в последнем периоде в Грузии под его руководством антинациональная, атигосударственная, антидемократическая политика, за которой последовало:

1. Свержение законной власти в результате военно-криминального переворота в декабре - январе 1991-1992 годов;

2. Нарушение территориальной целостности Грузии - потеря Самачабло и Абхазии;

3. Пятикратное ограбление бандитскими формированиями незаконной власти Западной Грузии, извращение этого древнейшего уголка, издевательство, насмешка над колхским родом, расстрел людей;

4. Убийства, физическое уничтожение политических противников;

5. Заключение в тюрьмы руководителей и сторонников законной власти, а также командиров законной Гвардии и гвардейцев и изгнание из страны;

6. Геноцид для незаконной власти политические непремлемой одной части грузинского народа;

7. Хищение и присвоение руководителями незаконной власти и их родственными кланами национального богатства Грузии;

8. Экономическое разорение и финансовое банкротство страны;

9. Уничтожение государственной, национальной идеологии;

10. Духовное разложение и деградация большей части народа, другие несчастья.

Для всех нормально мыслящих сынов своей Родины стало очевидным, что так продолжать жить было невозможно, Грузия мчалась к пропасти, было необходимо задержать этот процесс. Поэтому мы были вынуждены переступить такой радикальный шаг, что, по нашему глубокому убеждению, было вызвано крайней необходимостью, что сформулировано в статье 30 Уголовного Кодекса Грузии следующим образом: „**Противоправно не действует тот, кто совершит предусмотренное этим Кодексом действие в состоянии крайней необходимости, т.е. тот, кто навредит другому во избежание той опасности, которая угрожает правовому добру самого вредителя или другому, если нельзя было избежать этой опасности другим сре-**

дством и, если поврежденное добро было менее важным, чем спасенное добро”.

Так что, причиной этой военной операции было не только свержение законной власти зимой 1991-1992 годов и борьба за ее восстановление, как сказано в измышленном в Прокуратуре т.н. обвинительном заключении - реваншизм, а то, что насильственно обоснованная власть не могла править страной. Каждый год, каждый день, каждую секунду все более ухудшалось положение народа, терялись грузинские земли, уничтожалось национальное богатство, приближалась экологическая катастрофа и т.д. К 1998 году явно выразилось, что страной завладели приютившиеся в государственных органах разного рода кланы, соперничество между собой и ненасытное стремление которых, как можно больше прихватить к себе, делало неизбежным гибель грузинской государственности. Считалось, что все это исходило от первого лица страны, а это двоекратно повышало опасность

Таким образом, как сказано в кассационной жалобе: „Вооруженное нападение 9 февраля 1998 года представляло собой гнев простого, трудового народа, который ответственность за все случившиеся несчастья возложил на Президента Э.Шеварднадзе. Они по собственной воле и собственному риску решили пойти на этот отчаянный шаг, который не требует лишних директив и восклицаний ни Гурама Абсандзе, ни какого-нибудь представителя изгнанной власти, как это хочет представить сторона обвинения”.

Предложим еще несколько выписок из кассационной жалобы: „Обвиняемый Нугзар Чухуа: „Я являюсь офицером Гвардии законной власти, и несмотря на то, что совершил описанные в постановлении факты, я действовал от имени законной власти. Я не совершал измены Родины, действовал с целью свержения незаконной власти” (т. 72; д.л. 40).

Обвиняемый Бондо Тодуа: „В мае 1997 года ко мне пришел Г.Эсебуа и сказал: видишь, ведь, Абхазия сдана, народ голодает, все ограблено и ни одно предприятие не работает, и то ведь знаешь, какие дни пережила Мингрелия. „Во всем этом Г.Есебуа обвинил Президента Грузии Э.Шеварднадзе” (т. 8; д.л. 105).

Так везде, при судебном расследовании ни один из подсудимых не называл Гурама Абсандзе организатором. Организатором везде фигурирует заместитель командира Зугдидского 16-го батальона

Национальной Гвардии майор Гоча Эсебуа. Тем более, что в представленной стороной защиты, в качестве доказательства, книге редактированием Г.Галогрэ „Печальное солнце Джихашкари“, тогдашний министр Безопасности Джемал Гахокидзе, так излагает беседу с Гочей Эсебуа: „На вопрос - Что советуют они? (подразумеваются представители законной власти и в том числе Г.Абсандзе) Г.Эсебуа отвечает, они нам ничего не могут посоветовать, потому, что все равно не примем их совет. Этот шаг мы сами перешагнули, и мы сами доведем до конца“. По существу, все ясно, но это для умного человека, а человек с затемненным разумом, который пойдет на все для своего благополучия, обойдет стороной все это. Такие люди собираются защищать своего хозяина. Политическое преследование продолжается.

Таким образом, винить Гурама Абсандзе в организации акта 9 февраля - далеко от действительности. Его задержание и связывание с этим делом произошло преднамеренно. Это было составной частью единого плана физического и политического уничтожения законной власти и его сторонников. Защитники представили на суде документы, подтверждающие это, но на них никто не обратил внимание... Давайте еще раз заглянем в кассационную жалобу: „Задолго до 9 февраля 1998 года соответствующие службы властей Грузии считали Г.Абсандзе организатором и финансирующим осуществленных или неосуществленных терактов, что проливает свет на провокационный характер предъявленных Г.Абсандзе обвинений. В качестве примера можем привести представленное на 44-45 деловых листах 61 тома уголовного дело „в отношении В.Кобалия, Э.Дзидзигури и других“ показание тогда подсудимого Э.Дзидзигури, данное на судебном процессе в 1996 году. Данный материал, по ходатайству адвокатов, был приложен к уголовному делу в отношении Г.Абсандзе и других. В показании Э.Дзидзигури отмечено: “В течении 10 дней я находился в Дигоми... Мне говорили... что существуют свидетели, которые подтвердят, что я был связан... с убийствами. Балуашвили несколько раз повидал меня. Он постоянно вынуждал меня сказать, что я был членом террористической группы и, что меня финансировал Гурам Абсандзе“.

Здесь, наверно, комментарий излишен. Но все же, грязное обвинение в отношении Гурама Абсандзе, по заказу высшей политической инстанции, зародилось в уме Балуашвили и ему был дан широкий

размах. Человек невольно вспомнит измышленное ложью и мезтью дело Дрейфуса, на рубеже того века. По горячим следам событий февраля 1998 года, во введении посвященной этим событиям книге „Террор или реакция на тиранию?“ мы сравнивали эти два дела. Идентичность в том, что изменяющая интересам народа власть, которая виновна в поражении в войне, потере территорий, экономическом разорении страны, духовном разложении народа ищет козла отпущения. В тогдашней Франции таким нашли капитана генерального штаба, простого капитана, но еврея... и вскатилась волна антисемитизма; грузинам не хватило майора Эсебуа и весь гнев обрушили на вице-преьера законной власти и министра финансов. Были выдуманы тома лжи и фальши. Человека удивит наглость составителей. Они и не беспокоятся за то, чтобы фальшь как-то приноровить к допустимым вариантам, придать ей реальный вид. Действительно, это черное дело сшито белыми нитями. Спасибо им, кто этим мошенникам не дал возможность долго обманывать себя, не стал частью толпы народа и попытался выяснить истину. Смело атаковал ложь.

По иронии судьбы, в этом грязном деле есть и другие совпадения: тогда, век назад, там, в гостеприимной Франции обрекли еврея и наказали за любовь к Франции. „Клянусь, что я невиновен. Да здравствует, Франция!“, - сказал он на судебном процессе. Здесь, век спустя, вставшей второй Родиной Грузии, еврей Балуашвили, чтобы обрадовать заказчиков, все сделал для того, чтобы выдумать ложные обвинения в отношении представителей законной власти Грузии. Балуашвили достиг желаемого, они схватили Гурама Абсандзе и надолго упрятали в тюрьму. От руки судьи Ткешелашвили, Верховный Суд эту фальшь - мысли ума нечестивых счел реальностью и невинному человеку присудил лишение свободы сроком на 17 лет так, что подсудимый и не присутствовал при вынесении приговора. Дрейфусу дали возможность сказать окончательное слово. Он смог закричать - „Да здравствует, Франция!“. А Гурама Абсандзе лишили права и на это, поскольку из процесса хорошо знали, что он мог обличить эту ложь. Его окончательное слово был бы приговор в отношении изменников интересов страны и народа, в отношении тех, кто, исходя из собственных интересов, или робостью, боязнь, уживчивостью до конца хлопали в ладоши и поддерживали эту неви-

данную грязь. Спасибо Господу, грузинам не понадобились десятки лет, чтобы разобраться в деле. Большинство из них встало на сторону справедливости и подняло голос против фальши и лжи.

Прошло время обманывать себя!

Ubi concordia, ibi victoria^{*}

Живший в 16-ом веке Папа Римский Павел IV говорил: „Мир хочет быть обманутым, да, пусть, он будет обманутым!“ Дрейфующие в океане лжи грузинские чиновники и правозащитники хорошо знают это и, игнорируя моральные или правовые нормы, „исходя из интересов государства“, разрушают и государство, и справедливость. А за этим обязательно последует плачевный исход. Хотя тот, кто насильно закрывает глаза, конечно, не хочет увидеть этого. Власти упрямо продолжают злосчастную деятельность, пока или страну не погубят или пораженные в борьбе с позитивными силами, сами окончательно не упадут в пропасть. Подтверждением сказанного нами является доклад бывшего чрезвычайного и полномочного посла США Кенет Спенсер Яловец, о сложившейся в Грузии обстановке, сделанный в Вашингтоне.

По его словам, существует масса информации в США и Западной Европе, которая крайне критическая, и пытаются показать Грузию страной лжи и обмана. По мнению посла, проблема заключается в невежестве действующих „исходя из интересов государства“ чиновников. „Существует проблема невежественного руководства“, - беспокоится он.

Дело Гурама Абсандзе ясно показало, что эта проблема, к сожалению, осталась и в реформированном суде и, если немедленно не будут предприняты меры и не будут исправлены подобные ошибки, если суд не сможет самоочиститься и, если он не удалит те рудименты, которые он перенял из старой, советской системы, то катастрофа неизбежна. Как пишет Яловец, внутренние слабости внешним силам дают возможность иметь Грузию под давлением. А это непосредственно связано с вопросом сохранения независимости страны.

*Где согласие - там победа.

В условиях такой социально-политической ситуации путь спасения страны зависит от правильного ведения процесса национального согласия, а рассмотрение, в свою очередь, дела Гурама Абсандзе, как одного из руководящих лиц сверженной власти, с соблюдением норм справедливости и законности, выполнение в его отношении постановления Парламента от 20 апреля 2000 года, в значительной мере способствовали бы этому процессу. К сожалению, сперва Прокуратура, а затем и суд, по заказу „сверху“, обошли строной все это и встали на путь лжи и обмана. Судья также без внимания оставил постановление от 20 апреля 2000 года и, оно не нашло отражение в приговоре.

Ранее также были игнорированы целый ряд ходатайств об освобождении Г. Абсандзе под поручительство. Все основные документы даны в книге, поэтому мы не будем обсуждать их здесь. В двух словах коснемся рассуждения Временной Парламентской комиссии о необходимости распространения на Гурама Абсандзе постановления от 20 апреля.

Председатель Комиссии господин В. Маглаперидзе на заседании Парламента 13 февраля зачитал доклад о проделанной Комиссией национального согласия работе (сокращенный вариант этого доклада см. в приложении , в частности он говорит: „... Любая сторона может выйти из гражданского кризиса, если выберет путь национального согласия“. По его мнению, на первом этапе была актуальна тема заключенных: „Невозможен разговор о переходе на следующий этап согласия, расширении процесса, пока существует проблема заключенных, или тех людей, в отношении которых есть сомнение, что они осуждены по политическому признаку (в частности, потому, что они - „звиадисты“). В противном случае не будет осуществлен следующий этап согласия, поскольку, без освобождения осужденных по политическому признаку, не будет существовать фактор взаимодоверия“. Такое значение придают в законодательном органе страны делу освобождения политзаключенных. Конечно, это, в первую очередь, касается Гурама Абсандзе. А судья в своем приговоре дает квалификацию изменника Родины, бандита, одним словом не упоминает о том, что он - вице-премьер сверженной власти, министр экономики и финансов - политический заключенный и, как на политического заключенного, на нем тоже должно распространяться постановление от 20 апреля 2000 года.

Таким своим действием Прокуратура и суд действительно задержали ход процесса национального согласия, никак не удалось перейти на второй этап, превратить его в общенародное движение, это является преступлением, совершенным перед государством и народом. Вот какого мнения подавляющее большинство Парламента (политические противники Абсандзе), они, кто дал голос вышеуказанному докладу, о его „измене Родины” и „бандитизме”. Господин В.Маглаперидзе сказал: „Я благодарю господина Гурама Абсандзе, члены Комиссии согласятся со мной, что он, несмотря на особо тяжелое личностное положение, неоднократно обращался к нам и постоянно ставил идею согласия и единства государства выше личных переживаний, чем сыграл важную роль в процессе согласия, более того, я сказал бы, что он был одним из активных неофициальных членов Комиссии и, с этой целью, во многих критических ситуациях воспользовался своим авторитетом”.

А заметил ли эти „личные переживания” судья Ткешелашвили, когда прямо в приговор переносил выдуманные в 1992-1993 годах стандартные обвинения?! Или чувствовал ли пикантность собственного положения господин Судья, когда вынес невинному человеку в пустом зале заключение сроком на 17 лет для того, чтобы доставить удовольствие кому-то?! По его мнению, расправился с Абсандзе и сделал так, как это делали во время гражданской войны, по указанию Ленина: „Для расстрела нам не нужны ни доказательства, ни допросы, ни сомнения. Мы считаем нужным, вот и расстреливаем, вот это все. Не ищи документы, материалы, подтверждающие то, что подсудимый, словом или делом действовал против Советской власти. Первый вопрос, который нужно задать ему, какого происхождения он... Именно этот вопрос должен определить судьбу подсудимого, это является судьбой красного террора” („Еженедельник ВЧК”, 1918 г.). Судьбу Г.Абсандзе решило его „происхождение” представитель законной власти.

Той же моралью руководствуются вращающиеся вокруг оси Балуашвили - Хвадагиани - Ткешелашвили „правозащитники” или „заседатели”. Они с честью выполнили поручение воспитанного на ленинской идеологии хозяина.

Ошибается Ткешелашвили, он вынес приговор самому себе, поскольку когда народ сомневается в чести и достоинстве судьи, тогда он на себя берет инициативу и защищает этого невинного

заклученного, того, на кого обрушился гнев недобросовестного служителя Фемиды.

Интересный пример приводит В. Знаков послесловии П.Экмана „Психология лжи“. участвующим в социологическом опросе 196 лицам был задан вопрос, дадут или нет ложное показание, если знают, что обвиняемый невиновен и их показание спасет его от рук недобросовестного судьи? Большинство - 123 респодента - ответили положительно. Их мотивацией было: всегда нельзя доверять объективности и честности судьи, так как таков наш суд, мы должны помочь потерпевшему и установить справедливость.

Да, несправедливость судей дорого стоит людям, обществу. Поэтому многое зависит от мнения последних. Это знают служители лжи и постоянно воздействуют на это общественное мнение, а беспринципный судья, скрывается за эти превратные доводы политиков и нарушают не только мораль и нравственность, но и закон и справедливость. У судьи Ткешелашвили, в этом отношении, дело в шляпе - для него это всеобщее мнение щедро создавал Президент страны и главный потерпевший, господин Эдуард Шеварднадзе. Что не сделал бы судья, скрываясь за такой мощной фигурой, если судьба его дальнейшая карьеры зависит от этого потерпевшего?!

Поскольку речь зашла о формировании общественного мнения и участии в нем Э.Шеварднадзе, чтобы вы не приняли это за абстрактное суждение, для этого приведем один из множества примеров: в Тбилисский окружной суд 10 мая 2001 года был внесен иск против Президента Э.Шеварднадзе. Истец, подсудимый Гурам Абсандзе обвиняет его в том, что Президент своим заявлением посягнул на защищенную Конституцией и законодательством Грузии презумпцию невиновности Гурама Абсандзе, грубо осквернил его честь и деловую репутацию, когда заявил: „...С весьма большим душевным волнением задаю вопрос: откуда такая безответственность перед собственным народом и Родиной? Учтите, что из отпущенных (подчеркиваю, отпущенных, а не бежавших) четыре - террориста, есть и убийцы, и другие преступники, когда называем число террористов, конечно, подразумеваю и Гурама Абсандзе. Судебный процесс почти завершился, Гурам Абсандзе и его адвокаты ещё раз попытались и перед вынесением приговора в Евросуд послали просьбу о замене меры присечения. Как позавчера

мне сообщали, Евросуд не удовлетверил эту просьбу". Это заявление было опубликовано в газете „Сакартвелос Республика“ от 3 октября 2000 года.

Это и есть настоящий пример давления на суд, а не то, что судья Ткешелашвили назвал давлением на суд со стороны Парламента внесенный в суд ходатайствот подписанный 81 парламентарием.

Постановление от 20 апреля открыло путь к взаимному диалогу, многие реально увидели ситуацию, отказались от старого пути обманывания себя и встали на сторону справедливости. Они подняли голос на защиту Гурама Абсандзе, тем более, что принятым ими самими же постановлением, он немедленно должен был освобожден из-под стражи. В ходатайстве сказано: „Поскольку в ареал действия постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года подпадают и те подсудимые, рассмотрение уголовного дела в отношении которых проходит в Верховном Суде Грузии под вашим председательством, то мы на основании статьи 170 Уголовного Кодекса Грузии приняли решение, чтобы взять на себя обязанность, встать под личное поручительство Гурама Абсандзе, что предполагает обеспечение нами соответствующего поведения Г. Абсандзе и немедленное его объявление в суд, по его (суда) вызову.

Исходя из вышеизложенного, обращаемся с ходатайством о замене в отношении Гурама Абсандзе меры пресечения - заключения освобождением под личное поручительство.

Считаем, что удовлетворение нашего ходатайства будет способствовать утверждению процесса национального согласия и положительно скажется на деле объединения грузинского народа“.

Это ходатайство назвал судья Ткешелашвили давлением на суд и отказал им в освобождении Г. Абсандзе под их поручительство, чем цинично осквернил авторитет высшей законодательной власти, растоптал взошедшие побеги процесса национального согласия и, вместо согласия, дал толчок новому противостоянию, теперь уже внутри самой власти, между законодательной и судебной властями, которое все более углубляется и принимает вид конфронтации. За чей мощной спиной скрывается судья, вызвавший такие катаклизмы, не должно быть сомнительным. Такое негуманное, безнравственное, что самое главное, противозаконное действие судьи привело заключенного Гурама Абсандзе к известному побегу из тюремной больницы, о котором обсуждает Президент Шеварднадзе. Господину

Гураму стало ясным, что суд - фарс. Его судьба решается в других кабинетах и это политическое преследование. Ведь приговор 17 августа сделал очевидным верность этого предположения. Семнадцать лет присудили невинному человеку, целое "преступление" которого заключалось в том, что он мужественно исполнил долг перед первым Президентом и переходной Конституцией независимой Грузии; что боролся за утверждение справедливости и законности, национального согласия, любви и добра.

Борьба на защиту Гурама Абсандзе

*Audiat et altera pars**

Нельзя было, чтобы за таким оскорблением закона, не последовала соответствующая реакция.

Движение в защиту Гурама Абсандзе уже получило всеобщий характер. Если на его первом этапе оно переходило только на спине одной части сил - сторонников законной власти (власти тогда удалось отделить от этого движения какую-то её часть), после начала в феврале 2000 года, в тюремной больнице акции смертельного голодания принимает все более и более организованный характер, был создан координационно-информационный центр политзаключенных и политически преследуемых, в работу которой активно включились находящиеся в тюрьме политзаключенные, также политически преследуемые, вынужденно ушедшие в эмиграцию, простые, рядовые люди. Работа центра оказалась успешной. Она смогла провести диалог с властью, убедить общество в том, что процесс национального согласия не имеет альтернативы, что текущий судебный процесс - итог национального противостояния. Организатор вооруженного выступления Гоча Эсебуа неоднократно подтверждал эту истину, особенно после Джихашкарской акции. Начатый перед глазами всего мира диалог, который вскоре позабыла власть, должен был возобновиться. Можно сказать, что процесс завершился успешно, было принято постановление Парламента от 20 апреля 2000 года, была создана временная Парламентская Комиссия национального согласия, в которую вошли представители всех

*была заслушена и другая сторона.

фракций Парламента, чем начатый наружу процесс диалога переместился в высший орган страны.

Неограниченной была роль Гурама Абсандзе в этом деле. Он постоянно выступал с идеей единства государства путем национального согласия, того государства, который был разделен на два лагеря - фактический и законный, что вызвала разделение общества и противостояние. Это и было отражено в докладе Комиссии национального согласия и о чём уже шла речь выше.

Практический итог этого живого диалога оказался впечатляющим, из тюрем и колоний были освобождены почти до ста политических и военных заключенных, в отношении большинства прекратилось дело уголовного преследования, десяткам политэмигрантам была дана возможность вернуться на Родину. Было решено, кто обвинялся в особо тяжком преступлении, их дело должны были повторно рассмотреть в Кассационной Палате. Несмотря на то, что непосредственно в процессе парламентского заседания было внесено изменение в проект постановления и записано, что этот акт должен коснуться и подсудимых, к сожалению, ни прокуратура и, тем более, ни суд не обратил на это внимание. Можно сказать, отсюда началась атака реакционных сил на процесс национального согласия и не безрезультатно. Министерство ВД и прокуратура стали знаменосцам этих сил. Уже в июне зверски, перед глазами целой страны, был убит полковник Гвардии законной власти Акакий Элиава и его единомышленник, майор Гоча Гвилава, упрятали в тюрьму сопровождающих их гвардейцев: Г. Заркуа, С. Санаия и З. Гвазава, против которых было прекращено преследование на основании постановления от 20 апреля.

Продолжается преследование некоторых лиц, в отношении вернувшихся на Родину эмигрантов производили оскорбляющие допросы, наблюдение и т.д. Прокуратура прилагала все усилия, чтобы снова продолжить возбужденные дела в отношении лиц, против которых было прекращено преследование. Так продолжалось, пока снова не разразились начатые координационным центром акции с требованием освобождения Гурама Абсандзе, Заркуа, Гвазава и Санаия. Только после того, как участники акции 24 мая в Сенаки в течение семи часов перекрыли Поти-Тбилисскую магистраль, состоялась встреча с Генеральным Прокурором, руководителем Комиссии национального согласия и представителями Координа-

ционного центра, новый Генеральный прокурор господин Гия Мепаришвили взял ответственность, что все дела, которых касалось постановление от 20 апреля будут закрыты, будет ускорено изучение и представление на суде в Кассационную Палату дела тех лиц, которые подлежали пересмотру этого постановления. Было обещано, что требование участников акции, прекратить дело в отношении Г. Абсандзе, Заркуа, Гвазава и Санаия будет осуществлено на основании действующего законодательства. К сожалению, он выполнил только первую часть своего обещания. Однако ничего не было сделано в отношении связанных с Г. Абсандзе и убийством Элиава вопросов. Как надо было ожидать, это ещё более обострило ситуацию.

По инициативе координационно-информационного центра политзаключенных и политически преследуемых, мингрельской региональной организации, в Зугдиди была возобновлена подготовка к новому широкомасштабному выступлению. Как руководитель этой организации, господин Сосо Лагвилава сообщал (документ см. в приложении,) циничское отношение власти (прокуратуры), а за ней суда (которые действуют по взаимосоглашению) к достигнутому соглашению, что выразилось в новых нарушениях в отношении Гурама Абсандзе УПКГ и конституционных прав, вынуждает нас обратиться к крайним мерам с целью привлечь внимание грузинского народа и мировой общественности.

27 июля перед зданием краевой администрации Мингрелии-Земо (Верхней) Сванетии была проведена многотысячная мирная демонстрация, тридцать два представителя разных районов Мингрелии заявили, что они в знак протеста сожгут себя (документ в приложении,) , если власть не откажется от политического преследования. К следующему дню ситуация ещё более обострилась, участники акции, которые имели при себе полные бензином бутылки, заявили, что в 3 часа дня намерение приведут в исполнение. Напряжение достигло апогея. Новой жертвы требовала злая сила. К участникам акции с просьбой обратился Гурам Абсандзе (документ см. в приложении,) , организации по защите прав человека, но они не приняли эти просьбы. В это время поднятый координационным центром шум принес результат.

По инициативе Секретаря Совета Безопасности Грузии, были проведены переговоры, в которых принял участие Генеральный

прокурор. Было решено, что постановление от 20 апреля вступило бы в действие в отношении Гурама Абсандзе. В посланном координационному центру письме Прокуратура сообщала: „В Генеральной Прокуратуре Грузии было рассмотрено ваше письмо в связи с использованием в отношении Г. Абсандзе, З. Гвазава, Г. Заркуа и других постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года по уголовным делам, возбужденным в отношении этих лиц...

Вопрос прекращения уголовного дела в отношении Г. Абсандзе, вследствие изменения обстановки, будет решён в установленном уголовным процессуальным законодательством Грузии порядке". А в действительности всё получилось наоборот. На судебном процессе устроили провокацию, с заседания выдворили подсудимого Г. Абсандзе, что повлекло за собой то, что казенные адвокаты покинули зал заседания. В пустом зале, после завершения рабочего дня, в 6 часов вечера прокуроры начали читать обвинительное слово и потребовали в отношении Г. Абсандзе лишение свободы сроком на 18 лет. Спустя несколько дней, как отметили выше, судья почти без изменений перенёс в приговор всю ложь и невинному человеку присудил лишение свободы сроком на 17 лет. Вот так, несмотря на все, ложью и двуличием они достигли цели - отомстили вице-премьеру законной власти, министру экономики и финансов Гураму Абсандзе.

Еще в рабовладельческом Риме знали, что: „у судьи справедливость всегда должна стоять перед глазами"; „давайте, полюбим справедливость, судьи страны", поучает Библия. Как видно, нынешнее грузинское государство далеко от того понятия, которого называют справедливостью. Наверно, это подразумевал председатель Верховного Суда, когда в своем телеинтервью говорил, что суд не может быть отличным от государства. И не поспоришь. К тому же, это можно понять, как подтверждение того, что мы утверждали в ходе процесса: суд переживал воздействие политической власти. Однако это не оправдывает представителей третьей власти.

Реформа - длительный процесс. Реформирование структур власти идет разными темпами, поэтому ответственность реформированной структуры и, тем более, суда возрастает вдвое, чтобы реформирование других структур проводилось успешно. Здесь акцент сделан не только на силу примера, но и на конституционную обязанность. О том, что суд прямо ответственен за содействие

успешному развитию процесса реформ, но, когда сам нарушает эти конституционные права, тогда, разумеется, ничего не можешь потребовать у другого. Государство плохо устроено, и я тоже буду плохим, это не оправдание.

Высочайшая цель сохранения независимой государственности требует любой ценой руководствоваться принципом справедливости, не допускать, чтобы из-за политических взглядов и принципов были ущемлены права личности. На основании сомнений нельзя наказывать невинного человека. Исправить эту ошибку ещё в состоянии формирующийся, реформированный грузинский суд. Пока этого не произошло, борьба на защиту Гурама Абсандзе должна быть продолжена, это не только борьба на защиту только невинного человека. Это борьба за независимую Грузию, сохранение её государственности, защиту демократических прав человека, национальное согласие. Мы не сомневаемся, что справедливость восторжествует здесь, в Грузии, а не в Страсбурге или Гааге. Это дело нашего национального достоинства.

“...Один на один с единственным организатором нападения”

“Quod principi, placuit, leges habet”

Не существует доказательство того, что Г. Абсандзе где-нибудь и кому-нибудь говорил: „Убейте Шеварднадзе”.

Не существует хотя бы один документ, который доказывал бы какую-нибудь связь Г. Абсандзе с этой операцией, с её финансированием, ничего не говоря о непосредственном руководстве.

А в приговоре сказано: „Скрывавшись, Гурам Абсандзе продолжил преступную деятельность для свержения и захвата государственной власти Грузии. С этой целью, в 1997-98 годах он устроил заговор и намеревался убить представителя власти, государственного и общественного деятеля, Президента Грузии Эдуарда Шеварднадзе. Для этого, весной 1997 года он преступно связался со своим единомышленником, членом незаконного вооруженного формирования Вахтанга Кобаля, а с помощью последнего - с

* Что нравится господину, у того сила закона.

Зурабом Эджибия, Бондо Тодуа, Нугзаром Чухуа, Геронтием Кобалия, Зазой Маранели и другими. По разработанному плану, общее руководство и финансирование заговора поручалось Г. Абсандзе. После приведение в исполнение преступного намерения он должен был прийти к власти. Уговор вышеуказанных лиц в совершении преступлении, организация их специальной военной подготовки за пределами Грузии, приобретение боевого оружия, транспортных средств и технических средств связи, наем в г. Тбилиси конспиративных квартир для членов группы, подбор места и времени для нападения на Президента, а также непосредственная организация этого нападения было поручено этой личности".

Просим прокуроров, судью, наверно, и Кассационная Палата сделает то же самое, господа, о чем вы здесь пишете, если есть у вас какой-нибудь документ, доказывающий это, не прячьте, представьте нам. Судья или не в состоянии, или он так обнаглел, что и не пытается какими-нибудь логическими связями, хотя бы софизмом, создать иллюзию существования факта и нарисовать картину, подобную истине. Прямо удивительно, откуда такая наглость?! Для подтверждения вышеприведенного фрагмента из приговора судья обязательно должен был привести подтверждающие подготовку Гурама Абсандзе в 1997-1998 годах заговора, документальные материалы, в частности то, что под руководством Гурама Абсандзе был разработан план вооруженного восстания, отображающие встречу с Чухуа, Маранели, Эджибия, Тодуа и Кобалия официальные документы, записи, указания, дневники и т.д. т.е. все то, что должно быть приложено к такому широкомасштабному заговору, как это рисует судья в своем приговоре. На основании какого документа заключает судья, что „по разработанному плану, общее руководство и финансирование заговора поручалось Г. Абсандзе“. На какой документ опирается судья, когда говорит: „После приведения в исполнение намерения он должен был прийти к власти в Грузии“. Имеет ли судья подтверждающий это какой-нибудь документальный материал, которым доказал бы, что Гурам Абсандзе поручил „этому лицу“ (наверно, подразумевает Г. Эсебуа) уговорить вышеперечисленные лица, организовать их военную подготовку, приобрести технические средства, нанять конспиративные квартиры и т.д.

Имел ли судья доказывающий финансирование Гурамом Аб-

сандзе этой операции какой-нибудь документ, подтверждающий факт передачи „заговорщикам” денег документ? Шеварднадзевская постсоветская грузинская прокуратура не лишена опыта „прогорания” граждан в передаче денег, в факте взяточничества, соответственно и технология их осуждения была поднята на соответствующий уровень в Грузии.

Судья, вместо того, чтобы основываться на фактах, документальных или вещественных доказательствах, которых много в отношении других подсудимых, но не одного в отношении Гурама Абсандзе, как указали выше, везде пишет: Эсебуа сказал Эджибия, при Маранели сказал... а никакого документа нет, „сказал” и всё... Иди и доказывай Ткешелашвили, действительно так сказал Эсебуа или нет. Где в действительности существует сказанное Эсебуа, так это зафиксированные многочисленные газетные, телевизионные или радиоинтервью, к сожалению они не заслуживают доверие господина Судьи, и он нагло заключает: „Из этой же книги выясняется, что Г. Эсебуа в беседе с Дж. Гахокидзе и журналистами не до конца искренен. В частности, это выражается в том, что в отдельных беседах он заявляет, будто не принимал участия в террористическом акте. Поэтому утверждение стороной защиты невиновности Г. Абсандзе, с помощью бесед и интервью Г. Эсебуа, лишено основания”. В действительности, Г. Эсебуа многократно утверждает, что и организатором, и исполнителем вооруженного выступления является он сам, и другие невиновны, только один раз, и то на заданный всемирно корреспондентом провокационный вопрос, отрезанно скажет: „нет!” Вот поэтому судье понадобилось применить слово „отдельное”. Он этим создает алиби, если кто-нибудь поспорит с ним из-за этого ложного заключения и перед его развеет заявления Г.Эсебуа о том, что он организовал выступления 9 февраля и 19 февраля и поэтому готов сдать властям. Тогда прибегнет он к алиби и скажет: я же сказал, в отдельных, мол, беседах. Такого уровня все его „гениальные” заключения. В действительности, указанное выше заявление Г. Эсебуа решило его судьбу, и произошла его ликвидация „спецназом” Министерства ВД. Не знаем насколько искренне, но об этом предупреждает его Дж. Гахокидзе.

Книгу „Печальное солнце Джихашкари”, которая в основном, построена на диалоге между бывшим Министром Безопасности Джемалом Гахокидзе и Гочей Эсебуа, можно признать неопенимым

документом для изучения этих событий и их оценки, особенно после того, как Гочу Эсебуа убили. Мы не приступим к оценке способности господина Джемала Гахокидзе, как министра Безопасности, но одно очевидно - он так ведёт беседу с Эсебуа, как это подобает профессиональному следователю, и от него нескрывто и безо всяких приукрашиваний получает ответы.

Гахокидзе предлагает Эсебуа сдаться властям: "...Тебе присудят пожизненное заключение или что-нибудь другое, у тебя есть шанс выйти оттуда... Если я скажу человеку пойдём, он должен понять, я это делаю для его же пользы... Понял? Поэтому подумай об этом хорошо. А твой побег..." Здесь министр действительно искренен - знает, что пожирающий своих детей Кронос не пощадит его, обречёт на смерть, поскольку, оставив его в живых, сорвёт желанный план - упрятать в тюрьмы по обвинению в терроризме самых действенных представителей законной власти... Совет министра Безопасности многое говорит и указывает на плачевный исход. Во время второй встречи министр Безопасности снова повторяет Гоче: "Твоё дело кончено, слышишь? Уйдешь или нет... знай, тогда никто не даст гарантию". К сожалению, всё это, после того, как господин Гахокидзе отказался от выступления на суде в качестве свидетеля и от подтверждения сказанного или в написанной о нем книге, похоже на пилатовское мытьё рук, чем мужественное, справедливое действие.

Чувствовал Гоча, что вокруг него замыкался злосчастный круг. Он, не скрывая, рассуждает как о фактической власти, так и об ошибках национальной власти. Предметом его заботы является Грузия, достижение национального согласия. Всё, что он делает, делает для этого, а не для взятия реванша и утверждения по-новому старой власти. Такова суть его рассуждений. У Эсебуа свой путь. Он потерял всякую надежду, благодаря бесцеремонному нарушению со стороны власти собственного же слова, беспредельной лжи. Гоча говорит: "...Но наперёд не могу отпустить. Потому, что много раз обманывали меня. Так думаю и так говорю". Такие ситуации разбили его сердце. Он признает законную власть, но не верит в восстановление национального единства политическим путем и идет своим путём. Это хорошо видно из одной детали его беседы с Гахокидзе: "Сила, сила - эта мы". Имеется в виду поддерживающая национальную власть Гвардия. А политическую власть упоминает с нескрываемой иронией: "...Обязанность председателя Верховного Совета

или как его там, что выполняет, - Немо Бурчуладзе, - а вице-премьером Временного Правительства является Гурам Абсандзе".

Наверно, необязательно быть большим психологом, чтобы разобраться, какое напряженное взаимоотношение между Гочей и руководством законной власти и, если он всё равно связывается с ними, то это потому, что хорошо понимает это - переговоры возможны только между политическими силами, для того чтобы процесс национального согласия стал реальным. Он считает, что этих „враждующих политиков" они, военные вынуждают сесть за стол переговоров и достичь согласия.

То, что наше суждение верно, это хорошо видно из ещё одного фрагмента. Гоча говорит: „Сегодня по телефону связался (примерно три-четыре дня прошло со дня акции), они уже переступили какие-то шаги". И отсюда, ведь, ясно видно, и очевиден факт, что между ними никакой связи не существовало, тем более с Гурамом Абсандзе. Это ещё более проявилось в процесс проведенных в Тбилиси переговоров. Во время первой встречи в Тбилиси с Эдуардом Шеварднадзе, после того, как отпустили заложников, а Гоча скрылся, представители изгнанной власти отказались от "насильного спасения" и рассеялись. Неужели так трудно проанализировать это и вынести из него правильный вывод?!

Сейчас посмотрим фрагменты из второй встречи Гахокидзе с Эсебуа. Министр спрашивает Эсебуа:

„ - Что думаешь о себе?..

- Не знаю... Если правда - то правдой является то, что похититель человека должен сидеть в тюрьме... Знаете, наверно, я и народу говорю это"...

А об упоминании Гахокидзе кровопролитии он дерзко отвечает: „...Это кровопролитие потому устроили, чтобы приостановить кровопролитие". Министр снова спрашивает: „...Ты, ведь, знаешь, что участвовал в нападении? Ведь признаешь это?" „Я и не скрываю, что тут скрывать," - отвечает Эсебуа, и министр Безопасности не сомневается, что организатором 9 февраля является Гоча. „Ведь знаешь, ты такой теракт устроил в центре Тбилиси, такого никто не делал. Фактически тебя гнев заставил сделать это". Судья обходит стороной этот эпизод, который делает очевидным вопрос организации нападения. Для него брошенное Эсебуа в первый день акции 19 февраля в ответ любознательному корреспонденту слово

„Нет” стало основой для вынесения общего вывода и, по этой причине, он отказался от стоящего на вес золота документального материала - от диалога министра Безопасности с организатором акции, той единственной личностью, который знал всю правду. Такое, наверно, не помнит судебная практика.

Что касается вопроса надежности приведенных в книге фактов или выводов, то весь связанный с акцией 9 февраля диалог между Гахокидзе и Эсебуа проходил непосредственно, без насилия. Поскольку после гибели Эсебуа эта запись могла быть скорректирована, приукрашена исключительно со стороны власти и, таким образом, в нее сомнение могла внести только сторона защиты, но ни в коем случае прокуратура и суд, поэтому без сомнения должен был принять последний ту часть диалога, где министр говорит Эсебуа: „То, что ты сделал в центре города, это было простофильство всех нас. Министерства, полиции... и всех... разве не чувствуем это? Но в это же время ошибки были и у вас, много... очень много”. „Эсебуа: „У нас денег было мало, нуждаемся и что поделаем”. Неужели профессиональному юристу трудно выяснить то, что Эсебуа здесь беседует от первого лица потому, что у никакого другого источника, кроме собственной головы, нет, а то поневоле начал бы говорить от третьего лица. Хотя о чем речь, судья обходит стороной не только это, но и явно сказанное и игнорирует его.

Гахокидзе рассказывает Эсебуа: „Я сейчас скажу тебе другое. Знаешь природу заключенных? Все одновременно говорят: пусть придет Гоча и сядет рядом с нами. Знал ты это? А теперь я скажу, что мы знаем: ты, ведь, хотел покончить с собой „лимонкой”, будто сдать - не сдать. Ведь знаешь, кто они?” „Они мои братья. Потому, что они вместе со мной пошли на смерть”, - ответил Гоча. „Вот и теперь они обижаются, - продолжает министр, - это вопрос ответственности. Находиться с ним, облегчение для тебя”. „Облегчение для меня, - сказал глухо, - об облегчении и я говорю”. У человека логически рождается вопрос, если дело дошло до „сесть рядом”, тогда почему арестованные требуют ареста только Гочи Эсебуа и ничего не говорят о руководителе операции Гураме Абсандзе, который, по версии прокуратуры и суда, был обязан снабдить их материально и обеспечить им отступление. Но дело в том, что он никакого отношения не имел к этому делу, вот и поэтому и никто не требует его, министр тоже искренне говорит Гоче:

„Парень, ты такой террракт устроил, хотел убить Президента. Я ничего не видел такого. Это была настоящая военная операция. Что ты говоришь! Но здесь возможно что-то другое. Знаешь что? Этим парням можно дать большое облегчение. Можно выбрать множество путей. Но ты, ты, ведь, не скрываешь, что ты являешься организатором этого дела? Да? Устроил нападение на Президента, похитил людей ООН, все это ты, один, сделал, что все-таки пулю хочешь? „Я это сделал не для того, чтобы узнал мир“. „- А чего хотел?“ „- Освобождения Грузии, больше ничего“. Кажется, здесь нечего комментировать, и так все понятно. У этого террракта не было никакого заказчика, он вытекал из общей ситуации и был продолжением событий 1991-1993 годов, одним из его независимых фрагментов. Что это так, подтверждается еще одним примером: корреспондент „Резонанса“, не менее, чем Гахокидзе, ловко ищет связь между Эсебуа и находящимися в эмиграции членами Правительства.

„Резонанс“ - Что советуют они: продолжать оставаться на этой позиции, сдаться, сдаться или как?

Г.Э. - Они ничего не могут посоветовать нам, потому что мы все равно не примем их совета. Этот шаг мы сами переступили и сами доведем до конца"... Как можно игнорировать со стороны суда такое заявление главного исполнителя.

После этого судье действительно ничего не остается кроме того, как объявить этот документ ненадежным, а Гахокидзе скрыть от суда.

Интересно высказывание редактора книги Галогрэ в отношении Гахокидзе: „Но теперь он здесь, один на один с единственным организатором кровавого нападения 9 февраля“. Думаю, что этим все сказано, Редактор излагает общепризнанный и известный факт.

Для судьбы заявления Г.Эсебуа, которые после его убийства приобрели силу документа не только для суда, но и для истории, не оказались приемлемыми, и словами - „Г.Эсебуа... в беседе не до конца искренен“ - переправил все эти „бумаги“ в мусорный ящик. После того, как, по его мнению, кое-что использовал в свою пользу, и книгу о Дж.Гахокидзе опустил туда же, а самого Гахокидзе не подпустил близко, несмотря на неоднократное требование стороны защиты.

И то не будет безынтересным узнать, как применил изворотливый судья привлеченную адвокатами и подсудимыми для защиты собственных интересов эту книгу. Он в приговоре пишет, что Г.Абсандзе

суду представил отдельные фрагменты книги для доказательства того, что финансирование осуществленного нападения на Президента осуществлял не он. В действительности, в ней сосредоточены подтверждающие виновность обличительные материалы, хотя в приговоре он не привел ни одного из них. Он прямо переносит „сшитые” обвинителями абсурды: будто Эсебуа из Москвы получал директивы от руководителей законной власти. Ему приказали не сдаваться власти и т.д. Откуда такая распоясанность?! Действительно, земля (а не страна) ведь не сеном покрыта? Целый мир узнал, что Г.Эсебуа действовал независимо, он сам выдвигал требования, на основании этих требований произошел отбор представителей законной власти для встречи с Э.Шеварднадзе. Если бы Г.Эсебуа имел связь с Г.Абсандзе, он, руководитель вооруженного выступления, разве упустил бы такой случай и не отправился бы в Грузию, хотя бы для того, чтобы растянуть переговоры, уничтожить кое-какие оставшиеся “хвосты”, в конце концов, разобраться в том, почему сорвалась операция, кто был виновен, подобно сказкам судьи, напугать того, кого надо было напугать, уничтожить того, кого надо было уничтожить и т.д. Тем более, что, как видно из приговора, к 19 февраля у следствия не было никакой информации, доказывающей виновность Г.Абсандзе. Неслучайно, что после 19 февраля начали поспешно собирать компроматы о представителях законной власти, в частности о Г.Абсандзе, захватить в руки которого, по обвинению в терроре, как увидели выше, пытался с 1996 года Балуашвили. Они смогли сделать это, как заявил на суде Маранели, они выманили у него это показание под невиданным физическим и психологическим давлением, и подчеркнул: настоящая правда то, что говорю на суде. Нельзя представить, что судья отвергал бы данное перед судом показание и основывался на выманенные в изоляторе Комитета Безопасности, в этой коммунистической „цитадели правосудия” показаниях. Это тогда, как во всем бывшем Союзе осуждают, вырывают из могил следователей, прокуроров, судей, которые таким вынудительным признанием уничтожали лучших сынов страны. Неужели у них, у этих людей, нет страха прошлого или будущего?! Где закон Божий (jus divinum)?!

Обзор сосредоточенных в книге „Печальное солнце Джихашкари” этих фактов хотим завершить высказанным министром Комитета Безопасности доводом, учесть которого необходимо было суду. ...В

оперативной информации правда может быть пятьдесят процентов, может и ноль, а следствие опирается на реально собранные материалы”.

Таким образом, общепризнанным является тот факт, что силовые структуры обладают огромным оперативным материалом, но, поскольку процент их пригодности весьма низок по целому ряду причин, тем более в голодающей и нравственно развращенной стране, где каждый 5-ый является доносчиком, использование их доказательством, на их основании формирование общественного мнения, причем создание внутренней уверенности со стороны суда совершенно недопустимо, равнозначно преступлению.

По нашему глубокому убеждению, в отношении Гурама Абсандзе этот момент привел к плачевному исходу. Желание быть честным перед потерпевшим пустило в действие систему сплетен и лжи, кому не лень, какими-нибудь формами, с целью какой-нибудь выгоды, очередным доносом, начиная с министра и кончая Генеральным Прокурором накладывали ложь на ложь. Они смогли перевести на свою сторону политическое руководство страны, ни кто не принимал во внимание презумпцию невиновности, закон, защиту общепризнанных норм прав человека. Они временно смогли направить общественное мнение против Г.Абсандзе, поэтому сравнили это дело мы с делом Дрейфуса.

К счастью, в стране нашлись силы, которые усомнились и воспрепятствовали этой тотальной лжи, постепенно утихло и общественное мнение, началось поиск правды, и борьба на защиту невинного Г.Абсандзе приняла широкие масштабы, одну часть подтверждающих это материалов читатель увидит в настоящей книге, но для силовых структур преодолеть инстинкт защиты „мундира“ не удалось, и суд не смог преодолеть личностное, он не смог выйти из этого лабиринта лжи, все производилось в присутствии для тотального режима порядке: „созданное общественное мнение, вынудительное „признание“, вымышленное „доказательство“ отобранные „тройки“ и „правосудие“ совершилось. В нашем случае есть различие к худшему, там, в тотальной системе, в его самом худшем периоде - в „1937“-ом, как правило, налицо было „признание“, здесь, как увидели выше, ни признания, ни доказательства, приговор жесточайший.

Для построенного на демократических основах правосудия совершенно неприемлемым должен быть такой рецидив старого.

Начинающее формироваться грузинское, независимое правосудие, этим сложнейшим делом проходит экзамен. Обнадеживающим является серьезный подход Кассационной Палаты к этому делу, удовлетворение им ходатайства защиты и передача дела Большой Палате: „Палата считает, что данное уголовное дело должно быть передано Большой Палате Верховного Суда, поскольку рассмотрение и решение дела имеют особое значение для формирования единой судебной практики"... Какое значение имеет оно для совершенствования процесса национального согласия, устранения существующего в обществе противостояния, об этом мы уже рассуждали в соответствующем месте.

Приведенные выше факты еще раз подтверждают, что для правосудия обязательно осуществление принципа признанной всеми истины - „Лучше, чтобы преступление осталось ненаказанным, чем наказать невинного", для этого еще осталось время и возможность.

Человек может назвать много примеров проведения в жизнь построенными на демократических принципах судами этого принципа, хотя бы направленные против итальянской мафии известные процессы, когда вследствие неимения документального доказательства, их отсутствия суд был вынужден освободить отцов известных в мире мафиозных кланов, гангстеров, их политических покровителей. Суд остерегает закон, ему лучше, чтобы преступник временно остался ненаказанным, чем нарушить закон, осквернить честь суда.

Мурман Закария

Мзия Сичинава (адвокат Зазы Маранели) - Не имела никакого желания оставить судебный процесс и оставлять без защиты моего подзащитного. Но, когда суд всячески ограничивает права защиты, я не имела ни профессионального и ни морального права остаться декорацией на процессе.

Тea Кобиашвили -
Поскольку не дали возможность осуществить защиту, в знак протеста оставляю процесс.

Лaдо Норакидзе - Нет смысла участвовать в процессе, поскольку суд зависим и управляем, следовательно не может вынести объективный приговор.

**Палате уголовных дел
Верховного Суда Грузии**

**Адвокатов подсудимого Гурама Абсандзе
Иосифа Бараташвили и
Малхаза Джангирашвили**

КАССАЦИОННАЯ ЖАЛОБА

**об отмене приговора Судебной коллегии уголовных
дел Верховного Суда в отношении Г.Абсандзе от 17
августа 2001 года**

17 августа 2001 года Судебная коллегия уголовных дел Верховного Суда Грузии (председатель Ю.Ткешелашвили, заседатели: Н.Папавадзе, О.Ясешвили, Л.Саакян) вынесла приговор в отношении Г.Абсандзе и других подсудимых, согласно которому Г.Абсандзе был признан виновным по подпункту „б“ части 3 ст. 178; части 1 ст. 307, 315, части 3 ст. 187 УК Грузии, части 17, части IV ст. 67; пунктами 3, 4, 6 и 7 ст. 17 и 104; ст. 214 Уголовного Кодекса под редакцией 1961 года, и присудила лишение свободы сроком на 17 лет, с отбыванием наказания в колонии строгого режима.

Считаем, что вышеуказанный приговор в отношении Г.Абсандзе необоснован, незаконен и вынесен с полным игнорированием целого ряда существенных обстоятельств, искажением представленных доказательств, неправомерно и грубыми, существенными нарушениями процессуальных норм, вследствие чего он должен быть отменен из-за следующих обстоятельств:

1. В приговоре указано, что Г.Абсандзе в 1993 году совершил государственную измену - принял участие в заговоре и восстании с целью насильственного свержения и захвата государственной власти Грузии, что вызвало гибель людей и другие тяжелые последствия. Он же совершил грабеж, т.е. явное завладение чужой или принадлежащей государству движимой вещи - долларов США в большом размере с целью противоправного присвоения (см. стр. 82-83).

По приговору общеизвестным фактом признано то, что в результате обострения конфликта между властями и оппозиционными силами и вооруженного столкновения в декабре-январе 1991-1992 годов, 6 января 1992 года представители властей Грузии бежали из страны и вследствие образования вакуума власти страной управлял сначала Военный Совет, а затем - Государственный Совет. А 11 октября 1992 года, по формулировке приговора, население Грузии путем демократических и свободных выборов избрало Парламент Грузии и была создана легитимная власть (см. стр. 46-54).

Приведенная в приговоре Судебной коллегией вышеотмеченная формулировка дословно перенесена из обвинительного заключения, которое, в свою очередь, данное соображение прямо перенесло из выдуманной назначенной в январе 1992 года незаконным, со всех точек зрения, Военным Советом Прокуратурой формулировки, основной целью которой являлось представление пришедшего к власти насильственным путем Военного Совета более или менее законной, в глазах населения, властью.

При обсуждении вышеотмеченных „общеизвестных“ вопросов, Судебная коллегия упустила из виду тот действительно общеизвестный факт, что 28 октября 1990 года, путем общенародных выборов, сроком на 5 лет, или до осени 1995 года населением Грузии был избран высший законодательный орган - Верховный Совет Грузии, которого никто никогда, и после государственного переворота не распускал; Верховным Советом была сформирована исполнительная власть - в виде Кабинета Министров; а 26 мая 1991 года также сроком на 5 лет Президентом Грузии был избран Звиад Гамсахурдиа. Исходя из этого, в 1992-1993 годах Верховный Совет Грузии, Президент и исполнительная власть снова представляли легитимную власть страны, тем более, что определенная часть территории Грузии постоянно контролировалась данной властью; а тот факт, что 11 октября 1992 года нелегитимным Государственным Советом были назначены, проведены выборы и был создан Парламент, прямо указывает на наличие двоевластия в Грузии, что нашло отражение в жизни страны.

Исходя из этого, формулировка приговора о том, что „представители бывшей власти Грузии в конце 1992 года устроили заговор и восстание для свержения легитимной власти“, полностью

тенденциозно и неверно и не основывается даже на поверхностном анализе развитых в 1991-1993 годах событий. Этот наш довод подтверждает постановление Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года, в котором прямо подчеркивается, что в Грузии в 1991 году произошло свержение законной власти и гражданский конфликт. „Парламент Грузии начавшееся в 1991-1992 годах гражданское противостояние рассматривает, как трагический период истории Грузии, когда переплелись сложнейшее и взаимнопротивоположные политико-правовые проблемы. Парламент Грузии чтит память погибших при вооруженном противостоянии между братьями, которые боролись за Родину, несмотря на политические убеждения и призывают всех граждан Грузии, раз и навсегда поставить точку гражданской конфронтации” (см. постановление Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года).

Своим постановлением Парламент Грузии осудил всякую попытку свержения легитимной власти, в чем в первую очередь подразумевается факт изгнания законной власти путем вооруженного государственного переворота в декабре-январе 1991-1992 годов.

К сожалению, для Коллегии Верховного Суда и не вышеотмеченное постановление Парламента оказалось общеизвестным фактом; более того, она почему-то упустила из виду ту позицию обвинительного слова, согласно которой, на основании постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года, сторона обвинения отказалась от предъявленного подсудимому Г.Абсандзе, по ст. 307 и частям 1, 2 и 3 ст. 315 УК Грузии (государственная измена, заговор, восстание), в связи с развитыми в 1993 году событиями и потребовала прекращения уголовного дела в его отношении (ст. обвинительное слово стр. 111).

Судебная коллегия полностью игнорировала эту позицию прокуроров, когда записала в приговоре, что будто сторона обвинения обвиняла Г.Абсандзе в совершении в 1993 году государственной измены, заговоре и восстании с целью насильственного свержения и захвата государственной власти, что вызвало гибель людей и другие тяжелые последствия (см. приговор стр. 5), а на 82-ой странице приговора было отмечено, что Г.Абсандзе должен быть признан судом виновным по частям 1, 2 и 3 ст. 307 и 315 за то, что в 1993 году совершил государственную измену, принял участие в заговоре и восстании. После этого, в резолюционной части

приговора Судебная Коллегия, без всякого обсуждения, вообще открытым оставила данный вопрос, чем не только вошла в противоречие с самой собой и проявила курьезную забывчивость, но и пренебрег требования ст. 24 и 28 Процессуального Кодекса.

2. По приговору, Г.Абсандзе был признан виновным по подпункту „б“ части 3 ст. 178 действующего УК и ему было присуждено лишение свободы сроком на 10 лет. В данном эпизоде, по мнению Коллегии, Г.Абсандзе, путем грабежа государственного имущества, присвоил 127830 американских доллара.

В приговоре отмечено, что Бесарионом Гугушвили 4 октября 1993 года было вынесено „незаконное“ постановление, согласно которому, оказывается, выясняется, что когда восставшие заняли г. Поти, 4 октября 1993 года Г.Абсандзе вызвал к себе, в здание Мэрии г. Поти управляющих банков Кортава и Тодуа и дал им предложение, имеющуюся в банках валюту передать Зугдидскому отделению Национального Банка (см. приговор стр. 56); после чего управляющий Зугдидского отделения Б.Канкава, по поручению Г.Абсандзе, сразу после оформления соответствующих банковских документов 127830 долларов США отвез и упрятал в Зугдидском отделении Национального Банка. „Незаконным“ постановлением Г.Абсандзе №230 от 20 октября 1993 года, в Зугдидском отделении Агропромбанка был открыт валютный и текущий счета, и Зугдидскому отделению Национального Банка было поручено перенести имеющиеся в этом же банке 127830 долларов США в Зугдидское отделение Агропромбанка, которые 26 октября 1993 года, по поручению Г.Абсандзе, из Зугдидского отделения Национального Банка были зачислены в Агропромбанк. Согласно приговору, в соответствии кассовым ордером расхода №030043987 от 26 октября 1993 года, Г.Абсандзе подписался, что получил 127830 долларов США из Агропромбанка, спустя приблизительно пять дней после передачи суммы (см. приговор стр. 57).

По мнению суда, Г.Абсандзе получил 127830 долларов США, но он „не смог назвать никакого документа для подтверждения того, что эти деньги тратились для общественных нужд“ (см. приговор стр. 58).

Судебный приговор, в вышеуказанной части, считаем незаконным и необоснованным, и он должен быть отменен, поскольку:

4 октября 1993 года премьер-министр изгнанной власти Респуб-

лики Грузия Бесарион Гугушвили отдал распоряжение №20, согласно которому сочли целесообразным открыть валютные счета в Зугдидском отделении Национального Банка и отделении Агропромбанка и инкассировать принадлежащую бюджету Республики валюту, остаток имеющейся в отделениях Агробанка и Сберегательного Банка г. Поти валюты в Зугдидское отделение Национального Банка. Выполнение данного распоряжения было поручено управляющим. 20 октября 1993 года первым заместителем премьер-министра Республики Грузия, министром экономики и финансов Г.Абсандзе был подписан постановление Кабинета Министров Республики Грузия №230 „об открытии валютного и текущего счетов Кабинета Министров Республики Грузия в Зугдидском отделении Агропромбанка“, согласно которому Зугдидскому отделению Агропромбанка было поручено открыть валютный и текущий счета Кабинета Министров Республики Грузия, а имеющийся в Зугдидском отделении Национального Банка остаток валюты был полностью перенесен на валютный счет Кабинета Министров (см. т. 42; д.л. 71).

Как Б.Гугушвили, так и Г.Абсандзе на своих должностях были утверждены Верховным Советом Грузии в соответствии с требованиями действующей в 1990-1991 годы Конституции и законодательства Грузии, а вышеотмеченное распоряжение и постановление были подписаны ими с полным соблюдением требований закона;

Суд целенаправленно скрыл ту часть данного свидетелем Коркелия как в предварительном следствии, так и на судебном процессе показания, где он указывал, что кроме упомянутых 127830 долларов, в распоряжении Зугдидского Агропромбанка находились большая денежная сумма и ценность (см. м. 42; д.л. 96).

В данном на судебном процессе показании свидетель Коркелия подчеркнул то обстоятельство, что кроме 127830 долларов, в Зугдидском Национальном Банке в тот период, когда Мингрельский регион контролировала власть З.Гамсахурдиа, из Кутаиси в Зугдидский Национальный Банк произошло инкассирование приблизительно 80 миллиардов купонов, эквивалентных 500000 долларов США; в хранилище Зугдидского Национального Банка находилось до 120 литров золотой воды и приблизительно 300000 ампул морфия (см. м. 81; д.л. 7-8), которых не тронул никто, несмотря на то, что власти Гамсахурдиа хорошо было известно о данном факте, и пред-

ставители власти свободно могли воспользоваться ими. Вышеуказанной суммой и другими ценностями никто не распорядился, поскольку насчет этого не существовало соответствующего решения Правительства. Также следует подчеркнуть то обстоятельство, что после инкассирования из данных банков г. Поти 127830 долларов нетронутыми были оставлены: в Потском отделении Агропромбанка зачисленные на личные счета населения и счета юридических лиц 6488 долларов США и 153563430 купонов и 7843 советских рублей, а в Потском отделении Коммерческого Сберегательного Банка Республики Грузия, №3476 - 9711 долларов США, 2792339 советских рублей, 3730200 рублей Российской Федерации и 41843182 грузинских купонов (см. м. 42; д.л. 36), в курсе дела которого, конечно, были представители власти З.Гамсахурдиа, поэтому было, что в распоряжении Кабинета Министров Республики Грузия 1993 года №20 специально был внесен пункт 2: „остаток принадлежащей республиканскому бюджету валюты, которая числится в Потском отделении Агробанка и Сберегательного Банка, был инкассирован в Зугдидское отделение Национального Банка”. В постановлении был записан принадлежащий республиканскому бюджету остаток, а не имеющийся в отделении Агробанка и Сберегательного Банка валютного остатка. Само существование этого распоряжения было гарантом сохранности имеющихся в Потских Банках валюты и других ценностей в том случае, если они самовольно захотели бы вынести всю имеющуюся в банках сумму, никто не смог бы воспротивиться, что полностью подтверждает показание свидетеля Василия Тодуа (управляющего Постского Агробанка в 1993 году) на судебном процессе, который указал: „Они (Г.Абсандзе и другие) могли полностью вынести сумму и я никакого сопротивления не смог оказать им” (см. т. 80; д.л. 313). Что касается соблюдения требований действующего в то время законодательства при инкассировании из двух Потских банков в Зугдидский филиал Национального Банка 127830 долларов США, чем никакого основания сомневаться в том, что при инкассировании данной суммы не было нарушено не только законодательство, но и самые незначительные требования ведомственных инструкций, что полностью подтверждается показаниями допрошенных в предварительном следствии свидетелей Кортава, Канкава и Абхазава (см. т. 42; д.л. 15-35).

Инкассированные из г. Поти 127830 долларов США 5 октября

1993 года были привезены в г. Зугдиди, о чем тогдашний управляющий Зугдидского отделения Национального Банка Канкава, которым было осуществлено инкассирование суммы из двух Потских банков, отмечал: „Инкассированные из Потского Агробанка и отделения Сберегательного Банка 127830 долларов США привез в г. Зугдиди, об этом я получил поручение от Абсандзе, чтобы я упрятал их в банковском хранилище и, оформив соответствующие документы, был получен на доход” (см. т. 42; д.л. 76).

Исходя из этого, еще 5 октября 1993 года Г.Абсандзе имел полную возможность завладеть и распоряжаться вышеуказанной суммой, что он не делал; наоборот, по указанию Г.Абсандзе об инкассированной из Поти сумме были оформлены соответствующие документы и сумма была упрятана в хранилище Национального Банка. Все это совершенно исключает намерение Г.Абсандзе присвоить 127830 долларов США. К сожалению, Судебной коллегий, подобно многим другим доказательствам, и вышеуказанное важное доказательство было полностью игнорировано. Также суд не уделил внимание той части данного судебному следствию свидетелем Коркелия показания, где он отметил, что он передал денежную сумму Г.Абсандзе в присутствии многих людей и, что на ордере расхода данной суммы Г.Абсандзе расписался спустя 5-6 дней после получения суммы, Коркелия указывает: “С деньгами пришел в здание Мери, где были размещены властные органы. Вместе со мной была охрана г-на Гурама, трое личностей, которые были вооружены. Я с этой суммой поднялся на 3-ий этаж, где проходило заседание правительства. Кроме Правительства, там были и депутаты, и посторонние люди. Там, действительно, не было бы меньше 30 человек. Некоторые стояли. Из депутатов присутствовали Гия Мампория, Таризл Гелантия, Гугушвили, были и посторонние люди. Здесь был и ныне покойный Джамбул, который заносил муку и другие продукты. Я положил эти деньги на стол Гурама, который разложил их. Там были долларовые купюры, но я не заметил какие это были купюры. Гурам пересчитал их. Это тот период, когда была потеряна Абхазия. В Зугдиди был открыт Фонд помощи. В этом составе был Макацария, также Таризл Гелантия и другие. Координировал его г-н Гурам Абсандзе, ордер без подписи был 5-6 дней. Денежную сумму я передал Г.Абсандзе 26 октября, а в то время, когда Гурам расписался на документе, я ему денег не передавал” (см. т.81; д.л. 7).

Из показания Коркелия вытекает, что Гурам Абсандзе получил денежную сумму от Г.Коркелия в здании Зугдидской Мери в присутствии многих людей, в том числе представителей власти, и Г.Абсандзе расписался на ордере расхода данной суммы спустя 5-6 дней после получения суммы.

Что касается определенных противоречий между данными в предварительном следствии Гурамом Абсандзе и Г.Коркелия показаниями, в той части, где Г.Абсандзе утверждал, что он получил 127830 долларов США по частям, а на ордере расхода суммы он расписался спустя несколько дней после получения последней части суммы, суд и в этом случае не имел основания внести какое-нибудь сомнение в верности показания Г.Абсандзе, тем более, что верность его данного показания подвстречается как показанием заместителя главного бухгалтера Зугдидского Агропромбанка Д.Турава, так и показанием, данным суду самим свидетелем Г.Коркелия, когда он признал, что 26 октября 1993 года, ту сумму, которую он передал Г.Абсандзе, Г.Коркелия не пересчитывал. Свидетель Д.Турава предварительному следствию дал следующее показание: "Фактически, я деньги, имею в виду 127830 долларов, не пересчитывал, и не видел их... В один и тот же день выписал кассовый ордер как прихода, так и расхода, вкладчиком я отметил Зугдидское отделение Национального Банка, а лицом, вынесшим сумму - министра финансов Правительства бывшего Президента, Г.Абсандзе... Датированный 26 октябрём 1993 года ордер принадлежит мне" (см. м. 42; д.л. 105-106); а свидетель Г.Коркелия дал показание суду, что он переданную Г.Абсандзе 26 октября 1993 года сумму не пересчитывал (см. м. 81; д.л. 7; 11; 13), а на вопрос судье, почему Г.Коркелия дал предварительному следствию показание о том, что Г.Абсандзе он передал 127830 долларов, свидетель Г.Коркелия ответил: "В том банке не было сто двадцати тысяч, там была другая сумма. Мне как следователь диктовал, так и писал все" (см. м. 81; д.л. 15). На повторный вопрос председателя Коллегии - "это показание, которое написано вашей рукой (подразумевается данное Г.Коркелия в предварительном следствии показание), кто придумал?" Г.Коркелия снова ответил: "Мне как следователь диктовал, так и писал" (см. т. 81; д.л. 15).

Вышеуказанные показания свидетелей Турава и Коркелия полностью подтверждают данное Г.Абсандзе в предварительном следст-

вии показание о том, что из Зугдидского Агропромбанка 127830 долларов США выносили по частям, а документ о вынесении денежной суммы был составлен один раз, который Г.Абсандзе подписал спустя 5-6 дней после передачи последней части суммы (см. показания Г.Абсандзе и Г.Коркелия т. 7; д.л. 170; т. 81; д.л. 15). Хотя противоречивости данных свидетелем Коркелия предварительному следствию и суду показаний, в данной части нельзя давать существенного значения, поскольку в данном случае важно не то обстоятельство, один раз получил Г.Абсандзе эту сумму или несколько раз, а то, на каких законодательных актах основывается инкассирование данной суммы, и что самое главное, с какой целью и как распорядились ею. К сожалению, Судебная коллегия и в этом случае тенденциозно закрыла глаза на ту часть показания свидетеля Коркелия, которая полностью подтвердила верность данного Г.Абсандзе в предварительном следствии показания.

Судом также было игнорировано то обстоятельство, что с начала октября 1993 года в Зугдиди и Зугдидском районе находилось более 190000 беженцев из Абхазии, решать вопросы бесплатного питания, снабжения продуктами, транспортирования и размещения которых полностью взяла на себя власть З.Гамсахурдиа. Тем же данным суду свидетелем Коркелия показанием, - "В Зугдиди были открыты столовые, где обедали беженцы, было выделено одно лицо, которое регулировал все это. Питание в этих столовых было бесплатное, функционировало приблизительно пять столовых" (см. т. 81; д.л. 8-9). Все это находится в полном соответствии с данным Г.Абсандзе в предварительном следствии показанием (см. т. 7; д.л. 170), где отмечено, что 127830 долларов США были израсходованы Правительством для приобретения топливно-смазочных материалов для беженцев из Абхазии и Национальной Гвардии.

Судебной коллегией целенаправлено было искажено данное Г.Абсандзе в предварительном следствии показание в связи с получением 127830 долларов США, когда в приговоре было отмечено, что будто Г.Абсандзе в процессе предварительного следствия отвергал получение 127830 долларов США.

В предварительном следствии Гурам Абсандзе не только отвергал получение суммы, но и, наоборот, он утверждал, что сумма была получена раньше и, она была израсходована для урегулирования проблем беженцев и приобретения топливно-смазочных материалов

для Национальной Гвардии (см. т. 7; д.л. 71; д.л. 237-239).

Никакой сложности не представляет увидеть то, что и в том случае, если разделили показания Г.Абсандзе, ясно, что он действовал на основе изданных премьер-министром и Кабинетом Министров законных актов и из Зугдидского Агропромбанка, в присутствии многих лиц получил 127830 долларов США не как частное лицо, а как заместитель премьер-министра и министр финансов, что подтверждает постановление Кабинета Министров Республики Грузия №254 от 26 октября 1993 года, согласно которому "Зугдидскому отделению Агропромбанка было поручено изъятие имеющегося на валютном счете Кабинета Министров валютного остатка и передача Кабинету Министров для финансирования проблем беженцев из Абхазии, приобретения топливно-смазочных материалов для Национальной Гвардии и других чрезвычайных мероприятий. Только Гурам Абсандзе мог расписаться на получение числящейся на счете Кабинета Министров валюты, другое должностное лицо не имело таких полномочий. Из вышесказанного ясно видно, что власть Звиада Гамсахурдиа в находящемся под его юрисдикцией регионе осуществляет такую финансовую, банковскую и экономическую политику, которая была присвоена действующей Конституцией. На основании той же Конституции действовал и Гурам Абсандзе, первый заместитель премьер-министра Грузии - министр экономики и финансов. Он выполнял служебные обязанности, при этом, распоряжение данной суммой произошло в соответствии с волей власти для нужд беженцев из Абхазии и приобретения топливно-смазочных материалов.

В судебном приговоре было записано, что "Г.Абсандзе не смог назвать ни один документ для подтверждения того, что эти деньги тратились для общественных нужд".

В отношении данной формулировки должен быть подчеркнут тот факт, что Судебная Коллегия, своим незаконным действием, что выразилось в запрете ею, безо всякого обоснования, предъявления Г.Абсандзе доказательств, грубо нарушила ст. 15, 18, 49 и 439 УПКГ, чем она не дала возможность стороне защиты предъявить целый ряд важнейших доказательств, в эпизоде с 127830 долларами США, в том числе представить материалы допроса, в качестве свидетелей, в 1993 году председателя и членов Комитета беженцев, членов Верховного Совета изгнанной власти и представителей местного

управления (всего более 100 свидетелей) и документальные материалы, в том числе имеющиеся в самом деле доказательства (для примера смотрите 116-154 деловые листы 59-го тома, которые полностью посвящены переписке между властями З.Гамсахурдиа продуктов и топливно-смазочных материалов, для необходимости содержания находящихся в то время в Цаленджиха более 40000 вынужденно переселенных лиц), что делало очевидной полную невинность Г.Абсандзе в данном эпизоде и факт целевого распоряжения 127830 дооларами США для нужд беженцев.

При этом, вследствие самовольного пропуска Судебной Коллегией целого ряда процессуальных этапов, Г.Абсандзе не была дана возможность дать показание в связи с данным эпизодом. О данных процессуальных нарушениях существенного характера ниже более детально будет идти речь.

Целенаправленное игнорирование всех вышеупомянутых вопросов стало основой вынесения судом явно необоснованного, необъективного и противозаконного приговора в данном эпизоде. Суд, вообще, не заинтересовался тем беспредельным событием, как может действовать грабитель в соответствии с постановлениями Правительства, производить инкассирование похищенных сумм из одного банка в другой, в течение целого месяца не похищать ту сумму, до которой рука свободно доставала. Выборочно овладевать незначительной частью того имущества, присвоение которого никакой сложности для него не представляло и расписываться на ордере расхода добытой путем грабежа суммы. Вследствие того, что не были учтены подобные элементарные вопросы, Судебная Коллегия дошла до того, что своим решением она не смогла ответить на самые простые вопросы в связи с данным эпизодом.

Исходя из вышесказанного, та часть приговора, согласно которой действие Г.Абсандзе квалифицировалось по подпункту "б" части 3 ст. 178 УК Грузии, должна быть отменена в соответствии с подпунктом "б" первой части ст. 561 УПКГ и дело следует вернуть для повторного судебного рассмотрения.

Таже нельзя не отметить, что данная часть приговора полностью противоречит постановлению от 20 апреля 2000 года.

3. Ни в приговоре, ни в обвинительном слове вообще не упомянут тот эпизод новой формулировки предъявленного государственным обвинением в отношении Г.Абсандзе суду от 5 апреля 2001 года

обвинения, который касался "хищения Г. Абсандзе и организованными бандами других заговорщиков 7824 т черного металлолома из Потского порта", чем, по мнению государственного обвинения, Г. Абсандзе совершил предусмотренное статьей 78 УК под редакцией 1961 года преступление, или бандитизм (см. формулировку обвинения в отношении Г. Абсандзе от 5 апреля 2001 года, стр. 5). Исходя из этого, поскольку сторона обвинения не поставила вопрос о прекращении уголовного дела в данном эпизоде и не изменила даже квалификации, а суд вообще без внимания оставил данный вопрос, в котором Г. Абсандзе обвинялся с 1993 года, в течение приблизительно 8 лет, будет правомерным заключить, что Коллегия, как во время судебного следствия, так и во время вынесения приговора, игнорируя всякую объективность, слепо следовала позиции государственного обвинения и когда сторона обвинения, своей забывчивостью или по другим, для нас непонятным причинам, упустила данный эпизод, Судебная Коллегия механически повторила ту же ошибку, чем еще раз показала свою необъективность и беспечность.

4. По приговору Судебной Коллегии, Г. Абсандзе был признан виновным в организации и финансировании попытки осуществления в феврале 1998 года теракта против Президента Э. Шеварднадзе по ст. 307; первой части ст. 315; части 3 ст. 187 действующего Уголовного Кодекса и части 4 ст. 17, 67; пунктам 3, 4, 6 и 7 ст. 17, 104 Уголовного Кодекса под редакцией 1961 года, и ему было присуждено лишение свободы сроком на 17 лет, отбыванием наказания в колонии строгого режима.

Согласно приговору, Г. Абсандзе в 1997-1998 годах совершил государственную измену - заговор с целью насильственного свержения и захвата государственной власти, для осуществления которого организовал группу лиц и 9 февраля 1998 года совершил попытку теракта с целью убийства Президента Грузии Э. Шеварднадзе и ослабления власти; он же во время попытки теракта преднамеренно совершил попытку убийства нескольких лиц и повреждение - уничтожение государственного имущества, что вызвало тяжелые последствия.

Полностью разделив позицию стороны обвинения, Коллегия приговором сочла подтвержденным, что Г. Абсандзе в 1997-1998 годах организовал заговор и намеревался убить Президента Грузии

Э.Шеварднадзе, для чего он весной 1997 года преступно связался с Г.Эсебуа, а с его помощью с Э.Эджибия, Б.Тодуа, Н.Чухуа, З.Маранели и другими. По разработанному плану, общее руководство и финансирование заговора было поручено Г.Абсандзе, который после приведения в исполнение преступного намерения должен был прийти к власти. Непосредственная подготовка и осуществление нападения было поручено Г.Эсебуа, который в июле 1997 года отвез группу в Чечню для подготовки. В октябре 1997 года в Чеченский военный лагерь прибыл Г.Абсандзе, который, согласно формулировки приговора, проверил, как шла подготовка членов группы, встретился с руководством военного лагеря, во время чего было решено, что в нападении на Э.Шеварднадзе вместе с грузинами будут участвовать 6 чеченцев (см. приговор стр. 48-49). Во время встречи в военном лагере Г.Абсандзе призвал членов группы Г.Эсебуа к убийству Президента Шеварднадзе и обещал им финансовую помощь, а спустя приблизительно 10 дней Г.Абсандзе исполнил обещание и отослал Г.Эсебуа необходимую сумму (см. приговор стр. 60-61). Кроме того, как было отмечено в приговоре, Г.Абсандзе несколько раз приезжал в Чеченский тренировочный лагерь и повидался с участвующими в теракте лицами. Теракт должны были снять на видеокассету, которую потом показали бы Г.Абсандзе (см. приговор, стр. 61).

По мнению Судебной Коллегии, данная формулировка приговора подтверждена показаниями подсудимых Эджибия, Тодуа и Маранели, а также представленной стороной защиты в виде доказательства книгой "Печальное солнце Джихашкари", где описаны беседы бывшего министра Безопасности Грузии Дж.Гахокидзе с Г.Эсебуа.

Исходя из вышеизложенного, суть признанного подтвержденным приговором в отношении Г.Абсандзе обвинения, в эпизоде обвинения 9 февраля 1998 года можно сформулировать следующим образом:

1. Весной 1997 года Г.Абсандзе связался с Г.Эсебуа и разработал преступный план, который преследовал целью ликвидирование Президента Э.Шеварднадзе и свержение нынешней власти.
2. Роль Г.Абсандзе в данном плане состояла в организации и финансировании террористического акта.
3. Преступная группа преследовала целью захват власти путем свержения государственной власти и приход Г.Абсандзе к власти.

4. Г. Абсандзе, как организатор преступной группы и лицо, финансировавшее ее, приехал в Чечню, в военный лагерь села Автур, где:

- проверил, как шла боевая подготовка членов группы;
- призвал членов группы к убийству Э. Шеварднадзе;
- разобрался в возникших перед группой финансовых проблемах и обещал группе финансовую помощь, а через некоторое время действительно помог им;
- путем переговоров с руководителями военного лагеря, решил вопрос об участии, вместе с другими членами группы Г. Эсебуа, в осуществлении теракта шести чеченских бойцов;
- Г. Абсандзе несколько раз приезжал в Чеченский тренировочный лагерь и познакомился с участвующими в теракте лицами.

Считаем, что данная часть вынесенного в отношении Г. Абсандзе приговора построена на необъективном и искаженном анализе доказательств и фактов. Он составлен с полным игнорированием целого ряда существенных фактов и доказательств, навязчивым желанием любой ценой признать Г. Абсандзе виновным, вследствие чего приговор в отношении Г. Абсандзе в эпизоде нападения 9 февраля 1998 года должен быть отменен и дело должно быть прекращено вследствие следующих обстоятельств:

1) В приговоре отмечено, что Гурам Абсандзе весной 1997 года намеревался убить Президента Э. Шеварднадзе, захватить власть в руки, и он с этой целью, весной того же 1997 года связался с Г. Эсебуа и вместе с ним разработал преступный план, согласно которому, под общим руководством и финансированием Г. Абсандзе, Г. Эсебуа должен был создать вооруженную антигосударственную организацию, которая осуществила бы теракт против Президента Грузии и, в случае успешного осуществления преступления, к власти пришел бы Г. Абсандзе.

В связи с данными обвинениями, хотим заявить следующее: ни одним существующим в деле доказательством, ни показанием кого-либо и ни каким-нибудь документом не подтверждается, что Гурам Абсандзе весной 1997 года намеревался убить Президента Э. Шеварднадзе и захватить власть. Никакого доказательства не существует и о том, что весной 1997 года Г. Абсандзе связался с Г. Эсебуа и вместе с ним разработал преступный план. Исходя из этого, позиция приговора о том, что весной 1997 года Г. Абсандзе пришла

мысль убить Президента Шеварднадзе и для осуществления этой цели весной того же года разработал вместе с Г.Эсебуа преступный план, представляет субъективное мнение Коллегии, которое не подтверждено никаким объективным аргументом.

Что касается той части приговора, где речь идет о свержении государственной власти Грузии и ее захвате, то Судебная Коллегия в этом вопросе приговора опирается на данные обвиняемыми З.Эджибия и З.Маранели в предварительном следствии показания.

В данных 4-11 марта 1998 года при допросе, в качестве обвиняемого, Зураба Эджибия показаниях записано: "Г.Эсебуа во время тренировки в лагере мне неоднократно говорил, что, если мы успешно осуществили бы нападение на Президента Грузии, произвели бы его ликвидацию и уничтожение, тогда после сорока дней были бы назначены выборы Президента Грузии, нас поддержат до 70 процентов населения Западной Грузии и Президентом Грузии стал бы Г.Абсандзе. Он мне не говорил, поддержали бы или нет нас административные руководители районов Западной Грузии" (т. 9; д.л. 205).

В показаниях обвиняемого Маранели читаем:

"Он (Г.Эсебуа) сказал мне, что сменится Правительство и к власти в Грузии придет наш человек. Как Г.Эсебуа сказал мне, этим их человеком был Гурам Абсандзе. Эсебуа также сказал мне, что в случае убийства Президента из Зугдиди направились бы вооруженные группы Сосо Джомидова, также их поддержали бы А.Элиава со своей вооруженной группой и еще какое-то влиятельное лицо, по прозвищу "Пушкина".

- По плану, несмотря на то, успешно или безуспешно завершится операция, в течение трех дней мы должны были продержаться. В течение этого времени из Зугдиди прибыли бы С.Джомидова, А.Элиава, "Пушкина". А, в случае необходимости, из Чечни зашла бы вооруженная группа, состоящая из 1000 человек" (см. т. 10; д.л. 86).

В показании З.Маранели, при дополнительном допросе в качестве обвиняемого, 10 апреля 1998 года зафиксировано: "Как он (Г.Эсебуа) сказал мне, в случае убийства, Президентом Грузии стал бы Гурам Абсандзе. От него (Эсебуа) я знал, что его поддерживали национальные силы и после убийства Шеварднадзе эти силы зашли бы в Тбилиси" (т. 10; д.л. 126), а в протоколе

дополнительного допроса, в качестве обвиняемого, З.Маранели от 27 мая 1998 года указано: "Знаю то, что после успешного осуществления теракта к власти в Грузии должен был прийти Гурам Абсандзе и те лица, которые входили в Правительство З.Гамсахурдиа. Мне неизвестно, кто, кроме Гурама Абсандзе и Гурама Лакия, должен был прийти в Правительство Грузии и на какую должность. Я не знаю и то, какие должности должны были занять Г.Абсандзе и Г.Лакия в случае успешного завершения теракта" (м. 10, д.л. 134).

Опираясь на вышеуказанные показания З.Эджибия и З.Маранели, следствие заключило, что Г.Абсандзе намеревался свергнуть конституционный строй Грузии и захватить власть. В приговоре формулировка обвинительного заключения о свержении Гурамом Абсандзе конституционного строя Грузии, правда, не была отражена, поскольку из-за полной безосновательности, еще в процессе судебного следствия от нее отказалась сторона обвинения, но считаем необходимым детально проанализировать версию обвинительного заключения в этом эпизоде, чтобы целиком показать нереальность и неправомерность разделенной приговором позиции о приходе к власти Г.Абсандзе.

Высказанное в данных показаниях З.Эджибия и З.Маранели мнение было категорически отвергнуто Г.Абсандзе, как на стадии предварительного следствия, так и на стадии судебного следствия. Его не подтвердил и З.Эджибия при очной ставке с Г.Абсандзе, а верность вышеуказанных показаний на стадии судебного следствия были отвергнуты как З.Эджибия и З.Маранели, так и подсудимыми - Н.Чухуа, Г.Кобалия и Б.Тодуа. На этот раз мы не считаем необходимым проанализировать те приемы и способы, которыми были добыты от обвиняемых данные показания и привлечем внимание суда на те явные противоречия, которые отмечаются в показаниях З.Эджибия и З.Маранели, а также на необъективность и поверхностность предварительного следствия, из-за чего, по нашему мнению, судом не может быть разделено данные Эджибия и Маранели в предварительном следствии отмеченные показания, что отбирает опору намерению следствия о свержении Г.Абсандзе конституционного строя Грузии и захвате власти. Предварительное следствие, без всякого сомнения, признает достоверным ту часть показания З.Эджибия, где он указывает, что по изложению Г.Эсебуа, в случае успешного осуществления нападения, через 40 дней должен быть

назначены Президентские выборы. Следствие не сочло необходимым проанализировать то обстоятельство, почему были названы именно сорок дней и реально на какой законодательный акт должны были основываться Г.Абсандзе и другие, если, действительно, спустя 40 дней после нападения было предусмотрено назначение Президентских выборов.

В действительности, думаем, что дело гораздо проще, и в данном случае имело место не только навязчивое, но и совершенно некомпетентное действие предварительного следствия, внесение в дело желательной для них абсолютно безосновательной версии, с целью осложнения и придания уверенности выдуманному в отношении Гурама Абсандзе обвинению, что, если рассмотрим в полном контексте с данными суду З.Эджибия и З.Маранели показаниями, осуществленное на них в предварительном следствии тяжелейшее физическое и психологическое воздействие, ясно увидим, что предварительное следствие выполняло прямой заказ, который оно осуществило ясно бездарно и неквалифицировано.

Что касается данных обвиняемым Зазой Маранели следствию показаний по данному вопросу, то и в этом случае считаем, что следствие действовало в соответствии с заранее разработанным им, субъективным планом, что не подтверждено объективными аргументами и, в итоге, показания З.Маранели практически представляют цепь взаимоисключающих, алогичных доводов, в частности, на 86-ом д.л. 10-го тома в показании З.Маранели указано, что несмотря на то, успешно или безуспешно завершится операция, в течение трех дней в Тбилиси должны были войти вооруженные группировки А.Элиава, С.Джомидава и "Пушкина", а в случае необходимости - чеченская вооруженная группа, состоящая из 1000 человек; если будем основываться на данном показании Зазы Маранели, вооруженные группировки из Западной Грузии в Тбилиси должны были войти и в том случае, если военная операция завершилась бы безуспешно. Как известно, ни одна вооруженная группировка по 9 февраля 1998 года в Тбилиси не входила.

Ни предварительное следствие, ни Судебная Коллегия, вообще, не пытались выяснить, по какой причине не вошли вооруженные группировки вышеупомянутых лиц в Тбилиси после нападения, также никто не заинтересовался, о каком виде вооруженных группировок идет речь, имели или нет С.Джомидава и "Пушкина" вооруженные

группировки и в действительности существовала или нет та вооруженная группа из 1000 человек, которая будто бы должна войти в Тбилиси после нападения. Следствие не позаботилось получить показания Элиава, джомидава и "Пушкина", несмотря на то, что для предварительного следствия получить подобные показания не представляет никакой трудности, поскольку в марте 1998 года или после того, как показание З.Маранели предварительному следствию было уже известно, "Пушкина", тот же ныне покойный Зураб Шония официально находился на службе нынешней власти. А ныне покойный Акаки Элиава часто общался с правоохранительными структурами Грузии. Интересно, если предварительное следствие считает достоверным данное показание З.Маранели, то тогда должно ли оно возбудить уголовные дела в отношении вышеназванных лиц.

В данном З.Маранели 10 апреля 1998 года показании указано, что, по словам Г.Эсебуа, в случае убийства Президента Э.Шеварднадзе Президентом Грузии стал бы Гурам Абсандзе. А в данном 27 мая 1998 года показании З.Маранели отличает, что к власти должны были прийти Гурам Абсандзе и Гурам Лакия, но какие должности должны были занять Г.Абсандзе и Г.Лакия в случае успешного завершения теракта, З.Маранели не было известно (см. т. 10; д.л. 134).

Почему-то и на этот раз никто не заинтересовался, почему указал Заза Маранели в показании 10 апреля 1998 года то, что в случае успешного завершения военной операции Президентом станет Гурам Абсандзе, а в данном 27 мая того же года показании Заза Маранели заявил, что ему вообще не было известно, какую должность должен был занять Гурам Абсандзе после успешного завершения операции. Что касается указанного З.Маранели в этом же показании Гурама Лакия, который, оказывается, должен был прийти к власти вместе с Гурамом Абсандзе, в этом случае хотим привлечь внимание суда на то место данного обвиняемым З.Эджибия предварительному следствию 4-11 марта 1998 года показания, где отмечено: "Я вспоминаю, в августе 1997 года, число не помню, в лагерь вернулся Г.Эсебуа и рассказал нам, что, оказывается, из Москвы приехали грузины для того, чтобы попросить выделить для ввода в Грузию находящихся на Чеченской территории боевиков. Когда Г.Эсебуа узнал это, сам повидался с приехавшими

из Москвы грузинами, точнее, с двумя мужчинами и поспорил с ними. После этого спора грузины не смогли сделать свое дело и вернулись назад. Эсебуа сказал нам, что из Москвы приехал Г.Лакия и другой, он назвал его имя и фамилию, но не могу вспомнить" (м. 9; д.л. 204).

Если сторона обвинения и Судебная Коллегия разделили бы данное показание З.Эджибия, то в этом случае они должны были разделить и тот факт, что между Г.Эсебуа и Г.Лакия имело место серьезное противоречие; если доверять показанию Эджибия, они поспорили из-за того, нужно ли выделять чеченских бойцов "для ввода в Грузию", против этого был Гоча Эсебуа, после чего Лакия и его люди вернулись в Москву. Исходя из этого, если Эсебуа и Лакия были вовлечены в одно дело, как соумышленники, а в это же время Г.Лакия должен был прийти к власти, как это отмечает З.Маранели, то совершенно алогично, почему должны были спорить Лакия и Эсебуа о том, должны или нет ехать в Грузию чеченские бойцы. Также непонятен вопрос о том, имели или нет, вообще, какие-нибудь отношения Г.Эсебуа и Г.Лакия весной 1997 года (исходя из показания З.Эджибия), после произошедшего между ними инцидента. В этом случае хотим вспомнить то место данного Г.Абсандзе суду показания, где он указал, что от Г.Лакия ему было известно о возникших между Лакия и Эсебуа неприятных отношениях, что было вызвано тем, что Г.Эсебуа не нравилось пассивность Г.Лакия и других представителей изгнанной власти и попытка решения возникших трудностей только политическим путем.

Исходя из вышеизложенного, явно то противоречие, которое было зафиксировано в показаниях З.Эджибия и З.Маранели. Коллегия и на этот раз обошла стороной выяснение вопроса и фактически разделила два взаимоисключающих показания. Особенно надо отметить то, что именно вышеотмеченные показания З.Эджибия и З.Маранели легли в основу предъявления обвинения в совершении предусмотренного Гураму Абсандзе по ст. 65 Уголовного Кодекса (под редакцией 1961 года) преступления (измена Родины), согласно которому будто бы Г.Абсандзе принял активное участие в такой вооруженной антигосударственной организации, целью которой было свержение конституционного строя Грузии и захват власти.

После анализа противоречивых, взаимоисключающих и совершенно далеких от истины показаний, думаем, очевидно то,

что предъявленное Г.Абсандзе обвинение в данной части не только безосновательно, но, вообще, нереально, поскольку, как осуществленный нами анализ показал, Г.Абсандзе не имел никакой возможности и полномочия для свержения и захвата власти Грузии. Исходя из этого считаем, что нет никакого основания для того, чтобы не разделить данные Г.Абсандзе как во время предварительного, так и во время судебного следствия показания, а также данные З.Эджибия, З.Маранели и другими судебному следствию показания, откуда полностью подтверждается полная невиновность Г.Абсандзе в данном эпизоде.

2. Предположение приговора об организации и финансировании Г.Абсандзе вооруженного нападения, так же как и в части попытки осуществления теракта 9 февраля 1998 года представленные государственным обвинением доказательства в основном построены на том факте, что в октябре 1997 года Г.Абсандзе приехал в Чеченскую Республику, где в находящемся вблизи г. Грозный, у села Автур, военном лагере повидался с Гочей Эсебуа и членами его группы. Согласно приговору, Г.Абсандзе, как организатор преступной группы и лицо, финансирующее ее, в военном лагере села Автур проверил военную подготовку членов группы, призвал их к убийству Э.Шеварднадзе, путем переговоров с руководителями военного лагеря решил вопрос об участии в осуществлении теракта шести чеченских бойцов, разобрался в возникших перед группой финансовых проблемах и обещал им финансовую помощь.

Считаем необходимым детальный анализ всех тех т.н. доказательств, на которых основывается Судебная Коллегия при вынесении приговора в отношении Г.Абсандзе.

Гурам Абсандзе как при предварительном следствии, так и во время судебного процесса дал показание, что осенью 1997 года он приехал в Чечню из г. Рудня Смоленской области Российской Федерации. Он разъяснил, что после государственного переворота 1991-1992 годов власть Чеченской Республики объявила солидарность изгнанной из Грузии законной власти, она дала убежище первому Президенту Грузии Звиаду Гамсахурдиа, многим членам Верховного Совета и Правительства Грузии, с этого периода у представители изгнанной власти Грузии, в том числе у Г.Абсандзе сложились теплые, дружественные отношения с руководством Чеченской Республики Ичкерия. В январе 1997 года во время

выборов Президента Чеченской Республики представители изгнанной власти Грузии были официально приглашены в статусе наблюдателя, а на инаугурации Президента Масхадова в феврале 1997 года Г.Абсандзе Организационным Комитетом инаугурации был приглашен в статусе официального гостя, как вице-премьер и министр финансов законной власти Грузии. Он, вместе с делегацией, состоящей из десяти человек, находился в г. Грозном, как руководитель делегации, где принял участие в мероприятии инаугурации Президента Масхадова, где в беседе между Президентом Масхадовым и представителями делегации Грузии возник вопрос о том, что в разрушенной войной Чечне было необходимо провести восстановительные строительные работы, для чего было запланировано привлечь инвестиции из ряда стран Ближнего Востока. Восстановительные работы требовали проведения организационной работы и соответствующей рабочей силы, из-за чего Президент Масхадов и руководитель делегации изгнанной власти Грузии Г.Абсандзе пришли к согласию, что с участием изгнанной власти будет создан строительный трест, в котором будут заняты, в основном, беженцы из Грузии. Г.Абсандзе также разъяснил, что в 1993 году по инициативе Президента Грузии Звиада Гамсахурдиа и Президента Чечни Джохара Дудаева был создан "Кавказский Дом", основной идеей которого было сближение проживающих на Кавказе народов, координация политической и экономической деятельности мирным политическим путем. После смерти З.Гамсахурдиа и Дж. Дудаева экс-президент Чечни Зелимхан Яндарбиев проявил усилия для продолжения деятельности "Кавказского Дома", в чем он в 1997 году предложил Г.Абсандзе сотрудничество, как один из будущих сопредседателей "Кавказского Дома". С этой целью, осенью 1997 года З.Яндарбиев, с помощью представителя изгнанной власти Грузии С.Тория, Г.Абсандзе пригласил в Чечню. Осенью 1998 года Г.Абсандзе из г. Рудня Смоленской области через Москву направился в столицу Чечни - Грозный. Основными целями его поездки, как он указал, были участие в работе "Кавказского Дома" и выяснение связанных со строительным трестом вопросов, в частности то, были или нет привлечены соответствующие инвестиции, что делало возможным трудоустройство в данном тресте беженцев из Грузии. Г.Абсандзе дал показание, что в г. Грозном он встретился и беседовал с экс-президентом Чечни Зелимханом Яндарбиевым, кот-

рой объяснил ему, что в связи с работой "Кавказского Дома" были созданы определенные сложности, в частности то, что идею "Кавказского Дома" спохватили военные под руководством Салмана Радуева, которые для решения созданных на Кавказе политических проблем считали целесообразным использование оружия, что было непремлемым как для З.Яндарбиева, так и для Г.Абсандзе; поэтому в их беседе было решено, что подождать определенное время и наблюдать, как развернутся события. После этого, Г.Абсандзе хотел встретиться с Президентом А.Масхадовым, для чего он направился в резиденцию Масхадова, где оказалось, что Масхадова в Грозном не было, а в связи с необходимыми инвестициями для восстановительных работ Г.Абсандзе объяснили, что до сих пор не были привлечены инвестиции и надо было подождать. Исходя из этого, цель поездки Г.Абсандзе в Чечню была уже исчерпана, из-за чего он на другой день решил перелететь из г. Назрани в Москву, откуда он должен был вернуться в г. Рудню.

Здесь нельзя не отметить, что во время предварительного следствия, никто не заинтересовался перепроверкой верности показания Г.Абсандзе, через А.Масхадова и З.Яндарбиева, которые, как официальные лица Чечни имели цивилизованные взаимоотношения с нынешней властью Грузии. Для предварительного следствия никакой трудности не представляло получить точную информацию по этому вопросу, было ли сделано этой поездкой в Чечню, с помощью переписи или посредством агента РБ "Профессора", записи телефонного разговора которого о терракте 9 февраля фигурируют у тогдашнего Министра информации Чечни М.Удугова и других лиц на 140-148 страницах 15-го тома дела. Предварительное следствие не пыталось добыть билеты поездки Г.Абсандзе из г. Рудня Смоленской области, Москвы и Назрани, чем точно было бы установлено время приезда Г.Абсандзе в Чечню и время отъезда из Чечни и оно тогда больше не опиралось бы на весьма сомнительную ассоциацию З.Эджибия о том, что Г.Абсандзе в Чечню приехал накануне футбольного матча между Россией и Италией.

Несмотря на существующие в деле определенные материалы, ни предварительное следствие, ни Судебная Коллегия не пыталась выяснить, что на самом деле представлял собой т.н. "Кавказский Дом", кто были руководителями этой организации, что было их основной идеей и какую роль играл в деятельности этой организации

Г.Абсандзе. Несмотря на то, что на 171-172 страницах 15-го тома дела помещена сообщение Комитета Государственной Безопасности Грузии "о возможном участии в осуществлении терракта 9 февраля 1998 года сторонников экс-президента", которым подтверждается, что 2-ая Конференция "Кавказского Дома" в Чечне была проведена 13-15 ноября 1997 года и что на конференции был поставлен вопрос о создании объединенной армии Кавказа, основным ядром которого были бы хорошо вооруженные отряды Салмана Радуева (см. м. 15; д.л. 172). Помещенное в деле данное доказательство полностью соответствует данному Г.Абсандзе в предварительном следствии вышеуказанному показанию. Суд также без внимания оставил представленное стороной защиты, в качестве доказательства, официальное приглашение на церемонию инаугурации Президента А.Масхадова.

Во время поездки в Чечню, в беседе с представителем изгнанной власти С.Тория, Г.Абсандзе заинтересовался созданной в Чечне обстановкой, на что С.Тория ответил, что в близлежащем селе Гоча Эсебуа и несколько лиц, от имени законной власти, проходили военную подготовку, что вызвало удивление у Г.Абсандзе, как у представителя законной власти и решил повидаться с Г.Эсебуа, которого он однажды уже видел во время инаугурации Президента Масхадова.

Было решено повидаться с Г.Эсебуа в Грозном, но сделать это не удалось из-за того, что его не было в Грозном, поэтому на другое утро на автомашине "Вилис", которую правил водитель чеченской национальности, направились в расположенный у села Автур военный лагерь.

Сначала они не застали Г.Эсебуа на месте и С.Тория завел разговор с вышедшим из находящего там же здания чеченцем, который поздоровался с приезжими и после этого С.Тория и лицо чеченской национальности завели разговор на непонятном Г.Абсандзе языке (см. т. 7; д.л. 159; т. 9; д.л. 245-246; а также данное Г.Абсандзе суду показание). Через несколько минут появился и Г.Эсебуа, которого отвел Г.Абсандзе в сторону и спросил его, почему действовал он от имени законной власти, на что Г.Эсебуа ответил, что он был представителем Гвардии законной власти и собирался развернуть партизанское движение в Абхазии (см. т. 7; д.л. 160), Г.Абсандзе предупредил Г.Эсебуа, что он не имеет право действовать от имени законной власти, что вызвало спор между ним и

Эсебуа. По словом Г.Абсандзе, спор шел в довольно громком тоне и продолжался несколько минут. По показанию Гурама Абсандзе, в этот спор вмещался даже чеченец (см. т. 8; д.л. 125). После чего, по просьбе Г.Эсебуа, Г.Абсандзе поговорил с находящимися там же несколькими грузинами, которых ему представил Г.Эсебуа, как беженцев из Абхазии (см. т. 8; д.л. 71). Беседа, которая продолжилась приблизительно 10-15 минут (см. показание Б.Тодуа т. 8; д.л. 124, а также данные Г.Абсандзе суду показания), касалось созданной в Абхазии тяжелой обстановки, после чего Г.Абсандзе попрощался с находящимся там и на той же машине он и С. Тория направились в г. Назрань. По показанию Г.Абсандзе, на обратном пути их машину остановили чеченцы, с которыми поговорил вышедший из машины С.Тория. Вернувшись в машину, Тория сказал Г.Абсандзе, что чеченцам не понравилось, что Г.Абсандзе побывал в Автурском лагере, и чтобы С.Тория больше не приводил Г.Абсандзе в лагерь. Исходя из этого, показанием Г.Абсандзе, а также очной ставкой его с З.Эджибия и Б.Тодуа в предварительном следствии, категорически отвергнуто предположение обвинительного заключения о проверке Г.Абсандзе боевой подготовки членов группы, находясь в военном лагере, призыве к убийству Президента Шеварднадзе, каких-либо переговоров с чеченскими руководителями лагеря и оказали группе финансовой помощи.

Приговор, при предъявлении Г.Абсандзе вышеуказанных обвинений, главным образом опирается на данные обвиняемыми З.Эджибия и Б.Тодуа следствию показания.

Хотим рассмотреть вопрос, действительно проверил или нет Г.Абсандзе военную подготовку членов группы в военном лагере села Автур, в соответствии с показаниями З.Эджибия и Б.Тодуа.

В данном З.Эджибия 4-11 марта 1998 года в предварительном следствии показании записано: "... Он (Г.Абсандзе) в присутствии всех сказал нам: "ребята, еще немного подождите, вернетесь в Грузию и все будет хорошо. Тут же добавил слова - "сейчас убедился, какие, вы, старательные парни... Хочу разъяснить, что, как по моему мнению, так и по мнению всех членов нашей группы, целью приезда Абсандзе в наш лагерь было следующее - как отметил выше, по словам Г.Эсебуа, нашу подготовку в Чечне финансировал Г.Абсандзе, он знал цель подготовки нашей группы и поэтому прибыл в лагерь, чтобы собственными глазами увидеть, кем была комплек-

тована группа, как проходили подготовку, на каком уровне были подготовлены, собственными глазами убедился, что группа - действительно, проходила подготовку и его деньги не тратились даром" (см. т. 9; д.л. 208).

Отметил или нет "выше" З.Эджибия о финансировании военной операции, об этом у нас будет идти речь ниже, на этот раз привлечем внимание суда на то обстоятельство, что при очной ставке с Г.Абсандзе в предварительном следствии, З.Эджибия отказался от своего вышеупомянутого показания и на вопрос: "Сказал или нет вам и членам вашей группы Г.Абсандзе, что сейчас убедился, что хорошо подготавливаетесь к нападению", З.Эджибия ответил: "Хочу уточнить, что Г.Абсандзе уровень нашей подготовки не видел; слово нападение не упоминал (см. т. 9; д.л. 245-246).

В данном обвиняемым Б.Тодуа 30-31 марта 1998 года показаниям указано: "Г.Абсандзе сказал нам, что он "убедился в нашем желании подготовиться и хорошей тренировке, что скоро вернемся в Тбилиси, где осуществим теракт против Э.Шеварднадзе и убьем его", он сказал: "убедился, что наши деньги не тратятся даром" (см. т. 8; д.л. 109).

Так же, как и З.Эджибия, Б.Тодуа при очной ставке с Г.Абсандзе в предварительном следствии полностью отказался от своего вышеотмеченного показания как в части проверки Г.Абсандзе их военной подготовки, так и в части призыва к убийству Президента Э.Шеварднадзе (см. т. 8; д.л. 129).

Также следует отметить и то, что оба обвиняемых на стадии судебного следствия категорически отвергли факт проверки Г.Абсандзе подготовки группы и данные ими в предварительном следствии показания объяснили осуществленным на них физическим и психологическим давлением.

С нашей стороны, хотим привлечь внимание суда на то обстоятельство, что Г.Абсандзе никак не смог бы проверить и оценить уровень подготовки группы Г.Эсебуа по той простой причине, что он, вообще, не видел того военного полигона, который, по данным подсудимыми показаниям, был удален приблизительно на два километра от того военного лагеря, куда приехал Г.Абсандзе и, где жили члены группы. Следствие упустило из виду то обстоятельство, что прохождение группой военной подготовки происходило на тренировочном полигоне, а не в военном лагере; а то, что Г.Абсандзе,

вообще, не бывал на полигоне и не был заинтересован побывать там, этого факта никто не может отвергнуть и он не для кого не является спорным.

Исходя из этого, лишено всякой логики высказанное в показаниях обвиняемых З.Эджибия и Б.Тоду мнение о том, будто Г.Абсандзе одобрил подготовку группы, уровень тренировки и сказал им: "Ребята, сейчас я убедился, как вы стараетесь", поскольку непонятно, как должен был убедиться Г.Абсандзе в верности будто бы высказанного им мнения, в то время как, в течение тех нескольких минут, которые он провел в лагере, он не видел ни старание кого-либо, ни подготовку.

Исходя из вышесказанного, считаем, что и в этом случае судом должны были быть разделены данные в предварительном следствии и на суде показания Г.Абсандзе, та часть очной ставки З.Эджибия и Б.Тоду с Г.Абсандзе, которая касается высказывания Г.Абсандзе мнения о подготовке группы, а та часть показаний З.Эджибия от 4-11 марта 1998 года и Б.Тоду от 30-31 марта 1998 года, которая касалась данного вопроса, суд не должен был разделить из-за их безосновательности.

В приговоре считается подтвержденным то, что при встрече в военном лагере села Автур Г.Абсандзе призвал членов группы Г.Эсебуа к убийству Президента Э.Шеварднадзе.

В этом случае нельзя не отметить, что в новой формулировке предъявленного суду 5 апреля 2001 года государственным обвинением обвинения в отношении Г.Абсандзе, вышеуказанный факт или то, что будто Г.Абсандзе призвал кого-то к убийству обвинения в этом случае сама признала безосновательным данные З.Эджибия и Б.Тоду показания в данной части и сочла обоснованным верность данных Г.Абсандзе показаний как во время предварительного, так и во время судебного следствия, а также данные при очной ставке с Г.Абсандзе показания З.Эджибия и Б.Тоду, где они полностью отвергли факт призыва Г.Абсандзе к ликвидации Президента Шеварднадзе (см. т. 8; д.л. 123-124; т. 9; д.л. 245-246) и данные ими же суду показания.

В обвинительном слове сторона обвинения ушла от своей же формулировки обвинения Г.Абсандзе от 5 апреля 2000 года и снова, без всякого обоснования, заявила, что, оказывается, Г.Абсандзе призвал члены группы Р.Эсебуа к убийству Президента Шевард-

надзе. Ни сторона обвинения, ни Судебная Коллегия не сочли необходимым уточнение того, почему испытала изменение формулировка обвинения Г.Абсандзе от 5 апреля 2000 года, с целью его отягощения.

Как в обвинительном заключении, так и в новой формулировке обвинения указано, что во время поездки в Автурский военный лагерь, в октябре 1997 года Г.Абсандзе встретился с руководителями лагеря, во время которой было решено, что в направленном на убийство Президента Э.Шеварнадзе террористическом акте, вместе с грузинами, примут участие 6 чеченцев.

Приговор в этом вопросе опирается на данные в предварительном следствии показания обвиняемых Эджибия и Тодуа; в частности, в показании З.Эджибия от 4-11 марта сказано: "Он (Г.Абсандзе) сказал нам, что он договорился с руководителем лагеря, между ними и нами, христианами имеются различия (?!), у них было решено, что, вместе с вами, в Тбилиси поедут шесть чеченцев... В моем показании хочу отметить следующее, когда Г.Абсандзе уехал из нашего лагеря, руководитель лагеря Абдул Азиз отобрал еще 5 парней чеченской национальности, которые вместе с нами и Абдулом Азизом должны ехать в Тбилиси... Когда было решено, что вышеотмеченные ребята чеченской национальности, вместе с нами, поедут в Тбилиси и, что им, вместе с нами, придется тренироваться, только тогда мы сказали им, что мы должны осуществить вооруженное нападение на Президента Грузии, с целью его ликвидации, чеченцы тренировались вместе с нами приблизительно 15 дней" (см. т. 9. д.л. 205, 206).

Обвиняемый Бондо Тодуа в предварительном следствии 30-31 марта 1998 года дал показание: "Гурама Абсандзе из лагеря увезли Гоча Эсебуа и Сосо Тория. Когда вернулся Г.Эсебуа, он сказал, что в беседе с Гурамом Абсандзе было решено, что, вместе с нами, для осуществления терракта, в Тбилиси поедут 6 чеченцев. После отъезда Абсандзе, вместе с нами начали тренироваться шесть чеченцев" (см. т. 8; д.л. 109).

Показания Эджибия и Тодуа приходят в противоречие друг с другом. Эджибия заявляет, что Г.Абсандзе сказал нам в связи с отъездом в Тбилиси шести чеченцев, а Тодуа утверждает, что об этом им сообщил вернувшийся на другой день после отъезда Гурама Абсандзе Гоча Эсебуа.

В дальнейшем, 13 мая 1998 года обвиняемым Б.Тодуа указано, что в середине ноября 1997 года к ним в лагерь приехал Г.Абсандзе, который должен был встретиться с руководителями лагеря чеченской национальности. Тему беседы Б.Тодуа не знал, но после отъезда Г.Абсандзе вместе с ними начали тренироваться чеченцы" (см. т. 8; д.л. 167).

При очной ставке с Гурамом Абсандзе З.Эджибия фактически отверг данное им вышеуказанное показание и заявил: "Хочу разъяснить, что те лица, которые вместе с нами готовились в Чечне для нападения на Президента, если бы все поехали, сегодня 40 дней Президента давно уж справили бы. Мы, грузины, должны были убить Президента, поэтому если бы были только мы, грузины, и вместе с нами не было бы чеченцев, Президент был бы давно убит. В период нашей подготовки к нападению на Президента в лагере было много представителей другой национальности, но после приезда г-на Гурама только шесть человек приехали вместе с нами в Грузию, по моему, заслуга Г.Абсандзе в этом бесспорно большая" (т. 9 д.л. 246).

Исходя из этого, совершенно ясно противоречие между двумя вышеуказанными показаниями З.Эджибия, поскольку, согласно одному из них, роль Г.Абсандзе определена включением чеченских бойцов в военную операцию, а согласно второму показанию, невольной "заслугой" Абсандзе признано то, что подавляющее большинство чеченских бойцов с боевой операции не приняло участие.

Во время судебного следствия З.Эджибия разъяснил, что вместе с членами группы Г.Эсебуа отъезд в Грузию чеченцев было предусмотрено до прибытия в военный лагерь Г.Абсандзе, а после приезда Г.Абсандзе, из-за того, что Г.Абсандзе повздорил с Г.Эсебуа, о чем узнали и чеченцы, по мнению З.Эджибия, возможно по этой причине было обусловлено то, что число ехавших вместе с группой в Грузию чеченцев многократно сократилось и никакой заслуги или вклада Г.Абсандзе в привозе чеченцев в Грузию, вместе с группой Г.Эсебуа, нет.

В приговоре целенаправлено искажено содержание очной ставки Г.Абсандзе и Б.Тодуа и записано, что будто встреча Г.Абсандзе с членами группы Г.Эсебуа представляла собой встречу соумышленников и, что "после отъезда Г.Абсандзе шесть чеченцев начали вместе с ними тренировку. Затем они приняли участие в осуществленном

на Президенте террakte" (см. приговор стр. 61).

Для подтверждения приведенных в приговоре вышеуказанных доводов Коллегия не может указать даже и номер делового листа и удовлетворяется только указанием тома. С целью показа совершенного Судебной Коллегией искажения, считаем целесообразным полностью привести ту часть протокола очной ставки Г. Абсандзе и Б. Тодуа, о которой идет речь в преговоре.

Выписка из протокола очной ставки обвиняемых - Г. Абсандзе и Б. Тодуа (9 апреля 1998 года; т. 8 д. л. 124-132):

"Вопрос к обвиняемому Тодуа - ... Пожатием руки была исчерпана ваша встреча или было еще что-нибудь, скажем, сколько времени продолжалась она, с кем была эта встреча?"

Ответ Б. Тодуа: - перед нами стоял Гурам Абсандзе и рассказывал о событиях в Абхазии. Сказал, что потеряна Гагра, потерян Сухуми, давайте, вернем их, встанем бок о бок, давайте, вернем наши потерянные земли. Ведь видите в Грузии, как страдает народ, как бедствует наш народ, разорена и уничтожена Грузия, вот и, давайте, встанем бок о бок с грузинским народом.

Вопрос: - Знали или нет, что должен приехать этот, названный вами, Гурам Абсандзе, знали ли, какое отношение имел он с вашим нахождением там, с вашей деятельностью. Эти вопросы, естественно, исходят из материалов следствия, мы должны задать.

Ответ: - Гурам не знал о нашем нахождении там, не знаю что сказать, пришел Гоча Эсебуа, он взял нас с собой сначала в Тбилиси, а затем в Чечню.

Вопрос: - До того, как в ноябре, где вы находились, приехал Гурам Абсандзе, если понимали что-нибудь, какая связь была между Гурамом Абсандзе и вашей деятельностью?

Ответ: - Нет, до того ничего не знал.

Вопрос: - Когда приехал Гурам Абсандзе, об этом знали до того, как он приехал? Что, не должен был приезжать Гурам Абсандзе?

Ответ: - Не знали.

Вопрос: - Вы узнали первым, когда он встретился с вами, увидели?

Ответ: - да.

Вопрос: - Только вы встретились с Гурамом Абсандзе?

Ответ: - Нет, вообще все.

Вопрос: - Значит, только с вами, с этими двенадцатью лицами

встретился Гурам Абсандзе, с другим ни с кем не встречался?

Ответ: - Нет, не встречался.

Вопрос: - Когда с вами беседовал Гурам Абсандзе и с вами имел контакт, тогда вы не видели лиц чеченской национальности?

Ответ: - Нет.

Вопрос: - Кто был еще, кроме вас?

Ответ: - Кроме нас, никого, других людей не было.

Вопрос: - Финансовые вопросы кто решал?

Ответ: - Гоча Эсебуа.

Вопрос: - С чей помощью?

Ответ: - Я не знаю с чей помощью, Гоча был.

Вопрос: - В Чечне вы когда закончили тренировку, уж тогда признали, что в совершенстве готовы?

Ответ: - И в ноябре месяце тренировали.

Вопрос: - Что вам мешало направиться сюда, в Грузию?

Ответ: - Не знаяю, сказали, что нет финансов, вот и остановились.

Вопрос: - Кто поможет в этом, что узнали от Гочи?

Ответ: - Гоча ничего не говорил.

Вопрос: - Где раздобыли денег, чтобы направиться сюда и так далее, и так далее, на что нужны были?

Ответ: - Гоча этого, не сказал бы.

Вопрос: - У вас об этом нет информации, не знаете ничего?

Ответ: - Нет.

Вопрос: - Вы на допросе так дали показания, что это слова г-на Гурама, вот и соответствует ли это действительности?

Ответ: - Да.

Вопрос обвиняемого Абсандзе к обвиняемому Бондо Тодуа: - Что, конкретизируйте?

Вопрос следователя к обвиняемому Тодуа: - Конкретно вот и г-н Гурам просит, скажите громко, значит, в предварительном следствии какое показание дали. Если оставим и показание, то что было правдой, скажите правду.

Ответ: - Не он сказал, что убейте, а Гоча сказал так все.

Вопрос: - Г-н Гурам сколько дней остался у вас?

Ответ: - Пришел и так 10-15 минут был у нас и ушел.

Вопрос: - Когда г-н Гурам приехал к вам, какая была цель приезда г-на Гурама, как вы узнали это?

Ответ: - Я ничего не знал, когда приехал, тогда увидел.

Вопрос: - Вот и какая была цель приезда, ваше заключение?

Ответ: - Я не знаю, какая была причина его приезда.

Вопрос: - Пока ваша встреча произошла бы, не встречался ли Абсандзе еще с кем-нибудь другим?

Ответ: - Я ничего не знаю об этом.

Вопрос: - При вашей встрече присутствовали или нет лица чеченской национальности?

Ответ: - Нет, рядом с ним не видел.

Вопрос: - С какого момента начали чеченцы с вами тренироваться, после чего?

Ответ: - В последнем периоде.

Вопрос: - До того, как приехал к вам г-н Гурам и встретился с вами или после ухода г-на Гурама?

Ответ: - До того было, тренировались шесть чеченцев.

Вопрос: - После ухода г-на Гурама включились чеченцы, шесть чеченцев или до того тренировались?

Ответ: - До того.

Вопрос: - Шесть чеченцев пришли после того, как побывал г-н Гурам?

Ответ: - Нет, до того.

Вопрос: - На сколько дней раньше?

Ответ: - Сколько дней было я не помню.

Вопрос адвоката обвиняемого Гурама Абсандзе Отара Беришвили к обвиняемому Бондо Тодуа: - Да, вы имели несколькоминутную беседу, но вы здесь о каких-то финансах говорили и это, по вашему мнению, приходило от Гурама?

Ответ: - Приходило от Гочи, а не от Гурама.

Вопрос следователя к Тодуа: - Гоча что говорил, кто платит деньги. Кто финансирует? У вас это в показаниях указано и вспомните что сказал вам Гоча?

Ответ: - Гоча не говорил.

Вопрос следователя к обвиняемому Абсандзе: - Господин Гурам, нет ли у вас какого-нибудь вопроса к господину Бондо?

Ответ Г.Абсандзе: - Есть.

Вопрос обвиняемого Г.Абсандзе к обвиняемому Тодуа: - Конкретно скажите, была или нет у меня беседа с вами, об убийстве Шеварднадзе или я плачу деньги, конкретно скажите был у меня разговор об этом или нет?

Ответ: - Гоча говорил нам, об этом не было разговора.

Вопрос: Деньги кто дает, мол?

Ответ: - Этого он не говорил."

Представленная нами цитата из протокола очной ставки Г.Абсандзе и Б.Тодуа полностью показывает, что встреча Г.Абсандзе с членами группы Г.Эсебуа ни в коем случае нельзя рассматривать как встречу соумышленников в совершении преступления и записанная в приговоре фраза о том, что шесть чеченцев начали тренироваться после отъезда Г.Абсандзе, представляет собой целенаправленно выдуманную Судебной Коллегией ложь, которая присуще всему приговору.

Когда дело касается факта отъезда в Грузию шести чеченских бойцов вместе с группой Г.Эсебуа, внимание суда хотим привлечь на одно обстоятельство, в частности: было необходимым или нет решение данного вопроса Г.Абсандзе, и мог или нет Гоча Эсебуа самостоятельно решить вопрос отъезда чеченцев в Грузию.

Если вспомним то место данного в предварительном следствии З.Эджибия, уже процитированного нами показания, где речь идет о том, что рассказал Гоча Эсебуа Эджибия о связанном с Г.Лакия факте, когда Гочей Эсебуа был отрицательно решен вопрос об отправке в Грузию чеченцев в августе 1997 года (см. т. 9 д.л. 204) и данное показание З.Эджибия рассматриваем в полном контексте с другими его показаниями, представится картина, что Гоча Эсебуа в военных кругах Чечни пользовался довольно высоким авторитетом, и он самостоятельно мог согласовывать конкретные вопросы с военными. Это обстоятельство не должно быть удивительным, поскольку, как это подтверждено показаниями З.Эджибия и другими подсудимыми, Г.Эсебуа в течении достаточного времени находился в Чечне и принимал участие в Российско-Чеченской войне для защиты независимости Чечни. В это же время, хотим указать на данные подсудимыми Г.Какачия, З.Тордия и Г.Кудава показания, где приведены сказанные Г.Эсебуа в конце марта 1998 года слова о том, что в случае необходимости, для нападения на Российские т.н. миротворческие силы Эсебуа мог с определенной целью привести в Грузию чеченских бойцов.

В это же время совершенно непонятна та часть вышеуказанного показания З.Эджибия, где он отмечает, что будто Г.Абсандзе договорился с руководством лагеря, после чего почему-то сообщил

членам группы, что между христианами и чеченцами существовали опеределенные различия. Интересно, зачем нужны были переговоры Г.Абсандзе с чеченцами для установления того, что между мусульманами и христианами существовало различия. К сожалению, и не в этом случае предварительное следствие обострило какое-нибудь внимание на бессмысленность данного показания.

На 60-ой странице приговора указано: "В свою очередь, Г.Эсебуа сообщил Г.Абсандзе, что группа уже прошла военную подготовку, но из-за отсутствия финансов не мог вернуться в Тбилиси. Г.Абсандзе обещал Г.Эсебуа, что деньги скоро придет", данное мнение находится в противоречии с развитым на той странице мнением, согласно которому "после отъезда Абсандзе из лагеря, Г.Эсебуа сообщил членам группы, в том числе Б.Тодуа, что согласно принятому решению, в осуществлении теракта против Э.Шеварднадзе примут участие шесть чеченских бойцов и после этого вместе с ними в боевой подготовке начали тренироваться шесть чеченских бойцов, которые в дальнейшем приняли участие в террористическом акте, а Г.Абсандзе выполнил обещание и спустя 10 дней отослал Г.Эсебуа обещанную сумму.

Даже из поверхностного анализа высказанных в приговоре, вышеотмеченных доводов очевидно существующее между ними противоречие, поскольку непонятно, почему был неизвестен Г.Абсандзе факт материальной нужды членов группы, которые из-за неимения средств в течение приблизительно пяти месяцев не могли вернуться в Грузию, если по логике приговора у него была интенсивная связь с Г.Эсебуа, который, по приговору, до приезда в Чечню Г.Абсандзе, приблизительно одним месяцем раньше находился в Москве. Также непонятно, почему не отвез лично Гурам Абсандзе для группы Эсебуа в Чечню необходимую сумму и почему стало необходимым будто бы дополнительная посылка суммы.

Исходя из вышесказанного, можем заключить, что никакой необходимости не существовало для непосредственного решения Г.Абсандзе вопроса об отъезде чеченцев в Грузию, поскольку его, как уже было сказано, свободно мог уладить Г.Эсебуа. В то же время, в течение тех нескольких минут, во время которых Г.Абсандзе находился в военном лагере, физически было невозможным решить такой важный вопрос, как вопрос присоединения чеченских бойцов к группе Г.Эсебуа и отправки их в Грузию.

Исходя из этого, считаем, что судом должны были быть разделены все показания Г.Абсандзе, данные при очной ставке с Г.Абсандзе в предварительном следствии и судебному следствию показания З.Эджибия и Б.Тодуа, а та часть данного в предварительном следствии З.Эджибия и Б.Тодуа показания, которая касается вопроса приезда в Грузию чеченских бойцов, суд не должен был разделить из-за их необоснованности, противоречивости и безосновательности.

3) Одно из предъявленных Г.Абсандзе основных обвинений в эпизоде теракта касается финансирования Г.Абсандзе группы Г.Эсебуа.

Согласно приговору, под общим руководством и финансированием Г.Абсандзе, Г.Эсебуа должен был создать вооруженную антиправительственную организацию, обеспечить специальную военную подготовку членов этой организации. Как указано в приговоре, группа Г.Эсебуа до декабря 1997 года прошла военную подготовку, которую финансировал Г.Абсандзе, а один из организаторов заговора Г.Эсебуа, согласно обвинению, периодически связывался с Г.Абсандзе и встречался с ним.

В данном обвинении предварительное следствие основывается на показаниях обвиняемых З.Эджибия и Б.Тодуа. Что касается данного в предварительном следствии обвиняемым З.Маранели показания, согласно которому, финансирование и подготовка Г.Абсандзе теракта, оказывается, была начата с 1994-1995 годов (см. т. 10 д.л. 131-132), то эта версия и само следствие не разделило и сторона обвинения сочла, что финансирование и организация Г.Абсандзе теракта было начато весной 1997 года.

Обвиняемый З.Эджибия в данных в предварительном следствии своих показаниях указывал, что ему еще до отъезда в Чечню от Г.Эсебуа было известно о финансировании Г.Абсандзе военной операции (т. 9 д.л. 245-248), хотя ни Эсебуа, ни другие ему никогда не говорили, какая сумма, для каких конкретных нужд и с какой интенсивностью финансировалась подготовка группы. Эджибия указывает, что после отъезда в Чечню, Г. Эсебуа отбыл в Москву, но ему цель отъезда Эсебуа не была известна (т. 9 д.л. 204). По предположению Эджибия, Г.Эсебуа из Москвы привез деньги, но от кого и в каком количестве, ему неизвестно. О факте привоза денег Эджибия заключил оттуда, что улучшилось их питание (т. 9.

д.л. 204). З.Эджибия указывает, что у Г.Эсебуа в Чечне был мобильный телефон, по которому он связывался с Москвой. После одного из звонков в Москву, будто Г.Эджибия Эсебуа сказал, что через два-три дня в лагерь приедет Г.Абсандзе, но цель его приезда Эджибия не было известно. В связи с приездом в военный лагерь Г.Абсандзе, З.Эджибия, отмечал, что Г.Абсандзе проверил уровень подготовки группы и отметил, что его деньги не тратились даром (т. 9 д.л. 208), хотя в дальнейшем, как было сказано выше, Эджибия в самом предварительном следствии отверг факт наблюдения Г.Абсандзе за подготовкой группы и ее проверки.

В данном в предварительном следствии показании обвиняемого Б.Тодуа, подобно Эджибия, отмечено, что ему было известно об отъезде Г.Эсебуа в Москву в сентябре 1997 года, после приезда группы в Чечню, Г.Эсебуа уехал из лагеря предположительно в Москву (см. т. 7 д.л. 107).

В показании Б.Тодуа указано, что Г.Абсандзе, во время пребывания в военном лагере, обещал Г.Эсебуа, что пришлет деньги через Гию Мампория, чтобы группа могла отправится в Тбилиси для осуществления теракта (см. т. 8 д.л. 109). Спустя приблизительно десять дней после отъезда Г.Абсандзе, как указано в показании Б.Тодуа, в лагерь приехал неизвестный ему мужчина, который был там приблизительно 10 минут, а потом на машине уехал вместе с Г.Эсебуа, на другой день Б.Тодуа узнал от Г.Эсебуа, что незнакомое ему лицо было Гия Мампория, который привез присланные Г.Абсандзе деньги (см. т. 8 д.л. 109). В дальнейшем при очной ставке с Г.Абсандзе Б.Тодуа полностью отверг ту часть своего показания, которая касалась финансирования Г.Абсандзе группы и несколько раз подчеркнул то обстоятельство, что финансовые вопросы выяснял только Г.Эсебуа и он не говорил и никогда не сказал бы, откуда добывал деньги (см. т. 8 д.л. 124). Оба обвиняемых во время судебного следствия категорически отверг какой-либо факт финансирования военной операции Г.Абсандзе. Сам Г.Абсандзе как во время предварительного, так и судебного следствия категорически отверг финансирование им военной операции и подчеркнул, что никогда, никакой суммой, ни с чьей-либо помощи, ни в Чечне, ни в другом месте не финансировал группу Г.Эсебуа и осуществленную им боевую операцию. После анализа всех вышеотмеченных показаний пришли к выводу, что безосновательна позиция приговора в части

финансирования Г.Абсандзе терракта и оно не должно быть разделено вследствие следующих обстоятельств:

а) Ни одним имеющимся в деле доказательством не обосновано, когда, какая сумма и непосредственно для каких нужд получил Г.Эсебуа от кого-нибудь, в том числе, от Г.Абсандзе какое-нибудь финансирование.

б) Отъезд Г.Эсебуа в Москву или в Дагестан (как это уточнил Эджибия на судебном процессе) в сентябре 1997 года, ни в коем случае нельзя связывать с Г.Абсандзе, поскольку, во-первых, этот факт ни какое другое показание и какое-нибудь доказательство не подтверждает и, во-вторых, что Г.Абсандзе, вообще, не жил в Москве, в то время его место жительства было расположено на расстоянии 470 километров от Москвы, в г. Рудня Смоленской области. Здесь же надо отметить, что во время предварительного следствия, до ареста Г.Абсандзе, прокуратура руководствовалась ложной информацией, согласно которой Г.Абсандзе будто бы жил и работал в Москве. Наш этот довод подтверждает представленное суду в качестве доказательства, опубликованное в газете "Резонанс" от 26 марта 1998 года интервью с тогдашним первым заместителем Генерального Прокурора Грузии Р.Кипиани, который на вопрос корреспондента, как произошло задержание Г.Абсандзе в Смоленске, отвечает: "Удивился, что, мол, ему надо в Смоленске".

в) Предварительным следствием, вообще, не было установлено, связывался или нет Г.Эсебуа из Чечни с кем-нибудь в Москве или с каким-нибудь другим городом России и, вообще, была ли возможна мобильная телефонная связь между сравненным с землей войной чеченским селом Автур и Российской Федерацией. Возможность таких телефонных связей на судебном процессе, вообще, не было отвергнуто подсудимыми Н.Чухуа, Г.Кобалия, Б.Тодуа и З.Эджибия.

Во время судебного следствия адвокаты Г.Абсандзе представили Коллегии выданную Министерством связи России официальную справку, согласно которой полностью была исключена возможность междугородней телефонной связи из Чечни в города России в 1997-1998 годах. Следует отметить, что об этих вопросах в приговоре, вообще, ничего не сказано, чем Суд фактически разделил приведенной нами анализ в нашем ходатайстве от 17 апреля 2001 года в связи с данным вопросом и отверг верность той части предательского показания Эджибия, где он указывает, что Г.Эсебуа

связывался в Москве с Г.Абсандзе с помощью мобильного телефона.

Данное показание З.Эджибия входит в противоречие с той частью показания Б.Тодуа, согласно которому, Г.Эсебуа в Автурском военном лагере сообщил Г.Абсандзе о ранении В.Дурглишвили, поскольку если Г.Абсандзе был общим руководителем группы и лицом, финансировавшим ее, неужели он спустя полтора месяца, и то случайно должен был узнать факт ранения одного из членов группы, который значительно задержал отъезд группы в Грузию? Также непонятно, в случае интенсивной связи, почему Г.Абсандзе не должен был знать заранее о той финансовой нужде, которую испытывает группа? В таком случае, ведь не были бы нужными дополнительные затраты и трата дополнительного времени на отсылку денег и их, непосредственно, привез бы Г.Абсандзе в лагерь.

Все вышеуказанные противоречия делают фактически абсурдным ту часть приговора, где речь идет о периодической связи Г.Эсебуа с Г.Абсандзе и о проведенных с ним встречах.

г) На 61-ой странице зафиксирована еще одна явная ложь, когда отмечено, что "Г.Абсандзе несколько раз приехал в Чеченский тренировочный лагерь и повидался с участвующими в теракте лицами. Террористический акт должны были снять на видеокассету, которую потом показали бы Г.Абсандзе". Судебная Коллегия и на этот раз не указывает, на какое конкретно доказательство основывается его данное мнение и в общем указывает на 10-ый том дела, в котором сосредоточены данные в предварительном следствии показания З.Маранели. На 132-133 деловых листах данного тома З.Маранели показало, что будто, по информации Г.Эсебуа, в 1992 году Эсебуа снял детали движения Шеварднадзе и его эскорта и имел связь с Г.Абсандзе. Вышеуказанное показание Маранели в связи с событиями 1995 года настолько было далеко от всякой реальности, что сторона обвинения вообще не сочла нужным его упоминание в обвинительном слове. Это же подтверждает и то обстоятельство, что датой создания преступной группы, как согласно обвинительного слова, так и согласно приговора, зафиксирована весна 1997 года. Судебная Коллегия и в данном случае встала на путь манипулирования и полного искажения фактов, когда указанный Маранели 1995 год превратила в 1997 год, что еще раз говорит о том, что авторы приговора грубо нарушили не только правовые, но и нравственные нормы.

д) Внимание Палаты уголовных дел также хотим привлечь на ту часть данного З.Эджибия в предварительном следствии показания, где отмечено, что будто Г.Эсебуа говорил ему еще до отъезда в Чечню о финансировании группы Г.Абсандзе. Правда, З.Эджибия во время судебного следствия полностью отверг данное им в предварительном следствии показание, которое приговором безосновательно не было разделено и именно поэтому считаем необходимым привлечь ваше внимание на несколько обстоятельств, которые еще больше показывают безосновательность данного З.Эджибия в предварительном следствии показания. В отношении этого вопроса не было неинтересным вспомнить то, как характеризуют обвиняемые и подсудимые Г.Эсебуа, в соответствии с материалами дела.

В частности, участникам процесса Г.Эсебуа охарактеризован как патриот, образованный, достаточно строгий и весьма закрытая личность, который никогда не говорил о своих планах, если этого не требовало дело. Из данных на судебном процессе показаний становится ясным, что в группе Г.Эсебуа был защищен определенный принцип субординации, в частности, в группе заместителем Г.Эсебуа был назначен Нугзар Чухуа, который во время отсутствия руководителя группы Г.Эсебуа должен был исполнять его обязанности. Исходя из этого, о финансировании операции, в первую очередь, должен был знать Нугзар Чухуа, из показаний которого выясняется, что он не знал ничего подобного и он на базе села Автур, вообще, не встречался с Г.Абсандзе, что непосредственно говорит о том, что во-первых, факт приезда в Чечню Г.Абсандзе не представлял собой заранее запланированное, более-менее важное событие и, во-вторых, что данное З.Эджибия в предварительном следствии показание практически представляет собой его же выдумку, поскольку невозможно, что Г.Эсебуа, исходя из его же характера, сказал З.Эджибия о факте финансирования операции, который на протяжении многих лет был болен хроническим алкоголизмом и лечился, и об этом ничего ни сказал ни одному члену. Наше это мнение еще более подтверждает то место данного З.Эджибия в предварительном следствии показания, где сказано: "Г.Эсебуа ничего не спрашивал об этом, поскольку исходя из его характера, все равно не сказал бы, куда собирался отвезить" (т. 9 д.л. 197). В этом случае, естественно, встает вопрос, если Г.Эсебуа не говорит

З.Эджибия, вообще в каком направлении и в какую страну ехали по делу, тогда как мог и насколько реально, что Гоча Эсебуа сказал З.Эджибия детали финансирования операции, что представляло собой гораздо более конспиративную тайну.

В данном З.Эджибия 4-11 марта 1997 года показания записано: "Как отметил выше, по словам Г.Эсебуа, нашу подготовку в Чечне финансировал Г.Абсандзе" (т. 9 д.л. 208).

Нами были проведены все показания З.Эджибия, в результате чего было установлено, что подобное показание или то, что, по словам Г.Эсебуа, подготовку группы финансировал Г.Абсандзе, до того, З.Эджибия нигде не завел, что создает впечатление, что в предварительном следствии с З.Эджибия шла работа непроцессуальными методами и его определенные показания в протоколах допроса не отражается, что утверждали во время судебного следствия не только З.Эджибия, но и Б.Тодуа и З.Маранели.

Наше это мнение подтверждает данные 27 и 28 мая 1998 года З.Маранели и З.Эджибия показания (т. 10 д.л. 131-141; т. 9 д.л. 259-279), где оба обвиняемых почти одновременно, спустя четыре месяца с начала следствия, вспомнили факт, который, как во время судебного следствия было официально растолковано правоохранительными структурами, никогда не происходил. В частности, как с показаниях Маранели, так и в показаниях Эджибия было отмечено, что оба из них будто бы знали об убийстве в 1993 году трех противников негрузинской национальности, осуществленном Г.Эсебуа перед глазами многих людей. Как З.Маранели, так и З.Эджибия во время судебного следствия отказались от вышеуказанных показаний и указали, что они были получены в предварительном следствии в результате незаконного воздействия на них; стороной защиты суду в качестве доказательства была представлена официальная справка начальника Зугдидского управления ВД, в которой подчеркнута, что ныне покойный Гоча Эсебуа не розыскивался в 1993-1998 годах по факту убийства (см. т. 77. д.л. 392; 307-311). Исходя из этого, поскольку Г.Эсебуа в 1993 году не совершал убийства, двое человек, независимо друг от друга, почти одновременно, ни в коем случае не могли признать несуществующий факт, что дает основание для того, чтобы признать достоверным данные подсудимыми суду показания об осуществленном на них в предварительном следствии незаконном воздействии. Судебная Коллегия, вообще, не сочла

нужным обострить внимание на вышеуказанный факт, что, думаем, не должно быть удивительным на фоне других многочисленных нарушений.

е) Когда речь идет о финансировании группы Г.Эсебуа, после ознакомления с материалами дела, невозможно не заметить то, какую материальную нужду испытывали члены группы, что создает весьма контрастную обстановку на приведенных в приговоре и обвинительном слове версии в связи с организованным каким-то финансированием. Особенно надо отметить то обстоятельство, что, исходя из материалов дела, Г.Эсебуа и члены его группы испытывали острую материальную нужду, что вынуждало их заняться коммерческой деятельностью, продажей разных пищевых продуктов (чай, кукурузу) и таким путем они прокармливались, что практически исключает какое-нибудь организованное финансирование группы.

Из того множество материалов, которые подтверждают отмеченную нами позицию, хотим привести только несколько фрагментов из данных в предварительном следствии показаний, которые полностью показывают большую материальную нужду группы Гочы Эсебуа и исключает наличие оказанного им извне какого-то финансирования;

Обвиняемый Э.Зарандия: "Я и Гоча в Назрань из Зугдиди отвезли чай. Г.Эсебуа сказал, что в Чечне нашел клиента, который брал чай и давал мешки с кукурузой... Забранный нами чай спустя два дня после приезда в Чечню оставили в одном из дворов, а вместо чая в багажник и салои погрузили 4,5 т кукурузы, в конце июля 1997 года, после оформления документов, проводили нас, и мы поехали в Зугдиди (т. 69 д.л. 61).

Свидетель Л.Заркуа: "Приблизительно в июле месяце 1997 года к нам, домой, пришел Гоча Эсебуа. Как узнала, у него дело было к моему мужу. Их беседа касалась чая и отъезда куда-то... Мой муж в этот период пришел домой пробы чая, которые он, как он разъясняет, вместе с Гочей Эсебуа должен был отвезти в Ингушетию, чтобы показать кому-нибудь и потом собирались вывозить чай. В июне прошлого года, число не помню, муж отвез пробы чая и вместе с Гочей отправились в Ингушетию" (т. 21 д.л. 68).

Свидетель Лия Эсебуа: "Я попросил Гочу Эсебуа взять в долг для нас 100 лари, поскольку хотели установить на окнах гисосы. Он сказал, что в Зугдиди приобрел чай для отвоза в Россию и, что

денег у него нет (т. 21 д.л. 190).

Обвиняемый Б.Какачия: "В последнее время Эсебуа нуждался в деньгах. У него не было их и для того, чтобы приобрести пищу. 28 марта 1998 года мои личные деньги - 20 лари оставил Гоче Эсебуа" (т. 11 д.л. 285).

Обвиняемый Р.Кудава: "30 марта 1998 года Гоча Эсебуа велел передать З.Зарандия, чтобы тот дал мне определенную сумму для приобретения пищевых продуктов. Мне В.Зарандия передал 90 лари для пропитания Гочи Эсебуа и его соумышленников" (т. 13. д.л. 59).

Обвиняемый Г.Кобаля: "После вооруженного нападения я пытался скрыться, но у меня не было денег, и я не смог уехать"... (т. 10 д.л. 150).

Во время судебного следствия "показания подсудимых З.Эджибия, Б.Тодуа, Г.Кобаля, Н.Чухуа, П.Заркуа, Г.Какачия, Р.Кудава и З.Тордия сделали очевидным картину той материальной нужды, которую испытывали Гоча Эсебуа и каждый член его группы.

Исходя из вышеизложенного, безосновательна и необоснована отраженная в приговоре позиция о финансировании и общем руководстве Г.Абсандзе вооруженного нападения, обеспечивший им военной подготовки членов организации. Также вообще не подтверждена формулировка приговора о периодической связи и встречах Г.Эсебуа и Г.Абсандзе.

Считаем целесообразным обострить ваше внимание на суть, мотив и цель осуществленного на Президента Шеварднадзе 9 февраля 1998 года вооруженного нападения, чтобы стало ясным то обстоятельство, что нападение на Президента Э.Шеварднадзе являлось прямым последствием вооруженного государственного переворота в 1991-92 годах, что повлекло за собой свержение оружием избранной народом законной власти, гибель десятков тысяч людей, разорение уголков Грузии, в первую очередь Абхазии и Мингрелии, потерю территориальной целостности страны, изгнание сотни тысяч людей со своих родных мест.

Вооруженное нападение 9 февраля 1998 года являлось гневом простого, трудового народа, который возлагает ответственность за все произошедшие несчастья на Президента Э.Шеварднадзе. Они по собственной воле и риском решились пойти на этот отчаянный шаг, что не требует излишних директив и восклицаний ни Гурама Абсан-

дзе, ни других представителей изгнанной власти, как это хочет показать сторона обвинения.

В связи с этим хотим привести данные обвиняемыми в предварительном следствии показания, которые полностью были подтверждены на судебном процессе.

Обвиняемый Зураб Эджибия: "Терракт против Э.Шеварднадзе мы осуществили как против государственного деятеля, поскольку я думаю, что по приказу Э.Шеварднадзе члены "Мхедриони" и формирования ограбили и разорили Зугдиди... Сотрудники полиции преследовали всех, кого называли "звиадистами"... Мною двигал политический мотив, поскольку считаю, что Шеварднадзе, своим правлением, привел Грузию к полному краху... Мы осуществили не террористический акт против Президента Грузии Шеварднадзе, а произвели вооруженное нападение, поскольку он, как Президент погубил Грузию и разорил грузинский народ" (т. 9 д.л. 207, 267, 53).

Обвиняемый Геронтий Кобаля: "С 1991 года я принимал участие в национально-освободительном движении. В декабре 1991 года, после убийства находящегося в охране законного Правительства моего племянника, в г. Зугдиди я случайно застиг факта расстрела Гочи Джикия. После расстрела убийца там же публично цинично заявил: 17 менгрелов убил, как сабак "Симон", они на моем счету... Все это причина и мотив того, что принял участие в террористическом акте (т. 10 д.л. 178).

Обвиняемый Нугзар Чухуа: "Я офицер Гвардии законной власти и инесмотря на то, что совершил описанные в постановлении факты, я действовал от имени законной власти. Я не совершал измену Родины, действовал с целью свержения незаконной власти" (т. 72 д.л. 40).

Обвиняемый Бондо Тодуа: "В мае 1997 года ко мне пришел Г.Эсебуа и сказал: видишь, ведь, сдана Абхазия, народ голодает, все ограблено и ни одно предприятие не работает и, то ведь знаешь, что сделали с Мингрелией, Во всем этом Г.Эсебуа обвинил Президента Грузии Э.Шеварднадзе..." (т. 8 д.л. 105).

Думаем, что после приведенных цитат всякий комментарий излишен.

Исходя из всего вышеизложенного, можно сделать только тот вывод, что в 1997 году Гурам Абсандзе не связывался с Гочей Эсебуа

и не разрабатывал никакого плана с целью ликвидации Президента Шеварднадзе и свержения существующей власти. Гурам Абсандзе никогда не организовывал и никогда не финансировал вооруженное нападение на Президента Шеварднадзе.

Он никогда не преследовал целью свержение государственной власти силой оружия, захват ее и приход к ней. Не из одного материала дела не устанавливается, что Гоча Эсебуа периодически связывался с Гурамом Абсандзе и встречался с ним.

При нахождении в Чечне Гурам Абсандзе не проверял уровень подготовки группы Гочи Эсебуа, никого не призывал к убийству Президента Шеварднадзе, не решал вопроса отъезда в Грузию чеченских бойцов, никому не обещал финансовой помощи.

Считаем, что и без представления стороной защиты суду доказательств совершенно очевидно, что Гурам Абсандзе не совершал никакого противоправного действия и в эпизодах попытки теракта в феврале 1998 года предъявленное ему обвинение необосновано и безосновательно.

4) В приговоре отмечено, будто убедительным можно признать то, что З.Эджибия и Б.Тодуа нарочно сдались структурам Министерства Внутренних Дел, чтобы избежать мести со стороны Г.Абсандзе вследствие того, что они не смогли успешно осуществить террористический акт (см. приговор стр. 63). Там же указано, что со стороны Г.Абсандзе возможность создания угрозы исполнителям преступления не исключает и З.Маранели. В этом случае суд сознательно не указал страницу дела показания З.Маранели, поскольку им осознанно была искажена та часть показания З.Маранели, где он выражал опасение в том случае, если теракт был бы осуществлен успешно, а не безрезультатно, как это представлено в приговоре. В том же показании З.Маранели указывает, что его опасение отвергал Г.Эсебуа и обнадеживал его, что после Шеварднадзе придет лучшая власть. Упоминание Зазой Маранели Г.Абсандзе в данном контексте отверг сам Маранели данным при судебном следствии показанием, и упоминание Г.Абсандзе было разъяснено Маранели осуществленным на него воздействием. Если учтем тот факт, что это именно показание 27 мая 1998 года, о безосновательности которого у нас был детальный разговор выше, получим парадоксальный факт, когда ложное показание З.Маранели еще раз был искажен Судебной Коллегией.

Что касается высказанного в приговоре мнения, что Э.Эджибия было известно о каком-то неписанном законе и, исходя из этого, сделанного вывода о добровольной сдаче Эджибия и Тодуа, то считаем, что и в этом случае мы имеем дело с навязчивым стороной обвинения и схваченным Судебной Коллегией совершенно абсурдным предположением, которое не имело никакого основания и оно не подтверждено никаким показанием. На суде Эджибия на вопрос прокурора Бадриашвили: "Ваша сдача полиции и ваше явление в полицию в связи с оружием, не означало ли того, что вы избежали угрозы физической расправы?" Эджибия ответил: - "Нет, это исключено. Кто убьет меня, Гоча Эсебуа? Он был моим командиром, я исполнял его приказы и мы вместе сражались, в одном окопе с начала до конца". В приговоре, конечно, и на этот раз пропущено это важное доказательство. Интересно, если Эджибия и Тодуа намеревались добровольно сдаться правоохранительным органам, тогда почему они шли в ночные часы, пешком, по железнодорожным рельсам, за город, где совершенно случайно были задержаны; или после задержания, почему воспользовался Тодуа невнимательностью полицейских и почему скрылся? Или почему не сдались добровольно другие члены группы Эсебуа, хотя тот же Маранели, правоохранительным органам? И эти простейшие вопросы хорошо покажут полную несостоятельность данных доводов приговора.

5) Хотим привлечь внимание Палаты уголовных дел Верховного Суда еще на один важный вопрос, который, в определенной мере, делает очевидным то обстоятельство, что официальные силовые структуры целенаправленно мешали установлению истины о террористическом акте 9 февраля 1998 года.

Дело касается факта убийства руководителя группы, Гочи Эсебуа, который был осуществлен 31 марта 1998 года в результате совместной операции службы спецназначения МВД Грузии и атакующе-десантной бригады (см. т. 14; д.л. 148-206). Из заключений имеющихся в деле, проведенной в отношении Г.Эсебуа субедно-медицинской экспертизы и экспертизы одежды Г.Эсебуа (см. т. 14; д.л. 34; 66-75) установлено, что все пули выстрелены в спину Г.Эсебуа и, исходя из этого, он никакой опасности не создавал сотрудникам МВД. Заслуживает внимания и тот факт, что, исходя из материалов дела, Гоча Эсебуа в то время имел контакт с сотрудниками службы Безопасности Мингрельско-Земо Сванетского

региона, намеревался встретиться с ними и думал сдать правоохранительным структурам (см. в 13-ом и 14-ом томах - протоколы допроса Т.Габуния, В.Зарандия, А и И.Чхеидзе, Ш.Сурмава, Т.Тодуа; протокол очной ставки Т.Габуния и В.Зарандия; ходатайство адвоката В.Зарандия; показания подсудимых Г.Какачия, Г.Кудава и Э.Тордия на судебном процессе).

Если учтем, что Г.Абсандзе 19 марта 1998 года был уже экстрадирован в Тбилиси и у предварительного следствия против него была только одна версия - будто бы сказанная Г.Эсебуа трем подсудимым информация о Г.Абсандзе, тогда правоохранительные структуры должны были быть заинтересованы не в ликвидации Г.Эсебуа, а в его задержании, чтобы пролить свет на истину. Исходя из этого, в данном случае мы имеем дело с весьма сомнительной обстановкой, откуда можно сделать вывод, что влиятельные лица правоохранительных структур не были заинтересованы в верном расследовании и открытии дела, что указывает, что для данных сил более выгодным было признать организатором и лицом, финансировавшим теракт, Г.Абсандзе без всякого серьезного расследования. Судебная Коллегия и исследование данного вопроса не сочла необходимым, и стороне защиты ответила отказом на ходатайство допросить связанные с этим вопросом свидетели, в том числе Т.Габуния, В.Зарандия, Г.Чантуридзе, Ш.Сурмава, Т.Мургулия, Б.Пония и другие, чем Судебная Коллегия проявила полную незаинтересованность выяснением этого чрезвычайно важного вопроса.

б) В приговоре отмечено, что сторона защиты, в качестве доказательства, представила на суде изданную под редакцией Г.Галогре книгу "Печальное солнце Джихашкари - анатомия одного теракта", где описаны беседы бывшего Министра Безопасности Дж.Гахокидзе с Г.Эсебуа. В приговоре записано, что, оказывается, данное доказательство укрепляет не позицию обвинения, что будто Гоча Эсебуа имел сателитную телефонную связь с представителями изгнанной власти, в том числе с Г.Абсандзе и получал директивные указания; будто Г.Эсебуа правили организаторы преступления, в том числе Г.Абсандзе и эти последние боялись, что в случае ареста Г.Эсебуа их обличат в преступных действиях (см. приговор стр. 69). В это же время в приговоре отмечено, что Г.Эсебуа в беседе с Дж. Гахокидзе и журналистами не был до конца искренним и, привода беседы и

интервью Г.Эсебуа, утверждение невинности Г.Абсандзе лишено всякого основания (см. приговор стр. 70).

Считаем, что цинизм авторов приговора трудно если пойдет дальше, поскольку в нем полностью искажены переданная словами Дж.Гахокидзе суть бесед Дж.Гахокидзе и Г.Эсебуа; в частности, на 116-ой странице упомянутой книги Г.Эсебуа, на вопрос, "Что советуют они?" (подразумеваются Н.Бурчуладзе, Т.Гелантия и Г.Абсандзе), Г.Эсебуа отвечает: "Они нам ничего не советуют, потому, что все равно не примем их совет. Этот шаг мы сами перешагнули и сами довели до конца." На 98-ой странице книги Гоча Эсебуа безуспешность теракта объясняет материальной нуждой и неимением денег, а на 100-ой странице Г.Эсебуа не отвергает участие в подготовке теракта, а он объясняет это желанием освободить Грузию. Из вышеуказанной книги подтверждается, что Г.Эсебуа не отвергал факт участия в теракте, как это представлено в приговоре, и он действовал самостоятельно, без всяких директив изгнанной власти. При этом, нельзя не отметить, что стороной защиты на суде было возбуждено ходатайство о допросе, в качестве свидетеля, Дж.Гахокидзе и представлении, в качестве доказательства, той видеопленки, дешифрирование которой легло в основу вышеуказанной книги. Судом было удовлетворено ходатайство адвокатов и, в качестве свидетеля был вызван Дж.Гахокидзе. 29 мая 2001 года Дж.Гахокидзе было прислано письмо в суд, где он заявляет, что не может прийти на процесс, поскольку было возможным использовать его показание против него же. При этом, в письме было указано, что Дж.Гахокидзе не было известно местонахождение затребованной судом видеопленки (см. т. 77 д.л. 355), когда сторона защиты обосновала несоответствие заявления Дж.Гахокидзе с законом (см. т. 86; д.л. 189-192), Судебная Коллегия вообще оставила открытым вопрос приглашения Дж.Гахокидзе в качестве свидетеля, за которым в дальнейшем последовал запрет представления стороной защиты доказательств. Исходя из этого, Судебная Коллегия сама помешала исследованию до конца представленного стороной защиты доказательства и тот факт, что в приговоре искаженно отразилось содержание вышеуказанной книги, еще раз показывает целенаправленную тенденциозность суда и попытку искажения фактов.

7) Особо следует подчеркнуть то обстоятельство, что в ходе су-

дебного процесса, Судебной Коллегией были допущены целый ряд грубых процессуальных нарушений существенного характера, в частности: были игнорированы гарантированные любому лицу Конституцией Грузии, нормами международного права и процессуальным законодательством таких фундаментальных принципов, как право защиты и состязательность; не было расследовано целый ряд доказательств стороны защиты существенного характера, более того, суд стороне защиты вообще запретил представление доказательств; Г.Абсандзе и другим подсудимым не была дана возможность высказать заключительное слово; приговор вынес незаконный состав суда; Г.Абсандзе в ходе целого процесса находился в незаконном заключении, чему не была дана соответствующая правовая оценка со стороны Коллегии; председателем Коллегии неправильно были разъяснены целый ряд требований процессуального закона; в июне 2001 года назначенным в казенном порядке адвокатам Г.Абсандзе и других подсудимых не было дано достаточного и разумного времени, чтобы они могли ознакомиться с материалами дела и осуществить защиту; преднамеренно с нарушением нравственных норм и норм законодательства, Судебной Коллегией Г.Абсандзе был выдворен с судебного процесса; Коллегией была искажена дата поступления уголовного дела в Верховный Суд, в частности 14 мая 1999 года, была переправлена на 17 мая; Коллегией был пропущен целый этап процесса.

Хотим детально проанализировать каждое допущенное Судебной Коллегией вышеуказанное нарушение:

1. В отношении Г.Абсандзе, Коллегией грубо была нарушена 3-я часть ст. 85 Конституции Грузии, ст. 11, 15, 18, 52, 84, 437, 439 и 563 Уголовного Процессуального Кодекса, когда Г.Абсандзе и его адвокатам в начале июня 2001 года было запрещено представление доказательств перед судом, тем более, что стороной защиты заранее происходило обоснование суду того, зачем был необходим допрос того или иного свидетеля или исследование документа. Согласно действующему законодательству, судья не имеет право запретить стороне представление доказательств. В том случае, если Суд признает, что доказательство не касается дела, то он может отстранить его от рассмотрения (см. 52 и 437 УКГ), в то же время судья обязан создать сторонам равные условия и возможности для добывания и исследования доказательств, что в данном случае было явно

нарушено Коллегией, поскольку сторона обвинения в течение более семи месяцев представляла свои доказательства тогда, как сторона всех защиты (подразумеваются все подсудимые и его адвокаты) для представления своих доказательств было дано приблизительно полтора месяца. Судебной Коллегией также грубо было нарушено данное ст. 488 УКГ Г. Абсандзе право, когда Коллегия не дала ему возможность дополнить данные судебному следствию показания новыми доказательствами, тем более, что Г. Абсандзе до того неоднократно заявлял перед Судебной Коллегией, что в связи с эпизодами 1992-1993 годов он именно, на данном этапе судебного следствия намеревался дать показания. Здесь нельзя не вспомнить высказанное в приговоре мнение о том, будто Г. Абсандзе не смог назвать ни одного документа для подтверждения того, что 127830 долларов США тратились для общественных нужд. В данном эпизоде Г. Абсандзе ограничили не только право дать показания, но ему фактически запретили представить целый ряд важных документов, свидетелей и доказательств, о чем уже шла речь выше. Кроме того, важное значение имел допрос на судебном процессе свидетелей З. Дзидзигури, Р. Петриашвили, Р. Лакия, Дж. Гахокидзе и других, показания которых полностью выявляют то обстоятельство, что соответствующими службами властей Грузии задолго до 9 февраля 1998 года Г. Абсандзе был осознан как организатор осуществленного или неосуществленного терроризма и финансирующее его лицо, что проливает свет на провокационный характер предъявленных Г. Абсандзе обвинений. Для примера можем привести представленное на 44-45-ом деловом листе 61 тома уголовных дел "в отношении В. Кобаля, З. Дзидзигури и других" показания в то время подсудимого З. Дзидзигури, данное в 1996 году на судебном процессе (данный материал ходатайством адвокатов был приложен к уголовному делу в отношении Г. Абсандзе и других). В показании З. Дзидзигури отмечено: "В течение 10 дней я находился в Дигоми, в изоляторе предварительного заключения главного управления милиции. В день несколько раз выводили меня из камеры. В последние дни физическое воздействие заменило психологическое воздействие. Говорили, что совершенные "Алгетскими волками" терроризма - детская игра по сравнению с тем, что ты совершил, и называли убийство Солико Хабейшвили, убийство Ги Чантурия и т.д. Говорили, что существуют свидетели, которые подтвердят, что

я был связан с этими убийствами. Балужавили несколько раз повидался со мной. Он постоянно вынуждал меня сказать, что я был членом террористической группы и что меня финансировал Гурам Абсандзе. В последние дни я дошел до того, что просил подробно рассказать, где и в каких условиях осуществили "Алгетские волки" теракт, чтобы взять эти акты на себя" (см. д.л. 44-45. т. 61 уголовное дело в отношении В.Кобалия, З.Дзидзигури и других). Здесь же надо отметить помещенный на деловом листе 76 тома 33, утвержденный исполняющим обязанности Министра Безопасности Дж.Гахокидзе план "о проведенных по уголовному делу №568 следственных действий и оперативно-розыскных мероприятий", составленный в 1997 году, в связи с опубликованной в прессе 20 августа 1997 года информацией, обожидаемом теракте против Э.Шеварднадзе. 11-ым пунктом данного плана запланировано активизирование розыска тех лиц, которые возможно были связаны с ожидаемым терактом. В перечне этих лиц фигурирует Г.Абсандзе.

Думаем, вышеуказанные факты полностью выявляют, что обвинение Г.Абсандзе в участий в организации и финансировании теракта готовилось в Генеральной Прокуратуре еще в 1995-1997 годах.

Судебной Коллегией грубо были ограничены права Г.Абсандзе и других подсудимых, чем она препятствовала всестороннему, полному и объективному рассмотрению и все это оказало существенное влияние на установление справедливого приговора, вследствие чего согласно ст. 562 и первой части ст. 563 УПКГ приговор должен быть отменен.

2. После незаконного запрета Судебной Коллегией представления доказательств, адвокаты Г.Абсандзе и других подсудимых были вынуждены покинуть зал суда, поскольку нахождение их на процессе автоматически способствует осуществлению Коллегией своих незаконных действий, чем адвокаты избежали факта нарушения 2-ой части 84 статьи УПКГ, согласно которой защитнику запрещается действовать в ущерб находящегося под его защитой. После этого Судебной Коллегией Г.Абсандзе был назначен казенный адвокат Т.Чикваидзе, который потребовал у суда три месяца для ознакомления с материалами дела, что Коллегия не удовлетворила. Это незаконное действие Коллегии вызвало возникновение позитивного противоречия между Г.Абсандзе и казенным адвокатом, после чего

адвокат Т. Чикваидзе отказался от осуществления защиты и покинул судебный процесс. В июле 2001 года Судебная Коллегия судебным определением решила, что для Г. Абсандзе уже не было необходимым назначение адвоката в обязательном порядке и процесс повела без адвоката Г. Абсандзе.

Судебная Коллегия своим вышеуказанным определением грубо нарушила требования части 3 ст. 42 и части 3 ст. 85 Конституции Грузии; подпункта "ц" пункта 3 ст. 6 Европейской Конвенции защиты прав человека; ст. 11 и пунктов "д" и "в" ст. 81 УПКГ, в частности, в соответствии с пунктом "д" ст. 81 УПКГ назначение защитника обязательно, если подсудимому в соответствии с предъявленным обвинением можно назначить бессрочное лишение свободы. А согласно пункту "в" той же 81-ой ст. назначение адвоката обязательно в том случае, если между интересами подсудимых имеется противоречие и хоть у одного из них есть защитник. Следует отметить, что 14 июня 2001 года прокурор Бадриашвили на судебном заседании зафиксировал позицию, согласно которой, поскольку большинство подсудимых обвиняется в совершении такого преступления, для которого могло быть предусмотрено бессрочное лишение свободы, поэтому, согласно ст. 81 УПКГ на подсудимых распространялось требования закона о вынужденной защите (см. т. 86; д.л. 313), а на заседании 26 июня 2001 года тот же прокурор Бадриашвили в формулировке обвинения без внесения всякого изменения, в противовес своей же высказанной 14 июня 2001 года позиции, необоснованно заявил, что подсудимые не обвинялись в совершении такого преступления, за которое им можно было бы присудить бессрочное лишение свободы (см. т. 86; д.л. 332).

С учетом данной позиции прокурора, Судебная Коллегия вынесла совершенно незаконное и необоснованное определение, согласно которому было признано целесообразным продолжение судебного процесса в условиях отсутствия (неимения) адвоката для Гурама Абсандзе (см. т. 78; д.л. 299).

Исходя из этого, поскольку Г. Абсандзе было предъявлено обвинение по ст. 104 УК под редакцией 1961 года, которая предусматривала бессрочное лишение свободы, при этом предъявленное ему обвинение было построено на предательском показании подсудимого З. Эджибия, у которого на всех этапах судебного процесса был назначенный в казенном порядке адвокат, очевидно, что Судеб-

ная Коллегия целенаправлено, грубо нарушило право защиты Г. Абсандзе, что в соответствии с первой частью ст. 563 и пунктом "в" части 2 той же статьи УПКГ относиться к ряду существенных нарушений закона и, согласно требований ст. 562 и 563, во всех случаях является основой для отмены приговора.

3. 26 июля 2001 года, определением Судебной Коллегии Г. Абсандзе был выдворен с судебного процесса. В основу выдворения Г. Абсандзе был положен тот факт, что из-за полного бездействия Коллегии, он был вынужден сам дать ответ посланным в судебный зал вооруженным провокаторам, которые в ходе процесса Г. Абсандзе обозвали убийцей и начали его ругать последними словами. Этот факт подтвержден и протоколом судебного заседания (см. т. 86; д.л. 333), откуда ясно видно, что одно из находящихся в зале лиц обращается к подсудимому Абсандзе, - "Ты - убийца, зачем тебя судить, тебя надо прямо повесить... Ты - убийца", а председатель Коллегии и замечание не дает находящему в зале провокатору, наоборот, он предупреждает, а затем выдворяет подсудимого Абсандзе (см. т. 86; д.л. 333).

Тот факт, что в судебный зал, который обеспечен усиленной охраной и каждый входящий тщательно обыскивается, стало возможным свободный впуск явно вооруженных лиц и никто не помешал их провокационным действиям, полностью показывает, что выдворение Г. Абсандзе с процесса произошло по заранее разработанному сценарию. Факт выдворения Г. Абсандзе произошел в присутствии многих людей, и он запечатлен на видеопленке. За незаконным выдворением Г. Абсандзе в дальнейшем последовало новое противозаконие со стороны Судебной Коллегии, что выразилось в том, что Судебная Коллегия не дала Г. Абсандзе право высказать заключительное слово, что, согласно пункту "к" части 2 ст. 563 УПКГ, является существенным нарушением закона и во всех случаях вызывает отмену приговора.

4. В ходе судебного процесса неоднократно было зафиксировано, что запасной заседатель Саакян несколько раз заменил как заседателя Ясешвили, так и заседателя Папавадзе. В дальнейшем Ясешвили и Папавадзе снова осуществляло обязанность заседателя, а Саакян снова становился запасным заседателем. Всем этим, Судебной Коллегией грубо были нарушены требования ст. 434, 435 и 436 УПКГ, в частности, согласно ст. 434 УПКГ, "уголовное дело

суда первой инстанции, в соответствии с подсудностью рассматривают... Судебная Коллегия уголовных дел Верховного Суда Грузии в составе одного судьи и двух заседателей". В соответствии со статьей 435 УПКГ, суд дело должен рассмотреть в одном и том же составе, а согласно ст. 436, замена как судьи, так и заседателя допустима только в случае его выхода из состава Коллегии. Закон не предусматривает возможность возвращения вновь в состав Коллегии ушедшего из состава Коллегии судьи (заседателя). В данном случае в разное время произошел выход из состава Коллегии всех трех заседателей, а затем, в противовес требований закона, они снова были возвращены в состав Коллегии. Следует отметить, что заседатель Саакян с того момента, когда он первый раз заменил одного из вышедших из заседателем, из-за чего выход его из Коллегии и в дальнейшем возвращение снова в состав Коллегии вместо другого заседателя, является грубым нарушением требований закона.

Исходя из вышеизложенного, считаем, что в ходе процесса грубые нарушения закона, в противовес требований ст. 434 УПКГ, сделали состав Судебной Коллегии состоящей из четырех человек и, таким образом, незаконной, что в соответствии с подпунктом "л" части 2 ст. 563 УПКГ, во всех случаях является основой для отмены приговора. Стороной защиты неоднократно было обострено внимание Судебной Коллегии на указанном, было возбуждено не одно ходатайство, но стороне защиты Коллегией не был дан никакой обоснованный ответ.

5. Адвокатами Гурама Абсандзе перед Судебной Коллегией неоднократно было возбуждено ходатайство о том, что Г. Абсандзе был незаконным заключенным и, в соответствии с требованиями ст. 12 и 159 УПКГ, он немедленно должен быть освобожден. В ходатайстве было сформулировано 6 нарушений, из которых каждое было достаточным для того, чтобы Гурама Абсандзе признать незаконным заключенным, в частности:

а) на стадии предварительного следствия, во время присуждения меры пресечения, в приказе Тбилисского Крцанисского районного суда от 19 марта 1998 года было записано, что допросить Г. Абсандзе не удалось из-за то, что не было установлено его местонахождение, в то время как Г. Абсандзе был уже арестован и экстрадирован в Грузию.

б) Приказы от 19 и 20 марта 1998 года были отданы судом так, что Г. Абсандзе не предъявлялось обвинение и он не был допрошен, несмотря на то, что ст. 145 тогдашнего Процессуального Кодекса

обязывало следствие в том, чтобы обвинение Г. Абсандзе предъявлялось не позднее дня привода, а, в соответствии ст. 147 того же Кодекса, следователь был обязан после предъявления обвинения немедленно допросить обвиняемого.

в) Суд, при присуждении меры пресечения, обсудил виновность Г. Абсандзе, чем нарушил требования ст. 40 Конституции Грузии и части 2 ст. 11 действующего в то время УПКГ.

г) В процессе присуждения меры пресечения, в отношении обвиняемого Г. Абсандзе было грубо нарушено право его защиты, что гарантировано ст. 42 Конституции Грузии.

д) Расследование дела завершилось 4 октября 1998 года, а возможность ознакомиться с делом Гураму Абсандзе была дана с 19 ноября. Поскольку Верховным Судом срок заключения Г. Абсандзе был продолжен до 10 октября 1998 года, очевидно, что Прокуратурой был просрочен срок заключения Г. Абсандзе на 1 месяц и 9 дней.

е) Установленный Прокуратурой постановлением от 11 марта 1999 года срок прошел 12 апреля 1999 года. Отмены данного постановления или установления нового срока для ознакомления с делом не происходило, таким образом, промежуток времени от 12 апреля до 14 мая должны были зачесть Г. Абсандзе в срок заключения и добавить к просроченному сроку с 17 марта до 19 ноября 1998 года, в результате в целом получим 9 месяцев и 20 дней.

В соответствии с пунктом 6 ст. 18 Конституции Грузии срок заключения обвиняемого не должен превышать 9 месяцев. Исходя из этого, в отношении Г. Абсандзе были нарушены как следственные, так и конституционные сроки предварительного заключения, поскольку срок его предварительного заключения составил 9 месяцев и 20 дней.

Судебная Коллегия дважды рассмотрела данное ходатайство и 15 ноября 1999 года и 14 марта 2000 года вынесла судебные определения, согласно которым не было удовлетворено требование стороны защиты; в частности, определением от 15 ноября 1999 года, ходатайство адвокатов не было удовлетворено из-за того, что будто в нем были использованы не те нормы, которые действовали в 1998 году, а статьи вступившего в действие Уголовного Процессуального Кодекса. После того, как адвокаты обратились к Судебной Коллегии с повторным ходатайством, где было обосновано, что вышеуказанный довод определения от 15 ноября 1999 года относиться к ряду курьезных ошибок, поскольку ходатайство основывалось на нарушении в отношении Г. Абсандзе требований статей именно действующего до 15 мая 1999 года УПКГ и, при этом, Коллегия в опре-

делении обошла стороной рассмотрение всех существенных вопросов, поставленных в ходатайстве, Судебная Коллегия была вынуждена 14 марта 2000 года снова рассмотреть то же самое ходатайство, чем польностью подтвердилось необоснованность определения от 15 ноября 1999 года; что касается вынесенного Коллегией 14 марта 2000 года определения, считаем, что в указанном определении Коллегия допустила не менее грубую ошибку, когда в определении было записано, что "действующим процессуальным законодательством (статьеи 159 УПКГ), суд может своим решением присудить подсудимому заключение" и там же указала, что определением от 15 ноября 1999 года, о необоснованности которого уже шла речь выше, мера пресечения - заключение осталась без изменения. В определении также было записано, что в том случае если судебным следствием было бы установлено наличие нарушений в отношении Г.Абсандзе, во время использования меры пресечения и предварительного заключения, Судебная Коллегия при принятии итогового решения обсудила эти обстоятельства. Из вышеуказанного определения вытекает, что в этом случае, Судебная Коллегия практически обошла стороной рассмотрение поставленных в ходатайстве адвокатов вопросов и разбирательство в сути вопроса отложила на неопределенный срок, чем грубо нарушила требования ст. 12 и 159 УПКГ о немедленном освобождении, находящего в незаконном заключении лица.

Нельзя не отметить, что в определении неверно указана ст. 159 УПКГ, согласно которой будто суд может своим решением присудить подсудимому заключение. По ст. 140; 155; 157, а не по ст. 159, суд имеет право присудить лицу меру пресечения во время судебного разбирательства или отдав под суд, но в нашем случае Судебная Коллегия не присудила Г.Абсандзе меру пресечения, а без выяснения сути ходатайства без изменения оставила подобранное раньше к нему заключение, о незаконности которого были возбуждены вышеотмеченные ходатайства.

Исходя из этого, очевидно, что Судебная Коллегия практически отказалась от существенного рассмотрения ходатайств адвокатов Г.Абсандзе, чем фактически подтвердила факт его незаконного заключения. При этом следует подчеркнуть то обстоятельство, что Судебная Коллегия при вынесении приговора вообще не обсуждала эти вопросы, на которые были указаны в определении от 14 марта 2000 года.

6. Кроме вышеуказанных нарушений, Судебной Коллегией в ходе процесса были допущены многие другие грубые нарушения, из

которых можем выделить:

- пропуск Коллегией этапов судебного процесса;
- нерассмотрение, в соответствии со ст. 475 УПКГ, возбужденного адвокатами ходатайства с требованием вынести в отношении Г. Абсандзе оправдательного приговора;
- включение в судебный процесс непроцессуального лица - "установителя контакта";
- несмотря на обоснованное требование сторон, Судебная Коллегия не вызвала потерпевшего и экспертов;
- недопущение возбуждения ходатайства об отстранении одновременно двух заседателей;
- проведение процесса без подсудимого и адвоката в то время, как ущемлялись права подсудимых;
- необоснованное прекращение дела в целом ряде эпизодов в отношении Г. Абсандзе;
- искажение даты поступления дела в суд и т.д.

О всех отмеченных нарушениях детально пойдет речь в нашей дополнительной кассационной жалобе.

Исходя из всего вышеотмеченного, обращаемся с просьбой:

В соответствии с подпунктом "б" первой части ст. 561 УПКГ, отменить вынесенный в отношении Г. Абсандзе приговор по подпункту "б" части 3 ст. 178 УК Грузии и вернуть дело для повторного судебного рассмотрения.

В соответствии с подпунктом "г" первой части ст. 561 УПК Грузии, отменить по первой части ст. 307; 315; части 3 ст. 187; части 4 ст. 17, 67 (редакция 1961 года); пунктам 3, 4, : и 7 ст. 17, 104 (редакция 1961 года) вынесенный в отношении Г. Абсандзе приговор в эпизоде теракта 9 февраля 1998 года и прекратить уголовное дело.

При этом, в соответствии с частями 2 и 3 ст. 549 УПК Грузии и пунктом 3 ст. 9 органического закона Грузии "О Верховном Суде Грузии" считаем целесообразным, передать нашу кассационную жалобу Большой Палате Верховного Суда Грузии для рассмотрения.

С уважением,

**адвокаты: И. Бараташвили
М. Джангирашвили**

Согласен Г. Абсандзе

30.08.2001г.

*Палате уголовных дел
Верховного Суда Грузии*

*Адвокатов подсудимого Гурама Абсандзе
Иосифа Бараташвили и
Малхаза Джангирашвили*

ЧАСТНАЯ КАССАЦИОННАЯ ЖАЛОБА

**о признании незаконными процессуальными актами
вынесенные Судебной коллегией уголовных дел
Верховного Суда, при рассмотрении уголовных дел
Гурама Абсандзе и других, определения и об их отмене**

Судебной коллегией уголовных дел Верховного Суда было рассмотрено уголовное дело Гурама Абсандзе и других. При рассмотрении дела Коллегией с грубым нарушением требований Уголовного Процессуального Кодекса было вынесено несколько определений. В частности:

1. Определение распорядительного заседания от 15 ноября 1999 года.
2. Определение от 14 марта 2000 года об отказе в ходатайстве об освобождении из незаконного заключения Г.Абсандзе.
3. Определение от 10 июля 2000 года об отказе в ходатайстве о допросе судебно-медицинских экспертов.
4. Определение от 11 июля 2000 года о выдворении подсудимого Г.Абсандзе из зала заседания.
5. Определение от 18 сентября 2000 года о неудовлетворении ходатайства об отстранении запасного заседателя.
6. Определение от 22 ноября 2000 года об отказе в ходатайстве о признании недопустимым доказательством протокол проведенного в г. Рудня Смоленской области, в квартире Г.Абсандзе обыска.
7. Определение от 2 апреля 2001 года о прекращении производства уголовного дела в отношении Г.Абсандзе в 34 эпизодах

обвинения.

8. Определение от 10 апреля 2001 года об отказе в ходатайстве о признании недопустимым доказательством имеющегося на 108-ой странице 71 тома дела протокола "О представлении обвиняемому Г.Абсандзе и его защитнику материалов дела".

9. Определение от 8 мая 2001 года об отказе в ходатайстве об отстранении коллегии из-за незаконного ходатайства Судебной коллегии.

10. Определение от 15 мая 2001 года об отказе в ходатайстве об освобождении Г.Абсандзе из незаконного заключения, в соответствии с частью 9 ст. 162 УПКГ.

11. Определение от 21 мая 2001 года об отказе в ходатайствах о привлечении Г.Абсандзе, в качестве обвиняемого, к ответственности, о признании незаконными процессуальными актами постановлений от 25 октября 1993 года (т. 37; д.л. 23-30) и от 19 марта 1998 года.

12. Определение от 24 мая 2001 года об отказе в ходатайстве о признании незаконным процессуальным актом приказа судьи Крцанисского районного суда М.Отарашвили от 19 марта 1998 год об аресте Г.Абсандзе (т. 7; д.л. 24).

13. Определение от 25 мая 2001 года об отказе в ходатайстве о признании незаконным процессуальным актом приказа судьи Крцанисского районного суда М.Отарашвили от 20 марта 1998 года. (т.7; д.л. 40).

14. Определение от 28 мая 2001 года об отказе в ходатайстве о признании незаконным процессуальным актом приказа судьи Тбилисского городского суда о продолжении срока заключения в отношении Г.Абсандзе (т. 6; д.л. 290).

15. Определение от 28 мая 2001 года об отказе в ходатайстве о признании незаконным процессуальным актом приказа судьи Верховного Суда, о продолжении срока заключения в отношении Г.Абсандзе (т. 6; д.л. 356-363).

16. Определение от 30 мая 2001 года о завершении исследования доказательств стороны защиты.

17. Определение от 5 июня 2001 года о завершении

исследования доказательств стороны защиты.

18. Определение от 26 июля 2001 года о продолжении судебного заседания без адвоката Г.Абсандзе.

19. Определение от 26 июля 2001 года о выдворении Г.Абсандзе с судебного заседания.

20. Определение от 1 августа 2001 года о продолжении рассмотрения дела без адвокатов подсудимых Н.Чухуа, Т.Букия, Э.Гулуа, З.Маранели и Б.Тодуа.

Как отмечалось, при вынесении вышеуказанных определений, Коллегией грубо были нарушены требования Уголовного Процессуального Кодекса, вследствие чего, в соответствии с требованиями части 5 ст. 7 Уголовного Процессуального Кодекса, считаем, что должно произойти признание их незаконными процессуальными актами и их отмена.

Конкретно, нарушение каких требований закона имело место при вынесении каждого определения, нашу позицию насчет этого мы детально сформулируем в дополнительной кассационной жалобе.

С уважением,

**адвокаты: И.Бараташвили
М.Джангирашвили**

Согласен Г.Абсандзе

30.08.2001г.

ВСТРЕЧНЫЙ ИСК

*кассационных жалоб подсудимого
Гурама Абсандзе
и защитников его интересов,
подсудимого Зазы Маранели*

4 сентября 2001 года в Генеральную Прокуратуру Грузии от Судебной Коллегии уголовных дел Верховного Суда Грузии поступили кассационные жалобы подсудимых Гурама Абсандзе и З. Маранели.

Подсудимый Г. Абсандзе и защитники его интересов частной кассационной жалобой требуют признать незаконными процессуальными актами вынесенные Судебной Коллегией уголовных дел Верховного Суда, при рассмотрении уголовного дела Гурама Абсандзе и других, определения и отменить их.

Кассационной жалобой требуют отменить вынесенный той же Коллегией 17 августа 2001 года, по пункту "б" части 3 ст. 178 Уголовного Кодекса Грузии, приговор в отношении Абсандзе и вернуть дело для повторного судебного разбирательства, а также отменить вынесенный по первой части ст. 307, 315, части 3 ст. 187 УК Грузии (редакция мая 2000 года); части 4 ст. 17 и 67; пунктам 3, 4, 6 и 7 ст. 17 и 104 УК Грузии (редакция 1996 года), приговор (попытка осуществления 9 февраля 1998 года против Президента Грузии террористического акта) и прекратить дело в этой части.

Подсудимый Заза Маранели считает, что вынесенный в его отношении приговор весьма жесток, несправедлив и требует пересмотреть его под углом либерализации наказания.

Сторона обвинения считает, что названные кассационные жалобы не должны быть разделены Палатой уголовных дел Верховного Суда Грузии, поскольку они безосновательны.

Вынесенный Судебной Коллегией уголовных дел Верховного Суда Грузии 17 августа 2001 года в отношении подсудимых Гурама Абсандзе и Зазы Маранели приговор законен и справедлив, поэтому его сторона обвинения не обжаловала.

Прокуроры - сторонники государственного обвинения

- 1. А. Хвадагиани*
- 2. Г. Бадриашвили*
- 3. М. Эсакия*

07. 09. 2001 г.

ВЕРХОВНЫЙ СУД ГРУЗИИ

Определение (с сокращением)

от имени Грузии

№66 а
7 absan Le 1509

13 сентября 2001 года
г.Тбилиси

*Палата уголовных дел Верховного
Суда Грузии в следующем составе:*

*Мераб Турава (председатель),
Мурман Исаев (докладчик),
Иракли Бибилашвили
М.Хосрошвили (секретарь заседания)*

**рассмотрела вопрос о передаче Большой
палате Верховного Суда Грузии
уголовного дела обвинения Гурама
Абсандзе и других**

ВЫЯСНИЛА:

В представленной на имя Палаты уголовных дел Верховного Суда Грузии кассационной жалобе защищающие интересы подсудимого Г.Абсандзе адвокаты - М.Джангирашвили и И.Бараташвили ходатайствуют о том, чтобы дело обвинения Г.Абсандзе и других было передано Большой Палате Верховного Суда Грузии, для его рассмотрения в кассационном порядке.

Палата считает, что данное уголовное дело должно быть передано Большой Палате Верховного Суда, поскольку рассмотрение и решение дела имеют особое значение для формирования единой судебной практики, что, исходя из подпункта "а" третьей части статьи 9 органического закона "О Верховном Суде Грузии", является основой для рассмотрения дела Большой Палатой.

При этом Палата отмечает, что рассмотрение данного дела растянуто, что стало основанием недовольства сторон. С целью рассмотрения в кассационном порядке дела в разумные сроки и исходя из интересов защиты прав подсудимых, Палата считает целесообразным дополнительно выделить адвоката всем трем подсудимым в казенном порядке.

Исходя из вышесказанного, Палата, руководствуясь подпунктом "а" третьей части статьи 9 органического закона "О Верховном Суде Грузии", второй частью ст. 146 УПК Грузии, ст. 81 УПК Грузии,

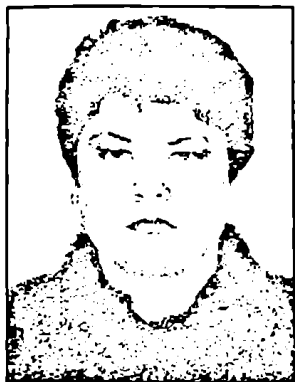
ПОСТАНОВИЛА:

Передать Большой Палате Верховного Суда Грузии дело обвинения Гурама Абсандзе, Зазы Маранели и Тариэла Букия и других для рассмотрения в кассационном порядке.

Дополнительно выделить адвокатов в казенном порядке для осуществления защиты подсудимых - Гурама Абсандзе, Зазы Маранели и Тариэла Букия.

Председатель М.Турава

***Судьи: И.Бибилашвили
М.Исаев***

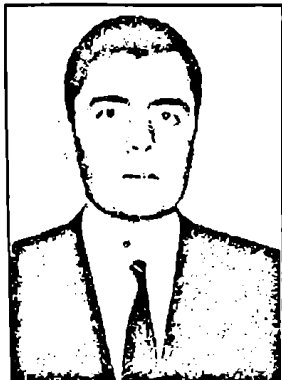

Тамуна Гиоргиашвили (адвокат Нугзара Чухуа) - Я не смогла бы действовать против интересов моего подзащитного - Нугзара Чухуа, по этому была вынуждена оставить процесс.

Эка Амбардншвили (казенный адвокат) - Господин судья! Поскольку, вы мне не дали необходимое время для ознакомления с материалами дела и лишили возможности осуществить реальную защиту, оставляю процесс.

Наими Иасагашвили (казенный адвокат) - Я вынуждена оставить судебный процесс в знак протеста потому, что судья не дает нам возможность осуществить защиту, в зал введены переодетые и вооруженные спецназовцы, которые совершили провокацию и были удалены подсудимые . Все это происходит с целью воздействия на нас, чтобы вынести заранее написанный приговор.

Иосиф Бараташвили (адвокат Гурама Абсандзе) - Считаю, что вышеуказанный приговор в отношении Г.Абсандзе необоснован, незаконен и вынесен с полным игнорированием целого ряда существенных обстоятельств, искажением представленных доказательств, неправомерно и грубыми, существенными нарушениями процессуальных норм, вследствие чего он должен быть отменен.

***Заместителю председателя Верховного
Суда Грузии г-ну Юрию Ткешелашвили***

***адвокатов: Иосифа Бараташвили и
Малхаза Джангирашвили, защищающих
интересы обвиняемого Гурама Абсандзе***

Х О Д А Т А Й С Т В О

**о немедленном освобождении из незаконного
заключения подсудимого Гурама Абсандзе**

9 ноября 1999 года нами поставлено ходатайство, где требовали немедленного освобождения подсудимого Гурама Абсандзе на основании части 3 статьи 152, первой части статьи 157 и статьи 159 УПКГ, которое не было разделено судебной коллегией. Допол-

нительное ознакомление с материалами дела еще раз показало правильность изложенных в ходатайстве требований и были выявлены дополнительные нарушения существенного характера, тем более, что в вердикте судебной коллегии, по непонятным для нас причинам, вообще были игнорированы анализ и обоснование поставленных в ходатайстве требований.

В частности, в ходатайстве мы указывали на то, что после ознакомления с материалами дела нам стало ясно, что при применении мер пресечения в отношении Г.Абсандзе, игнорируя Конституцию и нормы процессуального законодательства, были существенно нарушены его права. В частности, в соответствии со статьи 145 действующего тогда УПК Грузии, предъявление обвинения должно было происходить не позднее 48 часов с момента вынесения постановления о привлечении к ответственности в качестве обвиняемого, а в случае неявки обвиняемого в назначенный срок, не позднее дня его привода. В соответствии же статьи 147 УПКГ, следователь был обязан, после предъявления обвиняемому обвинения, допросить его, а в том случае, если не удалось бы допросить сразу, о причинах задержки должен быть составлен протокол. В соответствии же статьи 88 действующего тогда УПКГ, следователь, который предъявил бы лицу обвинение и допросил бы его, как обвиняемого, был уполномочен обратиться к судье ходатайством о выдаче приказа об аресте. В этом случае обвиняемого должны были представить судье, которому должны были представлены материалы уголовного дела. Ходатайство может быть предъявлено суду и в том случае, если лицо скрывалось; при этом после ареста обвиняемого должны были представить тому судье, который отдал приказ о применении мер пресечения, с целью получить объяснение и подтвердить арест.

Г-н Г.Абсандзе был задержан в г. Смоленске Российской Федерации 17 марта 1998 года, а 18 марта 1998 года был передан правоохранительным органам Грузии, что подтверждено многими существующими в деле документами (см. постановление заместителя Генерального прокурора России Розанова от 18 марта 1998 года, т. 22 д.л. 166-168; также письмо Генерального прокурора России И.Скуратова №35/1-165-96 от 14 апреля 1998 года).

Экстрадиция г-на Г.Абсандзе в Грузию была осуществлена 19 марта 1998 года. Ни 18-го и ни 19-го марта ему не было предъявлено обвинение и он не был допрошен, чем были нарушены требования пункта 5 статьи 18 Конституции Грузии и статьей 145 и 147 УПКГ.

18 марта 1998 года Г.Абсандзе уже был передан прокуратурой России правоохранительным органам Грузии, а 19 марта произошла его экстрадиция в Тбилиси. Начальник следственной группы Генеральной прокуратуры Грузии Г.Агулашвили 19 марта 1998 года принял постановление о привлечении Г.Абсандзе к ответственности в качестве обвиняемого, в связи с терактом 9 февраля. В тот же день, на основании указанного постановления, прокуратура обратилась к суду Крцанисского района г. Тбилиси с ходатайством о применении в отношении Г.Абсандзе предварительного заключения, в качестве меры пресечения. В ходатайстве отмечено, что предъявить Г.Абсандзе обвинение не удалось, поскольку не было установлено его местонахождение (см. т. 7 д.л. 16-22), что в действительности является явным искажением данного факта; тем более, что в письме начальника международного правового отделения Генеральной прокуратуры г-на Е.Сванидзе от 17 марта 1998 года прямо указано, что Г.Абсандзе уже задержан на территории Российской Федерации и г-н Е.Сванидзе ходатайствует о проведении обыска в квартире Абсандзе (см. т. 3 д.л. 190). В этом же ходатайстве отмечено, что о проведении обыска в квартире Абсандзе будет сообщено суду Крцанисского района в установленный законом срок. Отсюда вытекает, что 18 марта 1998 года о местонахождении Г.Абсандзе было хорошо известно как Генеральной прокуратуре Грузии, так и суду Крцанисского района, тем более, что с 17 марта 1998 года посредством прессы и телевидения была общераспространена информация о задержании Г.Абсандзе.

19 марта 1998 года суд Крцанисского района г. Тбилиси отдал приказ о применении в отношении Г.Абсандзе, в качестве меры пресечения, предварительного заключения (см. т. 7 д.л. 24). В приказе также подчеркивалось то обстоятельство, что предъявить Г.Абсандзе обвинение не удалось, поскольку не было установлено его местонахождение, что, конечно, не соответствует действите-

льности.

Исходя из этого, очевидно, что предъявление Г.Абсандзе обвинения и допрос не были произведены ни в момент передачи его грузинской стороне и ни в день экстрадирования в Тбилиси, что является грубым нарушением статьей 88, 145 и 147 действующего тогда УК Грузии.

20 марта 1998 года в 5-ом следственном изоляторе МВД Грузии судьей Крцанисского района г-ном М.Отарашвили был принят приказ о подтверждении применения в отношении Г.Абсандзе заключения, в качестве меры пресечения. Данный приказ был отдан таким образом, что Г.Абсандзе снова не было предъявлено обвинение и он не был допрошен вокруг обвинения. Так что, в отношении Г.Абсандзе снова были нарушены требования статьей 145 и 147 тогдашнего УПКГ. Только после приказа суда Крцанисского района, 20 марта 1998 года Г.Абсандзе было предъявлено обвинение и начат его допрос, который прекратился вследствие завершения рабочего времени.

В приказе суда Крцанисского района г. Тбилиси от 19 марта 1998 года о применении в отношении Г.Абсандзе, в качестве меры пресечения, предварительного заключения, подчеркивалось то обстоятельство, что "вина Г.Абсандзе в совершенном преступлении подтверждена показаниями З.Эджибия, Б.Тодуа, З.Маранели и других, проведенными в нанятых нападающими конспиративных квартирах обысками и совместными материалами дела" (см. т. 7 д.л. 24). Исходя из этого, очевидно, что судья при выборе меры пресечения вышел далеко за рамки своей компетенции: обсудил, дал оценку и счел подтвержденным вопрос виновности Г.Абсандзе, чем грубо нарушил требования пункта I статьи 40 Конституции Грузии и второй части статьи 11 действующего тогда УПКГ, в соответствии с которым "никто не может быть признан виновным в совершении преступления, если что приговором суда и соответственно закону".

Дополнительное ознакомление с материалами дела показало, что 20 марта 1998 года на судебном заседании о подтверждении меры пресечения в отношении Г.Абсандзе - заключения, позиции подсудимого Г.Абсандзе и его защитника находятся в значительном противоречии друг с другом. В частности, на вопрос судьи адвокат

отвечает: "Постольку, поскольку мы имеем дело с тяжелым преступлением, я ничего не могу сказать и надеюсь на законность суда и его гуманности доверю, какую меру пресечения выберет в отношении Абсандзе".

А обвиняемый Г.Абсандзе заявил: "Я не укрывался от следствия и никогда не укроюсь. Если выпустите на свободу, я не буду мешать следствию, если освободите, прошу, не арестовывайте".

Как видим, между позициями обвиняемого и адвоката противоречие очевидно и суд был обязан обострить внимание на данном факте.

Таким образом, при применении в отношении Г.Абсандзе меры пресечения судом Крцанисского района были допущены следующие нарушения:

1. В судебном приказе от 19 марта 1998 года записано, что допросить Г.Абсандзе не удалось, поскольку не было установлено его местонахождение, тогда как Г.Абсандзе был уже задержан и экстрадирован в Грузию.

2. Приказы от 19 и 20 марта 1998 года были отданы судом таким образом, что Г.Абсандзе обвинение не было предъявлено и не был допрошен, несмотря на то, что статья 145 тогдашнего процессуального кодекса обязывала следствие о том, что Г.Абсандзе обвинение должно было предъявлено не позднее дня привода, а в соответствии со статьей 147 того же кодекса, следователь был обязан, после предъявления обвинения, немедленно допросить обвиняемого.

3. Суд, при применении меры пресечения, обсудил виновность Г.Абсандзе, чем нарушил требования статьи 40 Конституции Грузии и части 2 статьи 11 действующего тогда УПКГ.

4. При применении меры пресечения в отношении обвиняемого Г.Абсандзе было грубо нарушено его защитное право, что гарантировано статьей 42 Конституции Грузии.

Каждое вышеотмеченное нарушение независимо от других нарушений вполне достаточно для того, чтобы Г.Абсандзе считать незаконно заключенным.

Исходя из вышесказанного, можем сделать вывод, что при применении меры пресечения в отношении Г.Абсандзе неоднократно были грубо нарушены как Конституция Грузии, так процессуальное за-

конодательство и в соответствии с частью 5 статьи 7 УПКГ, приказы суда Крцанисского района от 19 и 20 марта 1998 года о выборе меры пресечения в отношении Г.Абсандзе незаконны и они подлежат отмене, а Г.Абсандзе с 17 марта 1998 года до сегодняшнего дня находится в незаконном заключении.

Г.Абсандзе был задержан 17 марта 1998 года, а незаконными приказами суда Крцанисского района от 19 и 20 марта ему мерой пресечения определен 3 месячный срок заключения. 17 июня 1998 года указанный срок городским судом Тбилиси был продлен до 10 августа 1998 года. А 10 августа 1998 года Верховным Судом Грузии срок заключения Г.Абсандзе был продлен до 10 октября 1998 года. В отношении Г.Абсандзе последующего продления срока заключения больше не происходило. Согласно Конституции Грузии и процессуальному законодательству, срок предварительного заключения обвиняемого не должен превышать 9 месяцев. При вычислении срока заключения, как меры пресечения, срок ознакомления с материалами уголовного дела обвиняемым и его защитником во внимание не принимается (см. статью 92. 7 действующего в то время УПКГ и статью 162. 6 нового УПКГ).

Следствие по уголовному делу Г.Абсандзе и других завершилось 4 октября 1998 года. В соответствии со статьей 204 тогдашнего УПКГ, "следователь должен был составить протокол относительно предоставления обвиняемому и его защитнику всех материалов дела для ознакомления, с соблюдением правил статьи 96 того же Кодекса. В протоколе отмечалось, что обвиняемому было сообщено о завершении предварительного следствия, ему объяснили на что имеет право, а именно: какие материалы в скольких томах и страницах предоставлены для ознакомления, где и в течение какого времени производилось ознакомление с делом, какие ходатайства возбудили обвиняемый и его защитник и какие замечания они сделали. Если обвиняемый и его защитник отказались от ознакомления с материалами дела, это отмечается в протоколе и сформулируются мотивы отказа, если о них заявит обвиняемый".

Согласно же статьи 202 УПКГ, следователь, считая собранные доказательства составляющими обвинительного заключения, был обязан сообщить обвиняемому, что следствие его дела завершилось

и обвиняемый имел право ознакомиться со всеми материалами дела как лично, так и при помощи защитника, также ходатайствовать о дополнительном предварительном следствии. После этого следователь для ознакомления должен был передать обвиняемому и его защитнику все материалы дела. Передача материалов следственного производства может быть отложена до явки защитника, но не более, чем 5 суток. В случае неявки защитника, следователь мог принять меры для приглашения другого защитника. Если в деле фигурировало несколько обвиняемых, тогда каждому из них в отдельности должен быть предоставлен целый материал дела.

В 71 том (д.л. 108) дела представлен протокол, который датирован 5 октября 1998 года. В нем отмечено, что обвиняемому Г.Абсандзе и его адвокату предоставлены материалы дела в 70 томах на 19831 страницах. В протоколе нет подписей ни Абсандзе, и ни адвоката, что по требованиям статьи 96 УПКГ представляет необходимость для того, чтобы данный протокол считался бы документом, имеющим юридическую и законную силу. В этом же протоколе, в графе "начала ознакомления с материалами дела" указана дата 19 ноября 1998 года.

В 71 том (д.л. 109-110) дела представлен протокол, в котором отмечено, что 16 октября 1998 года в 5 изолятор МВД объявился технический помощник следователя Генеральной прокуратуры для ознакомления Г.Абсандзе с материалами уголовного дела №7498816. Обвиняемый Г.Абсандзе поставил несколько вопросов и заявил, что когда получит на них положительный или отрицательный ответ, только после этого начнет ознакомление с материалами дела, при этом Г.Абсандзе требовал сообщить ему, сколько томов охватывало уголовное дело №7498816, чтобы впоследствии не имело бы место какое-нибудь недоразумение.

На 111 странице 71 тома дела представлен график ознакомления дела Г.Абсандзе, согласно которому он начал ознакомление дела 19 ноября 1998 года.

Исходя из вышесказанного, ясно, что Гураму Абсандзе целый материал дела или 70 томов одновременно ни 5 октября и ни после не предъявляли, чем еще раз грубо нарушили статью 204 действующего в то время УПКГ.

11 марта 1999 года прокуратурой было вынесено незаконное постановление об ограничении Г.Абсандзе срока ознакомления с материалами дела, с целью продления дела "установлен одномесячный срок ознакомления с делом до 12 апреля 1999 года. А после истечения этого срока считалось бы исполненными требования статьи 202 УПКГ. Что было объяснено Г.Абсандзе и его адвокату следователем Нозадзе, соответствующим протоколом (см. т. 71 д.л. 118). Тот факт, что работники прокуратуры с 12 апреля по 4 мая 1999 года снова приносили Г.Абсандзе дело для ознакомления, не имеет законом регламентированный вид, а в соответствии же со статьей 216 УПКГ "процессуальное действие, которое было проведено по истечении установленного срока, считается недействительным, если срок не будет восстановлен" и поскольку постановление прокуратуры от 11 марта 1998 года никто не отменял и новый срок ознакомления с делом также не был установлен, поэтому с 21 апреля по 14 мая 1999 года надо считать продленным протекание срока заключения Г.Абсандзе.

При этом, как отмечалось выше, с 19 ноября 1998 года по 11 марта 1999 года, по вине прокуратуры, у Г.Абсандзе пропущено 16 рабочих дня, что также необходимо зачесть в его срок заключения.

В соответствии с действующим процессуальным законодательством (см. 212. 1 УПКГ), срок задержания, ареста и домашнего ареста вычисляется в минутах.

Исходя из вышеизложенного, прокуратурой был грубо нарушен срок заключения Г.Абсандзе, поскольку:

1. Следствие дела завершилось 4 октября 1998 года, а возможность ознакомиться с делом Г.Абсандзе была дана с 19 ноября. Поскольку Верховным Судом срок заключения Г.Абсандзе был проделан до 10 октября 1998 года, ясно, что прокуратурой срок заключения Г.Абсандзе был просрочен на 1 месяц и 9 дней.

2. Установленный постановлением прокуратуры от 11 марта 1999 года срок истек 12 апреля 1999 года. Отмена данного постановления или установление нового срока ознакомления с делом не произошло, таким образом, промежуток времени с 12 апреля до 14 мая необходимо зачесть Г.Абсандзе в срок заключения и надо прибавить к прошедшему сроку с 17 марта до 19 ноября 1998 года, в целом

получим 9 месяцев и 20 дней.

В соответствии с пунктом 6 статьи 18 Конституции Грузии, срок заключения обвиняемого не должен превышать 9 месяцев. Отсюда вытекает, что в отношении Г.Абсандзе были нарушены как следственные, так и конституционные сроки предварительного заключения, поскольку срок его предварительного заключения составил 9 месяцев и 20 дней.

В соответствии с частью 3 статьи 152 Уголовного процессуального Кодекса Грузии, срок заключения и домашнего ареста обвиняемого не должен превышать 9 месяцев, а согласно части 2 статьи 159 суд, прокурор и следователь обязаны немедленно освободить любое незаконно арестованное лицо.

В вердикте судебной коллегии было отмечено, что она не может удовлетворить ходатайство об освобождении из предварительного заключения г-на Г.Абсандзе, поскольку ему предъявлены обвинения, которые относятся к категории тяжелых преступлений, направленных против государства. Данный довод коллегии необоснован, поскольку в соответствии с частью 2 статьи 159 действующего процессуального Кодекса, "суд, прокурор и следователь обязаны немедленно освободить любое незаконно арестованное лицо".

Исходя из всего вышеизложенного, обращаемся с ходатайством, чтобы на основании части 3 статьи 152, части I статьи 157 и части 2 статьи 159 вынесли вердикт о немедленном освобождении г-на Г.Абсандзе из незаконного заключения.

**Адвокаты: Иосиф Бараташвили
Малхаз Джангирашвили**

10.02.2000г.

Малхаз Джангирашвили
(адвокат Гурама Абсандзе) - Если мне придется вовсе оставить адвокатуру, все равно не приму участия в том процессе, где конституционные права подсудимых и защиты игнорируются и заранее вынесен приговор.

*Коллегий по уголовным делам
верховного суда Грузии*

ЗАЯВЛЕНИЕ

**об отстранении председателя судебной
коллегий г-на Ю. Ткешелашвили**

*адвокатов: Иосифа Бараташвили и
Малхаза Джангирашвили, защищающих
интересы подсудимого Гурама Абсандзе*

15 ноября 1999 г. коллегия по уголовным делам верховного суда Грузии (председатель-Ю. Ткешелашвили; судьи-Г. Оганов, О. Отарашвили) вынесло решение на предварительном заседании, в силу которого уголовное дело №7498816 было принято в производство верховным судом Грузии, и г-н Абсандзе и др. обвиняемые были отданы под суд.

Судебная коллегия не удовлетворила ходатайство адвокатов г-на Абсандзе об возвращении дело в предварительное следствие и об незамедлительном освобождении г-на Абсандзе из незаконного заключения и постановило, что к действиям, которые инкриминируются г-ну Абсандзе и другим обвиняемым, правильно применен уголовный закон; в деле нет обстоятельств, которые вызывают прекращение или замедление дела; собраны нужные доказательства для рассмотрения дела на судебном заседании; предварительное следствие проведено полно и объективно, нет почвы для возвращения дела для дополнительного расследования; во время рассмотрения и расследования дела не нарушался процессуальный закон, обвинительное заключение составлено согласно требованиям закона.

Судебная коллегия также рассудило, что в отношении г-на Абсандзе нет почвы для изменения меры пресечения (предварительного заключения).

Полагаем, что решение судебной коллегий неаргументированно и беспочвенно, и в ней оставлен без ответа целый ряд существенных вопросов, в частности:

1. В вердикте судебной коллегии указано, якобы адвокаты Г. Абсандзе в своем ходатайстве применяют требования действующего ныне процессуального закона, в оценке тех процессуальных действий, которые были исполнены до его вступления в силу, и исходя из этого, судебная коллегия считает, что неправильный мотив ходатайства на счет того, что к г-ну Абсандзе беспочвенно было применено мера пресечения, и он с 17 марта 1998 г. находится в незаконном заключении.

Приведенное в вердикте данное мнение не обосновывается ни какими аргументами и принадлежит к ряду курьезных ошибок, так как на 18-ой и 19-ой страницах ходатайства прямо указан, что в процессе применения меры пресечения в отношении г-н Абсандзе, с игнорированием норм конституции и процессуального законодательства было существенное нарушение требований 88-ой, 145-ой и 147-ой статьи действующего тогда процессуального кодекса, никаких других аргументации в опровержении того, что г-ну Абсандзе было незаконно применено мера пресечения, в вердикте не фигурирует. Исходя из этого, беспочвенна и незаконна данная часть вердикта. В нашем ходатайстве мы указываем, что в процессе

применения меры пресечения в отношении Г. Абсандзе с игнорированием норм конституции и процессуального законодательства были существенно нарушены его права. В частности, согласно 145-ой статье в то время действующего УПК Грузии предъявление обвинения должно было произойти не позднее 48 часов с момента вынесения постановления о передаче обвиняемого под суд, но в случае неявки обвиняемого в назначенное время не позднее дня его привода. Согласно 147-ой статье УПК следователь, был обязан незамедлительно допросить обвиняемого после предъявления ему обвинений, но в случае если допрос незамедлительно не состоялся, о причинах замедления должен был составить акт. В соответствии 88-ой статьей действующего в то время УПК следователь, который бы предъявил лицу обвинений и допросил бы как обвиняемого, уполномочен был обратиться с ходатайством к судье об вынесении приказа для задержания.

В данном случае обвиняемого должны были привести к судье, которому должны были представлены материалы уголовного дела. Ходатайство возможно было представить судье даже в том случае, если лицо скрывалось; В то время обвиняемого после задержания должны были привести к тому судье, который отдал приказ об применении меры пресечения, для дачи объяснения и подтверждении задержания.

Г-н Абсандзе был задержан в городе Смоленске РФ 17 марта 1998 года. 18 марта 1998 года он был передан правоохранительным органам Грузии, что подтверждено множеством документов, существующих в деле.

Экстрадиция г-н Абсандзе в Грузию было приведено 19-ого марта 1998 года. Ни 19-ого, ни 20-ого марта ему не было предъявлено обвинения и он не был допрошен, чем был нарушен 15 пункт 18-ой статьи конституций Грузии и 145-ая, 147-ая статья в то время действующего УПК.

18 марта 1998 г. г-н Абсандзе прокуратурой России уже был передан правоохранительным органам Грузии, а 19 марта было произведено его экстрадиция в г. Тбилиси.

19 марта 1998 г. прокуратура обратилась с ходатайством в Крцанисский районный суд г. Тбилиси о применении к г-ну Абсандзе предварительного заключения в качестве меры пресечения. В

ходатайстве указано, что г-ну Абсандзе не было предъявлено обвинения из за неустановления его местонахождения, что представляет собой явную фальсификацию существующего факта; более того, что в письме от 17 марта 1998 г. международно-правовое управление прокуратуры прямо указало, что г-н Абсандзе задержан на территории Российской Федерации и постановлено ходатайство об обыске в квартире г-на Абсандзе. В том же ходатайстве подчеркнута, что об проведении обыска в квартире г-на Абсандзе уведомлялся Крцанисский районный суд в уставленное законом время. Так, что о местонахождении г-на Абсандзе 18 марта 1998 г. было хорошо известно как грузинской генеральной прокуратуре, так и крцанисскому районному суду.

19 марта 1998 г. Крцанисский районный суд г. Тбилиси издал приказ об применении г-на Абсандзе меры пресечения в виде предварительного заключения. В приказе также подчеркнута то обстоятельство, что предъявление обвинения в адрес г-на Абсандзе не удалось из за неустановления его местонахождения, что явно не соответствует действительности.

Исходя из этого очевидно, что в адрес Г. Абсандзе не было предъявлено обвинение и не был проведен допрос ни в момент его выдачи грузинской стороне, ни в день его экстрадирования в г. Тбилиси, что представляет с собой грубое нарушение 88-ой, 145-ой, 147-ой статей действующего в то время УПК Грузии.

20 марта 1998 г. судьей крцанисского района г-н М. Отарашвили был принят приказ об подтверждении предварительного заключения как меры пресечения в отношении Г. Абсандзе в 5-ом следственном изоляторе МВД Грузии.

Данный приказ был отдан в такой форме, что в адрес г-на Абсандзе опять таки не было предъявлено обвинение и он не был допрошен в связи с обвинением. Так что в отношении г-на Абсандзе опять были нарушены требования 145-ой и 147-ой статей действующего в то время УПК, и только после отдачи приказа крцанисским районным судом 20 марта 1998 г. г-н Абсандзе было предъявлено обвинения и начат его допрос.

В Приказе Крцанисского районного суда г. Тбилиси от 19 марта 1998 г. о применении предварительного заключения, как меры пресечения в отношении г-на Абсандзе, было подчеркнута то обстоя-

тельство что "виновность г-н Абсандзе в содеянных преступлениях подтверждено показаниями З. Эджибия, Б. Тодуа, З. Маранели и др. Проведенными обысками на снятых нападавшими конспиративных квартирах и обшими матерьялами дела". Исходя из этого, судья во время установления формы меры пресечения далеко вышел за рамки своей компетенции: рассудил, дал оценку и счел подтвержденным вопрос о виновности г-на Абсандзе, чем грубо нарушил требования 1-ого пункта 40-ой статьи конституции Грузии и 2 части 11-ой статьи действующего в то время УПК, согласно которому "никто не может быть признан виновным в содеяний преступления без судебного решения и в соответствии с законом".

Исходя из вышесказанного, можем сделать вывод, в процессе применения меры пресечения, в отношении г-на Абсандзе было неоднократно грубо нарушено как конституция Грузии, так и процессуальное законодательство и согласно 5-ой части 7-ой статьи УПК приказы крцанисского районного суда от 19 и 20 марта 1998 г. об применении в отношении г-на Абсандзе меры пресечения незаконны и они подлежат аннулированию, а г-н Абсандзе с 17 марта 1998 г. и по сей день находится в незаконном заключении.

В выде вывода можем заявить, что во время применения меры пресечения в отношении г-на Абсандзе крцанисским районным судом, были допущены следующие нарушения:

1. В судебном приказе от 19 марта 1998 г. записано, что допрос г-на Абсандзе не состоялся из за неустановления его местонахождения, в то время как г-н Абсандзе уже был задержан и экстрадирован в Грузию.

2. Отдача приказа судом от 19 и 20 марта 1998 г. произошло так, что г-ну Абсандзе не было предъявлено обвинения и он не был допрошен, несмотря на то, что 145-ая статья действующего в то время процессуального кодекса обязывало следствие, чтобы г-ну Абсандзе обвинение было предъявлено не позднее дня его привода, а согласно 147-ой статье того же кодекса следователь обязан был после предъявления обвинения незамедлительно допросить обвиняемого.

3. Во время применения меры пресечения суд рассудил о виновности г-на Абсандзе, чем были нарушены требования 40-ой статьи конституций Грузии и 2-ой части 11-ой статьи действовавшего

в то время УПК.

Каждое вышеуказанное нарушение независимо от других нарушений полностью достаточно для того, чтобы г-н Абсандзе считался незаконным заключенным.

Коллегия верховного суда Грузии в своем вердикте совсем не рассуждала о грубых нарушениях допущенных во время применения меры пресечения в отношении г-на Абсандзе, что согласно пункту (и) 424-ой статьи действующего ныне УПК она была обязано сделать.

II. Судебная коллегия не сочло нужным предусмотреть ту часть ходатайства где был разговор о нарушениях срока заключения в отношении г-на Абсандзе, как следственного так и конституционного, и вместе с тем, сочло беспочвенным рассуждения адвокатов, на счет того что в отношении г-на Абсандзе прокуратура умышленно затягивало и сокращало срок ознакомления с материалами дела, из за незаконных действий прокуратуры г-ну Абсандзе и его адвокатами не была дана возможность ознакомиться с большей частью материалов дела и исходя из этого возможность составления окончательного ходатайства на стадий предварительного следствия.

В вердикте указано: судебная коллегия не предусмотрит мотив ходатайства на счет того, что в процессе предварительного расследования г-ну Абсандзе полностью не ознакомили с материалами дела, ограничили время, чем нарушили его законные права. Коллегия указала, что г-н Абсандзе ознакомился с делом в продолжении 104 рабочих дней, что якобы с 7 томом дела он ознакомился 24 дня; с 39-им томом- 10 дней и т. д.

Исходя из этого, коллегия сочла полностью законным решение, принятое предварительным расследованием, об установлении срока из за умышленного затягивания процесса знакомства с делом Гурамом Абсандзе. В вердикте там же подчеркнута, что исходя из анализа материалов дела судебная коллегия не предусмотрит то доказательство ходатайства, что г-н Абсандзе находился в предварительном заключении в продолжение большего времени, чем законом установленные максимальные сроки.

В связи с этой частью вердикта в первую очередь надо подчеркнуть то обстоятельство, что полностью непонятно, почему судебная коллегия объединила факт о нарушении сроков предварительного

заклучения в отношении г-на Абсандзе с фактом об сокращений прокуратурой времени знакомства с делом в отношении него, так как это два совершенно разных вопроса. Когда речь идет о затягиваний и сокращений со стороны прокуратуры сроков знакомства с материалами дела в отношении г-на Абсандзе, коллегия было обяызано выяснить, почему со стороны прокуратуры не было начато знакомства г-ном Абсандзе с делом 5 октября 1998 г. и почему началось оно 19 ноября 1998 г., в то время как срок его заключения прошел 1 месяц и 9 дней назад; почему прокуратура не предъявила дела для знакомства г-ну Абсандзе на протяжении 16 разных рабочих дней, с 19 ноября 1998 г. до 11 марта 1999 г., почему не было продлено постановление от 11 марта 1999 г. после срока истечения.

Судебная коллегия полностью тенденциозно подошла к вопросу о том, что г-н Абсандзе знакомился с делом на протяжении 104 рабочих дней, так как оно не заинтересовалось указанным в ходатайстве тем фактом, что г-н Абсандзе по причине прокуратуры знакомился с делом на протяжении дня в среднем только в продолжение трех часов и во всех тех случаях, когда знакомство с делом откладывалось по причине г-на Абсандзе, со стороны прокуратуры составлялся соответствующий акт. Суд также ошибочно указывает на количество дней знакомства с делом Гурамом Абсандзе, что ясно видно из графика знакомства с делом и о чем детально расскажет сам г-н Абсандзе. В месте с тем суд совсем не рассуждал о тех материалах, которые по причине прокуратуры совсем не фигурировали в деле и которые были представлены суду намы. Подразумевается отправленные г-н Абсандзе на имя генерального прокурора-две жалобы; решение начальника следственной группы Г. Агулашвили от 19 марта и от 16 апреля 1999 г.; решение начальника следственной части прокуратуры О. Бебия от 6 апреля 1999 г.; заявления г-на Абсандзе в связи с затягиванием знакомства с делом; а также ходатайство и 4 жалобы адвокатов г-на Абсандзе. Исходя из выше сказанного, не выдерживает ни какой критики рассуждения коллегий на счет того, что якобы г-н Абсандзе во время знакомства с материалами дела умышленно затягивал время и прокуратура не сокращало незаконно время знакомства с делом Абсандзе и его адвокатам.

Что касается предположений коллегий на счет того, что исходя

из анализа материалов дела оно не предусматривает то доказательство ходатайство, что г-н Абсандзе находился в предварительном заключении на протяжении большего времени, чем установленного законом максимального срока. Тут в первую очередь надо подчеркнуть, что коллегия совсем не рассуждала о задокументированных аргументах в ходатайстве, согласно которым в отношении г-на Абсандзе со стороны прокуратуры были грубо нарушены как следственные, так и конституционные сроки предварительного заключения. Так, как следствие по данному уголовному делу завершилось 4 октября 1998 г. а возможность ознакомления с делом г-ну Абсандзе было дано с 19 ноября и так, как срок заключения г-ну Абсандзе был продлен верховным судом до 10 октября 1998 г. ясно, что срок заключения на то время Гурама Абсандзе прокуратурой был просрочен на месяц и 9 дней. В ходатайстве также было указано, что установленный постановлением прокуратуры от 11 марта 1999 г. месячный срок знакомства с делом истек 12 апреля 1999 г. Аннулированные указанного постановления или установление нового срока не произошло, что должно было сделать прокуратура согласно требованиям 1-ой части 104-ой статьи действующего в то время УПК. Исходя из этого указанный отрезок времени обязательно должен прибавиться истекшему сроку: с 17 марта 1998 г. по 19 ноября 1998 г., что представляет с собой 9 месяцев и 20 дней вместе 16 рабочими днями пропущенными по вине прокуратуры в период ознакомления с делом, чем согласно 18-ой статье конституции Грузии нарушен 9 месячный срок предварительного заключения обвиняемого, в своем вердикте коллегия совсем не рассуждала об нарушенных в отношении г-на Абсандзе как следственных, так и конституционных сроков предварительного заключения и суд выразился только общей декларацией, что указывает на его явную необъективность.

В вердикте указано, что коллегия не сможет удовлетворить ходатайство об освобождении г-на Абсандзе из предварительного заключения, так как ему предъявлены обвинения, которые относятся к категории тяжких преступлений направленных против государства, указанное коллегией соображение полностью беспочвенно, так как на основании 2 части 159-ой статьи действующего процессуального кодекса "Суд, прокурор и следователь обязаны неукоснительно

освободить любое незаконно задержанное лицо”.

III. Судебная коллегия предположила беспочвенным то требование ходатайства, что во время следственного процесса не было произведено очной ставки свидетелей с г-ном Абсандзе и указало, что проведение данного действия возможно и на стадий судебного следствия. Для нас непонятно, почему коллегия полагает беспочвенным тот факт, что указанные в ходатайстве свидетели не были противопоставлены с г-ном Абсандзе, так как ни суд, ни прокуратура не могут отровергнуть данный факт. Что касается того, что допрос свидетелей будет возможен на стадии судебного расследования, в нашем ходатайстве было аргументировано, что проведение всего этого физически будет невозможно, чему нет аргументированного ответа в вердикте. Согласно 18-ой и 160-ой статьи действовавшего в то время УПК, предварительное следствие было обязано произвести очную ставку г-на Абсандзе со свидетелями, в частности согласно 160-ой статье: “если в показаниях обвиняемых, потерпевших свидетелей, подозреваемых есть существенные противоречия, следователь имеет право провести их очную ставку”, а согласно 18-ой статье следователь обязан принять предусмотренные законом все меры для всестороннего, полного и объективного исследования обстоятельств дела, выявить как улычительные так и оправдывающие обстоятельства обвиняемого. Исходя из этого, прокуратура на стадий предварительного следствия обязано было произвести очную ставку свидетелей, указанных в ходатайстве с г-ном Абсандзе, что она не сделала. Тут задается вопрос: если на стадий судебного расследования возможен допрос всех свидетелей, проведение очной ставки и выполнение всех процессуальных действий, тогда вообще зачем нужно предварительное следствие?

Что касается рассуждения судебной коллегий на счет того, что во время предварительного следствия действующее процессуальное законодательство не было знакомо с институтом преюдиции, тут надо спросить- на оснований какого законодательства прокуратура осуществила перенос большей части “дела Кобалия и др.” в сегодняшнее дело. Вместо с этим, как было указано в ходатайстве, с эпизодамы связанными с событиями 1992-93 г. прокуратурой для обвинительного заключения не было предъявлено даже списка свидетелей, чем были нарушены требования 207-ой статьи дейс-

твующего в то время УПК. Все это указывает на то, что прокуратура даже на стадий судебного расследования не считает нужным допрос данных свидетелей. Прокуратурой, в противовес требованиям закона, выборочно, по своему усмотрению в деле вынесены только преюдиционные доказательства. Печально, что в вердикте судебной коллегии и этот вопрос не был оценен объективно и согласно требованиям закона.

IV. В вердикте указано, что дача юридической и политической оценки событиям 1991-92 г. не входит в компетенцию следствия. Хотим заявить, что в нашем ходатайстве вообще не было поставлено вопроса на счет того, чтобы прокуратура дала какую нибудь оценку событиям 1991-92 г., мы указываем только на то, что прокуратура обязана была установить что с собой представляет государственный переварот 1991-92 г., как с юридической так и политической точки зрения, и каким правовым статусом пользовалось 1992-93 г. изгнанное правительство, так как по нашей глубокой вере без исследования указанных фактов было бы невозможно объективное и полное расследования дела, чему к тому же обязывало прокуратуру 18-ая статья действовавшего в то время УПК.

V. Что касается приведенного в ходатайстве факта на счет заявления американского генерала Уильяма Одома, мы указываем, что прокуратура была обязана согласно 24-ой, 261-ой и 263-ей статьй действовавшено УПК завести уголовное дело, провести следствие и расследование, а до проведения всех этих действий невозможно было принятие объективного решения со стороны суда. В связи с этим в вердикте приведено соображение, что указанная справка вышла в свет в октябре 1999 года, в то время как по данному делу предварительное следствие было уже завершено и дело находилось в верховном суде. Исходя из указанного ответа создается впечатление, что коллегия в связи с эпизодом попитки теракта 9 февраля 1998 г. заинтересована не в объективном и польном исследованый смысла дела, а тем, чтобы как можно скорее завершить данное дело, для выполнения заранее определенного намеченного плана, хотя бы за счет игнорирования истины.

Каждый поставленный вопрос нашего ходатайства основывается на анализе материалов уголовного дела и на действовавшей во время предварительного следствия законодательство, 19 статьй

которой были грубо нарушены прокуратурой; в вердикте же полностью неаргументированно указано, что во время следствия и расследования дела не нарушался процессуальный закон и предварительное следствие было проведено полно и объективно. К сожалению, в вердикте судебной коллегий не только не было дано аргументированного ответа, а совсем были игнорированы приведенные в ходатайстве все требования, и в нарушении требований 424-ой статьи процессуального кодекса дело было принято в производство коллегий по уголовным делам верховного суда Грузии. Что создает почву внести сомнения в объективности суда по данному делу и согласно пункту "З" первой части 105-ой статьи УПК Грузии поставить вопрос об отстранении председателя судебной коллегий.

Для нас с самого начала было ясно, что протекающее судебное расследование не могло быть рядовым процессом, так как дело касается одного из высшего должностного лица изгнанного правительства, а обвинение касается произведенной поправки теракта на президента. Было ясно то, что судье потребовалось бы огромная сила для проведения принципов верховности закона для подавления внешнего давления и именно поэтому надеялись на профессионализм и высокую нравственность г-н Юрия Ткешелашвили. К сожалению, сегодня мы опять оказались перед дилеммой об отстранении председателя коллегий, так как очевидно, что был вынесен полностью неаргументированный, тенденциозный и незаконный вердикт, что убеждает, что председатель коллегий не сможет провести данное уголовное дело объективно.

***Адвокаты: Иосиф Бараташвили,
Малхаз Джангирашвили***

25.11 1999 г.

Постановление Парламента Грузии

об устранении последствий начатого в 1991-92 годах гражданского противостояния и достижения национального согласия.

Парламент Грузии приветствует и поддерживает усилия Президента Грузии для завершения гражданско-противостояния, устранения его последствий, начала процесса национального согласия и освобождения от наказания тех лиц, которые являются подсудимыми за совершение в период вызванной в результате трагических событий 1991-1992 годов конфронтации.

В 1991 году в Грузии началось противостояние, за которым последовало свержение законной власти и гражданский конфликт.

Несмотря на то, что в дальнейшем население Грузии многократно выразило свою волю путем демократических и свободных выборов, политические последствия начатого в 1991-1992 годах гражданского противостояния до сих пор не устранены, что препятствует духовному единству страны и процессу возрождения государства.

Парламент Грузии начатое в 1991-1992 годах гражданское противостояние рассматривает как трагический период истории Грузии, когда между собой переплелись сложнейшие и взаимнопротивоположные политико-правовые проблемы.

Парламент Грузии чтит память погибших при вооруженном противостоянии, которые сражались за Родину, несмотря на их политические убеждения, и призывает всех граждан Грузии, раз и навсегда поставить точку гражданской конфронтации.

Парламент Грузии постановляет:

1. Осудить решение в государстве политических проблем путем насилия и всякую попытку свержения легитимной власти.

2. Обратиться с просьбой к Генеральной Прокуратуре Грузии:

а) в связи с изменением обстановки, в установленном уголовным процессуальным законодательством Грузии порядке, рассмотреть и решить до 1 июля 2000 года вопросы уголовного преследования подсудимых и находящихся в Грузии или за ее пределами всех тех лиц, которые отданы под суд в связи с развитыми с 1991-1992 годов по сей день событиями.

б) обеспечит опубликование до 10 июля 2000 года перечня тех лиц, в отношении которых будет принято решение о прекращении уголовного преследования и отказе в прекращении уголовного преследования.

3. Создать до 20 мая текущего года временную Парламентскую Комиссию "национального согласия", которая обеспечит

продолжение процесса национального согласия, завершение граждансконо противостояния с учетом отраженных в этом постановлении требований, принципов и убеждений.

4. Это постановление в весте в действие со дня опубликовния.

Председатель Парламента Грузии
Зураб Жвания

Тбилиси, 20 апреля 2000 года

Председателю коллегии
уголовных дел Верховного Суда
Грузии г-ну Ю.Ткешелашвили
копия: Генеральной Прокуратуре Грузии
копия: членам адвокатской коллегии Грузии
г-нам Иосифу Бараташвили и
Малхазу Джангирашвили

Х О Д А Т А Й С Т В О

На основании постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года "Об устранении последствий гражданского противостояния в 1991-1992 гг. и достижении национального согласия" была создана временная парламентская комиссия национального согласия, основной задачей деятельности которой является укрепление процесса национального согласия, завершение в стране гражданского противостояния и осуществление контроля за исполнением постановления Парламента от 20 апреля 2000 года. Наряду с другими вопросами, комиссия уполномочена рассмотреть и обратиться с рекомендацией к соответствующим ведомствам по вопросам уголовного преследования подсудимых и всех тех, находящихся в Грузии или за ее пределами, лиц, которые привлечены к ответственности с 1991-1992 годов до сегодняшнего дня в связи с произошедшими событиями. Исходя из этого, под ареал изучения временной парламентской комиссии национального согласия попадают и те подсудимые, в отношении которых в настоящее время рассматривается уголовное дело в Верховном

Суде Грузии под вашим председательством.

21 июня 2000 года на заседании временной парламентской комиссии национального согласия была рассмотрена медицинская справка о состоянии здоровья подсудимого Гурама Абсандзе, выданная главным врачом лечебного учреждения для подсудимых и заключенных Министерства Юстиции Грузии и заведующим терапевтического отделения этого же учреждения. В справке указано, что после отправки в их учреждение Г.Абсандзе высококвалифицированными специалистами был установлен следующий диагноз: пароксизм мерцательной аритмии сердца, артериальная гипертензия, липома передней стенки живота большого размера, множественные раны, нанесенные огнестрельным оружием в левой половине груди (остались 3 пули), в правой половине (1 пуля), I-II межпозвонковой области шеи (1 пуля).

В медицинской справке подчеркивается, что с целью достать оставшиеся пули, Г.Абсандзе необходимо провести оперативное лечение, но, поскольку последнее связано с "риск-фактором", поэтому, по заключению врачей, операцию желательнее провести в высококвалифицированной хирургической клинике с целью предупреждения ожидаемых осложнений.

Парламентская комиссия национального согласия обсудила состояние здоровья подсудимого Г.Абсандзе и приняла решение, чтобы обратиться с ходатайством о замене в отношении Г.Абсандзе меры пресечения - заключения распиской о невыезде и соответствующем поведении.

Считаем, что удовлетворение Верховным Судом Грузии нашего ходатайства будет способствовать продолжению процесса национального согласия, завершению в Грузии гражданского противостояния и исполнению требований постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года.

**Председатель комиссии
Василий Маглаперидзе**

**Члены комиссии: Анзор Абралава, Давид Саларидзе,
Вахтанг Бочоришвили, Губаз Саникидзе,
Джемал Гамахария, Джемал Саджаия, Арчил Гогелия,
Гурам Шарадзе, Коба Давиташвили, Элдар Шенгелаия,
Заза Двали, Ивери Челидзе, Константин Кемулария,
Вахтанг Хмаладзе, Давид Маградзе, Элизбар
Джавелидзе, Тедо Пааташвили, Тенгиз Джгушиа**

23.06.2000г.

**Председателю уголовной коллегии Верховного
Суда Грузии г-ну Юрию Ткешелашвили**
копия: **Генеральной Прокуратуре Грузии**
копия: **Членам адвокатской коллегии**
г-нам Иосифу Бараташвили и
Малхазу Джангирашвили

Х О Д А Т А Й С Т В О

**о замене в отношении Гурама Абсандзе меры
пресечения - заключения освобождением
под личный залог**

Как известно, в Верховном Суде Грузии под вашим председательством идет разбирательство уголовного дела в отношении подсудимого Гурама Абсандзе и других. Нам известно сущность предъявленного в отношении Гурама Абсандзе обвинения. Известно также то обстоятельство, что судебно-медицинской экспертизой установленным считается то, что Г.Абсандзе беспокоит ишемическая болезнь сердца с гипертонией, пароксизм мерцательной аритмии, липома большого размера, нанесенные огнестрельным оружием раны, много оставшихся в теле пуль. Известно также заключение судебно-медицинской экспертизы в том, что хотя в настоящее время г-н Абсандзе может принять участие в судебном процессе, но "если в дальнейшем будет выражено какое-нибудь присущее данной патологии осложнение... в повестку дня должна встать необходимость неотложного хирургического вмешательства".

Поскольку под ареал действия постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года подпадают те подсудимые, в отношении которых в Верховном Суде Грузии, под вашим председательством, идет разбирательство уголовного дела на основании статьи 170 УПГ Кодекса Грузии. Мы приняли решение, взять на себя обязательство встать под личный залог Гураму Абсандзе, что подразумевает обеспечение нами соответствующего поведения и немедленное объявление Г.Абсандзе по вызову суда.

Исходя из вышеизложенного, обращаемся с ходатайством о замене в отношении Гурама Абсандзе меры пресечения - заключения

освобождением под личный залог.

Считаем, что удовлетворение нашего ходатайства будет способствовать укреплению процесса национального согласия и окажет положительное влияние на дело сплочения грузинской нации.

Члены Парламента: Е.Тевдорадзе, А.Маршания, К.Мушкудиани, Г.Вахтангишвили, Дж.Саджая, Г.Топадзе, Г.Шарадзе, Г.Гвенцадзе, З.Ткемаладзе, Н.Джавахишвили, Манагадзе, В.Хмаладзе, И.Батиашвили, П.Чихрадзе, Г.Каландия, А.Гасвиани, А.Асатиани, Т.Пичхая, Т.Пааташвили, Т.Гогоберидзе, А.Шаламберидзе, В.Рчеулишвили, И.Миндели, Б.Буцхрикидзе, Т.Джанашия, Т.Гелашвили, И.Чихрадзе, З.Куцнашвили, Дж.Гогитидзе, Р.Джапаридзе, И.Гудушаури, Г.Санкидзе, М.Надирадзе, Г.Таргамадзе, В.Гварамия, О.Читанава, Р.Бакрадзе, О.Горджомеладзе, Н.Патаркалишвили, В.Гелбахиани, Г.Джоджуа, А.Брегадзе, А.Гогелия, Е.Надирадзе, Н.Григалашвили, А.Абралава, Э.Джавелидзе, Дж.Гамахария, В.Бочоришвили, С.Сигуа, Н.Модебадзе, М.Мачавариани, Р.Мишвеладзе, Ар.Асатиани, А.Гаделия, Т.Мечиаури, М.Барамидзе, Н.Навадзе, З.Капианидзе, А.Жвания, В.Маглаперидзе, З.Двали, Э.Шенгелаия, Г.Церетели, Г.Барамидзе, Г.Шугаров, З.Шерезадишвили, Д.Ткешелашвили, С.Павлиашвили, Р.Гилигашвили, Р.Далакишвили, Л.Тедиашвили, Е.Мкоян, Т.Мегрелишвили, Г.Чипашвили, Г.Болоташвили, А.Цоцонава, Дж.Эзугбаия, Г.Ломинадзе, А.Ахвледiani, В.Колбаия

1. ~~...~~ / 19. ~~...~~ / 20. ~~...~~ / 21. ~~...~~ / 22. ~~...~~ / 23. ~~...~~ / 24. ~~...~~ / 25. ~~...~~ / 26. ~~...~~ / 27. ~~...~~ / 28. ~~...~~ / 29. ~~...~~ / 30. ~~...~~ / 31. ~~...~~ / 32. ~~...~~ / 33. ~~...~~ / 34. ~~...~~ / 35. ~~...~~ / 36. ~~...~~
1. ~~...~~ / 2. ~~...~~ / 3. ~~...~~ / 4. ~~...~~ / 5. ~~...~~ / 6. ~~...~~ / 7. ~~...~~ / 8. ~~...~~ / 9. ~~...~~ / 10. ~~...~~ / 11. ~~...~~ / 12. ~~...~~ / 13. ~~...~~ / 14. ~~...~~ / 15. ~~...~~ / 16. ~~...~~ / 17. ~~...~~ / 18. ~~...~~ / 19. ~~...~~ / 20. ~~...~~ / 21. ~~...~~ / 22. ~~...~~ / 23. ~~...~~ / 24. ~~...~~ / 25. ~~...~~ / 26. ~~...~~ / 27. ~~...~~ / 28. ~~...~~ / 29. ~~...~~ / 30. ~~...~~ / 31. ~~...~~ / 32. ~~...~~ / 33. ~~...~~ / 34. ~~...~~ / 35. ~~...~~ / 36. ~~...~~

36. ~~Handwritten text~~ / ~~Handwritten text~~ / ~~Handwritten text~~ / ~~Handwritten text~~
37. ~~Handwritten text~~ (1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Народный защитник Грузии

**Председателю коллегии уголовных
дел Верховного Суда Грузии
Г-ну Ю. Ткешелашвили**

**копия: Генеральной Прокуратуре
Копия: Адвокатам, защищавшим
интересы Г. Абсандзе**

Господин Юрий!

В верховном Суде Грузии под вашим председательством идет рассмотрение уголовного дела в отношении подсудимого Гурама Абсандзе и других. Как известно, судебно-медицинской экспертизой установленным считается, что Г. Абсандзе беспокоит ишемическая болезнь сердца с гипертонией, пароксизм мерцательной аритмии, липома большого размера, нанесенные огнестрельным оружием раны, оставшиеся в теле пули. Несмотря на тревожное состояние здоровья Г. Абсандзе, в отношении него не происходит замена меры пресечения - заключения, это бросает тень как на правосудие, так и на власть в целом.

Исходя из тяжелого состояния здоровья Г. Абсандзе и с целью укрепления начатого в стране процесса национального согласия, 81 депутат большинства и меньшинства Парламента Грузии (в том числе 4 вице-спикера и председатели фракций) подписали посланное на ваше имя ходатайство о замене меры пресечения в отношении Г. Абсандзе - заключения освобождением под залог.

Народный защитник Грузии всесторонне разделяет требование парламентариев и считает, что подобное решение будет способствовать углублению начатого в стране процесса примирения.

Исходя из сущности дела, обращаемся с ходатайством о замене меры пресечения в отношении Г. Абсандзе - заключения освобождением под личный залог.

С уважением,

Н. Девдариани

21. 07. 2000г.

**Государственный поверенный
Президента Грузии в делах
Мингрелии и Земо (Верхней) Сванети**

**Председателю Верховного Суда
Грузии господину Л. Чантурия**

Господин Ладю!

В аппарате поверенного Президента Грузии в делах Мингрелии и Земо (Верхней) Сванети, Гамгеоба (управления) Зугдиди и Сенаки поступила просьба представителей объединения национальных сил, региональной организации политзаключенных и политически преследуемых, а также одной части населения, заменить в отношении подсудимых Гурама Абсандзе, Зураба Гвазава, Сосо Санаия и Гии Заркуа меру пресечения - заключение другой более легкой мерой пресечения, при этом они отмечают, что состояние здоровья подсудимого Г. Абсандзе крайне тяжелое.

Просим рассмотреть.

С глубоким уважением

**Б. Джикия,
поверенный Президента
Л. Читанава,
Гамgebели Зугдидского района
Т. Дгебуадзе,
Гамgebели Сенакского района**

28. 05. 2001 г.

**Президенту Грузии
г-ну Эдуарду Шеварднадзе**

Господин Президент!

Доведение до конца начатого еще в 1992 году, по Вашей инициативе, процесса национального согласия имеет важное значение для единства нации и укрепления основ грузинского государства.

На основании постановления Парламента Грузии об устранении последствий гражданского противостояния в 1991-1992 годах и достижении национального согласия от 20 апреля 2000 года, была создана временная Парламентская Коллегия национального согласия, основной целью деятельности которой является продолжение, вместе с Советом Безопасности, процесса национального согласия, содействие устранению гражданского противостояния.

Наряду с другими вопросами, Комиссия уполномочена рассмотреть и обратиться с рекомендацией к соответствующим ведомствам по вопросам уголовного преследования всех находящихся в Грузии или за ее пределами тех лиц, которые были привлечены к ответственности в связи с развившимися с 1991-1992 годов по 20 апреля 2000 года событиями.

Исходя из этого, под ареал изучения Парламентской Коллегии национального согласия подпадает и дело первого заместителя премьер-министра свергнутой власти, министра экономики и финансов, в настоящее время подсудимого Гурама Абсандзе.

Предъявленные в отношении Гурама Абсандзе обвинения условно делятся на две основные части. Первая часть обвинений касается произошедших в 1992-1993 годах событий. В связи с этими событиями, Гураму Абсандзе по обвинительному заключению было предъявлено более 60 обвинений.

2 апреля 2001 года, в процессе судебного следствия дела, сторона обвинения отказалось от предъявленных Гураму Абсандзе, в связи с событиями 1992-1993 годов, 60 обвинений, из-за их необоснованности, и оставила только два, что в обществе укоренила мнение, что предъявленное Гураму Абсандзе обвинение вытекает из политической конъюнктуры, построено на предположениях и не подтверждено реальными доказательствами.

Именно это обстоятельство вызывает всеобщее недовольство, особенно в Мингрелии, и так напряженную обстановку делает вз-

рывоопасной. Подтверждение этому Сенакская акция 24 мая, которая завершилась перекрытием на несколько часов центральной магистрали; а также акция голодания в Сенаки и начатая 27 июня в Зугдиди акция самосожжения.

В результате вмешательства Совета Безопасности, они временно отказались от приведения в исполнение своих намерений, но ситуация снова остается тяжелой и ожидается ее обострение.

В связи с данным вопросом, важна и позиция Генеральной Прокуратуры Грузии, которая была выражена в посланном Парламентской Комиссии национального согласия официальном письме (13-1-Г-01; 27.06.2001 - приложение №1). В этом письме Прокуратура поддерживает двух постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года и заявляет, что из-за изменения обстановки, вопрос прекращения уголовного дела в отношении Гурама Абсандзе может быть решен, в установленном Уголовным Процессуальным законодательством Грузии порядке, до завершения рассмотрения дела в суде.

Исходя из сложившейся ситуации, мы считаем, что до завершения дела в суде освобождение Гурама Абсандзе под поручительство серьезно содействовало бы разрядке напряжения.

Вы много раз принимали неординарное, но гуманное решение с целью устранения гражданской конфронтации и достижения национального согласия. Мы глубоко убеждены, что такое решение будет способствовать утверждению в Грузии национального согласия, завершению гражданского противостояния и на еще более высокую ступень поднимет дело единства грузинской нации.

С глубоким уважением,

Члены Парламента Грузии: Василий Маглаперидзе, Котэ Кемулария, Эльдар Шенгелая, Заза Двали, Вахтанг Бочоришвили, Коба Давиташвили, Анзор Абралава, Джемал Гамахария, Арчил Гогелия, Элизбар Джавелидзе, Гурам Шарадзе, Тедо Пааташвили, Ивери Челидзе, Джемал Саджая, Губаз Саникидзе, Петр Цискаришвили, Ладო Чипашвили, Александр Шаламберидзе, Майя Надирадзе, Теймураз Гогоберидзе, Акаки Асатиани, Демур Гаделия, Гено Каландия, Дмитрий Джаиани, Арнольд Пендерава, Валерий Чантурия, Давид Гвадзабия, Вахтанг Гварамия,

Нодар Григалашвили, Германэ Пацация, Вахтанг Рчеулишвили, Петр Берая, Ираклий Чубинишвили, Вахтанг Колбая, Тенгиз Джгушия, Каха Читая, Ираклий Гогавя, Давид Саралидзе, Бесик Лагвилава, Нодар Модебадзе, Арнольд Жвания, Хатуна (Нино) Хоперия, Отар Читанава, Элена Тевдорадзе, Георгий Хевиашвили, Георгий Кохреидзе, Эдуард Сурманидзе, Давид Ткешелашвили, Мосэ (Мамука) Кобахидзе, Тенгиз Газделиани, Мераб Самадашвили, Джемал Сванидзе, Роман Далакишвили, Джемал Мебуке, Иван Мерабишвили, Давид Капанадзе, Бежан Гонашвили, Роман Кусиани, Соломон Павлиашвили, Армаз Шаманаури, Георгий Джакели

руководство мингрельского региона:

В. Антия (председатель Сакребуло Зугдидского района)

В. Цхадая (председатель Сакребуло г. Зугдиди)

Дж. Цулаия (гамgebели Мартвильского района)

Н. Арония (поверенное лицо народного защитника в Мингрелии и Земо (Верхней) Сванети)

А. Микава (гамgebели Хобского района)

Б. Ласарейшвили (гамgebели Абашского района)

Т. Дгебуадзе (гамgebели Сенакского района)

Д. Кантария (гамgebели Цаленджихского района)

Л. Читанава (гамgebели Зугдидского района)

А. Пертая (гамgebели Чхороцкуйского района)

А. Крылов (секретарь Сакребуло Чхороцкуйского района)

А. Джанджгава (председатель Сакребуло Цаленджихского района)

Т. Дарджания (мэр города Поты)

Дж. Кемулария (председатель комиссии Сакребуло Поты)

Л. Цагурия (председатель комиссии Сакребуло Поты)

Т. Цурцумия (секретарь Сакребуло Поты)

**Президенту Грузии
господину Эдуарду Шеварднадзе**

Господин Эдуард!

Вчера, без всякого предварительного согласования, ко мне пришли участники проходящей в Зугдиди с целью освобождения политзаключенных акции.

Состоялось почти трехчасовая беседа, где мы пытались проанализировать сложившуюся ситуацию. Я убедился, что, хотя эти люди, по своим политическим взглядам (они и не скрывают этого) являются сторонниками бывшего Президента, это обстоятельство совершенно не мешает им, увидеть действия определенных деструктивных сил в Мингрелии (████████████████████). На сборе в Хоби, где прозвучал призыв объявить Мингрелию автономией, именно эти люди воспрепятствовали этому мнению.

Как они растолковывают, если процесс национального согласия не пройдет активно, то эти деструктивные силы, возможно, достигнут дестабилизации в Мингрелии. Но если власть более действенно проведет процесс согласия, то они обещают, что не допустят расцветание деструктивных сил в Мингрелии.

По моему мнению, упустить этот шанс с нашей стороны было бы политической глупостью. В конце концов их основные требования: освобождение Абсандзе под поручительство, продолжение процесса, которого не обойдет стороной Абсандзе, более действенное изучение Прокуратурой заново тех оставшихся дел, по которым сегодня подсудимыми являются участвующие в событиях 1991-1992 годов лица. После беседы с Гией Мепаришвили я узнал, что изучение вышеупомянутых дел завершится до 9 июля и итоги будут опубликованы в прессе. Это, конечно, будет положительным шагом в процессе согласия.

Поскольку они пожелали, в первую очередь, встретиться со мной, как они высказались, с сыном своего угла и человека, который активно поддержал начатый вами процесс согласия и принятое Парламентом соответствующее постановление, то я еще больше ощутил ту ответственность, которая обязывает активно действовать.

Что касается роли Парламента в этом деле, то я попытаюсь собрать "Комиссию согласия", встретиться с этими людьми с тем, чтобы разработать план действия Комиссии на ближайший период.

Что касается решения вопроса Абсандзе, то я это понимаю, в первую очередь, как вопрос политической воли. В конце концов, мы все хорошо понимаем, что изгнание власти Гамсахурдиа был политическим актом и не вмещается в никакие правовые рамки.

В первую очередь, Вы и мы, все вместе должны пытаться, чтобы Грузия избежала еще одного очага напряжения, которое мне кажется вполне реальным. Я действительно увидел в глазах этих людей готовность исполнения того намерения, которое они задумали. А контакт с ними дает нам возможность воздействия на них и использование их против деструктивных сил, поскольку, несмотря на свои взгляды, они сторонники единства и усиления Грузии.

Прибывшие в Тбилиси участники акции, насколько я знаю, обратились к господину Н.Саджая с просьбой, чтобы произошла их встреча с вами. Я лично считаю, что всякой информации лучше Ваша личная встреча с этими людьми. Хотя, я хорошо понимаю, что это решить Вам.

Мы также договорились, что к концу следующей недели я поеду в Зугдиди.

С глубоким уважением,

Эльдар Шенгелая
Заместитель председателя Парламента Грузии

30. 06. 2001 г.

**Комиссия по Национальному
Примирению Парламента Грузии
г-ну Василу Маглаперидзе**

**Копия: Председателю Верховного
Суда Грузии г-ну Ладо Чантурия**

Уважаемые господа!

Позвольте выразить благодарность за проявленную Вами инициативу безотлагательного освобождения Г.Абсандзе. Надеюсь, что содержащее эту инициативу ходатайство Комиссии вместе с моим обращением по данному поводу от 25 апреля 2000 г., которое, как мне сообщили в Генеральной Прокуратуре, было направлено в Верховный Суд, позволят в скорейшем времени разрешить этот вопрос.

Ранее мне неоднократно приходилось выступать с напоминаниями об оказании должной медицинской помощи Г.Абсандзе. Насколько мне известно, Г.Абсандзе в настоящее время нуждается в срочной операции; он страдает серьезным сердечным заболеванием и имеет в теле 11 неизвлеченных пуль и осколков. Многократно ко мне поступали иные серьезные сообщения относительно проблем с его здоровьем.

Помимо этого, Г.Абсандзе в соответствии с законодательством РГ де факто признан незаконно находящимся под стражей (в силу шести различных оснований) председательствующим на судебном процессе Ю.Ткешелашвили в его решении от 14 марта на процессе, проходящем в Верховном Суде Грузии.

В силу вышеперечисленного мне представляется, что есть все основания правового и гуманитарного характера для скорейшего удовлетворения ходатайства Вашей Комиссии.

Именно такой шаг необходим на пути становления и развития процесса Национального Примирения в Грузии.

С уважением

С.А. Ковалев

6. 07. 2000 г.

Председателю Верховного Суда

Грузии господину Ладо Чантурия

**копия: Председателю Комиссии
национального согласия
господину Василию Маглаперидзе**

подсудимого Гурама Абсандзе

з а я в л е н и е

Как Вам известно, с 14 мая 1999 года Коллегия уголовных дел Верховного Суда Грузии (председатель - Ю.Ткешелашвили, заседатели - О.Ясешвили и Н.Папавадзе) рассматривает уголовное дело мое и других.

Я не приступлю к подсчету и анализу допущенных Судебной Коллегией грубых нарушений и вынесения, тенденциозных, абсолютно безосновательных и необоснованных определений, поскольку по этим вопросам Вы информированы моими адвокатами, за которым, к сожалению, не последовало никакого реагирования с вашей стороны. Я хочу привлечь Ваше внимание на один факт - факт оставления меня без защиты.

Господин Ладо, факт, что Суд зашел в правовой тупик, причины которого: неверное ведение суда Судебной Коллегией; принятие совершенно незаконных и необоснованных определений; неверная интерпретация Судебной Коллегией уголовных процессуальных норм, исходя из этого, явное посягательство на требования закона.

Вы мной неверно информированы в связи с отстранением адвокатов. Возбудить ходатайство с требованием отстранения адвокатов меня вынудило вынесенное Судебной Коллегией незаконное определение, согласно которому стороне защиты было запрещено представлять доказательства. Судебная Коллегия не смогла разъяснить (может быть Вы объясните), на основании какой статьи процессуального законодательства она вынесла такое незаконное решение. Представлять доказательства нам было запрещено тогда, когда: я, как подсудимый, не давал показание в связи с событиями 1992-1993 годов; из приглашенных нами 122 свидетелей не было допрошено ни одного (начали допрашивать одного свидетеля, но не дали довести до конца); нам не была дана возможность представить суду имеющиеся в уголовном деле материалы, которые подтверждают мою невиновность. Может спросите Ю.Ткешелашвили, что или кто вынудил его принять такое решение.

Здесь же хочу отметить, что для представления доказательств стороне обвинения „выделили“ семь месяцев, а стороне защиты только полтора месяца. Интересно, какими процессуальными нормами руководствовался господин Ю.Ткешелашвили при принятии такого незаконного решения.

Поскольку Судебная Коллегия лишила моих адвокатов право на использование всех законных средств и способов защиты для моей защиты, я был вынужден отстранить их, но пока я возбудил бы ходатайство об остранении, я еще раз потребовал от Судебной Коллегии дать нам полтора месяца для представления доказательств, но и это законное требование было игнорировано. Все это обусловило то, что мои адвокаты покинули судебное заседание.

После этого Судебной Коллегией был приглашен адвокат Т.Чикваидзе, которого я отстранил в соответствии с пунктом „б“ ст. 107 УПК Грузии, что Судебная Коллегия не удовлетворила. Адвокат Т.Чикваидзе ознакомился с уголовным делом один месяц и 13 дней, во время чего, как сам заявил, ознакомился из 100 томов только с 6-тью.

16 июля этого года на судебном заседании адвокат Т.Чикваидзе потребовал для ознакомления с материалами дела еще 3 месяца, что не было удовлетворено Судебной Коллегией. В тот же день между мной и Т.Чикваидзе произошел спор, „после чего он, с целью самоотстранения, обратился к Судебной Коллегии с заявлением. Здесь же надо отметить и тот факт, что адвокат Чикваидзе пришел ко мне, в тюрьму, только один раз, на полчаса, 15 июля этого года, между нами никакого согласования позиций не произошло, поскольку он практически не был ознакомлен с делом.

Так, что я не отказывался от защиты, я хочу, чтобы мою защиту осуществили адвокаты - господин Сосо Бараташвили и господин Малхаз Джангирашвили, но для этого необходимо чтобы Судебная Коллегия дала им право представить доказательства и осуществить реальную защиту. Если Судебная Коллегия примет такое решение, тогда они завтра же приступят к осуществлению моей защиты.

Что касается моего выдворения из зала суда 25 июля этого года, то эта была устроенная Судебной Коллегией бездарная провокация, которую увидела вся Грузия. В связи с этим фактом наша сторона подготавливает материалы для представления в соответствующие органы.

С уважением,

Г.АБСАНДЗЕ

28.07.2001 г.

**Председателю коллегии
уголовных дел Верховного Суда
Грузии г-ну Ю. Ткешелашвили**
копия: **Генеральной Прокуратуре**
копия: **Адвокатам, защищавшим
интересы Г. Абсандзе**

Господин Юрий!

11-12 июня 2000 года в аппарат Народного защитника обратились адвокаты бывшего под вашей подсудимостью дела Абсандзе и других, с вердиктом о изгнанных из зала по разной причине подсудимых.

Исходя из сути дела, считаем необходимым дальнейшее продолжение судебного процесса с участием подсудимых. Необходимость данного вытекает из того, что без подсудимых проведенный судебный процесс превратится в однородную формальность и в глазах общества поставит под сомнение законность вердикта.

С предусмотрением данного, ходатайствуем о возвращении в зал заседания суда подсудимых.

С уважением,

Н. Девдариани

21. 07. 2000 г.

**Председателю Верховного Суда
Грузии господину Ладю Чантурия**

Господин Ладю!

Сообщаем, что несмотря на проведенные в Грузии судебные реформы, снова грубо нарушаются требования как Конституции Грузии, так и Уголовного процессуального Кодекса Грузии. Судебный процесс по т.н. делу Гурама Абсандзе и других с начала до конца проходил тенденциозно, а его завершающий этап напоминает проведенные в 1937-1938 годах т.н. "тройкой" процессы.

Мы ни в коем случае не вмешиваемся в деятельность суда, но то уродство, распоясанность, которые были вызваны действием судьи Юрия Ткешелашвили, выходит за всякие рамки, что вызывает недовольство и возбуждение широких масс общественности. Его действия направлены на срыв проходящих в стране процессов согласия, для достижения которых более одного года работают как

Парламентская Комиссия согласия, так и большая часть общества. Срыв этого процесса прямо связан с новой напряженностью, дестабилизацией и другими осложнениями, что ничего хорошего не принесет стране. Наоборот, нанесенный ущерб еще более понизит авторитет Грузии. Поэтому для нас не все равно, и мы не можем спокойно смотреть на то безобразие, которое происходит в Верховном Суде. Наш гражданский долг - воспрепятствовать этим уродствам и грубым нарушениям. На этот раз мы хотим привлечь ваше внимание на эти проблемы, чтобы процесс судебной реформы осуществился в соответствии с европейскими стандартами.

В противном случае, если мы не примем соответствующих мер для обеспечения выполнения Конституции страны и устранения имеющихся нарушений и искажений, то возможно осложнение ситуации в стране, а ответственность за ожидаемые тяжелые последствия ляжет лично на вас.

Обоснованные материалы по поводу вышеуказанных нарушений и искажений приложены к данному обращению.

**С добрыми пожеланиями,
от имени координационно-информационного центра
Грузии политзаключенных и политически преследуемых
Мурман Закараия**

06. 08. 2001 г.

**Генеральному прокурору Грузии
господину Г. Мепаришвили**

**О прекращении уголовного
преследования Г. Абсандзе,
И. Санаия, З. Гвазава и Г. Заркуа**

Господин Гия!

По рекомендации №109/01 от 27 июля 2000 года, обратилась к Генеральному прокурору Грузии о выборе такого вида меры пресечения в отношении связанных с произошедшими в Зестафони 9 июля 2000 года событиями И. Санаия и Г. Заркуа, которая не была

бы связана с заключением.

Несмотря на тяжелое семейное положение обоих из них (у Санаия два малолетних ребенка, он - участник борьбы за территориальную целостность Грузии, член Союза ветеранов Грузии, а у Заркуя психически больной ребенок), это ходатайство народного защитника не было удовлетворено.

16 мая 2001 года ему переслали мою рекомендацию 338/01-1/136, на основании постановления Парламента Грузии о национальном согласии от 20 апреля 2000 года, о прекращении уголовного преследования Гурама Абсандзе, но ответа до сегодняшнего дня не получили.

Возвращаясь к моим прошлым рекомендациям, еще раз обращаюсь с просьбой рассмотреть в пределах названного постановления Парламента вопрос прекращения уголовного преследования Г. Абсандзе, И. Санаия, Г. Заркуа и М. Гвазава и своевременно сообщить о принятом решении.

С уважением,

Нана Девдариани

21.06.2001г.

***Генеральному Прокурору Грузии
г-ну Г. Мепаришвили***

Уважаемый г-н Мепаришвили!

Насколько мне известно, в конце июня сего года была достигнута предварительная договоренность с участием Вашего ведомства и Совета Безопасности о снятии с подсудимого Гурама Абсандзе всех оставшихся обвинений, включая обвинения в государственной измене и в финансировании теракта 9 февраля 1998г. в связи с отсутствием у суда доказательств этих обвинений и во исполнение

Постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000г.

Мне представляется, что такой шаг является единственно правильным, насущным и необходимым на пути действительного достижения политического примирения и согласия в Грузии.

Насколько мне известно, в соответствии с действующим грузинским законодательством такой шаг должен будет повлечь за собой автоматическое освобождение из-под стражи Г.Абсандзе (в зале суда), о необходимости чего я очень давно и многократно ставил вопрос перед Вами, Вашим предшественником г-ном Дж.Бабилашвили, г-ном Л.Чантурия, г-ном М.Саакашвили и непосредственно перед г-ном Э.Шеварднадзе.

Позвольте выразить свою надежду на скорейшее решение этой острой проблемы.

С. А. Ковалев

10.07.2001г.

***Генеральному прокурору Грузии
господину Гие Мепаришвили***

24 мая этого года по требованию Сенакской акции состоялась Ваша встреча с представителями Парламентской Комиссии национального согласия, Координационного центра политзаключенных и политически преследуемых и с адвокатами Г.Абсандзе. Участники акции требовали, чтобы Прокуратура вытребовала из суда дела Г.Абсандзе, С.Санаия, З.Гвазава, Г.Заркуа и немедленно освободила их, как незаконных заключенных. Раньше Координационный центр и народный защитник госпожа Нана Девдариани обратились к Вам с аналогичной просьбой.

Во время встречи представители Комиссии национального согласия - господин В.Маглаперидзе и господин К.Кемулария привлекли ваше внимание и на имеющиеся в исполнении постановления Парламента от 20 апреля 2000 года другие недостатки.

Вы участникам встречи обещали, что разберетесь в сложившейся ситуации и в ближайшие дни сформулируете вашу позицию.

Прошедшие дни показали, что Прокуратура еще более ужесточила свой подход к проблеме. Сторона обвинения поддержала весьма незаконное решение судьи Ткешелашвили, в силу которого Г.Абсандзе лишили права защиты и представления доказательств самого себя. Участники акции Ваше действие воспринимают как продолжение политики осуществленного со стороны власти против Мингрелии с 1992 года по сей день геноцида.

Участники акции заявляют, что если их требование не будет удовлетворено в ближайшие дни, акция возобновится на Тбилиси-Потской магистрали. Она станет гораздо более радикальной и широкомасштабной, многие бывшие политически преследуемые и политзаключенные заявляют, что они не вытерпят такого издевательства и всенародно сожгут себя.

Ответственность за ожидаемые осложнения будет возложена на власть.

***от имени Координационно-информационного центра
политзаключенных и политически преследуемых
Мурман Закараия***

19.06.2001 г.

***Генеральному прокурору Грузии
господину Гие Мепаришвили***

Господин Гия!

Благодарим за то благоразумие, которое вы проявили в связи с теми проблемами, которые выдвигали участники Сенакской и Зугдидской акций в мае, июне, июле и для того, чтобы в присланном нам письме 12-1Г-01, 16.07.2001 г. подтвердили приверженность к достигнутому при проведенных по инициативе секретаря Совета Безопасности господина Нугзара Саджаия переговорах соглашению

- в связи с расширением действия постановления Грузии от 20 апреля 2000 года по возбужденным в отношении Гурама Абсандзе, Зураба Гвазава, Гии Заркуа, Иосифа Санаия и других уголовным делам.

В результате проведенных вами мероприятий производство дела было прекращено в отношении 72 сторонников законной власти. Мера пресечения была заменена легкой формой в отношении подсудимого Гии Заркуа. При этом надо отметить то, что на основании постановления Парламента от 20 апреля 2000 года, прокурор на судебном процессе в отношении Гвазава и Санаия снял связанное с событиями 19 октября 1998 года обвинение. Все это бесспорно подтверждает вашу благосклонность к процессу национального согласия, что вы подтверждаете и в посланном нам письме. В то же время ваше внимание хотим остановить на следующем обстоятельстве - в посланном прокуратурой письме сказано: "Вследствие изменения обстановки в отношении Гурама Абсандзе, вопрос прекращения уголовного дела будет решен в установленном Уголовным Процессуальным законодательством Грузии порядке". А подпунктом "а" пункта 2 постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года определено: "В связи с изменением обстановки, в установленном Уголовным Процессуальным законодательством Грузии порядке до 1 июля 2000 года рассмотреть и решить вопросы уголовного преследования подсудимых и всех тех находящихся в Грузии или за ее пределами лиц, которые привлечены к ответственности в связи с развитыми с 1991-1992 годов по сей день событиями".

В ходе судебного процесса, сторона государственного обвинения воспользовалась присвоенным ей ст. 57 и 24 Процессуального Кодекса правом и в отношении Г.Абсандзе сняла обвинение в целом ряде эпизодов. Но, к сожалению, в его отношении, без всякого обоснования, снова оставила целый ряд обвинений, что вызывает наш особый интерес, поскольку если Прокуратура считает, что имеется основание прекратить дело в отношении Г.Абсандзе (как это указано в письме начальника отдела государственного обвинения, в суде первой инстанции управления государственного обвинения), то почему и в этом случае не использует государственное обвинение присвоенное ст. 24, 57 и 28 Процессуального Кодекса право и почему не снимает в отношении Г.Абсандзе обвинение на

этом этапе процесса.

Нам остается надеяться, что вследствие изменения обстановки, которое наступило в связи с постановлением Парламента от 20 апреля 2000 года, с опозданием, на один год, но все же прекратится дело уголовного преследования в отношении Гурама Абсандзе.

Господин прокурор, как из посланного Президенту временной Парламентской Комиссией национального согласия, парламентариями и руководителями Мингрельского региона обращения (копия приложена), а также из посланного Вам народным защитником Грузии г-жой Наной Девдариани письма видно, что постановление Парламента от 20 апреля 2000 года должно быть исполнено и в отношении господина Гурама Абсандзе, с него должно быть снято обвинение в обоих его частях: в связи с событиями как 1991-1992 годов, так и 9 февраля 1998 года, как это было сделано в отношении выступления 19 октября 1998 года. Тем более, что предъявленное обвинение вытекает из политической конъюнктуры и, как показал судебный процесс, построено на предположениях.

Господин прокурор, в то время как политическая власть, Президент, как потерпевший, защищающие права человека организации (как внутри страны, так и за ее пределами), разделяют выдвинутый Комиссией национального согласия вопрос, отказ с вашей стороны от совершенного решения будет значить то, что перед настоящим и будущим Грузии вы берете на себя такую ответственность, нести которую превышает возможности одного человека, хоть Генерального прокурора. Поэтому считаем себя обязанным сообщить, что необходимо выполнить постановление Парламента от 20 апреля 2000 года в отношении господина Гурама Абсандзе и снять обвинение в обоих его частях. В противном случае, те политические осложнения, которые имели место в прошлых месяцах и нашими совместными усилиями временно приостановлены, начнутся с новой силой и на этот раз вся ответственность будет возложен только на вас.

С добрыми пожеланиями,

***от имени Координационно-информационного центра
Мурман Закарая***

31.07.2001г.

**Секретарю Совета безопасности
Грузии господину Нугзару Саджая**

Сегодня в г. Зугдиди, у здания краевой администрации началась акция протеста с требованием освободить политзаключенных Г.Абсандзе, С.Санаия, Э.Гвазава и Г.Заркуа. 32 человека решили покончить жизнь самосожжением, если их справедливые требования не будут удовлетворены и снова будет продолжаться осмеяние над волей мингрельского населения и мучение их лучших сынов. Участники акции уверены, что вы в состоянии способствовать справедливому решению этой проблемы, и поэтому они просят встречи с вами. Надеемся, что вы учтете целую серьезность сложившейся обстановки и не допустите, чтобы в и так разоренной Мингрелии случилось еще одно, новое несчастье, найдете время и встретитесь с участниками акции.

**от имени Координационно-информационного центра
политзаключенных и политически преследуемых
Мурман Закарая**

27.06.2001г.

**Заместителю председателя Парламента
господину Эльдару Шенгелая**

Господин Эльдар!

Как в посланном вчера, 27 июня письме сообщали, участники начатой в Зугдиди акции самосожжения требуют встречи с вами. Они не получили какого-нибудь конкретного ответа. Участники акции сегодня, в 15.00 часов собираются привести в исполнение свое намерение.

Мы обратились с просьбой к Гураму Абсандзе и другим политзаключенным, чтобы те, с их стороны, обратились к участникам акции, чтобы они отказались от самоликвидации, но, если с вашей стороны не будет соответствующего реагирования, тогда наши всякие усилия пройдут даром и неизбежно несчастье.

Надеемся, что вы проявите благоразумие и сделаете все во избежание этой страшной трагедии.

**от имени Координационно-информационного центра
политзаключенных и политически преследуемых
Мурман Закаря**

28.06.2001г.

**Председателю Временной
Парламентской Комиссии
Национального согласия
Парламента Грузии господину
Василию Маглаперидзе**

Господин Василий!

Мы рассмотрели ваше письмо в связи с использованием постановления Парламента Грузии в отношении подсудимого Гурама Абсандзе от 20 апреля 2000 года.

Генеральная Прокуратура Грузии поддерживает согласия и выражает готовность принять участие при рассмотрении во временной Парламентской Комиссии национального согласия всех тех злободневных вопросов, которые способствуют устранению последствий гражданского противостояния в 1991-1992 годах.

При этом извещаем, что вследствие изменения обстановки в отношении Г.Абсандзе, вопрос прекращения уголовного дела будет решен в установленном уголовным процессуальным законодательством Грузии порядке, до завершения рассмотрения дела в суде.

С уважением,

**государственный советник юстиции, первый
заместитель генерального прокурора Грузии**

В. Бенидзе

Председателю Временной

**Парламентской Комиссии
Национального Согласия
г-ну В. Маглаперидзе**

Уважаемый г-н Василий!

Я только что узнал об окончании судебного процесса Г. Абсандзе и др. и о том, что осужденные приговорены к очень большим срокам лишения свободы.

Мне хотелось бы узнать в этой связи, намерена ли возглавляемая Вами комиссия сразу же ходатайствовать о немедленном применении Парламентского Акта о Национальном Согласии от 20 апреля 2000 года?

Я убежден, что возможные ссылки на тяжесть выдвигаемых обвинений в совокупности со всем характером проведенного судебного процесса не дают ни малейших оснований для отказа в немедленном применении Акта.

Со своей стороны позвольте заверить Вас в неизменной готовности к плодотворному сотрудничеству.

С уважением,

Депутат С. А. Ковалев

27.08.2001г.

**Доклад В. Маглаперидзе в Парламенте о
проведенной Комиссией национального
согласия работы**

Мы все знаем, какая трагедия произошла в Грузии. Страна перенесла гражданскую войну, дальнейшее вооруженное противостояние...

Как видно, гражданская война - трагическая закономерность истории человечества. Главное то, насколько осилит страна этот кризис...

Международный опыт показывает, что любая страна сможет выйти из гражданского кризиса, если выберет путь национального

согласия.

Временная Парламентская Комиссия национального согласия была создана в конце июня 2000 года. Всего 6-7 месяцев (приблизительно 180-200 дней), как работаем. Это довольно малый промежуток времени для любого важного дела, тем более, если учесть сложность и актуальность стоящих перед нами проблем. В работе Комиссии принимали участия все фракции...

В целом я, как председатель Комиссии и член Парламента, хочу поблагодарить моих коллег из фракции "XXI век", поскольку убежден (и так было), что существующие между нами противостояния являются идущими к цели наилучшими путями.

Хочу аргументировано обосновать, почему была актуальной именно и особенно тема заключенных. В первую очередь, потому и это главное, что мы имели дело с судьбами конкретных людей. Надеюсь согласитесь, что человек является самой большой ценностью человечества. С другой стороны, это имело большое политическое значение. Невозможно говорить о переходе на следующий этап согласия, расширении этого процесса до тех пор, пока существует проблема заключенных или тех людей, в отношении которых есть сомнение, что они осуждены по политическому признаку (в частности, за то, что они - "звиадисты"). В противном случае, не будет осуществлен следующий этап национального согласия, поскольку без освобождения осужденных по политическому признаку, не будет существовать фактор взаимодоверия, который является главнейшим и обязательным элементом воплощения в жизнь желания достижения согласия. Это не является только нашим оригинальным заключением, этому учит и международный опыт, который стал доступным для нас и для всех заинтересованных лиц, благодаря подготовленной исследовательским Департаментом Парламента интересной работе ("Международный опыт о достижение национального согласия"). В нем, на основании опыта другой страны, главнейшей задачей первого этапа достижения национального согласия названо решение именно вопроса заключенных. Более того, определено, что без снятия вопроса заключенных излишен разговор о всех других мероприятиях, поскольку в этом случае силы, которые находятся на свободе и с которыми ведется диалог, фактически связаны по рукам и ногам, и они вынуждены и не продолжать разговор на эту тему. Именно поэтому мы были заняты на первом этапе, в значительной мере, вопросами заключенных и разыскиваемых...

В разработке постановления Парламента от 20 апреля участвовали члены Парламента, заключенные и новоосвобожденные. Наше

сотрудничество было интересным и результативным. Обе стороны выше личного ставили идею согласия. Поэтому будет правомерным, если многих из них поблагодарит общество. Это не только эмоция, общество имеет право на информацию о них. Я благодарю господина Гурама Абсандзе. Члены комиссии согласятся, что он, несмотря особенно тяжелое личное положение, неоднократно обращался к нам и постоянно ставил идею национального согласия и единства государства выше личных переживаний, чем сыграл важную роль в процессе согласия. Более того, скажу, что он был одним из активных неофициальных членов Комиссии согласия и, с этой целью, во многих критических ситуациях воспользовался своим авторитетом.

13.02.2001г.

***Народному защитнику Грузии
госпоже Нане Девдариани***

Госпожа Нана!

Защита прав человека, в первую очередь, подразумевает защиту Конституционных прав. Соответственно, самое большое нарушение - нарушение Конституционных прав. для сегодняшней- переходной эпохи Грузии не чужды такие действия. Но плачевно и тревожно то, что это делает единственный реформированный орган - Верховный суд.

В Верховном суде судебное дело Гурама Абсандзе и других проводится с грубыми нарушениями Конституционных прав, в частности:

а) нарушено 3 часть ст. 42 "Гарантировано право защиты".

Судья в процессе судебного расследования со своим невалифицированным и тенденциозным отношением не дал возможности адвокатам совершить полноценную защиту и принудил их оставить процесс. Не удовлетворились этим и с намерением провокации, на судебном процессе были в ведены переодетые и вооруженные спецназовцы, которые совершили провокацию, а судья выдворил подсудимых. По этому, большинство подсудимых, в тои числе

гурам Абсандзе, остались без защиты. В судебном процессе как в 1937-ом, осталось "тройка" - три судья, три прокурора и три адвоката.

б) нарушено 6 часть ст. 42 Конституции: "Обвиняемый имеет право потребовать вызов и допрос своих свидетелей в таких же условиях, которые имеют свидетели обвинения".

Сулья не дал возможности обвиняемым вызвать на судебном процессе таких свидетелей, которые занимали высокие посты во время совершения преступления и исходя из этого были полностью осведомлены об обстоятельствах дела. Например, бывший министр безопасности Джемал Гахокидзе, председатель департамента контрразведки Автандил Иоселиани или те, которые использовали свои посты с нарушением законодательства вели следствие, в частности, бывший первый заместитель генерального прокурора Реваз Кипиани. Судья Ткешелашвили не удовлетворился этим и грубо нарушил пункт 6 ст. 42 Конституции. Своим вердиктом запретил подсудимым допрос свидетелей защиты. Из представленных 120 свидетелей допросили только одного и того не полноценно. Такие невообразимые нарушения даже для коммунистической диктатуры, само собой вызвало нарушение 3 части ст. 85 Конституции: "Правопроизводство совершается на основе равноправия и состязательности сторон".

Госпожа Нана!

В этот раз мы хотим обратить ваше внимание не на совершенные правонарушения в отношении конкретных лиц, а на тенденции, которые основывают нарушения Конституционных прав личности в недавно сформированном независимом государстве. Надеюсь, вы используете ваши Конституционные права и сделаете предметом народного суждения эти циничные факты нарушения Конституционных прав человека, известите о сути дела международные организации защиты прав человека, ОБСЕ, Евросовет, соответственные структуры ООН.

С глубоким уважением и добрыми пожеланиями,

***от имени Координационно-информационного центра
политзаключенных и политический преследуемых
Мурман Закарая***

07. 08. 2001 г.

Господин Мурман!

в Генеральной Прокуратуре Грузии было рассмотрено ваше письмо, в связи с использованием постановления Парламента Грузии в отношении Г. Абсандзе, З. Гвазава, Г. Заркуа и других от 20 апреля 2000 года, по уголовным делам, возбужденным в отношении этих лиц.

Генеральная Прокуратура Грузии поддерживает дух упомянутого постановления о начале процесса национального согласия.

Вследствие изменения обстановки в отношении Г. Абсандзе, вопрос прекращения уголовного дела будет решен в установленном уголовным процессуальным законодательством Грузии порядке.

Что касается других, на судебном заседании, на основании ходатайства участвующего в процессе прокурора, Судебная Коллегия меру пресечения в отношении Г. Заркуа - заключение заменила более легкой мерой пресечения - нахождение под надзором полиции и освободила его из предварительного заключения.

В этом случае было предусмотрено семейное положение Г. Заркуа, его личность, общественная угроза преступления и то обстоятельство, что он раньше не был судим.

Замена в отношении З. Гвазава и И. Санаия меры пресечения - заключения более легкой мерой пресечения на этом этапе не была удовлетворена Судебной Коллегией, поскольку они обвиняются в совершении более тяжелого преступления.

Вопрос виновности З. Гвазава, И. Санаия, Г. Заркуа будет окончательно решен на заседании Судебной Коллегии уголовных дел Верховного Суда Грузии, при существенном рассмотрении уголовных дел в их отношении.

С уважением,

***начальник отдела государственного обвинения в суде
первой инстанции управления государственного
обвинения Г. Хабашвили***

16.07.2001г.

ТРЕТЬЯ СЕКЦИЯ

Страсбург, 20 марта 2001
Жалоба № 57861/00

АБСАНДЗЕ против правительства Грузии

Настоящем сообщая Вам, что Суд (третья секция) предпринял изучение приемлемости вышеупомянутой жалобы 20 марта 2001г. Основываясь на статье 54 параграфе 3 b) своего устава, суд решил дать ознакомиться с жалобой грузинскому правительству и предложить ему представить в письменном виде свои соображения относительно приемлемости и обоснованности жалобы.

Суд указал Правительству, что его соображения должны будут относиться к следующим пунктам:

1. По отношению к состоянию здоровья заявителя, само его заключение, а также условия последнего совместимы ли с требованиями статьи 3 Конвенции? Какие существуют, в соответствии с грузинским законодательством, пути обжалования, которыми заключенный может предъявить иск (возбудить дело) с целью устранения (предотвращения) плохих условий заключения?

2. Предварительное заключение заявителя с 20 мая 1999 по 26 июля 1999 являлось ли соответствующим правилам (было ли честным) в смысле статьи 5 параграф 1 Конвенции?

3. Продолжительность предварительного заключения заявителя, начиная с 19 марта 1998 и по сей день, наносит ли ущерб правам, гарантируемым в статье 5 параграф 3 Конвенции? .

4. Изучение ходатайств об освобождении (от 26 июля 1999, от 9 ноября 1999, от 10 февраля 2000), которые заявитель адресовал президенту судебной коллегии по уголовным делам Верховного Суда с целью подвергнуть изучению законный характер и обоснованность своего заключения, соответствует ли статье 5 параграф 4 Конвенции?

Такое ходатайство может ли быть квалифицировано как иск в соответствии со смыслом статьи 5 параграф 4 Конвенции?

5. В период начиная с мая 1999, пользовался ли заявитель правом состояния презумпции невиновности в соответствии со статьей 6 параграф 2 Конвенции с точки зрения сделанных публичных заявлений о его виновности, заявлений (повтор этого слова в оригинале), исходящих общественных авторитетов?

Вы найдете в приложении к суме, для информации, изложение фактов, подготовленное канцелярией Суда.

Вам будет сообщено о соображениях Правительства и Вы получите возможность ответить на них в письменной форме.

Я информирую Вас также, что г-н М.Угрехелидзе, судья, избранный от имени Грузии, отстранен от изучения вышеупомянутого дела.

В соответствии с инструкцией президента палаты, грузинскому правительству было предложено проинформировать Суд до 17 апреля 2001, имеет ли оно намерение назначить заседать какого-то другого избранного судью, или же, в качестве судьи ad hoc (то есть "применительно к избранному случаю"), иную персону, объединяющую в себе условия, требуемые статьей 21 параграф 1 Конвенции (см. также статью 29 параграфы 1 и 2 устава Суда). Вы будете проинформированы об ответе Правительства.

Соблаговолите благосклонно принять мои изрядные приветствия.

С.Долле,
Секретарь секции

**Координационно-
информационному центру
политзаключенных и
политически преследуемых**

сообщение

После сенакской предупредительной акции еще более острым и циничным стало действие правоохранительных органов Грузии (Прокуратуры, Верховного Суда), были игнорированы статьи Конституции Грузии, целый ряд требований Уголовного Процессуального Кодекса,

ничего не говорим о предусмотренных международной декларацией защиты прав человека требованиях.

Все эти нарушения, неслыханный цинизм, явное игнорирование прав человека вынудили Координационный центр политзаключенных и политически преследуемых привлечь внимание властей страны, а также мировой общественности к данной проблеме, чтобы законно провели судебный процесс Гурама Абсандзе и других, при этом выполнили постановление Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года.

С этой целью 26 июня 2001 года в центре г. Зугдиди, у здания военной администрации была проведена многотысячная мирная демонстрация, участники которой, 31 человек - бывшие политзаключенные, политически преследуемые, городская и районная интеллигенция и, что самое важное, представители почти всех районов Мингрельского региона единогласно решили устроить акт самоликвидации - самосожжения в том случае, если власть не предпримет соответствующие меры для законного проведения судебного процесса.

Нашим требованием было: проведение суда законно и объективно и выполнение постановления Парламента Грузии от 20 апреля 2000 года.

После того, как со стороны властей никакой реакции не последо-

вало за этой акцией, было решено, что 27 июня 2001 года, к 15 часам привести в исполнение акт самосожжения. На 29 минут раньше к нам, участникам акции, обратился Гурам Абсандзе, чтобы мы воздержались от этого, но абсолютное большинство участников акции не приняло эту просьбу Гурама Абсандзе. Обстановка крайне напряглась. За 5 минут до начала акции самосожжения мы - участники акции получили сообщение руководителя координационного центра Мурмана Закарая о том, что секретарь Совета Безопасности Грузии просил временно прекратить акцию и участников акции приглашал на переговоры при том условии, если вопрос будет рассмотрен на высшем уровне, и требования акции будут удовлетворены в соответствии с законом.

Мы - участники акции доверились этой информации и акцию временно прекратили.

28 июля были проведены переговоры с секретарем Совета Безопасности Грузии Нугзаром Саджая и Генеральным прокурором Гией Мепаришвили. Согласно переговорам, было достигнуто соглашение, что требование участников акции, которое было законно, будет выполнено.

К сожалению, секретарь Совета Безопасности Нугзар Саджая и Генеральный прокурор Гия Мепаришвили еще раз обманули участников акции. Никаких сдвигов, особенно в отношении Г.Абсандзе, не было. Наоборот, были зафиксированы еще большие нарушения, теперь уже Верховным Судом и скрытые за руководством суда продолжили политическое преследование в отношении Г.Абсандзе.

В стране, где для таких высших органов власти, как Совет Безопасности, Генеральная Прокуратура и Верховный Суд, ничего не значат грубые нарушения Конституции, укоренение незаконности и игнорирование прав человека, создается прецедент анархии и установления диктатуры, которое не вытерпит наше общество.

Мы до конца будем бороться за права политзаключенного Гурама Абсандзе!

***Руководитель мингрельской региональной
организации Координационно-информационного центра
политзаключенных и политически преследуемых
Сосо Лагвилава***

14.08.2001г.

Список участников акции

№	ИМЯ, ФАМИЛИЯ	ВОЗР.	ПРОФЕССИЯ, ОБРАЗОВАНИЕ	СЕМЕНОЕ ПОЛОЖЕНИЕ	МЕСТОЖИТЕЛЬСТВО
1	Соса Лагвилава	48	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Бывш. политзаключенный
2	Шури Гогиава	59	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди
3	Итар Убилава	60	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	Беженец из Сухуми Полит. преследуемый
4	Джабул Богуцава	45	ОПШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Тбилиси Бывш. политзаключенный
5	Гоча Арачемг	30	СТУДЕНТ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	г. Хоби Бывш. политзаключенный
6	Бадри Кобалия	45	ТЕХНИЧЕСКОЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	г. Зугдиди Бывш. политзаключенный
7	Кучиа Чечиа	44	ТЕХНИЧЕСКОЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Бывш. политзаключенный
8	Джабул Сичинава	43	ТЕХНИЧЕСКОЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди, беженец Бывш. политзаключенный
9	Омар Гогова	58	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Репрессированный
10	Гурви Молашва	62	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. преследуемый
11	Коте Хоперва	62	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. преследуемый
12	Клиакиа Лагвилава	53	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. репрессированный
13	Нурви Цурцумва	27	СТУДЕНТ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. преследуемый
14	Немо Чантури	42	СРЕДНЕЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	Беженец из Гали Полит. преследуемый
15	Торнике Ачалава	45	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. преследуемый
16	Анаст Гваджи	58	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. репрессированный
17	Вентер Гурцумва	53	ТЕХНИЧЕСКОЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	Зугдидский р., с. Дарчели Полит. репрессированный
18	Машинер Откозорва	50	ДОМАХАЗАНИКА	СИМЕНИЙ	Зугдидский р., с. Дарчели
19	Лари Кобалия	60	ВЫСШЕЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	Зугдидский р., с. Дарчели
20	Михил Лагвилава	62	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	Зугдидский р., с. Дарчели
21	Вахтанг Заверва	50	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	Беженец из Гали Полит. репрессированный
22	Реваз Хуперва	52	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	Зугдидский р., с. Дарчели
23	Амиран Кобалия	34	ТЕХНИЧЕСКОЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. репрессированный
24	Гемур Откозорва	27	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди
25	Лаша Гваселия	28	ВЫСШЕЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	г. Хоби Полит. репрессированный
26	Джаник Молашва	47	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Зугдиди Полит. репрессированный
27	Гигла Бахтава	50	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Потн Полит. преследуемый
28	Годердан Имишвили	31	ВЫСШЕЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	г. Потн Полит. преследуемый
29	Бадри Кагулиа	41	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Чхорцику Бывш. политзаключенный
30	Эставэ Джарсва	47	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Мартвили
31	Мурван Джеломия	37	СРЕДНЕЕ	БЕЗСЕМЕННЫЙ	г. Абшва Бывш. политзаключенный
32	Лео Мелиа	52	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Абшва Полит. репрессированный
33	Розан Латари	28	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	г. Хоби Полит. преследуемый
34	Манучер Хурцилава	28	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	Беженец из Абшвы Полит. преследуемый
35	Маник Цурцумва	40	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	Зугдидский р., с. Дарчели
36	Мераб Хуава	42	ВЫСШЕЕ	СИМЕНИЙ	Зугдидский р., с. Диди-вади
37	Эдуард Кагулиа	35	СРЕДНЕЕ	СИМЕНИЙ	Зугдидский р., с. Диди-вади

ИНФОРМАЦИЯ

Участники начатой 27 июня в Зугдиди акции на сегодняшний день решили привести в исполнение все намерение. Во избежание этого нового несчастья, мы обратились к законодательным, исполнительным органам власти, защищающим права человека общественным организациям, а также - к политзаключенным, в том числе и к господину Гураму Абсандзе с тем, чтобы они обратились к участникам акции отказаться от самоликвидации. Господин Гурам Абсандзе послал участникам акции обращение. Посылаем полный текст этого обращения и надеемся, что учтете неординарность сложившейся ситуации, проявите благоразумие и с помощью ваших информационных средств ознакомите с ним широкую общественность

***от имени Координационно-информационного
центра политзаключенных и политически преследуемых
Мурман Закараия***

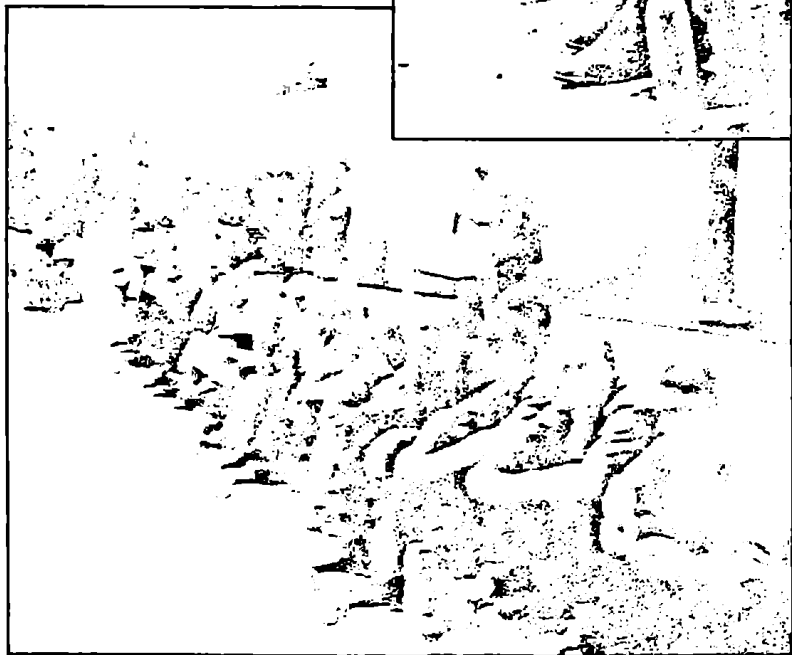
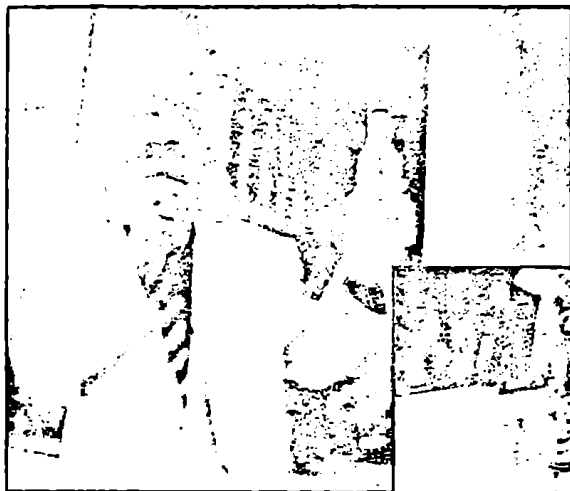
Участникам начатого 27 июня в Зугдиди акции

Дорогие друзья, нравственные наследники Цотнэ! То, что вы сегодня, в эпоху деградации национального достоинства, духовного декаданса делаете, это является повторением бессмертного подвига Цотнэ, но если Цотнэ был один, то сегодня в вашем лице у страны появилось 32 Цотнэ одновременно, что дает надежду на то, что Грузия устоит перед всяким натиском внешних или внутренних врагов, найдет в себе те ресурсы, которые объединят народ и добытую ценой этой крови независимость сделает реальной.

Дорогие друзья, каким романтическим и привлекательным не должен быть подвиг, совершенный веками раньше, мы должны помнить, что тогда монгол Ноин смог оценить подвиг и мужество Цотнэ. А сделает ли то же самая сегодняшняя власть, которая, следуя только собственным политическим амбициям, не оценит душевные переживания других, преданность Родине и другу?!

Вы вашим решением еще раз показали мировой общественности, что наша продолжительная борьба за законность и справедливость далеко стоит от реваншизма и личности, что идея национального согласия, объединения народа и национальной государственности

**участники
акции
самосожжения
г. Зугдиди**

нет альтернативы, и мы готовы на отчаянный подвиг для решения необходимого для спасения страны этого вопроса. Вот это то главное, для которого должен бороться каждый из нас. Ваше требование об освобождении политзаключенных является составной частью этой большой проблемы, и поэтому я с большой благодарностью воспринимаю эту вашу поддержку, но для меня абсолютно непремлемо такое проявление преданности. Нашим девизом была борьба за Родину, борьба за справедливость, борьба за ближнего и мы должны идти этим путем, должны привлечь внимание мировой общественности, добиться поддержки обществ, защищающих права человека, в первую очередь, поддержки грузинского народа. Я не могу поверить, что на политической арене сегодняшней Грузии не окажутся таких деятелей, которые не поймут ваше душевное переживание за осмеянную и сравненную с землей Родину и соотечественников. Надежду на это дают события февраля-апреля 2000 года, деятельность временной Парламентской Комиссии национального согласия, поддержка тех 81 парламентария, которые, несмотря на наше идейное расхождение, встали на сторону справедливости. Поэтому прошу изменить ваше решение о самоликвидации. Мы потомки древнейшего христианского народа и должны избежать противоположного христианской вере действия, какого то ни было ада не устроили бы нам на этой грешной земле.

Мои духовные братья! Для удовлетворения вашего справедливого требования необходимо достичь компромисса с властью, а это требует определенного времени, поэтому просим воздержаться на несколько дней от крайнего решения.

Да поможет вам Бог в деле этой справедливой борьбе!

ГУРАМ АБСАНДЗЕ
тюремная республиканская больница

28.06.2001г.

Генади Кобалия

Паата Заркуа

Саша Закараия

Нугзар Чухуа

Заур Гулуа

ших в Грузии с начала 1992 до сегодняшнего дня, лежит военно-криминальный переворот декабря-января 1991-1992 годов, назначение господина Э.Шеварднадзе главой созданного хунтой в марте 1992 года нелегитимного органа- "Государственного совета".

Назначение Э.Шеварднадзе главой хунты повлекло за собой тотальную несправедливость, что вынудило нас взять в руки оружие. Большинство из нас члены законной гвардии, частные труженники, люди, имеющие традиционные грузинские семьи, детей и внуков, без всякого криминального прошлого.

Военную операцию руководил майор законной гвардии, достойный сын своей родины, расстрелянный по заказу руководителей незаконной власти - Гоча Эсебуа.

Мы сдержали клятву, данную Президенту Республики Грузия - Звиаду Гамсахурдиа и верность Конституции Республики Грузия. В основу наших действий была положена вера, поэтому мы правы перед грузинским народом, собственной совестью и Богом.

Что касается наказания за совершенное действие, предусмотренное Уголовным Кодексом Грузии, то это не имело и не имеет решающего значения для нас, поскольку и тогда, когда решили провести военную операцию летом 1997 года, мы обрекли себя на смерть, поскольку за данное преступление действующим в то время законодательством был предусмотрен расстрел. Если и не это, у кого есть гарантия остаться в живых во время такой операции?

Мотивом и причиной нападения на господина Шеварднадзе была антинародная, антигосударственная, антидемократическая политика, проведенная в Грузии в последнее время под его руководством, во которой последовали:

- 1.Свержение законной власти в результате военно-криминального переворота декабря-января 1991-92 годов;
- 2.Нарушение территориальной целостности Грузии - потеря Самачабло и Абхазии;
3. Пятикратный разбой бандитскими формированиями незаконной власти западной Грузии, извращения этого древнейшего уголка, колхидский род был заплеван, оскорблен, расстрелян;
- 4.Убийства, физическое истребление политических противников;
- 5.Были посажены в тюрьмы и изгнаны из страны руководители и сторонники законной власти, а также командиры военной гвардии и гвардейцы;
- 6.Геноцид одной части грузинского народа, политически неприёмленной для незаконной власти;
- 7.Присвоение руководителями незаконной власти и их родственниками кланами национального богатства Грузии;
- 8.Экономическое разорение и финансовое истощение страны;
- 9.Искоренение государственной, национальной идеологии;
- 10.Духовное разложение и деградация части нации, другие несчастья;

Для каждого нормально мыслящего гражданина стала очевидным, что так не должно продолжаться, Грузия направлялась к пропасти, необходимо было приостановить этот процесс. Поэтому мы были вынуждены сделать такой радикальный шаг, что, по нашему глубокому убеждению, было вызвано крайней необходимостью, что в статье 30 Уголовного Кодекса Грузии сформулировано следующим образом:

“Противоправно не действует тот, кто совершит предусмотренное этим кодексом деяние в состоянии крайней необходимости, значит кто навредит другому для предупреждения той опасности, которая угрожает провому достоинству самого вредителя или другого, если предупредить эту опасность нельзя было другим путём и если униженное достоинство было малозначительным, чем спасённое”.

Да, нашей целью (о мотивах и причинах мы изложили выше) было то, что, ликвидируя незаконного президента Грузии, страна избежала бы большей опасности, которая угрожала Грузии во время президентства Э.Шеварднадзе. Другим путём, кроме нападения на него, было невозможным предупреждение ожидаемой опасности, поскольку путём выборов Э.Шеварднадзе никогда не уступил бы власть, так как он эту власть захватил в руке путём военно-криминального переворота, т.е. с использованием силы. Это утверждают

фальсифицированные президентские выборы, проведенные в Грузии 9 апреля 2000 года, что подтвердили и международные наблюдатели.

Мы верили и теперь верим, что успешное завершение военной операции стало бы залогом спасения Грузии. Поэтому считаем, что данное действие мы совершили в состоянии крайней необходимости. Разве не подтверждение этому антинародная политика, проводимая Э. Шеварднадзе с 9 февраля 1998 года (со дня проведения военной операции) по сегодняшний день? Политика, которая сбросила Грузию в пропасть?!

Здесь же хотим отметить одно обстоятельство: конечно, мы были и теперь являемся активными сторонниками законной власти, членами её гвардии, что стало одной из причин осуществленной против Э. Шеварднадзе военной операции, но если бы кровавая власть Э. Шеварднадзе после военно-криминального переворота начала править страной, исходя из интересов грузинского народа, и не совершила такие преступления против государственности Грузии и населения страны, о которых мы упоминали выше, то и мы поддержали бы сегодняшний режим в борьбе за процветание страны.

Мы возмущены и выражаем протест из-за того, что Государственный Департамент США:

а) В отчёте за 1998 год, который касался мировых террористических групп и существующего положения в различных странах, сторонников первого президента Грузии - Звиада Гамсахурдиа упоминает как экстремистов;

б) Обвиняет нас в нападении на Э. Шеварднадзе, организованного в августе 1995 года;

в) Обвиняет нас в альянсе с Россией;

г) Называет Э. Шеварднадзе успешным преемником Звиада Гамсахурдиа;

д) Первого заместителя премьер-министра законного правительства Грузии, министра Экономики и финансов господина Гурама Абсандзе называет организатором нападения на господина Э. Шеварднадзе, осуществлённого 9 февраля 1998 года;

Очевидно, что распространителем такой дезинформации является сегодняшняя незаконная власть Грузии, но разве Государственному Департаменту США не должен был бы известен тот факт, что:

а) Мы не экстремисты, а представители законной власти;

б) В августе 1995 года нападение на господина Э. Шеварднадзе осуществили не звиадисты, а члены того военного формирования, которые под руководством Э. Шеварднадзе приняли активное участие в военно-криминальном перевороте декабря-января 1991-92 годов и почётным членом которого является сам господин Э. Шеварднадзе;

в) Господин Э. Шеварднадзе находился и находится в альянсе с

иностранным государством, он при военной, политической и идеологической поддержке России совершил в Грузии военно-криминальный переворот, незаконно захватил власть и при поддержке той же России сохраняет ее;

г) Э.Шеварднадзе не "успешный преемник" господина З.Гамсахурдиа, а организатор свержения силой законной власти и разоритель 'страны;

д) По заказу незаконной власти было сострепано обвинение против первого заместителя премьер-министра законного правительства Грузии, министра Экономики и Финансов господина Гурама Абсандзе, будто он организовал нападение на Э.Шеварднадзе 9 февраля 1998 года, в то время, как господин Гурам Абсандзе никакого отношения не имел в данной военной операции, что подтверждается судебным процессом, который находился на завершающейся стадии.

Перед мировой демократической общественностью грузинский народ уже давно ставит один очень простой, но для существования грузинского государства имущий решающее значение вопрос, на который никак не может получить ответ: почему можно было свергнуть законную власть Звиада Гамсахурдиа силой и почему нельзя тем же методом свергнуть незаконную власть Э.Шеварднадзе?

На этот вопрос адресатами обращения должен быть дан исчерпывающий ответ, хотя всегда найдётся "правовое" основание свержения вооружённым путём нелегитимной власти, пришедшей во главу государства путём военно-криминального переворота.

Нас очень интересует еще один вопрос: какую оценку дал бы Государственный Департамент США свержению силой Законной власти США? В результате этого формированию нелегитимной власти? Разве Государственный Департамент справедливую борьбу против нелегитимной власти сочтёт за проявление экстремизма и терроризма?

Или, почему было осуждено свержение легитимной власти в Гаити, и по настоятельному требованию США и использованием силы были восстановлены полномочия президента Гаити?

Неоднородным подходом к однородным проблемам различных стран является использование в отношении этих стран политически двойного стандарта, поэтому мы обвиняем лидеров демократических стран мира, международных организации по защите прав человека, ООН, Евросовет, Евросоюз, ОБСЕ и других международных организации в том, что они, вместо того, чтобы осудить военно-криминальный переворот в Грузии, способствовали легитимации незаконной власти, пришедшей во главу государства путем этого переворота и утверждению незаконно захваченной Э.Шеварднадзе власти, чем дискредитировали себя и ценности Запада в глазах грузинского населения.

Если бы в свое время был осужден военно-криминальный переворот в Грузии, тогда Грузия миновала бы те трагедии, которые обрушились на нашу страну в период правления Э.Шеварднадзе т.е. с 1992 года по сегодняшний день, и ни на него не совершили бы нападения 9 февраля 1998 года.

Постольку, поскольку наш судебный процесс зашел в завершающую фазу, то с нового года заинтересованные этим процессом лица станут свидетелями интересных событий. Подсудимые начинают давать показания, где попытаемся доказать населению Грузии и мировой общественности, кто является настоящим террористом, а кто - достойным сыном своей Родины!

Нугзар Чухуа-сотенный командир Зугдидского батальона Национальной Гвардии, капитан;

Зураб Эджибия-рядовой Зугдидского батальона Национальной Гвардии;

Бондо Тодуа-член абхазской партизанской группировки, заместитель сотенного командира Зугдидского батальона, капитан;

Геронти Кобалиа-рядовой зугдидского батальона Национальной Гвардии.

Паата Заркуа-сотенный командир Зугдидского батальона Национальной Гвардии, капитан;

Тариел Букия-рядовой Зугдидского батальона Национальной Гвардии.

Заур Гулуя-рядовой Зугдидского батальона Национальной Гвардии;

Зазя Мириели-сотенный командир сенакского батальона Национальной Гвардии, капитан;

Саша Закарая

15.12.2001г.

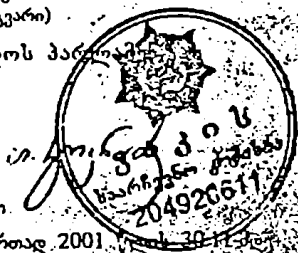
Кандидат в депутаты

Еще один достоверный факт политического преследования политзаключенного Гурама Абсандзе! На этот раз вопрос касается Гурама Абсандзе, как кандидата в депутаты Парламента Грузии.

№ 2 Вакийская избирательная комиссия 6 сентября 2001 года, в соответствии с требованиями действующего законодательства в повторных выборах члена Парламента Грузии 21 октября 2001 года, в № 2 Вакийском избирательном округе провел в регистрации кандидатом в члены парламента Гурама Абсандзе, который в настоящее время находится в лечебно-профилактической учреждении Департамента исполнения наказания Министерства Юстиции Грузии. До сих пор Гурам Абсандзе трижды безрезультатно пытался зарегистрироваться кандидатом. Центральная Избирательная Комиссия совершенно незаконно не зарегистрировала его в парламентских выборах в 1999 году кандидатом в депутаты г. Зугдиди; 2000 - году кандидатом в Президенты, в том же году в Мартвильском районе - снова кандидатом в члены Парламента Грузии.

В соответствии со ст. 26, подпунктами "а" и "е" первого пункта ст. 29 и первым пунктом ст. 30, Центральная Избирательная Комиссия Грузии, письмами № 01-02/93 и № 08-02/94 от 12 сентября 2001 года, с просьбой обратилась к председателю

საქართველოს პარლამენტის არჩევნები № 2 ვაკის სო - 2001 წელი		ფორმა №35/2000
საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მოწმობა № 03/02/2001		
გურამ აბსანძე (სახელი, გვარი)		
რეგისტრირებულია საქართველოს პარლამენტის წევრობის კანდიდატად		
#2 ვაკის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე		
გაცემულია 2001 წლის 10 სექტემბერი.		
ძალაშია პირადობის მოწმობასთან ერთად 2001 წლის 30 სექტემბერი.		

ФОРМА №35/2000

Выборы Парламента Грузии №2 Вакийский ию-2001 год

**Удостоверение кандидата в члены
Парламента Грузии №03/02/2001**

ГУРАМ АБСАНДЗЕ

(имя, фамилия)

зарегистрирован в члены Парламента Грузии

**Председатель №2 Вакийской
окружной избирательной комиссии** /Т. Кикнадзе/

**выдан 10 сентября 2001 года
в силе вместе с удостоверением личности до 30. 11. 2001
года.**

Верховного Суда Грузии господину Ладо Чантурия и министру юстиции господину Михаилу Саакашвили, чтобы они в пределах их компетенций обеспечили возможность кандидату в члены Парламента Грузии Гураму Абсандзе провести избирательную кампанию наравне с другими кандидатами.

Центральная Избирательная Комиссия Грузии

***Председателю Верховного Суда
Грузии господину Ладо Чантурия***

Господин Ладо,

6 сентября 2001 года Вакийская окружная избирательная комиссия №2, в соответствии с требованиями действующим избирательным законодательством, в повторных выборах члена Парламента Грузии 21 октября 2001 года кандидатом в члены Парламента в Вакийском избирательном округе №2 провела в регистрации Гурама Абсандзе, который в настоящее время находится в лечебно-профилактическом учреждении Департамента

исполнения наказания Министерства Юстиции Грузии.

Согласно первому пункту ст. 73 органического закона Грузии "Избирательный Кодекс Грузии", "предвыборная агитация начинается с момента назначения выборов". "Кандидаты избирательной субъективности с этого дня пользуются равными правами". В соответствии с 6-ым пунктом той же статьи, "предвыборная агитация может быть осуществлена средствами массовой информации (встречи с гражданами, дискуссии и т.д.), изданием и распространением печатных агитационных материалов и другими формами, в соответствии с установленным законодательством Грузии порядком", а по 7-ому пункту, "со дня назначения выборов кандидат избирательной субъективности имеет право изготовить предвыборные призывы, заявления, надписи, листовки, фотоматериалы и др. Запрещено препятствовать их распространению и конфисковывать их..."

Согласно 2-ому пункту ст. 75 этого же Кодекса, "избирательные субъекты и их сторонники имеют право выступать с программой будущей деятельности". Конечно, программа должна удовлетворять требованиям того же пункта той же статьи.

В соответствии с подпунктом "ж" ст. 3 этого же Кодекса, избирательный субъект, вместе с другими, также является кандидатом в члены Парламента Грузии.

Исходя из вышесказанного, с учетом того, что вынесенный в отношении Гурама Абсандзе Верховным Судом Грузии 17 августа 2001 года обвинительный приговор не вошел в законную силу, Гурам Абсандзе наравне с другими кандидатами в члены Парламента Грузии должен участвовать в предвыборной кампании, и в его отношении должно быть гарантировано исполнение вышеуказанных требований Избирательного Кодекса Грузии.

В соответствии с подпунктами "а" и "е" первого пункта ст. 29, ст. 26 и первым пунктом ст. 29 органического закона Грузии "Избирательный Кодекс Грузии", обращаемся с просьбой, чтобы в пределах вашей компетенции обеспечили возможность кандидату в члены Парламента Грузии Гураму Абсандзе, наравне с другими кандидатами, вести избирательную кампанию.

С уважением,

***Джумбер Ломинадзе,
председатель Комиссии***

12 сентября 2001 года

გამომცემლობა „განი“
თბილისი, გაშკენგის ქ. №25

ИЗДАТЕЛЬСТВО “ЗАНИ”
Тбилиси, ул. Ташкентская, №25